JUSTITSMINISTERIET

Delbetænkning I om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold

Betænkning nr. 1576

Kronologisk fortegnelse over betænkninger

2010

1513 Betænkning om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager
1514 Betænkning om farlige hunde
1515 Betænkning om det videnskabsetiske komitesystem i Danmark
1516 Betænkning om offentlige myndigheders offentliggørelse af kontrolresultater, afgørelser mv.
1517 Beretning om elektronisk aftaleindgåelse og handel
1518 Betænkning om ægtefælleskifte
1519 Betænkning om revision af dødsboskifteloven
1520 Betænkning om huseftersynsordningen
1521 Betænkning om insiderhandel
1522 Reform af den civile retspleje VI
1523 Betænkning om en fremtidig statsadvokatordning

2011

1524 Betænkning om revision af hundeloven
1525 Betænkning om konkurskarantæne
1526 Betænkning om tilhold, opholdsforbud og bortvisning
1527 Provstestillingen og provstiets funktion
1528 Betænkning om revision af reglerne om forkyndelse

2012

1529 Betænkning om PET og FE
1530 Reform af den civile retspleje VII
1531 Strafudmåling - samspillet mellem lovgiver og domstole
1532 Betænkning om indsamlinger
1533 Kommunale udgiftsbehov og andre udligningsspørgsmål
1534 Straffelovrådets betænkning om seksualforbrydelser
1535 Gennemførelse af direktivet om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner
1536 Aftaler om transport af gods helt eller delvist til søs (Rotterdam-reglerne)

2013

1537 Ministrenes særlige rådgivere - et serviceeftersyn
1538 Afsættelse af borgmesteren og forberedelse af byrådsmøder
1539 Mobilitet og fremkommelighed i hovedstaden
1540 Gennemførelse af direktivet om forbrugerrettigheder
1541 Rapport fra tværministeriel arbejdsgruppe om revision af de danske visumregler
1542 Betænkning fra udvalg om erhvervsmæssig befordring i personbiler
1543 Reform af den civile retspleje VIII: Syn og skøn

2014

1544 Folkekirkens styre
1545 Straffelovrådets betænkning om samfundstjeneste mv.
1546 Betænkning om inkorporering inden for menneskeretsområdet
1547 Betænkning om sagsomkostninger i straffesager
1548 Straffelovrådets udtalelse om de juridiske konsekvenser af en ophævelse af straffelovens
§ 140 om blasfemi
1549 Betænkning om afhøring af forurettede før tiltalte i straffesager

2015

1550 Betænkning om åbenhed om økonomisk støtte til politiske partier
1551 Betænkning om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet
1552 Ægtefællers økonomiske forhold
1553 Betænkning om offentligt ansattes ytringsfrihed og whistleblowerordninger
1554 Betænkning om videoafhøring af børn og unge i straffesager
1555 Ansattes retsstilling under insolvensbehandling
1556 Straffelovrådets udtalelse om visse spørgsmål vedrørende deltagelse i og hvervning til væbnede konflikter i udlandet, som den danske stat er part i

1557 Betænkning om opfølgning på Christiania-sagen: Betænkning fra Udvalget om opfølgning på Christiania-sagen

2016

1558 Sagkyndig bevisførelse mv.: Reform af den civile retspleje
1559 Straffelovrådets betænkning om væbnede konflikter i udlandet
1560 Betænkning om inddragelse af uhensigtsmæssig adfærd i fængsler og arresthuse ved varetægtsfængsling og strafudmåling
1561 Betænkning om bødesanktioner på det finansielle område
1562 Betænkning om indsatsen over for rockerborge mv.

2017

1563 Straffelovrådets betænkning om freds- og ærekrænkelser
1564 En samlet lovregulering om andre trossamfund end folkekirken
1565 Betænkning om Databeskyttelsesforordningen (2016/679) – og de retlige rammer for dansk lovgivning
1566 De praktiske erfaringer med undersøgelseskommissioner: Udvalget om undersøgelseskommissioners deludtalelse
1567 Menighedsrådsvalg i fremtiden
1568 Ny ferielov og overgang til samtidighedsferie

2018

1569 Betænkning om ekspropriation efter planloven
1570 Almindelige betingelser i bygge- og anlægsvirksomhed: Betænkning afgivet af AB-udvalget til revision af AB 92, ABR 89 og ABT 93
1571 Undersøgelseskommissioner og parlamentariske undersøgelsesformer

2019

1572 Reform af den civile retspleje: X Retsafgifter afgivet af Retsplejerådet
1573 Betænkning om ytringsfrihedens rammer og vilkår i Danmark

2020

1574 Straffelovrådets betænkning om en frivillighedsbaseret voldtægtsbestemmelse

2021

1575 Betænkning om skærpet ansvarsvurdering af ledelsesmedlemmer m.fl. i finansielle virksomheder
1576 Delbetænkning I om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold

Delbetænkning I om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold

Afgivet af Udvalget om gennemførelse af varedirektivet, direktivet om digitalt indhold og visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers

Betænkning nr. 1576

København 2021

Delbetænkning I om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold
Betænkning nr. 1576/2021

Publikationen kan bestilles via Justitsministeriets hjemmeside (www.justitsministeriet.dk)

eller hos

Rosendahls Lager og Distribution
Vandtårnsvej 83A
2860 Søborg
Telefon 43 22 73 00
Fax: 43 63 19 69
distribution@rosendahls.dk
http://jm.schultzboghandel.dk

ISBN: 978-87-93469-45-7 (delbetænkningen foreligger endnu ikke i trykt udgave)
ISBN internet: 978-87-93469-46-4

Tryk: Rosendahls a/s

Pris: 250 kr. pr. bog inkl. moms

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1 - Indledning **16**
1. Udvalgets nedsættelse og kommissorium **16**
2. Udvalgets sammensætning **21**
3. Udvalgets arbejde **22**
Kapitel 2 - Sammenfatning **23**
1. Indledning **23**
2. Oversigt over delbetænkningens indhold **23**
3. Sammenfatning af udvalgets overvejelser og forslag **24**
3.1 Valg af lovmodel og anvendelsesområde 24
3.2 Forbrugerbegrebet 24
3.3 Begrebet sælger/erhvervsdrivende 25
3.3.1 Sælgerbegrebet kan opretholdes 25
3.3.2 Flertallets udtalelse 25
3.3.3 Mindretallets udtalelse 25
3.4 Blandede aftaler 26
3.5 Køb af brugte varer på offentlige auktioner 26
3.6 Køb af levende dyr 26
3.6.1 Levende dyr undtages ikke 26
3.6.2 Flertallets udtalelse 26
3.6.3 Mindretallets udtalelse 27
3.7 Mangelsbegrebet 27
3.7.1 Krav om nye regler 27
3.7.2 Sælgers loyale oplysningspligt 27
3.8 Ændring af digitalt indhold og digitale tjenester 28
3.9 Forbehold ved køb af brugte genstande på offentlige auktioner 28
3.10 Forsinkelse 28
3.11 Handelsmæssige garantier 29
3.12 Misligholdelsesbeføjelser 29
3.12.1 Krav om nye regler 29
3.12.2 Afslag i prisen 30
3.12.3 Ikke uvæsentlighed som betingelse for ophævelse 30
3.12.3.1 Flertallets udtalelse 30
3.12.3.2 Mindretallets udtalelse 31
3.12.4 Tilbageholdelse af betalingen 31
3.12.5 Tilbagelevering og tilbagebetaling 31

3.12.6 Begrebet rimelig tid ... 32
3.12.7 Afhjælpning ved tredjemand ... 32
3.13 Forbrugerens bidrag til manglen ... 33
3.14 Mangler der konstateres inden for 30 dage ... 33
3.14.1 Flertallets udtalelse ... 33
3.14.2 Mindretallets udtalelse ... 33
3.15 Undersøgelsesgebyr ... 33
3.15.1 Flertallets udtalelse ... 34
3.15.2 Mindretallets udtalelse ... 34
3.15.3 Et udvalgsmedlem afstår ... 34
3.16 Den absolutte reklamationsfrist ... 34
3.16.1 Krav om nye regler ... 34
3.16.2 Forlængelse af den absolutte reklamationsfrist ... 36
3.16.3 Reklamationsfristen i andre lande ... 37
3.16.4 Erhvervsøkonomiske konsekvenser ... 37
3.16.5 Statsøkonomiske konsekvenser ... 38
3.16.6 Konsekvenser for den grønne omstilling ... 38
3.16.7 Flertallets udtalelse ... 41
3.16.8 Mindretallets udtalelse ... 42
3.16.9 En række udvalgsmedlemmer afstår ... 43
3.17 Den relative reklamationsfrist ... 43
3.18 Undtagelser til den absolutte reklamationsfrist ... 44
3.19 Formodningsreglen ... 44
3.19.1 Krav om nye regler ... 44
3.19.2 Formodningsreglen i andre lande ... 45
3.19.3 Konsekvenser for den grønne omstilling ... 45
3.19.4 Flertallets udtalelse ... 46
3.19.5 Mindretallets udtalelse ... 47
3.19.6 En række udvalgsmedlemmer afstår ... 48
3.19.7 Øvrige ændringer af formodningsreglen ... 48
3.20 Reklamationsfristen ved køb af brugte genstande ... 48
Kapitel 3 – Generelle bemærkninger om varedirektivet ... 49
1. Baggrund ... 49
2. Formål og hovedtræk ... 49
3. Harmoniseringsniveau ... 49
4. Hovedindhold ... 50
4.1 Genstand, anvendelsesområde og definitioner ... 50
4.2 Varens overensstemmelse (mangler) ... 50

4.3 Reklamationsfrister og formodningsregel ... 52
4.4 Forbrugerens misligholdelsesbeføjelser ved mangler ved varen ... 52
4.5 Handelsmæssige garantier ... 53
4.6 Afsluttende bestemmelser ... 53
Kapitel 4 – Generelle bemærkninger om direktivet om digitalt indhold ... 54
1. Baggrund ... 54
2. Formål og hovedtræk ... 54
3. Harmoniseringsniveau ... 54
4. Hovedindhold ... 55
4.1 Genstand, anvendelsesområde og definitioner ... 55
4.2 Det digitale indholds eller den digitale tjenestes overensstemmelse (mangler) ... 56
4.3 Reklamationsfrister og formodningsregel ... 57
4.4 Forbrugerens misligholdelsesbeføjelser og ret til opsigelse ... 57
4.5 Afsluttende bestemmelser ... 59
Kapitel 5 – Anvendelsesområde og begrebsdefinitioner ... 60
1. Gældende dansk ret (købeloven) ... 60
1.1 Købelovens anvendelsesområde ... 60
1.1.1 Generelt ... 60
1.1.2 Bestillingskøb ... 62
1.2 Aftalefrihed og beskyttelsespræceptive bestemmelser i forbrugerkøb ... 63
1.3 Definitionen af handelskøb ... 64
1.4 Begrebet civilkøb ... 64
1.5 Begrebet forbrugerkøb ... 65
1.6 Forbrugerbegrebet ... 65
1.7 Begrebet erhvervsdrivende (sælger) ... 66
1.8 Bevisbyrden i forbrugerkøb ... 67
1.9 Formidlingskøb ... 67
1.10 Onlineplatform/-markedsplads mv. ... 68
1.11 Udgør indsamling af metadata og udsættelse for reklame en aftale i dansk ret ... 69
1.12 Begrebet digital tjeneste ... 70
2. Gældende dansk ret (anden relevant lovgivning) ... 70
2.1 Virtuelle valutaers retstilling som lovlige betalingsmidler i Danmark ... 70
3. Nye EU-regler (varedirektivet og direktivet om digitalt indhold) ... 70
3.1 Begrebet købsaftale ... 70
3.2 Begrebet forbruger ... 71
3.3 Begrebet sælger/erhvervsdrivende ... 72
3.4 Begrebet varer, herunder varer med digitale elementer ... 72
3.5 Begrebet digitalt indhold ... 74

3.6 Varedirektivets anvendelsesområde ... 74
3.6.1 Generelt ... 74
3.6.2 Bestillingskøb ... 75
3.6.3 Salg på tvangsauktion mv. ... 75
3.6.4 Salg af brugte varer på offentlig auktion og levende dyr ... 76
3.6.5 Afgrænsning over for generel aftaleret ... 76
3.7 Varedirektivets ufravigelighed ... 77
3.8 Afgrænsningen mellem varedirektivet og direktivet om digitalt indhold ... 77
3.9 Anvendelsesområdet for direktivet om digitalt indhold ... 78
3.9.1 Generelt ... 78
3.9.2 Udvikling af digitalt indhold eller en digital tjeneste på bestilling ... 81
3.9.3 Nogle aftaler er ikke omfattet af direktivet om digitalt indhold ... 81
3.9.4 Pakkeaftaler ... 84
3.9.5 Forholdet til anden EU-lovgivning ... 85
3.9.6 Forholdet til immaterialretten ... 87
3.9.7 Afgrænsning over for generel aftaleret ... 87
3.10 Direktivet om digitalt indholds ufravigelighed ... 89
4. Udvalgets overvejelser ... 89
4.1 Anvendelsesområde og valg af lovmodel ... 89
4.2 Udvidelse af anvendelsesområdet for reglerne i direktivet om digitalt indhold ... 90
4.3 Forbrugerbegrebet ... 91
4.4 Begrebet sælger/erhvervsdrivende ... 92
4.5 Formidlingskøb ... 92
4.6 Onlineplatforme mv. ... 93
4.6.1 Adgang til at indføre nye regler ... 93
4.6.2 Flertallets udtalelse ... 94
4.6.3 Mindretallets udtalelse ... 95
4.7 Sammensatte kontraktforhold/blandede aftaler ... 96
4.8 Køb af brugte varer på offentlige auktioner ... 97
4.9 Køb af levende dyr ... 97
4.9.1 Adgang til at ændre regler ... 97
4.9.2 Flertallets udtalelse ... 100
4.9.3 Mindretallets udtalelse ... 100
Kapitel 6 - Mangler, herunder levering og forsinkelse, garantier, misligholdelsesbeføjelser, erstatning og regres ... 102
1. Mangler ... 102
1.1 Gældende dansk ret (købeloven) ... 102
1.1.1 Salgsgenstandens overensstemmelse med aftalen (mangler) ... 102

1.1.2 Overensstemmelse med parternes aftale ... 102
1.1.3 De fornødne oplysninger om salgsgenstanden ... 103
1.1.4 Krav til overensstemmelse, medmindre andet er aftalt ... 104
1.1.4.1 Generelt ... 104
1.1.4.2 Holdbarhed, øvrige egenskaber og emballering (nr. 1) ... 105
1.1.4.3 Egnet til det sædvanlige formål (nr. 2) ... 106
1.1.4.4 Egnet til forbrugerens særlige formål (nr. 3) ... 107
1.1.4.5 Samme egenskaber som vareprøve eller model (nr. 4) ... 107
1.1.5 Mangler ved salgsgenstanden ... 108
1.1.5.1 Generelt ... 108
1.1.5.2 Urigtige og vildledende oplysninger (nr. 1) ... 108
1.1.5.3 Oplysninger givet på varens indpakning, i annoncer mv. (nr. 2) ... 109
1.1.5.4 Tilsidesættelse af sælgers loyale oplysningspligt (nr. 3) ... 110
1.1.5.5 Den generelle mangelsdefinition (nr. 4) ... 111
1.1.6 Oplysninger, der er rettet senest ved aftalens indgåelse ... 112
1.1.7 Mangler i bestillingskøb ... 114
1.1.8 Generelle forbehold ... 114
1.1.9 Konkrete forbehold ... 114
1.1.10 Køb af brugte varer på offentlige auktioner ... 115
1.1.11 Mangler, som forbrugeren var eller måtte være bekendt med ... 115
1.1.12 Tidspunktet for mangelsvurderingen ... 116
1.1.13 Levering (risikoens overgang) ... 118
1.1.14 Risikoens overgang i forbrugerkøb, når sælger skal sende salgsgenstanden ... 119
1.1.15 Forsinkelse ... 120
1.1.16 Retlige mangler ... 123
1.1.17 Overtrædelse af anden lovgivning, herunder databeskyttelsesforordningen ... 125
1.2 Nye EU-regler (varedirektivet og direktivet om digitalt indhold) ... 126
1.2.1 Varedirektivets artikel 5-9 ... 126
1.2.1.1 Varernes overensstemmelse (artikel 5) ... 126
1.2.1.2 Subjektive krav til overensstemmelse (artikel 6) ... 127
1.2.1.3 Objektive krav til overensstemmelse (artikel 7) ... 128
1.2.1.3.1 Generelt ... 128
1.2.1.3.2 Offentlige udsagn om varen ... 130
1.2.1.3.3 Krav om opdateringer ... 131
1.2.1.3.4 Manglende overensstemmelse, som forbrugeren kendte og accepterede ... 133
1.2.1.4 Forkert installation af varerne (artikel 8) ... 133
1.2.1.5 Tredjemands rettigheder (artikel 9) ... 134
1.2.2 Direktivet om digitalt indholds artikel 5-10 og 19 ... 134

1.2.2.1 Levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste (artikel 5) 134
1.2.2.2 Det digitale indholds eller den digitale tjenestes overensstemmelse (artikel 6) 135
1.2.2.3 Subjektive krav til overensstemmelse (artikel 7) 135
1.2.2.4 Objektive krav til overensstemmelse (artikel 8)..... 137
1.2.2.4.1 Generelt 137
1.2.2.4.2 Krav om opdateringer 140
1.2.2.4.3 Perioden, hvori der er krav om overensstemmelse ved løbende levering 141
1.2.2.4.4 Mangler som forbrugeren kendte og accepterede..... 142
1.2.2.4.5 Krav om den nyeste version 142
1.2.2.5 Forkert installation af det digitale indhold eller den digitale tjeneste (artikel 9) 142
1.2.2.6 Ændring af det digitale indhold eller den digitale tjeneste (artikel 19)..... 143
1.2.2.6.1 Generelt 143
1.2.2.6.2 Forbrugerens ret til ophævelse ved visse ændringer af det digitale indhold eller den digitale tjeneste 145
1.2.2.7 Tredjemands rettigheder (artikel 10) 145
1.3 Udvalgets overvejelser 147
1.3.1 Mangelsbegrebet 147
1.3.1.1 Generelt 147
1.3.1.2 Muligheden for at opretholde regler om sælgers loyale oplysningspligt 149
1.3.2 Ændring af digitalt indhold og digitale tjenester 150
1.3.3 Forbehold og mangler som forbrugeren var bekendt med ved aftalens indgåelse 151
1.3.4 Forbehold ved køb af brugte genstande på offentlige auktioner..... 152
1.3.5 Tidspunktet for mangelsbedømmelsen 153
1.3.6 Levering 153
1.3.7 Forsinkelse 154
2. Handelsmæssige garantier 156
2.1 Gældende dansk ret (købeloven)..... 156
2.2 Gældende dansk ret (markedsføringsloven)..... 156
2.3 Gældende dansk ret (forbrugeraftaleloven)..... 158
2.4 Nye EU-regler (varedirektivet) 159
2.4.1 Varedirektivets artikel 17..... 159
2.5 Udvalgets overvejelser 161
2.5.1 Krav om ændring af regler 161
2.5.2 Valg af lovmodel..... 161
2.5.3 Vilkår, der er fastsat i erklæringen om garantien og dertil hørende reklamer 162
2.5.4 Holdbarhedsgaranti afgivet af en producent 162

2.5.5 Formkrav og retsvirkning ved overtrædelse heraf 163
2.5.6 Regler om andre aspekter vedrørende handelsmæssige garantier 164
3. Misligholdelsesbeføjelser 164
3.1 Gældende dansk ret (købeloven) 164
3.1.1 Forbrugerens misligholdelsesbeføjelser 164
3.1.1.1. Generelt 164
3.1.1.2 Afhjælpning 165
3.1.1.3 Undersøgelsesgebyr 166
3.1.1.4 Omlevering 166
3.1.1.5 Afslag 167
3.1.1.6 Ophævelse af købet 168
3.1.1.6.1 Generelt 168
3.1.1.6.2 Ophævelse af købet ved aftale om successiv levering 168
3.1.1.7 Tilfælde hvor den valgte beføjelse er umulig eller vil påføre sælger uforholdsmæssige omkostninger 169
3.1.1.8 Sælgers mulighed for at afskære afslag og ophævelse af købet 172
3.1.1.9 Afhjælpning og omlevering skal ske inden for rimelig tid samt uden udgift og væsentlig ulempe 173
3.1.1.9.1 Generelt 173
3.1.1.9.2 Begrebet rimelig tid 174
3.1.2 Tilbageholdelse af købesummen 175
3.1.3 Tilbageholdsret 175
3.1.4 Sælgerens ansvarsgrundlag, herunder force majeure 178
3.2 Nye EU-regler (varedirektivet og direktivet om digitalt indhold) 179
3.2.1 Varedirektivets artikel 13-16 179
3.2.1.1 Beføjelser i tilfælde af mangler 179
3.2.1.2 Tilbageholdelse af købesummen 182
3.2.1.3 Betydningen af forbrugerens bidrag til manglen 182
3.2.1.4 Mangler, der konstateres inden 30 dage 182
3.2.1.5 Skjulte mangler 182
3.2.1.6 Afhjælpning eller omlevering af varen 183
3.2.1.7 Afslag i prisen 184
3.2.1.8 Ophævelse af købsaftalen 184
3.2.2 Direktivet om digitalt indholds artikel 13-18 185
3.2.2.1 Beføjelser ved manglende levering 185
3.2.2.2 Beføjelser ved manglende overensstemmelse 186
3.2.2.3 Skjulte mangler 186
3.2.2.4 Ret til at få bragt indholdet eller tjenesten i overensstemmelse 187

3.2.2.5 Afslag i prisen eller ophævelse 187
3.2.2.6 Udøvelse af retten til ophævelse 190
3.2.2.7 Den erhvervsdrivendes forpligtelser i tilfælde af ophævelse 190
3.2.2.8 Forbrugerens forpligtelser i tilfælde af ophævelse 192
3.2.2.9 Tidsfrister og tilbagebetaling fra den erhvervsdrivende 193
3.2.2.10 Tilbageholdelse og tilbagebetaling 193
3.3 Udvalgets overvejelser 194
3.3.1 Generelt om nødvendige ændringer som følge af direktiverne 194
3.3.1.1 Nyaffattelse af købelovens bestemmelser om misligholdelsesbeføjelser 194
3.3.1.2 Varedirektivets artikel 13, stk. 4, litra a 195
3.3.1.3 Afslag i prisen 196
3.3.1.4 Købelovens § 46 196
3.3.2 Ikke uvæsentlighed som betingelse for ophævelse 197
3.3.2.1 Krav om nye regler? 197
3.3.2.2 Flertallets udtalelse 198
3.3.2.3 Mindretallets udtalelse 199
3.3.3 Tilbageholdelse af betalingen 200
3.3.4 Tilbagelevering og tilbagebetaling 200
3.3.5 Begrebet rimelig tid 204
3.3.6 Varetagelse af debitors opgaver 206
3.3.7 Forbrugerens bidrag til manglen 207
3.3.8 Mangler, der konstateres inden for 30 dage 208
3.3.8.1 Adgang til at indføre nye regler 208
3.3.8.2 Flertallets udtalelse 209
3.3.8.3 Mindretallets udtalelse 209
3.3.9 Skjulte mangler 210
3.3.10 Force majeure 210
3.3.11 Konsekvenser for ikke-forbrugerkøb 211
3.3.12 Undersøgelsesgebyr 211
3.3.12.1 Adgang til at indføre nye regler 211
3.3.12.2 Flertallets udtalelse 212
3.3.12.3 Mindretallets udtalelse 212
3.3.12.4 Et udvalgsmedlem afstår 213
4. Erstatning 213
4.1 Gældende dansk ret (købeloven) 213
4.2 Nye EU-regler (varedirektivet og direktivet om digitalt indhold) 214
4.2.1 Varedirektivets artikel 3, stk. 6 214
4.2.2 Direktivet om digitalt indholds artikel 3, stk. 10 215

4.3 Udvalgets overvejelser 215
5. Regres 215
5.1 Gældende dansk ret (købeloven) 215
5.2 Nye EU-regler (varedirektivet og direktivet om digitalt indhold) 216
5.2.1 Varedirektivets artikel 18 216
5.2.2 Direktivet om digitalt indholds artikel 20 217
5.3 Udvalgets overvejelser 217
Kapitel 7 – Reklamationsfrist og formodningsregel 219
1. Reklamationsfrist 219
1.1 Gældende dansk ret (købeloven) 219
1.1.1 Generelt 219
1.1.2 Reklamationsfristens længde 219
1.1.3 Formkrav 221
1.1.4 For sen reklamation 221
1.1.5 Fravigelser fra reklamationsfristen 221
1.1.6 Afbrydelse eller en ny reklamationsfrist 221
1.1.7 Modtageren af reklamationen 222
1.1.8 Forsendelsesrisiko for reklamationsmeddelelser 223
1.1.9 Forældelse 223
1.2 Nye EU-regler (varedirektivet og direktivet om digitalt indhold) 225
1.2.1 Varedirektivets artikel 10, stk. 1-5 225
1.2.2 Direktivet om digitalt indholds artikel 11 227
1.3 Udvalgets overvejelser 230
1.3.1 Den absolutte reklamationsfrist 230
1.3.2 Forlængelse af den absolutte reklamationsfrist 231
1.3.2.1 Adgang til at ændre regler 231
1.3.2.2 Reklamationsfrister i andre lande 232
1.3.2.3. Konsekvenser af en forlængelse af reklamationsfristen 234
1.3.2.4 Konsekvenser for erhvervslivet 235
1.3.2.5 Statsøkonomiske konsekvenser 236
1.3.2.6 Konsekvenser for den grønne omstilling 238
1.3.2.7 Flertallets udtalelse 249
1.3.2.8 Mindretallets udtalelse 252
1.3.2.9 En række udvalgsmedlemmer afstår 256
1.3.3 Den absolutte reklamationsfrist ved løbende levering af digitalt indhold, digitale tjenester og varer med digitale elementer i mere end to år 256
1.3.4 Den relative reklamationsfrist 257
1.3.5 Undtagelser til den absolutte reklamationsfrist 258

1.3.6 Forældelse 259
1.3.7 Konsekvensændringer af reklamationsfristen i handels- og civilkøb 259
2. Formodningsreglen 259
2.1 Gældende dansk ret (købeloven) 259
2.2 Nye EU-regler (varedirektivet og direktivet om digitalt indhold) 261
2.2.1 Varedirektivets artikel 11 261
2.2.2 Direktivet om digitalt indholds artikel 12 262
2.3 Udvalgets overvejelser 264
2.3.1 Generelt 264
2.3.2 Formodningsperioden for varer med digitale elementer, digitalt indhold og digitale tjenester 264
2.3.3 Forlængelse af formodningsperioden for varer til to år 265
2.3.3.1 Generelt 265
2.3.3.2 Formodningsreglen i andre lande 265
2.3.3.3 Konsekvenser af en forlængelse af formodningsperioden 267
2.3.3.4 Antallet af sager, hvor sælger har henholdsvis ikke har afkræftet formodningen 267
2.3.3.5 Konsekvenser for den grønne omstilling 268
2.3.3.6 Flertallets udtalelse 270
2.3.3.7 Mindretallets udtalelse 271
2.3.3.8 En række udvalgsmedlemmer afstår 272
2.3.4 Formodningsreglen ved køb af levende dyr 272
3. Reklamationsfrist for brugte genstande 272
3.1 Gældende dansk ret 272
3.2 Nye EU-regler (varedirektivet) 273
3.2.1 Varedirektivets artikel 10, stk. 6 273
3.3 Udvalgets overvejelser 273
3.3.1 Generelt 273
3.3.2 Reklamationsfristen for brugte genstande i øvrige lande 274
3.3.3 Konsekvenser for erhvervslivet 275
3.3.4 Konsekvenser for den grønne omstilling 275
3.3.5 Udvalgets udtalelse 276
Kapitel 8 – Lovudkast 277
1. EU-retlige rammer for direktivimplementering 277
2. Udvalgets lovudkast med bemærkninger 278
3. Bemærkninger til lovudkastets enkelte bestemmelser 291
4. Udvalgets lovudkast sammenholdt med gældende ret 383
Bilag til betænkningen 404

Bilag 1: Bekendtgørelse nr. 140 af 17. februar 2014 af lov om køb (købeloven)..... 404
Bilag 2: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/771 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om salg af varer, om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF og om ophævelse af direktiv 1999/44/EF (Varedirektivet)..... 419
Bilag 3: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/770 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester (Direktivet om digitalt indhold) 449

Kapitel 1- Indledning

1. Udvalgets nedsættelse og kommissorium

I marts 2020 nedsatte justitsministeren et udvalg, der fik til opgave at overveje, hvordan varedirektivet (2019/771/EU)[1], direktivet om digitalt indhold (2019/770/EU)[2] samt den vedtagne del af direktivpakken New Deal for Consumers (2019/2161/EU)[3], der vedrører regler på Justitsministeriets område, bør gennemføres i dansk ret.

Udvalgets kommissorium lyder således:

"Kommissorium
for
Udvalg om gennemførelse af varedirektivet, direktivet om digitalt indhold og visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers

1. *Med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse aspekter af aftaler om salg af varer (herefter varedirektivet) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester (herefter direktivet om digitalt indhold) er der vedtaget nye fællesskabsretlige regler om forbrugerbeskyttelse i aftaler om salg af varer og levering af digitalt indhold og digitale tjenester indgået ved e-handel og i butikker.*

Med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bedre håndhævelse og modernisering af EU-reglerne om forbrugerbeskyttelse (visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers) er der vedtaget fællesskabsretlige regler, der skal sikre bedre håndhævelse og modernisering af de forbrugerbeskyttende regler i EU.

2. *Varedirektivet afløser Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF af 25. maj 1999 om visse aspekter af forbrugerkøb og garantier i forbindelse hermed.*

[1] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/771 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om salg af varer, om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF og om ophævelse af direktiv 1999/44/EF.
[2] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/770 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester.
[3] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/2161 af 27. november 2019 om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/6/EF, 2005/29/EF og 2011/83/EU, for så vidt angår bedre håndhævelse og modernisering af EU-reglerne om forbrugerbeskyttelse.

Direktivet om digitalt indhold er et nyt direktiv. Der har ikke tidligere i EU-lovgivningen – eller i dansk ret – været reguleret en specifik aftaleretlig ramme for levering af digitalt indhold eller digitale tjenester.

De relevante dele af direktivpakken New Deal for Consumers ændrer Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder.

3. *Formålet med direktiverne er at totalharmonisere visse aspekter af medlemsstaternes regulering af aftaler om salg af varer og aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester og derved fremme den grænseoverskridende handel og opnå et højt forbrugerbeskyttelsesniveau i EU.*

De centrale regler i varedirektivet drejer sig navnlig om varers overensstemmelse med aftalen, forbrugerens beføjelser i tilfælde af manglende overensstemmelse mellem varen og aftalen og om garantier for varen stillet af den erhvervsdrivende over for forbrugeren. Direktivet indeholder herudover en række nye og supplerende bestemmelser i forhold til direktiv 1999/44/EF, som varedirektivet afløser.

De centrale regler i direktivet om digitalt indhold drejer sig ligeledes navnlig om regler om digitalt indhold eller en digital tjenestes overensstemmelse med aftalen, forbrugerens beføjelser i tilfælde af manglende overensstemmelse med aftalen eller ved manglende levering og regler om ændring af digitalt indhold eller en digital tjeneste.

De centrale regler i de relevante dele af direktivpakken New Deal for Consumers drejer sig om at sikre forbrugerne bedre rettigheder, når de benytter sig af digitale tjenester, f.eks. når der indgås aftale om at benytte en e-mailkonto eller anden digital tjeneste mod at stille personoplysninger til rådighed for den erhvervsdrivende i stedet for at betale med penge. Derudover drejer det sig om at sikre ens anvendelse af sanktioner i EU for at overtræde de forbrugerbeskyttende regler.

4. *Varedirektivet er – i modsætning til det ældre direktiv 1999/44/EF – som udgangspunkt et totalharmoniseringsdirektiv. Der vil derfor ikke som udgangspunkt inden for det område, som direktivet regulerer, kunne indføres eller opretholdes andre regler end dem, der følger af direktivet. Uden for dette område*

kan medlemsstaterne derimod frit indføre eller opretholde egne regler eller indføre regler svarende til direktivet.

På en række områder giver varedirektivet imidlertid medlemsstaterne adgang til at opretholde eller indføre regler, der afviger fra direktivets ordning. En medlemsstat kan f.eks. bestemme, at direktivet ikke skal finde anvendelse på brugte varer, som sælges på offentlige auktioner, og på levende dyr. En medlemsstat kan endvidere fastsætte regler, der giver forbrugeren valgfrihed om beføjelser for mangler, der viser sig inden 30 dage efter varens levering. Herudover kan en medlemsstat indføre en længere reklamationsfrist end 2 år, ligesom en medlemsstat kan beslutte, at perioden for den erhvervsdrivendes bevisbyrde for, at en mangel ikke var til stede på leveringstidspunktet (formodningsreglen), skal være 2 år (i stedet for 1 år) efter leveringstidspunktet.

***5.** Direktivet om digitalt indhold er ligesom varedirektivet som udgangspunkt et totalharmoniseringsdirektiv. Det gælder derfor også for dette direktivs anvendelsesområde, at der som udgangspunkt ikke kan indføres eller opretholdes andre regler end dem, der følger af direktivet. Uden for direktivets anvendelsesområde kan medlemsstaterne således også frit indføre eller opretholde egne regler eller indføre regler svarende til direktivet.*

Direktivet om digitalt indhold giver imidlertid også på en række områder inden for direktivets anvendelsesområde medlemsstaterne adgang til at opretholde eller indføre regler, der afviger fra direktivets ordning. En medlemsstat kan f.eks. bestemme, at direktivets forbrugerbeskyttelse udvides til bl.a. i nogle situationer at omfatte juridiske personer. En medlemsstat kan endvidere indføre en længere reklamationsfrist end 2 år. Herudover giver direktivet en medlemsstat adgang til at opretholde eller indføre regler for dele af forretningsmodeller, hvor digitalt indhold eller digitale tjenester leveres på en sådan måde, at forbrugeren ikke betaler et beløb, men i stedet afgiver personoplysninger til en erhvervsdrivende, f.eks. ved oprettelsen af en e-mail konto.

Selv om der er tilstræbt overensstemmelse mellem reglerne i varedirektivet og direktivet om digitalt indhold, er der på nogle punkter lagt op til en højere grad af valgfrihed i varedirektivet.

***6.** De relevante dele af direktivpakken New Deal for Consumers er som udgangspunkt totalharmoniserende. Der kan således som udgangspunkt ikke*

indføres eller opretholdes andre regler end dem, der følger heraf. Uden for anvendelsesområdet kan medlemsstaterne frit indføre eller opretholde egne regler eller indføre regler svarende til direktivets.

I forhold til reglerne om sanktioner er der imidlertid mulighed for at opretholde eller indføre regler, der afviger fra direktivets. I sager med "udbredte overtrædelser" og "udbredte overtrædelser med EU-dimension" (sager hvor mindst tre medlemslande er involveret, eller sager der berører mindst to tredjedele af medlemslandene, der tilsammen udgør mindst to tredjedele af EU's befolkning) kan en medlemsstat fastsætte et højere bødeniveau end de 4 pct. af den erhvervsdrivendes omsætning, som følger af direktivet. En medlemsstat kan endvidere fastsætte de kriterier, der skal tages i betragtning, når der pålægges sanktioner. Endelig fastsætter medlemsstaterne de retslige procedurer, der skal anvendes til at pålægge sanktioner.

***7.** Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF af 25. maj 1999 om visse aspekter af forbrugerkøb og garantier i forbindelse hermed er navnlig gennemført i dansk ret i købeloven. Gennemførelsen i dansk ret af det nye varedirektiv nødvendiggør en række ændringer af navnlig købeloven.*

De områder, som direktivet om digitalt indhold regulerer, har ikke tidligere været særskilt reguleret i dansk ret. Gennemførelsen af direktivet i dansk ret vil derfor nødvendiggøre udarbejdelse af en ny hovedlov eller indsættelse af helt nye regler i f.eks. købeloven.

Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder er gennemført i dansk ret i henholdsvis aftaleloven og forbrugeraftaleloven. Gennemførelsen i dansk ret af de relevante dele af direktivpakken New Deal for Consumers nødvendiggør en række ændringer af navnlig forbrugeraftaleloven.

***8.** Justitsministeren har besluttet at nedsætte et udvalg, der skal overveje, hvordan varedirektivet, direktivet om digitalt indhold og de relevante dele af direktivpakken New Deal for Consumers mest hensigtsmæssigt bør gennemføres i dansk ret.*

Udvalget skal overveje og redegøre for, hvilke ændringer af dansk ret der er nødvendige for at gennemføre direktiverne.

Desuden skal udvalget overveje og redegøre for, om – og i givet fald i hvilket omfang – der på specifikke områder, hvor direktiverne overlader det til medlemsstaterne at bestemme, om direktivernes ordning skal finde anvendelse, bør indføres regler, som afviger fra direktivernes ordning. Udvalget skal i den forbindelse overveje, om – og i givet fald hvordan – den valgfrihed, som direktiverne giver mulighed for, kan og bør udnyttes til at understøtte den grønne omstilling.

Udvalget skal endelig overveje og redegøre for, om – og i givet fald hvordan – den valgfrihed, som direktiverne giver mulighed for, bør udnyttes til at sikre øget overensstemmelse mellem de regelsæt, som gennemfører direktiverne.

Udvalget anmodes om at udarbejde et lovudkast med bemærkninger.

Under hensyn til fristen for gennemførelsen af direktiverne anmodes udvalget om at afslutte sit arbejde i efteråret 2020.

***9.** Udvalget har følgende sammensætning:*

Landsdommer Thomas Klyver (formand)
1 universitetsjurist med formueretlig indsigt
1 repræsentant for Dommerforeningen
1 repræsentant for Forbrugerombudsmanden
1 repræsentant for Advokatrådet og Danske Advokater
1 repræsentant for Dansk Erhverv
1 repræsentant for Dansk Industri
1 repræsentant for Dansk IT
1 repræsentant for Foreningen for Dansk Internet Handel
1 repræsentant for Forbrugerrådet Tænk
1 repræsentant for Erhvervsministeriets departement
*1 repræsentant for Miljø- og Fødevareministeriets departement**
*1 repræsentant for Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets departement**
1 repræsentant for Justitsministeriets departement

*Der lægges op til, at de med * markerede repræsentanter alene skal deltage på møder, hvor der skal drøftes emner med en særlig betydning for den grønne omstilling.*

Udvalgets sekretariatsfunktion varetages af Justitsministeriet."

2. Udvalgets sammensætning

Udvalget havde ved afgivelse af denne delbetænkning følgende sammensætning:

Formand:
Landsdommer Thomas Klyver

Øvrige medlemmer:
Professor Susanne Karstoft
(indstillet af Danske Universiteter)

Dommer Søren Seerup
(indstillet af Dommerforeningen)

Specialkonsulent Jacob Linkis
(indstillet af Forbrugerombudsmanden)

Advokat Kristian Storgaard
(indstillet af Advokatrådet og Danske Advokater)

Chefkonsulent Bo Dalsgaard
(indstillet af Dansk Erhverv)

Seniorchefkonsulent Lars Frolov-Hammer
(indstillet af Dansk Industri)

Chefkonsulent Tina Morell Nielsen
(indstillet af Foreningen for Dansk Internet Handel, som den 1. november 2020 fusionerede med Dansk Erhverv)

Seniorjurist Maria Liljeqvist
(indstillet af Forbrugerrådet Tænk)

Det bemærkes, at seniorjurist Martha Nør Kjeldsen (Forbrugerrådet Tænk) har deltaget i hovedparten af udvalgsarbejdet vedrørende nærværende delbetænkning.

Forbrugerjuridisk chef Susanne Aamann
(indstillet af Erhvervsministeriets departement)

Fuldmægtig Anne L. Jarulf
(indstillet af Miljøministeriets departement)

Fuldmægtig Jasmin Sharzad
(indstillet af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets departement)

Fg. kontorchef Louise Black Mogensen
(indstillet af Justitsministeriets departement)

Fuldmægtig Anne Cathrine Toftemann Bæk fra Justitsministeriets departement har været sekretær for udvalget.

Chefkonsulent Ketilbjørn Hertz fra Justitsministeriets departement har bistået sekretariatet med udarbejdelse af udvalgets lovudkast.

Udvalgets repræsentant for Dansk IT er udtrådt af udvalget i november 2020 af ressourcemæssige årsager.

3. Udvalgets arbejde

Udvalget har afholdt 10 møder i perioden fra den 23. april 2020 til den 14. december 2020. Udvalget forventes at afholde yderligere møder vedrørende den vedtagne del af New Deal for Consumers primo 2021.

Udvalget afgiver betænkning i to dele. Der afgives således først denne delbetænkning om implementering af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold i januar 2021. Dernæst forventer udvalget at afgive delbetænkning om implementering af den vedtagne del af New Deal for Consumers primo 2021.

Kapitel 2 - Sammenfatning

1. Indledning

Efter kommissoriet har udvalget haft til opgave at overveje, hvordan varedirektivet, direktivet om digitalt indhold og de relevante dele af direktivpakken New Deal for Consumers mest hensigtsmæssigt bør gennemføres i dansk ret. Nærværende delbetænkning vedrører implementering af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold.

Formålet med varedirektivet og direktivet om digitalt indhold er at totalharmonisere visse aspekter af medlemsstaternes regulering af aftaler om salg af varer og aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester og derved fremme den grænseoverskridende handel og opnå et højt forbrugerbeskyttelsesniveau i EU. Det er dermed som udgangspunkt ikke muligt at indføre eller opretholde andre regler end dem, der følger af direktiverne, inden for det område, som direktiverne regulerer. På en række områder giver varedirektivet og direktivet om digitalt indhold imidlertid medlemsstaterne adgang til at opretholde eller indføre regler, der afviger fra direktiverne (dvs. valgfrihed).

Udvalget har haft til opgave at overveje og redegøre for, hvilke ændringer af dansk ret der er nødvendige for at gennemføre direktiverne.

Udvalget har endvidere haft til opgave at overveje og redegøre for, om – og i givet fald i hvilket omfang – der på specifikke områder, hvor direktiverne overlader det til medlemsstaterne at bestemme, om direktivernes ordning skal finde anvendelse, bør indføres regler, som afviger fra direktiverne. Udvalget har herunder skullet overveje, om – og i givet fald hvordan – den valgfrihed, som direktiverne giver, kan og bør udnyttes til at understøtte den grønne omstilling.

Udvalget har desuden haft til opgave at overveje og redegøre for, om – og i givet fald hvordan – den valgfrihed, som direktiverne giver, bør udnyttes til at sikre øget overensstemmelse mellem de regelsæt, som gennemfører direktiverne.

2. Oversigt over delbetænkningens indhold

Delbetænkningen er opdelt i 8 kapitler.

I kapitel 1 indledes betænkningen med en beskrivelse af udvalgets nedsættelse og kommissorium, udvalgets sammensætning og udvalgets arbejde.

Kapitel 2 indeholder en sammenfattende beskrivelse af udvalgets overvejelser og forslag (nærværende kapitel).

Betænkningens kapitel 3 og 4 indeholder en generel beskrivelse af henholdsvis varedirektivet og direktivet om digitalt indhold, herunder direktivernes baggrund, formål og hovedtræk, harmoniseringsniveau og hovedindhold.

Kapitel 5 indeholder en beskrivelse af købelovens anvendelsesområde og begrebsdefinitioner og bestemmelserne herom i varedirektivet og direktivet om digitalt indhold samt udvalgets overvejelser og forslag til implementering af direktiverne.

Kapitel 6 indeholder en beskrivelse af købelovens bestemmelser om mangler, garantier, misligholdelsesbeføjelser, erstatning og regres og bestemmelserne herom i varedirektivet og direktivet om digitalt indhold samt udvalgets overvejelser og forslag til implementering af direktiverne.

Kapitel 7 indeholder en beskrivelse af reklamationsfristen og formodningsreglen i købeloven og bestemmelserne herom i varedirektivet og direktivet om digitalt indhold samt udvalgets overvejelser og forslag til implementering af direktiverne.

Kapitel 8 indeholder udvalgets lovudkast inklusive bemærkninger. Hvor udvalgsmedlemmerne ikke har været enige, er lovudkastet udarbejdet på baggrund af flertallets forslag.

3. Sammenfatning af udvalgets overvejelser og forslag

Som resultat af udvalgets overvejelser har udvalget udarbejdet et lovudkast om ændring af en række bestemmelser i købeloven og en enkelt bestemmelse i markedsføringsloven. I det følgende gennemgås udvalgets væsentligste overvejelser og forslag.

3.1 Valg af lovmodel og anvendelsesområde

Reglerne om køb af varer, digitalt indhold og digitale tjenester bør efter udvalgets opfattelse så vidt muligt være ensartede og lettilgængelige. Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold har enslydende definitioner af centrale begreber, og reglerne i direktiverne svarer i vidt omfang til hinanden. Udvalget foreslår derfor, at implementeringen af begge direktiver sker i købelovens afsnit om forbrugerkøb. Det indebærer, at anvendelsesområdet for købelovens regler om forbrugerkøb foreslås justeret, således at reglerne udtrykkeligt kommer til at omfatte alle digitale tjenester og alt digitalt indhold, herunder når der "betales" med personoplysninger.

3.2 Forbrugerbegrebet

Købelovens forbrugerbegreb omfatter fysiske og juridiske personer, der hovedsageligt handler uden for deres erhverv. Forbrugerbegrebet i varedirektivet og direktivet om digitalt indhold er

snævrere end købelovens, da direktivernes definition kun omfatter fysiske personer, der ikke handler som led i deres erhverv. Direktiverne giver dog mulighed for at udvide forbrugerbegrebet, så det svarer til det danske begreb.

Det vil efter udvalgets opfattelse indskrænke forbrugerbeskyttelsen at ændre det gældende forbrugerbegreb i købeloven til det snævrere forbrugerbegreb, der følger af direktiverne, ligesom det vil medføre, at begrebet kommer til at adskille sig fra forbrugerbegrebet i øvrig dansk lovgivning. Der foreslås derfor ikke ændringer af det gældende danske forbrugerbegreb. Små sportsforeninger og lignende juridiske personer vil dermed fortsat være omfattet af de forbrugerbeskyttende regler i købeloven, jf. kapitel 5, pkt. 4.3.

3.3 Begrebet sælger/erhvervsdrivende

3.3.1 Sælgerbegrebet kan opretholdes

Det er udvalgets vurdering, at købelovens sælgerbegreb kan opretholdes uændret i forbindelse med implementering af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold. Direktiverne giver bl.a. mulighed for, at begrebet kan udvides til at omfatte onlineplatforme mv., der ikke er forbrugerens aftalepart, således at platformen hæfter for opfyldelsen af aftalen.

3.3.2 Flertallets udtalelse

Et flertal af udvalgets medlemmer, bestående af Thomas Klyver, Louise Black Mogensen, Susanne Karstoft, Søren Seerup, Kristian Storgaard, Lars Frolov-Hammer, Susanne Aamann, Anne L. Jarulf og Jasmin Sharzad, finder, at de almindelige aftaleretlige regler for, hvornår en platform betragtes som forbrugerens aftalepart, allerede beskytter forbrugeren i de tilfælde, hvor det ikke står klart, hvem der er den egentlige aftalepart. Det følger således af almindelige aftaleretlige regler, at en onlineplatform bliver bundet af en aftale med en forbruger – og dermed aftalepart – hvis det ikke fremgår tydeligt ved aftaleindgåelsen, at det er en anden end platformen, der er forbrugerens aftalepart. En udvidelse af begrebet til at omfatte både sælgeren og platformen vil endvidere udgøre et grundlæggende brud med princippet om kontrakters relativitet – dvs. at en aftale kun skaber rettigheder og pligter for aftalens parter – hvilket bør undgås. Udvalgets flertal foreslår bl.a. derfor ikke ændringer i sælger-/erhvervsdrivendebegrebet, jf. kapitel 5, pkt. 4.4.

3.3.3 Mindretallets udtalelse

Et mindretal af udvalgets medlemmer, bestående af Martha Nør Kjeldsen, Bo Dalsgaard og Tina Morell Nielsen, foreslår, at sælgerbegrebet udvides til at omfatte onlineplatforme, der er aktivt involveret i salg af produkter på vegne af en tredjepart, uanset om platformen efter de almindelige aftaleretlige regler vil blive anset som forbrugerens aftalepart eller ej. Forslaget er

begrundet med hensyn til forbrugerbeskyttelsen og at skabe klarhed for parterne, jf. kapitel 5, pkt. 4.6.3.

Jacob Linkis tilslutter sig mindretallets udtalelse med den tilføjelse, at en udvidelse af sælgerbegrebet til platforme ikke kan eller må medføre, at sælgeren, der overdrager ejendomsretten, dermed ikke længere kan anses som aftalepart. Forbrugeren skal derfor i de nævnte tilfælde kunne rette sine køberetlige krav, herunder misligholdelsesbeføjelser, mod såvel sælgeren som platformen.

3.4 Blandede aftaler

I forbindelse med implementeringen af direktivet om digitalt indhold er det nødvendigt at sikre, at reglerne i direktivet vil finde anvende på den del af blandede aftaler, der vedrører digitalt indhold og digitale tjenester, medmindre der er tale om varer med digitale elementer, som er omfattet af varedirektivet. Der foreslås derfor regulering heraf og ikke i øvrigt regulering af blandede aftaler, jf. kapitel 5, pkt. 4.7.

3.5 Køb af brugte varer på offentlige auktioner

Varedirektivet giver mulighed for at undtage køb af brugte varer på offentlige auktioner fra forbrugerkøbsreglerne. Udvalget har ikke fundet fornødent grundlag for at foreslå sådanne køb undtaget fra forbrugerkøbsreglerne, men udvalget foreslår de særlige begrænsninger i adgangen til at gøre mangler gældende ved sådanne køb videreført i de tilfælde, hvor forbrugeren er informeret om begrænsningerne, jf. kapitel 5, pkt. 4.8 og kapitel 6, pkt. 1.3.4.

3.6 Køb af levende dyr

3.6.1 Levende dyr undtages ikke

Køb og salg af levende dyr er omfattet af købelovens regler om forbrugerkøb. Varedirektivet giver medlemsstaterne mulighed for at undtage sådanne køb i forbindelse med gennemførelse af direktivet.

Udvalget har ikke fundet fornødent grundlag for helt at undtage køb af levende dyr fra købelovens regler om forbrugerkøb.

3.6.2 Flertallets udtalelse

Et flertal af udvalgets medlemmer, bestående af Thomas Klyver, Louise Black Mogensen, Susanne Karstoft, Søren Seerup, Kristian Storgaard, Bo Dalsgaard, Lars Frolov-Hammer, Tina Morell Nielsen, Jacob Linkis, Susanne Aamann, Anne L. Jarulf og Jasmin Sharzad, finder imidlertid, at forlængelsen af formodningsperioden fra seks måneder til mindst et år, der følger af varedirektivet, er uhensigtsmæssig ved køb af levende dyr. Det skyldes, at dyr er levende

væsner og påvirkes af det miljø, den træning og den behandling, som dyret får hos forbrugeren. Der gør sig således særlige forhold gældende ved køb af levende dyr, og flertallet foreslår derfor, at længden af den gældende formodningsperiode på seks måneder fastholdes ved køb af levende dyr, jf. kapitel 5, pkt. 4.9.2.

3.6.3 Mindretallets udtalelse

Et mindretal af udvalgets medlemmer, bestående af Martha Nør Kjeldsen, finder af hensyn til forbrugerbeskyttelsen ikke, at formodningsperioden ved køb af levende dyr bør være kortere end ved køb af andre varer, jf. kapitel 5, pkt. 4.9.3.

3.7 Mangelsbegrebet

3.7.1 Krav om nye regler

Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold indfører en række subjektive krav til overensstemmelse (en mangelfri ydelse), som bygger på parternes aftale, og en række objektive krav til overensstemmelse, der angiver, hvad der almindeligvis kan forventes af en given vare, digitalt indhold eller en digital tjeneste, hvis ikke andet er aftalt. De objektive krav indebærer bl.a., at sælgeren skal sikre, at forbrugeren får besked om og får leveret opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer, i en vis periode. Denne periode kan i visse tilfælde være længere end den almindelige reklamationsfrist, når der er tale om en eller flere enkeltstående leveringer af digitalt indhold og digitale tjenester, herunder når disse er en del af varer med digitale elementer. Direktiverne indeholder derudover regler om, hvornår manglende overensstemmelse som følge af forkert installation af en vare, digitalt indhold eller en digital tjeneste udgør en mangel, og hvornår en begrænsning i anvendelsen af varen, det digitale indhold eller den digitale tjeneste som følge af tredjemands rettigheder udgør en retsmangel.

Direktivernes regler om mangler nødvendiggør en række ændringer af købeloven. Udvalget foreslår derfor at nyaffatte købelovens regler om mangler, således at de gældende §§ 75 a-76 erstattes af bestemmelser om overensstemmelse, subjektive og objektive krav til overensstemmelse, forkert installation og tredjemands rettigheder (retsmangler), jf. kapitel 6, pkt. 1.3.1.1.

3.7.2 Sælgers loyale oplysningspligt

Udvalget vurderer, at det er muligt at opretholde reglen om, hvornår sælgers brud på den loyale oplysningspligt udgør en mangel på varedirektivets område. Det vurderes derimod ikke muligt at opretholde reglen på området for direktivet om digitalt indhold.

Udvalget forslår derfor, at reglen om sælgers loyale oplysningspligt videreføres, dog således at bestemmelsen ikke finder anvendelse ved køb af digitalt indhold og digitale tjenester, jf. kapitel

6, pkt. 1.3.1.2. Det bemærkes, at dette ikke ændrer på de oplysningsforpligtelser for en sælger, der følger af forbrugeraftaleloven.

3.8 Ændring af digitalt indhold og digitale tjenester

Direktivet om digitalt indhold indeholder regler om, hvornår sælgeren kan ændre digitalt indhold og digitale tjenester, der leveres over en periode. Der er således bl.a. regler om, hvornår en ændring må foretages, og hvornår forbrugeren kan ophæve aftalen som følge af (visse) ændringer. Købeloven indeholder ikke tilsvarende regler. Det foreslås derfor at indsætte en ny bestemmelse i købeloven, som regulerer sælgerens adgang til at foretage ændringer af digitalt indhold og digitale tjenester samt kravene hertil og forbrugerens adgang til at ophæve aftalen som følge af visse ændringer, jf. kapitel 6, pkt. 1.3.2.

3.9 Forbehold ved køb af brugte genstande på offentlige auktioner

Købelovens § 77, stk. 2, indeholder en begrænsning i adgangen til at gøre mangler gældende for brugte genstande, der er solgt på offentlige auktioner, hvor forbrugeren selv har mulighed for at være til stede.

Varedirektivet giver medlemsstaterne mulighed for at udelukke købsaftaler om brugte varer, som sælges på offentlige auktioner, helt fra direktivets anvendelsesområde. Direktivet om digitalt indhold indeholder ikke en tilsvarende mulighed.

Udvalget vurderer ud fra en "det mindre i det mere"-betragtning, at det er muligt at opretholde købelovens § 77, stk. 2, fordi varedirektivet giver mulighed for helt at undtage køb af brugte varer på offentlige auktioner fra forbrugerkøbsreglerne. Udvalget foreslår herefter, at de særlige begrænsninger i adgangen til at gøre mangler gældende for brugte genstande, der er solgt på offentlige auktioner, opretholdes, dog således at dette ikke gælder for digitalt indhold og digitale tjenester, jf. kapitel 6, pkt. 1.3.4.

3.10 Forsinkelse

Købelovens § 74, stk. 1, foreskriver, at der skal ske levering uden unødig forsinkelse og senest 30 dage efter aftalens indgåelse, medmindre parterne har aftalt andet.

Udvalget vurderer, at købelovens § 74, stk. 1, skal opretholdes på varedirektivets område og for så vidt angår digitalt indhold, der leveres på et fysisk medium, da bestemmelsen implementerer forbrugerrettighedsdirektivets artikel 18, stk. 1, der er totalharmoniserende.

Udvalget vurderer derimod, at det ikke er muligt at opretholde købelovens § 74, stk. 1, i sin nuværende form for digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, og digitale tjenester.

Det skyldes, at direktivet om digitalt indhold foreskriver, at levering skal ske uden unødig forsinkelse og dermed ikke giver mulighed for at indføre andre regler om forsinkelse.

Udvalget foreslår på den baggrund, at der indføres forskellige regler om forsinkelse afhængig af salgsgenstandens karakter, således at kravet om 30 dage ikke gælder for digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, og digitale tjenester, jf. kapitel 6, pkt. 1.3.7.

Udvalget foreslår endvidere, at sælgerens og forbrugerens forpligtelser i tilfælde af ophævelse pga. mangler også skal finde anvendelse ved ophævelse pga. forsinkelse, jf. kapitel 6, pkt. 1.3.7.

3.11 Handelsmæssige garantier

Varedirektivets artikel 17 om handelsmæssige garantier nødvendiggør en række lovændringer for at sikre korrekt direktivimplementering. Bestemmelsen regulerer både parternes aftalemæssige forpligtelser (stk. 1) og formkravene til en garanti samt retsvirkningen af manglende overholdelse heraf (stk. 2 og 3).

Udvalget foreslår at indsætte en ny bestemmelse i købeloven om, at en handelsmæssig garanti er bindende for garantigiveren på garantierklæringens vilkår og dertil hørende reklamer og om, at en producent, der giver forbrugeren en handelsmæssig garanti for holdbarhed i en bestemt periode, er direkte ansvarlig (dvs. indestår) over for forbrugeren i hele garantiperioden for holdbarhed for så vidt angår afhjælpning eller omlevering af varen, jf. kapitel 6, pkt. 2.5.2-2.5.4.

Endvidere foreslår udvalget at justere formkravene i markedsføringsloven til en garanti i overensstemmelse med varedirektivet og at indsætte en bestemmelse, hvoraf fremgår, at manglende overholdelse af formkravene ikke berører garantiens gyldighed. Det foreslås ligeledes at opretholde den gældende bestemmelse i markedsføringsloven, hvorefter vilkårene for en garanti skal være affattet på dansk, hvis markedsføringen er sket på dansk. Endelig foreslås det at strafsanktionere markedsføringslovens § 17 om garantier, jf. kapitel 6, pkt. 2.5.5 og 2.5.6.

3.12 Misligholdelsesbeføjelser

3.12.1 Krav om nye regler

Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold indfører en række bestemmelser om forbrugerens misligholdelsesbeføjelser i tilfælde af mangler ved varen, det digitale indhold eller den digitale tjeneste, herunder retten til afhjælpning, omlevering, afslag i prisen og ophævelse af købsaftalen. Direktiverne angiver tillige en række betingelser for, hvornår de forskellige misligholdelsesbeføjelser kan gøres gældende (dvs. hierarkiet imellem dem). Købeloven

indeholder også regler om, hvilke misligholdelsesbeføjelser forbrugeren kan gøre gældende i tilfælde af mangler, men reguleringen i købeloven svarer ikke fuldstændig til direktiverne, selv om beføjelserne og hierarkiet herimellem overordnet set er de samme, jf. bl.a. nedenfor om afslag.

Artikel 13-16 i varedirektivet og artikel 13-18 i direktivet om digitalt indhold indebærer en række nødvendige ændringer af købelovens bestemmelser om misligholdelsesbeføjelser. Særligt for så vidt angår direktivet om digitalt indhold er der er behov for en række mere omfattende ændringer af købeloven, da direktivet indeholder regler om f.eks. betaling med personoplysninger samt om sælgerens og forbrugerens særlige "digitale forpligtelser" i tilfælde af ophævelse af en aftale.

Udvalget foreslår på den baggrund at nyaffatte købelovens regler om misligholdelsesbeføjelser, således at lovens gældende § 78 erstattes med direktivernes bestemmelser om beføjelser i tilfælde af mangler, afhjælpning eller omlevering, afslag i prisen og ophævelse af købsaftalen samt om parternes forpligtelser ved ophævelse, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.1.1.

3.12.2 Afslag i prisen

Både varedirektivet og direktivet om digitalt indhold indeholder regler om, at et afslag i pris skal fastsættes *forholdsmæssigt* på grundlag af den lavere værdi af varen, det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som forbrugeren har modtaget, i forhold til den værdi, salgsgenstanden ville have haft, hvis den havde været i overensstemmelse (dvs. mangelfri). Det vurderes derfor ikke muligt at opretholde købelovens bestemmelse om, at forbrugeren kan tildeles et *passende afslag,* dvs. at der kan også gives afslag for mangler, der ikke er værdiforringende. Udvalget foreslår derfor, at købeloven ændres, således at det fremgår, at forbrugeren alene kan få et *forholdsmæssigt* afslag, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.1.3.

3.12.3 Ikke uvæsentlighed som betingelse for ophævelse

Varedirektivets artikel 13, stk. 5, og direktivet om digitalt indholds artikel 14, stk. 6, foreskriver, at forbrugeren ikke kan ophæve en aftale, hvis manglen kun er uvæsentlig.

Efter den gældende købelov kan forbrugeren også som udgangspunkt kun ophæve aftalen, når manglen ikke er uvæsentlig. Det gælder dog ikke i de tilfælde, hvor f.eks. afhjælpning eller omlevering ikke er sket inden rimelig tid.

3.12.3.1 Flertallets udtalelse

Et flertal af udvalgets medlemmer, bestående af Thomas Klyver, Louise Black Mogensen, Susanne Karstoft, Søren Seerup, Kristian Storgaard, Jacob Linkis, Martha Nør Kjeldsen,

Susanne Aamann, Anne L. Jarulf og Jasmin Sharzad, vurderer med støtte i præambelbetragtningerne til varedirektivet og direktivet om digitalt indhold, at retstilstanden efter købelovens § 78, stk. 4, kan opretholdes i forbindelse med direktivernes gennemførelse i dansk ret. Flertallet foreslår derfor, at hvis afhjælpning eller omlevering ikke sker inden for rimelig tid, kan forbrugeren ophæve aftalen, selv om manglen kun er uvæsentlig, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.2.2.

3.12.3.2 Mindretallets udtalelse
Et mindretal af udvalgets medlemmer, bestående af Bo Dalsgaard, Tina Morell Nielsen og Lars Frolov-Hammer, vurderer bl.a. med henvisning til direktivernes ordlyd, præambelbetragtninger og harmoniseringsniveau, at retstilstanden efter købelovens § 78, stk. 4, ikke kan opretholdes, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.2.3.

3.12.4 Tilbageholdelse af betalingen
Varedirektivets artikel 13, stk. 6, nødvendiggør, at købelovens § 79, stk. 2, om forbrugerens tilbageholdsret udvides til også at omfatte afslag i prisen, således at tilbageholdsretten fremgår direkte af loven.

Udvalget vurderer det mest hensigtsmæssigt, at forbrugerens tilbageholdsret er den samme, uanset om forbrugeren har købt en vare, digitalt indhold eller en digital tjeneste. Udvalget foreslår derfor, at det kommer til at fremgå af loven, at forbrugeren har ret til at tilbageholde købesummen, indtil sælgeren har opfyldt sine forpligtelser, uanset om aftalen vedrører varer, digitalt indhold eller digitale tjenester, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.3.

3.12.5 Tilbagelevering og tilbagebetaling
I overensstemmelse med varedirektivets artikel 16, stk. 3, foreslår udvalget, at forbrugeren ved ophævelse af en aftale for sælgers regning skal tilbagelevere varen, og at sælgeren skal tilbagebetale købesummen ved modtagelsen af varen *eller* dokumentation for tilbagelevering, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.4.

Direktivet om digitalt indhold indebærer, at der herudover skal fastsættes en række specifikke regler om sælgerens tilbagebetaling af købesummen til forbrugeren ved ophævelse af en aftale. Derudover medfører direktivet bl.a., at der skal fastsættes regler om, at forbrugeren, hvis det digitale indhold er blevet leveret på et fysisk medium, skal tilbagelevere dette på anmodning fra sælgeren, for dennes regning og uden unødig forsinkelse.

Der er således forskel på reglerne om tilbagebetaling i de to direktiver. Henset til forskellen på varer og digitalt indhold/digitale tjenester, herunder sidstnævntes særlige karakter, vurderes det

ikke hensigtsmæssigt at ensrette reglerne om tilbagebetaling. Udvalget foreslår derfor, at de mere specifikke regler om tilbagebetaling i direktivet om digitalt indhold kun skal finde anvendelse ved ophævelse af aftaler om digitalt indhold og digitale tjenester, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.4.

Efter købelovens § 58 om salgsgenstandens hændelige undergang, kan forbrugeren fortsat ophæve købet i visse tilfælde, selv om det ikke længere er muligt at tilbagelevere salgsgenstanden (i væsentligt samme stand og mængde). Udvalget vurderer, at det er muligt og hensigtsmæssigt at opretholde denne retstilstand. Af informative og lovtekniske grunde foreslår udvalget, at der indsættes en ny bestemmelse med tilsvarende indhold i købelovens afsnit om forbrugerkøb, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.4.

3.12.6 Begrebet rimelig tid

Afhjælpning og omlevering skal efter købeloven ske inden for rimelig tid. Der gælder det samme efter varedirektivet og direktivet om digitalt indhold.

Det fremgår af købelovens § 79, stk. 1, at der ved afgørelsen af, om afhjælpning eller omlevering er sket inden for rimelig tid, navnlig tages hensyn til genstandens art, manglens beskaffenhed og forbrugerens behov for genstanden, herunder om sælgeren for egen regning har stillet en erstatningsgenstand til køberens rådighed. Udvalget vurderer, at det er muligt at opretholde bestemmelsen, og der stilles derfor ikke forslag en ændring heraf, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.5.

Varedirektivet giver derudover mulighed for at fastsætte de tidsrum, der *generelt* anses for rimelige til afhjælpning eller omlevering, navnlig med hensyn til specifikke produktkategorier. Der skal dog altid foretages en konkret vurdering af den enkelte sags omstændigheder. Udvalget har ikke fundet fornødent grundlag for at foreslå sådanne vejledende retningslinjer, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.5.

3.12.7 Afhjælpning ved tredjemand

Efter købelovens § 78, stk. 4, kan forbrugeren bl.a. – for så vidt det kan ske uden uforholdsmæssige omkostninger – lade en mangel afhjælpe af tredjemand for sælgerens regning, hvis sælgeren ikke opfylder krav eller tilbud om afhjælpning eller omlevering inden for rimelig tid, uden udgift og uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

Varedirektivet giver medlemsstaterne mulighed for at fastsætte betingelser, hvorpå debitors opgaver kan varetages af en anden person. Udvalget vurderer, at dette også er muligt på området for direktivet om digitalt indhold. Det foreslås derfor at opretholde gældende dansk ret om,

hvornår forbrugeren kan lade en mangel afhjælpe af tredjemand for sælgers regning, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.6.

3.13 Forbrugerens bidrag til manglen

Der findes ikke en generel regel om forbrugerens bidrag til manglen i købeloven, men skader, fejl mv., som forbrugeren selv forårsager, betragtes ikke som mangler i købelovens forstand, og sådanne forhold udløser derfor ikke misligholdelsesbeføjelser. Varedirektivets artikel 13, stk. 7, giver medlemsstaterne mulighed for at regulere, hvorvidt og i hvilket omfang forbrugerens bidrag til en mangel skal berøre forbrugerens misligholdelsesbeføjelser. Udvalget har ikke fundet fornødent grundlag for at stille forslag herom, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.7.

3.14 Mangler der konstateres inden for 30 dage

Varedirektivet giver medlemsstaterne mulighed for at give forbrugere ret til at vælge en specifik misligholdelsesbeføjelse, hvis en mangel opdages inden for en periode efter levering, der ikke overskrider 30 dage. Det kan f.eks. være ret til at afvise mangelfulde varer, ophæve aftalen eller anmode om øjeblikkelig omlevering. Der findes ikke tilsvarende regler i gældende dansk ret.

3.14.1 Flertallets udtalelse

Flertallet af udvalgets medlemmer, bestående af Thomas Klyver, Louise Black Mogensen, Susanne Karstoft, Søren Seerup, Kristian Storgaard, Bo Dalsgaard, Tina Morell Nielsen, Lars Frolov-Hammer, Jacob Linkis, Susanne Aamann, Anne L. Jarulf og Jasmin Sharzad, finder ikke grundlag for at foreslå, at der skal sondres mellem mangler, som opdages før henholdsvis efter 30 dage, og foreslår derfor ikke valgmuligheden udnyttet, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.8.2.

3.14.2 Mindretallets udtalelse

Et mindretal af udvalgets medlemmer, bestående af Martha Nør Kjeldsen, foreslår, at der indføres adgang til øjeblikkelig omlevering eller ophævelse i tilfælde af mangler, der viser sig inden 30 dage, medmindre det er umuligt eller vil påføre sælgeren uforholdsmæssige omkostninger, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.8.3.

3.15 Undersøgelsesgebyr

Hvis en salgsgenstand indleveres til undersøgelse med henblik på afhjælpning mv., og det ved undersøgelse af salgsgenstanden konstateres, at den er behæftet med en mangel, må sælgeren *ikke* opkræve et undersøgelsesgebyr. Hvis det derimod konstateres enten, at salgsgenstanden ikke er defekt eller, at genstanden måske nok er defekt, men at der ikke foreligger en køberetlig mangel, f.eks. fordi defekten skyldes forbrugerens (forkerte) håndtering af genstanden, kan sælgeren kræve et undersøgelsesgebyr, hvis forbrugeren på forhånd er blevet gjort udtrykkeligt bekendt hermed.

3.15.1 Flertallets udtalelse

Et flertal af udvalgets medlemmer, bestående af Thomas Klyver, Louise Black Mogensen, Susanne Karstoft, Søren Seerup, Kristian Storgaard, Bo Dalsgaard, Tina Morell Nielsen, Lars Frolov-Hammer, Susanne Aamann, Anne L. Jarulf og Jasmin Sharzad, har ikke fundet fornødent grundlag for at foreslå et totalforbud mod undersøgelsesgebyrer, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.12.2.

Flertallet lægger vægt på bl.a., at et totalforbud vil pålægge sælgeren at betale for omkostningerne ved undersøgelse af salgsgenstanden i tilfælde, hvor genstanden viser sig *ikke* at lide af en mangel, dvs. i tilfælde, hvor sælgeren har opfyldt sin del af aftalen ved at levere en mangelfri ydelse til forbrugeren, og at et totalforbud vil udelukke muligheden for at foretage en konkret vurdering af det enkelte gebyrs rimelighed i situationer, hvor salgsgenstanden ikke lider af en køberetlig mangel.

Undersøgelsesgebyrer kan også reguleres på anden måde end ved et totalforbud. Flertallet finder, at overvejelser om en sådan regulering forudsætter undersøgelser og afdækning af spørgsmål, som udvalget henset til implementeringsfristen for direktiverne ikke har mulighed for at foretage. Flertallet afstår derfor fra at udtale sig om behovet for en sådan regulering, herunder fra at fremkomme med forslag hertil, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.12.2.

3.15.2 Mindretallets udtalelse

Et mindretal af udvalgets medlemmer, bestående af Martha Nør Kjeldsen, foreslår, at der indføres et totalforbud mod undersøgelsesgebyrer af hensyn til forbrugerbeskyttelsen, jf. kapitel 6, pkt. 3.3.12.3.

3.15.3 Et udvalgsmedlem afstår

Jacob Linkis afstår fra at udtale sig for eller imod de forskellige forslag.

3.16 Den absolutte reklamationsfrist

3.16.1 Krav om nye regler

Den gældende reklamationsfrist i købeloven er to år, jf. købelovens § 83, stk. 1.

Udgangspunktet efter varedirektivet er en reklamationsfrist på mindst to år for varer og varer med digitale elementer. Det gælder dog ikke, hvis en aftale om varer med digitale elementer foreskriver løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i mere end to år. I så fald skal forbrugeren kunne gøre mangler ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste (dvs. det digitale element) gældende i hele den periode, hvori indholdet eller tjenesten skal

leveres i henhold til aftalen. Hvis det digitale indhold ifølge aftalen f.eks. skal leveres løbende over en periode på tre år, skal forbrugeren således kunne reklamere herover i tre år.

Udgangspunktet efter direktivet om digitalt indhold er en reklamationsfrist på mindst to år for digitalt indhold og digitale tjenester, der leveres ved en eller flere enkeltstående leveringer. Er der tale om løbende levering af digitalt indhold eller digitale tjenester, skal forbrugeren kunne gøre mangler gældende i leveringsperioden. Løbende levering over f.eks. en treårig periode betyder således, at forbrugeren skal kunne reklamere i tre år.

For at sikre korrekt implementering af direktiverne og for at skabe en klar retstilstand er det nødvendigt, at det kommer til at fremgå udtrykkeligt af købeloven, at forbrugeren kan gøre mangler ved digitalt indhold eller digitale tjenester gældende i hele leveringsperioden, når der er aftalt løbende levering. Det gælder både for køb af varer med digitale elementer, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres løbende i en periode på mere end to år, og for aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester, hvor der er aftalt løbende levering i en periode. Udvalget foreslår derfor en sådan justering af den absolutte reklamationsfrist, jf. kapitel 7, pkt. 1.3.1.

Udvalget foreslår derudover, at der fastsættes en periode på to måneder efter endt løbende levering af *digitalt indhold og digitale tjenester*, hvor forbrugeren kan reklamere over mangler herved, jf. kapitel 7, pkt. 1.3.3. Perioden på to måneder stemmer overens med den relative reklamationsfrist for varer og er efter udvalgets opfattelse rimelig for både forbrugeren og sælgeren. Derudover skaber den forudsigelighed for parterne og et fast sluttidspunkt for deres mellemværende.

Udvalget foreslår derimod ikke at fastsætte en yderligere periode, hvori forbrugeren kan reklamere, efter endt *levering af varer med digitale elementer* i mere end to år. Det skyldes bl.a., at digitalt indhold og digitale tjenester, der er en del af varer med digitale elementer, er nødvendige for at få varen til at fungere, og at der ikke bør være forskel på reklamationsfristen for varer og de digitale elementer, der indgår i varen, medmindre det udtrykkeligt følger af direktivet, jf. kapitel 7, pkt. 1.3.3.

Både varedirektivet og direktivet om digitalt indhold indeholder endvidere regler om den periode, hvor sælgeren skal sikre, at forbrugeren får besked om og får leveret opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer, som er nødvendige for, at salgsgenstanden bliver ved med at være i overensstemmelse. Ved aftaler om løbende levering af det digitale element i en vare, det digitale indhold eller den digitale tjeneste svarer perioden til reklamationsfristen. Ved aftaler om enkeltstående leveringer kan perioden strække sig ud over den sædvanlige

reklamationsfrist. Efter direktiverne må reklamationsfristen ikke afskære forbrugeren fra at gøre mangler, som skyldes manglende eller forkert opdatering, gældende i den periode, hvor sælgeren er forpligtet til at give forbrugeren besked om og levere opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer. Denne periode kan være længere end den periode, hvor sælgeren normalt er ansvarlig for mangler – dvs. længere end den sædvanlige absolutte reklamationsfrist.

For at sikre korrekt implementering af direktiverne er det nødvendigt, at det kommer til at fremgå udtrykkeligt af købeloven, at forbrugeren kan gøre mangler, som skyldes manglende eller forkert opdatering, gældende i hele den periode, hvor sælgeren er forpligtet til at levere opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer, og der stilles derfor forslag herom, jf. kapitel 7, pkt. 1.3.1.

3.16.2 Forlængelse af den absolutte reklamationsfrist

Efter varedirektivet og direktivet om digitalt indhold skal reklamationsfristen være mindst to år i de tilfælde, der ikke er behandlet i afsnittet ovenfor. Direktiverne giver således mulighed for at indføre en længere reklamationsfrist end to år. Direktiverne giver både mulighed for en generel forlængelse af reklamationsfristen og for at fastsætte reklamationsfrister af forskellig længde for f.eks. forskellige produktkategorier (en såkaldt differentieret reklamationsfrist).

Reklamationsfristen er en klagefrist. Ved at reklamere (klage) inden for fristen har forbrugeren adgang til at forsøge at gøre gældende, at der er en mangel ved salgsgenstanden. Når fristen er udløbet, uden at der er reklameret, har forbrugeren ikke længere adgang til at gøre en eventuel mangel gældende over for sælgeren, medmindre der f.eks. er givet en garanti, der rækker ud over to år. Parternes mellemværende er dermed endelig afsluttet.

En reklamation inden for reklamationsfristen er ikke ensbetydende med, at der foreligger en køberetlig mangel, som sælgeren er forpligtet til at udbedre ved afhjælpning (reparation), omlevering eller andre misligholdelsesbeføjelser. For at forbrugeren får misligholdelsesbeføjelser, skal forbrugeren bl.a. bevise, at der er en kvalitetsafvigelse/fejl mv. ved salgsgenstanden, og at denne var til stede på leveringstidspunktet. Erfaringsmæssigt bliver det vanskeligere for forbrugeren at bevise, at fejlen var til stede på leveringstidspunktet, jo længere tid der går, fra leveringen har fundet sted.

Udvalget har på den baggrund overvejet, om den toårige reklamationsfrist i købeloven bør forlænges generelt. Udvalget har ligeledes overvejet, om der bør indføres en differentieret reklamationsfrist.

Udvalgets overvejelser har taget udgangspunkt i et forslag fra Forbrugerrådet Tænk om en reklamationsfrist på seks år for varige forbrugsgoder, som forventes at have en vis levetid, og tre år i alle andre tilfælde. Forbrugerrådet Tænk har subsidiært foreslået, at man ved en forlængelse af reklamationsfristen ud over to år kan overveje at indføre reparation som den primære eller eneste misligholdelsesbeføjelse gældende for perioden efter de to år. Forbrugerrådet Tænk har derudover stillet forslag om, at både producenter og sælgere skal være ansvarlige for mangler, således at forbrugerne får adgang til at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende over for begge.

Udvalget bemærker i den forbindelse, at det falder uden for kommissoriet at overveje at indføre af krav til producenter, herunder et eventuelt producentansvar.

Udvalget har til brug for overvejelserne indhentet oplysninger om retstilstanden i andre lande og om de forventede konsekvenser af en forlængelse af reklamationsfristen, herunder stats- og erhvervsøkonomiske konsekvenser og konsekvenser for den grønne omstilling.

3.16.3 Reklamationsfristen i andre lande

Udvalget har indhentet oplysninger om reklamationsfristen i andre lande. Heraf fremgår, at størstedelen af EU/EØS-medlemsstaterne på nuværende tidspunkt har en reklamationsfrist på to år, hvilket svarer til den danske frist.

Udvalget har ligeledes modtaget en udtalelse fra Forbrukerrådet i Norge om reklamationsfristerne i norsk ret, hvoraf fremgår, at udgangspunktet i Norge er en absolut reklamationsfrist på to år. Fristen er dog fem år for salgsgenstande, der ved normal brug er beregnet til at holde betydeligt længere end to år. Bestemmelsen blev indført i 1988. Den juridiske og faktiske sondring mellem den korte og lange frist har givet anledning til en række udfordringer og problemstillinger i praksis.

3.16.4 Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Udvalget har ligeledes indhentet en udtalelse fra Dansk Erhverv og Foreningen for Dansk Internethandel (der den 1. november 2020 fusionerede med Dansk Erhverv) om konsekvenserne for erhvervslivet af en eventuel forlængelse af reklamationsfristen.

Af udtalelsen fremgår bl.a., at 65 pct. af de adspurgte virksomheder vurderer, at en forlænget reklamationsfrist vil medføre flere udgifter og nødvendiggøre, at priserne hæves. Heraf vurderer 10 pct., at det *ikke* vil påvirke deres konkurrenceevne. Det fremgår videre, at virksomhederne har store omkostninger ved håndtering af reklamationssager, og at en forlænget reklamationsfrist vil forøge disse omkostninger.

3.16.5 Statsøkonomiske konsekvenser

Udvalget har endvidere indhentet en udtalelse om de statsfinansielle konsekvenser af en eventuel forlængelse af reklamationsfristen fra Nævnenes Hus, hvorunder Center for Klageløsning og Forbrugerklagenævnet hører.

Af udtalelsen fremgår bl.a., at Nævnenes Hus ikke med sikkerhed kan vurdere de statsfinansielle konsekvenser af en eventuel forlængelse af reklamationsfristen. Hvis reklamationsfristen forlænges på enkelte eller flere varegrupper, vurderer Nævnenes Hus imidlertid, at det vil forøge antallet af klager i det offentlige forbrugerklagesystem væsentligt alt efter typen og antallet af varegrupper og dermed forøge omkostningerne til at drive nævnet. Hvis det offentlige forbrugerklagesystem modtager 25 pct. henholdsvis 50 pct. flere klager end forventningen i 2020 vil det forøge omkostningerne med 4,5 mio. kr. henholdsvis 9,0 mio. kr.

3.16.6 Konsekvenser for den grønne omstilling

Det fremgår af udvalgets kommissorium, at udvalget bl.a. skal overveje, om – og i givet fald hvordan – den valgfrihed, som direktiverne giver, kan og bør udnyttes til at understøtte den grønne omstilling. Udvalget har derfor overvejet, hvilke konsekvenser for den grønne omstilling en eventuel forlængelse af reklamationsfristen kan have. Udvalget har i den forbindelse indhentet og modtaget udtalelser herom.

Udvalget har bl.a. indhentet en udtalelse fra Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, hvoraf fremgår, at længere produktholdbarhed og levetidsforlængelse gennem reparationer og andre levetidsforlængende tiltag, er de centrale virkemidler i forhold til at understøtte den grønne omstilling. Derudover fremgår det af udtalelsen, at ministerierne ikke er bekendte med, at der foreligger evidens for den direkte effekt, som en længere reklamationsfrist kan have på den grønne omstilling. En forlængelse af reklamationsfristen vurderes dog at ville medføre en indirekte effekt på den grønne omstilling. Det begrundes med, at en forlængelse af reklamationsfristen vil øge incitamentet hos sælgere og producenter til at ændre varesortiment henholdsvis produktdesign i retning af produkter med længere holdbarhed, færre fejl og bedre mulighed for reparation. Ministerierne bemærker, at der er praktiske udfordringer ved at påvise eller forudsige effekten af de ændrede incitamenter, som en forlængelse af reklamationsfristen vil medføre. Det er derfor meget vanskeligt at kvantificere, i hvilket omfang de ændrede incitamenter ved en forlængelse af reklamationsretten vil afstedkomme adfærdsændringer hos henholdsvis sælgere, producenter og købere. Ministerierne har supplerende oplyst, at ministerierne ikke er bekendt med empiriske undersøgelser af de ændrede incitamenter med dokumentation for, at en forlængelse af reklamationsfristen –

eventuelt i kombination med en forlængelse af formodningsperioden – vil have en indirekte effekt i forhold til at understøtte den grønne omstilling.

Bland andet på baggrund af udtalelsen fra Miljøministeriet samt Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har udvalget overvejet, hvilke virkemidler inden for udvalgets kommissorium, som kan være til gavn for den grønne omstilling.

Længere produktholdbarhed og produktdesign, som muliggør billige og klimavenlige reparationer mv., er forhold, som producenterne i første række har rådighed over. Indførelse af produktspecifikke krav til holdbarhed og reparerbarhed rettet mod producenterne vil som følge heraf være de virkemidler, som vil have en direkte effekt i forhold til at understøtte den grønne omstilling.

Det falder uden for udvalgets kommissorium at overveje at indføre produktspecifikke krav til holdbarhed og mulighed for levetidsforlængelse gennem billige og klimavenlige reparationer, f.eks. krav om anvendelse af holdbare materialer, der har lang levetid, og som kan repareres, genbruges og genanvendes. De virkemidler, som det falder inden for udvalgets kommissorium at overveje, vil eventuelt kunne have en indirekte effekt i forhold til at understøtte den grønne omstilling.

Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold giver heller ikke mulighed for at fravige reguleringen af valget mellem de forskellige misligholdelsesbeføjelser inden for minimumsreklamationsperioden. Der kan således ikke inden for de første to år indføres regler, som afskærer forbrugeren fra at vælge omlevering i stedet for reparation, eller som tvinger den erhvervsdrivende til at foretage reparation i tilfælde, hvor det vil være forbundet med uforholdsmæssige omkostninger.

Som anført er det vanskeligt at kvantificere, i hvilket omfang de ændrede incitamenter ved en forlængelse af reklamationsretten vil afstedkomme adfærdsændringer hos henholdsvis forbrugere, sælgere og producenter, og dermed hvor stor effekt der vil være for den grønne omstilling. Der er også andre incitamenter for virksomheder og forbrugere end dem, der er nævnt i udtalelsen fra ministerierne, herunder incitamenter der efter omstændighederne kan trække i den modsatte retning. Udvalget har på den baggrund søgt yderligere at perspektivere den af Miljøministeriet samt Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet beskrevne incitamentsstruktur ud fra de køberetlige rammer, som en eventuel forlængelse af reklamationsfristen indgår i.

En forlængelse af reklamationsfristen må formodes navnlig at have betydning for adgangen til at gøre holdbarhedsmangler gældende.

Varedirektivets mangelsbegreb i forhold til holdbarhed indebærer, at der som udgangspunkt kun foreligger en mangel, hvis den konkrete salgsgenstand holder kortere tid end, hvad der er sædvanligt for en tilsvarende salgsgenstand ved normal brug. Der er således ikke en direkte sammenhæng mellem, hvor længe et givent produkt holder og reklamationsfristens længde. Hvis en større elektronikvirksomhed f.eks. vælger at producere en smartphoneserie, således at de pågældende smartphones sædvanligvis bevarer deres funktioner og ydeevne i to til tre år, vil det – uanset en forlængelse af reklamationsfristen fra to til seks år – som udgangspunkt ikke udgøre en køberetlig holdbarhedsmangel, at den konkrete telefons ydeevne og funktioner bliver væsentligt forringet efter to et halvt år.

Sælgeren og producenten kan endvidere bruge andre virkemidler end ændring af varesortiment henholdsvis produktkvalitet for at undgå mangler, f.eks. ved at det klart fremgår af købsaftalen, at salgsgenstanden har en holdbarhed, som er kortere den sædvanlige, eller at prisen fastsættes under hensyn til produktets korte holdbarhed, således forbrugeren ikke med rimelighed kan forvente mere end den holdbarhed, som produktet faktisk har.

Der er på den baggrund ikke umiddelbart grundlag for at antage, at en forlængelse af reklamationsfristen vil føre til, at producenterne sender produkter på markedet, som samlet set får en mærkbar længere levetid end den, der er sædvanlig i dag. Martha Nør Kjeldsen har under henvisning til udtalelsen fra Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet anført, at en forlængelse af reklamationsretten må formodes at have en effekt på produkters samlede levetid, men at det er vanskeligt at udtale sig om omfanget.

Forbrugeren har som udgangspunkt valgfrihed mellem afhjælpning og omlevering, medmindre den valgte beføjelse er umulig eller uforholdsmæssig for sælgeren. Af ovennævnte udtalelse fra Dansk Erhverv og Foreningen for Dansk Internethandel fremgår, at når forbrugere reklamerer over et produkt, beder forbrugerne oftest om omlevering (af en ny vare) eller at få pengene tilbage (ophæve aftalen). Det er et mindretal af forbrugerne, der ønsker reparation. Det bemærkes, at undersøgelsen ikke siger noget om, hvilke beføjelse forbrugeren ender med.

En reparation som følge af en mangel skal kun bringe salgsgenstanden i mangelfri tilstand, herunder også hvad angår holdbarhed. En reparation af en fejl på en enkelt produktdel vil i almindelighed ikke føre til, at andre centrale produktdele holder længere. En reparation vil derfor ikke nødvendigvis føre til, at produktets levetid forlænges væsentligt. Det er kun i de

tilfælde, hvor manglen bliver afhjulpet ved en levetidsforlængende reparation, at der kan være en effekt på den grønne omstilling.

Effekten på den grønne omstilling påvirkes også af den generelle forbrugeradfærd. Hvis forbrugeren udskifter salgsgenstanden med en nyere og mere moderne model, inden holdbarhedsmanglen viser sig, vil det beskrevne incitament (køber påvirker sælger, og sælger påvirker producent) ikke være til stede, og dermed vil der ikke være en effekt på den grønne omstilling. Det øgede fokus i samfundet på klimavenlig adfærd og eventuelle andre initiativer i den forbindelse vil kunne påvirke den generelle forbrugeradfærd til gavn for den grønne omstilling.

3.16.7 Flertallets udtalelse

Et flertal af udvalgets medlemmer, bestående af Thomas Klyver, Susanne Karstoft, Søren Seerup, Kristian Storgaard, Bo Dalsgaard, Lars Frolov-Hammer og Tina Morell Nielsen, finder efter en samlet vurdering, at der ikke er fornødent grundlag for at foreslå en forlængelse af reklamationsfristen ud over to år – heller ikke for specifikke produktkategorier, jf. kapitel 7, pkt. 1.3.2.7.

Flertallet lægger i den forbindelse særlig vægt på, at der efter det oplyste ikke foreligger dokumentation for, at en forlængelse af reklamationsfristen vil have en effekt på den grønne omstilling. Der er ikke grundlag for at antage, at en forlængelse af reklamationsfristen vil føre til, at produkterne på det danske marked vil få en mærkbar længere holdbarhed og levetid end det, der er sædvanligt i dag, eller at det vil medføre mærkbart flere reparationer.

Flertallet bemærker, at der bør anvendes de rette instrumenter til at regulere et givent område. De modtagne udtalelser fra en bred kreds af interessenter peger entydigt på, at det er længere produktholdbarhed og levetidsforlængelse gennem reparationer og andre levetidsforlængende tiltag, der er de centrale virkemidler for den grønne omstilling. Regulering af reklamationsfristen ses efter flertallets opfattelse ikke at være det rette instrument til at regulere produktholdbarhed.

Flertallet bemærker endvidere, at udtalelsen fra Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet ikke kan stå alene. Der er mange andre og mere tungtvejende faktorer end de af ministerierne beskrevne incitamenter, der har indflydelse på, hvilke produkter en sælger vælger at udbyde, og hvilket produktdesign en producent vælger. Det afgørende er først og fremmest, hvilke produkter forbrugerne efterspørger. Det kan f.eks. være produkter til den billigst mulige pris, eller produkter, der er populære på grund af deres design eller mærke.

Flertallet lægger derudover vægt på bl.a., at en forlængelse af reklamationsfristen vil udgøre en væsentlig økonomisk byrde for erhvervslivet. Det kan efter omstændighederne blive nødvendigt for erhvervsdrivende at sætte prisen op for at imødegå risikoen for tab, hvilket kan skade danske virksomheders konkurrenceevne.

En differentieret reklamationsfrist vil – som det bl.a. fremgår af udtalelsen fra Forbrukerrådet i Norge og afhængig af den konkrete model – kunne give anledning til en række vanskelige afgrænsningsproblemer. Hensynet bag fastsættelse af reklamationsfrister er, at parterne får et forudsigeligt fixpunkt for, hvornår deres mellemværende er endeligt afsluttet. Der er således efter flertallets vurdering mange faldgruber forbundet med at komplicere retstilstanden med deraf følgende uklarhed og øget potentiale for tvister. Flertallet finder derfor heller ikke, at der er det fornødne grundlag for at foreslå en differentieret forlængelse af den absolutte reklamationsfrist, jf. kapitel 7, pkt. 1.3.2.7.

3.16.8 Mindretallets udtalelse

Et mindretal af udvalgets medlemmer, bestående af Martha Nør Kjeldsen, finder, at en differentieret forlængelse af reklamationsfristen, dvs. seks år for varige forbrugsgoder og tre år for resterende forbrugsgoder, vil sikre en bedre og mere rimelig balance i forholdet mellem forbrugere og erhvervsdrivende, ligesom det vil understøtte den grønne omstilling, jf. kapitel 7, pkt. 1.3.2.8.

Mindretallet lægger særligt vægt på, at en reklamationsret på to år helt overordnet set ikke er udtryk for en rimelig balance mellem forbrugerens og den erhvervsdrivendes ansvar for produktet – særligt ikke ved varige forbrugsgoder.

Mindretallet har i forhold til spørgsmålet om den grønne omstilling først og fremmest noteret sig, at Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet peger på, at en forlængelse af reklamationsretten vil medføre en indirekte effekt på den grønne omstilling i form af incitamentsændringer hos erhvervsdrivende og forbrugere, idet en forlængelse af reklamationsretten vil øge incitamentet til at ændre varesortiment henholdsvis produktdesign i retning af produkter med længere holdbarhed, færre fejl og bedre mulighed for reparation. Samtidig vil køber få øget incitament til at benytte sig af reklamationsretten, hvilket må antages i sidste ende at lede til flere reparationer. Ifølge mindretallet er det ikke overraskende, at ministerierne ikke er bekendt med, at der foreligger evidens for den direkte effekt en forlængelse af reklamationsretten for den grønne omstilling, da man først for nylig er begyndt at arbejde med disse sammenhænge i forhold til den grønne omstilling.

Mindretallet lægger endvidere vægt på bl.a., at hovedårsagen til, at forbrugere ikke får repareret produkter efter reklamationsfristens udløb er, at det er for dyrt. En forlængelse af reklamationsfristen vil føre til, at flere forbrugere uden ekstra betaling får adgang til at få repareret deres defekte produkter. Dertil kommer, at der vil komme et øget fokus på også at få repareret produkter af lidt ældre dato, hvilket kan være med til at skabe adfærdsændringer hos forbrugerne i retning af generelt at søge produkter repareret frem for udskiftet, hvilket også er en nødvendig adfærdsændring, hvis man skal lykkes med den grønne omstilling.

Mindretallet bemærker, at det arbejde, der pågår i EU vedrørende levetid og krav til holdbarhed, er et essentielt element i den grønne omstilling, men at det ikke kan stå alene.

Mindretallet lægger i den forbindelse vægt på, at hvis man vil sikre, at forbrugerne kan anvende holdbarhed som objektivt kriterium ved mangelsvurderingen, bør man forlænge reklamationsfristen, så forbrugerne også får mulighed for at klage, når manglen viser sig efter to år. Civilretlige tiltag som dette vil kunne understøtte og supplere de regler om produktholdbarhed, der kommer fra EU, og som udelukkende er underlagt offentligretlig håndhævelse.

3.16.9 En række udvalgsmedlemmer afstår

Louise Black Mogensen, Susanne Aamann, Anne L. Jarulf, Jasmin Sharzad og Jacob Linkis afstår fra at udtale sig for eller imod de forskellige forslag.

3.17 Den relative reklamationsfrist

Efter den relative reklamationsfrist i købelovens § 81 skal forbrugeren reklamere inden for rimelig tid efter, at forbrugeren har opdaget en mangel. Reklamation inden for to måneder er dog altid rettidig. Efter § 82 gælder den relative reklamationsfrist ikke, hvis sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed eller groft uagtsomt.

Varedirektivet giver medlemsstaterne mulighed for at opretholde bestemmelser, der fastsætter, at forbrugeren for at kunne nyde godt af sine rettigheder skal underrette sælgeren om en mangel inden for en periode på mindst to måneder fra forbrugeren opdagede manglen. Direktivet om digitalt indhold indeholder ikke en tilsvarende mulighed.

Udvalget vurderer derfor, at det er muligt at opretholde den relative reklamationsfrist på varedirektivets område, men ikke på området for direktivet om digitalt indhold.

Udvalget foreslår derfor, at den relative reklamationsfrist opretholdes, men at fristen ikke skal gælde for aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester, jf. kapitel 7, pkt. 1.3.4.

3.18 Undtagelser til den absolutte reklamationsfrist

Det fremgår af købelovens § 83, stk. 1 og 2, at den absolutte reklamationsfrist ikke finder anvendelse, hvis sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed, eller hvis salgsgenstanden i henhold til et påbud fra en offentlig myndighed skal tilbagekaldes eller destrueres, fordi den udgør en fare. Den absolutte reklamationsfrist finder heller ikke anvendelse ved retsmangler og byggematerialer. I disse tilfælde gælder alene de almindelige forældelsesregler. Undtagelserne til den absolutte reklamationsfrist foreslås opretholdt, jf. kapitel 7, pkt. 1.3.5.

3.19 Formodningsreglen

3.19.1 Krav om nye regler

Efter købelovens § 77 a, stk. 3, er formodningsperioden i dansk ret seks måneder. Formodningsreglen regulerer, om det er sælgeren eller forbrugeren, der har bevisbyrden for, at en fejl forelå på tidspunktet for risikoens overgang (leveringstidspunktet) og derfor udgør en mangel i køberetlig forstand. I formodningsperioden er det sælgeren, der har bevisbyrden for, at en fejl eller kvalitetsafvigelse, som køberen har påvist, ikke var til stede på leveringstidspunktet. Når formodningsperioden udløber, er det forbrugeren, der skal bevise, at fejlen var til stede på leveringstidspunktet. Det er et grundlæggende princip i dansk ret, at bevisbyrden ligger hos den part i en sag, der ønsker at gøre et krav gældende. Formodningsreglen udgør en undtagelse til dette princip.

En reklamation (klage) inden for en eventuel forlænget formodningsperiode er ikke ensbetydende med, at der foreligger en køberetlig mangel, som sælgeren er forpligtet til at rette op på ved afhjælpning (reparation), omlevering, afslag i prisen eller ophævelse. For at forbrugeren får ret til disse misligholdelsesbeføjelser, skal forbrugeren således fortsat føre bevis for, at der foreligger en fejl, kvalitetsafvigelse mv.

Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold nødvendiggør en række ændringer af formodningsreglen i dansk ret, herunder at formodningsperioden for varer samt digitalt indhold og digitale tjenester, der leveres ved en eller flere enkeltstående leveringer, skal forlænges fra seks måneder til et år.

Ifølge varedirektivet skal formodningsperioden for varer forlænges fra seks måneder til mindst et år. Perioden kan dog også forlænges til to år. Direktivet om digitalt indhold indeholder ikke samme mulighed. Udvalget har derfor overvejet, om der er grundlag for at foreslå, at formodningsperioden for varer forlænges til to år.

Udvalget har til brug for overvejelserne indhentet oplysninger om retstilstanden i andre lande og forventelige konsekvenser af en sådan forlængelse af formodningsperioden, herunder konsekvenser for den grønne omstilling.

3.19.2 Formodningsreglen i andre lande

Udvalget har indhentet oplysninger om formodningsreglen i andre lande. Heraf fremgår, at langt størstedelen af EU/EØS-medlemsstaterne og Det Forenede Kongerige har valgt at fastsætte en formodningsperiode på seks måneder, hvilket svarer til gældende dansk ret.

3.19.3 Konsekvenser for den grønne omstilling

Det fremgår som nævnt af udvalgets kommissorium, at udvalget bl.a. skal overveje, om – og i givet fald hvordan – den valgfrihed, som direktiverne giver, kan og bør udnyttes til at understøtte den grønne omstilling. Udvalget har derfor overvejet, hvilke konsekvenser for den grønne omstilling en eventuel forlængelse af formodningsperioden kan have.

Udvalget har bl.a. på baggrund af udtalelsen fra Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet lagt til grund, at det er længere produktholdbarhed og levetidsforlængelse gennem reparationer og andre levetidsforlængende tiltag, som er de centrale virkemidler i forhold til at understøtte den grønne omstilling. Udvalget har derfor søgt at afdække, om en forlængelse af formodningsperioden fra et år til to år vil understøtte den grønne omstilling.

Af en udredning afgivet af det svenske udvalg om implementering af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold fremgår, at der ikke er fundet noget grundlag, som giver belæg for, at en længere periode med omvendt bevisbyrde vil bidrage til længere holdbarhed for varer eller påvirke miljøet positivt (En ny lag om konsumentskydd vid köp och vissa andra avtal, Betänkande av Utredningen om nya konsumentköpregler, Stockholm 2020, SOU 2020:51, s. 114).

Udtalelsen fra Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, jf. kapitel 7, pkt. 1.3.2.6, forholder sig ikke specifikt til en forlængelse af formodningsperioden fra et år til to år, men omtaler spørgsmålet om en eventuel forlængelse af formodningsperioden i kombination med en forlængelse af reklamationsfristen.

Ligesom ved en forlængelse af reklamationsfristen ud over to år vil en eventuel effekt i forhold til at understøtte den grønne omstilling ved en forlængelse af formodningsperioden afhænge af, i hvilket omfang det af ministerierne beskrevne incitament vil medføre adfærdsændringer (køber påvirker sælger, og sælger påvirker producent).

En forlængelse af reklamationsfristen ud over to år og en forlængelse af formodningsperioden fra et år til to år har imidlertid forskellig betydning for køberens adgang til at gøre mangler gældende og dermed også for vurderingen af en eventuel effekt i forhold til den grønne omstilling. En forlængelse af formodningsperioden til to år adskiller sig bl.a. ved, at forbrugeren ikke får adgang til at gøre mangler gældende, som ikke kan gøres gældende i dag, idet formodningsreglen alene regulerer, hvem der bærer bevisbyrden for, at en fejl, kvalitetsafvigelse mv. var til stede på leveringstidspunktet.

En forlængelse af formodningsperioden må alt andet lige forventes at føre til, at forbrugere i højere grad end ved en etårig formodningsperiode vil få medhold i, at der foreligger mangel og dermed få misligholdelsesbeføjelser. Det er dog meget vanskeligt at påvise eller forudsige, i hvilket omfang det vil ske, da det afhænger af en række parametre, som det er forbundet med stor usikkerhed at undersøge og skønne over. Formodningsreglen har bl.a. ikke betydning for, om der rent faktisk foreligger en køberetlig mangel, som udløser misligholdelsesbeføjelser. Formodningsreglen har heller ikke betydning for, hvilke misligholdelsesbeføjelser der eventuelt måtte blive udløst.

Det er i de tilfælde, hvor manglen bliver afhjulpet ved en levetidsforlængende reparation, at der kan være en effekt på den grønne omstilling. Forbrugeren har som nævnt som udgangspunkt valgfrihed mellem afhjælpning og omlevering, medmindre den valgte beføjelse er umulig eller uforholdsmæssig for sælgeren. Af den nævnte udtalelse fra Dansk Erhverv og Foreningen for Dansk Internethandel fremgår, at forbrugerne oftest beder om en ny vare (omlevering) eller at få pengene tilbage (ophævelse), når de reklamerer over et produkt. Det er et mindretal af forbrugerne, der ønsker reparation. Det bemærkes, at undersøgelsen ikke siger noget om, hvilken beføjelse forbrugeren ender med. Denne forbrugeradfærd vil en forlængelse af formodningsperioden – og dermed en ændring af reglerne om, hvem der bærer bevisbyrden – formentlig ikke ændre på. Det er bl.a. derfor forbundet med stor usikkerhed at skønne over, i hvilket omfang en forlængelse af formodningsreglen vil føre til flere reparationer, og det vil ikke nødvendigvis være sådan, at en forlængelse af formodningsperioden vil medføre, at der bliver foretaget væsentligt flere reparationer end i dag.

3.19.4 Flertallets udtalelse

Et flertal af udvalgets medlemmer, bestående af Thomas Klyver, Susanne Karstoft, Søren Seerup, Kristian Storgaard, Bo Dalsgaard, Lars Frolov-Hammer, Tina Morell Nielsen, vurderer på baggrund af bl.a. ovenstående ikke, at der er fornødent grundlag for at foreslå en forlængelse af formodningsperioden ud over, hvad varedirektivet kræver, og foreslår derfor, at perioden fastsættes til et år, jf. kapitel 7, pkt. 2.3.3.6.

Flertallet lægger i den forbindelse særlig vægt på, at der efter det oplyste ikke foreligger dokumentation for, hvilken effekt en forlængelse af formodningsperioden kan have på den grønne omstilling. Der er ikke grundlag for at antage, at en forlængelse af formodningsperioden vil føre til, at produkterne på det danske marked vil få en mærkbar længere holdbarhed og levetid end det, der er sædvanligt i dag, eller at det vil medføre mærkbart flere reparationer.

Flertallet lægger endvidere vægt på, at der allerede med direktiverne skal indføres en længere formodningsperiode end hidtil i dansk ret. Varedirektivets (og direktivet om digitalt indholds) udgangspunkt er således udtryk for en øget forbrugerbeskyttelse, fordi den gældende formodningsperiode i flere tilfælde fordobles fra seks måneder til et år (eller længere).

Flertallet lægger derudover vægt på, at hensynet til så vidt muligt at skabe ensartede og lettilgængelige regler og undgå en unødig komplicering taler for, at formodningsperioden i relation til varedirektivet fastsættes til et år, da det svarer til den påkrævede formodningsperiode for aftaler om en eller flere enkeltstående leveringer i direktivet om digitalt indhold, hvor medlemsstaterne ikke har mulighed for at forlænge perioden.

3.19.5 Mindretallets udtalelse

Et mindretal af udvalgets medlemmer, bestående af Martha Nør Kjeldsen, finder, at en forlængelse af formodningsperioden til to år vil sikre en bedre balance i forholdet mellem forbrugerne og de erhvervsdrivende, ligesom det vil understøtte den grønne omstilling.

En formodningsperiode på to år er efter mindretallets opfattelse udtryk for en mere rimelig balance mellem den erhvervsdrivende og forbrugerens ansvar for bevisbyrden end et år. Helt grundlæggende har den erhvervsdrivende langt bedre kendskab til produkterne, der sælges, end forbrugerne har. Derfor er det mere nærliggende at lægge bevisbyrden hos den aftalepart, der er professionel, frem for hos den part, som ingen sagkundskab og dermed ingen forudsætninger har for at bevise, at der er tale om en oprindelig mangel.

I forhold til den grønne omstilling så må en forlængelse af formodningsperioden til to år alt andet lige føre til, at forbrugerne i højere grad får ret, når de reklamerer, idet de ikke har bevisbyrden for, at der foreligger en oprindelig mangel. Dette vil føre til, at flere forbrugere vil få adgang til rimelige misligholdelsesbeføjelser, herunder reparation, og derfor vil færre produkter blive udskiftet i de to første år af produkternes levetid. Særligt må man kunne forvente, at mindre, elektroniske produkter vil kunne få en forlænget levetid, fordi det vil kunne betale sig for forbrugerne at få dem repareret uden ekstra betaling, frem for selv at skulle betale for et nyt produkt.

3.19.6 En række udvalgsmedlemmer afstår

Louise Black Mogensen, Susanne Aamann, Anne L. Jarulf, Jasmin Sharzad og Jacob Linkis afstår fra at udtale sig for eller imod de forskellige forslag.

3.19.7 Øvrige ændringer af formodningsreglen

I relation til digitale elementer i varer, digitalt indhold og digitale tjenester, der leveres løbende, nødvendiggør direktiverne en række ændringer af den gældende formodningsregel.

For så vidt angår varer med digitale elementer, hvor der ifølge aftalen skal ske løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en periode på op til to år, følger det af varedirektivet, at sælgeren har bevisbyrden for ydelsens overensstemmelse to år fra leveringstidspunktet. Hvis der ifølge aftalen skal ske løbende levering af det digitale element i mere end to år, har sælgeren bevisbyrden i hele perioden. Udvalget foreslår, at formodningsreglen i købeloven justeres, således at sælgeren for så vidt angår varer med digitale elementer bærer bevisbyrden for ydelsens overensstemmelse i to år henholdsvis aftalens løbetid.

Ifølge direktivet om digitalt indhold er formodningsperioden et år fra leveringstidspunktet for så vidt angår en eller flere enkeltstående leveringer af digitalt indhold eller digitale tjenester. For så vidt angår aftaler om løbende levering over en periode har sælgeren bevisbyrden i hele aftalens løbetid. Direktivet om digitalt indhold giver ikke medlemsstaterne mulighed for at forlænge formodningsperioden. Udvalget foreslår, at formodningsreglen i købeloven justeres, således at sælgerens for så vidt angår aftaler om enkeltstående leveringer af digitalt indhold eller digitale tjenester bærer bevisbyrden for ydelsens overensstemmelse i et år fra leveringstidspunktet. For så vidt angår aftaler om løbende levering af digitalt indhold eller digitale tjenester forslås det, at sælgeren bærer bevisbyrden for ydelsens overensstemmelse i hele aftalens løbetid, jf. kapitel 7, pkt. 2.3.2.

3.20 Reklamationsfristen ved køb af brugte genstande

Varedirektivet giver mulighed for, at medlemsstaterne kan bestemme, at sælgeren og forbrugeren ved handel med brugte genstande skal have mulighed for at aftale en reklamationsfrist på ned til et år. Udvalget har ikke fundet fornødent grundlag for at foreslå at udnytte muligheden, jf. kapitel 7, pkt. 3.3.5.

Kapitel 3 – Generelle bemærkninger om varedirektivet

1. Baggrund

Den 20. maj 2019 vedtog Europa-Parlamentet og Rådet direktiv (EU) 2019/771 om visse aspekter af aftaler om salg af varer, om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF og om ophævelse af direktiv 1999/44/EF (varedirektivet).

Medlemsstaterne skal senest den 1. juli 2021 have vedtaget og offentliggjort de bestemmelser, der er nødvendige for at efterleve direktivet. Bestemmelserne skal finde anvendelse fra den 1. januar 2022.

Varedirektivet medfører, at direktiv 1999/44/EF af 25. maj 1999 om visse aspekter af forbrugerkøb og garantier i forbindelse hermed (forbrugerkøbsdirektivet) ophæves med virkning fra den 1. januar 2022.

Direktivet er vedtaget med hjemmel i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), særligt artikel 114 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivninger vedrørende det indre markeds funktion. I direktivets præambel henvises endvidere bl.a. til artikel 169, stk. 1, og artikel 169, stk. 2, litra a TEUF, der fastsætter, at Unionen skal bidrage til at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau ved hjælp af foranstaltninger, som vedtages i henhold til artikel 114 TEUF, som led i gennemførelsen af det indre marked. Varedirektivet sigter mod at finde den rette balance mellem at opnå et højt niveau af forbrugerbeskyttelse og fremme virksomhedernes konkurrenceevne, samtidig med at nærhedsprincippet respekteres.

2. Formål og hovedtræk

Formålet med varedirektivet er at bidrage til et velfungerende indre marked og samtidig sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau ved at fastlægge fælles regler om visse krav til købsaftaler mellem sælgere og forbrugere, navnlig regler om varens overensstemmelse med aftalen, beføjelser i tilfælde af manglende overensstemmelse, reglerne for udøvelse af disse beføjelser og om handelsmæssige garantier.

3. Harmoniseringsniveau

Direktivet er totalharmoniserende, men giver medlemsstaterne valgfrihed i forbindelse med implementering på en række områder. Det gør sig bl.a. gældende i forhold til direktivets anvendelsesområde, reklamationsfristen og formodningsreglen. Totalharmonisering indebærer, at medlemsstaterne ikke i deres nationale ret må opretholde eller indføre bestemmelser, der fraviger, hvad der er fastsat i direktivet, medmindre det er udtrykkelig fastsat i direktivet. Det gælder både strengere og lempeligere bestemmelser i forhold til forbrugerbeskyttelsesniveauet.

Direktivets artikel 21 foreskriver ufravigelighed. Det betyder, at medmindre andet fremgår af direktivet, er en aftale ikke bindende for forbrugeren, hvis den til skade for forbrugeren bestemmer, at nationale foranstaltninger til gennemførelse af direktivet ikke skal finde anvendelse, eller fraviger eller ændrer disses retsvirkninger, før forbrugeren har gjort sælgeren opmærksom på manglen. Direktivet er derimod ikke til hinder for, at sælgeren kan tilbyde forbrugeren aftalemæssige ordninger, som er mere vidtgående end den beskyttelse, der fastsættes i direktivet. Det vil sige, at forbrugeren ikke kan stilles ringere, end direktivet foreskriver, men at forbrugeren godt kan stilles bedre.

4. Hovedindhold

4.1 Genstand, anvendelsesområde og definitioner

Direktivet finder anvendelse på købsaftaler mellem erhvervsdrivende og forbrugere om fysiske varer (dvs. løsøregenstande). Aftaler om varer, der skal tilvirkes eller fremstilles, anses også for købsaftaler i direktivets forstand. Direktivet finder ikke anvendelse på aftaler om levering af tjenesteydelser. Hvis en aftale omfatter både salg af varer og levering af tjenesteydelser, lader direktivet det være op til national ret at fastsætte, om hele aftalen kan betragtes som en købsaftale i direktivets forstand.

Varedirektivet finder endvidere anvendelse på digitalt indhold, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varer, såsom husholdningsapparater eller legetøj, hvor det digitale indhold er inkorporeret, således at det udgør en integreret del af varen, dvs. tilfælde, hvor fravær af det digitale indhold eller den digitale tjeneste vil forhindre varen i at fungere, og hvor det leveres sammen med varen iht. købsaftalen vedrørende denne. Direktivet finder dog ikke anvendelse på varer, der udelukkende fungerer som fysisk medium for levering af digitalt indhold til forbrugeren, f.eks. CD'er og DVD'er. Forbrugeraftaler vedrørende sådanne medier er i stedet reguleret af direktivet om digitalt indhold.

Medlemsstaterne kan vælge, at direktivet ikke skal finde anvendelse for brugte varer, som sælges på offentlig auktion, eller ved salg af levende dyr.

Direktivet berører ikke medlemsstaternes almindelige aftaleret, herunder reglerne om aftalers indgåelse, gyldighed og virkning, samt konsekvenserne af at bringe en aftale til ophør.

4.2 Varens overensstemmelse (mangler)

Direktivet indeholder bestemmelser om, hvornår en vare er i overensstemmelse med aftalen – dvs., hvad der skal til for, at varen er leveret mangelfri.

Direktivet indeholder for det første en række subjektive kriterier for mangelsbedømmelsen, der bygger på parternes købsaftale. Varen skal således bl.a., hvor det er relevant, svare til den type, mængde, kvalitet og beskrivelse, der er fastsat i aftalen, og varen skal være egnet til forbrugerens særlige formål, hvis forbrugeren har gjort sælgeren bekendt hermed på tidspunktet for aftalens indgåelse, og sælger har accepteret dette. Tilsvarende regler fandtes i forbrugerkøbsdirektivet. Herudover fremgår det udtrykkeligt af varedirektivet – som noget nyt i forhold til forbrugerkøbsdirektivet – at varen bl.a. skal besidde den funktionalitet, kompatibilitet og interoperabilitet samt leveres med eventuelle opdateringer, som er foreskrevet i købsaftalen.

Endvidere gælder en række objektive kriterier, der angiver standarderne for, hvad der almindeligvis kan forventes af en vare. Varen skal bl.a., hvor det er relevant, være egnet til de formål, som varer af samme type normalt vil blive anvendt til, være af den kvalitet og svare til den beskrivelse, der gælder for en model eller prøve, som sælger har stillet til rådighed for forbrugeren før aftaleindgåelsen og leveres med tilbehør, installationsvejledning og andre instrukser, som forbrugeren med rimelighed kan forvente at modtage. Endelig skal varen svare til den mængde og have de egenskaber og øvrige funktioner, herunder med hensyn til holdbarhed, funktionalitet, kompatibilitet og sikkerhed, der er sædvanlige for varer af samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente under hensyntagen til varens art og eventuelle offentlige udsagn, som er fremsat af eller på vegne af sælgeren eller andre personer i tidligere led i transaktionskæden, herunder producenten, navnlig i reklamer eller gennem mærkning. En fravigelse af de objektive kriterier til skade for forbrugeren er kun gyldig, hvis forbrugeren på tidspunktet for aftalens indgåelse er blevet gjort tydeligt opmærksom på den samt særskilt og udtrykkeligt har accepteret den.

Herudover indeholder direktivet en regel om forkert installation af varen, således at mangler betragtes som en misligholdelse af aftalen, hvis de skyldes, at varen på grund af sælgerens forhold er forkert installeret, herunder hvis den forkerte installation skyldes en mangel ved installationsvejledningen. En tilsvarende regel fandtes i forbrugerkøbsdirektivet.

Direktivet indeholder endvidere en regel om, at forbrugeren skal kunne gøre mangelsbeføjelser gældende, hvis anvendelsen af varen i overensstemmelse med aftalen er begrænset af tredjemands rettigheder, herunder rettigheder baseret på en intellektuel ejendomsret.

Efter direktivet skal varen skal være i overensstemmelse med aftalen på leveringstidspunktet. Hvis varen er installeret af sælgeren, anses det tidspunkt, hvor installationen er færdig, som leveringstidspunktet. Varer med digitale elementer anses for leveret, når både varernes fysiske komponent er leveret, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste er leveret ved en enkelt

levering, eller den løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en periode er begyndt.

4.3 Reklamationsfrister og formodningsregel

Reklamationsfristen er i direktivet fastsat til mindst to år svarende til minimumsfristen i forbrugerkøbsdirektivet og den gældende absolutte reklamationsfrist i købeloven. Medlemsstaterne kan vælge at opretholde eller indføre en længere og/eller differentieret reklamationsfrist. Medlemsstaterne kan endvidere opretholde eller indføre regler om, at forbrugeren skal underrette sælgeren om en mangel inden for mindst to måneder efter, at forbrugeren opdagede manglen for ikke at miste sine mangelsbeføjelser.

Direktivet indeholder endvidere en formodningsregel, hvorefter en mangel, der bliver synlig inden mindst et år efter leveringstidspunktet, antages at have foreligget på dette tidspunkt, medmindre andet bevises, eller formodningen er uforenelig med varens eller manglens art. Medlemsstaterne kan beslutte at forlænge formodningsperioden til to år. Formodningsperioden i det tidligere forbrugerkøbsdirektiv og købelovens § 77 a, stk. 3, er seks måneder.

4.4 Forbrugerens misligholdelsesbeføjelser ved mangler ved varen

I tilfælde af mangler har forbrugeren ret til at få varen bragt i overensstemmelse med aftalen af sælgeren ved afhjælpning (reparation) eller omlevering, få et forholdsmæssigt afslag i prisen eller ophæve købsaftalen.

Afhjælpning eller omlevering skal ske gratis, inden for rimelig tid og uden væsentlig ulempe for forbrugeren. Forbrugeren skal som udgangspunkt have valgfrihed mellem afhjælpning (reparation) og omlevering, medmindre det er umuligt eller vil påføre sælgeren uforholdsmæssigt store udgifter. I tilfælde af omlevering fastsætter direktivet nærmere regler om bl.a. sælgerens forpligtelse til for egen regning at tage den oprindelige vare tilbage.

Forbrugeren har ret til enten et forholdsmæssigt afslag i prisen eller at ophæve købsaftalen, hvis 1) sælgeren ikke har foretaget afhjælpning eller omlevering, herunder ikke har foretaget dette i overensstemmelse med direktivets regler herom, eller sælgeren har afvist at bringe varen i overensstemmelse, 2) manglen forbliver synlig, selv om sælgeren har forsøgt at bringe varen i overensstemmelse, 3) manglen er af en så alvorlig karakter, at et omgående afslag i prisen eller omgående ophævelse af købsaftalen er berettiget, eller 4) sælgeren har tilkendegivet, eller det fremgår tydeligt af omstændighederne, at sælgeren ikke vil bringe varen i overensstemmelse inden for en rimelig tid eller uden væsentlig ulempe for forbrugeren. Et afslag i prisen skal fastsættes forholdsmæssigt på grundlag af den mangelfulde vares lavere værdi sammenlignet med værdien af en vare, der ville være i overensstemmelse med aftalen. Ligesom

forbrugerkøbsdirektivet indeholder direktivet en regel om, at forbrugeren ikke har ret til at hæve købet, hvis den manglende overensstemmelse kun er uvæsentlig.

Hvis forbrugeren ophæver købet, skal forbrugeren for sælgers regning tilbagelevere varen til sælgeren, og sælgeren skal tilbagebetale købesummen ved modtagelse af varen eller ved forbrugerens dokumentation for tilbagelevering. Medlemsstaterne kan fastsætte nærmere regler for tilbagelevering og tilbagebetaling.

4.5 Handelsmæssige garantier

Varedirektivet indeholder – ligesom forbrugerkøbsdirektivet – regler om handelsmæssige garantier, dvs. enhver forpligtelse, som sælgeren eller en producent (garantigiveren) har påtaget sig over for forbrugeren, ud over sælgerens forpligtelser efter loven. Enhver handelsmæssig garanti er således bindende for garantigiveren på de vilkår, der er fastsat i erklæringen om garantien og dertilhørende reklamer, der var tilgængelige på tidspunktet for eller før aftaleindgåelsen. Hvis vilkårene i garantierklæringen er mindre fordelagtige for forbrugeren end de vilkår, der fremgår af de dertil hørende reklamer, er den handelsmæssige garanti bindende på de vilkår, der fremgår af reklamerne vedrørende den handelsmæssige garanti, medmindre de dertil hørende reklamer før indgåelsen af aftalen er blevet rettet på samme eller sammenlignelig måde, som de var blevet fremsat. Direktivet indeholder derudover regler om producentens ansvar, når denne afgiver en garanti, og krav til udformningen af garantierklæringen. Medlemsstaterne kan fastsætte regler om andre aspekter vedrørende handelsmæssige garantier, der ikke er reguleret i direktivet.

4.6 Afsluttende bestemmelser

Direktivet indeholder ligesom forbrugerkøbsdirektivet regler om, at en sælger, der er ansvarlig over for køberen, kan gøre et direkte krav gældende over for de ansvarlige personer i transaktionskæden (regres). De nærmere betingelser herfor skal afgøres efter national lovgivning. Derudover indeholder direktivet regler om bl.a. håndhævelse og forbrugeroplysning.

Kapitel 4 – Generelle bemærkninger om direktivet om digitalt indhold

1. Baggrund

Den 20. maj 2019 vedtog Europa-Parlamentet og Rådet direktiv (EU) 2019/770 om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester (direktivet om digitalt indhold). Direktivet er en nyskabelse, idet der ikke tidligere – hverken nationalt eller i EU-regi – har været særskilt køberetlig regulering om digitalt indhold og digitale tjenester.

Medlemsstaterne skal senest den 1. juli 2021 have vedtaget og offentliggjort de bestemmelser, der er nødvendige for at efterleve direktivet. Bestemmelserne skal finde anvendelse fra den 1. januar 2022.

Direktivet er vedtaget med hjemmel i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), særligt artikel 114 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivninger vedrørende det indre markeds funktion. I direktivets præambel henvises endvidere bl.a. til artikel 169, stk. 1, og artikel 169, stk. 2, litra a TEUF, der fastsætter, at Unionen skal bidrage til at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau ved hjælp af foranstaltninger, som vedtages i henhold til artikel 114 TEUF, som led i gennemførelsen af det indre marked. Direktivet om digitalt indhold sigter mod at finde den rette balance mellem at opnå et højt niveau af forbrugerbeskyttelse og fremme virksomhedernes konkurrenceevne samtidig med, at nærhedsprincippet respekteres.

2. Formål og hovedtræk

Formålet med direktivet om digitalt indhold er at bidrage til et velfungerende indre marked og samtidig sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau ved at fastsætte fælles regler for aftaler mellem erhvervsdrivende og forbrugere om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester, navnlig regler om digitalt indholds eller en digital tjenestes overensstemmelse med aftalen, herunder i forhold til opdateringer, beføjelser i tilfælde af manglende overensstemmelse eller manglende levering, de nærmere regler for at udøve disse beføjelser og ændring af digitalt indhold eller en digital tjeneste.

3. Harmoniseringsniveau

Direktivet om digitalt indhold er totalharmoniserende, men giver medlemsstaterne valgfrihed i forbindelse med implementering på en række områder. Det gør sig bl.a. gældende i forhold til direktivets anvendelsesområde og reklamationsfristen for enkeltstående leveringer. Totalharmonisering indebærer, at medlemsstaterne ikke i deres nationale ret må opretholde eller indføre bestemmelser, der fraviger, hvad der er fastsat i direktivet, medmindre det er udtrykkelig fastsat i direktivet. Det gælder både strengere og lempeligere bestemmelser i forhold til forbrugerbeskyttelsesniveauet.

Direktivets artikel 22 foreskriver ufravigelighed. Det betyder, at medmindre andet er fastsat i direktivet, er eventuelle aftalemæssige vilkår, der til skade for forbrugeren udelukker anvendelsen af de nationale foranstaltninger, som gennemfører direktivet, afviger fra dem eller ændrer deres virkninger, før forbrugeren bringer den manglende levering eller den manglende overensstemmelse til den erhvervsdrivendes kendskab, eller før den erhvervsdrivende bringer ændringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste til forbrugerens kendskab, ikke bindende for forbrugeren. Direktivet er derimod ikke til hinder for, at den erhvervsdrivende kan tilbyde forbrugeren aftalemæssige ordninger, som er mere vidtgående end den beskyttelse, der gives i direktivet. Det vil sige, at forbrugeren ikke kan stilles ringere, end direktivet foreskriver, men at forbrugeren godt kan stilles bedre.

4. Hovedindhold

4.1 Genstand, anvendelsesområde og definitioner

Direktivet finder anvendelse på aftaler, hvor en erhvervsdrivende leverer eller påtager sig at levere digitalt indhold eller en digital tjeneste til en forbruger, og hvor forbrugeren til gengæld betaler eller påtager sig at betale en pris (typisk penge) eller afgiver personoplysninger til den erhvervsdrivende, medmindre personoplysningerne udelukkende behandles af den erhvervsdrivende med henblik på levering af indholdet eller tjenesten i overensstemmelse med direktivet, eller for at give den erhvervsdrivende mulighed for at opfylde retlige krav, og den erhvervsdrivende ikke behandler oplysningerne til andre formål.

Digitalt indhold og digitale tjenester defineres bredt i direktivet og omfatter bl.a. video, lyd, applikationer, spil, filhosting, tekstbehandling, cloudløsninger, sociale medier mv. Direktivet finder også anvendelse på varer, der udelukkende bruges som et fysisk medium til levering af digitalt indhold, f.eks. CD'er og DVD'er. Digitalt indhold, der indgår som en integreret del af eller er indbyrdes forbundet med en vare, er ikke omfattet af direktivet. Det er i stedet omfattet af varedirektivet.

En række nærmere angivne områder er undtaget fra direktivets anvendelsesområde, herunder elektroniske kommunikationstjenester, sundhedsydelser, spiltjenester og finansielle tjenesteydelser.

Direktivet berører ikke medlemsstaternes almindelige aftaleret, herunder regler om aftalers indgåelse, gyldighed og virkning, samt konsekvenserne af at bringe en aftale til ophør.

4.2 Det digitale indholds eller den digitale tjenestes overensstemmelse (mangler)

Direktivet indeholder bestemmelser om, hvornår det digitale indhold eller den digitale tjeneste er i overensstemmelse med aftalen, dvs. hvilke krav det skal leve op til for at være mangelfrit.

Direktivet indeholder for det første en række subjektive kriterier for mangelsbedømmelsen, der bygger på parternes aftale. Det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal bl.a., hvor det er relevant, være af den art, mængde og kvalitet samt besidde den funktionalitet, kompatibilitet og interoperabilitet og de øvrige egenskaber, som krævet i aftalen, være egnet til ethvert særligt formål, som forbrugeren ønsker, at det skal kunne anvendes til, og som forbrugeren har gjort den erhvervsdrivende bekendt med senest på tidspunktet for aftalens indgåelse, og som den erhvervsdrivende har accepteret, leveres med alt tilbehør, vejledninger, herunder om installation, og kundeservice, som krævet i aftalen, og opdateres som fastsat i aftalen.

Endvidere gælder en række objektive kriterier, der angiver standarderne for, hvad der almindeligvis kan forventes af digitalt indhold eller en digital tjeneste. Det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal således bl.a. være egnet til de formål, som indhold eller tjenester af den samme type normalt bruges til, svare til den mængde og besidde de egenskaber og funktioner, herunder med hensyn til funktionalitet, kompatibilitet, tilgængelighed, kontinuitet og sikkerhed, som er normale for samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente, leveres sammen med tilbehør og instruktioner, som forbrugeren med rimelighed kan forvente at modtage, og være i overensstemmelse med en eventuel prøveversion eller forhåndsvisning, som den erhvervsdrivende har stillet til rådighed inden aftaleindgåelsen.

Derudover skal den erhvervsdrivende som udgangspunkt sikre, at forbrugeren får besked om og leveret opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer, som er nødvendige for at holde det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse i hele den relevante periode. Den erhvervsdrivende er som udgangspunkt ikke ansvarlig for manglende overensstemmelse, der skyldes, at forbrugeren ikke inden for en rimelig frist installerer opdateringerne.

En fravigelse af de objektive kriterier til skade for forbrugeren er kun gyldig, hvis forbrugeren på tidspunktet for aftalens indgåelse er blevet gjort tydeligt opmærksom på den samt særskilt og udtrykkeligt har accepteret den.

Medmindre parterne har aftalt andet, leveres digitalt indhold eller en digital tjeneste i den nyeste version, der er tilgængelig på tidspunktet for indgåelse af aftalen.

Direktivet indeholder endvidere en regel om, at den erhvervsdrivende i visse situationer er ansvarlig for mangler, der skyldes, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste er forkert installeret i forbrugerens digitale miljø.

Direktivet indeholder desuden en regel om, at forbrugeren skal kunne gøre mangelsbeføjelser gældende, hvis anvendelsen af digitale indhold eller digitale tjenester i overensstemmelse med aftalen er begrænset af tredjemands rettigheder, herunder rettigheder baseret på en intellektuel ejendomsret.

4.3 Reklamationsfrister og formodningsregel

Efter direktivet om digitalt indhold gælder der som udgangspunkt en reklamationsfrist på to år for så vidt angår digitalt indhold eller digitale tjenester, der leveres ved en eller flere enkeltstående leveringer. Medlemsstaterne kan vælge at indføre en længere frist end to år.

Ved aftaler om løbende levering over en periode er medlemsstaterne forpligtet til at sikre, at den erhvervsdrivende er ansvarlig for manglende overensstemmelse, der opstår eller viser sig i hele den periode, i hvilken det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres, uanset længden af den almindelige reklamationsfrist.

Den erhvervsdrivende har som udgangspunkt bevisbyrden for, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste er i overensstemmelse med aftalen, medmindre den erhvervsdrivende kan påvise, at forbrugerens digitale miljø ikke er kompatibelt med indholdet eller tjenesten, og den erhvervsdrivende klart og forståeligt har oplyst forbrugeren om de tekniske krav inden aftaleindgåelsen.

Direktivet indeholder endvidere en formodningsregel, hvorefter en mangel, der bliver synlig inden for et år efter leveringstidspunktet, antages at have foreligget på dette tidspunkt for så vidt angår en eller flere enkeltstående leveringer, henholdsvis hele aftalens løbetid for så vidt angår aftaler om løbende levering over en periode. Direktivet rummer ikke mulighed for at forlænge den etårige formodningsperiode.

4.4 Forbrugerens misligholdelsesbeføjelser og ret til opsigelse

Efter direktivet er den erhvervsdrivende ansvarlig for fejl i leveringen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, manglende overensstemmelse på leveringstidspunktet og, hvis det digitale indhold ifølge aftalen skal leveres over en vis periode, manglende overensstemmelse i hele den pågældende periode.

I tilfælde af mangler har forbrugeren ret til at få det digitale indhold eller den digitale tjeneste bragt i overensstemmelse med aftalen af sælgeren ved afhjælpning (reparation) eller omlevering, at få et forholdsmæssigt afslag i prisen eller at ophæve aftalen.

Forbrugeren har ret til at få indholdet eller tjenesten bragt i overensstemmelse med aftalen, medmindre det er umuligt eller vil påføre den erhvervsdrivende uforholdsmæssigt store omkostninger. Den erhvervsdrivende skal bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med aftalen inden for en rimelig frist, gratis og uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

Forbrugeren er berettiget til enten et forholdsmæssigt afslag i prisen, hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres mod betaling af en pris, eller til ophævelse af aftalen, hvis 1) afhjælpning er umulig eller uforholdsmæssig, 2) den erhvervsdrivende ikke har bragt det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, 3) der er manglende overensstemmelse trods den erhvervsdrivendes forsøg på at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, 4) den manglende overensstemmelse er af en så alvorlig karakter, at et øjeblikkeligt afslag i prisen eller øjeblikkelig ophævelse af aftalen er berettiget, eller, 5) den erhvervsdrivende har tilkendegivet, eller det fremgår tydeligt af omstændighederne, at den erhvervsdrivende ikke vil bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse inden for en rimelig frist eller uden væsentlig ulempe for forbrugeren. Et afslag i prisen skal fastsættes forholdsmæssigt på grundlag af det mangelfulde indholds eller tjenestens lavere værdi sammenlignet med værdien af et indhold eller en tjeneste, der ville være i overensstemmelse med aftalen. Når det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres mod betaling af en pris, er forbrugeren kun berettiget til at ophæve aftalen, hvis den manglende overensstemmelse ikke er uvæsentlig.

I tilfælde af ophævelse skal den erhvervsdrivende som udgangspunkt tilbagebetale alle beløb til forbrugeren. Hvor aftalen fastsætter levering mod betaling af en pris og over en periode, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en periode forud for ophævelse af aftalen var i overensstemmelse, tilbagebetaler den erhvervsdrivende kun forbrugeren en forholdsmæssig del af den betalte pris, svarende til den periode, hvori det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke var i overensstemmelse, og den eventuelle del af prisen, som forbrugeren på forhånd har betalt for den periode, der ville have resteret, hvis aftalen ikke var blevet ophævet. Tilbagebetaling skal ske uden unødig forsinkelse og senest inden for 14 dage samt som udgangspunkt ved anvendelse af det samme betalingsmiddel, som forbrugeren benyttede til at betale med. Den erhvervsdrivende må ikke pålægge forbrugeren gebyrer i forbindelse med tilbagebetalingen.

Den erhvervsdrivende skal endvidere overholde reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen). Den erhvervsdrivende skal som udgangspunkt gøre andre data end personoplysninger tilgængelige for forbrugeren og afholde sig fra at bruge dem. Endelig kan den erhvervsdrivende forhindre forbrugeren i fortsat at bruge det digitale indhold eller den digitale tjeneste ved at gøre det utilgængeligt for forbrugeren eller ved at gøre forbrugerens konto inaktiv.

Forbrugeren skal omvendt – efter ophævelse af aftalen – afholde sig fra at anvende det digitale indhold eller den digitale tjeneste og fra at stille det til rådighed for tredjeparter. Hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste er blevet leveret på et fysisk medium, tilbageleverer forbrugeren – på den erhvervsdrivendes anmodning og for dennes regning – det fysiske medium uden unødig forsinkelse. Forbrugeren skal ikke betale for det digitale indhold eller den digitale tjeneste i perioden forud for ophævelsen af aftalen, hvor det ikke var i overensstemmelse.

Endelig indeholder direktivet regler om ændring af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, hvis det leveres eller stilles til rådighed for forbrugeren over en periode, herunder om hvornår forbrugeren i tilfælde af ændringer er berettiget til at ophæve aftalen.

4.5 Afsluttende bestemmelser

Direktivet indeholder regler om, at en leverandør, der bliver ansvarlig over for forbrugeren, kan gøre et krav gældende over for tidligere led i transaktionskæden (regres). De nærmere betingelser herfor skal afgøres efter national lovgivning. Direktivet indeholder derudover regler om bl.a. håndhævelse.

Kapitel 5 – Anvendelsesområde og begrebsdefinitioner

1. Gældende dansk ret (købeloven)

1.1 Købelovens anvendelsesområde

1.1.1 Generelt

Købeloven gælder for alle køb, bortset fra køb af fast ejendom, jf. lovens § 1 a, stk. 1. Reglerne i købeloven finder tilsvarende anvendelse på bytte, jf. lovens § 2, stk. 3.

Et *køb* er en aftale om overdragelse af et formuegode mod vederlag i penge. Begrebet formuegode skal forstås bredt. Kerneområdet er overdragelse af ejendomsretten til en løsøregenstand (dvs. en fysisk ting). Levende dyr betragtes også som løsøre. Overdragelse af valuta, aktier, fordringer (uanset om de giver ret til ting eller penge) og immaterielle rettigheder – f.eks. patentrettigheder, andre kommercielle rettigheder, ret til produktions- eller bygningstegninger, goodwill, begrænsede rettigheder mv. – er omfattet af købsbegrebet i købeloven. Levering af elektricitet, vand, gas og fjernvarme mv. er endvidere omfattet af købeloven. En samling af ting og rettigheder – f.eks. en virksomhed eller et bo med samtlige aktiver og passiver – og overdragelse af standardiserede IT-programmer (eller tilvirkning af sådanne, jf. købelovens § 2, stk. 1) er også omfattet af købeloven. Det formuegode, der overdrages, behøver ikke at have økonomisk værdi, men kan alene have affektionsværdi.

Købeloven finder således i vidt omfang anvendelse på digitalt indhold, f.eks. e-bøger, og visse digitale tjenesteydelser.

Købeloven gælder også for bestilling af genstande, som først skal fremstilles (bestillingskøb), jf. § 2, stk. 1. Loven gælder derimod ikke for aftaler, der alene omfatter levering af tjenesteydelser, f.eks. reparationsaftaler. Bestillingskøb og afgrænsningen heraf over for aftaler om levering af tjenesteydelser behandles nærmere i kapitel 5, pkt. 1.1.1.

Købeloven gælder desuden for *køb på offentlige auktioner*, herunder tvangsauktioner. Det fremgår dog af købelovens § 77, stk. 2, at ved køb af brugte genstande på offentlig auktion (i forbrugerkøb), hvor forbrugeren har mulighed for selv at være til stede, kan forbrugeren kun påberåbe sig, at der foreligger en mangel, hvis det følger af lovens § 76, stk. 1, nr. 1-3, om mangler ved salgsgenstanden, eller hvis genstanden er i væsentlig ringere stand, end forbrugeren under hensyn til omstændighederne havde grund til at regne med, jf. kapitel 6, pkt. 1.1.10.

Aftaler om overdragelse af fast ejendom er undtaget fra købelovens anvendelsesområde, jf. § 1 a, stk. 1. Loven gælder derfor ikke for køb af en grund eller en del af en grund med eller uden

bygninger, køb af bygninger på lejet grund, ejerlejligheder, ideelle andele af fast ejendom mv. Løsøre, der overdrages sammen med – og som en del af – fast ejendom, behandles som udgangspunkt efter reglerne om fast ejendom.

Købeloven gælder heller ikke for køb, som er omfattet af den internationale købelov (CISG), jf. lovens § 1 a, stk. 4, eller for opførelse af bygning eller andet anlæg på fast ejendom, jf. lovens § 2, stk. 2. Levering af en færdig bygning til opstilling på en grund er dog omfattet af købeloven. Under visse omstændigheder kan købeloven endvidere finde anvendelse på materialeleverancer, som kan udskilles fra en entrepriseydelse – dvs. leverancer, som også efter installationen bevarer deres løsørepræg, f.eks. hvidevarer.

Købeloven er i vidt omfang udtryk for almindelige, obligationsretlige grundprincipper. Principperne i loven kan derfor også finde anvendelse i andre retsforhold end dem, der er omfattet af loven, f.eks. ved køb og salg af fast ejendom. Købelovens afsnit om forbrugerkøb afviger dog på flere punkter fra den almindelige obligationsret, fordi der er tale om implementering af EU-ret.

Købeloven indeholder tre kategorier af køb: Forbruger-, handels- og civilkøb. Handelskøb er køb mellem to handlende erhvervsdrivende, mens forbrugerkøb er køb, hvor en forbruger køber af en erhvervsdrivende. Civilkøb udgør restgruppen, der navnlig omfatter køb mellem to ikke-erhvervsdrivende parter. De tre kategorier behandles nærmere i kapitel 5, pkt. 1.3-1.5.

Købeloven er opbygget sådan, at den indeholder en almindelig regulering af alle kategorier af køb. For handelskøb og forbrugerkøb er den almindelige regulering suppleret eller fraveget af specifikke bestemmelser for netop disse køb. Købeloven indeholder i den forbindelse et afsnit (§§ 72-87), som kun gælder i forbrugerkøb, jf. lovens § 1 a, stk. 2. Bestemmelserne indeholder særlige regler om bl.a. mangler ved salgsgenstanden, reklamationsretten, formodningsreglen og forbrugerens misligholdelsesbeføjelser. Købelovens almindelige regulering i § 5, §§ 10-13, § 17, stk. 2, § 21, stk. 2, § 42, § 43, stk. 1 og 2, § 44, §§ 47-49 og §§ 52-54 gælder ikke i forbrugerkøb, jf. lovens § 1 a, stk. 3.

Da de direktiver, der er genstand for udvalgsarbejdet – og dermed nærværende betænkning – kun regulerer forbrugerkøb (henholdsvis forbrugeraftaler), er det købelovens regulering af forbrugerkøb, der behandles i det følgende. Købelovens bestemmelser om handels- og civilkøb vil kun blive behandlet i det omfang, det er relevant for forståelsen af reglerne om forbrugerkøb.

1.1.2 Bestillingskøb

Bestilling af genstande, som først skal fremstilles, betragtes som køb i købelovens forstand (bestillingskøb), jf. købelovens § 2, stk. 1. Bestemmelsen kan ikke fraviges til skade for forbrugeren.

Købelovens § 2, stk. 1, regulerer afgrænsningen mellem aftaler om køb og aftaler om værksleje (dvs. aftaler, hvor den ene part har påtaget sig at frembringe et bestemt arbejdsresultat mod vederlag). Købelovens anvendelsesområde udvides dermed, så det ikke kun omfatter rene køb, men også visse aftaler, hvor den ene part har påtaget sig at fremstille en *ny genstand* mod vederlag (dvs. visse aftaler, som indeholder et element af værksleje). Det er i den forbindelse uden betydning, om der er tale om tilvirkning af standardvarer eller om individuelt fremstillede salgsgenstande. *Reparationsaftaler eller aftaler om omdannelse* af en ting, som tilhører bestilleren, falder uden for købeloven, uanset om der er tale om et forbruger- eller erhvervsforhold.

For så vidt angår *forbrugerkøb* finder købeloven anvendelse, uanset om forbrugeren eller den, der har påtaget sig fremstillingen (tilvirker/sælger), leverer de fornødne materialer. Bestemmelsen omfatter, som nævnt, kun tilfælde, hvor tilvirkeren skal fremstille en ny genstand, f.eks. hvis den erhvervsdrivende skal sy en kjole af stof, som forbrugeren selv leverer. Hvis en forbruger f.eks. indleverer et par bukser til en skrædder for at få justeret benlængden, falder aftalen således uden for købelovens anvendelsesområde. Afgørende for, om der foreligger en tjenesteydelsesaftale eller et bestillingskøb, er, om omdannelsen ud fra en samlet vurdering af dens omfang og karakter bør anses for en tilretning af forbrugerens genstand eller omdannelse af forbrugerens materiale til en ny genstand. Indleverer forbrugeren f.eks. en brudekjole til den erhvervsdrivende med henblik på at få kjolen syet om til en dåbskjole, foreligger der et bestillingskøb, fordi omdannelsen indebærer, at der fremstilles en ny genstand af det indleverede materiale.

Ved vurderingen af *sammensatte kontraktforhold/blandede aftaler*, dvs. aftaler, der indeholder elementer af køb og værksleje og eventuelt tjenesteydelser, skal det vurderes, hvad der er aftalens væsentligste element. Det forudsætter en konkret vurdering af den enkelte aftale. Hvis en forbruger f.eks. køber en vaskemaskine og samtidig installation af denne, vil aftalens væsentligste element være køb af vaskemaskinen, og hele kontrakten skal derfor behandles efter købelovens regler. Er det ikke muligt at fastslå, hvad der er aftalens væsentligste element, kan aftalen deles op, så der f.eks. foreligger en købsaftale vedrørende salgsgenstanden og en tjenesteydelsesaftale vedrørende installationen eller lignende. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis en forbruger køber en bil og samtidig indgår en serviceaftale. I så fald vil købet af bilen blive behandlet efter købelovens regler, mens serviceaftalen behandles som en tjenesteydelse.

Er der tale om et bestillingskøb, som er omfattet af lovens § 2, stk. 1, finder købeloven – hvad enten der er tale om forbrugerkøb, handelskøb eller civilkøb – principielt i sin helhed anvendelse på aftalen. Lovens bestemmelser suppleres med og modificeres efter omstændighederne af almindelige obligationsretlige grundsætninger om værksleje og entreprise.

1.2 Aftalefrihed og beskyttelsespræceptive bestemmelser i forbrugerkøb

Købeloven indeholder hverken formkrav til købsaftalen eller krav til dens indgåelse. Det afgøres således efter almindelige aftaleretlige regler, om der foreligger en aftale mellem parterne.

Det fremgår af købelovens § 1, stk. 1, at lovens bestemmelser kun kommer til anvendelse, hvis ikke andet er udtrykkelig aftalt eller må anses for indeholdt i aftalen eller følger af handelsbrug eller anden sædvane. Købelovens bestemmelser er således som udgangspunkt deklaratoriske, dvs. at bestemmelserne kan fraviges ved parternes aftale.

En aftale om fravigelse af købelovens regler kan både være udtrykkelig eller stiltiende. Det beror på almindelige aftaleretlige regler, om købeloven er fraveget. I forbrugerkøb kræves det, at bebyrdende (standard)vilkår, der fraviger købeloven, skal fremhæves særskilt for forbrugeren, for at de kan anses for vedtaget.

Købelovens regulering fraviges endvidere, hvis det følger af handelsbrug eller anden sædvane. Det forudsætter dog, at sædvanens rimelighed, udbredelse og fasthed begrunder en fravigelse. Handelsbrug eller sædvane kan lægges til grund, uanset aftalen ikke henviser hertil eller giver andre holdepunkter for, at sædvanen mv. finder anvendelse, og uanset at kun den ene af parterne – eller ingen af dem – kendte til sædvanen mv.

For at beskytte forbrugeren gælder der betydelige begrænsninger i parternes adgang til ved aftale at fravige købelovens regulering af forbrugerkøb, hvis det indebærer, at forbrugeren derved får dårligere retsstilling end den, der følger af købeloven. En række af købelovens regler kan derfor ikke fraviges til skade for forbrugeren i forbrugerkøb, jf. købelovens § 1, stk. 2. Det drejer sig om § 2, stk. 1 (bestillingskøb), § 4 a (definition af forbrugerkøb), § 50 (mangler), §§ 55-58 (afvisning af leverede genstand og ophævelse af køb), § 73, stk. 1 og 2 (leveringsstedet), §§ 74 og 75 (forsinkelse), § 76, stk. 1, nr. 1-3, og stk. 2 og 3 (mangler), §§ 77-79 (misligholdelsesbeføjelser), § 80, stk. 1 (erstatning) og §§ 81-87 (reklamation og lovvalg).

De opregnede bestemmelser benævnes beskyttelsespræceptive, og parterne kan således ikke ved forudgående aftale mv. forringe forbrugerens retsstilling i forhold til den, der følger af bestemmelserne. Det fremgår af forbrugerkøbsdirektivet, at aftaler og aftalevilkår, som er indgået med sælgeren, før denne er blevet gjort bekendt med en manglende overensstemmelse, og som direkte eller indirekte ophæver eller begrænser de rettigheder, der følger af direktivet, ikke er bindende for forbrugeren. Vurderingen af, om loven er fraveget til skade for forbrugeren, skal foretages for hvert enkelt kontraktvilkår for sig og ikke som en samlet vurdering af hele kontrakten.

Parterne kan omvendt frit aftale, at forbrugeren gives en bedre retsstilling end den, der følger af købeloven. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis sælgeren giver en garanti, jf. kapitel 6, pkt. 2.1.

Aftaler, der fraviger andre af købelovens bestemmelser end de ovenfor nævnte, er underlagt de almindelige aftaleretlige regler om bl.a. ugyldighed. Det indebærer bl.a., at en aftale vil kunne tilsidesættes helt eller delvist af domstolene, hvis det vil være urimeligt eller i strid med redelig handlemåde at gøre den gældende, jf. aftalelovens § 38 c, jf. § 36, stk. 1.[4]

1.3 Definitionen af handelskøb

Handelskøb defineres i købelovens § 4, stk. 1, som køb, der indgås mellem handlende i eller for deres bedrift.

Begrebet handlende defineres i købelovens § 4, stk. 2. Bestemmelsen opregner en række typer af virksomhed, der kan begrunde, at der foreligger et handelskøb.

1.4 Begrebet civilkøb

Køb, der hverken er handels- eller forbrugerkøb, betegnes normalt civilkøb. Købeloven definerer ikke begrebet. Civilkøb foreligger bl.a., når sælger enten er en ikke-erhvervsdrivende (f.eks. en privatperson), eller når sælger er erhvervsdrivende, men handler uden for sit erhverv. Et civilkøb foreligger således typisk ved køb mellem to privatpersoner.

[4] Det bemærkes i den forbindelse, at EU-Domstolen i sagen C-618/10 har fastslået, at artikel 6, stk. 1, i direktivet om urimelige kontraktvilkår (direktiv 93/13) skal fortolkes således, at de nationale retter kun er forpligtede til at udelukke anvendelsen af et urimeligt kontraktvilkår, således at det ikke binder forbrugeren, men at de ikke har kompetence til at ændre vilkårets indhold. Denne kontrakt skal nemlig principielt opretholdes uden nogen anden ændring end den, der følger af ophævelsen af urimelige kontraktvilkår, for så vidt som en sådan opretholdelse af kontrakten retligt set er mulig i overensstemmelse med reglerne i national ret. EU-domstolen har afsagt en række domme om emnet, se blandt andet de forenede sager C-70/17 og C-179/17, de forenede sager C-154/15, C-307/15 og C-308/15 og C-421/14. Se også U.2013B.383, om adgangen til at ændre urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler. Justitsministeriet har oplyst, at dommene vil medføre en ændring af dansk ret.

1.5 Begrebet forbrugerkøb

Forbrugerkøb defineres i købelovens § 4 a, stk. 1, som et køb, en køber (forbruger) foretager hos en erhvervsdrivende, der handler som led i sit erhverv, når køberen hovedsagelig handler uden for sit erhverv. Som forbrugerkøb anses endvidere – under i øvrigt samme betingelser – køb fra ikke-erhvervsdrivende sælgere, hvis aftalen om køb er indgået eller formidlet for sælgeren af en erhvervsdrivende, jf. købelovens § 4 a, stk. 2.

Forbrugerkøbsdefinitionen er beskyttelsespræceptiv, jf. købelovens § 1, stk. 2, og stemmer overens med tilsvarende definitioner af det civilretlige forbrugerbegreb i bl.a. aftaleloven og forbrugeraftaleloven.

Et forbrugerkøb defineres ved en beskrivelse af aftalens parter. Der skal således være tale om en aftale mellem en erhvervsdrivende, der handler som led i sit erhverv, og en forbruger, dvs. en part, der hovedsagelig handler uden for sit erhverv (ikke-erhvervsmæssigt). Det afgørende tidspunkt for vurderingen af, om der foreligger et forbrugerkøb, er *tidspunktet for aftalens indgåelse*.

Købelovens bestemmelser om forbrugerkøb gælder kun, hvor forbrugeren optræder som køber. Hvis forbrugeren optræder som sælger, er der ikke tale om et forbrugerkøb, uanset om køberen er en anden ikke-erhvervsdrivende eller en erhvervsdrivende. Sådanne køb betragtes som civilkøb.

1.6 Forbrugerbegrebet

En køber er forbruger, hvis køberen hovedsageligt handler uden for sit erhverv (ikke-erhvervsmæssigt). Det er formålet med det konkrete køb, der er afgørende for vurderingen, og ikke køberens generelle status. Forbrugerkøb vil typisk foreligge, når der foretages køb til privat brug eller forbrug.

Indkøbes salgsgenstanden med henblik på erhvervsmæssigt videresalg eller for at indgå i en erhvervsmæssig produktion eller lignende, f.eks. som driftsmateriel eller -inventar, er der ikke tale om forbrugerkøb. Er en salgsgenstand indkøbt med henblik på anvendelse i en offentlig virksomhed, f.eks. stat og kommune, er der heller ikke tale om forbrugerkøb.

Det forhold, at en salgsgenstand er købt udelukkende med henblik på at opnå fortjeneste ved videresalg, hindrer ikke, at der kan foreligge et forbrugerkøb, når blot videresalget ikke kan karakteriseres som erhvervsmæssigt.

Det er ikke udelukket at anse et køb for et forbrugerkøb, selv om køberen skal anvende salgsgenstanden både privat og erhvervsmæssigt. Det afgørende er, om genstanden hovedsagelig er bestemt til ikke-erhvervsmæssigt brug.

Både fysiske og juridiske personer kan anses som forbrugere i købelovens forstand. Juridiske personer er således forbrugere i købelovens forstand, hvis de ikke hovedsageligt handler som led i et erhverv – f.eks. ikke-erhvervsdrivende fonde og idrætsforeninger, hvis ikke købet undtagelsesvist har et erhvervsmæssigt sigte.

Lønmodtageres indkøb af genstande, der skal benyttes i forbindelse med lønmodtagerens arbejde, anses som forbrugerkøb, medmindre købet sker som led i udøvelse af et selvstændigt bierhverv.

1.7 Begrebet erhvervsdrivende (sælger)

Som erhvervsdrivende anses personer, der udøver selvstændig, privat, økonomisk erhvervsvirksomhed inden for handel, industri, håndværk, transport, liberale erhverv, den finansielle sektor mv. Det er ikke afgørende, om der er tale om en hoved- eller bibeskæftigelse, men aktiviteten skal have et erhvervsmæssigt præg, dvs. en fortsat karakter og et ikke helt ubetydeligt omfang. Der lægges i den forbindelse vægt på bl.a. hyppigheden af transaktioner og kontinuitet i vurderingen af, om en person anses som erhvervsdrivende.

I vurderingen kan det være vejledende – men ikke afgørende – om sælger er momsregistreret, bogføringspligtig, registreret i CVR-registeret, omfattet af selskabsskatteloven eller foretager skattemæssige afskrivninger mv. Der kan desuden lægges vægt på, om sælgeren foretager erhvervsmæssig markedsføring i form af annoncering, brug af firmabrevpapir mv.

Et enkeltstående salg vil som udgangspunkt ikke være tilstrækkeligt til, at sælgeren skal anses som erhvervsdrivende. En person, som i et enkelt eller enkelte lejlighedsvise tilfælde videresælger genstande med fortjeneste, vil således ikke alene på grundlag heraf skulle anses som erhvervsdrivende.

Det er ikke en forudsætning for at blive anset som erhvervsdrivende, at sælgeren har et fast forretningssted (f.eks. en butik), men det kan indgå i vurderingen. Det er heller ikke afgørende, om der med virksomheden tilstræbes en økonomisk gevinst.

Offentlige virksomheder kan også anses som erhvervsdrivende, hvis de udøver virksomhed, der kan sidestilles med privat erhvervsvirksomhed, f.eks. levering af vand fra offentlige vandværker til private forbrugere. Foreninger, organisationer og sammenslutninger kan tillige

efter omstændighederne anses som erhvervsdrivende, hvis de udøver erhvervsprægede aktiviteter.

Organisationer, hvis formål udelukkende er velgørende, almennyttigt, politisk eller religiøst, anses som udgangspunkt ikke for erhvervsdrivende, hvad angår deres indsamlingsaktiviteter. Sådanne organisationer kan dog anses som erhvervsdrivende for så vidt angår organisationernes kommercielle aktiviteter, f.eks. hvis der drives forlagsvirksomhed, arrangeres medlemsrejser, drives butik mv.

Sportsklubber vil ofte have karakter af almennyttige foreninger, men kan – efter en konkret vurdering af klubbernes aktiviteter og omsætning – anses for erhvervsdrivende i det konkrete aftaleforhold.

Andelsbolig-, grundejer- og ejerlejlighedsforeninger, gårdlav, almennyttige boligforeninger, bofællesskaber, kolonihaveforeninger, kollegier mv. anses som udgangspunkt ikke som erhvervsdrivende, hvad angår de dispositioner, som har til formål at varetage medlemmernes interesser i henhold til organisationens/foreningens formål. Fagforeninger og a-kasser er som udgangspunkt heller ikke omfattet af begrebet erhvervsdrivende, men sådanne organisationers aktiviteter kan anses for at være erhvervsmæssige.

Ud over, at sælger skal anses som en erhvervsdrivende, kræves det – for at reglerne om forbrugerkøb finder anvendelse – at det konkrete køb har relation til sælgerens erhvervsvirksomhed, jf. formuleringen "som led i sit erhverv" i købelovens § 4 a, stk. 1. Et konkret salg kan være en del af sælgerens udøvelse af erhvervsvirksomhed, selv om salgsgenstanden ikke er en del af det sædvanlige sortiment.

1.8 Bevisbyrden i forbrugerkøb

Af købelovens § 4 a, stk. 1, 2. pkt., fremgår, at sælgeren har bevisbyrden for, at et køb ikke er et forbrugerkøb. Der opstilles herved en legal formodning for, at en aftale har karakter af forbrugerkøb, og det er sælgeren, der skal bevise, at det ikke er tilfældet. Sælgeren skal f.eks. bevise, at køber har indgået aftalen hovedsageligt med et erhvervsmæssigt formål, eller at sælgeren ikke selv har handlet som led i sit erhverv. Er sælgeren ved aftalens indgåelse blevet vildledt til at tro, at køberen handler som led i sit erhverv, finder reglerne om forbrugerkøb næppe anvendelse, selv om køberen faktisk hovedsagelig handlede ikke-erhvervsmæssigt.

1.9 Formidlingskøb

Købsaftaler, der indgås mellem to ikke-erhvervsdrivende (f.eks. to private personer), er som udgangspunkt ikke forbrugerkøb, medmindre et erhvervsdrivende mellemled indgår eller

formidler aftalen for den ikke-erhvervsdrivende sælger, jf. købelovens § 4 a, stk. 2. Dette betegnes formidlingskøb.

Er der tale om et formidlingskøb, er købet omfattet af købelovens regler om forbrugerkøb.

Det erhvervsdrivende mellemled skal have optrådt som fuldmægtig for den ikke-erhvervsdrivende sælger eller på anden måde have *medvirket aktivt* i forhandlingerne i forbindelse med aftaleindgåelsen som repræsentant for sælgeren. Hvis det erhvervsdrivende mellemled modtager vederlag for sin indsats i forbindelse med det enkelte salg, f.eks. formidlingsprovision, er aftalen som udgangspunkt omfattet af købelovens § 4 a, stk. 2. Stiller det erhvervsdrivende mellemled en standardformular for aftaleindgåelse til rådighed for en privat sælger og/eller køber, anses den erhvervsdrivende også for at have medvirket aktivt.

Omfattet af købelovens § 4 a, stk. 2, er derimod ikke erhvervsdrivende mellemled, som kun formidler kontakt mellem sælger og køber, f.eks. ved at stille annonceplads til rådighed for præsentation af varer mv. på en hjemmeside eller i en avis.

I et formidlingskøb er det den ikke-erhvervsdrivende sælger, som hæfter for opfyldelsen af købsaftalen, men da købet er et forbrugerkøb, har den ikke-erhvervsdrivende køber den retstilling med hensyn til mangler, misligholdelsesbeføjelser mv., som følger af forbrugerkøbsreglerne. Det erhvervsdrivende mellemled, der har formidlet indgåelse af aftalen, hæfter ikke (som sælger) for opfyldelse af forpligtelserne i henhold til aftalen.

Der er ikke med købelovens § 4 a, stk. 2, taget stilling til, hvem der er parter i aftalen, og hvem der dermed hæfter for aftalens opfyldelse. Det afhænger af almindelige aftaleretlige regler. Hvis det er formidleren, der er aftalepart, er der ikke tale om et formidlingskøb, men et (direkte) forbrugerkøb, jf. købelovens § 4 a, stk. 1.

Hvor en ikke-erhvervsdrivende f.eks. benytter en kommissionær til formidling af aftaleindgåelse, følger det af kommissionslovens regler, at kommissionæren – og ikke den ikke-erhvervsdrivende sælger/kommittent – er forpligtet over for den ikke-erhvervsdrivende køber, fordi kommissionæren handler i eget navn, jf. kommissionslovens § 4. Der er således ikke tale om et formidlingskøb, men et (direkte) forbrugerkøb i henhold til købelovens § 4 a, stk. 1.

1.10 Onlineplatform/-markedsplads mv.

Det følger af almindelige aftaleretlige regler, at en onlineplatform/markedsplads mv., der er *direkte aftalepart* i forhold til forbrugeren, selv bliver bundet af aftalen. Købelovens regler om

forbrugerkøb finder i så fald anvendelse, hvis betingelserne for at betragte platformen mv. som erhvervsdrivende er opfyldt.

Ofte vil onlineplatforme mv. dog formidle et køb på vegne af en anden part, f.eks. en erhvervsdrivende sælger. I sådanne situationer kan det være vanskeligt for forbrugeren at gennemskue, hvem vedkommende rent faktisk indgår købsaftalen med, dvs. hvem der er forbrugerens aftalepart. I så fald fører de almindelige aftaleretlige regler til, at hvis platformen mv. ikke tydeligt angiver i forbindelse med "købsflowet", hvem der er forbrugerens aftalepart, bliver platformen mv. selv forpligtet af aftalen.

1.11 Udgør indsamling af metadata og udsættelse for reklame en aftale i dansk ret

Direktivet om digitalt indhold giver medlemsstaterne mulighed for at lade direktivets regler omfatte situationer, hvor den erhvervsdrivende kun indsamler metadata om forbrugeren, og situationer, hvor forbrugeren udsættes for reklame for at få adgang til digitalt indhold mv., uden at der er indgået en aftale med den erhvervsdrivende, jf. kapitel 5, pkt. 4.2. Det er på den baggrund relevant at beskrive gældende dansk ret på området.

Det følger af aftalelovens § 1, at tilbud (et løfte) og svar på tilbud (accept af et løfte) er bindende for afgiveren. Der er ikke fastsat generelle formkrav til aftaler. Både mundtlige og skriftlige aftaler er bindende. En aftale kan endvidere f.eks. indgås ved stiltiende accept eller ved at acceptere betingelserne for brug af en hjemmeside eller en app. Det danske aftalebegreb er således ganske bredt.

På grund af rækkevidden af det danske aftalebegreb vil det bero på en konkret vurdering, om betingelserne for aftaleindgåelse er opfyldt i den enkelte situation, hvor en erhvervsdrivende indsamler metadata, mod at forbrugerne kan anvende den erhvervsdrivendes tjeneste, eller hvor en forbruger bliver udsat for reklamer for til gengæld at kunne tilgå indhold på en hjemmeside eller i en app, f.eks. reklamer forinden eller under videoer og i spil.

Det vurderes umiddelbart, at der vil være tilfælde, som ikke vil være omfattet af aftalebegrebet. Det gælder f.eks., hvor forbrugeren alene udsættes for reklame forud for at få adgang til en video eller et spil på en hjemmeside eller i en app, men hvor det ikke på forhånd er klart, hvad forbrugeren er blevet stillet i udsigt, eller hvor forbrugeren ikke har accepteret vilkårene for at få adgang til hjemmesiden. At der næppe foreligger en aftale efter dansk ret skyldes bl.a., at det er vanskeligt at fastlægge, hvad forbrugeren er blevet lovet og har accepteret i disse situationer.

1.12 Begrebet digital tjeneste

En *digital tjeneste* defineres i varedirektivet som en tjeneste, der gør det muligt for forbrugeren at generere, behandle, lagre eller få adgang til data i digital form, jf. artikel 2, nr. 7, litra a, eller en tjeneste, der muliggør deling af eller enhver anden form for interaktion med data i digital form, som uploades eller genereres af forbrugeren eller andre brugere af den pågældende tjeneste, jf. artikel 2, nr. 7, litra b.

Direktivet om digitalt indhold indeholder en tilsvarende definition af digitale tjenester i artikel 2, nr. 2, litra a og b.

2. Gældende dansk ret (anden relevant lovgivning)

2.1 Virtuelle valutaers retstilling som lovlige betalingsmidler i Danmark

Danske pengesedler og -mønter er lovlige betalingsmidler, også kaldet gangbar mønt, i Danmark, hvilket betyder, at debitorer i udgangspunktet altid har ret til at betale med disse. Dette fremgår af henholdsvis nationalbanklovens § 8 for pengesedler og møntlovens § 4 for mønter.

Det vil derudover altid være muligt for kreditor og debitor at aftale, at betalingen skal falde i anden form end kontanter. I tilfælde, hvor der ikke er indgået aftale om betaling med andre betalingsmidler end kontanter, og hvor dette heller ej følger af særlige lovbestemmelser, vil en kreditor, som nægter at modtage betaling i danske pengesedler og -mønter, komme i fordringshavermora. Eksempler på særlige lovbestemmelser findes bl.a. i kontantreglen i betalingslovens § 81, som regulerer, hvilket tidsrum af døgnet en betalingsmodtager kan undlade at tage imod kontanter (i udgangspunktet kl. 22-6), og kontantforbuddet i hvidvasklovens § 5, som bestemmer en øvre beløbsgrænse på erhvervsdrivendes modtagelse af kontanter (maks. 50.000 kr.).

Virtuelle valutaer, udenlandske valutaer og andre betalingsmidler, som ikke er danske kontanter, er derfor ikke lovlige betalingsmidler i Danmark (dvs. anerkendes ikke). Der kan således ikke betales med frigørende virkning med virtuelle valutaer eller udenlandske valutaer, medmindre dette er aftalt mellem kreditor og debitor.

3. Nye EU-regler (varedirektivet og direktivet om digitalt indhold)

3.1 Begrebet købsaftale

En *købsaftale* defineres i varedirektivet som enhver aftale, hvorved sælgeren overdrager eller påtager sig at overdrage ejendomsretten til varer til en forbruger, og forbrugeren betaler eller påtager sig at betale prisen herfor, jf. artikel 2, nr. 1.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 17, at varedirektivet for den juridiske klarheds skyld bør fastlægge en definition af en købsaftale. Det fremgår videre, at hvis en aftale indeholder elementer af både salg af varer og levering af tjenester (dvs. er et sammensat kontraktforhold/en blandet aftale), overlades det til national ret at fastsætte, om hele aftalen kan klassificeres som en købsaftale. I dansk ret afhænger klassifikationen af et sammensat kontraktforhold/en blandet aftale af, hvad der er aftalens væsentligste element, jf. kapitel 5, pkt. 1.1.2.

3.2 Begrebet forbruger

En *forbruger* defineres i varedirektivet som enhver fysisk person, der i forbindelse med de af direktivet omfattede aftaler ikke handler som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession, jf. artikel 2, nr. 2.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 22, at i tilfælde af aftaler med dobbelt formål, hvor aftalen indgås dels som led i, dels ikke som led i den pågældende persons erhverv, og hvor det erhvervsmæssige formål er marginalt i forbindelse med aftalen, kan medlemsstaterne frit bestemme, om og under hvilke omstændigheder en sådan person bør betragtes som forbruger. Det afgørende for, om der i sådanne situationer er tale om forbrugerkøb i dansk ret, er som nævnt om genstanden hovedsagelig er købt til ikke-erhvervsmæssigt brug.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 21, at medlemsstaterne frit kan udvide anvendelsen af reglerne i varedirektivet til også at omfatte aftaler, der er udelukket fra direktivets anvendelsesområde, eller på anden måde regulere sådanne aftaler. Medlemsstaterne kan f.eks. frit beslutte at udvide den beskyttelse, forbrugere gives ved direktivet, til også at omfatte fysiske eller juridiske personer, der ikke er forbrugere som defineret i direktivet, såsom ikke-statslige organisationer, nyetablerede virksomheder eller små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Ligeledes kan det besluttes, at forbrugerbeskyttelsesreglerne i direktivet også finder anvendelse på juridiske personer, der handler ikke-erhvervsmæssigt.

Forbrugerbegrebet i varedirektivet er identisk med forbrugerbegrebet i direktivet om digitalt indhold, jf. artikel 2, nr. 6, ligesom det også i relation til sidstnævnte direktiv er muligt for medlemsstaterne at udvide forbrugerbegrebets anvendelsesområde til f.eks. at omfatte juridiske personer, jf. præambelbetragtning nr. 16 og 17.

Forbrugerbegrebet i varedirektivet og direktivet om digitalt indhold er således snævrere end købelovens forbrugerbegreb, da førstnævnte som udgangspunkt kun omfatter en fysisk person, der ikke handler som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession. Købeloven omfatter også fysiske personer, hvis de blot *hovedsageligt* handler uden for deres erhverv.

På grund af den valgfrihed direktiverne giver i forhold til juridiske personer og tilfælde, hvor det erhvervsmæssige formål er marginalt for forbrugeren, er det muligt at opretholde det gældende danske forbrugerbegreb.

3.3 Begrebet sælger/erhvervsdrivende

En *sælger* defineres i varedirektivet som enhver fysisk person eller juridisk person, uanset om der er tale om privat eller offentligt ejerskab, der handler, herunder via en anden person, der optræder i denne fysiske eller juridiske persons navn eller på dennes vegne, som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession i forbindelse med de af direktivet omfattede aftaler, jf. artikel 2, nr. 3.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 23, at udbydere af platforme kan anses for at være sælgere i henhold til varedirektivet, hvis de handler som led i deres egen forretning og som direkte aftaleparter for forbrugeren med henblik på salg af varer. Medlemsstaterne kan frit vælge at udvide anvendelsen af direktivet til udbydere af platforme, som ikke opfylder kravene til at blive anset for sælgere i henhold til direktivet.

Begrebet *erhvervsdrivende* i direktivet om digitalt indhold, jf. artikel 2, nr. 5, er identisk med sælgerbegrebet i varedirektivet. Også dette begreb kan udvides til at omfatte udbydere af platforme, der ellers ikke ville være omfattet, jf. præambelbetragtning nr. 18 i direktivet om digitalt indhold.

Sælgerbegrebet i varedirektivet og direktivet om digitalt indhold harmonerer med købelovens begreb handlende/erhvervsdrivende.

3.4 Begrebet varer, herunder varer med digitale elementer

Varer defineres i varedirektivet som enhver løsøregenstand. Vand, gas og elektricitet betragtes som varer i henhold til direktivet, når det udbydes til salg i et afgrænset volumen eller en bestemt mængde, jf. artikel 2, nr. 5, litra a. Som varer anses også enhver løsøregenstand, der integrerer eller er indbyrdes forbundet med digitalt indhold eller en digital tjeneste på en sådan måde, at fraværet af det digitale indhold eller den digitale tjeneste ville forhindre varerne i at opfylde deres funktion (”*varer med digitale elementer”*), jf. artikel 2, nr. 5, litra b. En tilsvarende definition af varer med digitale elementer findes i direktivet om digitalt indholds artikel 2, nr. 3.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 14, at udtrykket varer omfatter varer med digitale elementer og derfor også henviser til alt digitalt indhold eller alle digitale tjenester, der er

integreret i eller indbyrdes forbundet med sådanne varer på en sådan måde, at fraværet af det digitale indhold eller den digitale tjeneste vil forhindre varerne i at fungere. Digitalt indhold, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en vare, kan være enhver form for data, der er produceret og leveret i digital form, såsom styresystemer, programmer og andet software. Digitalt indhold kan være forudinstalleret på tidspunktet for indgåelsen af købsaftalen eller kan, hvor det fastsættes i aftalen, installeres efterfølgende. Digitale tjenester, der er indbyrdes forbundet med en vare, kan omfatte tjenester, der muliggør generering, behandling eller lagring af data i digital form eller adgang dertil, såsom software-as-a-service, der tilbydes i cloudcomputing-miljøet, løbende levering af trafikdata i et navigationssystem eller løbende levering af individuelt tilpassede træningsprogrammer i forbindelse med smarture.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 15, at varedirektivet finder anvendelse på aftaler om salg af varer, herunder varer med digitale elementer, hvor fraværet af digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret eller indbyrdes forbundet, vil forhindre varerne i at fungere, og hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres sammen med varerne i henhold til købsaftalen vedrørende disse varer. Hvorvidt leveringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret eller indbyrdes forbundet, udgør en del af købsaftalen med sælgeren, afhænger af aftalens indhold. Det omfatter digitalt indhold eller digitale tjenester, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varerne, hvis leveringen heraf udtrykkeligt kræves i aftalen. Det omfatter også de købsaftaler, der kan forstås som omfattende leveringen af specifikt digitalt indhold eller en specifik digital tjeneste, fordi det er sædvanligt for varer af samme type, og forbrugeren med rimelighed kan forvente det i betragtning af varernes karakter og i betragtning af eventuelle offentlige udsagn, der er fremsat af eller på vegne af sælgeren eller andre personer i tidligere led i transaktionskæden, herunder producenten. Hvis f.eks. et smart-TV blev annonceret som indeholdende en bestemt videoapplikation, vil videoapplikationen blive anset for at være en del af købsaftalen. Det gælder, uanset om det digitale indhold eller den digitale tjeneste er forudinstalleret i selve varen eller skal downloades efterfølgende på en anden enhed og kun er indbyrdes forbundet med varen. En smartphone kan f.eks. leveres med standardiserede forudinstallerede programmer, der leveres i henhold til købsaftalen, såsom et alarmprogram eller et kameraprogram. Et andet muligt eksempel er et smartur. I sådan et tilfælde er det selve uret, der anses for at være varen med digitale elementer, som kun kan fungere med en applikation, der leveres i henhold til købsaftalen, men som skal downloades af forbrugeren til en smartphone. Applikationen er derefter det indbyrdes forbundne digitale element. Det gælder også, hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varen, ikke leveres af sælgeren selv, men leveres i henhold til købsaftalen af en tredjemand. For at undgå usikkerhed for både sælgere og forbrugere finder reglerne i varedirektivet anvendelse i tilfælde af tvivl om, hvorvidt leveringen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste er en del af købsaftalen eller ej. Konstatering af, at der

eksisterer et bilateralt aftalemæssigt forhold mellem sælgeren og forbrugeren, som leveringen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret eller indbyrdes forbundet, er en del af, bør desuden ikke berøres af det forhold, at forbrugeren skal give sit samtykke til en licensaftale med en tredjepart for at kunne bruge det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Endelig fremgår det modsætningsvis af præambelbetragtning nr. 16, at hvis fraværet af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varerne, ikke forhindrer varerne i at udføre deres funktioner, eller hvis forbrugeren indgår en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, som ikke indgår i en købsaftale vedrørende varer med digitale elementer, anses aftalen herom for at være adskilt fra aftalen om salg af varerne, selv om sælgeren fungerer som formidler af den anden aftale med den leverende tredjemand, og kan være omfattet af anvendelsesområdet for direktivet om digitalt indhold, hvis dette direktivs betingelser er opfyldt. Hvis en forbruger f.eks. downloader et spil til sin smartphone fra en app store, er aftalen om levering af spillet adskilt fra aftalen om salg af selve smartphonen. Varedirektivet finder derfor kun anvendelse på aftalen om salg af smartphonen, mens leveringen af spillet er omfattet af direktivet om digitalt indhold, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Et andet eksempel er en situation, hvor det udtrykkeligt aftales, at forbrugeren køber en smartphone uden et specifikt styresystem, og hvor forbrugeren efterfølgende indgår en aftale om levering af et styresystem fra en tredjepart. I et sådant tilfælde vil leveringen af styresystemet, som er købt særskilt, ikke være en del af købsaftalen og derfor ikke være omfattet af anvendelsesområdet for varedirektivet, men vil i stedet kunne være omfattet af direktivet om digitalt indhold, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Direktivet om digitalt indhold indeholder tilsvarende præambelbetragtninger (nr. 19-22) om definitionen af varer med digitale elementer samt om afgrænsningen mellem varedirektivet og direktivet om digitalt indhold. Afgrænsningen behandles nærmere i kapitel 5, pkt. 3.8.

3.5 Begrebet digitalt indhold

Digitalt indhold defineres i varedirektivet som data, der fremstilles og leveres i digital form, jf. artikel 2, nr. 6.

Direktivet om digitalt indhold indeholder en tilsvarende definition af digitalt indhold i artikel 2, nr. 1.

3.6 Varedirektivets anvendelsesområde

3.6.1 Generelt

Det fremgår af varedirektivets artikel 3, stk. 1, at direktivet finder anvendelse på købsaftaler mellem en forbruger og en sælger (erhvervsdrivende).

I præambelbetragtning nr. 14 præciseres det, at varedirektivet kun gælder for løsøregenstande, der er varer som defineret i artikel 2, nr. 5. Medlemsstaterne kan derfor frit regulere aftaler om salg af fast ejendom, såsom beboelsesejendomme, og de vigtigste bestanddele heraf, som er beregnet til at udgøre en stor del af den faste ejendom. I dansk ret er aftaler om køb af fast ejendom undtaget fra købelovens anvendelsesområde.

Derudover fremgår det af præambelbetragtning nr. 9, at varedirektivet omfatter alle salgskanaler med henblik på at skabe lige forretningsvilkår for alle virksomheder, der sælger varer til forbrugere. Varedirektivet gælder således for salg af fysiske varer, uanset om det foregår online eller i fysiske butikker. Den danske købelov skelner heller ikke mellem forskellige salgskanaler.

Endelig fremgår det af præambelbetragtning nr. 21, at medlemsstaterne frit kan udvide anvendelsen af reglerne i varedirektivet til også at omfatte aftaler, der er udelukket fra direktivets anvendelsesområde, eller regulere sådanne aftaler på anden måde.

3.6.2 Bestillingskøb

Aftaler mellem en forbruger og en sælger om levering af varer, der skal tilvirkes eller fremstilles, anses også for at være købsaftaler i relation til varedirektivet, jf. artikel 3, stk. 2. Det svarer til købelovens § 2, stk. 1, om bestillingskøb.

I præambelbetragtning nr. 17 uddybes begrebet bestillingskøb. Heraf fremgår, at direktivets anvendelsesområde også omfatter aftaler om varer, der endnu ikke er fremstillet eller frembragt, herunder efter forbrugerens specifikationer. Installation af varerne kan endvidere være omfattet af direktivets anvendelsesområde, hvis installationen er en del af købsaftalen og skal udføres af sælgeren eller på sælgerens vegne. Hvis en købsaftale indeholder elementer af både salg af varer og levering af tjenester (dvs. sammensatte kontraktforhold/blandede aftaler), er det overladt til national ret at bestemme, om hele aftalen kan klassificeres som en købsaftale i relation til varedirektivet. I dansk ret afhænger klassificeringen af sammensatte kontraktforhold/blandede aftaler af en konkret vurdering af, hvad der udgør aftalens væsentligste element, jf. kapitel 5, pkt. 1.1.2.

3.6.3 Salg på tvangsauktion mv.

Varedirektivet finder ikke anvendelse på varer, der sælges på tvangsauktion eller i øvrigt i henhold til lov, jf. direktivets artikel 3, stk. 4, litra b. Købeloven finder derimod også anvendelse ved køb på tvangsauktion, i det omfang betingelserne for, at der foreligger en købsaftale, er opfyldt.

3.6.4 Salg af brugte varer på offentlig auktion og levende dyr

Det fremgår af varedirektivets artikel 3, stk. 5, litra a og b, at medlemsstaterne kan vælge at undtage aftaler om salg af brugte varer, som sælges på offentlige auktioner, og levende dyr fra varedirektivets anvendelsesområde.

I tilfælde af en eventuel undtagelse af aftaler om salg af brugte varer på offentlige auktioner skal forbrugeren dog have let adgang til klare og omfattende oplysninger om, at rettighederne i varedirektivet ikke finder anvendelse.

Begrebet *offentlig auktion* defineres i varedirektivet som en salgsmetode, hvor den erhvervsdrivende tilbyder varer eller tjenesteydelser til forbrugere, som selv er eller har mulighed for at være til stede under auktionen, gennem en gennemsigtig konkurrencebaseret budprocedure, som styres af en auktionsholder, og hvor den tilbudsgiver, hvis bud antages, er forpligtet til at købe varerne eller tjenesteydelserne, jf. artikel 2, nr. 15.

De nugældende forbrugerkøbsregler i købeloven omfatter både køb af genstande på offentlige auktioner (med en modifikation i § 77, stk. 2) og køb af levende dyr.

3.6.5 Afgrænsning over for generel aftaleret

Det fremgår af varedirektivets artikel 3, stk. 6, at direktivet ikke berører medlemsstaternes frihed til at regulere generelle aftaleretlige aspekter, såsom regler om aftalers indgåelse, gyldighed, omstødelse eller virkninger af aftaler, herunder konsekvenserne af at ophæve en aftale – for så vidt de ikke er reguleret i varedirektivet – eller retten til erstatning.

I præambelbetragtning nr. 18 præciseres det, at varedirektivet ikke berører national ret, i det omfang de pågældende spørgsmål ikke er reguleret af direktivet, navnlig for så vidt angår varernes lovlighed, erstatning og generelle aftaleretlige aspekter, såsom indgåelse, gyldighed, ugyldighed eller virkninger af aftaler. Det samme gælder konsekvenserne af at ophæve aftalen og visse aspekter angående afhjælpning og omlevering, som ikke er reguleret af direktivet. Medlemsstaterne kan også frit regulere forbrugerens ret til erstatning for skader, som forbrugeren har lidt som følge af sælgerens overtrædelse af varedirektivet. Varedirektivet berører heller ikke national lovgivning om forbrugerens ikke-aftalebestemte beføjelser i tilfælde af mangler ved varen over for personer i tidligere led i transaktionskæden, f.eks. fabrikanter eller andre personer, der opfylder forpligtelserne for sådanne personer.

Det fremgår videre af præambelbetragtning nr. 20, at medlemsstaterne frit kan fastsætte oplysningsforpligtelser for sælgeren i forbindelse med aftalens indgåelse eller sælgerens pligt

til at advare forbrugeren om f.eks. visse egenskaber ved varen, egnetheden af de materialer, som forbrugeren har leveret, eller mulige ulemper som følge af specifikke anmodninger fra forbrugeren, f.eks. en anmodning fra forbrugeren om at anvende et særligt stof til skræddersyning af en selskabskjole. Medlemsstaterne kan endvidere udvide anvendelsen af reglerne i varedirektivet til også at omfatte aftaler, der er udelukket fra direktivets anvendelsesområde, eller for på anden måde at regulere sådanne aftaler, jf. præambelbetragtning nr. 21. Det er således f.eks. muligt at lade varedirektivets regler gælde for aftaler om bytte svarende til købelovens anvendelsesområde, jf. den gældende købelovs § 2, stk. 3.

I præambelbetragtning nr. 61 er det anført, at princippet om sælgers (erstatnings)ansvar for skader er et væsentligt element i købsaftaler. Forbrugere bør derfor have ret til at kræve erstatning for enhver ulempe som følge af, at sælgeren overtræder varedirektivet, herunder for skader som følge af manglende overensstemmelse. En sådan erstatning bør så vidt muligt bringe forbrugeren i den position, som vedkommende ville have været i, hvis varen havde været i overensstemmelse (svarende til positiv opfyldelsesinteresse). Da eksistensen af en sådan ret til erstatning allerede er sikret i alle medlemsstater, berører direktivet ikke nationale regler om erstatning til forbrugere for skader som følge af overtrædelse af reglerne. Medlemsstaterne kan også frit regulere forbrugernes ret til erstatning i situationer, hvor afhjælpning eller omlevering har medført en væsentlig ulempe eller er blevet forsinket.

3.7 Varedirektivets ufravigelighed

Medmindre andet fremgår af varedirektivet, er en aftale ikke bindende for forbrugeren, hvis den til skade for forbrugeren bestemmer, at nationale foranstaltninger til gennemførelse af direktivet ikke finder anvendelse, eller fraviger eller ændrer disses retsvirkninger, før forbrugeren har gjort sælgeren opmærksom på manglen, jf. artikel 21, stk. 1.

Varedirektivet er dog ikke til hinder for, at sælgeren kan tilbyde forbrugeren aftalemæssige ordninger (f.eks. en handelsmæssig garanti), som er mere vidtgående end den beskyttelse, der fastsættes i direktivet, jf. artikel 21, stk. 2. Forbrugeren kan således gives en bedre retsstilling, end hvad følger af direktivet. Det stemmer overens med købeloven, hvor visse bestemmelser om forbrugerkøb også er beskyttelsespræceptive.

3.8 Afgrænsningen mellem varedirektivet og direktivet om digitalt indhold

Af varedirektivets præambelbetragtning nr. 13 og direktivet om digitalt indholds præambelbetragtning nr. 20 fremgår, at de to direktiver supplerer hinanden. Mens direktivet om digitalt indhold indeholder regler om aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester, fastsætter varedirektivet regler om aftaler om salg af varer.

Det fremgår af varedirektivets artikel 3, stk. 3, at direktivet ikke finder anvendelse på aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester. Sådanne aftaler er i stedet reguleret af direktivet om digitalt indhold.

Varedirektivet finder dog anvendelse på digitalt indhold eller digitale tjenester, der er *integreret i eller indbyrdes forbundet med* en vare, og som leveres sammen med varen i henhold til købsaftalen, uanset om sådant digitalt indhold eller sådanne digitale tjenester leveres af sælgeren eller af en tredjemand, jf. varedirektivets artikel 3, stk. 3. Sådanne varer betegnes *varer med digitale elementer*, jf. kapitel 5, pkt. 3.4. Modsætningsvis finder direktivet om digitalt indhold ikke anvendelse på varer med digitale elementer, jf. direktivets artikel 3, stk. 4. I tilfælde af tvivl om, hvorvidt leveringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en vare, udgør en del af købsaftalen, formodes det digitale indhold eller den digitale tjeneste at være omfattet af købsaftalen – og dermed af varedirektivet.

Varedirektivet finder ikke anvendelse på *et fysisk medium, der udelukkende anvendes til levering af digitalt indhold*, jf. artikel 3, stk. 4, litra a. Direktivet om digitalt indhold finder i stedet anvendelse på sådanne, jf. direktivets artikel 3, stk. 3 (med undtagelse af artikel 5 om levering og 13 om beføjelser ved manglende levering).

Direktivet om digitalt indhold finder således bl.a. anvendelse på levering af digitalt indhold og digitale tjenester, herunder digitalt indhold der leveres på et fysisk medium, såsom DVD'er, CD'er, USB-nøgler og hukommelseskort, samt på det fysiske medium, forudsat at det fysiske medium udelukkende fungerer som formidler af det digitale indhold.

3.9 Anvendelsesområdet for direktivet om digitalt indhold

3.9.1 Generelt

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 10, at direktivet om digitalt indhold bør definere sit anvendelsesområde på en klar og utvetydig måde og fastsætte klare materielle regler for det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der hører ind under dets anvendelsesområde. Såvel direktivets anvendelsesområde som dets materielle regler bør være teknologineutrale og fremtidssikrede.

Direktivet om digitalt indhold finder anvendelse på aftaler, hvor en erhvervsdrivende leverer eller påtager sig at levere digitalt indhold eller en digital tjeneste til en forbruger, og hvor forbrugeren *betaler eller påtager sig at betale en pris*, jf. artikel 3, stk. 1, 1. afsnit.

En *pris* defineres i direktivet som et pengebeløb eller et digitalt udtryk for værdi, der skal betales for levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, jf. artikel 2, nr. 7.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 23, at digitale udtryk for værdi, såsom elektroniske kuponer eller e-kuponer, anvendes af forbrugere til at betale for forskellige varer eller tjenesteydelser på det digitale indre marked. Sådanne digitale udtryk for værdi får stadig større betydning i forbindelse med levering af digitalt indhold eller digitale tjenester og betragtes derfor som en betalingsmåde i henhold til direktivet om digitalt indhold. Digitale udtryk for værdi omfatter virtuelle valutaer, i det omfang sådanne er anerkendt i national ret. Differentiering alt efter betalingsmåde kan give anledning til forskelsbehandling og give virksomhederne et uberettiget incitament til at gå i retning af at udbyde digitalt indhold eller digitale tjenester mod digitale udtryk for værdi. Da digitale udtryk for værdi ikke har andet formål end at fungere som betalingsmåde, betragtes de ikke i sig selv som digitalt indhold eller en digital tjeneste i henhold til direktivet. I det omfang, det er aftalt mellem parterne, anerkendes betaling med virtuel valuta i dansk ret, og aftaler med betaling i denne form er derfor omfattet af direktivets anvendelsesområde.

Direktivet om digitalt indhold finder endvidere anvendelse, når den erhvervsdrivende leverer eller påtager sig at levere digitalt indhold eller en digital tjeneste til forbrugeren, og forbrugeren *afgiver eller påtager sig at afgive personoplysninger* til den erhvervsdrivende, medmindre de personoplysninger, som forbrugeren afgiver, udelukkende behandles af den erhvervsdrivende med henblik på levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med direktivet, eller for at give den erhvervsdrivende mulighed for at opfylde de retlige krav, som den erhvervsdrivende er underlagt, og den erhvervsdrivende ikke behandler disse oplysninger til andre formål, jf. artikel 3, stk. 1, 2. afsnit.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 24, at digitalt indhold eller digitale tjenester ofte leveres på en sådan måde, at forbrugeren ikke betaler en pris, men i stedet afgiver personoplysninger til den erhvervsdrivende. Sådanne forretningsmodeller benyttes i forskellige former på en betydelig del af markedet. Selv om direktivet om digitalt indhold fuldt ud anerkender, at beskyttelse af personoplysninger er en grundlæggende rettighed, og at personoplysninger derfor ikke kan betragtes som en vare, bør det sikres, at forbrugere i forbindelse med sådanne forretningsmodeller er berettiget til aftalemæssige retsmidler. Direktivet om digitalt indhold finder derfor anvendelse på aftaler, hvor den erhvervsdrivende leverer eller påtager sig at levere digitalt indhold eller en digital tjeneste til en forbruger, og forbrugeren afgiver eller påtager sig at afgive personoplysninger. Personoplysningerne kan afgives til den erhvervsdrivende enten på det tidspunkt, hvor aftalen indgås, eller på et senere tidspunkt, såsom når forbrugeren afgiver samtykke til, at den erhvervsdrivende kan anvende de

personoplysninger, som forbrugeren måtte uploade eller generere ved anvendelsen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste. EU-retten om beskyttelse af personoplysninger indeholder en udtømmende liste over retsgrundlag for lovlig behandling af personoplysninger. Direktivet om digitalt indhold finder anvendelse på alle aftaler, hvor forbrugeren afgiver eller påtager sig at afgive personoplysninger til den erhvervsdrivende. Direktivet finder f.eks. anvendelse, hvor forbrugeren åbner en konto på et socialt medie og opgiver sit navn og sin e-mailadresse, der anvendes til andre formål end blot levering af digitalt indhold eller digitale tjenester eller overholdelse af retlige krav. Direktivet finder ligeledes anvendelse, hvor forbrugeren afgiver samtykke til, at materiale, der udgør personoplysninger, såsom fotografier eller opslag, som forbrugeren uploader, bearbejdes af den erhvervsdrivende med henblik på markedsføring. Det står dog medlemsstaterne frit for at afgøre, om betingelserne for indgåelse, eksistensen og gyldigheden af en aftale i henhold til national ret er opfyldt.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 25, at hvis digitalt indhold og digitale tjenester ikke leveres mod betaling af en pris, finder direktivet ikke anvendelse i situationer, hvor den erhvervsdrivende indsamler personoplysninger udelukkende med henblik på at levere digitalt indhold eller digitale tjenester eller udelukkende med henblik på at opfylde retlige krav. Sådanne situationer kan f.eks. omfatte tilfælde, hvor registreringen af forbrugeren er påkrævet i henhold til gældende ret af hensyn til sikkerhed og identifikation. Direktivet finder heller ikke anvendelse i situationer, hvor den erhvervsdrivende kun indsamler metadata, såsom oplysninger om forbrugerens anordning eller browserhistorik, medmindre dette betragtes som en aftale i henhold til national ret. Direktivet finder endvidere ikke anvendelse i situationer, hvor forbrugeren – uden at have indgået en aftale med den erhvervsdrivende – udsættes for reklamer udelukkende for at få adgang til digitalt indhold eller en digital tjeneste. Medlemsstaterne kan dog udvide anvendelsen af reglerne i direktivet om digitalt indhold til også at omfatte sådanne situationer eller på anden måde regulere sådanne situationer, som er udelukket fra direktivets anvendelsesområde.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 19 i direktivet om digitalt indhold, at direktivet bør afhjælpe problemer inden for forskellige kategorier af digitalt indhold, digitale tjenester og levering heraf. For at tage højde for den hurtige teknologiske udvikling og for at tilgodese fremtidssikringen af begrebet digitalt indhold eller digital tjeneste bør direktivet bl.a. omfatte EDB-programmer, applikationer, videofiler, lydfiler, musikfiler, digitale spil, e-bøger og andre e-publikationer, og også digitale tjenester, der muliggør generering af, behandling af, adgang til eller lagring af data i digital form, herunder Software-as-a-Service, såsom billed- og lyddeling og anden filhosting, tekstbehandling eller spil, der tilbydes i cloudcomputing-miljøet, og sociale medier. Da der findes mange måder, hvorpå digitalt indhold eller digitale tjenester kan leveres, såsom overførsel til et fysisk medium, download af forbrugere til deres

anordninger, webstreaming, adgang til faciliteter til lagring af digitalt indhold eller adgang til brug af sociale medier, finder direktivet anvendelse, uanset hvilket medium der benyttes til overførslen af eller til at give adgang til det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Direktivet finder imidlertid ikke anvendelse på internetadgangstjenester.

3.9.2 Udvikling af digitalt indhold eller en digital tjeneste på bestilling

Direktivet om digitalt indhold finder også anvendelse, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste er udviklet i henhold til forbrugerens specifikationer, jf. artikel 3, stk. 2.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 26, at direktivet om digitalt indhold finder anvendelse på aftaler om udvikling af digitalt indhold, der er skræddersyet til forbrugerens specifikke krav, herunder skræddersyet software. Direktivet finder også anvendelse på levering af elektroniske filer, der er nødvendige i forbindelse med 3D-printning af varer, i det omfang sådanne filer er omfattet af definitionen af digitalt indhold eller digitale tjenester i henhold til direktivet. Direktivet om digitalt indhold regulerer dog ikke nogen rettigheder eller forpligtelser i forbindelse med varer, der er produceret ved hjælp af 3D-printteknologi.

3.9.3 Nogle aftaler er ikke omfattet af direktivet om digitalt indhold

Det fremgår af direktivet om digitalt indholds artikel 3, stk. 5, litra a-h, at direktivet ikke finder anvendelse på aftaler om

- levering af *andre tjenesteydelser* end digitale tjenesteydelser, uanset om den erhvervsdrivende anvender digitale former eller midler til at skabe resultatet af tjenesteydelsen eller til at levere eller overføre det til forbrugeren,
- *elektroniske kommunikationstjenester* som defineret i artikel 2, nr. 4, i Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2018/1972/EU af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation med undtagelse af nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester som defineret i artikel 2, nr. 7, i direktivet,
- *sundhedsydelser* som defineret i artikel 3, litra a, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/24/EU af 9. marts 2011 om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser,
- *spiltjenester*, dvs. tjenester, der involverer at vædde et pengebeløb i hasardspil, herunder spil med et element af færdigheder, såsom lotterier, kasinospil, pokerspil og væddemål, ved hjælp af elektroniske midler eller enhver anden teknologi til lettelse af kommunikation og på individuel anmodning af en modtager af sådanne tjenester,
- *finansielle tjenesteydelser* som defineret i artikel 2, litra b, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/65/EF af 23. september 2002 om fjernsalg af finansielle

tjenesteydelser til forbrugerne og om ændring af Rådets direktiv 90/619/EØF samt direktiv 97/7/EF og 98/27/EF,

- *software, som den erhvervsdrivende tilbyder i henhold til en Free and Open Source-licens*, hvor forbrugeren ikke betaler en pris, og hvor de personoplysninger, som forbrugeren afgiver, udelukkende behandles af den erhvervsdrivende med henblik på at forbedre den specifikke softwares sikkerhed, kompatibilitet eller interoperabilitet,
- *levering af digitalt indhold, hvor det digitale indhold stilles til rådighed for offentligheden* på anden måde end ved signaltransmission som led i en forestilling eller et arrangement, såsom digitale filmforevisninger, og
- *digitalt indhold, der leveres af medlemsstaternes offentlige myndigheder* i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/98/EF af 17. november 2003 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer.

Vedrørende litra a fremgår det af præambelbetragtning nr. 27, at eftersom direktivet om digitalt indhold finder anvendelse på aftaler, der vedrører levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste til forbrugeren, bør det ikke finde anvendelse på aftaler, hvis hovedformål er levering af erhvervsmæssige tjenester, såsom oversættelsestjenester, arkitekttjenester, juridiske tjenester eller andre erhvervsmæssige rådgivningstjenester, som ofte udføres personligt af den erhvervsdrivende, uanset om den erhvervsdrivende anvender digitale midler til at frembringe resultatet af tjenesten eller til at levere eller overføre det til forbrugeren. Tilsvarende finder direktivet ikke anvendelse på offentlige tjenester, såsom socialsikringstjenester eller offentlige registre, hvor de digitale midler udelukkende anvendes til overførsel eller kommunikation af tjenesten til forbrugeren. Direktivet finder heller ikke anvendelse på officielt bekræftede dokumenter og andre notarialakter, uanset om de udføres, registreres, reproduceres eller overføres ved hjælp af digitale midler.

Vedrørende litra b fremgår det af præambelbetragtning nr. 28, at markedet for nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester, som ikke har forbindelse til offentlige nummerressourcer, udvikler sig hurtigt. I de senere år har fremkomsten af nye digitale tjenester, der muliggør interpersonel kommunikation via internettet, såsom webbaserede e-mail- og onlinemeddelelsestjenester, fået flere forbrugere til at benytte sådanne tjenester. Derfor er det nødvendigt at sørge for en effektiv forbrugerbeskyttelse for så vidt angår sådanne tjenester. Direktivet om digitalt indhold finder således også anvendelse på nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester.

Vedrørende litra c fremgår det af præambelbetragtning nr. 29, at udelukkelsen af sundhedsydelser fra direktivet om digitalt indholds anvendelsesområde også finder anvendelse på digitalt indhold eller en digital tjeneste, der udgør medicinsk udstyr som defineret i Rådets

direktiv 93/42/EØF af 14. juni 1993 om medicinske anordninger, Rådets direktiv 90/385/EØF af 20. juni 1990 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om aktive, implantable medicinske anordninger eller Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/79/EF af 27. oktober 1998 om medicinsk udstyr til in vitro-diagnostik, hvor det medicinske udstyr ordineres eller leveres af en sundhedsprofessionel som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/24/EU af 9. marts 2011 om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser. Direktivet om digitalt indhold finder imidlertid anvendelse på alt digitalt indhold eller alle digitale tjenester, der udgør medicinsk udstyr, som f.eks. sundhedsapplikationer, som forbrugeren kan anskaffe sig, uden at det bliver ordineret eller leveret af en sundhedsprofessionel.

Vedrørende litra e fremgår det af præambelbetragtning nr. 30, at EU-retten vedrørende finansielle tjenesteydelser indeholder talrige regler om forbrugerbeskyttelse. Finansielle tjenesteydelser som defineret i gældende ret for denne sektor, særligt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/65/EF af 23. september 2002 om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne og om ændring af Rådets direktiv 90/619/EØF samt direktiv 97/7/EF og 98/27/EF, omfatter også digitalt indhold og digitale tjenester, der vedrører eller giver adgang til finansielle tjenesteydelser, og er derfor omfattet af beskyttelsen i EU-retten om finansielle tjenesteydelser. Aftaler vedrørende digitalt indhold eller digitale tjenester, der udgør en finansiel tjenesteydelse, er derfor undtaget fra anvendelsesområdet for direktivet om digitalt indhold.

Vedrørende litra f fremgår det af præambelbetragtning nr. 32, at Free and Open Source Software, hvor kildekoden deles frit, og hvor brugerne frit kan få adgang til, anvende, ændre og videreformidle softwaren eller ændrede versioner heraf, kan bidrage til forskning og innovation på markedet for digitalt indhold og digitale tjenester. For at undgå at lægge hindringer i vejen for en sådan markedsudvikling finder direktivet om digitalt indhold ikke anvendelse på Free and Open Source Software, forudsat at det ikke leveres mod betaling af en pris, og at forbrugerens personoplysninger udelukkende anvendes til at forbedre softwarens sikkerhed, kompatibilitet eller interoperabilitet.

Vedrørende litra g fremgår det af præambelbetragtning nr. 31, at direktivet om digitalt indhold ikke finder anvendelse på digitalt indhold eller en digital tjeneste, der leveres til et offentligt publikum som en del af en kunstnerisk optræden eller et andet arrangement, som f.eks. en digital filmforevisning eller en audiovisuel teaterforestilling. Direktivet finder dog anvendelse, hvis digitalt indhold eller en digital tjeneste leveres til et offentligt publikum ved hjælp af signaloverførsel, såsom ved hjælp af digitale TV-tjenester.

3.9.4 Pakkeaftaler

Det fremgår af direktivet om digitalt indholds artikel 3, stk. 6, at direktivet kun finder anvendelse på elementerne i en aftale vedrørende det digitale indhold eller den digitale tjeneste, hvilket dog ikke berører direktivets artikel 3, stk. 4 (om varer med digitale elementer), hvor en enkelt aftale mellem den samme erhvervsdrivende og den samme forbruger i en pakke omfatter elementer vedrørende levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste og elementer vedrørende levering af andre tjenester eller varer.

Det fremgår videre af artikel 3, stk. 6, at direktivets artikel 19 om ændring af det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke finder anvendelse, hvor en pakke som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation omfatter elementer af en internetadgangstjeneste som defineret i artikel 2, nr. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/2120 af 25. november 2015 om foranstaltninger vedrørende adgang til det åbne internet og om ændring af direktiv 2002/22/EF om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester og forordning (EU) nr. 531/2012 om roaming på offentlige mobilkommunikationsnet i Unionen eller nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester som defineret i artikel 2, nr. 6, i direktiv Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation. Uden at det berører artikel 107, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation, reguleres de virkninger, som ophævelsen af ét element i en pakkeaftale kan have på de andre dele af pakkeaftalen, af national ret.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 33, at digitalt indhold og digitale tjenester ofte er kombineret med levering af varer eller andre tjenester og tilbydes forbrugeren inden for samme aftale, som omfatter en pakke af forskellige elementer, såsom levering af digitalt TV og køb af elektronisk udstyr. I sådanne tilfælde omfatter aftalen mellem en forbruger og en erhvervsdrivende elementer af en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, men også elementer af andre aftaletyper, såsom aftaler om salg af varer eller tjenester. Direktivet om digitalt indhold finder kun anvendelse på de elementer i den samlede aftale, der består i levering af digitalt indhold eller digitale tjenester. De øvrige elementer i aftalen bør være underlagt de regler, der finder anvendelse på sådanne aftaler i henhold til national ret eller i givet fald anden EU-ret vedrørende en specifik sektor eller et specifikt spørgsmål. Ligeledes bør de eventuelle virkninger, som ophævelse af et element i pakkeaftalen kunne have på de andre dele af pakkeaftalen, reguleres af national ret. For at sikre overensstemmelse med de sektorspecifikke bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 af

11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation, der regulerer disse pakkeaftaler, hvor en erhvervsdrivende som defineret i direktivet udbyder digitalt indhold eller en digital tjeneste i kombination med en nummerbaseret interpersonel kommunikationstjeneste eller en internetadgangstjeneste, finder bestemmelserne i direktivet om digitalt indhold om ændringen af digitalt indhold ikke anvendelse på pakkens element af digitalt indhold eller digital tjeneste. De relevante bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation finder i stedet anvendelse på alle elementer i pakken, herunder det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 34, at bestemmelserne i direktivet om digitalt indhold om pakkeaftaler kun finder anvendelse i de tilfælde, hvor de forskellige elementer i pakken tilbydes af den samme erhvervsdrivende til den samme forbruger i henhold til en enkelt aftale. Direktivet om digitalt indhold berører ikke nationale regler, som regulerer de betingelser, hvorunder en aftale om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester kan anses for at være forbundet med eller tilknyttet en anden aftale, som forbrugeren har indgået med den samme eller en anden erhvervsdrivende, de beføjelser, der kan udøves i henhold til hver aftale, eller den indvirkning som ophævelsen af den ene aftale vil få på den anden aftale.

Endelig fremgår det af præambelbetragtning nr. 35, at handelspraksis med at knytte tilbud om digitalt indhold eller digitale tjenester sammen med levering af varer eller andre tjenesteydelser er underlagt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004. Sådant pakkesalg er ikke i sig selv forbudt i henhold til det nævnte direktiv. Pakkesalg er dog forbudt, hvis det anses for urimeligt efter en vurdering i hvert enkelt tilfælde i henhold til de kriterier, der er fastsat i direktivet. EU-konkurrenceretten giver også mulighed for at gribe ind over for kombinations- og pakkesalgspraksis, når denne praksis påvirker konkurrencen og skader forbrugere.

3.9.5 Forholdet til anden EU-lovgivning

Hvis en bestemmelse i direktivet om digitalt indhold strider mod en bestemmelse i en anden EU-retsakt vedrørende en specifik branche eller et specifikt spørgsmål, har bestemmelsen i den anden EU-retsakt forrang i forhold til direktivet om digitalt indhold, jf. artikel 3, stk. 7.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 36, at direktivet om digitalt indhold ikke berører anden EU-ret vedrørende en specifik sektor eller et specifikt spørgsmål, såsom telekommunikation, e-handel og forbrugerbeskyttelse.

Det fremgår af direktivet om digitalt indholds artikel 3, stk. 8, at EU-retten om beskyttelse af personoplysninger finder anvendelse på alle personoplysninger, der behandles i forbindelse med forbrugeraftaler om digitalt indhold eller en digital tjeneste.

Direktivet om digitalt indhold berører således ikke Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (direktiv om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation). I tilfælde af uoverensstemmelse mellem bestemmelserne i direktivet om digitalt indhold og EU-retten om beskyttelse af personoplysninger har sidstnævnte forrang.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 48, at databeskyttelsesforordningen eller enhver anden EU-ret om databeskyttelse finder fuld anvendelse på behandlingen af personoplysninger i forbindelse med en aftale, der er omfattet af anvendelsesområdet for direktivet om digitalt indhold. Derudover berører direktivet ikke de rettigheder, forpligtelser og ikke-aftaleretlige retsmidler, som er fastsat i databeskyttelsesforordningen.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 37, at udøvelsen af aktiviteter, der er omfattet af direktivet om digitalt indhold, kan omfatte behandling af personoplysninger. EU-retten fastlægger dog en omfattende ramme for beskyttelse af personoplysninger, som finder anvendelse på alle personoplysninger, der behandles i forbindelse med de aftaler, som er omfattet af direktivet. Følgelig bør personoplysninger kun indsamles eller på anden måde behandles i overensstemmelse med denne ramme.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 38, at direktivet om digitalt indhold ikke regulerer betingelserne for lovlig behandling af personoplysninger, da det er reguleret navnlig ved databeskyttelsesforordningen. Som følge heraf er enhver form for behandling af personoplysninger i forbindelse med en aftale, der er omfattet af direktivets anvendelsesområde, kun lovlig, hvis den er i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen for så vidt angår lovlige grunde for behandling af personoplysninger. Hvor behandling af personoplysninger bygger på samtykke, finder de

specifikke bestemmelser i forordningen, herunder bestemmelserne vedrørende betingelserne for at vurdere, hvorvidt samtykke er afgivet frit, anvendelse. Direktivet om digitalt indhold regulerer ikke gyldigheden af det samtykke, der er afgivet. Databeskyttelsesforordningen indeholder også omfattende rettigheder med hensyn til sletning af oplysninger og dataportabilitet. Direktivet om digitalt indhold berører ikke disse rettigheder, der finder anvendelse på alle personoplysninger, som forbrugeren afgiver til den erhvervsdrivende, eller som den erhvervsdrivende indsamler i forbindelse med enhver aftale, der er omfattet af direktivets anvendelsesområde, og når forbrugeren ophævede en aftale i overensstemmelse med direktivet.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 39, at retten til sletning og forbrugerens ret til at trække sit samtykke til behandling af personoplysninger tilbage også gælder fuldt ud i forbindelse med de aftaler, der er omfattet af direktivet om digitalt indhold. Forbrugerens ret til at ophæve en aftale i henhold til direktivet berører ikke forbrugerens ret til i henhold til databeskyttelsesforordningen at tilbagetrække ethvert samtykke, der er afgivet til behandling af forbrugerens personoplysninger.

Endelig fremgår det af præambelbetragtning nr. 40, at direktivet om digitalt indhold ikke regulerer virkningerne for aftaler, der er omfattet af direktivet, hvis forbrugeren trækker sit samtykke til behandlingen af sine personoplysninger tilbage. Sådanne virkninger er fortsat et spørgsmål, der hører under national ret.

3.9.6 Forholdet til immaterialretten

Direktivet om digitalt indhold berører ikke EU-retten og national ret om ophavsret og lignende rettigheder, herunder Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet, jf. artikel 3, stk. 9. Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 36, at direktivet om digitalt indhold ikke berører EU-retten og national ret om ophavsret og beslægtede rettigheder, herunder retten til at overføre onlineindholdstjenester.

3.9.7 Afgrænsning over for generel aftaleret

Direktivet om digitalt indhold berører – ligesom varedirektivet – ikke medlemsstaternes frihed til at lovgive om aspekter af generel aftaleret, såsom bestemmelser om aftalers indgåelse, gyldighed, ugyldighed og virkninger af aftaler, herunder konsekvenserne af at ophæve en aftale, for så vidt de ikke er reguleret i direktivet, eller retten til erstatning, jf. artikel 3, stk. 10.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 12, at direktivet om digitalt indhold ikke berører national ret, i det omfang bestemmelserne deri ikke reguleres af direktivet, såsom nationale regler om aftalers indgåelse, gyldighed, ugyldighed eller virkninger eller lovligheden af det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Direktivet bestemmer heller ikke den retlige karakter af aftaler om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste. Spørgsmålet om, hvorvidt sådanne aftaler bør betragtes som f.eks. en købsaftale, en tjenesteydelsesaftale, en lejeaftale eller en sui generis-aftale, overlades til national ret.

Direktivet berører heller ikke nationale regler om forbrugerens ikke-aftalebestemte beføjelser over for personer i tidligere led af transaktionskæden eller andre personer, der opfylder sådanne personers forpligtelser, i tilfælde af det digitale indholds eller den digitale tjenestes manglende overensstemmelse.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 13, at det også står medlemsstaterne frit for f.eks. at lovgive om erstatningskrav fra en forbruger mod en tredjemand, som ikke er en erhvervsdrivende, der leverer eller påtager sig at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste, såsom en udvikler, der ikke samtidig er den erhvervsdrivende i henhold til direktivet.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 73, at princippet om den erhvervsdrivendes (erstatnings)ansvar er et væsentligt element i aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester. Forbrugeren bør derfor være berettiget til at kræve erstatning for ulempe som følge af manglende overensstemmelse eller manglende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Erstatningen bør bringe forbrugeren så tæt som muligt på den position, som forbrugeren ville have været i, hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste var blevet behørigt leveret og havde været i overensstemmelse (svarende til positiv opfyldelsesinteresse). Da en sådan ret til erstatning allerede findes i alle medlemsstater, berører direktivet om digitalt indhold ikke nationale regler om erstatning til forbrugere for skader som følge af overtrædelse af disse regler.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 14, at det ligeledes står medlemsstaterne frit for f.eks. at lovgive om følgerne af manglende levering eller manglende overensstemmelse af digitalt indhold eller en digital tjeneste, hvor en sådan manglende levering eller manglende overensstemmelse skyldes en hindring, som er uden for den erhvervsdrivendes kontrol, og hvor den erhvervsdrivende ikke kunne forventes at have undgået eller overvundet denne hindring eller konsekvenserne heraf, såsom i tilfælde af force majeure.

3.10 Direktivet om digitalt indholds ufravigelighed

Medmindre andet er fastsat i direktivet om digitalt indhold, er eventuelle aftalemæssige vilkår ikke bindende for forbrugeren, hvis de til skade for forbrugeren udelukker anvendelsen af de nationale foranstaltninger, som gennemfører direktivet, afviger fra dem eller ændrer deres virkninger, før forbrugeren bringer den manglende levering eller den manglende overensstemmelse til den erhvervsdrivendes kendskab, eller før den erhvervsdrivende bringer ændringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste til forbrugerens kendskab, jf. artikel 22, stk. 1.

Direktivet er dog ikke til hinder for, at den erhvervsdrivende kan tilbyde forbrugeren aftalemæssige ordninger, som er mere vidtgående end den beskyttelse, der gives i direktivet, jf. artikel 22, stk. 2. Forbrugeren kan således gives en bedre retsstilling end den, der følger af direktivet.

4. Udvalgets overvejelser

4.1 Anvendelsesområde og valg af lovmodel

Varedirektivet finder anvendelse på aftaler om køb af fysiske varer, herunder fysiske varer med digitale elementer, uanset salgskanal. Varedirektivet har således et snævrere anvendelsesområde end købeloven, der omfatter køb af alle formuegoder, herunder også IT-programmer mv.

Direktivet om digitalt indhold finder anvendelse på aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester, herunder hvis forbrugeren "betaler" med sine personoplysninger. Købeloven vurderes i et vidt – men ikke i fuldt – omfang at finde anvendelse på aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester.

Det er efter EU-retten nødvendigt at implementere direktiverne i skreven dansk lov. Under hensyn til direktivernes anvendelsesområde og den regulering, som direktiverne indeholder, har udvalget overvejet, hvilken lovmodel der er mest hensigtsmæssig. Udvalget har særligt overvejet, om begge direktiver bør implementeres i købelovens afsnit om forbrugerkøb, eller om reguleringen af aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester bør ske i en ny, selvstændig hovedlov.

Fordelen ved at implementere begge direktiver i købeloven er, at forbrugere og erhvervsdrivende kun skal forholde sig til én lov for at finde de regler, der regulerer deres rettigheder og forpligtelser, og købeloven er i forvejen den lov, der regulerer hovedparten af de spørgsmål, som direktiverne omhandler. En samlet regulering i købeloven kan endvidere medvirke til, at der ikke utilsigtet opstår retstomme rum eller uoverensstemmelser mellem

regelsættene, og at eventuelle tvister mellem forbrugere og erhvervsdrivende om, hvilket regelsæt der skal anvendes, begrænses.

Ulempen ved at gennemføre begge direktiver i købeloven er, at direktiverne på visse områder er forskellige. Det indebærer – hvis reguleringen samles i købeloven – at der på nogle punkter vil være behov for at indføre forskellige regler afhængigt af, om aftalen angår en fysisk vare eller digitalt indhold og digitale tjenester.

Reglerne om køb af varer og digitalt indhold mv. bør efter udvalgets opfattelse så vidt muligt være ensartede og lettilgængelige. Da direktiverne har enslydende definitioner af centrale begreber, og da reglerne i direktiverne i vidt omfang svarer til hinanden, er det efter udvalgets opfattelse mest hensigtsmæssigt, at begge direktiver implementeres i købeloven. Implementeringen i købeloven vurderes ikke at ville føre til en sådan lovteknisk uoverskuelighed, at den af den grund bør undgås.

Udvalget foreslår på den baggrund, at implementeringen af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold sker samlet i købelovens afsnit om forbrugerkøb.

Den valgte lovmodel indebærer, at anvendelsesområdet for købelovens regler om forbrugerkøb vil skulle justeres, således at reglerne udtrykkeligt omfatter alle digitale tjenester og alt digitalt indhold, herunder når der ”betales” med personoplysninger.

Der henvises til udvalgets lovudkast § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

4.2 Udvidelse af anvendelsesområdet for reglerne i direktivet om digitalt indhold

Direktivet om digitalt indhold indebærer, at der skal indføres regler om, at forbrugeren bl.a. får misligholdelsesbeføjelser i tilfælde, hvor forbrugeren afgiver eller påtager sig at afgive personoplysninger og således ikke betaler en pris i penge for den erhvervsdrivendes ydelse.

Direktivet om digitalt indhold giver mulighed for, at medlemsstaterne herudover kan bestemme, at reglerne i direktivet også skal omfatte tilfælde, hvor den erhvervsdrivende kun indsamler metadata, og tilfælde, hvor forbrugeren – uden at have indgået en aftale med den erhvervsdrivende – udsættes for reklamer for at få adgang til digitalt indhold eller en digital tjeneste. Det bemærkes i den forbindelse, at forbrugeren efter direktivet skal have misligholdelsesbeføjelser i de tilfælde, hvor forbrugeren har indgået aftale med den erhvervsdrivende, og der er således ikke valgfrihed i disse tilfælde.

Udvalget har i lyset heraf navnlig overvejet muligheden for at lade reglerne i direktivet om digitalt indhold omfatte tilfælde, hvor forbrugeren – uden at der er indgået en aftale med den erhvervsdrivende – udsættes for reklamer for at få adgang til digitalt indhold mv.

En sådan udvidelse af reglernes anvendelsesområde vil indebære, at forbrugeren får misligholdelsesbeføjelser, herunder adgang til at kræve levering (naturalopfyldelse), selvom der ikke efter dansk ret er indgået en aftale. Anvendelse af misligholdelsesbeføjelserne forudsætter imidlertid, at det er muligt at fastlægge, hvilke forpligtelser parterne har over for hinanden, herunder navnlig, hvilken ydelse den erhvervsdrivende har forpligtet sig til at levere, samt hvilken modydelse forbrugeren skal præstere.

Det almindelige danske aftalebegreb er meget bredt, og det omfatter som udgangspunkt alle de tilfælde, hvor det er muligt at fastlægge, hvad parterne har forpligtet sig til over for hinanden. Hvor det ikke står klart, hvad den erhvervsdrivendes ydelse er, og dermed heller ikke, hvordan forbrugeren kan kræve sig fyldestgjort, foreligger der ikke en aftale. Tilsvarende gælder, hvis det ikke er klart, hvilken modydelse forbrugeren skal præstere. Hvis der ikke er klarhed om, hvilken ydelse den erhvervsdrivende skal levere, vil der heller ikke være klarhed om, hvad forbrugeren inden for rammerne af reglerne om misligholdelsesbeføjelser kan kræve som naturalopfyldelse. Det vil således som oftest være udsigtsløst for forbrugeren at kræve naturalopfyldelse. Dertil kommer, at ydelsen – f.eks. et spil i en app eller en video på internettet – som oftest vil have en meget lav økonomisk værdi, hvis nogen overhovedet. Omkostningerne ved at indføre en sådan ordning må forventes at være betydelige – bl.a. i lyset af, at der er et væsentligt tvistpotentiale i forhold til fastlæggelse af parternes forpligtelser.

Markedsføringsloven forbyder endvidere vildledende markedsføring og indeholder regler om god markedsføringsskik, der f.eks. kan finde anvendelse i tilfælde, hvor forbrugere via reklamer mv. stilles noget i udsigt, som den pågældende ikke modtager. Selvom udvalget anerkender, at civilretlige beføjelser er effektive retsmidler til at højne forbrugerbeskyttelsen, er den regulering, der findes i markedsføringsloven, efter udvalgets opfattelse på nuværende tidspunkt mere hensigtsmæssig til at imødegå de problemstillinger, der kan være forbundet med, at forbrugeren udsættes for reklamer f.eks. i forbindelse med forbrug af online spil og videoer.

Udvalget finder på denne baggrund ikke grundlag for at udnytte valgfriheden på dette punkt på nuværende tidspunkt.

4.3 Forbrugerbegrebet

Købelovens forbrugerbegreb omfatter fysiske og juridiske personer, der hovedsageligt handler uden for deres erhverv. Forbrugerbegrebet i varedirektivet og direktivet om digitalt indhold er

snævrere end købelovens, da direktivernes definition kun omfatter fysiske personer, der ikke handler som led i deres erhverv.

På grund af den valgfrihed direktiverne indeholder med hensyn til juridiske personer og tilfælde, hvor det erhvervsmæssige formål er marginalt for forbrugeren, er det udvalgets vurdering, at det er muligt at opretholde det gældende danske forbrugerbegreb i købeloven.

Efter udvalgets opfattelse vil det indskrænke forbrugerbeskyttelsen at ændre det gældende forbrugerbegreb i købeloven til det snævrere forbrugerbegreb, der følger af direktiverne. En ændring af det gældende danske forbrugerbegreb vil indebære, at f.eks. små sportsforeninger og lignende juridiske personer ikke længere vil være omfattet af forbrugerkøbsreglerne. Det er udvalgets vurdering, at det gældende forbrugerbegreb i købeloven fungerer hensigtsmæssigt i praksis. Begrebet svarer også til forbrugerbegrebet i den øvrige danske forbrugerbeskyttende lovgivning, og en opretholdelse af begrebet vil derfor sikre, at det er samme persongruppe, der er beskyttet som forbruger på tværs af dansk ret.

Efter udvalgets opfattelse er der på den baggrund ikke grundlag for at foreslå ændringer af det gældende danske forbrugerbegreb, og udvalget foreslår således, at forbrugerbegrebet opretholdes i dets nuværende form i forbindelse med implementering af direktiverne.

4.4 Begrebet sælger/erhvervsdrivende

Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold har enslydende definitioner af begrebet "sælger" henholdsvis "erhvervsdrivende". Definitionerne svarer til det, der følger af købeloven. Det er derfor udvalgets vurdering, at købelovens sælgerbegreb kan opretholdes uændret i forbindelse med implementering af direktiverne i dansk ret.

Under hensyn til den valgfrihed, som direktiverne indeholder, har udvalget navnlig overvejet behovet for ændringer i formidlingsreglen i købelovens § 4 a, stk. 2, og udvidelse af begrebet "sælger" henholdsvis "erhvervsdrivende" i forhold til onlineplatforme mv., der ikke er aftaleparter for forbrugeren, jf. kapitel 5, pkt. 4.5 og pkt. 4.6.

4.5 Formidlingskøb

Efter købelovens § 4 a, stk. 2, anses en forbrugers køb fra en ikke-erhvervsdrivende sælger som et forbrugerkøb, hvis købsaftalen er indgået eller formidlet for sælgeren af en erhvervsdrivende formidler. Hverken varedirektivet eller direktivet om digitalt indhold indeholder tilsvarende bestemmelser.

Den valgfrihed, som direktiverne indeholder, indebærer, at formidlingsreglen vil kunne opretholdes og eventuelt udvides eller begrænses. Udvalget har derfor overvejet, om købelovens § 4 a, stk. 2, bør opretholdes eller ændres.

Formidlingsreglen har navnlig den betydning, at en ikke-erhvervsdrivende sælger, som benytter en erhvervsdrivende formidler, bliver forpligtet efter forbrugerkøbsreglerne og ikke de mere lempelige regler om civilkøb. Dette kan efter omstændighederne være byrdefuldt for en ikke-erhvervsdrivende sælger.

Det er udvalgets vurdering, at formidlingsreglen fungerer hensigtsmæssigt i praksis, og at de almindelige aftaleretlige regler sikrer, at formidleren betragtes som forbrugerens aftalepart i tilfælde, hvor forbrugeren ikke tydeligt bliver gjort opmærksom på, at den egentlige sælger er en anden end formidleren.

Udvalgets foreslår på denne baggrund at fastholde formidlingsreglen i dens nuværende form.

4.6 Onlineplatforme mv.

4.6.1 Adgang til at indføre nye regler

Udbydere af onlineplatforme mv. anses som "sælgere" henholdsvis "erhvervsdrivende" efter direktiverne, hvis de handler som led i deres egen forretning og som direkte aftalepart for forbrugeren i forbindelse med salg af varer eller levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste. Retstilstanden efter almindelige obligationsretlige, herunder aftaleretlige, regler og købeloven er den samme.

En onlineplatform bliver bundet af en aftale med en forbruger – og dermed anset som aftalepart – hvis det ikke fremgår tydeligt ved aftaleindgåelsen, at det er en anden end platformen, der er forbrugerens aftalepart. Det følger af almindelige aftaleretlige regler, at den, der har optrådt som mellemmand i forbindelse med indgåelse af en aftale, og som vil gøre gældende, at aftalen ikke er indgået på egne, men på en tredjeparts vegne, har bevisbyrden herfor.

Hvornår en platform kan anses for forbrugerens direkte aftalepart beror på en konkret vurdering af de oplysninger, der er givet i forbindelse med indgåelse af aftalen. Det er f.eks. kommet til udtryk i U 2016.1062 Ø, hvor en rejseplatform, som formidlede flyrejser, blev anset for forbrugerens aftalepart, fordi forbrugeren efter en samlet vurdering af omstændighederne ved indgåelse af aftalen havde føje til at gå ud fra, at han handlede med platformen. Landsretten lagde vægt på bl.a., at forbrugeren kun havde kontakt med rejseplatformen, at rejseplatformen modtog betaling og udstedte billetten, og at oplysningerne om, at rejseplatformen alene var formidler, ikke fremgik på en forståelig måde af bookingflowet og rejsebetingelserne.

I U 2018.574 V kom retten til det modsatte resultat. Sagen drejede sig om, hvorvidt der var indgået en aftale mellem en bookingportal og en forbruger, eller om bookingportalen alene havde optrådt som formidler. Retten fandt, at bookingportalen ikke var forbrugerens aftalepart. Retten lagde vægt på, at det fremgik af reservationsbekræftelsen, at betaling skulle ske til overnatningsstedet under opholdet, og at gebyrer for afbestilling og ændring fastsattes af overnatningsstedet, som forbrugeren også kunne kontakte, hvis forbrugeren havde brug for hjælp til reservation. Retten lagde desuden vægt på, at det fremgik af bookingportalens vilkår og betingelser, som forbrugeren havde accepteret, at forbrugeren indgik aftalen med overnatningsstedet og ikke bookingportalen.

Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold giver mulighed for, at begrebet "sælger" henholdsvis "erhvervsdrivende" kan udvides til at omfatte udbydere af onlineplatforme, der ikke er forbrugerens aftalepart, således at platformen hæfter for opfyldelsen af aftalen. Udvalget har derfor overvejet, om sælgerbegrebet bør udvides tilsvarende i dansk ret.

Onlineplatforme findes i mange forskellige varianter, og mange af disse er hjemmehørende i udlandet. Det er udvalgets indtryk, at det både i forhold til danske og udenlandske platforme kan være vanskeligt for forbrugeren at gennemskue forretningskonceptet, herunder hvem der er aftalepart, ligesom det kan være vanskeligt i udlandet at håndhæve forbrugerens rettigheder.

Fordelen for forbrugeren ved en udvidelse af begrebet vil være, at forbrugeren vil få mulighed for at gøre køberetlige misligholdelsesbeføjelser gældende over for den, som forbrugeren har haft kontakten med i forbindelse med aftaleindgåelsen, dvs. platformen.

Ulempen for platformen er, at platformen vil blive pålagt at hæfte for mangler ved salgsgenstande, som platformen ikke er sælger af, og som platformen måske kun har begrænset kendskab til. Platformen har – i hvert faldt formelt – ingen kontrol over, om forpligtelserne i henhold til aftalen opfyldes eller ej, ligesom platformen måske heller ikke er i besiddelse af en tilsvarende salgsgenstand til at opfylde et krav om omlevering eller har den fornødne fagkundskab til at afhjælpe manglen. En sådan hæftelse for platformen vil endvidere være i modstrid med det almindelige princip om kontrakters relativitet – dvs. at en aftale kun skaber rettigheder og pligter for dens parter, som har indflydelse på aftalen, og ikke for tredjemand.

4.6.2 Flertallets udtalelse

Et flertal af udvalgets medlemmer, bestående af Thomas Klyver, Louise Black Mogensen, Susanne Karstoft, Søren Seerup, Kristian Storgaard, Lars Frolov-Hammer, Susanne Aamann, Anne L. Jarulf og Jasmin Sharzad finder, at de almindelige aftaleretlige regler om, hvornår en

platform betragtes som forbrugerens aftalepart, allerede beskytter forbrugeren i de tilfælde, hvor det ikke står klart, hvem der er den egentlige aftalepart. Det følger således af almindelige aftaleretlige regler, at en onlineplatform bliver bundet af en aftale med en forbruger – og dermed aftalepart – hvis det ikke fremgår tydeligt ved aftaleindgåelsen, at det er en anden end platformen, der er forbrugerens aftalepart. For at tydeliggøre platformens forpligtelse i den henseende foreslår udvalget, at der i forbindelse med implementeringen af den vedtagne del af New Deal for Consumers sker en udvidelse af oplysningspligterne i forbrugeraftaleloven med henblik på at gøre det tydeligere for forbrugerne, hvem de handler med. Der henvises i den forbindelse til delbetænkning II herom. Flertallet bemærker endvidere, at der i en række love findes oplysningsforpligtelser for den erhvervsdrivende, hvis denne handler på en andens vegne, f.eks. forbrugeraftalelovens § 8, stk. 1, nr. 3, markedsføringslovens § 6, stk. 2, nr. 2, og e-handelslovens § 9, stk. 1.

En udvidelse af begrebet "sælger" henholdsvis "erhvervsdrivende" vil grundlæggende bryde med princippet om kontrakters relativitet, dvs. at en aftale kun skaber rettigheder og pligter for aftalens parter. Yderligere initiativer for at imødegå udfordringerne i forhold til forbrugerbeskyttelsen ved handel via onlineplatforme bør efter flertallets opfattelse ske på en anden måde og mest hensigtsmæssigt i internationalt regi, da en særskilt regulering i Danmark ikke kan forventes at løse eventuelle problemer.

Flertallet af udvalgets medlemmer foreslår på den baggrund, at begrebet "sælger" henholdsvis "erhvervsdrivende" ikke udvides til at omfatte onlineplatforme mv., der efter almindelige aftaleretlige regler ikke anses som forbrugerens aftalepart.

4.6.3 Mindretallets udtalelse

Et mindretal af udvalgets medlemmer, bestående af Martha Nør Kjeldsen, Bo Dalsgaard og Tina Morell Nielsen, foreslår, at begrebet "sælger" henholdsvis "erhvervsdrivende" udvides til at omfatte onlineplatforme, der aktivt er involveret i salg af produkter på vegne af en tredjepart, uanset om platformen efter de almindelige aftaleretlige regler vil blive anset som forbrugerens aftalepart eller ikke.

Baggrunden for dette synspunkt er dels, at det vil skabe klarhed for parterne. Uden en udtrykkelig regel i købeloven, der fastslår, at platformen hæfter som sælger i visse tilfælde, vil det være vanskeligere for parterne at gennemskue deres retsstilling. Det vil samtidig være i tråd med forbrugeraftalelovens regler, der fastslår, at en erhvervsdrivende, der optræder aktivt i forbindelse med formidling af salg, skal opfylde forbrugeraftalelovens oplysningspligt og håndtere fortrydelse af aftalen.

En del platforme optræder i dag så aktivt, at man må sige, at de på stort set alle måder optræder som sælgere. De bruger også deres eget navn og status til at skabe tillid hos forbrugerne og dermed fremme salg af produkterne.

En platform kan efter mindretallets opfattelse anses for at have optrådt aktivt i forbindelse med salget, hvis platformen f.eks. tager imod forbrugerens betaling, sender varen, bestemmer handelsvilkårene, selv udvælger de produkter, den erhvervsdrivende skal sælge på platformen, står for markedsføringen af produktet og håndterer samt besvarer henvendelser fra forbrugerne både før og efter købet.

Derimod vil en annonceplatform, der alene formidler kontakten mellem køber og sælger ikke anses for at have optrådt aktivt i forbindelse med salget.

En platform, der ikke selv kan ombytte varen, eller afhjælpe mangler, kan indgå en aftale med sælgerne om, at de foretager afhjælpning på platformens vegne.

Jacob Linkis tilslutter sig mindretallets udtalelse med den tilføjelse, at en udvidelse af sælgerbegrebet til platforme ikke kan eller må medføre, at sælgeren, der overdrager ejendomsretten, dermed ikke længere kan anses som aftalepart. Forbrugeren skal derfor i de nævnte tilfælde kunne rette sine køberetlige krav, herunder misligholdelsesbeføjelser, mod såvel sælgeren som platformen.

4.7 Sammensatte kontraktforhold/blandede aftaler

Om en blandet aftale eller sammensat kontrakt udgør en købsaftale eller en aftale om tjenesteydelser afgøres efter dansk ret på grundlag af, hvad der udgør aftalens væsentligste element. Hvis det væsentligste element ikke kan fastlægges, deles aftaleforholdet op i en købsdel og en tjenesteydelsesdel.

Varedirektivet overlader det til national ret at fastsætte, om hele aftalen skal klassificeres som en købsaftale i de tilfælde, hvor aftalen også indeholder elementer af levering af tjenesteydelser. Reglerne i direktivet om digitalt indhold skal altid finde anvendelse på den del af blandede aftaler, der vedrører digitalt indhold og digitale tjenester, medmindre der er tale om varer med digitale elementer, som er omfattet af varedirektivet.

Udvalget har på den baggrund overvejet, om der er behov for at regulere sammensatte kontraktforhold/blandede aftaler ud over, hvad der allerede følger af dansk ret.

Udvalget vurderer, at det i forbindelse med direktivimplementeringen er nødvendigt at sikre, at reglerne i direktivet om digitalt indhold vil finde anvendelse på den del af blandede aftaler, der vedrører digitalt indhold og digitale tjenester, medmindre der er tale om varer med digitale elementer, som er omfattet af varedirektivet. I øvrigt har udvalget ikke fundet behov for at foreslå lovregulering af blandede aftaler/sammensatte kontraktforhold.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 5 og bemærkningerne hertil.

4.8 Køb af brugte varer på offentlige auktioner

Køb af brugte varer, der sælges på offentlige auktioner, er omfattet af købeloven, herunder af reglerne om forbrugerkøb.

Varedirektivet omfatter også køb af brugte varer på offentlige auktioner, men giver medlemsstaterne mulighed for at undtage sådanne køb fra direktivets anvendelsesområde i forbindelse med gennemførelsen af direktivet. Direktivet om digitalt indhold sondrer ikke mellem nyt og brugt digitalt indhold, der sælges på offentlige auktioner – formentlig fordi det kun meget sjældent vil forekomme i praksis (f.eks. ved salg af brugte DVD'er eller computerspil).

Udvalget har på den baggrund overvejet, om varedirektivets valgmulighed bør udnyttes, således at køb af brugte varer på offentlige auktioner undtages fra forbrugerkøbsreglerne.

Det er udvalgets vurdering, at de gældende regler om køb af brugte varer på offentlige auktioner fungerer hensigtsmæssigt i praksis. Der er derfor efter udvalgets opfattelse ikke behov til at udnytte varedirektivets mulighed for at undtage køb af brugte varer på offentlige auktioner.

Der henvises til kapitel 5, pkt. 4.8 for udvalgets overvejelser om forbrugerens mulighed for at påberåbe sig mangler ved køb af brugte genstande på offentlige auktioner og kapitel 7, pkt. 3.3 for udvalgets overvejelser om reklamationsfristen for brugte genstande.

4.9 Køb af levende dyr

4.9.1 Adgang til at ændre regler

Køb og salg af levende dyr er omfattet af købelovens regler om forbrugerkøb. Varedirektivet omfatter også købsaftaler om levende dyr, men giver medlemsstaterne mulighed for at undtage sådanne aftaler i forbindelse med gennemførelse af direktivet.

Udvalget har på den baggrund overvejet, om den valgfrihed, direktivet giver, skal udnyttes til at undtage køb af levende dyr fra købelovens regler om forbrugerkøb.

Udvalget har til brug for overvejelserne modtaget udtalelser fra Landbrug & Fødevarer, Den Danske Dyrlægeforening, Dansk Kennel Klub samt Landsudvalget for Heste og SEGES Heste.

Landbrug & Fødevarer, Dansk Kennel Klub samt Landsudvalget for Heste og SEGES Heste udtaler sig *for* at udnytte muligheden for at undtage levende dyr fra forbrugerkøbsreglerne. Udtalelserne peger særligt på, at formodningsreglen giver anledning til en uhensigtsmæssig retstilstand pga. levende dyrs særlige karakter.

Den Danske Dyrlægeforening udtaler sig *imod* at udnytte muligheden for at undtage levende dyr fra forbrugerkøbsreglerne. Udtalelsen peger særligt på, at anvendelse af undtagelsen kan medføre forringet dyrevelfærd.

Flere af udtalelserne har som nævnt peget på formodningsreglen og henvist til, at dyrs særlige karakter ikke er forenelig med den formodning, som reglen er udtryk for. Formodningsreglen følger af købelovens § 77 a, stk. 3, hvorefter der er en formodning for, at en mangel var til stede på tidspunktet for risikoens overgang (leveringstidspunktet), hvis manglen viser sig inden seks måneder efter levering af salgsgenstanden. Der er alene tale om en formodning, som i det konkrete tilfælde vil kunne afkræftes af den erhvervsdrivende sælger. Formodningen gælder ikke, hvis den er uforenelig med salgsgenstandens eller den manglende overensstemmelses art. Det er flere gange fastslået i retspraksis, at formodningen også gælder ved køb af levende dyr og således ikke er uforenelig med salgsgenstandens art.

I Sverige gælder forbrugerkøbsreglerne, herunder en formodningsregel på seks måneder, fuldt ud ved køb af levende dyr. Den gældende svenske retstilstand svarer dermed til den danske retstilstand på dette område.

I udredningen fra september 2020 afgivet af det svenske udvalg om implementering af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold er problemstillingerne vedrørende køb af levende dyr indgående behandlet (En ny lag om konsumentskydd vid köp och vissa andra avtal, Betänkande av Utredningen om nya konsumentköpregler, Stockholm 2020, SOU 2020:51, s. 179-213.)

Om behovet for særregulering peger det svenske udvalg på, at der er en række faktorer ved køb af levende dyr, som adskiller sig fra køb af andre varer. Forskellen består først og fremmest i, at købet angår et levende væsen. Et dyrs fysiske udvikling over tid er meget sværere at vurdere end den udvikling, andre varer undergår over tid. Der skal også tages højde for samspillet mellem dyrets mentale tilstand og dets ydeevne og adfærd. Dette samspil indebærer bl.a., at hvis man f.eks. skifter rytter på en hest, kan det i sig selv medføre, at hesten begynder at

præstere dårligere. Hvis en hund ikke har det godt med sin nye ejer, kan den udvikle humørproblemer. Udvalget peger endvidere på, at markedet for heste, hunde og katte er karakteriseret ved, at mange af sælgerne driver forretning i meget lille skala (enkeltmandsvirksomhed eller hobbyvirksomhed), selvom de betragtes som erhvervsdrivende i lovens forstand. Styrkeforholdet mellem sælger og køber er derfor anderledes end på andre markeder, hvor sælgeren er en erhvervsdrivende, og køberen er en forbruger.

Det er på markedet for handel med heste, hunde og muligvis katte, hvor det svenske udvalg ser behov for særregulering. Der er ifølge udvalget også på dette marked et beskyttelsesbehov for forbrugeren, idet sådanne køb ofte er forbundet med en stor økonomisk investering for forbrugeren, og hvis der gjaldt fuld aftalefrihed, ville der være en stor risiko for, at forbrugeren ville acceptere alt for ugunstige vilkår. Når en forbruger først har valgt et bestemt dyr, kan det være svært at afstå fra at købe det, selvom forbrugeren er klar over, at betingelserne er ufordelagtige. Nogle dyr er så efterspurgte, at sælgeren har god mulighed for at finde en køber, der ønsker dyret "for enhver pris". I de fleste tilfælde har sælgeren også større erfaring med handel med levende dyr end forbrugeren og har dermed et vidensmæssigt overtag i forhold til forbrugeren. Handel med levende dyr sker endvidere via forskellige salgskanaler, og de præceptive forbrugerkøbsregler sikrer forbrugerbeskyttelsen bredt.

Det svenske udvalg finder herefter, at der skal findes en balance mellem behovet for særregulering og behovet for at sikre en høj forbrugerbeskyttelse. En sådan balance findes ifølge udvalget bedst ved, at køb af levende dyr som udgangspunkt er omfattet af forbrugerkøbsreglerne med begrænsede undtagelser på enkelte områder.

I lighed med overvejelserne i Sverige, er det efter udvalgets opfattelse ikke fornødent grundlag for helt at undtage køb af levende dyr fra købelovens regler om forbrugerkøb. Levende dyr, der sælges til forbrugere af en erhvervsdrivende, har således i mange år været omfattet af forbrugerkøbsreglerne, herunder formodningsreglen. Der har været behandlet en række sager om levende dyr ved domstolene og Forbrugerklagenævnet, og det er på baggrund af praksis udvalgets indtryk, at reglerne har fungeret hensigtsmæssigt.

Efter varedirektivet skal formodningsperioden på seks måneder forlænges til mindst et år. Da varedirektivet giver mulighed helt at undtage levende fra forbrugerkøbsreglerne, er det efter udvalgets opfattelse ud fra en "det mindre i det mere"-betragtning muligt at undlade at forlænge formodningsperioden til mindst et år for køb af levende dyr. Udvalget har derfor særligt overvejet, om forlængelsen af formodningsperioden også skal gælde ved køb af levende dyr.

4.9.2 Flertallets udtalelse

Et flertal i udvalget, bestående af Thomas Klyver, Louise Black Mogensen, Susanne Karstoft, Søren Seerup, Kristian Storgaard, Bo Dalsgaard, Lars Frolov-Hammer, Tina Morell Nielsen, Jacob Linkis, Susanne Aamann, Anne L. Jarulf og Jasmin Sharzad finder, at forlængelsen af formodningsperioden fra seks måneder til mindst et år ikke er hensigtsmæssig ved køb af levende dyr. Det skyldes, at dyr er levende væsner og påvirkes af det miljø, den træning og den behandling, som dyret får hos forbrugeren. Forudsætningerne for formodningen om, at en mangel, der viser sig inden for en vis periode efter leveringen, var til stede på leveringstidspunktet, er således anderledes end ved køb af andre varer, som f.eks. ikke kan ændre adfærd. Dertil kommer, at en forlængelse af perioden vil virke særligt byrdefuld for typisk små erhvervsdrivende som f.eks. mindre stutterier og opdrættere mv.

Flertallet finder på den baggrund, at der i forhold til køb af levende dyr gør sig særlige forhold gældende. Flertallet foreslår derfor, at længden af den gældende formodningsperiode på seks måneder fastholdes ved køb af levende dyr. Flertallet lægger således op til, at formodningsperioden ikke forlænges til mindst et år, som varedirektivet foreskriver for øvrige varer. Efter flertallets opfattelse vil en sådan model beskytte mod en forringelse af dyrevelfærden sammenlignet med i dag, hvilket imødekommer Den Danske Dyrlægeforenings bekymring i forhold til helt at undtage levende dyr fra forbrugerkøbsreglerne. Samtidig vil en fastholdelse af en formodningsperiode på seks måneder – i stedet for en forlængelse på mindst et år – tage hensyn til levende dyrs særlige karakter, herunder at levende dyr meget hurtigt bliver påvirkede af miljø mv. hos forbrugeren, hvilket efter udvalgets opfattelse imødekommer bekymringen fra Dansk Kennel Klub, Landbrug & Fødevarer samt Landsudvalget for Heste og SEGES Heste.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 17 og bemærkningerne dertil.

4.9.3 Mindretallets udtalelse

Et mindretal af udvalgets medlemmer, bestående af Martha Nør Kjeldsen, finder ikke, at forbrugerne bør stilles ringere på dette område end ved køb af andre varer. Formodningsreglen er blot en bevisbyrderegel og ændrer således ikke på, at en mangel ved en vare, herunder et levende dyr, skal have været til stede ved leveringstidspunktet for, at der kan gøres misligholdelsesbeføjelser gældende. Mindretallet finder ikke, at forbrugeren er nærmere til at føre dette bevis det første år efter leveringstidspunktet, end sælgeren af dyret. Den erhvervsdrivende må antages at have en langt større viden om dyrene og de forhold, dyrene har været underlagt, inden de kom til forbrugeren – og altså den periode, hvori manglen skal være opstået. Derfor vil det efter mindretallets opfattelse være udtryk for en mere rimelig balance, hvis den erhvervsdrivende det første år efter levering også pålægges bevisbyrden for, at der

ikke er tale om en oprindelig mangel. Hertil kommer, at selv om der kan være tale om små erhvervsdrivende, er handler med dyr ofte forbundet med relativt store omkostninger for forbrugerne, hvorfor der ikke bør gives en ringere forbrugerbeskyttelse på dette område end på andre områder.

Kapitel 6 - Mangler, herunder levering og forsinkelse, garantier, misligholdelsesbeføjelser, erstatning og regres

1. Mangler

1.1 Gældende dansk ret (købeloven)

1.1.1 Salgsgenstandens overensstemmelse med aftalen (mangler)

Købelovens afsnit om forbrugerkøb indeholder en række bestemmelser om salgsgenstandens overensstemmelse med aftalen (§§ 75 a-77 b). Hvis salgsgenstanden ikke stemmer overens med aftalen, foreligger der en mangel. Købelovens § 76, stk. 1, nr. 1-3, stk. 2 og 3, § 77 og § 77 a-b, er beskyttelsespræceptive og kan derfor ikke ved forudgående aftale fraviges til skade for forbrugeren, jf. lovens § 1, stk. 2.

1.1.2 Overensstemmelse med parternes aftale

Købelovens § 75 a blev indsat i købeloven som led i implementeringen af forbrugerkøbsdirektivet. Formålet hermed var bl.a. at tilnærme systematikken i mangelsbegrebet i den danske købelov til den systematik, der anvendes i forbrugerkøbsdirektivet, den internationale købelov (CISG) og de øvrige nordiske lande. Bestemmelsen er udtryk for en eksemplificering/uddybning af det – allerede dengang – eksisterende mangelsbegreb i købelovens § 76, jf. kapitel 6, pkt. 1.1.4.1. Købelovens § 75 a og § 76 udgør tilsammen en beskrivelse af, hvornår der foreligger en faktisk mangel i forbrugerkøb. Begrebet dækker over tilfælde, hvor salgsgenstanden ikke er kontraktmæssig i relation til dens fysiske egenskaber og anvendelse.

Det fremgår af købelovens § 75 a, stk. 1, 1. led, at salgsgenstanden med hensyn til art, mængde, kvalitet og andre egenskaber skal stemme overens med aftalen, og at forbrugeren i forbindelse med købet skal have de fornødne oplysninger med henblik på montering, anvendelse, opbevaring og vedligeholdelse af salgsgenstanden.

Udgangspunktet efter § 75 a, stk. 1, 1. led, er, at der skal foretages en konkret vurdering på baggrund af parternes aftale. Henvisningen til aftalen indebærer først og fremmest, at salgsgenstanden skal stemme overens med de vilkår, der er udtrykkeligt fastsat i aftalen. Er dette ikke tilfældet, foreligger der en mangel. Princippet om varens kontraktmæssighed rækker imidlertid videre, idet også parternes berettigede forudsætninger og andre omstændigheder ved aftaleindgåelsen har betydning for fastlæggelsen af aftalens (nærmere) indhold.

En salgsgenstand er således – selv om den ellers er fejlfri – behæftet med en mangel, hvis den på et eller flere punkter afviger fra det aftalte. Det gælder, uanset om salgsgenstanden i øvrigt er af en højere kvalitet, end forbrugeren havde grund til at forvente.

Hvis parternes aftale ikke giver særlige holdepunkter for, hvilke krav forbrugeren kan stille til salgsgenstanden, må salgsgenstandens egenskaber vurderes ud fra mere generelle kriterier, jf. kapitel 6, pkt. 1.1.4 om § 75 a, stk. 2.

1.1.3 De fornødne oplysninger om salgsgenstanden

Efter købelovens § 75 a, stk. 1, 2. led, skal forbrugeren i forbindelse med købet have de fornødne oplysninger med henblik på montering, anvendelse, opbevaring og vedligeholdelse af salgsgenstanden (dvs. oplysninger, der er nødvendige for at bruge salgsgenstanden). Det kan f.eks. være instruktion om montering af usamlede møbler, anvisning om elektriske apparaters brug og funktion, oplysning om temperaturforhold ved opbevaring af fødevarer og vaskeanvisning for tekstiler.

Sælgers forpligtelse består i at sørge for, at forbrugeren modtager oplysningerne i forbindelse med købet. Oplysningerne kan gives af sælgeren selv, men det er ikke et krav. Ved masseproducerede salgsgenstande kan det f.eks. forekomme, at producenten har forsynet genstanden med en brugsanvisning mv. I så fald er sælgers forpligtelse opfyldt, hvis brugsanvisningen indeholder de fornødne oplysninger og følger med salgsgenstanden til forbrugeren.

Beskadigelse af salgsgenstanden, som følge af at forbrugeren har behandlet den i overensstemmelse med (fejlagtige) oplysninger i en brugsanvisning mv., kan normalt påberåbes som en mangel.

Sælgers oplysningspligt relaterer sig i første omgang til standardoplysninger om salgsgenstanden. Navnlig ved salg af standardgenstande må sælger i mangel af særlige holdepunkter for andet kunne gå ud fra, at forbrugeren har brug for de oplysninger, der er nødvendige for, at en gennemsnitlig forbruger er blevet oplyst tilstrækkeligt. Oplysningspligtens omfang beror således som udgangspunkt på en objektiv vurdering af, hvilke oplysninger der i almindelighed har betydning for den sædvanlige anvendelse mv. af produktet.

Konkrete forhold kan dog medføre, at der i nogle situationer bør gives yderligere oplysninger. Det kan f.eks. være, hvis der er tale om køb af ikke-standardiserede genstande, eller hvis forbrugerens konkrete tilkendegivelser viser sælgeren, at forbrugeren agter at anvende salgsgenstanden til et særligt formål, hvortil der kræves vejledning, som ligger ud over det sædvanlige. Konkrete omstændigheder kan på den anden side også føre til, at oplysningspligten er mindre vidtgående end ellers, f.eks. hvis forbrugeren som fagkyndig har særlig viden om det pågældende produkt.

Afhængig af, hvilke salgsgenstande der udbydes, og hvilke persongrupper der i almindelighed efterspørger de pågældende genstande, kan oplysningspligten opfyldes ved, at forbrugeren henvises til, hvor der let tilgængeligt kan findes oplysninger om genstandens anvendelse mv. Er der f.eks. tale om salg af software, kan sælgerens oplysningspligt efter omstændighederne anses for opfyldt ved, at der gives oplysning om, at installationsvejledning kan hentes et nærmere angivet sted på internettet.

Sælgers forpligtelse til at stille de fornødne oplysninger til forbrugerens rådighed angår ikke kun indholdet og omfanget af oplysningerne, men også oplysningernes form. Oplysningerne skal gives forbrugeren på en let tilgængelig måde. Brugsanvisninger skal således bl.a. være udformet på et sprog, som forbrugeren kan forventes at forstå.

Købelovens § 75 a er ikke beskyttelsespræceptiv, og sælgeren kan dermed konkret indgå aftale med forbrugeren om, at forbrugeren ikke modtager de pågældende oplysninger eller modtager dem på et fremmed sprog. Bestemmelsen er således ikke til hinder for, at der eksempelvis ved salg af brugte genstande, hvor den oprindelige brugsanvisning er bortkommet, aftales med forbrugeren, at brugsanvisning ikke medfølger.

Tilsidesætter sælgeren sin oplysningsforpligtelse efter § 75 a, stk. 1, 2. led, betragtes salgsgenstanden som mangelfuld, jf. § 76, stk. 1, nr. 4, 2. led. Der foreligger således en mangel ved genstanden, hvis forbrugeren hverken fra sælger eller via (materiale fra) tidligere salgsled modtager de pågældende oplysninger. Tilsvarende gælder, hvis der er stillet fejlbehæftede eller utilstrækkelige oplysninger til forbrugerens rådighed.

1.1.4 Krav til overensstemmelse, medmindre andet er aftalt

1.1.4.1 Generelt

Det fremgår af købelovens § 75 a, stk. 2, nr. 1-4, at medmindre andet følger af parternes aftale, skal salgsgenstanden

- have en sådan holdbarhed og øvrige egenskaber samt emballering, som forbrugeren efter salgsgenstandens karakter og forholdene i øvrigt havde rimelig grund til at forvente,
- være egnet til formål, som genstande af den pågældende type sædvanligvis anvendes til,
- være egnet til forbrugerens særlige formål, hvis sælgeren har bestyrket forbrugerens forventning herom, og
- have samme egenskaber som en vareprøve eller model, som sælger har forelagt forbrugeren ved købets indgåelse.

Bestemmelsen opstiller en række krav, som skal opfyldes, hvis ikke andet er aftalt. Det kan forekomme, at der i parternes aftale ikke – eller kun i begrænset omfang – er taget stilling til, hvilke (nærmere) krav salgsgenstanden skal leve op til. I så fald skal mangelsvurderingen foretages på baggrund af de generelle kriterier, som er angivet i § 75 a, stk. 2, nr. 1-4. Kriterierne er udtryk for en eksemplificering af de elementer, der kan udgøre en mangel i medfør af det generelle mangelsbegreb i § 76, stk. 1, nr. 4.

De opstillede kriterier er ikke udtryk for en udtømmende opregning, men angiver en række centrale elementer, der bør indgå i mangelsvurderingen, hvis parternes aftale ikke indeholder tilstrækkelig angivelse af, hvilke krav forbrugeren kan stille til salgsgenstanden. Er salgsgenstanden ikke i overensstemmelse med et eller flere af kriterierne, og er det ikke begrundet i parternes aftale, anses genstanden som mangelfuld, jf. § 76, stk. 1, nr. 4, 2. led. Selv om alle kriterier er opfyldt, udelukker det imidlertid ikke i sig selv, at salgsgenstanden anses som mangelfuld i medfør af de øvrige bestemmelser i § 76, stk. 1.

Som udgangspunkt skal alle de angivne kriterier være opfyldt. Ikke alle kriterier er dog relevante i alle situationer, og de enkelte kriterier kan efter omstændighederne være i modstrid med hinanden. F.eks. vil en salgsgenstand, der er egnet til forbrugerens særlige formål, ikke nødvendigvis være anvendelig til det formål, som genstande af den pågældende type sædvanligvis anvendes til, og det er ikke i alle købsaftaler, at sælgeren viser en vareprøve.

De angivne kriterier i § 75 a, stk. 2, nr. 1-4, omtales nærmere i de følgende afsnit:

1.1.4.2 Holdbarhed, øvrige egenskaber og emballering (nr. 1)
Det fremgår af købelovens § 75 a, stk. 2, nr. 1, at salgsgenstanden i relation til holdbarhed, øvrige egenskaber og emballering skal være i overensstemmelse med, hvad forbrugeren efter salgsgenstandens karakter og forholdene i øvrigt har rimelig grund til at forvente. I bestemmelsen tillægges forbrugerens berettigede forventninger således afgørende betydning.

Spørgsmålet om salgsgenstandens holdbarhed drejer sig om, hvor længe genstanden kan anvendes, uden at reparation eller udskiftning er påkrævet – dvs. at salgsgenstanden skal kunne anvendes, uden at skulle repareres eller kasseres tidligere end tilsvarende genstande. Opstår der som følge af salgsgenstandens egenskaber en fejl ved genstanden på et tidligere tidspunkt, end forbrugeren med rette kan forvente, foreligger der en mangel – også selv om der ud fra en statistisk synsvinkel kan opstilles en vis forventet fejlfrekvens. Den omstændighed, at genstanden må forventes at have en vis (lang) levetid, er ikke det samme som, at forbrugeren nødvendigvis kan påberåbe sig mangler. Det skal ske inden for reklamationsfristen, jf. kapitel

7, pkt. 1.1. Fastlæggelsen af forbrugerens rimelige forventninger til salgsgenstandens holdbarhed må bero på en konkret, objektiv vurdering, hvor der tages hensyn til salgsgenstandens karakter og omstændighederne i øvrigt. Nogle genstande må forventes at blive brugt meget, andre må forventes at blive brugt lidt. Hvis forbrugeren anvender genstanden meget mere end gennemsnittet, kan forbrugeren ikke nødvendigvis forvente en lang holdbarhed. Forventningerne til holdbarheden af en salgsgenstands forskellige dele kan være forskellige.

Forbrugerens rimelige forventninger kan variere alt efter, om der er tale om køb af en ny eller brugt genstand. Ved køb af en brugt genstand må forbrugerens forventninger bl.a. afpasses genstandens alder og hidtidige brug. Er der tale om køb af en fabriksny standardgenstand, må forbrugeren kunne forvente, at genstanden har en holdbarhed og kvalitet, som svarer til den generelle standard for sådanne genstande.

Derudover kan f.eks. købsprisen og forhold ved sælgerens eller tidligere salgsleds markedsføring have betydning for forbrugerens rimelige forventninger.

Bestemmelsens henvisning til salgsgenstandens emballering tager sigte på forbrugerens rimelige forventninger til sælgers emballering med henblik på at beskytte salgsgenstanden mod beskadigelse. Der er således ikke en generel pligt for sælgeren til at emballere salgsgenstanden, og i en lang række situationer vil forbrugeren næppe kunne have en rimelig forventning om, at genstanden er emballeret. Det vil normalt forudsætte, at emballering er nødvendig eller almindelig ved salgsgenstande af den pågældende type. Det forhold, at en eventuel emballage er beskadiget, udgør som udgangspunkt ikke i sig selv en mangel, hvis salgsgenstanden ikke er beskadiget. Det modsatte kan imidlertid være tilfældet, hvis sælgeren er bekendt med, at forbrugeren konkret har en interesse i, at emballagen er intakt, f.eks. fordi salgsgenstanden skal anvendes som gave.

1.1.4.3 Egnet til det sædvanlige formål (nr. 2)

Det fremgår af købelovens § 75 a, stk. 2, nr. 2, at salgsgenstanden skal være egnet til formål, som genstande af den pågældende type sædvanligvis anvendes til. Det er således et krav, at salgsgenstanden lever op til en vis generel standard i relation til brugsegenskaber.

Hvis salgsgenstande af den pågældende type sædvanligvis anvendes til flere formål, foreligger der en mangel, hvis genstanden ikke er anvendelig til alle disse formål. Det gælder uanset den pågældende forbrugers aktuelle planer med hensyn til salgsgenstandens brug.

Bestemmelsen indebærer (sammen med § 76, stk. 1, nr. 4, 2. led), at sælgeren må gøre forbrugeren opmærksom herpå, hvis salgsgenstandens brugsegenskaber afviger fra, hvad der er sædvanligt for den pågældende type. Har sælgeren ikke givet forbrugeren sådanne oplysninger, kan der foreligge en mangel.

1.1.4.4 Egnet til forbrugerens særlige formål (nr. 3)

Det fremgår af købelovens § 75 a, stk. 2, nr. 3, at salgsgenstanden skal være egnet til forbrugerens særlige formål, hvis sælgeren har bestyrket forbrugerens forventning herom.

Bestemmelsen regulerer – i modsætning til nr. 2 – de situationer, hvor forbrugeren påtænker at anvende salgsgenstanden til et formål, der afviger fra det sædvanlige.

Bestemmelsen finder kun anvendelse, hvis sælgeren har bestyrket forbrugerens forventning om, at salgsgenstanden er anvendelig til det særlige formål, uden at sælgeren nødvendigvis har givet en egentlig garanti.

Det beror på en konkret vurdering, om sælgeren har bestyrket forbrugerens forventning. Det vil dog altid være tilfældet, hvis sælgeren eller dennes ansatte positivt har tilkendegivet over for forbrugeren, at salgsgenstanden kan anvendes til det pågældende formål. Mindre markante udsagn fra sælgerens side kan imidlertid også indebære den fornødne bestyrkelse. Forholder sælgeren sig passiv over for forbrugerens konkrete oplysninger om den påtænkte anvendelse, vil det efter omstændighederne kunne anses som en bestyrkelse. Ved den nærmere vurdering heraf må der bl.a. lægges vægt på, hvilken fagkundskab forbrugeren med rette kan forvente, at sælger besidder. Forbrugerens forventninger til sælgers varekundskab må således variere alt efter, om købet foretages i en specialbutik eller i en selvbetjeningsbutik, hvor forbrugeren ikke i almindelighed kan påregne en særlig kundskab hos alle ansatte, f.eks. ikke hos den, der sidder ved kasselinjen.

Uafhængigt af, hvilken grad af vare-/fagkundskab der konkret kan forventes fra sælgers side, forudsætter bestemmelsens anvendelse, at forbrugeren i en vis konkretiseret form har gjort sælger opmærksom på den påtænkte særlige anvendelse af salgsgenstanden. Sælger kan således ikke anses for at have bestyrket forbrugerens forventninger, hvis sælgeren ikke har været bekendt med det særlige formål.

1.1.4.5 Samme egenskaber som vareprøve eller model (nr. 4)

Det fremgår af købelovens § 75 a, stk. 2, nr. 4, at salgsgenstanden skal have samme egenskaber som en vareprøve eller model, sælger har forevist forbrugeren ved aftalens indgåelse.

Bestemmelsen pålægger ikke sælgeren en pligt til at fremlægge en vareprøve eller model, men hvis sælgeren rent faktisk har fremlagt en sådan, er sælgeren forpligtet til at levere en salgsgenstand, der stemmer overens med det fremlagte. Det skyldes, at sådanne prøver danner grundlag for forbrugerens vurdering af genstanden. Uanset om sælgeren kun foreviser forbrugeren en vareprøve med henblik på at demonstrere visse egenskaber ved salgsgenstanden, bør sælgeren således gøre forbrugeren opmærksom på det, hvis salgsgenstanden afviger fra den fremviste prøve.

Bestemmelsen omfatter ikke situationer, hvor forbrugeren hos en anden forhandler har fået forevist en prøve, eller hvor forbrugeren selv medbringer en genstand med henblik på at købe en tilsvarende. I sidstnævnte tilfælde kan det dog være en del af parternes aftale, at salgsgenstanden skal stemme overens med den medbragte genstand. I så fald vil situationen skulle vurderes efter § 75 a, stk. 1, 1. led, om varens overensstemmelse med aftalen.

1.1.5 Mangler ved salgsgenstanden

1.1.5.1 Generelt

Købelovens § 76 er udtryk for almindelige principper for mangelsvurderingen. Mens § 76, stk. 1, nr. 1-3, indeholder specielle bestemmelser om, hvornår en salgsgenstand er mangelfuld, indeholder § 76, stk. 1, nr. 4, en almindelig mangelsdefinition og en henvisning til § 75 a.

Købelovens § 76, stk. 1, nr. 1-4, omtales nærmere i de følgende:

1.1.5.2 Urigtige og vildledende oplysninger (nr. 1)

Det fremgår af købelovens § 76, stk. 1, nr. 1, at der foreligger en mangel ved salgsgenstanden, hvis genstanden ikke svarer til den betegnelse, hvorunder den er solgt, eller sælgeren i øvrigt ved købets afslutning har givet urigtige eller vildledende oplysninger, medmindre oplysningerne ikke kan antages at have haft betydning for forbrugerens bedømmelse af genstanden.

Bestemmelsen omfatter ikke oplysninger, der er meddelt efter aftalens indgåelse, f.eks. i en ordrebekræftelse.

De urigtige og vildledende oplysninger kan angå salgsgenstandens fysiske og faktiske egenskaber, f.eks. genstandens brugbarhed og beskaffenhed, herunder kvalitet, holdbarhed og farlighed. Også oplysninger om genstandens værdi, prisforhold, anbefaling eller godkendelse fra en offentlig myndighed, er omfattet. Det er ikke en betingelse for, at et forhold falder ind under bestemmelsen, at sælgeren er klar over, at de pågældende oplysninger er urigtige.

Efter omstændighederne kan oplysninger, der gives, anses for vildledende pga. deres sammenhæng med oplysninger, der eventuelt forties. Rene fortielser falder uden for 76, stk. 1, nr. 1, men er omfattet af § 76, stk. 1, nr. 3, om sælgers loyale oplysningspligt.

Præcise oplysninger om bestemte egenskaber ved en salgsgenstand tillægges væsentlig betydning. Det kan f.eks. være urigtige oplysninger om, at en bil har kørt et bestemt antal kilometer, eller at den kun har haft én ejer, urigtige oplysninger om en computers kapacitet eller forkerte vaskeanvisninger mv. Mere generelle beskrivelser af salgsgenstanden, f.eks. at en bil er nysynet, tillægges også betydning.

Hvis sælgeren har givet en garanti for særlige egenskaber mv. ved salgsgenstanden, kan det få indflydelse på mangelsvurderingen. Almindelige anprisninger, f.eks. "det er et fantastisk produkt", der ikke formidler information om genstanden, er ikke omfattet.

Forbrugeren kan kun påberåbe sig urigtige eller vildledende oplysninger som en del af mangelsvurderingen, hvis forbrugeren rent faktisk har lagt vægt på oplysningerne, da købsaftalen blev indgået. En oplysning antages som udgangspunkt at have haft betydning for forbrugeren, hvis den i almindelighed er egnet til at påvirke efterspørgslen af genstande af den pågældende art, og der ikke foreligger omstændigheder, der indikerer, at forbrugeren ikke har været bekendt med eller ikke har lagt vægt på oplysningen. Hvis sælgeren har gjort forbrugeren opmærksom på, at der er usikkerhed knyttet til de oplysninger, som sælgeren giver, vil oplysningerne efter omstændighederne ikke kunne antages at have haft betydning for forbrugeren. Hvis forbrugeren ved og accepterer, at en oplysning er urigtig, gælder bestemmelsen ikke.

Det er forbrugeren, der har bevisbyrden for, at der foreligger en urigtig eller vildledende oplysning fra sælgeren. Det er derimod sælgeren, der har bevisbyrden for, at de vildledende eller urigtige oplysninger ikke kan antages at have haft betydning for forbrugerens vurdering af salgsgenstanden.

1.1.5.3 Oplysninger givet på varens indpakning, i annoncer mv. (nr. 2)
Det fremgår af købelovens § 76, stk. 1, nr. 2, at der foreligger en mangel, hvis sælger eller et tidligere salgsled har givet oplysninger som nævnt i § 76, stk. 1, nr. 1 (f.eks. urigtige eller vildledende oplysninger) på varens indpakning, i annoncer eller i andre meddelelser, der er beregnet til at komme til almenhedens eller forbrugerens kundskab.

Tidligere salgsled kan f.eks. være en importør, en producent eller en grossist. Bestemmelsen omfatter også andre erhvervsdrivende, der har bistået sælgeren eller tidligere salgsled med

markedsføringen af salgsgenstanden. Det samme gælder oplysninger, som stammer fra brancheforeninger, der hjælper medlemmer med markedsføring.

Forbrugeren kan derimod ikke påberåbe sig oplysninger, som f.eks. er fremsat af sælgerens konkurrenter eller private, ligesom forbrugeren ikke kan påberåbe sig oplysninger fra myndigheder, forbrugergrupper eller -organisationer, der fremsættes som led i offentliggørelse af en undersøgelse, test mv. Har sælger selv påberåbt sig sådanne undersøgelser mv., anses oplysningen dog som fremsat af denne.

Det er ikke en betingelse for, at et forhold falder ind under købelovens § 76, stk. 1, nr. 2, at sælgeren – eller andre erhvervsdrivende, der har givet oplysninger – er klar over, at oplysningerne er urigtige. Forbrugeren kan således over for sælger påberåbe sig oplysninger, selv om sælger har været i god tro om oplysningernes rigtighed.

Bestemmelsen omfatter (i modsætning til § 76, stk. 1, nr. 1) ikke kun oplysninger, som er rettet til den konkrete forbruger, men også oplysninger, der er rettet mod en ubestemt kreds af personer. Bestemmelsen omfatter alle meddelelser, uanset hvilken form de gives i. Der kan f.eks. være tale om oplysninger i annoncer, reklamer, brochurer og brugsanvisninger, på skilte mv. Også oplysninger, der kommer til forbrugerens kendskab, uden at det sker som led i markedsføring, f.eks. oplysninger, som sælgeren fremsætter i et interview, kan påberåbes.

Købelovens § 76, stk. 1, nr. 2, er beskyttelsespræceptiv, jf. § 1, stk. 2. Det betyder, at sælgeren ikke kan tage et generelt forbehold for en oplysnings rigtighed, f.eks. hvis sælgeren blot videreformidler oplysninger, som stammer fra et tidligere salgsled, jf. også § 77, stk. 1.

1.1.5.4 Tilsidesættelse af sælgers loyale oplysningspligt (nr. 3)

Ifølge købelovens § 76, stk. 1, nr. 3, foreligger der en mangel, hvis sælger har forsømt at give forbrugeren oplysning om forhold, der har haft betydning for forbrugerens bedømmelse af salgsgenstanden, som sælgeren kendte eller burde kende til. Bestemmelsen omhandler sælgers loyale oplysningspligt.

Det er en forudsætning for anvendelse af bestemmelsen, at det kan bebrejdes sælgeren, at denne har undladt at give forbrugeren en oplysning. Har sælgeren f.eks. undladt at give oplysning om et forhold, fordi det antages, at forholdet er uden betydning for forbrugeren, eller fordi sælgeren gik ud fra, at forbrugeren var bekendt med forholdet, har sælgeren ikke tilsidesat sin loyale oplysningspligt.

Ifølge bestemmelsen skal oplysningen have haft betydning for forbrugerens bedømmelse af salgsgenstanden. Det er derimod ikke en betingelse, at forbrugeren ikke ville have indgået aftalen, hvis forbrugeren havde kendt til oplysningen. Forbrugerens manglende viden skal blot have haft indflydelse på aftalens vilkår.

Som udgangspunkt omfatter den loyale oplysningspligt kun oplysninger om selve salgsgenstanden. Det betyder, at sælgeren i almindelighed f.eks. ikke har pligt til at oplyse, at genstanden kommer på udsalg, at den kan købes billigere et andet sted, eller at der kommer en ny og bedre udgave. Andre fremtidige begivenheder kan sælgeren dog efter omstændighederne være forpligtet til at oplyse forbrugeren om.

Hvis salgsgenstanden efter anvendelse, installation eller lignende kræver indkøb af væsentlige ekstra dele eller afholdelse af væsentlige omkostninger mv., skal sælgeren oplyse det.

Sælgerens oplysningspligt omfatter kun forhold, som sælgeren kendte eller burde kende til. Viden eller burde viden hos sælgerens ansatte eller erhvervsdrivende, der formidler købet for sælgeren, ligestilles med sælgerens egen viden eller burde viden. Der kan f.eks. være tale om, at sælgeren som følge af sin (formodede) sagkundskab skal oplyse forbrugeren om visse forhold. Forbrugerens særlige viden om salgsgenstanden kan omvendt mindske kravene til sælgers oplysningspligt.

Den loyale oplysningspligt indebærer ikke en pligt for sælgeren til at undersøge genstanden for eventuelle mangler. Har sælgeren haft grund til mistanke om en fejl ved genstanden, bør sælgeren dog foretage en nærmere undersøgelse eller oplyse forbrugeren om de omstændigheder, der begrunder mistanken.

1.1.5.5 Den generelle mangelsdefinition (nr. 4)

Købelovens § 76, stk. 1, nr. 4, indeholder en generel mangelsdefinition. Herefter er salgsgenstanden mangelfuld, hvis den ikke svarer til, hvad der er aftalt mellem parterne, eller til det forbrugeren med rette kunne forvente. Som udgangspunkt er mangelsvurderingen dermed konkret. Kun hvis der ikke ved fortolkning af aftalen eller omstændighederne i øvrigt kan udledes noget om, hvilke egenskaber genstanden skal have (eller ikke have), falder man tilbage på en vurdering af, hvilken brugbarhed, værdi, kvalitet mv. der er almindelig for genstande af den pågældende art.

Ved vurderingen af salgsgenstandens beskaffenhed og brugbarhed indgår navnlig dens egnethed, farlighed og holdbarhed. Er det på leveringstidspunktet ikke muligt at vedligeholde salgsgenstanden på en hensigtsmæssig måde, kan det efter omstændighederne føre til, at den

anses for mangelfuld. Bliver det først efter leveringstidspunktet umuligt at vedligeholde eller reparere genstanden foreligger der derimod som udgangspunkt ikke en mangel. Hvis en salgsgenstand pga. det materiale, som den er fremstillet af, ikke kan vaskes eller renses eller på grund af en usædvanlig konstruktion ikke kan repareres overhovedet, eller det ikke er muligt at skaffe reservedele, kan en sådan manglende vedligeholdelsesmulighed dog udgøre en mangel efter en konkret vurdering. Hvis sælgeren ved eller bør vide, at det muligvis fremover ikke vil være muligt at vedligeholde genstanden, kan det dog følge af reglerne om sælgers loyale oplysningspligt, at forbrugeren skal oplyses herom.

Købelovens § 76, stk. 1, nr. 4, er (modsat § 76, stk. 1, nr. 1-3) ikke beskyttelsespræceptiv, da mangelsvurderingen tager udgangspunkt i parternes aftale.

1.1.6 Oplysninger, der er rettet senest ved aftalens indgåelse

Forbrugeren kan ikke påberåbe sig en urigtig eller vildledende oplysning, der er rettet senest ved indgåelsen af aftalen, jf. købelovens § 76, stk. 2. Bestemmelsen knytter sig til § 76, stk. 1, nr. 1 og 2, om sælgerens eller andre salgsleds urigtige eller vildledende oplysninger mv. Bestemmelsen er beskyttelsespræceptiv, jf. § 1, stk. 2.

Med bestemmelsen begrænses rækkevidden af § 76, stk. 1, nr. 1 og 2, således at urigtige eller vildledende oplysninger fra sælger eller tidligere salgsled ikke konstituerer en mangel, hvis oplysningerne er rettet, inden købsaftalen indgås. Hvis rettelsen er kommet til forbrugerens kundskab inden aftalens indgåelse, følger dette allerede af stk. 1, nr. 1 og 2, da oplysningen i så fald ikke ”kan antages at have haft betydning for køberens bedømmelse”. Den selvstændige betydning af § 76, stk. 2, er således begrænset til tilfælde, hvor oplysningen er rettet inden aftalens indgåelse, men hvor rettelsen ikke var kendt af forbrugeren på dette tidspunkt.

Købelovens § 76, stk. 2, angiver ikke, hvordan en oplysning skal rettes. Oplysningen skal dog rettes på en tydelig og effektiv måde under hensyntagen til, på hvilken måde oplysningen oprindeligt er givet, oplysningens betydning og øvrige (relevante) omstændigheder.

Rettes oplysningen på samme måde, som den er givet, anses det for tilstrækkeligt. Det samme gælder en rettelse, som sker på en sådan måde, at den når ud til samme modtagerkreds som den oprindelige meddelelse. Almindeligvis må rettelsen meddeles individuelt til den konkrete forbruger og fremhæves i samme grad, som den oprindelige oplysning blev.

Såfremt oplysningerne er blevet rettet på en tilstrækkelig tydelig og effektiv måde, vil forbrugeren ikke kunne påberåbe sig sådanne oplysninger som led i mangelsvurderingen, uanset om forbrugeren rent faktisk måtte have fået kundskab om rettelsen eller ej.

Oplysninger afgivet direkte over for forbrugeren skal korrigeres direkte over for forbrugeren og fremhæves i samme omfang, som de urigtige oplysninger blev givet, mens urigtige oplysninger, der er fremsat i annoncer eller andet materiale, der er bestemt til en videre kreds af personer, som minimum skal rettes på samme måde, som de blev fremsat.

Oplysninger, der er givet i en annonce i en avis, kan rettes ved, at der indrykkes en annonce med en rettelse. Det er dermed ikke en betingelse, at berigtigelsen kommer til den konkrete forbrugers kundskab. Hvis den urigtige oplysning er givet i en række annoncer, f.eks. som led i en kampagne, er det ikke tilstrækkeligt, at oplysningen berigtiges i en annonce, der kun indrykkes én gang. En urigtig oplysning i en annonce kan altid rettes ved individuel meddelelse til forbrugeren.

Bestemmelsen kræver ikke, at oplysningerne rettes af den, der har afgivet oplysningerne, og en sælger vil således i forbindelse med købet kunne korrigere oplysninger afgivet af tidligere salgsled.

Forbrugeren skal kunne tage rettelserne i betragtning, inden forbrugeren træffer beslutning om at indgå købsaftalen.

I nogle tilfælde fører aftaleretlige regler til, at meddelelsen, hvori de urigtige oplysninger er indeholdt, udgør et bindende tilbud. I sådanne tilfælde vil en rettelse ikke medføre, at forbrugeren afskæres fra at påberåbe sig den givne oplysning, men det kan eventuelt påhvile forbrugeren i forbindelse med en accept at præcisere, at det er det oprindelige – og ikke det rettede – tilbud, der accepteres.

Annoncering i aviser, reklamebrochurer og tv-reklamer anses efter fast praksis ikke for bindende tilbud, men som en opfordring til at gøre tilbud, og en urigtig oplysning kan derfor rettes, når forbrugeren henvender sig i den fysiske forretning for at købe varen, eller når forbrugeren kommer ind på butikkens hjemmeside. Oplysningen skal rettes, inden aftalen indgås, hvilket i praksis vil sige inden forbrugeren afgiver sin accept, f.eks. ved at betale for varen ved kassen i den fysiske butik, trykke ”bestil” på hjemmesiden el.lign.

Udstilling af prismærkede varer i fysiske butikker og udbud af varer mv. på en hjemmeside med en egentlig bestillingsfunktion, hvor der markedsføres massevarer, som normalt ikke besigtiges før køb, anses for bindende tilbud i aftaleretlig forstand. Hvis tilbuddet indeholder urigtige oplysninger mv., kan forbrugeren påberåbe sig oplysningerne i forbindelse med

mangelsvurderingen. En rettelse, som foretages efter det tidspunkt, hvor forbrugeren har fået kundskab om tilbuddet, får dermed ikke virkning.

1.1.7 Mangler i bestillingskøb

Det fremgår af købelovens § 76, stk. 3, at forhold ved materialer, der er fremskaffet af forbrugeren, ikke kan påberåbes som en mangel, medmindre sælgeren har tilsidesat sin vejledningspligt. Bestemmelsen vedrører forbrugerens mulighed for at påberåbe sig mangler i bestillingskøb, jf. kapitel 5, pkt. 1.1.2.

Udgangspunktet er, at hvis forbrugeren har fremskaffet de materialer, der skal bruges ved fremstillingen, bærer forbrugeren selv risikoen for materialevalget. Det betyder, at forbrugeren ikke kan påberåbe sig, at det færdige produkt er mangelfuldt, hvis det skyldes materialerne.

Forbrugerens risiko for materialevalget er ikke ubegrænset, men modificeres af sælgers vejledningspligt. Sælgeren er således forpligtet til at vejlede forbrugeren om valg af materialer og efter omstændighederne fraråde forbrugeren at anvende et materiale, hvis sælgeren (som fagkyndig) indser eller bør indse, at materialet er mangelfuldt eller uhensigtsmæssigt. En lignende forpligtelse gælder i bestillingskøb, hvor forbrugeren ikke skal levere materialer, men i stedet skal tilvejebringe oplysninger mv. til brug for tilvirkning af salgsgenstanden.

1.1.8 Generelle forbehold

Det fremgår af købelovens § 77, stk. 1, at bestemmelser i købsaftalen om, at forbrugeren ikke kan påberåbe sig mangler ved salgsgenstanden og andre almindelige forbehold, såsom at salgsgenstanden er solgt, som den er og forefindes, ikke kan gøres gældende over for forbrugeren.

Bestemmelsen medfører, at generelle forbehold ikke kan tillægges retsvirkning. Sælgerens generelle forbehold formuleres i praksis ofte på den måde, at genstanden sælges som den er og forefindes. Udtrykket er derfor direkte nævnt i § 77, stk. 1. Herudover kan genstanden f.eks. være solgt som besigtiget, som beset, uden ansvar og med tilsvarende generelle forbehold. Bestemmelsen omfatter alle generelt formulerede klausuler, der direkte eller indirekte – f.eks. ved at erklære, at forbrugeren er bekendt med enhver mangel – fritager sælgeren for at hæfte for eventuelle mangler.

1.1.9 Konkrete forbehold

Sælgers konkrete forbehold vedrørende bestemte positive eller negative egenskaber ved salgsgenstanden – således at disse forhold ikke skal kunne betragtes som mangler – er ikke

omfattet af købelovens § 77, stk. 1. Konkrete forbehold får således almindeligvis retsvirkning efter deres indhold.

Et konkret forbehold henleder forbrugerens opmærksomhed på bestemte egenskaber ved salgsgenstanden og kan dermed anspore forbrugeren til at undersøge netop disse egenskaber.

Kommer et sådant forbehold i konflikt med de ufravigelige bestemmelser i lovens § 76, stk. 1, nr. 1-3, afskæres forbrugerens eventuelle misligholdelsesbeføjelser ikke. Det antages dog, at sælgeren kan tage et konkret forbehold (men ikke et generelt forbehold) for rigtigheden af visse af de oplysninger, som er fremsat af et tidligere salgsled mv., jf. § 76, stk. 1, nr. 2. Har sælgeren positiv viden om et bestemt forhold, kan sælgeren ikke undgå at opfylde sin loyale oplysningspligt ved at tage et konkret forbehold.

1.1.10 Køb af brugte varer på offentlige auktioner

Det fremgår af købelovens § 77, stk. 2, at ved køb af brugte genstande på offentlig auktion, hvor forbrugeren har mulighed for selv at være til stede, kan forbrugeren kun påberåbe sig, at der foreligger en mangel, hvis det følger af § 76, stk. 1, nr. 1-3, jf. kapitel 6, pkt. 1.1.5.1-1.1.5.4, eller hvis genstanden er i væsentlig ringere stand, end forbrugeren under hensyn til omstændighederne havde grund til at regne med.

Bestemmelsen indebærer, at der er indbygget et generelt forbehold for mangler ved salg af brugte genstande på auktion. Bestemmelsen gælder modsætningsvis ikke for nye genstande, der sælges på auktion. Begrænsningen i forbrugerens misligholdelsesbeføjelser gælder ved traditionelle auktionssalg, hvor forbrugeren har mulighed for at være fysisk til stede, men ikke ved f.eks. auktionssalg via internettet. Det er ikke afgørende, om forbrugeren konkret har været til stede, men alene om forbrugeren havde mulighed for det.

Der skal normalt ikke tages hensyn til salgsgenstandens pris, idet vurderingen af, hvad forbrugeren kan forvente med hensyn til genstandens stand ikke bør afhænge af varens pris i de tilfælde, hvor prisen beror på de øvrige bud på auktionen. Det er dog ikke udelukket, at salgsprisen kan indgå i vurderingen af, hvad forbrugeren under hensyn til omstændighederne havde grund til at regne med. Det gælder navnlig i tilfælde, hvor der ved auktionen over genstanden er fastsat en minimumspris.

1.1.11 Mangler, som forbrugeren var eller måtte være bekendt med

Det fremgår af købelovens § 77 b, at forbrugeren ikke kan påberåbe sig en mangel, som forbrugeren var eller måtte være bekendt med ved aftalens indgåelse, medmindre der er holdepunkter herfor i aftalen, eller sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed.

Forbrugerens adgang til at påberåbe sig forhold, der ellers ville udløse misligholdelsesbeføjelser, begrænses således.

Bestemmelsen indebærer ikke en pligt for forbrugeren til at undersøge salgsgenstanden, men hvis forbrugeren har foretaget en sådan undersøgelse, kan forbrugeren ikke efterfølgende påberåbe sig forhold, som undersøgelsen har eller måtte have afsløret.

Retsvirkningerne efter § 77 b indtræder, hvis forbrugeren har kendskab til det pågældende forhold, f.eks. fordi sælgeren på forhånd har gjort forbrugeren opmærksom på forholdet. Bestemmelsen omfatter også forhold, som forbrugeren måtte være bekendt med, f.eks. situationer, hvor det på grund af omstændighederne forekommer helt usandsynligt, at forbrugeren ikke har haft et sådant kendskab – dvs. tilfælde, hvor det ikke er muligt at påvise forbrugerens positive viden.

Den omstændighed, at forbrugeren var eller måtte være bekendt med det pågældende forhold, indebærer ikke nødvendigvis, at forbrugeren er afskåret fra at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende. Der kan tænkes tilfælde, hvor forbrugeren ved købsaftalens indgåelse nok har været opmærksom på et forhold ved salgsgenstanden, men f.eks. på grund af manglende fagkundskab hverken var eller måtte være bekendt med betydningen heraf. I så fald vil forbrugeren fortsat kunne gøre forholdet gældende som en mangel.

Bestemmelsen er begrænset til at vedrøre forbrugerens kendskab til forhold ved salgsgenstanden på tidspunktet for aftalens indgåelse. En viden erhvervet efter købsaftalens indgåelse afskærer således ikke forbrugeren fra at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende, hvis forbrugeren reklamerer rettidigt. Købelovens § 77 b regulerer således ikke tilfælde, hvor forbrugeren i perioden mellem købsaftalens indgåelse og risikoens overgang får kendskab til, at salgsgenstanden er mangelfuld.

Forbrugeren kan – uanset sit eventuelle kendskab til konkrete forhold ved salgsgenstanden – påberåbe sig, at der foreligger en mangel, hvis der er holdepunkter herfor i aftalen, f.eks. hvis sælgeren undlader at opfylde en aftale om at reparere genstanden inden levering.

1.1.12 Tidspunktet for mangelsvurderingen

Det fremgår af købelovens § 77 a, stk. 1, at afgørelsen af, om salgsgenstanden lider af en mangel, træffes ud fra dens beskaffenhed på tidspunktet for risikoens overgang (typisk leveringstidspunktet, jf. kapitel 6, pkt. 1.3.5). Forelå der på det tidspunkt en mangel, hæfter sælgeren for manglen – også selv om den først viser sig senere. Det afgørende er, om manglen var potentielt til stede på det angivne tidspunkt.

Det fremgår videre af købelovens § 77 a, stk. 2, at hvis salgsgenstanden ikke svarer til, hvad der kan kræves efter lovens §§ 75 a-77, og det skyldes, at sælgeren ikke har opfyldt sine forpligtelser efter aftalen, foreligger der uanset § 77 a, stk. 1, altid en mangel. Sælgers manglende opfyldelse af sine konkrete aftalemæssige forpligtelser udgør dermed altid en mangel, uanset om risikoen for salgsgenstanden forinden er overgået til forbrugeren.

Bestemmelsen vedrører sælgers forsømmelse, men rækker også videre, idet forhold, der kan henføres til sælgers manglende opfyldelse af de aftalemæssige forpligtelser i øvrigt, udgør en mangel, selv om der ikke er noget at bebrejde sælgeren.

Bestemmelsen har selvstændig betydning i tilfælde, hvor sælger ved købsaftalen har påtaget sig at installere eller montere salgsgenstanden, og hvor installationen mv. er behæftet med fejl. Den fejlagtige installation vil efter bestemmelsen i sig selv udløse misligholdelsesbeføjelser for forbrugeren – dvs. uafhængigt af, om der ved den fejlagtige installation er blevet påført salgsgenstanden en skade.

Bestemmelsen har endvidere betydning, hvis forbrugeren ikke i forbindelse med købet har modtaget de fornødne oplysninger om varens montering mv. Forvolder forbrugeren efter risikoens overgang skade på produktet som følge af den fejlbehæftede eller manglende brugsvejledning, foreligger der en mangel, idet forholdet kan henføres til sælgers manglende eller mangelfulde opfyldelse af sine aftalemæssige forpligtelser. Tilsvarende gælder, hvis forbrugeren ikke kan anvende produktet i overensstemmelse med dets formål på grund af manglende eller fejlbehæftet brugsanvisning.

Bestemmelsen har også betydning, hvis forbrugeren efter aftalen skal afhente varen, og der sker skade på varen under forbrugerens hjemtransport som følge af utilstrækkelig emballering.

Bestemmelsen har desuden betydning i tilfælde, hvor der foreligger en mangel, og hvor sælgeren i forbindelse med et afhjælpningsforsøg påfører salgsgenstanden en skade. En sådan mangelfuld opfyldelse af afhjælpningspligten er også en manglende opfyldelse af sælgers forpligtelser efter aftalen og kan dermed i sig selv udløse misligholdelsesbeføjelser.

Har sælgeren derimod uafhængigt af den indgåede købsaftale forvoldt skade på salgsgenstanden efter risikoens overgang, falder situationen uden for bestemmelsens anvendelsesområde. Sælgers eventuelle ansvar er i så fald ikke et køberetligt spørgsmål.

1.1.13 Levering (risikoens overgang)

Købelovens § 17, stk. 1, indeholder en generel regel om risikoens overgang, som også finder anvendelse i forbrugerkøb. Det fremgår af bestemmelsen, at sælgeren bærer faren for salgsgenstandens hændelige undergang eller forringelse, indtil levering har fundet sted. Bærer sælgeren risikoen (faren) for salgsgenstandens hændelige undergang eller forringelse, kan forbrugeren udøve misligholdelsesbeføjelser, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Bestemmelsen gælder både for genus- og specieskøb og kan fraviges ved aftale – også i forbrugerkøb, jf. § 1, stk. 2.

Bestemmelsen tager kun stilling til, hvem der bærer risikoen for hændelige begivenheder, som bevirker, at salgsgenstanden går til grunde eller forringes. Ved hændelig undergang eller forringelse forstås skader, som ikke kan tilregnes hverken sælger eller forbrugeren (eller nogen, som de hæfter for) som uagtsomme. Forvolder en tredjemand, som hverken sælger eller forbruger hæfter for, ved uagtsomhed skade på salgsgenstanden, er der tale om en hændelig begivenhed i risikoreglernes forstand.

Forbrugeren kan ikke gøre misligholdelsesbeføjelser gældende, hvis undergangen eller forringelsen af salgsgenstanden skyldes uagtsom adfærd, som er udvist af forbrugeren selv (eller nogen, som forbrugeren hæfter for) inden risikoens overgang.

Har sælgeren (eller nogen, som sælgeren hæfter for) forvoldt salgsgenstandens undergang eller forringelse ved uagtsom adfærd, kan forbrugeren gøre misligholdelsesbeføjelser gældende, selv om risikoen er gået over på forbrugeren. Det er dog en forudsætning, at den skadegørende handling står i forbindelse med sælgerens opfyldelsesforanstaltninger, f.eks. hvor sælgeren eller dennes folk hjælper med aflæsning eller montering af salgsgenstanden på bestemmelsesstedet, eller sælgeren foretager afhjælpning af mangler.

Reglerne om salgsgenstandens hændelige undergang eller forringelse finder analog anvendelse på salgsgenstandens bortkomst, f.eks. ved tyveri, konfiskation eller beslaglæggelse. Principperne kan ligeledes finde anvendelse i visse tilfælde af udstedelse af ind- og udførselsforbud efter aftalens indgåelse.

Udgangspunktet er, at risikoen for salgsgenstandens hændelige undergang eller forringelse går over på forbrugeren ved levering. Det kan dog følge af andre regler, at risikoen går over på forbrugeren enten tidligere eller senere end levering. Hvis der ikke påhviler sælgeren en leveringsforpligtelse, kan der ske risikoovergang allerede ved købsaftalens indgåelse, f.eks. hvis genstanden allerede er i forbrugerens besiddelse, fordi forbrugeren har lejet eller lånt den, genstanden efter aftalens indgåelse skal forblive i sælgerens besiddelse og herefter udlejes til

forbrugeren (»sale and lease back«), eller forbrugeren selv skal skaffe sig i besiddelse af genstanden uden yderligere foranstaltninger fra sælgerens side.

Købelovens § 17, stk. 2, hvorefter risikoen kan gå over på køberen, før levering har fundet sted i afhentnings- og specieskøb, finder ikke anvendelse i forbrugerkøb, jf. § 1 a, stk. 3.

Det afgørende for risikoovergangen er det faktiske – og ikke det aftalte – leveringstidspunkt. Udskydelse af leveringstidspunktet bevirker dermed som udgangspunkt også en udskydelse af risikoens overgang til forbrugeren.

Købelovens § 17, stk. 1, gælder også for køb på prøve, jf. § 60, stk. 2, hvorefter forbrugeren bærer risikoen for genstanden, så længe forbrugeren har den på prøve eller til besigtigelse. Tilsvarende gælder for køb med ejendomsforbehold, hvor det antages, at levering virker risikooverførende. Ved betingede aftaler gælder som udgangspunkt det samme som ved køb på prøve. Efter en konkret fortolkning af købsaftalen kan risikoen dog – uanset at der er sket levering – påhvile sælgeren, indtil betingelsen er opfyldt.

1.1.14 Risikoens overgang i forbrugerkøb, når sælger skal sende salgsgenstanden

Det fremgår af købelovens § 73, stk. 1, at hvis sælgeren skal sende salgsgenstanden til forbrugeren, anses levering for sket, når genstanden er kommet i forbrugerens besiddelse. Bestemmelsen kan ikke fraviges til skade for forbrugeren, jf. § 1, stk. 2.

Bestemmelsen finder kun anvendelse, hvis sælgeren ved aftalen har påtaget sig at sende salgsgenstanden til forbrugeren – også selv om sælgeren først efter aftalens indgåelse påtager sig at sende den. Der skelnes ikke mellem, om genstanden skal sendes inden for eller uden for grænserne af sælgerens plads, eller om sælgeren benytter egne eller fremmede folk.

Det fremgår af forslag til lov om ændring af købeloven og forskellige andre love (Ændringer som følge af forslag til ny forbrugeraftalelov m.v.) af 9. oktober 2013, bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, til § 1, til nr. 5, at begrebet besiddelse forudsættes at indebære, at den fysiske besiddelse af eller kontrol over genstanden er overgået til forbrugeren (eller nogen som handler på forbrugerens vegne).

Levering anses således formentlig for sket, når salgsgenstanden f.eks. er lagt i forbrugerens postkasse, når den efter aftale med forbrugeren er lagt i et skur eller lignende i forbrugerens have, eller når den er afleveret på forbrugerens arbejdsplads.

Levering anses derimod ikke for sket, og genstanden er ikke kommet i forbrugerens besiddelse, hvis sælgeren, uden at forbrugeren har anmodet om det, overgiver genstanden til forbrugerens nabo eller stiller den uden for forbrugerens bopæl, fordi forbrugeren ikke er hjemme. Det antages dog, at der i visse tilfælde kan foreligge et stiltiende samtykke fra forbrugerens side til, at genstande af ringe værdi kan stilles, f.eks. morgenbrød og aviser.

Hvis det lægges til grund, at begrebet "besiddelse" i relation til købelovens leveringsbegreb skal forstås på samme måde som i relation til reglerne om fortrydelsesfristens begyndelse i forbrugeraftaleloven, kan salgsgenstanden ikke anses for at være kommet i forbrugerens fysiske besiddelse, når den er lagt i en pakkeautomat eller i en butik, hvor forbrugeren kan afhente den.

Sælgeren har bevisbyrden for, at salgsgenstanden er kommet i forbrugerens besiddelse.

Hvis salgsgenstanden er overdraget til en fragtfører, som forbrugeren har indgået aftale med, og som ikke var blandt dem, der blev tilbudt af sælgeren, anses leveringen for sket, når genstanden er kommet i fragtførerens besiddelse, jf. § 73, stk. 2. Begrebet besiddelse indebærer et krav om, at den fysiske besiddelse af eller kontrol over genstanden er overgået til fragtføreren.

Købelovens § 73, stk. 2, omfatter kun de tilfælde, hvor forbrugeren selv har anmodet den pågældende fragtfører om at udføre transporten. Har sælgeren efter forbrugerens ønske indgået aftalen med fragtføreren – på trods af, at sælgeren ikke i almindelighed tilbyder fragt med den pågældende transportør – gælder § 73, stk. 1, og levering anses dermed ikke for sket i henhold til § 73, stk. 2.

1.1.15 Forsinkelse

Det fremgår af købelovens § 74, stk. 1, at medmindre andet er aftalt vedrørende leveringstidspunktet, skal sælgeren levere salgsgenstanden uden unødig forsinkelse, dog senest 30 dage efter aftalens indgåelse. Leveres salgsgenstanden ikke i rette tid, jf. 1. pkt., og skyldes det ikke forbrugeren eller en omstændighed, som denne bærer risikoen for, foreligger der forsinkelse. Bestemmelsen gælder både i species- og genuskøb og angår også delvis forsinkelse. Også det forhold, at sælgeren slet ikke leverer, anses som forsinkelse.

Det fremgår af købelovens § 21, stk. 1, at hvis salgsgenstanden ikke leveres i rette tid, og det ikke skyldes forbrugerens forhold eller en hændelig begivenhed, som forbrugeren bærer risikoen for, har forbrugeren valget mellem at forlange genstanden leveret og at hæve købet.

Det fremgår videre af købelovens § 22, at hvis sælgeren skal levere efterhånden, og forsinkelse finder sted med en enkelt levering, kan forbrugeren alene hæve købet for så vidt angår denne levering. Forbrugeren kan dog også hæve købet for senere leveringers vedkommende, hvis gentagelse af forsinkelsen må ventes, eller hæve købet i dets helhed, hvis det er begrundet i sammenhængen mellem leveringerne.

Det fremgår af købelovens § 50, at hvad der i loven er bestemt om mangler ved salgsgenstanden finder tilsvarende anvendelse, hvor den leverede mængde er for ringe (dvs. der er leveret for lidt), hvis forbrugeren må gå ud fra, at det, som er leveret, er ment at skulle tjene som fuldstændig opfyldelse af aftalen. Forbrugeren kan sådanne tilfælde ikke kræve omlevering, men kan i stedet kræve efterleveret, hvad der mangler, hvad enten det udgør en større eller mindre del af det, som skulle leveres.

Bestemmelsen omfatter de tilfælde, hvor sælgeren kun har leveret en del af det solgte, og fastlægger, om forholdet skal betragtes som forsinkelse med en del eller som en kvantitativ mangel. Der foreligger en kvantitativ mangel, hvis forbrugeren må gå ud fra, at det leverede af sælgeren er ment at skulle tjene til fuldstændig opfyldelse. Der opstilles hermed krav til både forbrugerens og sælgerens subjektive forhold, og begge betingelser skal være opfyldt for, at der foreligger en kvantitativ mangel. Er ingen eller kun den ene af betingelserne opfyldt, foreligger der modsætningsvis en delvis forsinkelse.

Sælgeren skal ifølge købelovens § 74, stk. 1, efterstræbe opfyldelse af aftalen hurtigst muligt, dvs. at sælgeren ikke blot kan vente med at levere til 30 dage efter aftalens indgåelse. Det afhænger af en konkret vurdering, om sælgeren har leveret uden unødig forsinkelse.

Det kan bero på forbrugerens forhold, at sælgeren ikke kan levere, hvis forbrugeren f.eks. har oplyst en forkert leveringsadresse, ikke er hjemme til aftalt (leverings)tid, eller forbrugeren har undladt at meddele specifikationer på specialfremstillede varer. I så fald foreligger der ikke forsinkelse.

I tilfælde af forsinkelse kan forbrugeren hæve købet, hvis forsinkelsen er af væsentlig betydning for forbrugeren, og sælgeren måtte forudsætte dette, eller hvis sælgeren har nægtet levering. Det samme gælder, hvis sælgeren ikke efter påkrav fra forbrugeren leverer salgsgenstanden inden udløbet af en rimelig frist, jf. § 74, stk. 2. Bestemmelsen kan ikke fraviges ved aftale, jf. § 1, stk. 2.

Med § 74, stk. 2, gives forbrugeren en udvidet hæveadgang (ift. handels- og civilkøb) i henhold til den kombinerede påkravs-/nachfristregel (hvis sælger ikke leverer efter påkrav og udløb af en rimelig frist). Forbrugerens hæveadgang forudsætter, at der er reklameret over forsinkelsen.

Der er intet til hinder for, at der indgås aftale om fix-køb, dvs. at der skal ske levering til en nøjagtig bestemt tid med den retsvirkning, at enhver overskridelse af leveringstiden udgør en væsentlig – og dermed hævebegrundende – forsinkelse.

Sker der forsinkelse med en delleverance, kan forbrugeren i medfør af § 74, stk. 2, 2. pkt., fremsætte påkrav om levering med adgang til at hæve købet, hvis den manglende leverance ikke leveres inden rimelig tid eller inden udløbet af den af forbrugeren fastsatte, rimelige frist. Selv om udgangspunktet må være, at forbrugeren fastsætter en frist i forbindelse med påkravet, udelukker bestemmelsen ikke, at forbrugeren i de tilfælde, hvor der ikke i forbindelse med leveringspåkravet er fastsat en frist for leveringen, også fremadrettet må kunne hæve købet som følge af forsinkelse, hvis der ikke herefter sker levering inden for rimelig tid.

Hvis sælgeren nægter at levere, kan forbrugeren hæve uden forinden at have fremsat påkrav. Sælgerens uvilje til at levere skal klart fremgå af omstændighederne, f.eks. ved at sælgeren i en utvetydig erklæring har nægtet at levere. I tvivlstilfælde er forbrugeren dog henvist til at gøre brug af påkravsreglen i § 74, stk. 2, 2. pkt.

Der stilles ikke særlige indholdsmæssige krav til et påkrav. En forespørgsel om, hvornår sælgeren agter at levere, kan efter omstændighederne anses for et påkrav. Det kræves heller ikke, at forbrugeren i påkravet angiver, at forbrugeren vil hæve, hvis sælgeren ikke efterkommer påkravet. Bevisbyrden for, at påkrav er afgivet, påhviler forbrugeren, og forsendelse sker på dennes risiko.

Hvad der betragtes som en ”rimelig frist” for levering, afhænger af de konkrete omstændigheder. Navnlig salgsgenstandens art, forbrugerens behov for hurtig levering og sælgerens leveringsmuligheder kan indgå i vurderingen. Er den af forbrugeren fastsatte frist ikke rimelig, skal sælgeren protestere – ellers anses sælgeren for at have godkendt fristen, medmindre den er åbenbart urimelig. Har forbrugeren fastsat en urimelig frist, giver sælgerens overskridelse af fristen ikke forbrugeren adgang til at hæve købet. Sælgeren må i så fald blot levere salgsgenstanden inden rimelig tid.

Ved ophævelse af aftalen skal sælgeren uden unødig forsinkelse tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen, jf. § 74, stk. 3.

Det fremgår af købelovens § 75, at hvis sælgeren på grundlag af et forbehold i aftalen har udskudt leveringstiden, kan forbrugeren hæve købet, hvis sælgeren ikke efter påkrav leverer salgsgenstanden inden udløbet af en rimelig frist, som forbrugeren har fastsat. Bestemmelsen kan ikke fraviges ved aftale, jf. § 1, stk. 2.

Det følger af § 75, at § 74 ikke hindrer, at der indgås aftale om, at sælgeren ensidigt kan udskyde leveringstiden, således at forsinkelse ikke kan indtræde, eller at forbrugeren er bundet af købsaftalen i en ubestemt, længere periode. Formålet med bestemmelsen er dog at forhindre, at forbrugeren på ubestemt tid er bundet til at aftage den bestilte salgsgenstand, og at sælgeren ved et leveringsforbehold omgår beskyttelsesreglen i § 74.

Købelovens § 75 tager kun stilling til, om forbrugeren har adgang til at hæve købet.

Det er en forudsætning for, at forbrugeren kan fremsætte påkrav efter bestemmelsen, at sælgeren rent faktisk har udskudt leveringstiden, dvs. at den oprindeligt aftalte leveringstid er overskredet, eller at sælger har meddelt, at der vil ske en overskridelse af leveringstiden. Der skal også være tale om en ensidig udskydelse af leveringstidspunktet fra sælgerens side. Har forbrugeren accepteret udskydelsen, kan forbrugeren ikke fremsætte påkrav.

Ved afgørelsen af, om et tidsrum er rimeligt, kan der – foruden de momenter, der er nævnt vedrørende § 74, stk. 2 – bl.a. tages hensyn til, om der ved aftalens indgåelse forelå rimelig grund til forbeholdets medtagelse i aftalen. Forelå der ikke rimelig grund til at tage forbehold om udskydelse af leveringstiden, vil forbeholdet efter omstændighederne kunne tilsidesættes efter aftalelovens § 38 c, jf. § 36, men forbeholdets konkrete rimelighed indgår også i vurderingen af eventuelle tidsfrister mv.

1.1.16 Retlige mangler

Omstændigheder af retlig karakter, der forhindrer forbrugeren i at opnå den tilsagte retsstilling vedrørende salgsgenstanden, kaldes retsmangler. Retsmangler kan foreligge som vanhjemmel eller som rådighedsmangler som følge af offentligretlige eller privatretlige rådighedsbegrænsninger. Der kan desuden være tale om egentlige retsmangler, dvs. at sælgerens manglende kompetence skyldes, at fordringen eller rettidigheden er (helt eller delvist) ikkeeksisterende.

Der sondres mellem fuldstændig vanhjemmel, dvs. at tredjemand er ejer af genstanden, og delvis vanhjemmel, dvs. at tredjemand har en begrænset ret over genstanden, f.eks. i form af pant eller udlæg.

Købeloven indeholder ikke udtrykkelige regler om, hvornår der foreligger en retsmangel. Det afgørende for vurderingen af, om forbrugeren har fået den ret vedrørende salgsgenstanden, som forbrugeren kunne forvente i henhold til købsaftalen, er en fortolkning og udfyldning af aftalen. En forbruger kan i almindelighed forvente, at sælger skaffer forbrugeren ejendomsret over salgsgenstanden, og at tredjemand ikke har begrænsede rettigheder herover – medmindre andet er aftalt, f.eks. ved salg med ejendomsforhold.

Selv om forbrugeren i kraft af almindelige ekstinktionsregler kan fortrænge tredjemands ret, må forbrugeren som udgangspunkt kunne vælge – i stedet for at ekstingvere tredjemands ret – at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende mod sælgeren.

Købeloven indeholder ikke regler om de tilfælde, hvor der foreligger andre retsmangler end vanhjemmel, f.eks. offentligretlige eller privatretlige rådighedsbegrænsninger.

Der er tale om offentligretlige rådighedsmangler, hvis forbrugeren som følge af offentligretlige forskrifter ikke kan råde over salgsgenstanden overhovedet eller dog ikke kan råde over den til det påtænkte formål.

Privatretlige rådighedsmangler er kendetegnet ved, at tredjemand (uden selv at have en ret over genstanden) kan modsætte sig sælgerens råden over genstanden, f.eks. fordi der foreligger en aftale om forkøbsret for tredjemand. Rådighedsmangler behandles som udgangspunkt efter de samme regler som faktiske mangler – og ikke efter købelovens regel om vanhjemmel med deraf følgende objektivt (erstatnings)ansvar for sælgeren. En anden type af privatretlig rådighedsmangel kan opstå, hvis en immaterialret hindrer køberen i (fuldt ud) at kunne udøve sin råden over salgsgenstanden eller at udnytte den efter sit formål, f.eks. hvis en tredjemands patent hindrer udnyttelse af salgsgenstanden. Immaterielle rettigheder kan også begrænse muligheden for overhovedet at foretage et salg, idet de immaterialretlige love (i forskellige former) som udgangspunkt forbyder salg af immaterialretligt beskyttede genstande uden rettighedshaverens samtykke, se f.eks. ophavsretslovens § 2, stk. 1, jf. stk. 3, nr. 1. Det immaterialretlige konsumptionsprincip (se f.eks. ophavsretslovens § 19) samt reglerne om privat eller ikke-erhvervsmæssig udnyttelse (se f.eks. patentlovens § 3, stk. 3, nr. 1) medfører dog, at salg eller videresalg i en række tilfælde alligevel kan ske uden rettighedshaverens samtykke.

Købeloven tager ikke stilling til, hvad der gælder om forbrugerens adgang til at gøre andre misligholdelsesbeføjelser end erstatning gældende, når der foreligger vanhjemmel. I sådanne tilfælde kan forbrugeren dog som udgangspunkt påberåbe sig de samme misligholdelsesbeføjelser som ved faktiske mangler (afhjælpning, omlevering, afslag og

ophævelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt), ligesom forbrugeren kan tilbageholde købesummen, indtil sælgeren har afhjulpet manglen.

Det fremgår af købelovens § 59, at hvis det oplyses, at salgsgenstanden ved købets afslutning tilhørte en anden end sælgeren, kan forbrugeren – selv om sælgeren var i en undskyldelig vildfarelse om sin adkomst – kræve skadeserstatning hos sælgeren. Det gælder dog ikke, hvis forbrugeren ved købets afslutning ikke var i god tro.

Det fremgår således af bestemmelsen, at sælger er erstatningsansvarlig på objektivt grundlag (efter reglerne om positiv opfyldelsesinteresse) over for forbrugeren ved oprindelig, fuldstændig vanhjemmel i specieskøb – dvs. tilfælde, hvor sælgeren ved købsaftalens indgåelse savnede kompetence til at indgå aftalen, fordi sælgeren ikke var ejer af salgsgenstanden. Bestemmelsen antages at finde analog anvendelse på oprindelig partiel vanhjemmel.

Det relevante tidspunkt for vurdering af, om der foreligger en retsmangel, er tidspunktet for risikoens overgang. Den absolutte reklamationsfrist i § 83 finder dog ikke anvendelse i tilfælde af vanhjemmel (og andre retsmangler). Forbrugeren kan imidlertid miste sin ret til at gøre vanhjemmel gældende efter de almindelige regler om passivitet.

Der foreligger som udgangspunkt kun en retsmangel, hvis forbrugeren ikke ved aftalens indgåelse kendte til hindringen for sin råden over salgsgenstanden. Er forbrugeren ved grov uagtsomhed uden kendskab til forholdet, og er der intet at bebrejde sælgeren, foreligger der heller ikke en retsmangel. Har sælgeren handlet svigagtigt, kan forbrugeren dog påberåbe sig retsmanglen, selv om forbrugeren burde have opdaget den.

1.1.17 Overtrædelse af anden lovgivning, herunder databeskyttelsesforordningen

Købelovens §§ 75 a-76 om mangler tager ikke stilling til, om brud på anden lovgivning kan udgøre en mangel i købelovens forstand.

Overtrædelse af anden lovgivning, herunder databeskyttelsesforordningen, må dog under visse omstændigheder kunne medføre, at der er en mangel ved produktet, f.eks. hvis en forbruger køber et billedredigeringsprogram på internettet, som – ved en fejl – gør det muligt for uvedkommende at tilgå billederne (og dermed forbrugerens personoplysninger). Forbrugeren kan i disse tilfælde gøre misligholdelsesbeføjelser gældende, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

”Rene” overtrædelser af anden lovgivning, f.eks. databeskyttelsesforordningen, medfører ikke (nødvendigvis), at der foreligger en mangel ved salgsgenstanden. F.eks. vil en sofa ikke lide af

en mangel, hvis sælgeren ikke opfylder kravene til persondatabeskyttelse i sit kundekartotek, eller hvis sælgeren ikke opfylder sin oplysningspligt efter databeskyttelsesforordningen.

Retsvirkninger af overtrædelse af anden lovgivning skal således findes i den konkrete lovgivning. Således vil f.eks. overtrædelse af databeskyttelsesloven i visse tilfælde kunne medføre bøde, fængsel og erstatningsansvar for den dataansvarlige.

1.2 Nye EU-regler (varedirektivet og direktivet om digitalt indhold)

1.2.1 Varedirektivets artikel 5-9

1.2.1.1 Varernes overensstemmelse (artikel 5)

Det fremgår af varedirektivets artikel 5, at sælgeren skal levere varer til forbrugeren, som opfylder kravene, der er fastsat i artikel 6, 7 og 8 om henholdsvis subjektive og objektive krav til overensstemmelse og forkert installation, hvor det er relevant, jf. dog artikel 9 om tredjemands rettigheder.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 37, at øget retssikkerhed for både forbrugere og sælgere kræver en klar angivelse af, hvornår varernes overensstemmelse skal vurderes. Det relevante tidspunkt for at vurdere varernes overensstemmelse er det tidspunkt, hvor varerne leveres. Det gælder også varer, der integrerer eller er indbyrdes forbundet med digitalt indhold eller en digital tjeneste, der leveres ved en enkelt levering. Hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varerne, leveres løbende i en periode, bør det relevante tidspunkt med henblik på at fastslå, om det digitale indholds- eller digitale tjenesteelement er i overensstemmelse, imidlertid ikke være et tidspunkt, men nærmere en periode, der begynder på leveringstidspunktet. Af hensyn til retssikkerheden bør perioden være lig med den periode, hvor sælger er ansvarlig for mangler.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 38, at varedirektivet ikke regulerer betydningen af levering, hvilket overlades til national ret. Det gælder navnlig spørgsmålet om, hvad sælgeren skal gøre for at opfylde sin forpligtelse til at levere varerne. Desuden berører henvisninger til leveringstidspunktet i varedirektivet ikke de regler om risikoens overgang, som er fastsat i forbrugerrettighedsdirektivet, og som i overensstemmelse hermed er gennemført i medlemsstaterne (i Danmark hovedsageligt i købelovens § 73).

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 39, at varer med digitale elementer anses for at være leveret til forbrugeren, når både varernes fysiske komponent er leveret, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste er leveret ved en enkelt levering, eller den løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en periode er begyndt. Det betyder, at sælgeren også bør gøre det digitale indhold eller den digitale tjeneste tilgængelig for forbrugeren på en sådan

måde, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller andre midler, der er egnede til at downloade eller få adgang til det digitale indhold eller den digitale tjeneste, er modtaget af forbrugeren, og at ingen yderligere handling kræves af sælgeren for, at forbrugeren kan anvende det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med aftalen, f.eks. ved hjælp af et link eller en downloadmulighed. Det relevante tidspunkt for at fastslå, om varen er i overensstemmelse, er derfor det tidspunkt, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres, hvis den fysiske komponent blev leveret tidligere. Som et resultat heraf kan det sikres, at ansvarsperioden for den fysiske komponent på den ene side og for det digitale element på den anden side begynder at løbe på samme tidspunkt. I mange tilfælde kan forbrugeren endvidere ikke opdage en fejl i den fysiske komponent, før det digitale indhold eller den digitale tjeneste er leveret.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 40, at når varer skal installeres af sælgeren, kan forbrugeren i visse tilfælde ikke anvende varerne eller opdage fejlen, før installationen er afsluttet. Når varerne i henhold til købsaftalen skal installeres af sælgeren eller på sælgerens vegne, anses varerne derfor for at være leveret til forbrugeren, når installationen er afsluttet.

1.2.1.2 Subjektive krav til overensstemmelse (artikel 6)

Varedirektivets artikel 6, litra a-d, opstiller en række subjektive krav til varens overensstemmelse med købsaftalen. Varen skal således, hvor det er relevant

- svare til den beskrivelse, type, mængde og kvalitet samt besidde den funktionalitet, kompatibilitet og interoperabilitet og de øvrige egenskaber, som er beskrevet i købsaftalen,
- være egnet til ethvert særligt formål, som forbrugeren ønsker, at den skal kunne anvendes til, og som forbrugeren har gjort sælger bekendt med senest på tidspunktet for købsaftalens indgåelse, og som sælger har accepteret,
- leveres med alt tilbehør og vejledning, herunder om installation, som beskrevet i købsaftalen, og
- leveres med eventuelle opdateringer som beskrevet i købsaftalen.

Det fremgår videre af præambelbetragtning nr. 25, at for at gøre det klart, hvad forbrugeren kan forvente af varen, og hvad sælgeren er ansvarlig for i tilfælde af, at sælgeren ikke kan levere, hvad der forventes, er det afgørende at harmonisere reglerne for varers overensstemmelse fuldt ud. Enhver henvisning til overensstemmelse i varedirektivet henviser til varernes overensstemmelse med købsaftalen. For at beskytte de legitime interesser hos begge parter i en købsaftale skal overensstemmelsen vurderes på grundlag af både subjektive og objektive krav.

Det fremgår videre af præambelbetragtning nr. 26, at varerne derfor skal opfylde de krav, der er aftalt mellem sælgeren og forbrugeren i købsaftalen. Sådanne krav kan bl.a. omfatte kvantitet, kvalitet, type og beskrivelse af varerne, deres egnethed til et specifikt formål og levering af varerne med det aftalte tilbehør og eventuelle vejledninger. Kravene i købsaftalen bør omfatte de krav, der følger af oplysninger forud for aftaleindgåelsen, som i overensstemmelse med forbrugerrettighedsdirektivet er en integreret del af købsaftalen.

Funktionalitet defineres i varedirektivet som varernes evne til at udføre deres funktioner i betragtning af formålet hermed, jf. artikel 2, nr. 9.

Kompatibilitet defineres i varedirektivet som varernes evne til at fungere med hardware eller software, som varer af denne type normalt anvendes med, uden at det er nødvendigt at konvertere varerne, hardwaren eller softwaren, jf. artikel 2, nr. 8.

Interoperabilitet defineres i varedirektivet som varernes evne til at fungere med hardware eller software, der adskiller sig fra den, som varer af samme type normalt anvendes med, jf. artikel 2, nr. 10. Tilfredsstillende funktionsevne kan f.eks. omfatte varers evne til at udveksle oplysninger med en sådan anden software eller hardware og til at anvende de udvekslede oplysninger.

Endelig fremgår det af præambelbetragtning nr. 28, at i betragtning af, at det digitale indhold eller de digitale tjenester, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varer, hele tiden udvikler sig, kan sælgere aftale med forbrugere at levere opdateringer til disse varer. Opdateringer af varernes digitale indholds- eller digitale tjenesteelement kan i henhold til købsaftalen foretages med henblik på forbedring og optimering, udvidelse af funktionerne, tilpasning til den tekniske udvikling, beskyttelse mod nye sikkerhedstrusler eller andre formål. Overensstemmelsen for varer med digitalt indhold eller digitale tjenester, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varerne, bør derfor også vurderes med hensyn til, hvorvidt varernes digitale indholds- eller digitale tjenesteelement opdateres i overensstemmelse med købsaftalen. Manglende levering af opdateringer, som er aftalt i købsaftalen, bør betragtes som en mangel ved varerne. Derudover bør fejlbehæftede eller ufuldstændige opdateringer også betragtes som en mangel ved varen henset til, at det indebærer, at sådanne opdateringer ikke foretages på den måde, der er fastsat i købsaftalen.

1.2.1.3 Objektive krav til overensstemmelse (artikel 7)

1.2.1.3.1 Generelt

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 29, at for at være i overensstemmelse skal varerne ikke alene opfylde de subjektive krav til overensstemmelse, men endvidere opfylde de objektive

krav til overensstemmelse, der er fastsat i varedirektivet. Overensstemmelsen bør bl.a. vurderes ud fra det formål, som varer af samme type sædvanligvis anvendes til, om de leveres med det tilbehør og de vejledninger, som forbrugeren med rimelighed kan forvente at modtage, eller der svarer til den vareprøve eller model, som sælgeren har gjort tilgængelig for forbrugeren. Varerne bør også have de egenskaber og funktioner, der er sædvanlige for varer af samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente under hensyntagen til varernes art og i givet fald de offentlige udsagn, der er afgivet af eller på vegne af sælgeren eller andre personer i et tidligere led i transaktionskæden, herunder producenten.

Varedirektivets artikel 7, stk. 1, litra a-d, opstiller en række objektive krav til varens overensstemmelse. Varen skal således (ud over at opfylde de subjektive krav)

- være egnet til de formål, til hvilke varer af samme type normalt vil blive anvendt, under hensyntagen til, hvor det er relevant, eventuel eksisterende EU-ret og national ret, tekniske standarder eller, i mangel af sådanne tekniske standarder, gældende sektorspecifikke brancheadfærdskodekser,
- hvor det er relevant, være af den kvalitet og svare til den beskrivelse, der gælder for en prøve eller en model, som sælgeren har stillet til rådighed for forbrugeren inden indgåelsen af aftalen,
- hvor det er relevant, leveres med eventuelt tilbehør, herunder emballage, installationsvejledning eller anden vejledning, som forbrugeren med rimelighed kan forvente at modtage, og
- svare til den mængde og have de egenskaber og øvrige funktioner, herunder med hensyn til holdbarhed, funktionalitet, kompatibilitet og sikkerhed, der er sædvanlige for varer af samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente under hensyntagen til varens art og eventuelle offentlige udsagn, som er fremsat af eller på vegne af sælgeren eller andre personer i tidligere led i transaktionskæden, herunder producenten, navnlig i reklamer eller gennem mærkning.

En producent defineres i varedirektivet som en, der har fremstillet en vare, en importør, der har indført varen i Unionen, eller enhver anden, der fremstår som producent ved at have forsynet varen med sit navn, sit mærke eller et andet kendetegn, jf. artikel 2, nr. 4.

Det fremgår desuden af præambelbetragtning nr. 24, at for at finde en balance mellem behovet for retssikkerhed og en rimelig fleksibilitet med hensyn til retsreglerne bør der ved enhver henvisning til, hvad en person kan forvente fra eller af en person, forstås, hvad der med rimelighed kan forventes. Om noget er rimeligt, skal vurderes på et objektivt grundlag under hensyn til aftalens art og formål, sagens konkrete omstændigheder og parternes sædvane og praksis.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 32, at det er vigtigt at sikre en længere holdbarhed af varer for at opnå mere bæredygtige forbrugsmønstre og en cirkulær økonomi. Det er også meget vigtigt at holde fejlbehæftede produkter ude af Unionens marked ved at styrke markedsovervågningen og give de økonomiske aktører de rigtige incitamenter, så tilliden til det indre markeds funktionsmåde kan øges. I den forbindelse er produktspecifik EU-lovgivning den mest hensigtsmæssige måde at indføre holdbarhedskrav og andre produktrelaterede krav til særlige former for eller grupper af produkter ved hjælp af tilpassede betingelser. Varedirektivet er derfor komplementært i forhold til målsætningerne, der forfølges i en sådan produktspecifik EU-lovgivning og bør omfatte holdbarhed som et objektivt kriterium for vurderingen af varers overensstemmelse. Ved holdbarhed forstås varernes evne til at bevare deres påkrævede funktioner og ydeevne ved normal brug, jf. artikel 2, nr. 13. For at varer er i overensstemmelse, bør de have en holdbarhed, der er sædvanlig for varer af samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente under hensyntagen til de specifikke varers art, herunder det eventuelle behov for rimelig vedligeholdelse af varer, f.eks. den regelmæssige kontrol og udskiftning af filtre i en bil, og i givet fald de offentlige udsagn, der er afgivet af eller på vegne af personer, der udgør en forbindelse i transaktionskæden. Vurderingen bør også tage hensyn til alle andre relevante omstændigheder såsom varernes pris samt den intensitet eller hyppighed, hvormed forbrugeren anvender varerne. For så vidt som specifikke holdbarhedsoplysninger angives i en erklæring forud for aftalens indgåelse, som er en del af købsaftalen, bør forbrugeren endvidere kunne regne med disse oplysninger som en del af de subjektive krav til overensstemmelse.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 33, at sælgeren i henhold til varedirektivet er forpligtet til at levere forbrugeren varer, som på leveringstidspunktet er i overensstemmelse. Det er muligt, at sælgere vil gøre brug af reservedele for at opfylde deres forpligtelse til at afhjælpe varer i tilfælde af en mangel, der forelå på leveringstidspunktet. Selv om varedirektivet ikke pålægger en forpligtelse for sælgere til som et objektivt krav til overensstemmelse at sikre tilgængeligheden af reservedele i en hel periode, berører direktivet ikke andre bestemmelser i national ret, der forpligter sælgeren, producenten eller andre personer, der udgør et led i transaktionskæden, til at sikre, at reservedele er tilgængelige, eller til at underrette forbrugere om en sådan tilgængelighed.

1.2.1.3.2 Offentlige udsagn om varen

Det fremgår af varedirektivets artikel 7, stk. 2, litra a-c, at sælgeren ikke er bundet af offentlige udsagn, som er fremsat af eller på vegne af sælgeren eller andre personer i tidligere led i transaktionskæden, herunder producenten, navnlig i reklamer eller gennem mærkning, hvis sælgeren kan godtgøre, at

- sælgeren ikke havde kendskab til og ikke med rimelighed kunne have haft kendskab til det pågældende offentlige udsagn,
- det offentlige udsagn var rettet på tidspunktet for indgåelsen af købsaftalen på samme måde eller på en tilsvarende måde, som det var blevet fremsat, eller
- det offentlige udsagn ikke kan have haft betydning for beslutningen om at købe varerne.

1.2.1.3.3 Krav om opdateringer

Det fremgår af varedirektivets artikel 7, stk. 3, litra a-b, at i tilfælde af varer med digitale elementer skal sælgeren sikre, at forbrugeren får besked om og får leveret opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer, som er nødvendige, for at varerne bliver ved med at være i overensstemmelse i den periode

- som forbrugeren med rimelighed kan forvente i betragtning af typen af og formålet med varerne og de digitale elementer, og under hensyntagen til aftalens omstændigheder og art, når købsaftalen fastsætter bestemmelse om en enkelt levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, eller
- der er angivet i artikel 10, stk. 2 eller 5, (om reklamationsfrist og forældelsesfrist) alt efter hvad der er relevant, hvis købsaftalen indeholder bestemmelser om en løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste over en periode.

Forpligtelsen til at levere opdateringer og sikkerhedsopdateringer kan således strække sig ud over den periode, hvor sælgeren sædvanligvis er ansvarlig for mangler ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste, jf. præambelbetragtning nr. 31. Der vil dog altid være tale om en konkret vurdering af, hvor lang tid forbrugeren med rimelighed kan forvente sådanne opdateringer. Forpligtelsen er særligt relevant – og af stigende relevans i fremtiden – for internetforbundne produkter (såkaldte IOT-produkter), f.eks. smartphones, biler og køleskabe.

Det fremgår videre af varedirektivets artikel 7, stk. 4, litra a-b, at hvis forbrugeren ikke inden for en rimelig frist har installeret opdateringer (som er blevet leveret i overensstemmelse med artikel 7, stk. 3), er sælgeren ikke ansvarlig for en eventuel manglende overensstemmelse, der udelukkende skyldes, at den relevante opdatering ikke er foretaget, forudsat at

- sælgeren har oplyst forbrugeren om, at opdateringen var tilgængelig, og om konsekvenserne af forbrugerens manglende installation, og
- forbrugerens manglende eller forkerte installation af opdateringen ikke skyldtes mangler i den installationsvejledning, som er givet til forbrugeren.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 30, at sælgeren – ud over de opdateringer, der er fastsat i aftalen – skal levere opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer, for at sikre, at varer med digitale elementer bliver ved med at være i overensstemmelse. Sælgerens forpligtelse er

begrænset til opdateringer, der er nødvendige for, at varerne kan opretholde deres overensstemmelse med de objektive og subjektive krav til overensstemmelse, der er fastsat i varedirektivet. Medmindre parterne har fastsat andet i aftalen, er sælgeren hverken forpligtet til at levere opgraderede versioner af varernes digitale indhold eller digitale tjeneste eller til at forbedre eller udvide varernes funktioner ud over overensstemmelseskravene.

Hvis en opdatering, som leveres af sælgeren eller af en tredjemand, der leverer det digitale indhold eller den digitale tjeneste i henhold til købsaftalen, medfører en mangel ved varen med digitale elementer, er sælgeren ansvarlig for at bringe varen i overensstemmelse igen.

Forbrugeren er frit stillet med hensyn til at vælge at installere de opdateringer, der leveres. Hvis forbrugeren beslutter ikke at installere de opdateringer, der er nødvendige for varen med digitale elementer for at sikre, at de bliver ved med at være i overensstemmelse, bør forbrugeren imidlertid ikke forvente, at varerne bliver ved med at være i overensstemmelse. Sælgeren skal oplyse forbrugeren om, at forbrugerens beslutning om at undlade at installere opdateringer, som er nødvendige for, at varer med digitale elementer bliver ved at være i overensstemmelse, herunder sikkerhedsopdateringer, har indflydelse på sælgerens ansvar for overensstemmelsen af de egenskaber, der er forbundet med varerne med digitale elementer, som de pågældende opdateringer forventes at holde i overensstemmelse. Varedirektivet berører ikke forpligtelser til at levere sikkerhedsopdateringer i henhold til anden EU-ret eller national ret.

Det fremgår endvidere af præambelbetragtning nr. 31, at ved varer med digitale elementer, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varerne, leveres ved en enkelt levering, er sælgeren i princippet kun ansvarlig for mangler, der foreligger på leveringstidspunktet. Forpligtelsen til at levere opdateringer afspejler imidlertid det forhold, at det digitale miljø for en sådan vare ændrer sig hele tiden. Derfor er opdateringer et nødvendigt redskab for at sikre, at varerne fungerer lige så godt som på leveringstidspunktet. I modsætning til traditionelle varer er varer med digitale elementer endvidere ikke fuldstændig adskilt fra sælgeren, eftersom sælgeren eller en tredjeperson, der leverer det digitale indhold eller den digitale tjeneste i henhold til købsaftalen, kan fjernopdatere varerne, som regel via internettet. Hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres ved en enkelt levering, er sælgeren derfor ansvarlig for at levere de opdateringer, der er nødvendige for at sikre, at varerne med digitale elementer forbliver i overensstemmelse i den periode, som forbrugeren med rimelighed kan forvente – selv hvis varerne var i overensstemmelse på leveringstidspunktet. Den periode, som forbrugeren med rimelighed kan forvente at modtage opdateringer, vurderes på grundlag af varernes og de digitale elementers type og formål og under hensyntagen til omstændighederne ved og arten af købsaftalen. En forbruger vil normalt forvente at modtage opdateringer som minimum i den periode, hvor sælgeren er ansvarlig for

mangler, mens forbrugerens rimelige forventning i nogle tilfælde kan strække sig ud over denne periode, hvilket navnlig kan være tilfældet for så vidt angår sikkerhedsopdateringer. I andre tilfælde, f.eks. i forbindelse med varer med digitale elementer, hvis formål er tidsbegrænset, vil sælgerens forpligtelse til at foretage opdateringer normalt være begrænset til nævnte tidsrum.

1.2.1.3.4 Manglende overensstemmelse, som forbrugeren kendte og accepterede

Det fremgår af varedirektivets artikel 7, stk. 5, at der ikke er tale om manglende overensstemmelse som omhandlet i artikel 7, stk. 1 eller 3, hvis forbrugeren på tidspunktet for indgåelsen af købsaftalen er blevet gjort tydeligt opmærksom på, at en bestemt egenskab ved varen afveg fra de objektive krav til overensstemmelse, der er fastsat i artikel 7, stk. 1 eller 3, og forbrugeren udtrykkeligt og særskilt har accepteret afvigelsen ved indgåelsen af købsaftalen.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 36, at for at sikre, at der er tilstrækkelig fleksibilitet i reglerne, f.eks. i forbindelse med salg af brugte genstande, bør det være muligt for parterne at fravige de objektive krav til overensstemmelse, der er fastsat i varedirektivet. En sådan fravigelse bør dog kun være mulig, hvis forbrugeren gøres tydeligt opmærksom på den, og hvis forbrugeren accepterer den særskilt fra andre erklæringer eller aftaler og gennem aktiv og utvetydig handlemåde.

1.2.1.4 Forkert installation af varerne (artikel 8)

Det fremgår af varedirektivets artikel 8, litra a-b, at enhver mangel som følge af forkert installation af varer anses som mangler ved varerne, hvis

- installationen er en del af købsaftalen og blev udført af sælgeren eller på sælgerens vegne, eller
- installationen, der var bestemt til at skulle installeres af forbrugeren, blev udført af forbrugeren, og den forkerte installation skyldtes mangler i den installationsvejledning, der blev leveret af sælgeren, eller, ved varer med digitale elementer, leveret af sælgeren eller af leverandøren af det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 34, at en lang række varer skal installeres, før de kan bruges på en effektiv måde af forbrugeren. Ved varer med digitale elementer er det desuden som regel nødvendigt at installere det digitale indhold eller den digitale tjeneste, før forbrugeren kan anvende disse varer i overensstemmelse med deres tiltænkte formål. Enhver mangel, der skyldes forkert installation af varerne, herunder forkert installation af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varerne, bør derfor betragtes som en mangel, hvis installationen er udført af sælgeren eller på sælgerens vegne. Hvis varerne skal installeres af forbrugeren, bør en mangel, der skyldes forkert installation, betragtes som en mangel ved varerne, uanset om installationen er udført af forbrugeren eller af

en tredjepart på forbrugerens vegne, hvis den forkerte installation skyldes mangler i installationsvejledningen, såsom ufuldstændighed eller manglende klarhed, som gør installationsvejledningen vanskelig at anvende for den gennemsnitlige forbruger.

1.2.1.5 Tredjemands rettigheder (artikel 9)
Det fremgår af varedirektivets artikel 9, at hvis en begrænsning som følge af en krænkelse af tredjemands ret, navnlig intellektuelle ejendomsrettigheder, hindrer eller begrænser brugen af varerne i overensstemmelse med artikel 6 og 7 om subjektive og objektive krav til overensstemmelse, skal medlemsstaterne sikre, at forbrugeren har ret til de beføjelser ved mangler, der er fastsat i artikel 13, medmindre national ret indeholder bestemmelser om ugyldighed eller ophævelse af købsaftalen i sådanne tilfælde.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 35, at begrænsninger, der skyldes krænkelse af tredjemands ret, navnlig intellektuelle ejendomsrettigheder, eventuelt kan hindre eller begrænse brugen af varerne i overensstemmelse med aftalen. Medlemsstaterne bør sikre, at forbrugeren i disse tilfælde har ret til de i varedirektivet fastsatte beføjelser i tilfælde af mangler, medmindre national ret indeholder bestemmelser om ugyldighed af aftalen eller om dens ophævelse i sådanne tilfælde.

1.2.2 Direktivet om digitalt indholds artikel 5-10 og 19

1.2.2.1 Levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste (artikel 5)
Det fremgår af artikel 5, stk. 1, i direktivet om digitalt indhold, at den erhvervsdrivende leverer det digitale indhold eller den digitale tjeneste til forbrugeren. Medmindre parterne har aftalt andet, leverer den erhvervsdrivende det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden unødig forsinkelse efter indgåelsen af aftalen.

Det fremgår videre af artikel 5, stk. 2, litra a-b, i direktivet om digitalt indhold, at den erhvervsdrivende har opfyldt leveringsforpligtelsen, når

- det digitale indhold eller andre midler, der er egnede til at få adgang til eller downloade det digitale indhold, er stillet til rådighed eller gjort tilgængelige for forbrugeren eller for en fysisk eller virtuel facilitet, som forbrugeren har valgt til formålet, eller
- den digitale tjeneste er gjort tilgængelig for forbrugeren eller for en fysisk eller virtuel facilitet, som forbrugeren har valgt til formålet.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 41, at den erhvervsdrivende kan levere digitalt indhold eller digitale tjenester til forbrugere på forskellige måder. Det er hensigtsmæssigt at fastlægge enkle og klare regler for ordningerne og tidsfristerne for leveringsforpligtelsen, der er den erhvervsdrivendes primære aftalemæssige forpligtelse, ved at

tilgængeliggøre eller stille det digitale indhold eller den digitale tjeneste til rådighed for forbrugeren. Det digitale indhold eller den digitale tjeneste bør anses for at være tilgængeliggjort eller stillet til rådighed for forbrugeren, når det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller midler, der egner sig til at få adgang til eller downloade det eller den, har nået forbrugerens sfære, og der ikke kræves yderligere foranstaltninger fra den erhvervsdrivendes side for at gøre det muligt for forbrugeren at anvende det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med aftalen. I betragtning af, at den erhvervsdrivende i princippet ikke er ansvarlig for handlinger eller undladelser fra en tredjemand, der driver en fysisk eller virtuel facilitet, f.eks. en elektronisk platform eller en cloudlagringsfacilitet, som forbrugeren har valgt til at modtage eller lagre det digitale indhold eller den digitale tjeneste, er det tilstrækkeligt for den erhvervsdrivende at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste til denne tredjemand.

Den fysiske eller virtuelle facilitet kan dog ikke anses for valgt af forbrugeren, hvis den kontrolleres af den erhvervsdrivende eller er aftalemæssigt forbundet med den erhvervsdrivende, eller hvor forbrugeren valgte den pågældende fysiske eller virtuelle facilitet til at modtage det digitale indhold eller den digitale tjeneste, men valget var det eneste, der blev tilbudt af den erhvervsdrivende til at modtage eller få adgang til det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Hvor den fysiske eller virtuelle facilitet ikke kan anses for at være valgt af forbrugeren, bør den erhvervsdrivendes forpligtelse til at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke betragtes som opfyldt, hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres til den fysiske eller virtuelle facilitet, men forbrugeren ikke kan modtage eller få adgang til det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med direktivet om digitalt indhold. I sådanne tilfælde bør forbrugeren have de samme beføjelser, som hvis den erhvervsdrivende havde undladt at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Hvad angår leveringstidspunktet, bør det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med markedspraksis og de tekniske muligheder og for at sikre en vis grad af fleksibilitet leveres uden unødig forsinkelse, medmindre parterne aftaler andet for at tage højde for andre leveringsmodeller.

1.2.2.2 Det digitale indholds eller den digitale tjenestes overensstemmelse (artikel 6)

Det fremgår af artikel 6 i direktivet om digitalt indhold, at den erhvervsdrivende skal levere digitalt indhold eller en digital tjeneste til forbrugeren, som opfylder kravene i artikel 7, 8 og 9 om subjektive og objektive krav til overensstemmelse samt forkert installation, hvor det er relevant, uden at det berører artikel 10 om tredjemands rettigheder.

1.2.2.3 Subjektive krav til overensstemmelse (artikel 7)

Det fremgår af artikel 7, litra a-d, i direktivet om digitalt indhold, at for at være i overensstemmelse med aftalen skal det digitale indhold eller den digitale tjeneste, hvor det er relevant, navnlig

- være af den art, mængde og kvalitet samt besidde den funktionalitet, kompatibilitet og interoperabilitet og de øvrige egenskaber, som krævet i aftalen,
- være egnet til ethvert særligt formål, som forbrugeren ønsker, at det skal kunne anvendes til, og som forbrugeren har gjort den erhvervsdrivende bekendt med senest på tidspunktet for aftalens indgåelse, og som den erhvervsdrivende har accepteret,
- leveres med alt tilbehør, vejledninger, herunder om installation, og kundeservice som krævet i aftalen, og
- opdateres som fastsat i aftalen.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 42, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste bør opfylde de krav, der er aftalt mellem den erhvervsdrivende og forbrugeren i aftalen. Det eller den bør navnlig svare til den beskrivelse, den mængde, f.eks. antallet af tilgængelige musikfiler, den kvalitet, f.eks. billedopløsningen, det sprog og den version, der fremgår af aftalen. Det eller den bør også have den sikkerhed, funktionalitet, kompatibilitet, interoperabilitet og de andre egenskaber, som kræves i aftalen. Aftalekravene bør omfatte de krav, der følger af oplysningerne forud for aftaleindgåelsen, som i overensstemmelse med forbrugerrettighedsdirektivet er en integreret del af aftalen. Disse krav kunne også fastsættes i en serviceniveauaftale, hvor en sådan type aftale i henhold til gældende national ret udgør en del af aftaleforholdet mellem forbrugeren og den erhvervsdrivende.

Funktionalitet defineres i direktivet om digitalt indhold som det digitale indholds eller den digitale tjenestes evne til at udføre sine funktioner i betragtning af formålet hermed, jf. artikel 2, nr. 11.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 43, at begrebet funktionalitet bør forstås som en henvisning til de måder, hvorpå digitalt indhold eller en digital tjeneste kan bruges. F.eks. kan fraværet eller tilstedeværelsen af tekniske begrænsninger såsom beskyttelse ved hjælp af Digital Rights Management (DRM) eller områdekodning have en indvirkning på det digitale indholds eller den digitale tjenestes evne til at udføre alle sine funktioner i betragtning af dets eller dens formål.

Kompatibilitet defineres i direktivet om digitalt indhold som det digitale indholds eller den digitale tjenestes evne til at fungere med hardware eller software, med hvilket digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt anvendes, uden at det er nødvendigt at konvertere det digitale indhold eller den digitale tjeneste, jf. artikel 2, nr. 10.

Interoperabilitet defineres i direktivet om digitalt indhold som det digitale indholds eller den digitale tjenestes evne til at fungere med hardware eller software, der adskiller sig fra den, som digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt anvendes med, jf. artikel 2, nr. 12.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 43, at begrebet interoperabilitet vedrører, hvorvidt og i hvilket omfang digitalt indhold eller digitale tjenester er i stand til at fungere sammen med hardware eller software, der adskiller sig fra det, som digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt bruges med. Tilfredsstillende funktionsevne kan f.eks. omfatte det digitale indholds eller den digitale tjenestes evne til at udveksle oplysninger med et sådant andet software eller hardware og til at anvende de udvekslede oplysninger.

Det fremgår endvidere af præambelbetragtning nr. 44, at i betragtning af, at digitalt indhold og digitale tjenester konstant udvikler sig, kan erhvervsdrivende aftale med forbrugere at levere opdateringer og funktioner, efterhånden som de bliver tilgængelige. Det digitale indholds eller de digitale tjenesters overensstemmelse bør derfor også vurderes i relation til, hvorvidt det digitale indhold eller den digitale tjeneste opdateres på den måde, der er fastsat i aftalen. Undladelse af at foretage opdateringer, som er blevet fastsat i aftalen, bør betragtes som manglende overensstemmelse for så vidt angår det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Derudover bør fejlbehæftede eller ufuldstændige opdateringer betragtes som manglende overensstemmelse, eftersom det indebærer, at sådanne opdateringer ikke foretages på den måde, der er fastsat i aftalen.

1.2.2.4 Objektive krav til overensstemmelse (artikel 8)

1.2.2.4.1 Generelt

Det fremgår af artikel 8, stk. 1, litra a-d, i direktivet om digitalt indhold, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste – ud over at opfylde alle subjektive krav til overensstemmelse – skal

- være egnet til de formål, som digitalt indhold eller en digital tjeneste af den samme type normalt bruges til, under hensyntagen til, hvor det er relevant, eventuelt eksisterende EU-ret og national ret, tekniske standarder eller, i mangel af sådanne tekniske standarder, gældende sektorspecifikke brancheadfærdskodekser,
- svare til den mængde og besidde de egenskaber og funktioner, herunder med hensyn til funktionalitet, kompatibilitet, tilgængelighed, kontinuitet og sikkerhed, som er normalt for digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente under hensyntagen til arten af det digitale indhold eller den digitale tjeneste og eventuelle offentlige udsagn, som den erhvervsdrivende, en anden person på vegne af den erhvervsdrivende eller andre personer i tidligere led i

transaktionskæden har fremsat, navnlig i reklamer eller mærkning, medmindre den erhvervsdrivende påviser, at den erhvervsdrivende ikke havde og ikke med rimelighed kunne have haft kendskab til det pågældende offentlige udsagn, det offentlige udsagn var korrigeret på tidspunktet for indgåelsen af aftalen på samme måde eller på en tilsvarende måde, som det var blevet fremsat, eller det offentlige udsagn ikke kunne have haft indflydelse på beslutningen om at erhverve det digitale indhold eller den digitale tjeneste,

- hvor relevant, leveres sammen med sådant tilbehør og sådanne instruktioner, som forbrugeren med rimelighed kan forvente at modtage, og
- være i overensstemmelse med en eventuel prøveversion eller forhåndsvisning af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som stilles til rådighed af den erhvervsdrivende inden indgåelse af aftalen.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 45, at for at være i overensstemmelse og for at sikre, at forbrugere ikke fratages deres rettigheder, f.eks. i tilfælde, hvor aftalen fastsætter meget lave standarder, bør det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke blot være i overensstemmelse med de subjektive krav til overensstemmelse, men desuden være i overensstemmelse med de objektive krav til overensstemmelse, der er fastsat i direktivet. Overensstemmelsen vurderes bl.a. ud fra det formål, som digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt bruges til. Det bør også besidde de egenskaber og funktioner, som er normale for digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type, og som forbrugere med rimelighed kan forvente i betragtning af det digitale indholds eller den digitale tjenestes art og under hensyntagen til eventuelle offentlige udsagn om det digitale indholds eller den digitale tjenestes specifikke egenskaber, som er fremsat af eller på vegne af den erhvervsdrivende eller andre personer i tidligere led i transaktionskæden.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 46, at rimelighedsstandarden for så vidt angår enhver henvisning i direktivet om digitalt indhold til, hvad en person med rimelighed kan forvente, bør fastslås objektivt under hensyntagen til arten af og formålet med det digitale indhold eller den digitale tjeneste, de konkrete omstændigheder samt de berørte parters sædvane og praksis. Navnlig bør det objektivt fastslås, hvad der skal betragtes som rimelig tid til at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, under hensyntagen til karakteren af den manglende overensstemmelse.

Det fremgår desuden af præambelbetragtning nr. 48, at databeskyttelsesforordningen eller enhver anden EU-ret om databeskyttelse finder fuld anvendelse på behandlingen af personoplysninger i forbindelse med en aftale, der er omfattet af anvendelsesområdet for direktivet om digitalt indhold. Derudover berører direktivet ikke de rettigheder, forpligtelser og

ikke-aftaleretlige retsmidler, som er fastsat i databeskyttelsesforordningen. Kendsgerninger, der fører til manglende overholdelse af kravene i databeskyttelsesforordningen, herunder centrale principper såsom kravene om dataminimering, indbygget databeskyttelse og databeskyttelse gennem indstillinger, kan – afhængigt af omstændighederne i det enkelte tilfælde – også anses for at udgøre manglende overensstemmelse mellem det digitale indhold eller den digitale tjeneste og subjektive eller objektive krav til overensstemmelse i direktivet. Ét eksempel kunne være, hvor en erhvervsdrivende udtrykkeligt påtager sig en forpligtelse i aftalen, som også er knyttet til den erhvervsdrivendes forpligtelser i henhold til databeskyttelsesforordningen, eller hvor aftalen kan fortolkes på denne måde. I det tilfælde kan en sådan aftaleretlig forpligtelse indgå i de subjektive krav til overensstemmelse. Et andet eksempel kunne være, hvor manglende overholdelse af forpligtelserne i henhold til forordningen på samme tid kunne gøre, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste bliver uegnet til sit tilsigtede formål og derfor udgør manglende overensstemmelse med de objektive krav til overensstemmelse, som kræver, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal være egnet til det formål, som digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt bruges til. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis den erhvervsdrivende, der leverer krypteringssoftware, ikke gennemfører passende foranstaltninger som krævet i databeskyttelsesforordningen for at sikre, at den er designet på en sådan måde, at personoplysninger ikke videregives til uautoriserede modtagere, hvorved krypteringssoftwaren bliver uegnet til det tilsigtede formål, som er sikker overførsel af data fra forbrugeren til den tiltænkte modtager. Endelig kan der være tilfælde, hvor den erhvervsdrivendes manglende opfyldelse af sine forpligtelser i henhold til forordningen også kan udgøre manglende overensstemmelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste med det objektive krav til overensstemmelse, som kræver, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste har de egenskaber, der er normale for digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente. Hvis en erhvervsdrivende med en onlineindkøbsapplikation f.eks. undlader at træffe de foranstaltninger, der er fastsat i databeskyttelsesforordningen vedrørende sikkerheden i forbindelse med behandling af forbrugerens personoplysninger, og forbrugerens kreditkortoplysninger derfor er udsat for malware eller spyware, kan denne undladelse også udgøre manglende overensstemmelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i henhold til direktivet om digitalt indhold, da forbrugeren med rimelighed kan forvente, at en sådan applikation normalt har egenskaber, der forhindrer udlevering af betalingsoplysninger. Hvor de kendsgerninger, der fører til manglende overholdelse af kravene i databeskyttelsesforordningen, også udgør manglende overensstemmelse mellem det digitale indhold eller den digitale tjeneste og subjektive eller objektive krav til overensstemmelse som fastsat i direktivet, bør forbrugeren have ret til de beføjelser ved manglende overensstemmelse, som er fastsat i direktivet, medmindre aftalen allerede er ugyldig eller kan anfægtes i henhold til national ret.

Det fremgår endvidere af præambelbetragtning nr. 50, at når erhvervsdrivende anvender reglerne i direktivet om digitalt indhold, bør de anvende standarder, åbne tekniske specifikationer, god praksis og adfærdskodekser, herunder i forbindelse med almindeligt anvendte og maskinlæsbare dataformater til download af indhold, bortset fra personoplysninger som brugeren har afgivet eller genereret ved anvendelsen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, og herunder om sikkerheden af informationssystemer og digitale miljøer, uanset om disse er fastlagt på internationalt plan, på EU-plan eller i en specifik branche. I den forbindelse kan Kommissionen anmode brancheforeninger og andre repræsentative organisationer om at udvikle internationale og EU-standarder og udarbejde en adfærdskodeks, der kan understøtte en ensartet gennemførelse af direktivet.

1.2.2.4.2 Krav om opdateringer

Det fremgår af artikel 8, stk. 2, litra a-b, i direktivet om digitalt indhold, at den erhvervsdrivende skal sikre, at forbrugeren får besked om og får leveret opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer, som er nødvendige for til stadighed at holde det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse i den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til aftalen

- hvor aftalen indeholder bestemmelser om løbende levering over en periode, eller
- som forbrugeren med rimelighed kan forvente i betragtning af typen af og formålet med det digitale indhold eller den digitale tjeneste, og under hensyntagen til aftalens omstændigheder og art, når aftalen fastsætter bestemmelse om en enkelt levering eller en række af enkeltstående leveringer.

Forpligtelsen til at levere opdateringer og sikkerhedsopdateringer kan således strække sig ud over den periode, hvor sælgeren sædvanligvis er ansvarlig for mangler ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste, jf. præambelbetragtning nr. 47. Der vil dog altid være tale om en konkret vurdering af, hvor lang tid forbrugeren med rimelighed kan forvente sådanne opdateringer. Forpligtelsen er særligt relevant – og af stigende relevans i fremtiden – for internetforbundne produkter (såkaldte IOT-produkter), f.eks. smartphones, biler og køleskabe.

Det fremgår videre af artikel 8, stk. 3, litra a-b, at hvor forbrugeren ikke inden for en rimelig frist installerer opdateringer, som den erhvervsdrivende har leveret i overensstemmelse med artikel 8, stk. 2, er den erhvervsdrivende ikke ansvarlig for manglende overensstemmelse, der udelukkende skyldes, at den relevante opdatering ikke er foretaget, forudsat at

- den erhvervsdrivende har oplyst forbrugeren om, at opdateringen var tilgængelig, og om konsekvenserne af forbrugerens manglende installation, og

- forbrugerens manglende eller forkerte installation af opdateringen ikke skyldtes mangler i den installationsvejledning, som den erhvervsdrivende havde givet.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 47, at i den periode, som forbrugeren med rimelighed kan forvente, bør den erhvervsdrivende forsyne forbrugeren med opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer, for at sørge for, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste er i overensstemmelse og sikker(t). For så vidt angår digitalt indhold eller digitale tjenester, hvis formål er tidsbegrænset, bør forpligtelsen til at levere opdateringer f.eks. være begrænset til den pågældende periode, mens perioden, hvor der bør leveres opdateringer til forbrugeren til andre typer af digitalt indhold eller digitale tjenester, kunne svare til den periode, hvor den erhvervsdrivende er ansvarlig for manglende overensstemmelse, eller kan strække sig ud over denne periode, hvilket navnlig kan være tilfældet for så vidt angår sikkerhedsopdateringer. Forbrugeren bør være frit stillet med hensyn til at vælge at installere de opdateringer, der leveres. Hvis forbrugeren beslutter ikke at installere opdateringerne, bør forbrugeren imidlertid ikke forvente, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste vedbliver med at være overensstemmende. Den erhvervsdrivende bør oplyse forbrugeren om, at forbrugerens beslutning om ikke at installere opdateringer, som er nødvendige for, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste bliver ved at være overensstemmende, herunder sikkerhedsopdateringer, vil påvirke den erhvervsdrivendes ansvar for overensstemmelsen af de egenskaber, der er forbundet med det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som de pågældende opdateringer forventes at opretholde i overensstemmelse. Direktivet om digitalt indhold berører ikke forpligtelser til at levere sikkerhedsopdateringer i henhold til EU-retten eller national ret.

Installation defineres i direktivet om digitalt indhold som sammenkoblingen med og inkorporeringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste i dele af forbrugerens digitale miljø, for at det digitale indhold eller den digitale tjeneste kan anvendes i overensstemmelse med de i direktivet fastsatte krav til overensstemmelse, jf. artikel 2, nr. 4.

1.2.2.4.3 Perioden, hvori der er krav om overensstemmelse ved løbende levering

Det fremgår af artikel 8, stk. 4, i direktivet om digitalt indhold, at hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste ifølge aftalen skal leveres løbende over en periode, skal det digitale indhold eller den digitale tjeneste være i overensstemmelse i hele den pågældende periode.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 51, at mange typer digitalt indhold eller digitale tjenester leveres fortløbende over en periode, såsom adgang til cloudtjenester. Det er derfor nødvendigt at sikre, at det digitale indhold eller de digitale tjenester er i overensstemmelse i hele aftaleperioden. Kortvarige afbrydelser i leveringen af digitalt indhold eller en digital

tjeneste bør behandles som tilfælde af manglende overensstemmelse, når disse afbrydelser er mere end uvæsentlige eller indtræffer flere gange.

1.2.2.4.4 Mangler som forbrugeren kendte og accepterede

Det fremgår af artikel 8, stk. 5, i direktivet om digitalt indhold, at der ikke er tale om manglende overensstemmelse som defineret i artikel 8, stk. 1 eller 2, hvis forbrugeren på tidspunktet for indgåelse af aftalen specifikt blev gjort opmærksom på, at en bestemt egenskab ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste afveg fra de objektive krav til overensstemmelse, der er fastsat i artikel 8, stk. 1 eller 2, og forbrugeren udtrykkeligt og særskilt accepterede denne afvigelse ved indgåelsen af aftalen.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 49, at for at sikre tilstrækkelig fleksibilitet bør det være muligt for parterne at fravige de objektive krav til overensstemmelse. En sådan fravigelse bør kun være mulig, hvis forbrugeren var gjort tydeligt opmærksom på den, og hvis forbrugeren accepterer den særskilt fra andre erklæringer eller aftaler og gennem aktiv og utvetydig handlemåde. Begge betingelser kan f.eks. opfyldes ved at afkrydse en rubrik, trykke på en knap eller aktivere en tilsvarende funktion.

1.2.2.4.5 Krav om den nyeste version

Det fremgår af artikel 8, stk. 6, i direktivet om digitalt indhold, at medmindre parterne har aftalt andet, leveres digitalt indhold eller en digital tjeneste i den nyeste version, der er tilgængelig på tidspunktet for indgåelse af aftalen. Det skyldes ifølge præambelbetragtning nr. 51 den hyppige forbedring af digitalt indhold eller digitale tjenester, navnlig gennem opdateringer.

1.2.2.5 Forkert installation af det digitale indhold eller den digitale tjeneste (artikel 9)

Det fremgår af artikel 9, litra a-b, i direktivet om digitalt indhold, at manglende overensstemmelse, der skyldes en forkert installation af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i forbrugerens digitale miljø, anses for at være manglende overensstemmelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, hvis

- det digitale indhold eller den digitale tjeneste var installeret af den erhvervsdrivende eller under den erhvervsdrivendes ansvar, eller
- det digitale indhold eller den digitale tjeneste var beregnet til at blive installeret af forbrugeren, og den forkerte installation skyldtes mangler i de installationsvejledninger, der er leveret af den erhvervsdrivende.

Et digitalt miljø defineres i direktivet om digitalt indhold som hardware, software og netværksforbindelser, der anvendes af forbrugeren til at få adgang til eller gøre brug af digitalt indhold eller en digital tjeneste, jf. artikel 2, nr. 9.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 52, at for at fungere ordentligt er det digitale indhold eller den digitale tjeneste nødt til at være korrekt installeret i en forbrugers hardware- og softwaremiljø. Det digitale indholds eller de digitale tjenesters manglende overensstemmelse som følge af forkert installation bør betragtes som manglende overensstemmelse af selve det digitale indhold eller den digitale tjeneste, hvor det eller den blev installeret af den erhvervsdrivende eller på dennes vegne eller af forbrugeren i henhold til den erhvervsdrivendes installationsvejledning, og den forkerte installation skyldes fejl i den krævede installationsvejledning, såsom ufuldstændighed eller manglende klarhed, som gør installationsvejledningen vanskelig at anvende for den gennemsnitlige forbruger.

1.2.2.6 Ændring af det digitale indhold eller den digitale tjeneste (artikel 19)

1.2.2.6.1 Generelt

Det fremgår af artikel 19, stk. 1, litra a-d, i direktivet om digitalt indhold, at hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres eller stilles til rådighed for forbrugeren over en periode, kan den erhvervsdrivende ændre det digitale indhold eller den digitale tjeneste ud over, hvad der er nødvendigt for til stadighed at holde det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse ifølge artikel 7 og 8 om subjektive og objektive krav til overensstemmelse, hvis

- aftalen tillader og giver en gyldig grund til en sådan ændring,
- sådan en ændring foretages uden yderligere omkostninger for forbrugeren,
- forbrugeren informeres om ændringen på en klar og forståelig måde, og
- forbrugeren underrettes i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 19, stk. 2, om forbrugerens ret til ophævelse ved visse ændringer, i rimelig tid forinden på en klar og forståelig måde på et varigt medium om elementerne i og tidspunktet for ændringen og om retten til at ophæve aftalen i overensstemmelse med artikel 19, stk. 2, eller om muligheden for at beholde det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden sådan en ændring i overensstemmelse med artikel 19, stk. 4.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 74, at direktivet om digitalt indhold også omfatter ændringer, såsom opdateringer og opgraderinger, som erhvervsdrivende foretager af det digitale indhold eller den digital tjeneste, der leveres til eller stilles til rådighed for forbrugeren over en periode. I betragtning af den hurtige udvikling inden for digitalt indhold og digitale tjenester kan sådanne opdateringer, opgraderinger eller lignende ændringer være nødvendige, og de er ofte til fordel for forbrugeren. Nogle ændringer, f.eks. dem, der kan være fastsat som opdateringer i aftalen, kan indgå i de aftalemæssige forpligtelser. Andre ændringer kan være nødvendige for at opfylde de objektive krav til digitalt indholds eller en digital tjenestes overensstemmelse. Andre ændringer, som ville afvige fra de objektive krav til

overensstemmelse, og som er forudsigelige på tidspunktet for aftalens indgåelse, vil udtrykkeligt skulle godkendes af forbrugeren, når aftalen indgås.

Det fremgår videre af præambelbetragtning nr. 75, at i tillæg til de ændringer, som har til formål at sikre overensstemmelse, bør den erhvervsdrivende på visse betingelser have ret til at ændre egenskaber ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste, forudsat at aftalen giver en gyldig grund til en sådan ændring. Sådanne gyldige grunde kan omfatte tilfælde, hvor ændringen er nødvendig for at tilpasse det digitale indhold eller den digitale tjeneste til et nyt teknisk miljø eller til et stigende antal brugere eller er nødvendig af andre vigtige driftsmæssige grunde. Sådanne ændringer er ofte til forbrugerens fordel, da de forbedrer det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Aftaleparterne bør derfor kunne lade aftalen indeholde bestemmelser, der tillader den erhvervsdrivende at foretage ændringer. For at skabe balance mellem forbruger- og erhvervsinteresser bør en sådan mulighed for den erhvervsdrivende kombineres med en ret for forbrugeren til at ophæve aftalen, hvis sådanne ændringer har negativ indvirkning på anvendelsen af eller adgangen til det digitale indhold eller den digitale tjeneste på mere end kun en uvæsentlig måde. Det omfang, i hvilket ændringer har negativ indvirkning på en forbrugers anvendelse af eller adgang til digitalt indhold eller en digital tjeneste, bør fastslås objektivt under hensyntagen til arten af og formålet med det pågældende digitale indhold eller den pågældende digitale tjeneste og til den kvalitet, funktionalitet, kompatibilitet samt de øvrige hovedegenskaber, der er almindelige for digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type. De regler, der er fastlagt i direktivet, for sådanne opdateringer, opgraderinger eller lignende ændringer bør dog ikke vedrøre situationer, hvor parterne indgår en ny aftale om levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, f.eks. som følge af udsendelse af en ny version af det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Endelig fremgår det af præambelbetragtning nr. 76, at forbrugere skal informeres om ændringer på en klar og forståelig måde. Hvor en ændring på mere end en uvæsentlig måde har negativ indvirkning på forbrugerens adgang til eller brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, bør forbrugeren informeres på en måde, der gør det muligt, at oplysningerne lagres på et varigt medium.

Et varigt medium defineres i direktivet om digitalt indhold som ethvert middel, der sætter forbrugeren eller den erhvervsdrivende i stand til at lagre oplysninger rettet personligt til vedkommende med mulighed for fremtidig anvendelse i en periode afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger, jf. artikel 2, nr. 13. Et varigt medium bør ifølge præambelbetragtning nr. 76 sætte forbrugeren i stand til at lagre oplysningerne så længe, som det er nødvendigt at beskytte forbrugerens interesser som følge af vedkommendes forhold til den erhvervsdrivende. Sådanne

medier omfatter papir, DVD'er, CD'er, USB-nøgler, hukommelseskort eller harddiske samt e-mail.

1.2.2.6.2 Forbrugerens ret til ophævelse ved visse ændringer af det digitale indhold eller den digitale tjeneste

Det fremgår af artikel 19, stk. 2, at forbrugeren er berettiget til at ophæve aftalen, hvis en ændring har negativ indvirkning på forbrugerens adgang til eller anvendelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, medmindre en sådan negativ indvirkning kun er uvæsentlig. I så fald har forbrugeren ret til at ophæve aftalen gratis inden for 30 dage efter modtagelsen af informationen eller fra det tidspunkt, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste er blevet ændret af den erhvervsdrivende, alt efter hvilken dato der er den seneste. Hvor forbrugeren ophæver aftalen i overensstemmelse med artikel 19, stk. 2, finder artikel 15-18 om ophævelse mv. tilsvarende anvendelse, jf. artikel 19, stk. 3.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 77, at hvor en ændring på mere end en uvæsentlig måde har negativ indvirkning på forbrugerens adgang til eller anvendelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, bør forbrugeren som følge af ændringen have ret til at ophæve aftalen gratis. Alternativt kan den erhvervsdrivende beslutte at give forbrugeren mulighed for at opretholde adgangen til det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden yderligere omkostninger, uden ændringen og i overensstemmelse, i hvilket tilfælde forbrugeren ikke bør have ret til at ophæve aftalen. Hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som den erhvervsdrivende gjorde det muligt for forbrugeren at opretholde, imidlertid ikke længere er i overensstemmelse med de subjektive og objektive krav til overensstemmelse, bør forbrugeren kunne påberåbe sig de beføjelser i forbindelse med manglende overensstemmelse, som er fastsat i direktivet, jf. kapitel 6, pkt. 3.2.2. Hvis kravene til en sådan ændring ikke er opfyldt, og ændringen medfører manglende overensstemmelse, berører det ikke forbrugerens ret til at få bragt det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, få afslag i prisen eller ophæve aftalen. Tilsvarende, hvis det digitale indholds eller den digitale tjenestes manglende overensstemmelse opstår efter en ændring og ikke er forårsaget af ændringen, bør forbrugeren fortsat have ret til at påberåbe sig sine beføjelser som fastsat i direktivet ved manglende overensstemmelse i relation til dette digitale indhold eller denne digitale tjeneste.

Artikel 19, stk. 2 og 3, om forbrugerens adgang til at ophæve ved visse ændringer finder dog ikke anvendelse, hvis den erhvervsdrivende har gjort det muligt for forbrugeren uden yderligere omkostninger at beholde det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden ændring, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste forbliver i overensstemmelse, jf. artikel 19, stk. 4.

1.2.2.7 Tredjemands rettigheder (artikel 10)

Det fremgår af artikel 10 i direktivet om digitalt indhold, at hvis en begrænsning som følge af en krænkelse af en tredjemands rettigheder, navnlig immaterielle rettigheder, forhindrer eller begrænser brugen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med artikel 7 og 8 om objektive og subjektive krav til overensstemmelse, sikrer medlemsstaterne, at forbrugeren er berettiget til de beføjelser ved manglende overensstemmelse, der er fastsat i artikel 14, medmindre der i national ret er fastsat bestemmelser om ugyldighed eller ophævelse af aftalen om levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i sådanne tilfælde.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 53, at begrænsninger af forbrugerens brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med direktivet om digitalt indhold kan skyldes begrænsninger pålagt af indehaveren af immaterielle rettigheder i overensstemmelse med immaterialretten. Sådanne begrænsninger kan følge af slutbrugerens licensaftale, i henhold til hvilken det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres til forbrugeren. Det kan være tilfældet, når f.eks. aftalen om slutbrugerlicens forbyder forbrugeren at gøre brug af visse egenskaber i forbindelse med det digitale indholds eller den digitale tjenestes funktionalitet. En sådan begrænsning kunne betyde, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste er i strid med de objektive krav til overensstemmelse, som er fastlagt i direktivet, hvis den vedrørte egenskaber, der sædvanligvis findes i digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente. I sådanne tilfælde bør forbrugeren kunne gøre brug af de beføjelser, der er fastsat i direktivet, for den manglende overensstemmelse over for den erhvervsdrivende, der har leveret det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Den erhvervsdrivende kan kun undgå et sådant ansvar ved at opfylde betingelserne for fravigelse af de objektive krav til overensstemmelse, der er fastlagt i direktivet, dvs. kun hvis den erhvervsdrivende, inden aftalen indgås, specifikt oplyser forbrugeren om, at en bestemt egenskab ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste afviger fra de objektive krav til overensstemmelse, og forbrugeren udtrykkeligt og særskilt har accepteret denne afvigelse.

Det fremgår endvidere af præambelbetragtning nr. 54, at juridiske mangler er et særligt vigtigt anliggende for digitalt indhold eller digitale tjenester, der er omfattet af immaterielle rettigheder. Begrænsninger af forbrugerens brug af digitalt indhold eller en digital tjeneste i overensstemmelse med direktivet om digitalt indhold kan skyldes en krænkelse af tredjemands rettigheder. En sådan krænkelse kan reelt forhindre forbrugeren i at anvende det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller nogle af deres egenskaber, f.eks. når forbrugeren slet ikke kan få adgang til det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller ikke kan gøre det lovligt. Det kan være, fordi tredjemanden med rette tvinger den erhvervsdrivende til at standse overtrædelsen af rettighederne og ophøre med at tilbyde det pågældende digitale indhold eller den digitale tjeneste, eller at forbrugeren ikke kan bruge det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden

at overtræde loven. I tilfælde af en krænkelse af tredjemands rettigheder, som resulterer i en begrænsning, der forhindrer eller begrænser brugen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med de subjektive og objektive krav til overensstemmelse, bør forbrugeren være berettiget til beføjelserne ved manglende overensstemmelse, medmindre der i henhold til national ret er mulighed for at erklære aftalen ugyldig eller for ophævelse heraf, f.eks. på grund af krænkelse af en garanti vedrørende ejendomsret.

1.3 Udvalgets overvejelser

1.3.1 Mangelsbegrebet

1.3.1.1 Generelt

Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold indfører en række subjektive krav til overensstemmelse (en mangelfri ydelse), som bygger på parternes konkrete aftale, og en række objektive krav til overensstemmelse, der angiver, hvad der almindeligvis kan forventes af en given vare, digitalt indhold eller en digital tjeneste.

De subjektive krav indebærer, at salgsgenstanden skal svare til den art, beskrivelse, type, mængde og kvalitet samt besidde den funktionalitet, kompatibilitet og interoperabilitet og de øvrige egenskaber, som er beskrevet i købsaftalen, være egnet til ethvert særligt formål, som forbrugeren ønsker, at den skal kunne anvendes til, og som forbrugeren har gjort sælger bekendt med senest på tidspunktet for købsaftalens indgåelse, og som sælger har accepteret, leveres med alt tilbehør og vejledning, herunder om installation, og kundeservice som beskrevet i købsaftalen, og opdateres som beskrevet i købsaftalen.

Disse subjektive krav er allerede i vidt omfang en del af det gældende mangelsbegreb i købelovens §§ 75 a og 76.

De objektive krav indebærer bl.a., at salgsgenstanden derudover som udgangspunkt skal være egnet til de formål, til hvilke genstande af samme type normalt vil blive anvendt, under hensyntagen til, hvor det er relevant, eventuel eksisterende EU-ret og national ret, tekniske standarder eller, i mangel af sådanne tekniske standarder, gældende sektorspecifikke brancheadfærdskodekser, hvor det er relevant, være af den kvalitet og svare til den beskrivelse, der gælder for en prøve eller en model, som sælgeren har stillet til rådighed for forbrugeren inden indgåelsen af aftalen, hvor det er relevant, leveres med eventuelt tilbehør, herunder emballage, installationsvejledning eller anden vejledning, som forbrugeren med rimelighed kan forvente at modtage, og svare til den mængde og have de egenskaber og øvrige funktioner, herunder med hensyn til holdbarhed, funktionalitet, kompatibilitet og sikkerhed, der er sædvanlige for salgsgenstande af samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente under hensyntagen til genstandens art og eventuelle offentlige udsagn, som er fremsat af eller

på vegne af sælgeren eller andre personer i tidligere led i transaktionskæden, herunder producenten, navnlig i reklamer eller gennem mærkning. Sælgeren kan dog undgå at blive bundet af sådanne offentlige udsagn i en række tilfælde, f.eks. ved at rette dem på tidspunktet for indgåelsen af aftalen.

Disse objektive krav er ligeledes i vidt omfang allerede en del af det gældende mangelsbegrebet i købelovens §§ 75 a og 76. Som nye elementer indebærer direktivernes "objektive krav" bl.a., at sælgeren skal sikre, at forbrugeren får besked om og får leveret opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer, i en vis periode. Denne periode kan i visse tilfælde være længere end den sædvanlige reklamationsfrist, når der er tale om en eller flere enkeltstående leveringer af digitalt indhold og digitale tjenester, herunder når disse er en del af varer med digitale elementer. Direktiverne indeholder derudover regler om, hvornår mangler som følge af forkert installation af en vare, digitalt indhold eller en digital tjeneste kan påberåbes, og hvornår en begrænsning i anvendelsen af varen, det digitale indhold eller den digitale tjeneste som følge af tredjemands rettigheder udgør en retsmangel.

Både de subjektive og de objektive krav til overensstemmelse skal som udgangspunkt være opfyldt for, at der ikke foreligger en mangel. De objektive krav kan dog fraviges, hvis forbrugeren på tidspunktet for indgåelsen af aftalen er blevet gjort tydeligt opmærksom på, at en bestemt egenskab ved varen, det digitale indhold eller den digitale tjeneste afveg fra disse krav, og forbrugeren udtrykkeligt og særskilt har accepteret afvigelsen ved indgåelsen af aftalen. Det gælder også eventuelle offentlige udsagn, som er fremsat af eller på vegne af sælgeren eller andre personer i tidligere led i transaktionskæden. Sælgeren kan dog som nævnt også undgå at blive bundet af sådanne udsagn på anden vis, f.eks. ved at rette dem på tidspunktet for indgåelsen af aftalen.

Hverken varedirektivet eller direktivet om digitalt indhold indeholder valgfrihed i forhold til implementeringen af reglerne om mangler, idet der er tale om totalharmonisering. Det betyder, at implementering af direktiverne nødvendiggør en række ændringer af købelovens regler om mangler, herunder særligt af lovens §§ 75 a-76.

Udvalget vurderer på den baggrund, at der er behov for at nyaffatte købelovens regler om mangler, således at lovens gældende §§ 75 a-76 erstattes af bestemmelser om overensstemmelse, subjektive og objektive krav til overensstemmelse, forkert installation og tredjemands rettigheder (retsmangler). Bestemmelserne ændrer ikke ved, at retsmangler som hidtil vil kunne gøres gældende som sådanne, jf. hertil også den foreslåede § 78, stk. 2.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 10 og bemærkningerne hertil.

Udvalget overvejelser om visse nærmere angivne spørgsmål i forhold til udformningen af lovudkastets regler om mangler mv. er gengivet i det følgende:

1.3.1.2 Muligheden for at opretholde regler om sælgers loyale oplysningspligt
Udvalget har i forbindelse med drøftelsen af mangelsbegrebet særligt overvejet, om det er muligt at opretholde købelovens § 76, stk. 1, nr. 3, om sælgers loyale oplysningspligt. Efter bestemmelsen foreligger der en mangel ved salgsgenstanden, hvis sælgeren har forsømt at give forbrugeren oplysning om forhold, der har haft betydning for forbrugerens bedømmelse af genstanden, og som sælgeren kendte eller burde kende.

Udvalget finder, at sælgers loyale oplysningspligt så vidt muligt bør opretholdes ved implementering af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold, og at der bør gælde ens regler for oplysningspligten uanset salgsgenstandens karakter.

Det fremgår af varedirektivets præambelbetragtning nr. 20, at medlemsstaterne frit kan fastsætte oplysningsforpligtelser for sælgeren i forbindelse med aftalens indgåelse eller sælgerens pligt til at advare forbrugeren om f.eks. visse egenskaber ved varen, egnetheden af de materialer, som forbrugeren har leveret, eller mulige ulemper som følge af specifikke anmodninger fra forbrugeren, f.eks. en anmodning fra forbrugeren om at anvende et særligt stof til skræddersyning af en selskabskjole. Der findes ikke en tilsvarende formulering i præambelbetragtningerne til direktivet om digitalt indhold.

Det er på den baggrund udvalgets vurdering, at sælgers loyale oplysningspligt kan opretholdes i relation til varedirektivet.

Udvalget har dernæst overvejet, om sælgers loyale oplysningspligt kan opretholdes i relation til direktivet om digitalt indhold.

Udvalget har i den forbindelse spurgt EU-Kommissionen, om det er muligt at fastsætte regler om sælgers oplysningspligt i relation til direktivet om digitalt indhold, når direktivet ikke indeholder en præambelbetragtning svarende til varedirektivets præambelbetragtning nr. 20. Kommissionen har svaret, at direktivet om digitalt indhold ikke giver medlemsstaterne mulighed for at fastsætte oplysningsforpligtelser for sælgeren. EU-Kommissionen har begrundet dette med, at forbrugerrettighedsdirektivet, som er nærmere omtalt i delbetænkning II, allerede indeholder regulering af sælgerens oplysningsforpligtelser, som er totalharmoniserende regulering. Da direktivet om direktiv om digitalt indhold ikke udtrykkeligt giver adgang til at fastsætte sådanne regler, er der ifølge EU-Kommissionen ikke adgang til at

opretholde regler om sælgers loyale oplysning inden for det område, som direktivet om digitalt indhold omfatter.

På den baggrund vurderer udvalget, at det ikke er muligt at opretholde bestemmelsen om sælgers loyale oplysningspligt i relation til digitalt indhold og digitale tjenester.

Selv om der ikke tilsigtes en ændring af den gældende retstilstand i relation til sælgers loyale oplysningspligt på varedirektivets område, er der behov for at lave en særskilt bestemmelse herom i købeloven. Det skyldes, at købelovens § 76 skal nyaffattes som følge af direktivernes regulering af mangler.

Udvalget foreslår på den baggrund, at der indsættes en særskilt bestemmelse om sælgers loyale oplysningspligt i købeloven, som indholdsmæssigt svarer til den gældende købelovs § 76, stk. 1, nr. 3. Det foreslås endvidere, at bestemmelsen ikke skal gælde for digitalt indhold og digitale tjenester.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 11 og bemærkningerne hertil.

1.3.2 Ændring af digitalt indhold og digitale tjenester

Artikel 19 i direktivet om digitalt indhold indeholder regler om, hvornår sælgeren kan ændre digitalt indhold og digitale tjenester, der leveres over en periode. Artiklen indeholder bl.a. regler om, hvornår en ændring må foretages, og hvornår forbrugeren kan ophæve aftalen som følge af (visse) ændringer. Bestemmelsen regulerer sælgers adgang til at ændre indholdet af sin ydelse, men ikke adgangen til eventuelt at ændre prisen på ydelsen.

Købeloven indeholder ikke tilsvarende regler, og i dansk ret vil sådanne forhold typisk være aftalebestemte. Direktivet giver ikke medlemsstaterne valgfrihed ved implementering af artikel 19, og der er således tale om nødvendig implementering.

Artikel 19 beskriver ikke (nærmere), hvad der betragtes som en ændring i direktivets forstand, ligesom der ikke sondres mellem ændringer til fordel og ulempe for forbrugeren. Udvalget forstår begrebet "ændring", således at der er tale om en ændring af sælgers aftalemæssige forpligtelser, dvs. at ændringer, der ligger inden for aftalen, ikke betragtes som en ændring i direktivets forstand. Hvis sælgeren og forbrugeren f.eks. har indgået aftale om, at forbrugeren skal have adgang til det til enhver tid værende indhold på en streamingtjeneste, vil der således ikke være tale om en ændring i direktivets forstand, hvis der tilføjes eller fjernes en film, en sang eller lignende. Hvis der er tale om en ændring i direktivets forstand, skal forbrugeren varsles, uanset om ændringen er til fordel eller ulempe for forbrugeren. Det bemærkes dog, at

forbrugeren alene skal have meddelelsen på et varigt medium, når ændringen ikke kun har uvæsentlig negativ indvirkning på forbrugerens adgang til eller brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Som følge af kravene til direktivimplementering er det udvalgets vurdering, at der er behov for at indsætte en ny bestemmelse i købeloven, som regulerer sælgerens adgang til at foretage ændring af digitalt indhold og digitale tjenester samt kravene hertil og forbrugerens adgang til at ophæve aftalen som følge af visse ændringer.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 19 og bemærkningerne hertil.

1.3.3 Forbehold og mangler som forbrugeren var bekendt med ved aftalens indgåelse

Købelovens § 77, stk. 1, indeholder et forbud mod, at sælgeren tager et generelt forbehold for salgsgenstandens overensstemmelse i forbrugerkøb. Bestemmelsen tillader konkrete forbehold. Konkrete forbehold kan dog tilsidesættes efter de almindelige aftaleretlige regler.

Efter købelovens § 77 b kan forbrugeren ikke påberåbe sig en mangel, som forbrugeren var eller måtte være bekendt med ved aftalens indgåelse, medmindre der er holdepunkter herfor i aftalen, eller sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed. Forbrugerens adgang til at påberåbe sig forhold, der ellers ville udløse misligholdelsesbeføjelser, begrænses således.

Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold giver parterne mulighed for at fravige de objektive krav til overensstemmelse. Der er således ikke tale om en mangel ved salgsgenstanden, hvis forbrugeren på tidspunktet for indgåelsen af aftalen er blevet gjort tydeligt opmærksom på, at en bestemt egenskab ved varen, det digitale indhold eller den digitale tjeneste afviger fra de objektive krav til overensstemmelse, og forbrugeren udtrykkeligt og særskilt har accepteret denne afvigelse ved indgåelsen af købsaftalen. En sådan fravigelse er kun mulig, hvis forbrugeren gøres tydeligt opmærksom på den, og hvis forbrugeren accepterer den særskilt fra andre erklæringer eller aftaler og gennem aktiv og utvetydig handlemåde. Betingelserne kan f.eks. i relation digitalt indhold og digitale tjenester opfyldes ved at afkrydse en rubrik, trykke på en knap eller aktivere en tilsvarende funktion. Hverken direktiverne eller præambelbetragtningerne hertil beskriver yderligere, hvordan disse krav kan opfyldes. Det bemærkes i den forbindelse, at udvalget forstår bestemmelsen således, at kravet til forbrugerens samtykke mv. kan opnås mundtligt ved f.eks. fysisk handel. Det vil dog være sælgeren, der har bevisbyrden for, at kravene er opfyldt.

Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold giver således parterne mulighed for at aftale et konkret forbehold vedrørende bestemte egenskaber. Modsætningsvis følger, at direktiverne ikke tillader, at sælger tager et generelt forbehold.

Det er udvalgets vurdering, at retstilstanden efter købelovens § 77 og § 77 b i det væsentlige svarer til direktiverne. Som følge af kravene til direktivimplementering vurderes det imidlertid ikke muligt at opretholde købelovens § 77, stk. 1, og § 77 b i deres nuværende form.

Udvalget foreslår derfor, at bestemmelserne ophæves og erstattes af direktivernes bestemmelser om forbehold, således at det fremgår, at der ikke er tale om en mangel, hvis forbrugeren på tidspunktet for indgåelsen af aftalen er blevet gjort tydeligt opmærksom på, at en bestemt egenskab ved varen, det digitale indhold eller den digitale tjeneste afviger fra de objektive krav til overensstemmelse, og forbrugeren udtrykkeligt og særskilt har accepteret afvigelsen ved indgåelsen af aftalen.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 10 og bemærkningerne hertil.

1.3.4 Forbehold ved køb af brugte genstande på offentlige auktioner

Købelovens § 77, stk. 2, indeholder en begrænsning i adgangen til at gøre mangler gældende for brugte genstande, der er solgt på offentlige auktioner. Hvis forbrugeren selv har mulighed for at være til stede, kan forbrugeren efter bestemmelsen kun påberåbe sig, at der foreligger en mangel, hvis det følger af § 76, stk. 1, nr. 1-3, om oplysninger, jf. kapitel 6, pkt. 1.1.5.1-1.1.5.4 eller hvis genstanden er i væsentlig ringere stand, end forbrugeren under hensyn til omstændighederne havde grund til at regne med.

Udvalget har på den baggrund overvejet om købelovens § 77, stk. 2, kan og bør opretholdes.

Varedirektivet giver medlemsstaterne mulighed for at udelukke købsaftaler om brugte varer, som sælges på offentlige auktioner, fra direktivets anvendelsesområde, jf. kapitel 5, pkt. 3.6.4. Hvis muligheden anvendes, skal forbrugere have let adgang til klare og omfattende oplysninger om, at rettighederne i medfør af varedirektivet ikke finder anvendelse, jf. varedirektivets artikel 3, stk. 5. Direktivet om digitalt indhold indeholder ikke denne mulighed – formentlig fordi det kun sjældent vil forekomme i praksis, at digitalt indhold sælges brugt og på offentlige auktioner.

Det er udvalgets vurdering, at det ud fra en "det mindre i det mere"-betragtning vil være muligt at opretholde købelovens § 77, stk. 2, fordi varedirektivet giver mulighed for helt at undtage køb af brugte varer på offentlige auktioner fra forbrugerkøbsreglerne.

Det er udvalgets vurdering, at det ikke er muligt at indføre en tilsvarende regel, der omfatter digitalt indhold og digitale tjenester, da direktivet herom ikke giver medlemsstaterne mulighed for at undtage brugt digitalt indhold, der sælges på offentlige auktioner.

Det er udvalgets opfattelse, at den nugældende regel i købeloven fungerer hensigtsmæssigt, og udvalget finder ikke grundlag for at foreslå indholdsmæssige ændringer. Det er dog nødvendigt at nyaffatte købelovens § 77, stk. 2, da der som følge af de nødvendige ændringer i § 76 ikke længere kan henvises til bestemmelserne i § 76, stk. 1, nr. 1-3.

Udvalget foreslår på den baggrund, at de særlige begrænsninger i adgangen til at gøre mangler gældende for brugte genstande, der er solgt på offentlige auktioner, videreføres i en særskilt bestemmelse med samme indhold som den gældende bestemmelse i købelovens § 77, stk. 2.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 12-15 og bemærkningerne hertil.

1.3.5 Tidspunktet for mangelsbedømmelsen

Købelovens § 77 a, stk. 1, foreskriver, at mangelsbedømmelsen skal ske på tidspunktet for risikoens overgang. I forbrugerkøb går risikoen over på forbrugeren på leveringstidspunktet, således som det er fastlagt ved købelovens § 73, hvis sælgeren skal sende salgsgenstanden. Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold opererer med begrebet "levering" som det relevante tidspunkt for vurdering af, om der foreligger en mangel ved varen, det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Udvalget har på den baggrund overvejet, om det er muligt at opretholde den nuværende formulering af købelovens § 77 a, stk. 1.

Det er udvalgets vurdering, at det – for at leve op til kravene til direktivimplementering – er nødvendigt at ændre formuleringen af købelovens § 77 a, stk. 1, således at det fremgår af bestemmelsen, at det relevante tidspunkt for mangelsvurderingen er leveringstidspunktet. Udvalget foreslår derfor en sådan ændring af bestemmelsen.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 16 og bemærkningerne hertil.

1.3.6 Levering

Det fremgår af købelovens § 73, stk. 1, at levering anses for sket, når salgsgenstanden er kommet i forbrugerens besiddelse, hvis sælgeren skal sende salgsgenstanden. Varedirektivet overlader det til medlemsstaterne at fastsætte, hvad sælger skal gøre for at opfylde sin leveringsforpligtelse. Både varedirektivet og direktivet om digitalt indhold indeholder dog konkrete bestemmelser om, hvornår der er sket levering for så vidt angår varer med digitale elementer, digitalt indhold og digitale tjenester.

Udvalget vurderer på den baggrund, at det er nødvendigt at indsætte regler i købeloven om, hvornår der er sket levering af varer med digitale elementer, digitalt indhold og digitale tjenester. Udvalget foreslår derfor udtrykkelig regulering heraf.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 6 og bemærkningerne hertil.

1.3.7 Forsinkelse

Købelovens § 74, stk. 1, 1. pkt., foreskriver, at der skal ske levering uden unødig forsinkelse og senest 30 dage efter aftalens indgåelse, medmindre parterne har aftalt andet. Det fremgår af bestemmelsens 2. pkt., at der foreligger forsinkelse, hvis salgsgenstanden ikke leveres ikke i rette tid, og det ikke skyldes forbrugeren eller en omstændighed, som forbrugeren bærer risikoen for.

Det fremgår af købelovens § 74, stk. 2, at i tilfælde af forsinkelse kan forbrugeren hæve købet, hvis forsinkelsen er af væsentlig betydning for forbrugeren, og sælgeren måtte forudsætte dette, eller hvis sælgeren har nægtet levering. Det samme gælder, hvis sælgeren ikke efter påkrav fra forbrugeren leverer salgsgenstanden inden udløbet af en rimelig frist.

Endvidere fremgår det af købelovens § 74, stk. 3, at sælgeren ved ophævelse af aftalen uden unødig forsinkelse skal tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen.

Købelovens § 74 implementerer forbrugerrettighedsdirektivets artikel 18. Varedirektivet indeholder ikke regler om forsinkelse.

Artikel 5 i direktivet om digitalt indhold foreskriver, at levering skal ske uden unødig forsinkelse efter aftalens indgåelse. Artikel 13 i direktivet om digitalt indhold indeholder regler om forbrugerens beføjelser ved manglende levering. Det fremgår af artikel 13, stk. 1, at hvis sælgeren ikke leverer det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden unødig forsinkelse, skal forbrugeren anmode sælgeren om at levere. Hvis sælgeren derefter ikke leverer uden unødig forsinkelse eller inden for en yderligere frist, som parterne udtrykkelig er blevet enige om, kan forbrugeren ophæve aftalen. Det fremgår af artikel 13, stk. 2, at forbrugeren er berettiget til at ophæve aftalen omgående, hvis sælgeren har meddelt, eller det tydeligt fremgår af omstændighederne, at sælgeren ikke vil levere, eller hvis parterne har aftalt, eller det tydeligt fremgår af omstændighederne i forbindelse med indgåelsen af aftalen, at et bestemt leveringstidspunkt er af afgørende betydning for forbrugeren, og sælgeren ikke leverer inden eller på dette tidspunkt. Artikel 13, stk. 2, svarer til forbrugerettighedsdirektivets artikel 18 med

den undtagelse, at artikel 13, stk. 1, 2. led, om "tydeligt fremgår af omstændighederne" ikke findes artikel 18.

Endelig fremgår det af artikel 13, stk. 3, at hvis forbrugeren ophæver pga. forsinkelse, finder direktivets bestemmelser om mangelsbeføjelser tilsvarende anvendelse.

Artikel 5 og 13 finder ikke anvendelse på et fysisk medium, der udelukkende bruges som en bærer af digitalt indhold, jf. artikel 3, stk. 3, i direktivet om digitalt indhold.

Udvalget har på den baggrund overvejet, hvilke justeringer af købelovens § 74, der er behov for.

Det er udvalgets vurdering, at købelovens § 74, stk. 1, 1. pkt., skal opretholdes i relation til varedirektivet, da bestemmelsen som nævnt implementerer artikel 18 i forbrugerrettighedsdirektivet, der er totalharmoniserende. Forbrugerrettighedsdirektivets artikel 18 regulerer desuden digitalt indhold, der leveres på et fysisk medium, jf. artikel 17, stk. 1, modsætningsvis. Reglen om, at levering skal ske uden unødig forsinkelse og senest 30 dage efter aftalens indgåelse, medmindre parterne har aftalt andet, skal derfor også finde anvendelse, når digitalt indhold leveres på et fysisk medium, der udelukkende bruges som bærer af indholdet, f.eks. en CD eller DVD.

Det er udvalgets vurdering, at det ikke er muligt at opretholde købelovens § 74, stk. 1, 1. pkt., i sin nuværende form for så vidt angår digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, og digitale tjenester. Det skyldes, at direktivet om digitalt indhold foreskriver, at levering af sådant indhold og tjenester skal ske uden unødig forsinkelse og dermed ikke giver mulighed for at indføre andre bestemmelser om forsinkelse, f.eks. den gældende 30-dages frist i købeloven.

På den baggrund foreslår udvalget, at der indføres forskellige regler for forsinkelse afhængig af salgsgenstandens karakter, således at købelovens § 74, stk. 1, 1. pkt., opretholdes for salg af varer og digitalt indhold, der leveres på et fysisk medium, mens der alene skal gælde et krav om levering uden unødig forsinkelse for digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, og digitale tjenester.

Med henblik på at sikre korrekt implementering af artikel 13, stk. 2, litra a og b, i direktivet om digitalt indhold foreslår udvalget endvidere, at der indsættes et nyt punktum i den gældende § 74, stk. 2, der sikrer, at forbrugeren – ud over i de tilfælde, der allerede er nævnt i bestemmelsen – kan ophæve købet, hvis det tydeligt fremgår af omstændighederne, at sælgeren ikke vil levere, og aftalen angår digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, eller en digital tjeneste.

For at implementere artikel 13, stk. 3, i direktivet om digitalt indhold er det nødvendigt, at artikel 15-18 om sælgerens og forbrugerens forpligtelser ved ophævelse som følge af mangler også skal finde anvendelse ved ophævelse som følge af forsinkelse for så vidt angår digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, og digitale tjenester.

Udvalget finder, at parternes forpligtelser i tilfælde af ophævelse så vidt muligt bør være de samme, uanset om aftalen ophæves på grund af mangler eller forsinkelse, da det vil give den klareste og mest enkle retstilstand. Udvalget foreslår derfor, at de af direktiverne følgende forpligtelser for sælgeren og forbrugeren ved ophævelse som følge af mangler så vidt muligt også skal finde anvendelse ved ophævelse som følge af forsinkelse.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 7-9 og bemærkningerne hertil.

2. Handelsmæssige garantier

2.1 Gældende dansk ret (købeloven)

Købeloven definerer ikke, hvad en garanti er. Købeloven knytter særlige retsvirkninger til sælgerens indeståelse eller tilsikring for visse egenskaber ved genstanden, f.eks. i form af en holdbarheds- eller funktionsgaranti, eksempelvis en rustgaranti på en bil i syv år. Sælgerens afgivelse af en indeståelse mv. indebærer navnlig, at der foreligger en mangel, hvis genstanden savner de tilsikrede egenskaber, dvs. at køberen erhverver misligholdelsesbeføjelser (hvis betingelserne for udøvelse af de enkelte beføjelser er opfyldt). Hertil kommer, at sælgeren er erstatningsansvarlig på objektivt grundlag over for køberen, hvis køberen lider tab som følge af manglen.

Rækkevidden af sælgerens indeståelse, tilsikring, garanti mv. afhænger af en fortolkning af erklæringen med udgangspunkt i almindelige aftaleretlige regler. Bliver der ikke oplyst nærmere om indholdet af garantien eller lovet noget specifikt, må man gå ud fra, at garantien (i det mindste) dækker produktets funktionsdygtighed i garantiperioden. Ydelse af garanti indebærer efter fast praksis, at garantigiveren har bevisbyrden for, at et garantisvigt, som garantimodtager kan påvise, ikke er omfattet af garantien.

2.2 Gældende dansk ret (markedsføringsloven)

Forbrugerkøbsdirektivet indeholdt i artikel 6 bestemmelser om handelsmæssige garantier. Disse blev i hovedsagen implementeret i markedsføringsloven.

Det fremgår af markedsføringslovens § 17, stk. 1, nr. 1-3, at en erhvervsdrivende, der markedsfører en garanti eller lignende, på let forståelig måde skal informere forbrugeren om

garantiens indhold, herunder eventuelle begrænsninger og forpligtelser indeholdt i garantien, de oplysninger, der er nødvendige for at gøre garantien gældende, og at forbrugerens ufravigelige rettigheder efter lovgivningen ikke berøres af garantien. Videre fremgår det af lovens § 17, stk. 2, at vilkårene for garantien skal være affattet på dansk, hvis markedsføringen er sket på dansk.

Bestemmelsen, der både omfatter mundtlige og skriftlige garantier, gælder kun i forbrugerforhold og har til formål at opstille formkrav samt at sikre gennemsigtighed om garantiens indhold. Den erhvervsdrivende skal i øvrigt i forbindelse med aftaleindgåelsen overholde reglerne i forbrugeraftaleloven vedrørende garantier, jf. kapitel 6, pkt. 2.3.

Ved garanti forstås en frivillig forpligtelse, som den erhvervsdrivende påtager sig ved salg af produkter, hvor forbrugeren gives yderligere rettigheder, end dem, som følger af lovgivningen.

Ifølge markedsføringslovens § 17, stk. 1, nr. 1-3, har erhvervsdrivende, der markedsfører en garanti eller lignende til en forbruger, pligt til at give forbrugeren en række oplysninger.

Ifølge § 17, stk. 1, nr. 1, skal der gives oplysning om garantiens indhold, herunder eventuelle begrænsninger og forpligtelser indeholdt i garantien. Det kan for eksempel være betingelserne for, at garantien træder i kraft, begrænsninger i garantiens omfang og udstrækning, og i hvilke tilfælde garantien bortfalder.

Ifølge § 17, stk. 1, nr. 2, skal der gives de oplysninger, der er nødvendige for at gøre garantien gældende. Sådanne oplysninger omfatter navnlig garantiudstederens navn og adresse, garantiens varighed og geografiske omfang og den procedure, der skal anvendes for, at garantien træder i kraft og kan påberåbes af forbrugeren.

Ifølge § 17, stk. 1, nr. 3, skal der gives oplysning om, at forbrugerens ufravigelige rettigheder efter lovgivningen ikke berøres af garantien. Herved forstås, at det positivt skal fremgå, at forbrugeren bevarer sine ufravigelige rettigheder efter lovgivningen. Oplysningspligten medvirker til, at en garanti – skønt den ikke i sig selv er vildledende – ikke praktiseres på en vildledende måde. Normalt vil en oplysning fra en erhvervsdrivende eller, hvis garantien er skriftlig, en oplysning i garantien, om at den ikke berører købers ufravigelige rettigheder efter købeloven, være tilstrækkelig. Anden lovgivning skal dog nævnes, hvis det er relevant under hensyn til garantiens indhold, produktets art, salgsmåden m.v.

Oplysningerne i § 17, stk. 1, nr. 1-3, skal gives på en klar og forståelig måde. Det betyder, at den erhvervsdrivende skal give oplysningerne i en form og på en måde, der er let forståelig for forbrugeren.

Bestemmelsen omfatter erhvervsdrivende, der f.eks. som sælger, leverandør, producent, importør mv. yder en garanti eller lignende i sin markedsføring, eller som i sin markedsføring påtager sig at indestå for en garanti ydet af tredjemand. Så snart en erhvervsdrivende nævner ordet garanti eller lignende i forbindelse med markedsføring af et produkt, er der tale om en markedsføring af en garanti, der er omfattet af bestemmelsen.

En garanti kan ikke begrænse en forbrugers lovbestemte og beskyttelsespræceptive rettigheder og må ikke forveksles med en lovbestemt reklamationsret og reklamationsfrist, jf. kapitel 7, pkt. 1.1.2. Det er ikke afgørende, om ordet garanti er anvendt. Det afgørende er derimod, om den forpligtelse, den erhvervsdrivende påtager sig, indholdsmæssigt kan sidestilles med en garanti.

Gyldigheden af en ydet garanti bevares, selv om garantien ikke lever op til formkravene i § 17, stk. 1, nr. 1-3. Forbrugeren kan således støtte ret på garantien og kræve den opfyldt.

Overtrædelse af markedsføringslovens § 17 er ikke belagt med straf. Der er heller ikke automatisk knyttet civilretlige virkninger til overtrædelse af bestemmelsen. En købsaftale bliver således ikke ugyldig, hvis bestemmelsen overtrædes.

Lever en erhvervsdrivende ikke op til bestemmelsen, kan der anlægges sag om forbud, påbud og erstatning, og Forbrugerombudsmanden kan meddele påbud om efterlevelse af bestemmelsen. Den erhvervsdrivende skal i øvrigt i forbindelse med aftaleindgåelsen overholde reglerne i forbrugeraftaleloven vedrørende garantier, jf. kapitel 6, pkt. 2.3.

2.3 Gældende dansk ret (forbrugeraftaleloven)

Det fremgår af forbrugeraftalelovens § 8, stk. 1, nr. 15, at inden der indgås en aftale om en vare eller en ikke-finansiel tjenesteydelse, skal den erhvervsdrivende, hvis aftalen indgås uden for den erhvervsdrivendes forretningssted eller ved fjernsalg, på en klar og forståelig måde give forbrugeren oplysning om bl.a. eventuelle handelsmæssige garantier. Bestemmelsen suppleres af markedsføringslovens § 17.

Ved en handelsmæssig garanti forstås enhver forpligtelse, som den erhvervsdrivende eller en producent (garantigiveren) har påtaget sig over for forbrugeren ud over sin retlige forpligtelse til at levere en kontraktmæssig ydelse, til at refundere købesummen eller omlevere, reparere

eller på anden måde afhjælpe mangler ved varerne, forudsat at varerne ikke opfylder de specifikationer eller ethvert andet krav, der fremgår af garantierklæringen eller af de relevante reklamer for varen eller tjenesteydelsen, der var tilgængelige på tidspunktet eller forud for aftalens indgåelse, og som ikke relaterer sig til ydelsens kontraktmæssighed.

Der er med bestemmelsen om den erhvervsdrivendes oplysningspligt ikke indført en pligt for den erhvervsdrivende til at indestå for opfyldelse af garantier afgivet af tredjemand. Hvorvidt en erhvervsdrivende hæfter for garantien, må afgøres efter de almindelige køberetlige regler, særligt købelovens § 76, stk. 1, nr. 2, jf. kapitel 6, pkt. 1.1.5.2. Udgangspunktet ved producentgarantier er, at sælgeren ikke hæfter for producentgarantien, medmindre sælgeren har markedsført sig på producentgarantien uden at have taget et forbehold for at ville indestå for producentgarantien, eller sælgerens forhandlerstempel er blevet sat på producentgaranticertifikatet.

Det fremgår af forbrugeraftalelovens § 17, stk. 1, nr. 6, at inden der indgås en anden aftale end en aftale indgået uden for den erhvervsdrivendes forretningssted eller en aftale om fjernsalg, skal den erhvervsdrivende, medmindre oplysningerne allerede fremgår tydeligt af sammenhængen, på en klar og forståelig måde give forbrugeren oplysning om bl.a. eventuelle handelsmæssige garantier.

2.4 Nye EU-regler (varedirektivet)

2.4.1 Varedirektivets artikel 17

En handelsmæssig garanti defineres i varedirektivet som enhver forpligtelse, som sælgeren eller en producent (garantigiveren) har påtaget sig over for forbrugeren, ud over sælgerens retlige forpligtelse til at levere en kontraktmæssig ydelse, til at refundere en købesum eller omlevere, reparere eller på anden måde afhjælpe mangler ved varerne, hvis de ikke svarer til de specifikationer eller ethvert andet krav, der fremgår af garantierklæringen eller af de relevante reklamer, der var tilgængelige på tidspunktet eller forud for aftalens indgåelse, og som ikke relaterer sig til ydelsens kontraktmæssighed, jf. artikel 2, nr. 12.

Det fremgår af varedirektivets artikel 17, stk. 1, at enhver handelsmæssig garanti er bindende for garantigiveren på de vilkår, der er fastsat i erklæringen om den handelsmæssige garanti og dertil hørende reklamer, der var tilgængelige på tidspunktet for eller før indgåelsen af aftalen. På de betingelser, der er fastsat i artiklen, og med forbehold af andre bestemmelser i gældende EU-ret eller national ret, er producenten, når en producent giver forbrugeren en handelsmæssig garanti for holdbarhed for visse varer i en bestemt periode, direkte ansvarlig over for forbrugeren i hele perioden for den handelsmæssige garanti for holdbarhed for så vidt angår afhjælpning eller omlevering af varen i overensstemmelse med artikel 14 om netop afhjælpning

eller omlevering. Producenten kan tilbyde forbrugeren gunstigere betingelser i erklæringen om den handelsmæssige garanti for holdbarhed.

Hvis vilkårene i erklæringen om den handelsmæssige garanti er mindre fordelagtige for forbrugeren end de vilkår, der fremgår af de dertil hørende reklamer, er den handelsmæssige garanti bindende på de vilkår, der fremgår af reklamerne vedrørende den handelsmæssige garanti, medmindre de dertil hørende reklamer før aftaleindgåelsen er blevet rettet på samme eller sammenlignelig måde, som de var blevet fremsat.

Det fremgår af varedirektivets artikel 17, stk. 2, litra a-e, at erklæringen om den handelsmæssige garanti skal udleveres til forbrugeren på et varigt medium senest ved leveringen af varerne. Erklæringen om den handelsmæssige garanti skal være udfærdiget på et klart og forståeligt sprog. Erklæringen skal indeholde

- en utvetydig erklæring om, at forbrugeren ved lov har ret til gratis afhjælpning fra sælgers side ved en mangel på varerne, og at disse beføjelser ikke påvirkes af den handelsmæssige garanti,
- garantigiverens navn og adresse,
- den procedure, som forbrugeren skal følge for at opnå gennemførelse af den handelsmæssige garanti,
- betegnelsen på de varer, som den handelsmæssige garanti finder anvendelse på, og
- den handelsmæssige garantis vilkår.

Et varigt medium defineres i varedirektivet som ethvert middel, der sætter forbrugeren eller sælgeren i stand til at lagre oplysninger rettet personligt til vedkommende med mulighed for fremtidig anvendelse i en periode afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger, jf. artikel 2, nr. 11.

Det fremgår endvidere af varedirektivets artikel 17, stk. 3, at manglende overholdelse af betingelserne i artikel 17, stk. 2 ikke berører det faktum, at den handelsmæssige garanti er bindende for garantigiveren.

Endelig fremgår det af varedirektivets artikel 17, stk. 4, at medlemsstaterne kan fastsætte regler om andre aspekter vedrørende handelsmæssige garantier, som ikke er reguleret i artikel 17, herunder regler for, på hvilket eller hvilke sprog erklæringen om den handelsmæssige garanti skal gøres tilgængelig for forbrugeren.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 62, at der med henblik på at sikre gennemsigtighed, er fastsat visse krav for så vidt angår de handelsmæssige garantier sideløbende med

oplysningskravene forud for indgåelsen af aftalen om de handelsmæssige garantier, der er fastsat i forbrugerrettighedsdirektivet, og betingelserne herfor. For at forbedre retssikkerheden og undgå, at forbrugere vildledes, bestemmer varedirektivet desuden, at de vilkår, der er mest fordelagtige for forbrugeren, finder anvendelse, hvis betingelserne for den handelsmæssige garanti, der er fastsat i dertil hørende reklamer, er mere fordelagtige end de vilkår, der er fastsat i garantierklæringen. Endelig fastlægger direktivet regler for indholdet af garantierklæringen, samt for hvordan den bør stilles til rådighed for forbrugere. Garantierklæringen bør f.eks. indeholde betingelserne for den handelsmæssige garanti og anføre, at den retlige forpligtelse til at levere en kontraktmæssig ydelse ikke påvirkes af den handelsmæssige garanti, og gøre det klart, at betingelserne for den handelsmæssige garanti udgør en forpligtelse ud over den retlige forpligtelse til at levere en kontraktmæssig ydelse. Medlemsstaterne kan frit fastsætte regler om andre aspekter af handelsmæssige garantier, som ikke er omfattet af varedirektivet, f.eks. om at tilknytte andre debitorer end garantigiveren til den handelsmæssige garanti, forudsat at disse regler ikke fratager forbrugere den beskyttelse, de nyder takket være varedirektivets fuldt ud harmoniserede bestemmelser om handelsmæssige garantier. Medlemsstaterne kan fortsat frit kræve, at handelsmæssige garantier ydes gratis, men bør sikre, at enhver handling fra sælgerens eller producentens side, der er omfattet af definitionen af handelsmæssige garantier som fastsat i direktivet, er i overensstemmelse med direktivets harmoniserede regler.

Det fremgår videre af præambelbetragtning nr. 63, at spørgsmålet om, hvorvidt forbrugeren også kan gøre et krav gældende direkte over for en person i et tidligere led i transaktionskæden, ikke reguleres af direktivet, undtagen i de tilfælde hvor en producent tilbyder forbrugeren en handelsmæssig garanti for varerne.

2.5 Udvalgets overvejelser

2.5.1 Krav om ændring af regler

Varedirektivets artikel 17 om handelsmæssige garantier nødvendiggør en række lovændringer, selvom det allerede følger af almindelig aftaleret, at garantier er bindende på de vilkår, der er fastsat i garantierklæringen.

2.5.2 Valg af lovmodel

Artikel 17 regulerer både parternes aftalemæssige forpligtelser (stk. 1) og formkravene til en garanti samt retsvirkningen af manglende overholdelse heraf (stk. 2 og 3). Udvalget har på den baggrund overvejet, om artikel 17 bør implementeres i købeloven, markedsføringsloven eller "opdeles" og gennemføres i begge love.

Det er udvalgets vurdering, at varedirektivets artikel 17, stk. 1, der regulerer parternes aftalemæssige forpligtelser i relation til garantier, bør implementeres i købeloven. Det skyldes,

at købeloven i forvejen regulerer netop parternes rettigheder og forpligtelser i forbindelse med købsaftaler og retsvirkningerne heraf.

Det er udvalgets vurdering, at varedirektivets artikel 17, stk. 2 og 3, der indeholder regler om formkrav til garantier og virkningen af manglende overholdelse heraf, bør implementeres i markedsføringsloven. Det skyldes, at markedsføringsloven allerede indeholder bestemmelser om netop formkrav, og at markedsføringsloven ikke i øvrigt indeholder civilretlig regulering.

På den baggrund foreslår udvalget, at varedirektivets artikel 17, stk. 1, implementeres ved affattelse af en ny bestemmelse i købeloven om garantier, mens artikel 17, stk. 2 og 3, implementeres ved justering af markedsføringslovens § 17, stk. 1, jf. nærmere herom nedenfor.

2.5.3 Vilkår, der er fastsat i erklæringen om garantien og dertil hørende reklamer

Varedirektivets artikel 17, stk. 1, der bl.a. er en videreførelse af forbrugerrettighedsdirektivets artikel 6, stk. 1, foreskriver, at enhver handelsmæssig garanti er bindende for garantigiveren på de vilkår, der er fastsat i erklæringen om garantien og dertil hørende reklamer, der var tilgængelige på tidspunktet for eller før indgåelsen af aftalen. Hvis vilkårene i erklæringen er mindre fordelagtige for forbrugeren end de vilkår, der fremgår af reklamerne, er garantien bindende på de vilkår, der fremgår af reklamerne, medmindre reklamerne før indgåelsen af aftalen er blevet rettet på samme eller sammenlignelig måde, som de var blevet fremsat. Bestemmelsen betyder, at garantigiveren kan være bundet af reklamer – frem for selve garantierklæringen.

Dansk ret har hidtil ikke indeholdt en udtrykkelig bestemmelse om, at garantigiveren kan blive bundet af reklamer, og det er derfor udvalgets vurdering, at en sådan bestemmelse skal implementeres i dansk ret. Det vurderes mest hensigtsmæssigt at kunne ske ved at indføre en ny bestemmelse i købeloven om garantier, fordi købeloven i forvejen indeholder regler om parternes aftalemæssige forpligtelser.

Udvalget foreslår på den baggrund, at der indsættes en ny bestemmelse i købeloven, hvoraf fremgår, at en handelsmæssig garanti er bindende for garantigiveren på erklæringens vilkår og dertil hørende reklamer.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 26 og bemærkningerne hertil.

2.5.4 Holdbarhedsgaranti afgivet af en producent

Artikel 17, stk. 1, foreskriver, at en producent, der giver forbrugeren en handelsmæssig garanti for holdbarhed for visse varer i en bestemt periode, er direkte ansvarlig (dvs. indestår) over for

forbrugeren i hele garantiperioden for holdbarhed for så vidt angår afhjælpning eller omlevering af varen.

På baggrund af kravene til direktivimplementering er det udvalgets vurdering, at der er behov for at indsætte en ny bestemmelse i købeloven, der regulerer, hvornår en producent indestår for en garanti. Udvalget foreslår derfor, at der indsættes en sådan bestemmelse.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 26 og bemærkningerne hertil.

2.5.5 Formkrav og retsvirkning ved overtrædelse heraf

Varedirektivets artikel 17, stk. 2, indeholder krav om, at en handelsmæssig garanti skal udleveres til forbrugeren på et varigt medium senest ved leveringen af varerne og være udfærdiget på et klart og forståeligt sprog. Bestemmelsen angiver endvidere, at garantien skal indeholde en utvetydig erklæring om, at forbrugeren ved lov har ret til gratis afhjælpning fra sælgers side ved mangler, og at dette ikke påvirkes af garantien, garantigiverens navn og adresse, den procedure, som forbrugeren skal følge for at opnå gennemførelse af garantien, betegnelsen på de varer, som garantien finder anvendelse på, og garantiens vilkår.

Markedsføringslovens § 17, stk. 1, indeholder også formkrav til garantier, men der er ikke tale om helt de samme krav. Der er f.eks. ikke i markedsføringsloven krav om, at garantien skal gives på et varigt medium, ligesom formkravene er formuleret anderledes. Markedsføringsloven har desuden et bredere anvendelsesområde end varedirektivet, fordi loven omfatter produkter, dvs. både varer og tjenesteydelser, jf. lovens § 1, stk. 1, sammenholdt med § 2, nr. 3, mens direktivet alene omfatter varer.

Det fremgår af varedirektivets artikel 17, stk. 3, at manglende overholdelse af formkravene til en garanti ikke berører dens gyldighed. Det synes også at være udgangspunktet efter markedsføringsloven – om end det ikke fremgår direkte af § 17 eller af markedsføringsloven i øvrigt.

Da varedirektivets artikel 17, stk. 2 og 3, vedrører formkrav til garantier, hvilket allerede er reguleret i markedsføringsloven, er det udvalgets vurdering, at bestemmelserne bør gennemføres i dansk ret ved justering af markedsføringslovens § 17, stk. 1. Det betyder, at reglerne om garantier i varedirektivet får samme anvendelsesområde som markedsføringsloven og dermed omfatter både varer og tjenesteydelser, hvilket efter udvalgets vurdering er hensigtsmæssigt, da de gældende regler om garantier har samme anvendelsesområde. Udvalget foreslår på den baggrund, at varedirektivets artikel 17, stk. 2, og 3, gennemføres ved en revidering af markedsføringslovens § 17.

For at sikre de nødvendige håndhævelsesmuligheder foreslår udvalget endvidere, at overtrædelse af markedsføringslovens regler om formkrav til garantier sanktioneres svarende til en række af markedsføringslovens andre bestemmelser, således at strafferammen som udgangspunkt er bøde, jf. lovens § 37, stk. 3.

Der henvises til lovudkastets § 2, nr. 1 og bemærkningerne hertil.

2.5.6 Regler om andre aspekter vedrørende handelsmæssige garantier

Ifølge varedirektivets artikel 17, stk. 4, kan medlemsstaterne fastsætte regler om andre aspekter vedrørende handelsmæssige garantier, som ikke er reguleret i artiklen, herunder regler for på hvilket eller hvilke sprog erklæringen om garantien skal gøres tilgængelig for forbrugere. Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 62, at medlemsstaterne bl.a. kan fastsætte regler om at tilknytte andre debitorer end garantigiveren til garantien og indføre krav om, at garantier skal ydes gratis.

Udvalget har på den baggrund overvejet, om den gældende bestemmelse i markedsføringslovens § 17, stk. 2, hvorefter vilkårene for en garanti skal være affattet på dansk, hvis markedsføringen er sket på dansk, bør opretholdes. Det er udvalgets vurdering, at bestemmelsen fungerer hensigtsmæssigt og derfor bør opretholdes.

Der henvises til lovudkastets § 2, nr. 2 og bemærkningerne hertil.

Udvalget har endvidere overvejet, om der er behov for at fastsætte regler om andre aspekter vedrørende handelsmæssige garantier. Udvalget har ikke fundet grundlag herfor.

3. Misligholdelsesbeføjelser

3.1 Gældende dansk ret (købeloven)

3.1.1 Forbrugerens misligholdelsesbeføjelser

3.1.1.1. Generelt

Det fremgår af købelovens § 78, stk. 1, nr. 1-4, at hvis salgsgenstanden lider af en mangel, har forbrugeren valget mellem afhjælpning af manglen, jf. § 78, stk. 1, nr. 1, levering af en anden genstand, der stemmer overens med aftalen (omlevering), jf. § 78, stk. 1, nr. 2, et passende afslag i købesummen, jf. § 78, stk. 1, nr. 3, eller ophævelse af købet, hvis manglen ikke er uvæsentlig, jf. § 78, stk. 1, nr. 4. Bestemmelsen kan ikke fraviges til skade for forbrugeren, jf. § 1, stk. 2.

Forbrugeren har som udgangspunkt valgfrihed mellem misligholdelsesbeføjelserne. Valgfriheden begrænses dog af § 78, stk. 2 og 3, jf. kapitel 6, pkt. 3.1.1.7. Forbrugeren kan endvidere afskæres fra at få afslag eller ophæve, hvis sælgeren tilbyder at afhjælpe eller omlevere, og det kan ske inden rimelig tid og uden udgift og væsentlig ulempe for forbrugeren, jf. § 78, stk. 3 og 4.

Købelovens § 78 indebærer, at sælgeren som udgangspunkt er forpligtet til at efterkomme et krav fra forbrugeren om afhjælpning eller omlevering. Forbrugeren kan vælge, om der skal ske afhjælpning eller omlevering. Sælgeren kan således som udgangspunkt ikke afværge et omleveringskrav ved at tilbyde afhjælpning (eller omvendt). Kun hvis den beføjelse, som forbrugeren ønsker at gøre gældende, er umulig at gennemføre eller må anses for uforholdsmæssig, kan sælgeren nægte at imødekomme forbrugerens krav.

Hvis forbrugeren ikke gør gældende, at der skal ske afhjælpning eller omlevering, men i stedet ønsker et afslag i prisen eller at ophæve aftalen, følger det af § 78, stk. 3 og 4, at sælgeren – under visse forudsætninger – kan afværge forbrugerens krav ved at tilbyde afhjælpning eller omlevering.

3.1.1.2 Afhjælpning

Det fremgår af købelovens § 78, stk. 1, nr. 1, at forbrugeren kan forlange, at sælgeren foretager afhjælpning af en mangel, dvs. gratis udbedring af manglen, så salgsgenstanden bliver kontraktmæssig/bragt i overensstemmelse med købsaftalen (afhjælpningspligt).

Afhjælpning kan ske ved, at manglen udbedres ved reparation eller ved, at sælgeren – hvis der foreligger en kvantitativ mangel – efterleverer det, der mangler.

Sælgeren kan som udgangspunkt ikke afskære forbrugerens krav på afhjælpning ved at tilbyde omlevering (eller omvendt). Udgangspunktet modificeres dog af § 78, stk. 2, om tilfælde, hvor den af forbrugeren valgte beføjelse er umulig at gennemføre eller påfører sælgeren uforholdsmæssige omkostninger, jf. kapitel 6, pkt. 3.1.1.7. Forbrugerens krav på afhjælpning er ikke betinget af, at der foreligger en ikke uvæsentlig mangel. Manglens væsentlighed kan dog have betydning for, om sælgeren har pligt til at afhjælpe, jf. stk. 2.

Har forbrugeren fremsat krav om afhjælpning, suspenderes forbrugerens ret til at benytte sig af de øvrige misligholdelsesbeføjelser. Opfylder sælgeren sin afhjælpningspligt, således at genstanden bringes i mangelfri stand, bortfalder retten til at gøre de øvrige beføjelser gældende endeligt. Aftaler om, at sælgeren f.eks. skal afhjælpe en væsentlig mangel, vil som

udgangspunkt også være bindende for forbrugeren og afskære forbrugeren fra at hæve eller kræve afslag, hvis sælgeren opfylder sin afhjælpningspligt.

Hvis genstanden efter sælgerens afhjælpning – fortsat – er behæftet med en eller flere mangler, kan forbrugeren ophæve købet, uanset at den eller de tilbageværende mangler ikke er "ikke uvæsentlige". Forbrugeren kan dog være forpligtet til at tåle flere afhjælpningsforsøg, således at forbrugeren af den grund er afskåret fra at hæve (med det samme).

Afhjælpning skal ske vederlagsfrit (gratis) for forbrugeren, jf. også § 78, stk. 4. Det indebærer bl.a., at sælgeren som udgangspunkt skal drage omsorg for transport af salgsgenstanden til det sted, hvor afhjælpningen skal ske. Forbrugeren skal dog i et vist omfang medvirke ved afhjælpningens gennemførelse, f.eks. ved at give sælgeren adgang til forbrugerens hjem i almindelig arbejdstid eller ved, at forbrugeren selv bringer en mindre, let transportabel salgsgenstand, f.eks. et strygejern, hen til et reparationssted, der ligger i nærheden af forbrugerens bopæl, og henter genstanden igen, når reparationen er gennemført. Er der tale om større ting, f.eks. en vaskemaskine eller et køleskab, eller et fjerntliggende reparationssted, må sælgeren betale for transporten til og fra stedet. Forbrugeren kan efter omstændighederne pålægges at sende salgsgenstanden (hvis det er muligt) mod, at sælgeren afholder transportomkostningerne.

3.1.1.3 Undersøgelsesgebyr

Hvis det ved undersøgelse af en salgsgenstand konstateres, at genstanden er behæftet med en mangel, kan sælger ikke kræve sig betalt for undersøgelsen.

Hvis det derimod konstateres enten, at salgsgenstanden ikke er defekt eller, at genstanden måske nok er defekt, men at der ikke foreligger en køberetlig mangel, f.eks. fordi defekten skyldes forbrugerens behandling af genstanden, kan sælgeren kræve et undersøgelsesgebyr, hvis forbrugeren på forhånd er gjort udtrykkeligt bekendt hermed. En aftale om undersøgelsesgebyr er underlagt de almindelige aftaleretlige regler. Hvis en salgsgenstand indleveres til reparation i en eventuel garantiperiode, kan sælgeren dog ikke kræve vederlag for undersøgelsen, idet forbrugeren i sådanne tilfælde er berettiget til at gå ud fra, at undersøgelsen er gratis.

Hvis sælgeren reparerer genstanden – selv om der ikke foreligger en køberetlig mangel – kan sælgeren kun kræve omkostningerne herfor betalt, hvis sælgeren har indhentet en bekræftelse på, at forbrugeren ønsker reparationen gennemført, selv om forbrugeren skal betale.

3.1.1.4 Omlevering

Det fremgår af købelovens § 78, stk. 1, nr. 2, at forbrugeren kan kræve omlevering af salgsgenstanden (dvs. levering af en anden genstand), hvis den lider af en mangel.

Den omleverede genstand skal leve op til de krav, der følger af købsaftalen. Er der eksempelvis indgået aftale om køb af en fabriksny genstand, er sælger således ikke berettiget til at omlevere med en demonstrationsmodel, medmindre forbrugeren accepterer det.

Forbrugeren kan kun kræve omlevering, hvis der er tale om genuskøb. I et specieskøb er omlevering som udgangspunkt udelukket, fordi parternes aftale angår en individuelt bestemt genstand, f.eks. en bestemt brugt bil, et bestemt maleri eller et bestemt demonstrationseksemplar, der sælges til nedsat pris. Genuskøb foreligger, hvis sælgeren i henhold til parternes aftale kan opfylde sin leveringsforpligtelse ved levering af en hvilken som helst genstand, der hører til den art, der er defineret i aftalen. Selv om aftalen efter sin ordlyd ikke levner sælgeren nogen valgfrihed, men udpeger en bestemt fysisk vare som salgsgenstand, kan fortolkning af aftalen føre til, at forbrugeren alligevel kan kræve omlevering, f.eks. hvis genstanden uden ulempe kan ombyttes til en tilsvarende, og det må antages, at parterne ikke har lagt vægt på valget af genstand.

Omlevering er ikke betinget af, at der foreligger en ikke uvæsentlig mangel. Manglens betydning har imidlertid indflydelse på, om omlevering må anses for uforholdsmæssig i medfør af § 78, stk. 2.

Sælgeren kan som udgangspunkt ikke afskære forbrugerens krav på afhjælpning ved at tilbyde omlevering (eller omvendt), jf. dog § 78, stk. 2, om tilfælde, hvor den valgte beføjelse er umulig at gennemføre eller påfører sælgeren uforholdsmæssige omkostninger.

3.1.1.5 Afslag

Det fremgår af købelovens § 78, stk. 1, nr. 3, at forbrugeren som udgangspunkt kan kræve et passende afslag i købesummen, hvis salgsgenstanden lider af en mangel. Sælgeren kan dog afværge forbrugerens krav om afslag ved at foretage afhjælpning eller omlevering. Det gælder, uanset om forbrugeren i henhold til § 78, stk. 2, jf. kapitel 6, pkt. 3.1.1.7, ville være afskåret fra at kræve afhjælpning eller omlevering.

Det er ikke en betingelse for afslag i forbrugerkøb, at manglen er værdiforringende. Det betyder, at et passende afslag kan ydes efter en friere rimelighedsvurdering end et forholdsmæssigt afslag. Der kan f.eks. tages hensyn til mangler, der generelt ikke indebærer en kvalitetsforringelse, men som er af betydning for den konkrete forbruger. I de tilfælde, hvor der

foreligger en værdiforringende mangel, udmåles og ydes der dog et forholdsmæssigt afslag, da det må anses for at være det passende afslag.

Der er med købelovens § 78, stk. 1, nr. 3, mulighed for at tildele et passende afslag i de – få – tilfælde, hvor der ikke er andre beføjelser til rådighed for forbrugeren. Der kan f.eks. gives et afslag i købesummen, hvis en forbruger har bestilt en bil i en bestemt blå farve, og bilen ved leveringen viser sig at have en anden blå nuance, der – om end kun i uvæsentligt omfang – afviger fra, hvad forbrugeren bestilte. I så fald kan forbrugeren ikke hæve købet. Afhjælpning i form af omlakering vil ofte indebære uforholdsmæssige omkostninger, og da bilens salgspris er den samme uanset farveforskellen, kan forbrugeren heller ikke kræve et forholdsmæssigt afslag. Hvis omlevering samtidig ikke er mulig, f.eks. fordi den bestilte farve ikke længere produceres, vil forbrugeren være uden sanktionsmuligheder til trods for, at den leverede bil ikke er i overensstemmelse med parternes aftale. I så fald kan et passende prisafslag komme på tale. Et passende afslag kan også komme på tale, hvis forbrugeren foretrækker det frem for andre mere vidtgående beføjelser, som ellers ville kunne gøres gældende.

3.1.1.6 Ophævelse af købet

3.1.1.6.1 Generelt

Det fremgår af købelovens § 78, stk. 1, nr. 4, at forbrugeren kan ophæve købsaftalen, hvis en salgsgenstand lider af en ikke uvæsentlig mangel. Om der foreligger en ikke uvæsentlig mangel, beror på en konkret vurdering af den enkelte sags omstændigheder. Eksempelvis vil kravet til ikke uvæsentlighed kunne stige, jo længere tid der er forløbet siden leveringen af salgsgenstanden. En mangel, der først viser sig efter, at genstanden har været brugt i en væsentlig del af sin forventede levetid, vil således ofte ikke blive anset for så ikke uvæsentlig, at den kan begrunde en ophævelse af købsaftalen.

Kravet om ikke uvæsentlighed (som betingelse for ophævelse) fraviges, hvis sælger har udvist svig eller i et genuskøb har undladt at fremskaffe en mangelfri genstand, selv om det uden urimelig opofrelse kunne være sket inden leveringstidspunktet. Der er på grund af sælgerens adfærd i disse tilfælde altid tale om en ikke uvæsentlig misligholdelse, der er hævebegrundende.

3.1.1.6.2 Ophævelse af købet ved aftale om successiv levering

Det fremgår af købelovens § 46, at hvis sælgeren skal levere efterhånden (successivt), og en enkelt levering er mangelfuld, kan forbrugeren kun hæve købet for så vidt angår denne levering. Forbrugeren kan dog også hæve købet for senere leveringers vedkommende, hvis det må ventes, at også disse leveringer vil blive mangelfulde, eller hæve hele købet, hvis det er begrundet i sammenhængen mellem leveringerne.

3.1.1.7 Tilfælde hvor den valgte beføjelse er umulig eller vil påføre sælger uforholdsmæssige omkostninger

Forbrugeren kan ikke kræve omlevering eller afhjælpning, hvis gennemførelse af den valgte beføjelse er umulig eller vil påføre sælgeren uforholdsmæssige omkostninger. Der skal i den forbindelse tages hensyn til salgsgenstandens værdi uden mangler, manglens betydning, og om en anden beføjelse kan gennemføres uden væsentlig ulempe for forbrugeren, jf. købelovens § 78, stk. 2. Det er sælgeren, der har bevisbyrden for, at den valgte beføjelse er umulig eller uforholdsmæssigt omkostningstung.

Hvis forbrugeren ønsker omlevering frem for afhjælpning, begrænses valgretten således for det første af, at den valgte beføjelse ikke må være umulig at gennemføre, f.eks. hvis købet vedrører en speciesgenstand og visse bestillingskøb. Umulighed kan også forekomme i genuskøb, hvor hele den art af genstande, som købet angår, er behæftet med mangler.

Forbrugerens valgret begrænses for det andet af, at den valgte beføjelse ikke må påføre sælgeren uforholdsmæssige omkostninger. Vurderingen af, om omkostninger betragtes som uforholdsmæssige, indeholder tre dele. Det skal således vurderes, om den valgte beføjelse påfører sælgeren omkostninger, om disse er højere end omkostningerne ved en anden beføjelse, og om omkostningsforskellen er uforholdsmæssig.

Det er en forudsætning, at gennemførelse af den valgte beføjelse rent faktisk påfører sælgeren omkostninger. Relevante er navnlig de udgifter, der er direkte forbundet med gennemførelsen af den pågældende beføjelse. Ønsker forbrugeren omlevering, vil det således navnlig være salgsgenstandens indkøbspris, der skal inddrages. Omkostningsbegrebet må imidlertid forstås bredt, så også omkostninger, der ikke direkte er relateret til salgsgenstanden, men som vedrører eksempelvis den tid og de ressourcer, der medgår til gennemførelsen af beføjelsen, er omfattet.

Den brede forståelse af omkostningsbegrebet indebærer dermed, at gennemførelse af den valgte beføjelse som oftest vil påføre sælgeren visse omkostninger. I så fald må det vurderes, om de pågældende omkostninger er højere end de omkostninger, sælger ville blive påført ved at gennemføre en anden beføjelse. Hvis det f.eks. ikke er forbundet med flere omkostninger for sælger at omlevere end at afhjælpe, er der ikke grundlag for at fravige udgangspunktet, hvorefter forbrugeren kan vælge mellem de to beføjelser.

Hvis den valgte beføjelse vil påføre sælgeren omkostninger, der er større end omkostningerne ved en anden beføjelse, skal der som det sidste element i vurderingen tages stilling til, om den pågældende omkostningsforskel er uforholdsmæssig. Ved vurderingen heraf skal der tages hensyn til salgsgenstandens værdi uden mangler. Kræver forbrugeren omlevering af en

salgsgenstand af lav værdi, vil der sjældnere være grundlag for at fravige udgangspunktet om forbrugerens valgret, end i de tilfælde, hvor købet vedrører en kostbar genstand. Der er således forskel på, om der kræves omlevering af f.eks. et krøllejern eller af en fabriksny personbil.

Der skal ved uforholdsmæssighedsvurderingen endvidere tages hensyn til manglens betydning. Hermed forstås i første række manglens betydning for salgsgenstandens funktion. Er der tale om en mangel, der er af central betydning for salgsgenstandens funktion og anvendelse, vil det oftere føre til, at en forbrugers krav om eksempelvis omlevering må imødekommes, end i de tilfælde, hvor manglen er uden funktionelle konsekvenser. Omlevering er som nævnt ikke betinget af, at der foreligger en ikke uvæsentlig mangel, men hvis manglen er bagatelagtig, vil det ofte indebære, at omlevering anses for uforholdsmæssigt sammenlignet med afhjælpning.

Ved vurderingen af manglens betydning må der endvidere tages hensyn til, hvilken betydning manglen har for den konkrete forbruger. Selv om manglen ikke i almindelighed kan siges at have en central betydning for salgsgenstandens funktion, kan konkrete forhold hos forbrugeren medføre, at vedkommende har rimelig grund til at lægge betydelig vægt på det pågældende forhold, hvilket i så fald må indgå i uforholdsmæssighedsvurderingen. Omvendt kan et forhold indgå med mindre vægt i vurderingen, hvis forbrugeren konkret tillægger forholdet mindre betydning – uanset om manglen i almindelighed betragtes som central for salgsgenstandens funktion.

Endelig skal der tages hensyn til, om en anden beføjelse kan gennemføres uden væsentlig ulempe for forbrugeren. Selv om hensynet til salgsgenstandens værdi i mangelfri tilstand og betydningen af manglen taler for at anse en forbrugers krav om f.eks. omlevering for uforholdsmæssigt, kan hensynet til forbrugeren således trække i modsat retning. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis afhjælpning må afvente hjemtagelse af reservedele, og hvor forbrugeren skal anvende salgsgenstanden i en bestemt nært forestående anledning. I så fald vil afhjælpning ikke kunne gennemføres uden væsentlig ulempe for forbrugeren, hvilket må indgå i vurderingen af, om omlevering er uforholdsmæssig.

Består manglen i, at sælger har undladt at stille de fornødne oplysninger om salgsgenstandens montering mv. til rådighed for forbrugeren, må et krav om omlevering omvendt anses for uforholdsmæssigt henset til, at afhjælpning i givet fald kan ske uden væsentlig ulempe for forbrugeren ved, at sælgeren udleverer den manglende monteringsvejledning. Situationen er imidlertid en anden, hvis der som følge af de manglende monteringsoplysninger er blevet påført salgsgenstanden en defekt. I så fald kan sælger ikke (længere) foretage afhjælpning ved at udlevere en monteringsvejledning.

Viser manglen sig på et tidspunkt, hvor værdien af salgsgenstanden er faldet væsentligt som følge af forbrugerens brug, vil et krav om omlevering tilsvarende kunne fremstå som uforholdsmæssigt, hvis afhjælpning kan ske uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

Det kan også tænkes, at forbrugeren foretrækker afhjælpning frem for omlevering. Efter bestemmelsen er sælgeren som udgangspunkt forpligtet til at imødekomme et sådant krav, medmindre sælgeren kan godtgøre, at det er umuligt at gennemføre eller vil påføre sælgeren uforholdsmæssige omkostninger.

I lighed med det ovenfor nævnte er forbrugerens ret til at vælge afhjælpning begrænset ved, at det ikke må være umuligt. Der kan tænkes tilfælde, hvor en mangel ikke lader sig udbedre, og hvor et afhjælpningskrav derfor vil være umuligt at gennemføre.

Gennemførelse af et krav om afhjælpning vil som oftest indebære visse omkostninger for sælgeren. Det må herefter vurderes, om omkostningerne er uforholdsmæssige i forhold til en anden beføjelse, hvorved der som nævnt bl.a. skal tages hensyn til salgsgenstandens værdi uden mangler. Det indebærer, at et krav om afhjælpning af en billig, masseproduceret genstand ofte må siges at indebære en uforholdsmæssig økonomisk belastning for sælgeren sammenlignet med varens salgspris. Det omvendte vil være tilfældet ved en kostbar salgsgenstand, hvor sælger kun kan afslå en forbrugers afhjælpningskrav, hvis der foreligger vægtige grunde.

Som beskrevet skal der ved vurderingen af, om et afhjælpningskrav er uforholdsmæssigt, tillige tages hensyn til manglens betydning, herunder for salgsgenstandens funktion og den konkrete forbruger. Er manglen af central betydning for salgsgenstandens funktion og anvendelse, vil det oftere føre til, at forbrugeren kan kræve omlevering, end hvor manglen er uden funktionelle konsekvenser.

Overstiger omkostningerne ved afhjælpning værdien af en mangelfri genstand, vil sælgeren i almindelighed ikke have pligt til at afhjælpe manglen. At omkostningerne ved reparationen overstiger den værdiforringelse, som manglen medfører, er derimod ikke tilstrækkeligt til at fritage sælgeren for afhjælpningspligten.

Afhjælpningskravet vil endelig skulle vurderes i lyset af, om en anden beføjelse kan gennemføres uden væsentlig ulempe for forbrugeren. Selv om det anførte om varens værdi i mangelfri tilstand og betydningen af manglen kan pege på, at et afhjælpningskrav er uforholdsmæssigt, kan hensynet til forbrugeren således trække i den modsatte retning.

Uforholdsmæssighedsvurderingen vil som hovedregel dreje sig om valget mellem omlevering eller afhjælpning, men efter omstændighederne vil også de øvrige beføjelser (prisafslag og ophævelse) kunne inddrages, hvis manglen ikke er uvæsentlig. Det vil navnlig være aktuelt at inddrage disse beføjelser i sammenligningsgrundlaget for, om et afhjælpningskrav er uforholdsmæssigt, i tilfælde, hvor salgsgenstanden ikke er ombyttelig, og omlevering derfor er umulig. I en sådan situation må rimeligheden af de omkostninger, der er forbundet med at foretage afhjælpning, vurderes i lyset af forbrugerens interesse i, at der foretages afhjælpning. Må forbrugerens interesse henset til manglens karakter og betydning anses for tilstrækkeligt varetaget ved muligheden for prisafslag eller ophævelse, kan resultatet blive, at afhjælpning anses for uforholdsmæssig.

3.1.1.8 Sælgers mulighed for at afskære afslag og ophævelse af købet

Forbrugeren har som udgangspunkt valgfrihed mellem misligholdelsesbeføjelserne. Det fremgår dog af købelovens § 78, stk. 3, at hvis sælgeren tilbyder afhjælpning eller omlevering, kan forbrugeren ikke kræve et passende afslag i købesummen eller ophæve købet, dvs. at sælger kan afværge/afskære forbrugerens krav om afslag eller ophævelse. Ved bestemmelsen tillægges sælgeren således en afhjælpningsret, herunder en ret til at foretage omlevering.

Denne mulighed for sælger er anvendelig i situationer, hvor forbrugeren ikke ønsker afhjælpning eller omlevering, selv om gennemførelse af den ene eller begge disse beføjelser er mulig. I sådanne tilfælde er sælgeren berettiget til at afvise forbrugerens krav om afslag eller ophævelse mod i stedet at tilbyde afhjælpning og/eller omlevering.

Bestemmelsen finder endvidere anvendelse, hvis sælgeren ønsker at tilbyde afhjælpning eller omlevering, uanset sælgeren ikke ville være forpligtet hertil, fordi forbrugerens krav herom ville være uforholdsmæssigt. I så fald vil sælgerens tilbud afskære forbrugerens øvrige misligholdelsesbeføjelser.

Sælgerens tilbud om afhjælpning afskærer forbrugerens misligholdelsesbeføjelser, selv om afhjælpning ikke sker, hvis den manglende afhjælpning beror på forbrugerens forhold, f.eks. fordi forbrugeren undlader at yde den nødvendige medvirken til afhjælpningen, eller forbrugeren uberettiget afslår tilbuddet om afhjælpning.

Angår købet en ny genstand, kan sælgeren ikke afskære forbrugerens misligholdelsesbeføjelser ved at omlevere en brugt genstand. Forbrugeren skal kun tåle ombytning med en genstand, der er i overensstemmelse med købsaftalen, dvs. at forbrugeren kan afslå omlevering af en anden genstand, som principielt er tilsvarende eller endog bedre end den mangelfulde.

3.1.1.9 Afhjælpning og omlevering skal ske inden for rimelig tid samt uden udgift og væsentlig ulempe

3.1.1.9.1 Generelt

Det fremgår af købelovens § 78, stk. 4, at sælgeren skal opfylde krav eller tilbud om afhjælpning eller omlevering inden for rimelig tid, uden udgift (gratis) og uden væsentlig ulempe for forbrugeren. Sker det ikke, kan forbrugeren kræve et passende afslag i købesummen, ophævelse af købet, omlevering eller – for så vidt det kan ske uden uforholdsmæssige omkostninger – lade manglen afhjælpe (af tredjemand) for sælgerens regning.

Bestemmelsen fastlægger således retsvirkningerne af, at afhjælpning eller omlevering ikke sker inden for rimelig tid, uden udgift og uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

Adgangen til alene med hjemmel i § 78, stk. 4, at kræve et passende afslag, at hæve, kræve omlevering eller at lade manglen afhjælpe for sælgerens regning er betinget af, at forbrugeren med rette kan fremsætte krav om afhjælpning eller omlevering. Desuden er det en betingelse, at forbrugeren har fremsat påkrav om afhjælpning eller omlevering, og at afhjælpning eller omlevering på trods heraf ikke er sket inden rimelig tid.

Hvis der er solgt flere genstande, og kun en del af disse lider af mangler, vil forbrugeren kunne hæve eller kræve omlevering for de mangelfulde genstandes vedkommende, hvis sælgeren ikke inden rimelig tid efter påkrav herom afhjælper manglerne. Er der sammenhæng mellem købet af henholdsvis de mangelfulde og de mangelfri genstande, vil køberen endvidere kunne hæve købet som helhed.

Hvad der betragtes som rimelig tid beror på en konkret vurdering, jf. kapitel 6, pkt. 3.1.1.9.2, om købelovens § 79.

Forbrugeren kan ikke kræve, at afhjælpningen eller omleveringen skal ske helt uden ulempe. Det kan komme på tale, at forbrugeren skal medvirke ved at bringe eller sende en mindre salgsgenstand til sælgeren, hvis den f.eks. skal repareres. I så fald har forbrugeren krav på refusion af eventuelle udgifter i forbindelse hermed. Bestemmelsen er beskyttelsespræceptiv, og eventuelle aftaler om, at forbrugeren skal bære omkostningerne ved forsendelse af genstanden med henblik på afhjælpning, er derfor ikke bindende.

Det er heller ikke udelukket, at forbrugeren skal medvirke til, at sælgeren forsøger at afhjælpe flere gange, hvis afhjælpningen i øvrigt sker inden for de tidsmæssige rammer, der fremgår af § 79, og forbrugeren ikke påføres væsentlig ulempe.

I forbindelse med afhjælpning ved tredjemand må der – for så vidt angår vurderingen af, om afhjælpning kan ske uden uforholdsmæssige omkostninger – lægges vægt på, om reparationen kunne være udført væsentlig billigere et andet sted. I så fald må (regnings)beløbet anses for at være uforholdsmæssigt stort, og forbrugeren er kun berettiget til fra sælgeren at få refunderet de omkostninger, der ligger inden for grænserne af § 78, stk. 2, 2. pkt., mens det resterende beløb må afholdes af forbrugeren selv.

Hvis sælgeren ikke gennemfører et krav eller tilbud om afhjælpning eller omlevering i overensstemmelse med de angivne kriterier i § 78, stk. 4, kan forbrugeren gøre brug af de øvrige beføjelser. I sådanne tilfælde er adgangen til at hæve ikke betinget af, at der foreligger en ikke uvæsentlig mangel.

3.1.1.9.2 Begrebet rimelig tid

Det fremgår af købelovens § 79, stk. 1, at der ved afgørelsen af, om afhjælpning eller omlevering er sket inden for rimelig tid, jf. § 78, stk. 4, navnlig skal tages hensyn til genstandens art, manglens beskaffenhed og forbrugerens behov for genstanden, herunder om sælgeren for egen regning har stillet en erstatningsgenstand til rådighed for forbrugeren. Fristen "rimelig tid" regnes fra det tidspunkt, hvor forbrugeren gør manglen gældende over for sælgeren. Bestemmelsen er beskyttelsespræceptiv, jf. § 1, stk. 2, men kriterierne er ikke udtømmende.

Hvad der betragtes som rimelig tid til afhjælpning eller omlevering, beror på en konkret vurdering af omstændighederne i det enkelte tilfælde.

Forbrugerens eventuelle behov for hurtigt at kunne benytte salgsgenstanden kan tale for, at sælgeren må fremskynde afhjælpningen eller omleveringen. Sælgeren har dog mulighed for at forlænge perioden herfor ved vederlagsfrit at stille en erstatningsgenstand til rådighed for forbrugeren.

Det kan endvidere indgå i vurderingen, om afhjælpning henholdsvis omlevering sker på forbrugerens eller sælgerens initiativ. Fristen kan således være kortere, hvis det er sælgeren, der tager initiativet til afhjælpning eller omlevering (dvs. benytter afhjælpningsretten), end hvis det er forbrugeren. Hvis sælgeren tilbyder afhjælpning eller omlevering, må individuelle forhold hos sælgeren også normalt tillægges mindre betydning.

Ved fastlæggelsen af, hvilken frist for afhjælpning eller omlevering der må anses for rimelig i det konkrete tilfælde, må der desuden efter omstændighederne tages hensyn til den periode, der er forløbet, siden salgsgenstanden blev leveret til forbrugeren. Da overskridelse af fristen efter bestemmelsen bl.a. udløser hævebeføjelse for forbrugeren, må det i et vist omfang indgå i

vurderingen, om eventuel ophævelse vil være meget byrdefuldt for sælgeren. Det vil bl.a. være tilfældet, hvis manglen gøres gældende umiddelbart inden udløbet af den absolutte reklamationsfrist på 2 år, jf. købelovens § 83.

Sælger har efter omstændighederne et antal afhjælpningsforsøg. Hvis afhjælpning sker hurtigt, kan det tale for, at sælgeren får flere forsøg, mens en sælger, der er lang tid om at afhjælpe, får færre forsøg. Har sælgeren tidligere afhjulpet en type mangler, kan fristen for afhjælpning af andre mangler ved salgsgenstanden også blive kortere.

Sælgerens individuelle forhold, f.eks. værkstedskapacitet og muligheden for at fremskaffe reservedele, kan bevirke, at fristen forlænges.

3.1.2 Tilbageholdelse af købesummen

Det fremgår af købelovens § 79, stk. 2, at forbrugeren kan tilbageholde købesummen, indtil krav eller tilbud om afhjælpning eller omlevering er opfyldt. Anses manglen for uvæsentlig, kan forbrugeren dog ikke tilbageholde et beløb, som åbenbart overstiger, hvad det vil koste at afhjælpe manglen. Bestemmelsen er beskyttelsespræceptiv, jf. § 1, stk. 2, og forbrugeren kan derfor ikke ved aftale fratages tilbageholdsretten.

Bestemmelsen indebærer, at forbrugeren har mulighed for at holde (en del af) købesummen tilbage, hvis sælgeren ikke opfylder forbrugerens berettigede krav om afhjælpning eller omlevering eller ikke opfylder et fremsat tilbud herom. Der tilkommer forbrugeren en vis margin ved vurderingen af størrelsen af det beløb, der kan tilbageholdes. Er der betalt afdrag, kan forbrugeren tilbageholde restkøbesummen, herunder forfaldne, ikke-betalte afdrag og eventuelt påløbne morarenter.

Tilbageholdsretten er begrænset i de tilfælde, hvor manglen er uvæsentlig, idet forbrugeren i så fald ikke kan tilbageholde et beløb, der åbenbart overstiger, hvad det vil koste at afhjælpe manglen.

Retten til at holde købesummen tilbage ophører på det tidspunkt, hvor sælgeren foretager afhjælpning eller omlevering.

3.1.3 Tilbageholdsret

Det fremgår af købelovens § 57, stk. 1, at hvis købet hæves, er sælgeren ikke berettiget til at få genstanden tilbage, medmindre sælgeren tilbagegiver, hvad sælgeren har modtaget i betaling, og forbrugeren ikke berettiget til at få købesummen tilbage, medmindre forbrugeren

tilbageleverer det modtagne i væsentlig samme stand og mængde, hvori det var ved leveringen. Bestemmelsen kan ikke fraviges ved aftale i forbrugerkøb, jf. § 1, stk. 2.

Bestemmelsen omfatter ikke kun ophævelse, men også tilfælde, hvor forbrugeren kræver omlevering. Hvis begge parter allerede har erlagt deres ydelse, gælder samtidighedsgrundsætningen, dvs. princippet om ydelse mod ydelse.

Har forbrugeren haft udbytte eller afkast af salgsgenstanden, som ikke beror på egne dispositioner, må sådant udbytte også tilbagegives til sælgeren. Forbrugeren kan dog fradrage de omkostninger, som forbrugeren har haft ved at oppebære udbyttet, samt de omkostninger, som forbrugeren har haft til opfyldelse af omsorgspligten.

Har forbrugeren haft nytte af salgsgenstanden, mens den har været i forbrugerens besiddelse, kan forbrugeren efter omstændighederne blive pålagt at godtgøre sælgeren værdien af nytten (i praksis som et fradrag for nytteværdi i den købesum, som sælgeren skal tilbagebetale).

Højesteret har i en dom (U 2014.578 H) fastslået, at sælgeren ved ophævelse af et køb havde ret til at fradrage et rimeligt beløb for den nytte, køberen havde haft af et tv-apparat fra købstidspunktet til, at han ophørte med at bruge det. Tv-apparatet led af en mangel, da forbrugeren ikke havde fået oplyst, at tv-apparatet inden for dets normale brugsperiode ikke længere ville kunne benyttes til at modtage almindelige danske public service-kanaler uden tilslutning af en ekstern modtageboks.

Sælgeren kan efter en konkret vurdering få fradrag for nytteværdi, f.eks. i forbindelse med ophævelse af købsaftaler om biler, hvor forbrugeren har haft nytte af bilen ved at køre i den forud for ophævelsen.

Den af Justitsministeriet nedsatte arbejdsgruppe i forbindelse med implementering af forbrugerkøbsdirektivet afstod fra at stille forslag om en generel bestemmelse om fradrag for brug, jf. betænkning nr. 1403/2001 om gennemførelse af forbrugerkøbsdirektivet s. 128 ff. Baggrunden herfor var navnlig, at problemstillingen syntes at være snævert knyttet til enkelte produkttyper, og at en generel regulering af spørgsmålet syntes at kunne give anledning til en række tvister om beløb af begrænset størrelse. En bestemmelse om fradrag i forbrugerens tilbagebetalingskrav ville i givet fald desuden skulle suppleres med en bestemmelse, der pålagde sælgeren at betale renter af købesummen for den periode, han havde haft rådighed over beløbet. En regulering af spørgsmålet syntes dermed at ville føre til en komplicering af lovgivningen, der efter arbejdsgruppens opfattelse ikke stod i et rimeligt forhold til, hvad der

måtte blive opnået herved. Arbejdsgruppen fandt derfor, at spørgsmålet mest hensigtsmæssigt – som hidtil – burde afgøres i praksis på baggrund af sagens konkrete omstændigheder.

Det er ikke tilstrækkeligt, at sælgeren stiller sikkerhed for købesummens tilbagebetaling. Sælgeren skal tilbagebetale købesummen, dvs. at sælgeren ikke ved sikkerhedsstillelse kan afværge forbrugerens tilbageholdsret i salgsgenstanden. Sælgeren er ikke forpligtet til at betale renter af købesummen, ud over hvad der følger af renteloven.

Forbrugeren er ikke – medmindre der foreligger aftale eller kutyme herfor – forpligtet eller berettiget til at tilbagesende genstanden, dvs. at forbrugeren blot skal stille salgsgenstanden til sælgerens disposition på forbrugerens plads. Sælgeren bærer omkostningerne ved tilbagesendelse.

Forbrugeren skal tilbagelevere det modtagne i væsentlig samme stand og mængde, hvori det var ved leveringen. Er der tale om en væsentlig forringelse af det modtagne, kan forbrugeren kun hæve, hvis forringelsen beror på de forhold, der fremgår af § 58, jf. straks nedenfor. En uvæsentlig forringelse afskærer ikke forbrugeren fra at hæve, men forbrugeren må betale erstatning til sælgeren, medmindre forringelsen beror på de forhold, der fremgår af § 58.

Det fremgår af købelovens § 57, stk. 2, at forbrugeren, når forbrugeren hæver købet eller kræver omlevering, har ret til at holde genstanden tilbage, indtil sælgeren svarer skyldig erstatning eller stiller betryggende sikkerhed for denne. Bestemmelsen angår forbrugerens tilbageholdsret i salgsgenstanden for et eventuelt erstatningskrav mod sælgeren.

Hæver sælgeren købet, har sælgeren i kraft af almindelige regler om modregning adgang til at modregne sit eventuelle erstatningskrav mod forbrugeren i dennes krav på tilbagebetaling af købesummen.

Det fremgår af købelovens § 58, at selv om salgsgenstanden er gået til grunde eller forandret, kan forbrugeren, uanset § 57, hæve købet, hvis undergangen eller forandringen skyldes en hændelig begivenhed eller genstandens egen beskaffenhed eller foranstaltninger, som udkrævedes til dens undersøgelse, eller som er trufne inden den mangel, der medfører ophævelse af købet, er opdaget eller burde være opdaget.

Bestemmelsen opregner en række forhold, som indebærer, at forbrugeren kan hæve, selv om forbrugeren ikke er i stand til at tilbagelevere salgsgenstanden i væsentlig samme stand og mængde som ved leveringen.

Bestemmelsen indebærer, at forbrugeren bevarer en hæveadgang, som forelå på leveringstidspunktet, selv om en hændelig begivenhed, der indtræder efter leveringen, bevirker, at genstanden ikke kan tilbageleveres i væsentlig samme stand. Bestemmelsen udgør dermed en undtagelse til udgangspunktet i § 17, stk. 1, om, at risikoen for salgsgenstandens hændelige undergang eller forringelse overgår på forbrugeren ved levering.

Har sælgerens misligholdelse en sådan karakter, at forbrugeren f.eks. kun kan kræve forholdsmæssigt afslag eller erstatning, kan forbrugeren ikke i medfør af bestemmelsen frigøre sig fra risikoen.

Skyldes genstandens undergang eller forringelse forbrugerens culpøse forhold, og kan genstanden derfor ikke tilbageleveres i væsentlig samme stand, er der ikke tale om en hændelig begivenhed, og forbrugeren er afskåret fra at hæve. Hvis der alene er tale om en uvæsentlig forringelse, afskæres hæveadgangen ikke, men forbrugeren skal erstatte sælgeren den forvoldte skade (medmindre forringelsen er omfattet af § 58).

Omfattet af § 58 er også almindelig brug eller forbrug af salgsgenstanden, inden manglen opdages. Har forbrugeren ved brug eller forbrug opnået en økonomisk gevinst, kan forbrugeren efter omstændighederne pålægges at svare sælgeren denne berigelse.

3.1.4 Sælgerens ansvarsgrundlag, herunder force majeure

Købeloven indeholder to bestemmelser om ansvarsgrundlaget for sælgeren, som fremgår af §§ 23 og 24.

Det fremgår af købelovens § 23, at hvis købet angår en bestemt genstand (et såkaldt specieskøb), og genstanden ikke bliver leveret i rette tid, har sælgeren at svare skadeserstatning, medmindre det oplyses, at forsinkelsen ikke kan tilregnes sælgeren. Det er sælgeren, der har bevisbyrden for, at forsinkelsen ikke skyldes forsætlige eller uagtsomme handlinger eller undladelser.

Det fremgår af købelovens § 24, at sælgeren af genusvarer er pligtig at svare skadeserstatning, selv om forsinkelsen ikke kan tilregnes sælgeren, medmindre sælgeren har forbeholdt sig fritagelse derfor, eller muligheden af at opfylde aftalen må anses for udelukket ved omstændigheder, der ikke er af en sådan beskaffenhed, at sælgeren ved købets afslutning burde have taget dem i betragtning, såsom ved hændelig undergang af alle genstande af den art eller det parti, købet angår, ved krig, indførselsforbud eller lignende. Sælgeren er således kun ansvarsfri, hvis 1) sælgeren ved aftalen har forbeholdt sig ansvarsfrihed, eller 2) der foreligger

artsumulighed eller en artshindring, som kan ligestilles hermed, og som er begrundet i en upåregnelig hindring, som er af helt ekstraordinær karakter (force majeure).

Sælgeren af genusvarer er kun ansvarsfri, hvis der foreligger umulighed. Umulighedsbetingelsen vil ikke være opfyldt, hvis der alene foreligger subjektiv umulighed, dvs. hvor umuligheden skyldes individuelle forhold hos den konkrete sælger. Sælgeren er ikke blot ansvarsfri, hvis der foreligger bogstavelig/fysisk umulighed, f.eks. ved at alle genstande af den art, som aftalen angår, er gået til grunde. Også forhold, der kan sidestilles med umulighed, kan begrunde ansvarsfrihed, nemlig hvis der indtræder leveringshindringer, som lå helt uden for parternes forudsætninger ved aftalens indgåelse, og som kun kan overvindes ved afholdelse af eksorbitante omkostninger.

Foreligger der kun midlertidigt en hindring, bevirker det som udgangspunkt kun en suspension af sælgerens ansvar, dvs. at sælgeren er ansvarsfri, så længe hindringen består.

Der påhviler sælgeren en pligt til at underrette forbrugeren, hvis der foreligger en hindring, som ophæver eller suspenderer sælgerens leveringsforpligtelse.

Reglerne om force majeure drejer sig om erstatning og afskærer ikke forbrugeren fra at hæve købet, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

3.2 Nye EU-regler (varedirektivet og direktivet om digitalt indhold)

3.2.1 Varedirektivets artikel 13-16

3.2.1.1 Beføjelser i tilfælde af mangler

Det fremgår af varedirektivets præambelbetragtning nr. 47, at direktivet med henblik på at øge retssikkerheden og fjerne en af de største hindringer, der står i vejen for det indre marked, fuldt ud harmoniserer de beføjelser, som forbrugere har adgang til i tilfælde af en mangel ved en vare, og betingelserne for udøvelse af sådanne beføjelser.

Det fremgår af varedirektivets artikel 13, stk. 1, at forbrugeren i tilfælde af mangler har ret til at få varen bragt i overensstemmelse, at få et forholdsmæssigt afslag i prisen eller at ophæve aftalen på de betingelser, der er fastsat i artiklen.

Det fremgår af varedirektivets artikel 13, stk. 2, litra a-c, at forbrugeren for at få varen bragt i overensstemmelse kan vælge mellem afhjælpning og omlevering, medmindre den valgte beføjelse er umulig eller i forhold til den anden beføjelse vil påføre sælgeren udgifter, der er uforholdsmæssigt store under hensyn til alle omstændigheder, herunder

- den værdi, varen ville have, hvis den var mangelfri,

- manglens betydning, og
- om den alternative beføjelse kunne foretages uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

Sælgeren dog kan afvise at bringe varen i overensstemmelse, hvis afhjælpning eller omlevering er umulig eller ville påføre sælgeren udgifter, som ville være uforholdsmæssigt store under hensyn til alle omstændigheder, herunder de i artikel 13, stk. 2, litra a og b, nævnte omstændigheder, jf. artikel 13, stk. 3.

Det fremgår af varedirektivets artikel 13, stk. 4, litra a-d, at forbrugeren har ret til enten et forholdsmæssigt afslag i prisen (i overensstemmelse med artikel 15, jf. kapitel 6, pkt. 3.2.1.7) eller til ophævelse af købsaftalen (i overensstemmelse med artikel 16, jf. kapitel 6, pkt. 3.2.1.8), hvis

- sælgeren ikke har foretaget afhjælpning eller omlevering eller ikke, hvis det er relevant, har foretaget afhjælpning eller omlevering i overensstemmelse med artikel 14, stk. 2 og 3, jf. kapitel 6, pkt. 3.2.1.6, eller sælgeren har afvist at bringe varen i overensstemmelse i henhold til artikel 13, stk. 3,
- hvis en mangel forbliver synlig, på trods af at sælgeren har forsøgt at bringe varen i overensstemmelse,
- hvis manglen er af en så alvorlig karakter, at et omgående afslag i prisen eller omgående ophævelse af købsaftalen er berettiget, eller
- hvis sælgeren har tilkendegivet, eller det fremgår tydeligt af omstændighederne, at sælgeren ikke vil bringe varen i overensstemmelse inden for en rimelig tid eller uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

Det bemærkes i den forbindelse, at bestemmelsen ikke giver forbrugeren ret til afslag i prisen eller ophævelse af kontrakten i tilfælde, hvor sælgeren har gennemført afhjælpning eller omlevering, men det ikke er sket inden for rimelig tid, gratis eller uden væsentlig ulempe for forbrugeren (modsat direktivet om digitalt indhold).

Forbrugeren er heller ikke berettiget til at ophæve aftalen, hvis manglen kun er uvæsentlig, jf. artikel 13, stk. 5. Kravet om ikke uvæsentlighed er indsat for at bevare en balance mellem rettigheder og forpligtelser mellem aftaleparterne, jf. præambelbetragtning nr. 53. Det er op til sælgeren at bevise, at manglen er uvæsentlig, jf. artikel 13, stk. 5.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 48 i varedirektivet, at med hensyn til at bringe varerne i overensstemmelse kan forbrugere vælge mellem afhjælpning eller omlevering. Forbrugeres mulighed for at kræve afhjælpning fremmer et bæredygtigt forbrug og kan bidrage til, at

produkterne får en længere holdbarhed. Forbrugerens valg mellem afhjælpning og omlevering kan kun begrænses, hvis den valgte mulighed vil være juridisk eller faktuelt umulig eller vil påføre sælgeren uforholdsmæssigt store omkostninger i forhold til den anden tilgængelige mulighed. Det er f.eks. uforholdsmæssigt at kræve omlevering af et produkt på grund af en mindre ridse, hvor en sådan omlevering ville medføre betydelige omkostninger, og ridsen let ville kunne afhjælpes.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 49, at sælgeren bør have mulighed for at afvise at bringe varerne i overensstemmelse, hvis både afhjælpning og omlevering er umulig eller vil påføre sælgeren uforholdsmæssigt store omkostninger. Det samme gælder, hvis enten afhjælpning eller omlevering er umulig, og den alternative beføjelse vil påføre sælgeren uforholdsmæssigt store omkostninger. Hvis varerne befinder sig et andet sted end der, hvor de oprindeligt blev leveret, kan omkostningerne ved porto og fragt f.eks. blive uforholdsmæssigt store for sælgeren.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 50, at når der konstateres en mangel, skal forbrugeren underrette sælgeren herom for at give sælgeren mulighed for at bringe varen i overensstemmelse. Sælgeren skal gøre dette inden for en rimelig periode. Forbrugeren bør derfor i princippet ikke omgående have ret til afslag i prisen eller ophævelse af aftalen, men bør give sælgeren rimelig tid til at afhjælpe eller omlevere den mangelfulde vare. Hvis sælgeren ikke har afhjulpet eller omleveret varen inden for dette tidsrum (rimelig tid), har forbrugeren ret til at kræve og opnå et afslag i prisen eller ophævelse af aftalen uden yderligere ventetid.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 51, at hvis afhjælpning eller omlevering ikke har været en tilstrækkelig beføjelse for udbedring af manglen for forbrugeren, har forbrugeren ret til et afslag i prisen eller til at ophæve aftalen. Det er navnlig tilfældet, hvis sælgeren ikke har tilendebragt afhjælpningen eller omleveringen, eller hvis det tydeligt fremgår af omstændighederne, at sælgeren ikke vil foretage afhjælpningen eller omleveringen, eller hvis sælgeren har afvist at bringe varerne i overensstemmelse, fordi det er umuligt at afhjælpe eller omlevere varerne, eller det vil påføre sælgeren uforholdsmæssigt store omkostninger.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 52, at det i visse tilfælde kan være berettiget, at forbrugeren har ret til omgående at få afslag i prisen eller at ophæve den pågældende aftale. Hvis sælgeren har taget skridt til at bringe varerne i overensstemmelse, men der efterfølgende konstateres en mangel, bør det objektivt fastslås, om forbrugeren bør acceptere yderligere forsøg fra sælgerens side på at bringe varerne i overensstemmelse, under hensyntagen til alle sagens omstændigheder såsom varernes type og værdi og manglens art og betydning. Navnlig for dyre eller komplekse varer kan det være berettiget at give sælgeren endnu et forsøg på at

afhjælpe manglen. Det bør også tages i betragtning, om forbrugeren kan forventes at bevare tilliden til sælgerens evne til at bringe varen i overensstemmelse eller ej, f.eks. hvis det samme problem opstår to gange. På samme måde kan en mangel i visse situationer have en så alvorlig karakter, at forbrugeren ikke kan bevare tilliden til sælgerens evne til at bringe varen i overensstemmelse, såsom når manglen i alvorlig grad berører forbrugerens evne til at anvende varerne på sædvanlig måde, og forbrugeren ikke kan forventes at have tillid til, at sælgerens afhjælpning eller omlevering vil udbedre problemet.

Endelig fremgår det af præambelbetragtning nr. 54, at medlemsstaterne kan fastsætte de betingelser, hvorpå debitors opgaver kan varetages af en anden person, f.eks. de betingelser, hvorpå sælgerens forpligtelse til at afhjælpe en mangel ved en vare kan varetages af forbrugeren eller en tredjemand for sælgerens regning.

3.2.1.2 Tilbageholdelse af købesummen

Forbrugeren har ret til at tilbageholde betaling af en udestående del af prisen eller en del deraf, indtil sælgeren har opfyldt sine forpligtelser i henhold til varedirektivet. Medlemsstaterne kan frit fastsætte betingelser og regler for forbrugerens udøvelse af retten til at tilbageholde betalingen, jf. artikel 13, stk. 6, og præambelbetragtning nr. 18.

3.2.1.3 Betydningen af forbrugerens bidrag til manglen

Det fremgår af varedirektivets artikel 13, stk. 7, at medlemsstaterne kan regulere, hvorvidt og i hvilket omfang forbrugerens bidrag til manglen berører forbrugerens ret til at udøve misligholdelsesbeføjelser.

3.2.1.4 Mangler, der konstateres inden 30 dage

Det fremgår af varedirektivets artikel 3, stk. 7, at direktivet ikke berører medlemsstaternes frihed til at give forbrugere ret til at vælge en specifik beføjelse, hvis en mangel opdages inden for en periode efter levering, der ikke overskrider 30 dage.

I præambelbetragtning nr. 19 præciseres det, at direktivet ikke berører medlemsstaternes frihed til at give forbrugere ret til at vælge en specifik beføjelse, hvis der konstateres mangler ved varerne kort tid efter levering, nemlig nationale bestemmelser, der fastlægger forbrugerens ret til at afvise mangelfulde varer og behandle aftalen som ophævet eller anmode om øjeblikkelig omlevering inden for en kort periode efter varernes levering, som ikke bør overskride 30 dage.

3.2.1.5 Skjulte mangler

Det fremgår videre af varedirektivets artikel 3, stk. 7, at direktivet heller ikke berører nationale regler, der ikke gælder specifikt for forbrugeraftaler, og som giver specifikke beføjelser i

forbindelse med visse typer mangler, der ikke var synlige/kunne konstateres på tidspunktet for købsaftalens indgåelse, dvs. nationale bestemmelser, der fastlægger specifikke regler for sælgerens ansvar for skjulte fejl, jf. præambelbetragtning nr. 18.

3.2.1.6 Afhjælpning eller omlevering af varen

Det fremgår af varedirektivets artikel 14, stk. 1, litra a-c, at afhjælpning eller omlevering skal foretages

- gratis,
- inden for en rimelig tid fra det tidspunkt, hvor sælgeren er blevet underrettet af forbrugeren om manglen, og
- uden væsentlig ulempe for forbrugeren under hensyntagen til varens art og forbrugerens formål med at anskaffe varen.

Gratis defineres i varedirektivet som fri for de omkostninger, der er nødvendige for at bringe varerne i overensstemmelse, navnlig forsendelses- eller transportomkostninger, arbejdsløn eller materialeomkostninger, jf. artikel 2, nr. 14.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 55, at for at beskytte forbrugere mod risikoen for lange forsinkelser bør enhver afhjælpning eller omlevering afsluttes med succes inden for en rimelig tid. Hvad der betragtes som en rimelig tid til at foretage en afhjælpning eller omlevering, bør svare til den kortest mulige tid, der er nødvendig for at foretage afhjælpningen eller omleveringen. Denne tid bør fastsættes objektivt under hensyntagen til varens art og kompleksitet, manglens art og alvor og den indsats, der er nødvendig for at foretage afhjælpning eller omleveringen. Ved gennemførelsen af varedirektivet kan medlemsstaterne fortolke begrebet rimelig tid til at foretage en afhjælpning eller omlevering ved at fastsætte de faste tidsrum, der generelt anses for rimelige til afhjælpning eller omlevering, navnlig med hensyn til specifikke produktkategorier.

Det fremgår af varedirektivets artikel 14, stk. 2, at hvis manglen udbedres ved afhjælpning eller omlevering af varen, skal forbrugeren stille varen til rådighed for sælgeren. Sælgeren skal for egen regning tage den vare tilbage, der er sket omlevering for.

Såfremt en afhjælpning kræver fjernelse af en vare, der er blevet installeret under hensyn til dens art og formål, inden manglen blev synlig, eller såfremt den pågældende vare skal omleveres, omfatter pligten til at afhjælpe eller omlevere varen fjernelse af den mangelfulde vare og installation af ombytningsvarer eller afhjulpne varer eller afholdelse af disse fjernelses- og installationsomkostninger, jf. artikel 14, stk. 3.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 56, at varedirektivet ikke foreskriver, hvor afhjælpningen eller omleveringen skal finde sted; sådanne spørgsmål bør overlades til national ret.

Endelig fremgår det af varedirektivets artikel 14, stk. 4, at forbrugeren ikke skal betale for normal brug af den omleverede vare i tiden forud for omleveringen. Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 57, at brug af varerne anses for at være sædvanlig, når brugen er i overensstemmelse med varernes art og formål.

3.2.1.7 Afslag i prisen

Det fremgår af varedirektivets artikel 15, at et afslag i prisen skal fastsættes forholdsmæssigt på grundlag af den lavere værdi af den vare, som forbrugeren har modtaget, i forhold til den værdi, varen ville have haft, hvis varen havde været i overensstemmelse. Det relevante tidspunkt for beregning af afslaget er modtagelsen af varen, jf. bestemmelsens ordlyd, men bestemmelsen indeholder ikke yderligere regler om, hvordan afslaget skal beregnes. Det bemærkes i den forbindelse, at der efter købelovens § 78, stk. 1, nr. 3, er mulighed for at give et passende afslag – dvs. det er ikke et krav, at salgsgenstanden lider af en værdiforringende mangel.

3.2.1.8 Ophævelse af købsaftalen

Det fremgår af varedirektivets artikel 16, stk. 1, at forbrugeren udøver sin ret til at ophæve købsaftalen ved hjælp af en erklæring til sælgeren om, at forbrugeren har truffet beslutning om at ophæve købsaftalen.

Når manglen kun vedrører nogle af de i henhold til købsaftalen leverede varer – og der foreligger en grund til at ophæve købsaftalen i henhold til artikel 13 om misligholdelsesbeføjelser – kan forbrugeren udelukkende ophæve købsaftalen, hvad angår disse varer og andre varer, som forbrugeren har købt sammen med de mangelfulde varer, hvis forbrugeren ikke med rimelighed kan forventes at acceptere kun at beholde de varer, der er i overensstemmelse, jf. artikel 16, stk. 2.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 58, at for at udøve retten til at ophæve aftalen i praksis i situationer, hvor forbrugeren har købt flere varer, og manglen kun berører nogle af de produkter, der er leveret i henhold til aftalen, bør forbrugeren ligeledes have ret til at ophæve aftalen for så vidt angår de andre varer, der er købt sammen med de mangelfulde varer, selv om disse andre varer er i overensstemmelse, hvis forbrugeren ikke med rimelighed kan forventes at acceptere kun at beholde de varer, der er i overensstemmelse.

I gældende dansk ret vil forbrugeren kunne ophæve købet som helhed, hvis der er sammenhæng mellem købet af henholdsvis de mangelfulde og de mangelfri genstande.

Når forbrugeren ophæver købsaftalen i dens helhed eller for nogle af de i henhold til aftalen leverede varer (i overensstemmelse med artikel 16, stk. 2), skal forbrugeren for sælgers regning tilbagelevere varerne til sælgeren, og sælgeren skal tilbagebetale forbrugeren den pris, der er betalt for varerne, ved modtagelsen af varerne eller dokumentation, der er tilvejebragt af forbrugeren for at have tilbageleveret varerne, jf. artikel 16, stk. 3, litra a-b. Medlemsstaterne kan med henblik herpå fastsætte nærmere regler for tilbagelevering og tilbagebetaling. Varedirektivets artikel 16, stk. 3, stiller således ikke krav om samtidig udveksling af ydelserne.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 59, at hvis forbrugeren ophæver aftalen på grund af en mangel, bør varedirektivet udelukkende fastsætte regler om de væsentligste virkninger heraf samt reglerne vedrørende retten til at ophæve aftalen, navnlig parternes forpligtelse til at tilbagelevere, hvad de har modtaget. Dermed bør sælgeren være forpligtet til at refundere det beløb, som forbrugeren har betalt, og forbrugeren bør tilbagelevere varen.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 60, at varedirektivet ikke berører medlemsstaternes frihed til at regulere andre konsekvenser af at ophæve en aftale end dem, der er fastsat i direktivet, såsom konsekvenserne ved forringelse af varernes værdi eller ødelæggelse eller bortkomst af varen. Medlemsstaterne bør også have mulighed for at fastsætte de nærmere regler for tilbagebetaling af prisen til forbrugeren, f.eks. reglerne vedrørende de midler, der skal anvendes til denne tilbagebetaling, eller vedrørende mulige omkostninger og afgifter, der er påløbet i forbindelse med tilbagebetalingen. Medlemsstaterne bør f.eks. også have frihed til at fastsætte visse tidsfrister for prisens tilbagebetaling eller for varernes tilbagelevering.

3.2.2 Direktivet om digitalt indholds artikel 13-18

3.2.2.1 Beføjelser ved manglende levering

Det fremgår af artikel 13, stk. 1, litra a-b, i direktivet om digitalt indhold, at hvor den erhvervsdrivende ikke leverer det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med artikel 5 om levering, anmoder forbrugeren den erhvervsdrivende om at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Hvis den erhvervsdrivende derefter ikke leverer det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden unødig forsinkelse eller inden for en yderligere frist, som parterne udtrykkelig er blevet enige om, er forbrugeren berettiget til at ophæve aftalen. Det gælder dog ikke, og forbrugeren er berettiget til at ophæve aftalen omgående, hvor

- den erhvervsdrivende har meddelt, eller det tydeligt fremgår af omstændighederne, at den erhvervsdrivende ikke vil levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste, eller

- forbrugeren og den erhvervsdrivende har aftalt, eller det tydeligt fremgår af omstændighederne i forbindelse med indgåelsen af aftalen, at et bestemt leveringstidspunkt er af afgørende betydning for forbrugeren, og den erhvervsdrivende ikke leverer det digitale indhold eller den digitale tjeneste inden eller på dette tidspunkt.

Ved forbrugerens ophævelse af aftalen i henhold til artikel 13, stk. 1 eller 2, finder artikel 15-18, jf. kapitel 6, pkt. 3.2.2.6-3.2.2.9, tilsvarende anvendelse, jf. artikel 13, stk. 3. Artikel 13 finder ikke anvendelse på et fysisk medium, der udelukkende bruges som en bærer af digitalt indhold, jf. artikel 3, stk. 3.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 61, at hvor den erhvervsdrivende ikke har leveret det digitale indhold eller den digitale tjeneste, bør forbrugeren anmode den erhvervsdrivende om at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste. I sådanne tilfælde bør den erhvervsdrivende reagere uden unødig forsinkelse eller inden for en yderligere periode, som parterne udtrykkeligt er blevet enige om. I betragtning af, at digitalt indhold eller en digital tjeneste leveres i digital form, bør leveringen i de fleste tilfælde ikke kræve yderligere tid for at stille det digitale indhold eller den digitale tjeneste til rådighed for forbrugeren. I sådanne tilfælde bør den erhvervsdrivendes forpligtelse til at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden unødig forsinkelse derfor betyde, at levering skal ske omgående. Hvis den erhvervsdrivende derefter ikke leverer det digitale indhold eller den digitale tjeneste, bør forbrugeren have ret til at ophæve aftalen. Under særlige omstændigheder, såsom hvor det står klart, at den erhvervsdrivende ikke vil levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste, eller hvis et bestemt leveringstidspunkt er af afgørende betydning for forbrugeren, bør forbrugeren have ret til at ophæve aftalen uden først at anmode den erhvervsdrivende om at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

3.2.2.2 Beføjelser ved manglende overensstemmelse

Det fremgår af artikel 14, stk. 1, i direktivet om digitalt indhold, at i tilfælde af manglende overensstemmelse har forbrugeren ret til at få det digitale indhold eller den digitale tjeneste bragt i overensstemmelse, få et forholdsmæssigt afslag i prisen eller ophæve aftalen på de betingelser, der er fastsat i artikel 14.

3.2.2.3 Skjulte mangler

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 12, at direktivet om digitalt indhold ikke berører nationale regler, der ikke gælder specifikt for forbrugeraftaler, og som giver specifikke beføjelser i forbindelse med visse typer af fejl, der ikke kunne konstateres på tidspunktet for aftalens indgåelse, dvs. nationale bestemmelser, som kan fastsætte specifikke regler for den erhvervsdrivendes ansvar for skjulte fejl.

3.2.2.4 Ret til at få bragt indholdet eller tjenesten i overensstemmelse

Det fremgår af artikel 14, stk. 2, litra a-b, i direktivet om digitalt indhold, at forbrugeren har ret til at få det digitale indhold eller den digitale tjeneste bragt i overensstemmelse, medmindre det vil være umuligt eller påføre den erhvervsdrivende omkostninger, der vil være uforholdsmæssigt store, under hensyntagen til alle sagens omstændigheder, herunder

- værdien, som det digitale indhold eller den digitale tjeneste ville have, hvis der ikke var tale om manglende overensstemmelse, og
- den manglende overensstemmelses betydning.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 63, at afhængigt af det digitale indholds eller den digitale tjenestes tekniske karakteristika bør den erhvervsdrivende have lov til at vælge en bestemt måde at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, f.eks. ved at frigive opdateringer eller stille en ny kopi af det digitale indhold eller den digitale tjeneste til rådighed for forbrugeren.

Den erhvervsdrivende skal bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse inden for en rimelig frist fra det tidspunkt, hvor den erhvervsdrivende af forbrugeren er blevet gjort bekendt med den manglende overensstemmelse, gratis og uden væsentlig ulempe for forbrugeren, idet der tages hensyn til det digitale indholds eller den digitale tjenestes karakter og det formål, som forbrugeren skulle bruge det digitale indhold eller den digitale tjeneste til, jf. artikel 14, stk. 3.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 64, at i lyset af digitalt indholds og digitale tjenesters forskelligartede natur er det ikke hensigtsmæssigt at sætte faste frister for udøvelsen af rettigheder eller opfyldelsen af forpligtelser relateret til digitalt indhold eller digitale tjenester. Sådanne frister ville nemlig ikke kunne tage hensyn til denne forskelligartethed og kunne enten være for korte eller for lange i et givet tilfælde. Det er derfor mere hensigtsmæssigt at kræve, at digitalt indhold og digitale tjenester bringes i overensstemmelse inden for en rimelig frist. Et sådant krav bør ikke forhindre parterne i at nå til enighed om en bestemt frist for at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse. Det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal bringes i overensstemmelse gratis. Navnlig skal forbrugeren friholdes for omkostninger forbundet med udviklingen af en opdatering til det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

3.2.2.5 Afslag i prisen eller ophævelse

Det fremgår af artikel 14, stk. 4, litra a-e, i direktivet om digitalt indhold, at forbrugeren er berettiget til enten et forholdsmæssigt afslag i prisen (i overensstemmelse med artikel 14, stk.

5, jf. kapitel 6, pkt. 3.2.2.5), hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres mod betaling af en pris, eller til ophævelse af aftalen (i overensstemmelse med artikel 14, stk. 6, jf. kapitel 6, pkt. 3.2.2.5), hvis

- afhjælpning for at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse er umulig eller uforholdsmæssig, jf. artikel 14, stk. 2,
- den erhvervsdrivende ikke har bragt det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, jf. artikel 14, stk. 3,
- der er manglende overensstemmelse trods den erhvervsdrivendes forsøg på at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse,
- den manglende overensstemmelse er af en så alvorlig karakter, at et øjeblikkeligt afslag i prisen eller øjeblikkelig ophævelse af aftalen er berettiget, eller
- den erhvervsdrivende har tilkendegivet, eller det fremgår tydeligt af omstændighederne, at den erhvervsdrivende ikke vil bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse inden for en rimelig frist eller uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

Det bemærkes i forbindelse med artikel 14, stk. 4, litra b, at sælgeren skal bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse inden for rimelig tid, gratis og uden væsentlig ulempe for forbrugeren. Hvis en af disse betingelser ikke er opfyldt, kan forbrugeren kræve afslag i prisen eller ophævelse. Det betyder, at forbrugeren vil være berettiget til afslag eller ophævelse i tilfælde, hvor sælgeren nok har bragt det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, men betingelserne ikke er opfyldt. Dette står i modsætning til varedirektivet.

Der fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 65, at hvor det er retligt eller faktisk umuligt at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, eller hvor den erhvervsdrivende afviser at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, fordi det vil medføre uforholdsmæssigt store omkostninger for den erhvervsdrivende, eller hvor den erhvervsdrivende ikke har bragt det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse inden for en rimelig frist, gratis og uden væsentlig ulempe for forbrugeren, bør forbrugeren have ret til afhjælpning i form af et afslag i prisen eller ophævelse af aftalen. I visse situationer er det berettiget, at forbrugeren bør have ret til at få et afslag i prisen eller ophæve aftalen omgående, f.eks. hvor det tidligere ikke er lykkedes den erhvervsdrivende at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, eller hvor forbrugeren ikke kan forventes fortsat at have tiltro til den erhvervsdrivendes evne til at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse på grund af den alvorlige karakter af den manglende overensstemmelse. Forbrugeren bør f.eks. have ret til umiddelbart at anmode om afslag i prisen eller ophævelse af aftalen, hvis forbrugeren får leveret

antivirussoftware, der selv er inficeret med virus og ville udgøre en sådan alvorlig manglende overensstemmelse. Det samme bør gøre sig gældende, hvor det står klart, at den erhvervsdrivende ikke vil bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse inden for en rimelig frist eller uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

Det fremgår af artikel 14, stk. 5, i direktivet om digitalt indhold, at et prisafslag skal stå i forhold til den lavere værdi af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som forbrugeren fik leveret, sammenholdt med den værdi, som det digitale indhold eller den digitale tjeneste ville have, hvis det eller den var i overensstemmelse. Hvor aftalen fastsætter, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres over en periode mod betaling af en pris, omfatter prisafslaget den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke var i overensstemmelse. Det bemærkes i den forbindelse, at det relevante tidspunkt for beregning af afslaget er leveringstidspunktet.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 66, at i et tilfælde, hvor en forbruger har ret til afslag i den pris, der er betalt for det digitale indhold eller den digital tjeneste, som leveres over en periode, bør beregningen af prisafslaget tage hensyn til det digitale indholds eller den digitale tjenestes værdiforringelse på grund af både den manglende overensstemmelse og den periode, hvor forbrugeren ikke var i stand til at gøre brug af overensstemmende digitalt indhold eller en overensstemmende digital tjeneste.

Det fremgår af artikel 14, stk. 6, i direktivet om digitalt indhold, at når det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres mod betaling af en pris, er forbrugeren kun berettiget til at ophæve aftalen, hvis den manglende overensstemmelse ikke er uvæsentlig. Det er op til den erhvervsdrivende at bevise, at den manglende overensstemmelse er uvæsentlig.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 67, at hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres mod betaling af en pris, bør forbrugeren kun kunne ophæve aftalen, hvis den manglende overensstemmelse ikke er uvæsentlig. Hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste imidlertid ikke leveres mod betaling af en pris, men forbrugeren afgiver personoplysninger, bør forbrugeren også have ret til at ophæve aftalen i tilfælde, hvor den manglende overensstemmelse er uvæsentlig, eftersom afhjælpning i form af et afslag i prisen ikke er tilgængelig for forbrugeren. Det er således ikke en forudsætning for ophævelse, at manglen er ikke uvæsentlig, når forbrugeren betaler med personoplysninger. I tilfælde, hvor forbrugeren betaler en pris og afgiver personoplysninger, bør forbrugeren have alle tilgængelige beføjelser i tilfælde af manglende overensstemmelse. Forbrugeren bør navnlig, forudsat at alle andre betingelser er opfyldt, have ret til at få det digitale indhold eller den digitale tjeneste bragt

i overensstemmelse, til at få afslag i prisen i forhold til det beløb, der er betalt for det digitale indhold eller den digitale tjeneste, eller til at få aftalen ophævet.

3.2.2.6 Udøvelse af retten til ophævelse

Det fremgår af artikel 15 i direktivet om digitalt indhold, at forbrugeren udøver sin ret til at ophæve aftalen ved hjælp af en erklæring til den erhvervsdrivende om, at forbrugeren har besluttet at ophæve aftalen.

3.2.2.7 Den erhvervsdrivendes forpligtelser i tilfælde af ophævelse

Det fremgår af artikel 16, stk. 1, i direktivet om digitalt indhold, at i tilfælde af ophævelse af en aftale tilbagebetaler den erhvervsdrivende alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen, til forbrugeren.

Det fremgår videre, at hvor aftalen fastsætter levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste mod betaling af en pris og over en periode, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en periode forud for ophævelsen af aftalen var i overensstemmelse, tilbagebetaler den erhvervsdrivende imidlertid kun forbrugeren den forholdsmæssige del af den betalte pris, svarende til den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke var i overensstemmelse, og den eventuelle del af prisen, som forbrugeren på forhånd har betalt for den aftaleperiode, der ville have resteret, hvis aftalen ikke var blevet ophævet.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 68, at hvor forbrugeren ophæver aftalen, bør den erhvervsdrivende tilbagebetale det beløb, som forbrugeren har betalt. Det er imidlertid nødvendigt at afveje forbrugeres og erhvervsdrivendes legitime interesser i de tilfælde, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres over en periode, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste kun var i overensstemmelse i en del af perioden. Derfor bør forbrugeren, når aftalen ophæves, kun have ret til den del af den betalte pris, der svarer til og står i forhold til den tid, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke var i overensstemmelse. Forbrugeren bør også være berettiget til en eventuel del af den pris, der måtte være betalt forud, for en eventuel periode, der ville have bestået efter aftalens ophævelse.

Det fremgår af artikel 16, stk. 2, i direktivet om digitalt indhold, at for så vidt angår forbrugerens personoplysninger skal den erhvervsdrivende opfylde de forpligtelser, der gælder i henhold til forordning (EU) 2016/679 (databeskyttelsesforordningen).

Det fremgår videre af artikel 16, stk. 3, litra a-d, at den erhvervsdrivende skal afholde sig fra at anvende nogen form for indhold, bortset fra personoplysninger, som forbrugeren har afgivet

eller genereret ved brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som den erhvervsdrivende har leveret undtagen, hvis indholdet

- ikke kan anvendes uden for rammerne af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er leveret af den erhvervsdrivende,
- kun vedrører forbrugerens aktivitet i forbindelse med brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er leveret af den erhvervsdrivende,
- er blevet sammenlagt med andre oplysninger fra den erhvervsdrivende og ikke kan udskilles eller kun med en uforholdsmæssigt stor indsats, eller
- er genereret af forbrugeren og andre i fællesskab, og andre forbrugere fortsat kan gøre brug af indholdet.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 69, at hvis forbrugeren afgiver personoplysninger til den erhvervsdrivende, bør den erhvervsdrivende overholde forpligtelserne i henhold til databeskyttelsesforordningen. Sådanne forpligtelser bør også overholdes i de tilfælde, hvor forbrugeren betaler en pris og afgiver personoplysninger. Når en aftale ophæves, bør den erhvervsdrivende også afholde sig fra at bruge nogen form for indhold, bortset fra personoplysninger, som forbrugeren har afgivet eller genereret ved brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som den erhvervsdrivende har leveret. Et sådant indhold kunne omfatte digitale billeder, video- og lydfiler og indhold, der er genereret på mobile enheder. Den erhvervsdrivende bør dog være berettiget til fortsat at anvende det indhold, forbrugeren har afgivet eller genereret, i tilfælde, hvor et sådant indhold enten ikke kan anvendes uden for rammerne af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som den erhvervsdrivende har leveret, udelukkende vedrører forbrugerens aktivitet, er sammenlagt med andre data af den erhvervsdrivende og ikke kan udskilles eller kun ved en uforholdsmæssigt stor indsats, eller er genereret af forbrugeren og andre i fællesskab, og andre forbrugere fortsat kan anvende det.

Med undtagelse af de situationer, der er omhandlet i artikel 16, stk. 3, litra a-c, stiller den erhvervsdrivende på forbrugerens anmodning ethvert indhold, der ikke er personoplysninger, som forbrugeren har afgivet eller genereret ved brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, den erhvervsdrivende har leveret, til rådighed for forbrugeren. Forbrugeren er berettiget til at downloade det digitale indhold gratis, uden hindringer fra den erhvervsdrivende, inden for en rimelig frist og i et almindeligt anvendt og maskinlæsbart format, jf. artikel 16, stk. 4.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 70, at forbrugeren kunne blive afskrækket fra at gøre brug af sine beføjelser i forbindelse med digitalt indholds eller en digital tjenestes manglende overensstemmelse, hvis forbrugeren fratages adgang til andet indhold end personoplysninger,

som forbrugeren har afgivet eller genereret ved anvendelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste. For at sikre, at forbrugeren er effektivt beskyttet i forhold til retten til at ophæve aftalen, bør den erhvervsdrivende derfor på forbrugerens anmodning gøre indholdet tilgængeligt for forbrugeren efter ophævelse af aftalen.

Det fremgår videre af præambelbetragtning nr. 71, at forbrugeren bør have ret til at downloade indholdet inden for en rimelig frist uden hindringer fra den erhvervsdrivende, i et almindeligt, maskinlæsbart dataformat og gratis, bortset fra omkostninger, som skyldes forbrugerens eget digitale miljø, f.eks. omkostningerne til en netværksforbindelse, da disse ikke er specifikt knyttet til download af indholdet. Den erhvervsdrivendes forpligtelse til at gøre indholdet tilgængeligt bør imidlertid ikke gælde, hvis indholdet kun kan bruges inden for rammerne af anvendelsen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, udelukkende vedrører forbrugerens aktivitet i forbindelse med anvendelsen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller er sammenlagt med andre data af den erhvervsdrivende og ikke kan udskilles eller kun ved en uforholdsmæssigt stor indsats. I sådanne tilfælde har indholdet ikke nogen væsentlig praktisk anvendelse eller interesse for forbrugeren, idet der også tages hensyn til den erhvervsdrivendes interesser. Derudover bør den erhvervsdrivendes forpligtelse til efter ophævelse af aftalen at give forbrugeren adgang til enhver form for indhold, som ikke er personoplysninger, og som er afgivet eller genereret af forbrugeren, ikke berøre den erhvervsdrivendes ret til ikke at offentliggøre visse former for indhold i henhold til gældende ret.

Endelig fremgår det af artikel 16, stk. 5, at den erhvervsdrivende kan forhindre forbrugerens fortsatte brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, navnlig ved at gøre det digitale indhold eller den digitale tjeneste utilgængelig(t) for forbrugeren eller ved at gøre forbrugerens konto inaktiv, uden at det berører forpligtelserne i artikel 16, stk. 4.

3.2.2.8 Forbrugerens forpligtelser i tilfælde af ophævelse

Det fremgår af artikel 17, stk. 1, i direktivet om digitalt indhold, at efter ophævelse af aftalen skal forbrugeren afholde sig fra at anvende det digitale indhold eller den digitale tjeneste og fra at stille det eller den til rådighed for tredjeparter.

Hvor det digitale indhold er blevet leveret på et fysisk medium, tilbageleverer forbrugeren på den erhvervsdrivendes anmodning og for dennes regning det fysiske medium til den erhvervsdrivende uden unødig forsinkelse. Hvis den erhvervsdrivende beslutter at anmode om tilbagelevering af det fysiske medium, skal anmodningen fremsættes inden for 14 dage fra den dag, hvor den erhvervsdrivende modtager meddelelse om forbrugerens beslutning om at ophæve aftalen, jf. artikel 17, stk. 2.

Det fremgår af artikel 17, stk. 3, at forbrugeren ikke skal betale for brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i den periode forud for ophævelsen af aftalen, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke var i overensstemmelse.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 72, at hvor aftalen er ophævet, bør forbrugeren ikke have pligt til at betale for brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste for en eventuel periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke var i overensstemmelse, eftersom det ville fratage forbrugeren den reelle beskyttelse. Forbrugeren bør imidlertid også afholde sig fra at bruge det digitale indhold eller den digitale tjeneste og fra at stille det til rådighed for tredjemand, f.eks. ved at slette det digitale indhold eller eventuelle brugbare kopier eller på anden vis gøre det digitale indhold utilgængeligt eller den digitale tjeneste utilgængelig.

3.2.2.9 Tidsfrister og tilbagebetaling fra den erhvervsdrivende

Det fremgår af artikel 18, stk. 1, at enhver tilbagebetaling, som den erhvervsdrivende skylder forbrugeren i henhold til artikel 14, stk. 4 og 5, eller artikel 16, stk. 1, som følge af et afslag i prisen eller ophævelse af en aftale, skal foretages uden unødig forsinkelse og under alle omstændigheder inden for 14 dage fra den dag, hvor den erhvervsdrivende modtager meddelelse om forbrugerens beslutning om at gøre sin ret til et afslag i prisen eller sin ret til at ophæve aftalen gældende.

Det fremgår af artikel 18, stk. 2, at den erhvervsdrivende skal foretage tilbagebetalingen ved anvendelse af det samme betalingsmiddel, som forbrugeren benyttede til at betale for det digitale indhold eller den digitale tjeneste, medmindre forbrugeren udtrykkelig accepterer et andet betalingsmiddel, og forudsat at forbrugeren ikke skal betale gebyr som følge af en sådan tilbagebetaling.

Endelig fremgår det af artikel 18, stk. 3, at den erhvervsdrivende ikke må pålægge forbrugeren gebyrer i forbindelse med tilbagebetalingen.

3.2.2.10 Tilbageholdelse og tilbagebetaling

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 15, at medlemsstaterne frit kan lovgive om parters ret til at undlade at opfylde deres forpligtelser helt eller delvist, indtil den anden part opfylder sine forpligtelser. Medlemsstaterne kan f.eks. frit lovgive om, hvorvidt en forbruger i tilfælde af manglende overensstemmelse skal have ret til at tilbageholde betaling af prisen eller en del deraf, indtil den erhvervsdrivende har bragt det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, eller om den erhvervsdrivende skal have ret til at tilbageholde en eventuel

tilbagebetaling til forbrugeren ved ophævelse af en aftale, indtil forbrugeren opfylder forpligtelsen til at tilbagelevere det fysiske medium til den erhvervsdrivende.

3.3 Udvalgets overvejelser

3.3.1 Generelt om nødvendige ændringer som følge af direktiverne

3.3.1.1 Nyaffattelse af købelovens bestemmelser om misligholdelsesbeføjelser

Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold indfører en række bestemmelser om forbrugerens misligholdelsesbeføjelser i tilfælde af mangler ved varen, det digitale indhold eller den digitale tjeneste, herunder retten til afhjælpning, omlevering, afslag i prisen og ophævelse af købsaftalen. Direktiverne angiver tillige en række betingelser for, hvornår de forskellige misligholdelsesbeføjelser kan gøres gældende (dvs. hierarkiet imellem dem).

Købeloven indeholder også regler om, hvilke misligholdelsesbeføjelser forbrugeren kan gøre gældende i tilfælde af mangler, men reguleringen i købeloven afviger på visse punkter fra direktiverne, selv om beføjelserne og hierarkiet herimellem overordnet set er de samme.

Artikel 13-16 i varedirektivet og artikel 13-18 i direktivet om digitalt indhold indebærer derfor en række nødvendige ændringer af købelovens bestemmelser om misligholdelsesbeføjelser, herunder særligt købelovens § 78 om misligholdelsesbeføjelser.

Direktiverne indebærer bl.a., at den gældende misligholdelsesbeføjelse "passende afslag" skal ændres til "forholdsmæssigt afslag", som skal fastsættes ud fra den værdiforringelse, som manglen har medført. Særligt for så vidt angår direktivet om digitalt indhold er der behov for en række mere omfattede ændringer af købeloven, da direktivet indeholder regler om f.eks. betaling med personoplysninger samt om sælgerens og forbrugerens særlige "digitale forpligtelser" i tilfælde af ophævelse af en aftale.

Udvalget vurderer på den baggrund, at der er behov for at nyaffatte købelovens regler om misligholdelsesbeføjelser, således at lovens gældende § 78 erstattes med direktivernes bestemmelser om beføjelser i tilfælde af manglende levering, mangler, afhjælpning eller omlevering, afslag i prisen og ophævelse af købsaftalen samt om parternes forpligtelser ved ophævelse. Udvalget foreslår således regulering i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 20 og bemærkningerne hertil.

Udvalget overvejelser om visse nærmere angivne spørgsmål i forhold til udformningen af lovudkastets regler om misligholdelsesbeføjelser er gengivet i det følgende:

3.3.1.2 Varedirektivets artikel 13, stk. 4, litra a

Udvalget har drøftet de nødvendige ændringer som følge af direktivernes bestemmelser om misligholdelsesbeføjelser, særligt varedirektivets artikel 13, stk. 4, litra a. Da bestemmelsen ikke henviser til artikel 14, stk. 1, har forbrugeren efter ordlyden af direktivet ikke ret til afslag i prisen eller ophævelse af aftalen i tilfælde, hvor sælgeren har gennemført afhjælpning eller omlevering, men hvor det ikke er sket inden for rimelig tid, gratis eller uden væsentlig ulempe for forbrugeren. Direktivet om digitalt indhold indeholder derimod en sådan ret for forbrugeren, jf. artikel 14, stk. 4, litra b.

Efter købelovens § 78, stk. 4, kan forbrugeren kræve afhjælpning for sælgers regning, ophævelse og afslag i prisen, hvis sælgeren ikke afhjælper en mangel eller omleverer inden for rimelig tid, uden udgift og uden væsentlig ulempe for forbrugeren. Har forbrugeren fremsat krav om afhjælpning, suspenderes forbrugerens ret til at udøve de øvrige misligholdelsesbeføjelser. Opfylder sælgeren sin afhjælpningspligt, således at genstanden bringes i mangelfri stand, bortfalder retten til at gøre de nævnte beføjelser gældende endeligt. Aftaler om, at sælgeren f.eks. skal afhjælpe en væsentlig mangel, vil som udgangspunkt også være bindende for forbrugeren og afskære denne fra at hæve eller kræve et forholdsmæssigt afslag, hvis sælgeren opfylder sin afhjælpningspligt.

Udvalget har derfor overvejet, hvilke justeringer af retstilstanden efter købelovens § 78, stk. 4, som direktiverne giver anledning til.

Udvalget vurderer, at det ikke er muligt at opretholde købelovens § 78, stk. 4, i sin nuværende form, idet direktiverne på dette punkt indeholder forskellige regler, og det er ikke muligt at justere retstilstanden på det ene direktivs område, således at den kommer til at svare til retstilstanden på det andet direktiv. Det skyldes kravene til direktivimplementering, og at direktiverne er totalharmoniserende, hvorfor medlemsstaterne ikke kan vedtage andre regler end dem, der følger af direktiverne.

Udvalget henviser i den forbindelse til, at EU-Kommissionen over for udvalget har oplyst, at varedirektivets artikel 13, stk. 4, litra a, skal implementeres i overensstemmelse med ordlyden, selv om direktivet om digitalt indhold indebærer en anden retstilstand på dette punkt. Det svenske udvalg om implementering af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold er kommet frem til, at der skal indføres forskellige regler, jf. dette udvalgs betænkning En ny lag om konsumentskydd vid köp och vissa andra avtal, Betänkande av Utredningen om nya konsumentköpregler, Stockholm 2020, SOU 2020:51, s. 138 ff.

Udvalget foreslår på den baggrund, at forbrugeren ved køb af varer mv. ikke har ret til afslag i prisen eller ophævelse af aftalen i tilfælde, hvor sælgeren har gennemført afhjælpning eller omlevering, men hvor det ikke er sket inden for rimelig tid, gratis eller uden væsentlig ulempe for forbrugeren, hvorimod forbrugeren har en sådan ret i relation til køb af digitalt indhold og digitale tjenester.

Udvalget bemærker i den forbindelse, at forbrugeren uanset begrænsningen i misligholdelsesbeføjelserne på varedirektivets område vil have ret til at få tilbagebetalt eventuelle beløb, som er betalt for en afhjælpning i strid med reglerne herom, og at forbrugeren efter omstændighederne vil have ret til erstatning efter de almindelige regler herom.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 20 og bemærkningerne hertil.

3.3.1.3 Afslag i prisen

Både varedirektivet og direktivet om digitalt indhold indeholder regler om, at et afslag i pris skal fastsættes forholdsmæssigt på grundlag af den lavere værdi af varen, det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som forbrugeren har modtaget, i forhold til den værdi, salgsgenstanden ville have haft, hvis den havde mangelfri. Ifølge købelovens § 78, stk. 1, nr. 3, kan forbrugeren tildeles et passende afslag, dvs. at der kan også gives afslag for mangler, der ikke er værdiforringende.

Udvalget har på den baggrund overvejet, om det er muligt at opretholde muligheden for at udmåle et passende afslag – dvs. i tilfælde, hvor manglen ikke er værdiforringende. Det er udvalgets vurdering, at det ikke er muligt, da direktivernes bestemmelser på dette punkt udgør totalharmonisering. Udvalget foreslår derfor, at købeloven ændres, således at det fremgår, at forbrugeren kan få et forholdsmæssigt afslag.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 20 og bemærkningerne hertil.

3.3.1.4 Købelovens § 46

Købelovens § 46 regulerer køberens hæveadgang, når sælgeren skal levere efterhånden, og en enkelt levering er mangelfuld. Varedirektivets artikel 16, stk. 2, regulerer køberens hæveadgang, når en mangel kun vedrører nogle af de i henhold til købsaftalen leverede varer, hvilket må antages bl.a. at omfatte de tilfælde, som reguleres af købelovens § 46. Bestemmelserne er ikke formuleret på samme måde.

Udvalget vurderer på den baggrund, at der er behov for at gennemføre artikel 16, stk. 2, i en ny bestemmelse i dansk ret. Udvalget stiller derfor forslag herom, og om at købelovens § 46 ophæves i forbrugerkøb.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 3 og 20 og bemærkningerne hertil.

3.3.2 Ikke uvæsentlighed som betingelse for ophævelse

3.3.2.1 Krav om nye regler?

Som anført indebærer varedirektivets artikel 13, stk. 5, og direktivet om digitalt indholds artikel 14, stk. 6, at forbrugeren ikke kan ophæve en aftale, hvis manglen kun er uvæsentlig (for direktivet om digitalt indholds vedkommende gælder dette krav efter ordlyden alene, når der leveres mod betaling af en pris). I begge direktiver er bestemmelsen herom indsat efter opregningen af misligholdelsesbeføjelserne, dvs. et andet sted end i den danske købelov, hvor ikke uvæsentlighed nævnes som noget af det første. Som følge af kravene til direktivimplementering lægges der op til at ændre købeloven, så strukturen heri kommer til at svare til direktivernes struktur.

De relevante bestemmelser i varedirektivet og direktivet om digitalt indhold er udformet på samme måde som i forbrugerkøbsdirektivet, der ligger til grund for den gældende købelov. Strukturen i de nye direktiver giver således ikke grundlag for at forstå kravet om ikke uvæsentlighed anderledes end hidtil.

Efter den gældende købelov kan forbrugeren som udgangspunkt kun ophæve aftalen, når manglen ikke er uvæsentlig. Det gælder dog ikke i de tilfælde, hvor f.eks. afhjælpning eller omlevering ikke er sket inden rimelig tid, eller en uvæsentlig mangel forbliver synlig efter sælgerens forsøg (eventuelt flere) på afhjælpning.

Udvalget har på den baggrund overvejet, om det er muligt at opretholde den danske retstilstand.

Efter købelovens § 78, stk. 1, kan et køb ophæves, hvis varen lider af en mangel, der ikke er uvæsentlig. Købelovens § 78, stk. 4, omhandler den situation, hvor varen lider af en mangel, og hvor sælgeren ikke opfylder krav eller tilbud om afhjælpning eller omlevering inden for rimelig tid, uden udgift og uden væsentlig ulempe for køberen. I de situationer kan køberen bl.a. kræve ophævelse af købet – også selv om manglen i udgangspunktet kun var uvæsentlig.

Af både varedirektivets artikel 13, stk. 5, og artikel 14, stk. 6, i direktivet om digitalt indhold fremgår, at forbrugeren ikke er berettiget til at ophæve aftalen, hvis manglen kun er uvæsentlig (dog kun, når der er betalt en pris for digitalt indhold eller digitale tjenester). Dette svarer til

købelovens § 78, stk. 1. Der tages ikke i direktivernes artikler specifik stilling til den efterfølgende situation, hvor sælger ikke afhjælper en mangel eller omleverer salgsgenstanden inden for rimelig tid, som beskrevet i købelovens § 78, stk. 4.

Det fremgår imidlertid udtrykkeligt af varedirektivets præambelbetragtning nr. 50, der omhandler forbrugerens rettigheder ved konstaterede mangler (uden alene at rette sig mod mangler af et vist omfang), at forbrugeren bør have ret til at kræve og opnå et afslag i prisen eller ophævelse af aftalen uden yderligere ventetid, hvis sælgeren ikke har afhjulpet eller omleveret varen inden for rimelig tid. Der kan også henvises til præambelbetragtning nr. 65 i direktivet om digitalt indhold.

Med støtte heri og i det i øvrigt anførte i præambelbetragtning nr. 50-52 i varedirektivet og nr. 62-65 i direktivet om digitalt indhold, er det Justitsministeriets vurdering, at retstilstanden efter købelovens § 78, stk. 4, kan opretholdes i forbindelse med direktivernes gennemførelse i dansk ret

Den ret til enten et forholdsmæssigt afslag i prisen eller til ophævelse af købsaftalen, som forbrugeren har efter ordlyden af varedirektivets artikel 13, stk. 4, når sælgeren ikke vil bringe varen i overensstemmelse inden for en rimelig tid, må således nødvendigvis skulle eksistere ved siden af bestemmelsen i varedirektivets artikel 13, stk. 5, hvorefter forbrugeren ikke er berettiget til at ophæve aftalen, hvis manglen kun er uvæsentlig. Udover at dette resultat støttes af den udtrykkelige ordlyd i varedirektivets præambelbetragtning nr. 50, støttes resultatet også af en formålsfortolkning, jf. hensynet til et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, som er fremhævet i formålsbestemmelserne i artikel 1 i begge direktiver. Endelig støttes resultatet af en konsekvensbetragtning, da det ville kunne hindre direktivets effektive virkning, hvis sælgeren bevidst kunne undlade at bringe varen i overensstemmelse inden for en rimelig tid ved mangler af mindre væsentlig karakter. Det bemærkes i den forbindelse også, at et forholdsmæssigt afslag ved uvæsentlige mangler ofte vil være uden nævneværdig værdi og dermed værdiløst som reaktion på manglen. Dette resultat er med andre ord udtryk for den balance mellem rettigheder og forpligtigelser mellem aftaleparterne, som søges opnået, jf. varedirektivets præambeltragtning nr. 53, der knytter sig til varedirektivets artikel 13, stk. 5.

3.3.2.2 Flertallets udtalelse

Et flertal af udvalgets medlemmer, bestående af Thomas Klyver, Louise Black Mogensen, Susanne Karstoft, Søren Seerup, Kristian Storgaard, Jacob Linkis, Martha Nør Kjeldsen, Susanne Aamann, Anne L. Jarulf og Jasmin Sharzad, finder på den baggrund ikke grundlag for at ændre gældende dansk ret i relation til kravet om ikke uvæsentlighed i tilfælde, hvor

afhjælpning og omlevering ikke sker inden for rimelig tid. Flertallet har fundet anledning til at præcisere dette i lovudkastet.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 20 og bemærkningerne hertil.

3.3.2.3 Mindretallets udtalelse

Et mindretal af udvalgets medlemmer, bestående af Bo Dalsgaard, Tina Morell Nielsen og Lars Frolov-Hammer, finder, at det ikke vil være i overensstemmelse med varedirektivet og direktivet om digitalt indhold at opretholde en bestemmelse om, at køberen i visse tilfælde kan hæve købet, selv om manglen er uvæsentlig. Efter mindretallets opfattelse bør det i givet fald være en forudsætning, at de andre EU-lande har en tilsvarende fortolkning af direktiverne.

Det fremgår udtrykkeligt af artikel 13, stk. 5, i varedirektivet, og artikel 14, stk. 6, i direktivet om digitalt indhold, at forbrugeren ikke er berettiget til at ophæve aftalen, hvis manglen kun er uvæsentlig. Opbygningen af henholdsvis artikel 13 i varedirektivet og artikel 14 i direktivet om digitalt indhold, hvor kravet om ikke uvæsentlighed, som en forudsætning for at hæve købet, kommer efter de øvrige beføjelser, må efter mindretallets opfattelse forstås således, at dette krav gælder i alle de situationer, hvor en forbruger ellers ville have ret til at hæve købet.

Ovenstående underbygges yderligere af varedirektivets præambeltragtning nr. 53, hvoraf det direkte fremgår, at for at bevare en balance mellem rettigheder og forpligtelser mellem aftaleparterne bør forbrugeren kun have ret til at ophæve aftalen i tilfælde, hvor manglen ikke er uvæsentlig.

Præambelbetragtning 50 fastslår alene, at køberen kan vælge mellem et afslag i prisen eller ophævelse af aftalen, hvis sælgeren ikke afhjælper en mangel inden for en rimelig periode. Præambelbetragtning 53 stiller yderligere krav til, hvornår et køb kan ophæves og må derfor ses som en begrænsning af køberens valgfrihed efter bl.a. præambelbetragtning 50.

Det var ligeledes efter artikel 3, stk. 6, i det tidligere forbrugerkøbsdirektiv en betingelse for at hæve købet, at manglen ikke er uvæsentlig. Arbejdsgruppen fandt dog, at det var muligt at opretholde købelovens regler, der gav forbrugeren mulighed for at hæve købet i videre omfang end direktivet, under henvisning til direktivets minimumsklausul, jf. betænkning nr. 1403/2001, side 124-125.

Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold er udtryk for totalharmonisering, hvorfor det ikke længere er muligt at opretholde gældende ret vedrørende ophævelse af købet.

Mindretallet bemærker endvidere, at det ikke vil føre til en urimelig retsstilling, at købere af et produkt må nøjes med et forholdsmæssigt afslag, hvis en mangel er uvæsentlig. Det kunne endda føre til en mindre miljøbelastning.

3.3.3 Tilbageholdelse af betalingen

Ifølge varedirektivets artikel 13, stk. 6, har forbrugeren ret til at tilbageholde betaling af en udestående del af prisen eller en del deraf, indtil sælgeren har opfyldt sine forpligtelser i henhold til direktivet. Varedirektivet overlader det til medlemsstaterne at fastsætte nærmere betingelser og regler for forbrugerens udøvelse af tilbageholdsretten. Direktivet om digitalt indhold overlader det bl.a. til medlemsstaterne at lovgive om parters ret til at undlade at opfylde deres forpligtelser helt eller delvist, indtil den anden part opfylder sine forpligtelser, herunder om forbrugeren kan tilbageholde en del af eller hele købesummen i tilfælde af manglende overensstemmelse, indtil den erhvervsdrivende har bragt det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse.

Efter købelovens § 79, stk. 2, kan forbrugeren tilbageholde købesummen, indtil afhjælpning eller omlevering er sket, men bestemmelsen indeholder ikke regler om forbrugerens tilbageholdelse af købesummen ved afslag. Der gælder dog en ulovbestemt tilbageholdsret i dette tilfælde.

Det er på den baggrund udvalgets vurdering, at varedirektivet nødvendiggør, at tilbageholdsretten i købeloven skal udvides til også at omfatte afslag. Det er endvidere udvalgets vurdering, at det er hensigtsmæssigt, at forbrugerens tilbageholdsret er den samme, uanset om forbrugeren har købt en vare, digitalt indhold eller en digital tjeneste. Udvalget foreslår derfor, at forbrugeren får ret til at tilbageholde købesummen, indtil sælgeren har opfyldt sine forpligtelser – uanset om aftalen vedrører varer, digitalt indhold eller digitale tjenester.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 22 og bemærkningerne hertil.

3.3.4 Tilbagelevering og tilbagebetaling

Det følger af købelovens § 57, stk. 1, at sælgeren ved ophævelse af et køb ikke har ret til at få salgsgenstanden tilbage, medmindre købesummen tilbagebetales til forbrugeren. Tilsvarende har forbrugeren ikke ret til at få købesummen tilbage, medmindre forbrugeren tilbageleverer salgsgenstanden til sælgeren i væsentlig samme stand og mængde, som den var i ved leveringen. Dette betegnes samtidighedsgrundsætningen. Selv om genstanden er gået til grunde eller er forandret, kan forbrugeren ophæve købet, hvis dette skyldes en hændelig begivenhed eller andre af de omstændigheder, der fremgår af købelovens § 58.

Efter varedirektivets artikel 16, stk. 3, skal forbrugeren ved ophævelse af en aftale for sælgers regning tilbagelevere varen, og sælgeren skal tilbagebetale købesummen ved modtagelsen af varen eller dokumentation for tilbagelevering.

Medlemsstaterne kan fastsætte nærmere regler for tilbagelevering og tilbagebetaling, f.eks. tidsfrister herfor. Varedirektivet berører ifølge præambelbetragtning nr. 60 ikke medlemsstaternes frihed til at regulere andre konsekvenser af at ophæve en aftale end dem, der er fastsat i direktivet, såsom konsekvenserne ved forringelse af varernes værdi eller ødelæggelse eller bortkomst af varen.

Det følger af artikel 16, stk. 1, i direktivet om digitalt indhold, at den erhvervsdrivende ved ophævelse af en aftale skal tilbagebetale købesummen til forbrugeren. Bestemmelsen indeholder også en angivelse af, hvordan forbrugerens tilbagebetalingskrav skal beregnes.

Det fremgår af artikel 17, stk. 1, i direktivet om digitalt indhold, at forbrugeren efter ophævelse af en aftale skal afholde sig fra at anvende det digitale indhold eller den digitale tjeneste og fra at stille det eller den til rådighed for tredjeparter. Det fremgår af artikel 17, stk. 2, i direktivet om digitalt indhold, at forbrugeren – hvis det digitale indhold er blevet leveret på et fysisk medium – skal tilbagelevere dette på anmodning fra den erhvervsdrivendes, for dennes regning og uden unødig forsinkelse. Anmodningen skal fremsættes inden for 14 dage.

Som nævnt indeholder artikel 18, stk. 1-3, en række specifikke regler for den erhvervsdrivendes tilbagebetaling.

Direktivet om digitalt indhold indeholder ikke en bestemmelse om, at nærmere regler om tilbagelevering og tilbagebetaling kan fastsættes af medlemsstaterne. Det fremgår dog af præambelbetragtning nr. 15, at det står medlemsstaterne frit for at lovgive om parters ret til at undlade at opfylde deres forpligtelser helt eller delvist, indtil den anden part opfylder sine forpligtelser. Medlemsstaterne bør f.eks. frit kunne lovgive om, hvorvidt den erhvervsdrivende skal have ret til at tilbageholde en eventuel tilbagebetaling til forbrugeren ved ophævelse af en aftale, indtil forbrugeren opfylder forpligtelsen fastsat i dette direktiv til at tilbagelevere det fysiske medium til den erhvervsdrivende.

Ovennævnte bestemmelser i henholdsvis købeloven, varedirektivet og direktivet om digitalt indhold om tilbagelevering og tilbagebetaling har givet anledning til overvejelse af særligt tre emner i udvalget.

For det første har udvalget overvejet, om der i forbindelse med implementeringen af reglerne om tilbagebetaling skal ske en ensretning af reglerne om varer samt digitalt indhold og digitale tjenester, således at de mere specifikke krav for tilbagebetaling i direktivet om digitalt indhold også kommer til at gælde på varedirektivets område.

Henset til forskellen på varer og digitalt indhold/digitale tjenester, herunder sidstnævntes særlige karakter, er det udvalgets vurdering, at det er uhensigtsmæssigt med en sådan ensretning.

De mere specifikke regler om tilbagebetaling i direktivet om digitalt indhold bør derfor kun finde anvendelse ved ophævelse af aftaler om digitalt indhold og digitale tjenester. Udvalgets lovudkast er udarbejdet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 9 og 20 og bemærkningerne hertil.

For det andet har udvalget overvejet, om det er muligt at opretholde købelovens § 57, stk. 1, i forbrugerkøb. Efter købelovens § 57, stk. 1, skal ydelserne som udgangspunkt udveksles samtidig på forbrugerens plads ved ophævelse af en aftale. Forbrugeren er ikke – medmindre der foreligger aftale herom eller kutyme herfor – forpligtet eller berettiget til at tilbagesende genstanden.

Varedirektivets artikel 16, stk. 3, indeholder ikke et krav om samtidighed. Derimod skal forbrugeren tilbagelevere varerne til sælgeren på sælgerens regning, og sælgeren skal tilbagebetale købesummen, når sælgeren har modtaget varerne eller dokumentation for, at varerne er tilbageleveret.

Direktivet om digitalt indhold indebærer, at forbrugeren i tilfælde af ophævelse skal afstå fra at anvende indholdet eller tjenesten og fra at stille det til rådighed for tredjemand. Der er således ikke tale om, at forbrugeren skal tilbagelevere indholdet eller tjenesten. Direktivet indeholder dog en regel om tilbagelevering i tilfælde, hvor det digitale indhold er leveret på et fysisk medium. Er der således tale om et fysisk medium, der fungerer som bærer af digitalt indhold, skal forbrugeren tilbagelevere dette, men kun hvis sælgeren anmoder herom inden for 14 dage efter ophævelsen.

Direktiverne indeholder således regler, der adskiller sig fra købelovens § 57, stk. 1, og det er derfor udvalgets vurdering, at bestemmelsen ikke kan opretholdes i sin nuværende udformning, og bør erstattes af direktivernes bestemmelser om tilbagelevering og tilbagebetaling kombineret med en bestemmelse, der viderefører den del af § 57, stk. 1, som omhandler, at forbrugeren skal

tilbagelevere salgsgenstanden i væsentligt samme stand og mængde, som den blev leveret. Udvalgets lovudkast er udarbejdet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 2, 3 og 20 og bemærkningerne hertil.

For det tredje har udvalget overvejet, om det er muligt at opretholde købelovens § 58 om salgsgenstandens hændelige undergang mv., hvorefter forbrugeren fortsat kan ophæve købet i visse tilfælde, selv om det ikke er muligt at tilbagelevere salgsgenstanden i væsentlig uforandret stand.

Udvalget vurderer, at det med henvisning til varedirektivets præambelbetragtning nr. 60, hvoraf bl.a. fremgår, at direktivet ikke berører medlemsstaternes frihed til at regulere andre konsekvenser af at ophæve en aftale end dem, der er fastsat i direktivet, såsom konsekvenserne ved forringelse af varernes værdi eller ødelæggelse eller bortkomst af varen, er muligt at opretholde købelovens § 58 på varedirektivets område.

Udvalget har ligeledes overvejet, om det er muligt at opretholde købelovens § 58 om risikoen for salgsgenstandens hændelige undergang i relation til direktivet om digitalt indhold, da det kan være relevant i forbindelse med ophævelse af aftaler om digitalt indhold, der leveres på et fysisk medium.

Det fremgår af artikel 17, stk. 2, i direktivet om digitalt indhold, at forbrugeren, hvis det digitale indhold er blevet leveret på et fysisk medium, skal tilbagelevere mediet på sælgers anmodning. Bestemmelsen regulerer ikke umiddelbart konsekvensen af de tilfælde, hvor det fysiske medium ikke kan tilbageleveres til sælgeren.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 12 i direktivet om digitalt indhold, at direktivet ikke berører national ret i det omfang bestemmelserne deri ikke reguleres af direktivet. Direktivet indeholder ikke et forbud mod eller en tilladelse til at fastsætte bestemmelser om salgsgenstandens hændelige undergang.

Både varedirektivet og direktivet om digitalt indhold fastslår, at forbrugeren i tilfælde af ophævelse skal tilbagelevere varen henholdsvis det digitale indhold leveret på et fysisk medium (for sidstnævnte dog først efter anmodning).

Varedirektivets præambelbetragtning nr. 60 anvender formuleringen ”Dette direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes frihed...” Formuleringen om, at medlemsstaternes frihed ikke berøres,

taler for, at spørgsmålet om hændelig undergang falder uden for det område, som varedirektivet regulerer.

Der er ikke holdepunkter for at forstå direktiverne sådan, at selve pligten til tilbagelevering skal forstås forskelligt direktiverne imellem. Det må derfor lægges til grund, at direktiverne har samme anvendelsesområde på dette punkt, hvilket taler for, at regulering af konsekvenserne af en hændelig undergang også kan indføres i forhold til digitalt indhold, selvom den samme præambelbetragtning ikke findes i dette direktiv.

Udvalget har været i dialog med EU-Kommissionen om muligheden for at opretholde retstilstanden efter købelovens § 58 i relation til direktivet om digitalt indhold. EU-Kommissionens svar er i overensstemmelse med det ovenfor anførte.

Udvalget vurderer på den baggrund, at retstilstanden efter købelovens § 58 kan opretholdes i relation til direktivet om digitalt indhold. Under hensyn til sammenhængen med reguleringen af spørgsmålet om tilbagelevering og § 57, stk. 1, der som anført ikke kan opretholdes i sin nuværende form i forbrugerkøb, foreslås retstilstanden efter § 58 videreført en ny bestemmelse med tilsvarende indhold i købelovens forbrugerkøbsafsnit.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 2, 3 og 20 og bemærkningerne hertil.

3.3.5 Begrebet rimelig tid

Afhjælpning og omlevering skal efter købeloven ske inden for rimelig tid. Der gælder det samme efter varedirektivet og direktivet om digitalt indhold.

Det fremgår af købelovens § 79, stk. 1, at der ved afgørelsen af, om afhjælpning eller omlevering er sket inden for rimelig tid navnlig tages hensyn til genstandens art, manglens beskaffenhed og forbrugerens behov for genstanden, herunder om sælgeren for egen regning har stillet en erstatningsgenstand til køberens rådighed.

Varedirektivet giver medlemsstaterne mulighed for at fastsætte de tidsrum, der generelt anses for rimelige til afhjælpning eller omlevering, navnlig med hensyn til specifikke produktkategorier. Det bemærkes i den forbindelse, at der efter direktivet altid skal foretages en konkret vurdering af den enkelte sags omstændigheder. De retningslinjer om generelle tidsrum, som varedirektivet giver mulighed for at fastsætte, er således af vejledende karakter.

Udvalget har på den baggrund overvejet, om der i relation til afhjælpning eller omlevering af mangler er behov for at fastsætte generelle, vejledende retningslinjer for, hvad der betragtes som rimelig tid, herunder for specifikke produktkategorier.

Det er en forudsætning for udarbejdelse af vejledende retningslinjer om "rimelig tid", at det vil være muligt at fastlægge et tidsrum, der generelt anses for rimeligt. Det fremgår i den forbindelse af den modtagne udtalelse fra Dansk Erhverv og Foreningen for Dansk Internethandel, jf. kapitel 7, pkt. 1.3.2.4, at det er vanskeligt at sige noget generelt om, hvad der betragtes som rimelig tid til afhjælpning eller omlevering, da det afhænger af en flerhed af faktorer. Det vil således være vanskeligt at tage højde for alle konkrete omstændigheder og tænkelige tilfælde af mangler ved udarbejdelsen af sådanne retningslinjer.

En opdeling i produktkategorier og type af mangler, f.eks. funktionelle eller kosmetiske, vil give anledning til en række vanskelige afgrænsningsproblemer. F.eks. kan en sofa være både billig og masseproduceret eller dyr og speciallavet. Man kan således ikke "bare" lave en kategori, der hedder f.eks. "sofaer." Samme kategori af fejl kan også antage forskellig karakter med vidt forskellig betydning for forbrugeren og med meget forskellig afhjælpningstid til følge.

Dertil kommer, at det ofte er uden for sælgers kontrol, hvor lang tid afhjælpning eller omlevering tager, hvis sælgeren f.eks. er afhængig af et eksternt værksted, eksterne fagfolk eller leveringstider hos producenten mv.

Udvalget har på den baggrund ikke fundet grundlag for at foreslå at udnytte muligheden for at indføre vejledende retningslinjer.

Udvalget anerkender, at begrebet "rimelig tid" i praksis kan give anledning til udfordringer for sælgeren og forbrugeren, da der ikke er tale om et fast tidsrum. Udvalget bemærker derfor, at det kan være til gavn for forbrugere og virksomheder, hvis der udarbejdes en praksisoversigt om begrebet rimelig tid til afhjælpning eller omlevering. Udarbejdelsen kan med fordel ske i et samarbejde mellem relevante myndigheder og interessenter.

Udvalget har dernæst overvejet, om købelovens § 79, stk. 1, der opregner en række omstændigheder, der navnlig skal lægges vægt på i vurderingen af, om afhjælpning eller omlevering er sket inden for rimelig tid, kan opretholdes. Udvalget bemærker, at det – uanset bestemmelsen – vil bero på en konkret vurdering af omstændighederne i det enkelte tilfælde, om afhjælpning eller omlevering er sket inden for rimelig tid.

Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold indeholder begge bestemmelser om, at afhjælpning om omlevering skal ske inden for rimelig tid. Direktiverne indeholder ikke bestemmelser om den nærmere forståelse af begrebet.

Af varedirektivets præambelbetragtning nr. 55 fremgår bl.a., at hvad der betragtes som en rimelige tid til at foretage en afhjælpning eller omlevering, bør svare til den kortest mulige tid, der er nødvendig for at foretage afhjælpningen eller omleveringen. Denne tid bør fastsættes objektivt under hensyntagen til varens art og kompleksitet, manglens art og alvor og den indsats, der er nødvendig for at foretage afhjælpning eller omleveringen.

Af direktivet om digitalt indholds præambelbetragtning nr. 46 fremgår, at rimelighedsstandarden for så vidt angår enhver henvisning i direktivet til, hvad en person med rimelighed kan forvente, bør fastslås objektivt under hensyntagen til arten af og formålet med det digitale indhold eller den digitale tjeneste, de konkrete omstændigheder samt de berørte parters sædvane og praksis. Navnlig bør det objektivt fastslås, hvad der skal betragtes som rimelig tid til at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, under hensyntagen til karakteren af den manglende overensstemmelse. Af præambelbetragtning nr. 64 fremgår videre, at i lyset af digitalt indholds og digitale tjenesters forskelligartede natur er det ikke hensigtsmæssigt at sætte faste frister for udøvelsen af rettigheder eller opfyldelsen af forpligtelser relateret til digitalt indhold eller digitale tjenester. Sådanne frister ville ikke kunne tage hensyn til denne forskelligartethed og kunne enten være for korte eller for lange i et givet tilfælde. Det er derfor mere hensigtsmæssigt at kræve, at digitalt indhold og digitale tjenester bringes i overensstemmelse inden for en rimelig frist.

Direktiverne forudsætter således, at der altid skal foretages en konkret vurdering, og de momenter, der er nævnt i § 79, stk. 1, er forenelige med direktivets præambelbetragtninger.

Det er på den baggrund udvalgets vurdering, at købelovens § 79, stk. 1, er i overensstemmelse med varedirektivet og direktivet om digitalt indhold. Udvalget foreslår derfor at opretholde bestemmelsen.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 21 og bemærkningerne hertil.

3.3.6 Varetagelse af debitors opgaver

Varedirektivet giver i præambelbetragtning nr. 54 medlemsstaterne mulighed for at fastsætte betingelser, hvorpå debitors opgaver kan varetages af en anden person, f.eks. de betingelser, hvorpå sælgerens forpligtelse til at afhjælpe en mangel ved en vare kan varetages af forbrugeren

eller en tredjemand for sælgerens regning. Direktivet om digitalt indhold indeholder ikke en tilsvarende præambelbetragtning.

Efter købelovens § 78, stk. 4, skal sælgeren opfylde krav eller tilbud om afhjælpning eller omlevering inden for rimelig tid, uden udgift (gratis) og uden væsentlig ulempe for forbrugeren. Sker det ikke, kan forbrugeren bl.a. – for så vidt det kan ske uden uforholdsmæssige omkostninger – lade manglen afhjælpe (af tredjemand) for sælgerens regning.

Udvalget har på den baggrund overvejet, om der er behov for at fastsætte yderligere eller andre regler om, hvornår sælgerens forpligtelser kan varetages af en anden.

Af væsentligt de samme grunde, som er anført kapitel 6, pkt. 3.3.4 om salgsgenstandens hændelige undergang, vurderer udvalget, at det i relation til begge direktiver er muligt at opretholde retstilstanden efter købelovens § 78, stk. 4, om, hvornår forbrugeren kan lade en mangel afhjælpe af tredjemand for sælgers regning.

Udvalget forslår pga. den generelle ændring af bestemmelserne om misligholdelsesbeføjelser i købeloven at indsætte en ny bestemmelse, hvorefter forbrugeren bl.a. kan lade en mangel afhjælpe af tredjemand for sælgerens regning, hvis det kan ske uden uforholdsmæssige omkostninger. Udvalget har ikke i øvrigt fundet grundlag for at foreslå fastsat yderligere regler herom.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 20 og bemærkningerne hertil.

3.3.7 Forbrugerens bidrag til manglen

Varedirektivets artikel 13, stk. 7, giver medlemsstaterne mulighed for at regulere, hvorvidt og i hvilket omfang forbrugerens bidrag til en mangel skal berøre forbrugerens misligholdelsesbeføjelser. Der findes ikke en generel regel herom i købeloven, men skader, fejl mv., som forbrugeren selv forårsager, betragtes ikke som mangler i købelovens forstand, og sådanne forhold udløser derfor ikke misligholdelsesbeføjelser.

Udvalget har på den baggrund overvejet, om der er behov for at fastsætte (yderligere) regler om betydningen af forbrugerens bidrag til en mangel.

Sådanne regler vil efter udvalgets opfattelse navnlig være relevante i tilfælde, hvor forbrugeren opdager en mangel, men alligevel bliver ved med at benytte salgsgenstanden eller selv forsøger at udbedre manglen, hvorved manglen forværres. Det kan i sådanne tilfælde virke urimeligt, hvis sælgeren skal tåle ophævelse, selv om forbrugeren har haft nytte af salgsgenstanden i en

periode og selv er medvirkende til, at en mangel (som måske kunne være afhjulpet, hvis forbrugeren havde henvendt sig med det samme) er blevet til en ikke uvæsentlig mangel.

Det følger af Forbrugerklagenævnets praksis, at forbrugeren mister sin hæveadgang eller ret til omlevering, hvis forbrugeren selv har forværret manglen ved at blive ved med at benytte salgsgenstanden. I så fald tilkendes forbrugeren alene et afslag i prisen. På samme vis kan forbrugeren formentlig miste sin ret til afhjælpning af det fulde omfang af den mangel, som forbrugeren har forværret, dvs. så forbrugeren kun har ret til afhjælpning af manglens oprindelige omfang.

Det er udvalgets opfattelse, at den gældende praksis er udtryk for en hensigtsmæssig og fleksibel retlig løsning på de spørgsmål, der knytter sig til forbrugerens bidrag til en mangel. Udvalget finder på den baggrund ikke grundlag for at foreslå lovregulering på dette område.

3.3.8 Mangler, der konstateres inden for 30 dage

3.3.8.1 Adgang til at indføre nye regler

Varedirektivet giver medlemsstaterne mulighed for at give forbrugere ret til at vælge en specifik beføjelse, hvis en mangel opdages inden for en periode efter levering, der ikke overskrider 30 dage. Det kan f.eks. være ret til at afvise mangelfulde varer, ophæve aftalen eller anmode om øjeblikkelig omlevering. Direktivet om digitalt indhold indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse.

Der findes ikke tilsvarende regler i gældende dansk ret.

Udvalget har på den baggrund overvejet, om der skal fastsættes regler, der giver forbrugere mulighed for at vælge en specifik misligholdelsesbeføjelse, hvis en mangel viser sig inden for 30 dage.

Udvalgets drøftelse har taget udgangspunkt i et forslag fra Forbrugerrådet Tænk. Forslaget indebærer, at forbrugeren inden for de første 30 dage efter leveringstidspunktet skal have mulighed for øjeblikkeligt at afvise mangelfulde varer eller kræve omlevering med undtagelse af tilfælde, hvor det vil være umuligt eller påføre sælgeren uforholdsmæssige omkostninger. Forslaget er begrundet med, at en forbruger må kunne forvente at modtage et mangelfrit produkt, og at forbrugere derfor ikke skal tåle at skulle indlevere helt nye produkter til reparation umiddelbart efter at have modtaget dem.

En særregel om mangler, der opdages inden for 30 dage, har ikke hidtil været kendt i dansk ret. I dansk ret sondres der således ikke mellem mangler, der opdages inden henholdsvis efter 30 dage.

Varedirektivet giver forbrugeren adgang til at ophæve aftalen i tilfælde, hvor manglen er af en så alvorlig karakter, at (et omgående afslag i prisen eller) omgående ophævelse af købsaftalen er berettiget, jf. artikel 13, stk. 4, litra c. Det begrundes ifølge præambelbetragtning nr. 52 med, at en mangel i visse situationer kan have en så alvorlig karakter, at forbrugeren ikke kan bevare tilliden til sælgerens evne til at bringe varen i overensstemmelse, såsom når manglen i alvorlig grad berører forbrugerens evne til at anvende varerne på sædvanlig måde, og forbrugeren ikke kan forventes at have tillid til, at sælgerens afhjælpning eller omlevering vil udbedre problemet.

3.3.8.2 Flertallets udtalelse

Flertallet af udvalgets medlemmer, bestående af Thomas Klyver, Louise Black Mogensen, Susanne Karstoft, Søren Seerup, Kristian Storgaard, Bo Dalsgaard, Tina Morell Nielsen, Lars Frolov-Hammer, Jacob Linkis, Susanne Aamann, Anne L. Jarulf og Jasmin Sharzad, lægger vægt på, at en særregel om mangler, der opdages inden for 30 dage, ikke hidtil er kendt i dansk ret, og at der ikke er grundlag for at sondre mellem mangler, der opdages inden henholdsvis efter 30 dage. Flertallet bemærker endvidere, at varedirektivets artikel 13, stk. 4, litra c, om alvorlige mangler allerede i et vist omfang varetager de hensyn, som forslaget fra Forbrugerrådet Tænk tilsigter at varetage.

Flertallet af udvalgets medlemmer har på den baggrund ikke fundet grundlag for at foreslå, at valgmuligheden udnyttes.

3.3.8.3 Mindretallets udtalelse

Et mindretal af udvalgets medlemmer, bestående af Martha Nør Kjeldsen, finder, at man som forbruger må kunne forvente at modtage et mangelfrit produkt, medmindre man er oplyst om andet ved købstidspunktet. Forbrugere skal ikke tåle at skulle indlevere helt nye produkter til reparation umiddelbart efter at have modtaget produktet. Det er forventeligt, at forbrugeren i så tilfælde må have en berettiget tvivl om, hvorvidt produktet overhovedet kan bringes i overensstemmelse, f.eks. i tilfælde hvor der er problemer med en pc el.lign. fra starten, og derfor bør forbrugeren kunne kræve øjeblikkelig omlevering eller at hæve handlen.

For at imødegå problemet med den uforholdsmæssighed, der kan opstå i forhold til varer, hvor der meget hurtigt efter købet indtræder en markant værdiforringelse af varen, og hvor manglen ikke er ikke uvæsentlig, foreslår mindretallet en undtagelse i tilfælde, hvor det vil være umuligt eller påføre sælgeren uforholdsmæssige omkostninger at skulle hæve købet eller omlevere. Et

eksempel herpå er en defekt vinduesvisker på en ny bil. I så tilfælde vil det – på grund af bilens værdiforringelse ved få kørte kilometer – være uforholdsmæssigt omkostningsfuldt for den erhvervsdrivende at skulle tage bilen retur frem for at reparere vinduesviskeren.

3.3.9 Skjulte mangler

Hverken varedirektivet eller direktivet om digitalt indhold berører nationale regler, der ikke gælder specifikt for forbrugeraftaler (dvs. gælder for alle aftaler), og som giver specifikke beføjelser i forbindelse med visse typer af fejl, der ikke kunne konstateres på tidspunktet for købsaftalens indgåelse.

Det indebærer, at medlemsstaterne har valgfrihed til at regulere skjulte mangler så længe, at reguleringen gælder generelt og ikke kun for forbrugeraftaler.

Udvalget har ikke fundet grundlag for at foreslå sådanne regler indført og anbefaler derfor, at valgmuligheden efter direktivet ikke udnyttes.

3.3.10 Force majeure

Direktivet om digitalt indhold giver medlemsstaterne mulighed for at regulere følgerne af manglende levering eller manglende overensstemmelse af digitalt indhold eller digitale tjenester, hvor dette skyldes en hindring, som er uden for den erhvervsdrivendes kontrol, og hvor den erhvervsdrivende ikke kunne forventes at have undgået eller overvundet hindringen, f.eks. force majeure.

Købelovens §§ 23-24 indeholder regler om sælgers ansvar(sfrihed) i tilfælde af bl.a. force majeure, der i dansk ret defineres som omstændigheder, der ikke er af sådan beskaffenhed, at sælgeren ved købets afslutning burde have taget dem i betragtning, såsom ved hændelig undergang af alle genstande af den art eller det parti, købet angår, ved krig, indførselsforbud eller lignende. Bestemmelserne i købeloven angår sælgers erstatningsansvar for forsinket eller manglende levering og angår ikke forbrugerens adgang til at gøre øvrige misligholdelsesbeføjelser (afhjælpning, omlevering, afslag og ophævelse) gældende.

Udvalget har på den baggrund overvejet, om der skal fastsættes regler om følgerne af manglende levering af digitalt indhold og digitale tjenester, hvor den manglende levering skyldes en hindring uden for den erhvervsdrivendes kontrol.

Valgmuligheden i direktivet går med formuleringen ”uden for sælgerens kontrol” umiddelbart videre end det traditionelle force majeure-begreb i dansk ret.

Udvalget finder ikke grundlag for at foreslå, at valgmuligheden udnyttes.

Udvalget anbefaler i stedet at opretholde de nugældende bestemmelser i købelovens §§ 23-24.

3.3.11 Konsekvenser for ikke-forbrugerkøb

Udvalget har overvejet, om der er anledning til at foreslå konsekvensændringer i øvrig dansk ret, herunder f.eks. i relation til misligholdelsesbeføjelserne i handels- og civilkøb. Udvalget har ikke fundet grundlag for at foreslå sådanne ændringer.

3.3.12 Undersøgelsesgebyr

3.3.12.1 Adgang til at indføre nye regler

Hvis en salgsgenstand indleveres til undersøgelse med henblik på afhjælpning mv., og det ved undersøgelse af salgsgenstanden konstateres, at den er behæftet med en mangel, må sælgeren ikke opkræve et undersøgelsesgebyr. Hvis det derimod konstateres enten, at salgsgenstanden ikke er defekt eller, at genstanden måske nok er defekt, men at der ikke foreligger en køberetlig mangel, f.eks. fordi defekten skyldes forbrugerens (forkerte) håndtering af genstanden, kan sælgeren kræve et undersøgelsesgebyr, hvis forbrugeren på forhånd er blevet gjort udtrykkeligt bekendt hermed, jf. kapitel 6, pkt. 3.1.1.3.

Udvalget har på den baggrund overvejet, om der bør fastsættes et totalforbud mod undersøgelsesgebyrer. Udvalgets drøftelser har taget udgangspunkt i et forslag herom fra Forbrugerrådet Tænk.

Nogle forbrugere kan blive afskrækket af, at sælgeren opkræver et undersøgelsesgebyr, hvis salgsgenstanden viser sig ikke at lide af en køberetlig mangel. Det kan derfor tænkes, at forbrugere afholder sig fra at få undersøgt genstanden – og måske i stedet køber en ny – selv om der foreligger en mangel, som de har ret til at få afhjulpet. Det vil formentlig særligt gøre sig gældende, hvor der er tale om en salgsgenstand af begrænset værdi. Der kan derfor være tilfælde, hvor et undersøgelsesgebyr kan blive en barriere for, at forbrugeren benytter sine misligholdelsesbeføjelser.

Omvendt vil et totalforbud mod undersøgelsesgebyrer pålægge sælgeren at bære omkostningerne ved undersøgelse af salgsgenstanden – f.eks. udgift til særlige fagfolk – i tilfælde, hvor genstanden viser sig ikke at lide af en mangel, dvs. i tilfælde, hvor sælgeren har opfyldt sin del af aftalen ved at levere en mangelfri ydelse til forbrugeren. Et totalforbud vil indebære, at sælgeren – uanset omstændighederne – altid skal betale for undersøgelsen, og det kan – i værste fald – udnyttes af forbrugere. Der vil derfor være tilfælde, hvor et totalforbud kan virke urimeligt for sælgerne.

Et totalforbud mod undersøgelsesgebyrer vil endvidere udelukke muligheden for at foretage en konkret vurdering af det enkelte gebyrs rimelighed i situationer, hvor salgsgenstanden ikke lider af en køberetlig mangel. Urimelige aftaler om undersøgelsesgebyr kan tilsidesættes på baggrund af de almindelige aftaleretlige regler.

Miljøministeriet samt Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har oplyst, at ministerierne ikke er bekendte med, at der foreligger evidens for, hvilke effekter et totalforbud mod undersøgelsesgebyrer kan have på den grønne omstilling.

3.3.12.2 Flertallets udtalelse

Et flertal af udvalgets medlemmer, bestående af Thomas Klyver, Louise Black Mogensen, Susanne Karstoft, Søren Seerup, Kristian Storgaard, Bo Dalsgaard, Tina Morell Nielsen, Lars Frolov-Hammer, Susanne Aamann, Anne L. Jarulf og Jasmin Sharzad, har på den baggrund ikke fundet grundlag for at anbefale et totalforbud mod undersøgelsesgebyrer.

Undersøgelsesgebyrer kan også reguleres på anden måde end ved et totalforbud. Flertallet finder, at overvejelser om en sådan regulering forudsætter undersøgelser og afdækning af spørgsmål, som udvalget henset til implementeringsfristen for varedirektivet og direktivet om digitalt indhold ikke har mulighed for at foretage. Flertallet afstår derfor fra at udtale sig om behovet for en sådan regulering, herunder fra at fremkomme med forslag hertil.

3.3.12.3 Mindretallets udtalelse

Et mindretal af udvalgets medlemmer, bestående af Martha Nør Kjeldsen, finder, at undersøgelsesgebyrer udhuler forbrugernes ret til at udøve deres misligholdelsesbeføjelser, idet mange forbrugere vil vælge en reklamationssag fra, hvis det indebærer at de løber en økonomisk risiko – dette må i særlig grad antages at gøre sig gældende for produkter af ringere værdi.

Det er desuden efter mindretallets opfattelse en barriere for gennemførelse af levetidsforlængende reparationer, idet forbrugerne i de tilfælde, hvor det bedre kan betale sig at købe et nyt produkt, frem for at løbe risikoen ved at betale et undersøgelsesgebyr, der ikke bliver returneret, køber et nyt produkt. En indførelse af et forbud med undersøgelsesgebyrer kan således understøtte den grønne omstilling, særligt i forhold til længere levetid for f.eks. mindre elektroniske produkter.

Hvis man vil undgå tilfælde, hvor det er åbenlyst, at forbrugeren udøver chikane mod den erhvervsdrivende eller lignende kan man efter mindretallets opfattelse indføje en undtagelse for netop disse tilfælde.

3.3.12.4 Et udvalgsmedlem afstår
Jacob Linkis afstår fra at udtale sig for eller imod de forskellige forslag.

4. Erstatning

4.1 Gældende dansk ret (købeloven)

Det fremgår af købelovens § 80, stk. 1, nr. 1-5, at hvis forbrugeren lider tab som følge af en mangel, kan forbrugeren kræve skadeserstatning, hvis

- sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed,
- sælgeren har givet forbrugeren vildledende oplysninger, som sælgeren ikke havde føje til at anse for korrekte,
- sælgeren har forsømt at give forbrugeren oplysning om en mangel, som han kendte eller burde kende,
- genstanden savner egenskaber, som må anses tilsikrede, eller
- manglen efter købets indgåelse er forårsaget ved sælgerens forsømmelse.

Købelovens § 80, stk. 1, nr. 1-5, er beskyttelsespræceptive og kan ikke fraviges til skade for forbrugeren, jf. § 1, stk. 2.

Sælgerens svigagtige adfærd, herunder svigagtige fortielser, er omfattet af § 80, stk. 1, nr. 1, uanset om adfærden eller fortielserne knytter sig til aftalens indgåelse eller opfyldelse. Bestemmelsen omfatter ikke kun svig, men også andre tilfælde, hvor sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed.

Købelovens § 80, stk. 1, nr. 2, omfatter kun vildledende oplysninger, som er givet eller videregivet af sælgeren eller sælgerens folk. Oplysninger, der er givet af tidligere salgsled mv., f.eks. i en annoncer, er ikke omfattet, medmindre sælgeren har påberåbt sig oplysningerne eller har videregivet dem i f.eks. en brochure, som er udleveret til forbrugeren. Sælgeren ifalder kun ansvar efter bestemmelsen, hvis sælgeren vidste eller burde vide, at oplysningerne var vildledende. Sælgeren er i almindelighed berettiget til at gå ud fra, at de oplysninger, der stammer fra producenten eller andre tidligere salgsled, er korrekte, medmindre særlige omstændigheder giver sælgeren grund til at mistænke det modsatte. Har sælgeren rettet de vildledende oplysninger inden aftalens indgåelse, kan forbrugeren ikke påberåbe sig oplysningerne, jf. § 76, stk. 2, herunder ikke kræve erstatning.

Sælgeren er erstatningsansvarlig i henhold til købelovens § 80, stk. 1, nr. 3, hvis sælgeren har tilsidesat sin loyale oplysningspligt, dvs. har forsømt at give forbrugeren oplysninger om

forhold, som har haft betydning for dennes bedømmelse af genstanden, og som sælgeren kendte eller burde kende til.

Sælgeren er endvidere erstatningsansvarlig i henhold til købelovens § 80, stk. 1, nr. 4, hvis salgsgenstanden savner egenskaber, der må anses som tilsikrede. Hvis sælgeren har givet en sådan tilsikring (garanti), er det uden betydning, om sælgeren er i god tro om en (vildledende) oplysnings rigtighed eller ej. Sælgeren kan derfor ikke ved aftalen fraskrive sig ansvaret for de egenskaber, som sælgeren må anses for at have tilsikret.

Det fremgår af købelovens § 80, stk. 2, at ved køb af genstande bestemt efter art (dvs. genuskøb) kan forbrugeren endvidere kræve skadeserstatning efter lovens § 43, stk. 3. I sådanne genuskøb er sælger således erstatningsansvarlig, selv om sælgeren er uden skyld. Sælgeren kan dog undgå erstatningsansvar, hvis sælgeren godtgør, at muligheden for at levere mangelfrie genstande må anses for udelukket som følge af ekstraordinære omstændigheder af usædvanlig beskaffenhed og indgribende betydning, og at sælgeren ikke ved købets afslutning burde have taget disse omstændigheder i betragtning (force majeure). Bestemmelsen kan fraviges til skade for forbrugeren, jf. § 1, stk. 2, og sælgeren kan således forbeholde sig ansvarsfrihed.

Forbrugerens adgang til at kræve erstatning for produktskader, dvs. skader, som opstår på personer eller ting som følge af salgsgenstandens farlige egenskaber, er ikke reguleret af købeloven, men derimod af produktansvarsloven og almindelige, uskrevne regler om produktansvar.

4.2 Nye EU-regler (varedirektivet og direktivet om digitalt indhold)

4.2.1 Varedirektivets artikel 3, stk. 6

Det fremgår af varedirektivets artikel 3, stk. 6, at direktivet ikke berører medlemsstaternes frihed til at regulere generelle aftaleretlige aspekter, såsom retten til erstatning.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 61, at princippet om sælgers ansvar for skader er et væsentligt element i købsaftaler. Forbrugere bør derfor have ret til at kræve erstatning for enhver ulempe som følge af, at sælgeren overtræder varedirektivet, herunder for skader som følge af manglende overensstemmelse. En sådan erstatning bør så vidt muligt bringe forbrugeren i den position, som vedkommende ville have været i, hvis varen havde været i overensstemmelse (dvs. positiv opfyldelsesinteresse). Da eksistensen af en sådan ret til erstatning allerede er sikret i alle medlemsstater, berører direktivet ikke nationale regler om erstatning til forbrugere for skader som følge af overtrædelse af reglerne. Medlemsstaterne kan også fortsat frit regulere forbrugernes ret til erstatning i situationer, hvor afhjælpning eller omlevering har medført en væsentlig ulempe eller blev forsinket.

4.2.2 Direktivet om digitalt indholds artikel 3, stk. 10

Det fremgår af artikel 3, stk. 10, at direktivet om digitalt indhold ikke berører medlemsstaternes frihed til at lovgive om aspekter af generel aftaleret, såsom retten til erstatning.

Ifølge præambelbetragtning nr. 13 står det også medlemsstaterne frit for f.eks. at lovgive om erstatningskrav fra en forbruger mod en tredjemand, som ikke er en erhvervsdrivende, der leverer eller påtager sig at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste, såsom en udvikler, der ikke samtidig er den erhvervsdrivende i henhold til direktivet.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 73, at princippet om den erhvervsdrivendes ansvar er et væsentligt element i aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester. Forbrugeren bør derfor være berettiget til at kræve erstatning for ulempe som følge af manglende overensstemmelse eller manglende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Erstatningen bør bringe forbrugeren så tæt som muligt på den position, som forbrugeren ville have været i, hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste var blevet behørigt leveret og havde været i overensstemmelse (dvs. positiv opfyldelsesinteresse). Da en sådan ret til erstatning allerede findes i alle medlemsstater, berører direktivet ikke nationale regler om erstatning til forbrugere for skader som følge af overtrædelse af reglerne.

4.3 Udvalgets overvejelser

Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold overlader det til medlemsstaterne at lovgive om aspekter af generel aftaleret og retten til erstatning.

Udvalget har på den baggrund overvejet, om der er anledning til at ændre gældende dansk ret om erstatning. Da de gældende danske regler efter udvalgets opfattelse fungerer hensigtsmæssigt, har udvalget ikke fundet grundlag for at foreslå sådanne ændringer.

5. Regres

5.1 Gældende dansk ret (købeloven)

Købeloven indeholder ikke regler om regres. Dansk ret bygger dog med få undtagelser på princippet om, at en kontraktpart (kun) kan rette et krav mod sin umiddelbare medkontrahent. Er der en mangel ved salgsgenstanden, vil forbrugeren således kunne rette krav mod sælgeren, der kan føre kravet videre til sin sælger, hvis betingelserne for at gøre kravet gældende over for denne er opfyldt. Regressen foretages således som udgangspunkt led for led i kraft af den almindelige grundsætning om kontrakters relativitet, der indebærer, at en kontrakt som udgangspunkt kun skaber rettigheder og pligter for kontraktens parter.

I forbindelse med implementering af forbrugerkøbsdirektivet overvejede en arbejdsgruppe, der var nedsat af Justitsministeriet, om man skulle indføre/lovfæste regler om regres. Arbejdsgruppen fandt dog ikke anledning hertil bl.a. henset til, at forbrugerkøbsdirektivet alene synes at indeholde et forbud mod, at der i national lovgivning er regler, hvorefter sælgeren under ingen omstændigheder kan rette et krav mod et tidligere led i omsætningskæden, men ikke stillede krav til medlemslandene om gennemførelse af regler om sælgers regresret. Forbrugerkøbsdirektivet var derfor ikke til hinder for, at man lod spørgsmålet være ulovreguleret, jf. betænkning nr. 1403/2001 om gennemførelse af forbrugerkøbsdirektivet s. 151 ff.

5.2 Nye EU-regler (varedirektivet og direktivet om digitalt indhold)

5.2.1 Varedirektivets artikel 18

Det fremgår af varedirektivets artikel 18, at hvis sælgeren er ansvarlig over for forbrugeren på grund af en mangel, som skyldes en handling eller en undladelse, herunder undladelsen af at levere opdateringer til varer med digitale elementer (i overensstemmelse med artikel 7, stk. 3), begået af en person i et tidligere led i transaktionskæden, har sælgeren ret til at rejse krav over for den eller de ansvarlige personer i transaktionskæden. Det afgøres efter national ret, mod hvilke personer sælgeren kan rejse krav, og hvilke beføjelser og betingelser for udøvelsen heraf der finder anvendelse.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 63, at i betragtning af, at sælgeren er ansvarlig over for forbrugeren for eventuelle mangler ved varerne, der skyldes en handling eller en undladelse begået af sælgeren eller tredjemand, bør sælgeren have ret til at rejse krav over for den ansvarlige person i tidligere led i transaktionskæden. Sådanne beføjelser bør omfatte beføjelser i tilfælde af mangler, der er et resultat af undladelsen af en opdatering, herunder en sikkerhedsopdatering, som ville have været nødvendig, for at varen med digitale elementer blev ved med at være i overensstemmelse. Varedirektivet berører imidlertid ikke aftalefriheden mellem sælgeren og andre parter i transaktionskæden. Det fremgår videre, at medlemsstaterne skal oplyse de nærmere detaljer vedrørende udøvelsen af denne ret, navnlig for så vidt angår spørgsmålet om, mod hvem og hvordan sælgeren kan rejse krav, og om beføjelserne er obligatoriske.

Det fremgår endvidere af præambelbetragtning nr. 63, at spørgsmålet om, hvorvidt forbrugeren også kan gøre et krav gældende direkte over for en person i et tidligere led i transaktionskæden, ikke bør reguleres af varedirektivet, undtagen i de tilfælde hvor en producent tilbyder forbrugeren en handelsmæssig garanti for varerne.

5.2.2 Direktivet om digitalt indholds artikel 20

Det fremgår af artikel 20 i direktivet om digitalt indhold, at hvis den erhvervsdrivende er ansvarlig over for forbrugeren som følge af manglende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller som følge af manglende overensstemmelse, som skyldes en handling eller en undladelse begået af en person i tidligere led i transaktionskæden, har den erhvervsdrivende ret til at rejse krav over for den eller de ansvarlige personer i den økonomiske transaktionskæde. Det afgøres efter national ret, hvem den erhvervsdrivende kan rejse krav overfor, og hvilke beføjelser og betingelser for udøvelsen heraf der finder anvendelse.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 78, at den manglende overensstemmelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste ved leveringen til forbrugeren ofte skyldes én af transaktionerne i en kæde, der forbinder den oprindelige udvikler med den endelige erhvervsdrivende. Selv om den endelige erhvervsdrivende bør være ansvarlig over for forbrugeren i tilfælde af manglende overensstemmelse, er det vigtigt at sikre, at den erhvervsdrivende har tilstrækkelige rettigheder over for de forskellige personer i transaktionskæden med henblik på at kunne dække ansvaret over for forbrugeren. Sådanne rettigheder bør begrænses til kommercielle transaktioner, og de bør derfor ikke omfatte situationer, hvor den erhvervsdrivende er ansvarlig over for forbrugeren for den manglende overensstemmelse af digitalt indhold eller en digital tjeneste, der består af eller bygger på software, som er blevet leveret uden betaling af en pris i henhold til en Free and Open Source-licens af en person i tidligere led i transaktionskæden. Det bør dog være op til medlemsstaterne i henhold til deres den gældende nationale ret at identificere de personer i transaktionskæden, som den endelige erhvervsdrivende kan gøre regres mod, og de ordninger og betingelser, der gælder for sådanne tiltag.

5.3 Udvalgets overvejelser

Det fremgår af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold, at hvis sælgeren er ansvarlig over for forbrugeren på grund af en mangel, som skyldes en handling eller en undladelse, der er begået af en person i et tidligere led i transaktionskæden, har sælgeren ret til at rejse krav over for den eller de ansvarlige personer i transaktionskæden. Det afgøres efter national ret, mod hvilke personer sælgeren kan rejse krav, og hvilke beføjelser og betingelser for udøvelsen heraf, der finder anvendelse. Det gælder for så vidt angår digitalt indhold og digitale tjenester også i tilfælde af manglende levering.

Købeloven indeholder ikke udtrykkelige regler om regres for sælgeren mod tidligere transaktionsled.

Udvalget har på den baggrund overvejet, om der er behov for at lovfæste de gældende danske regler om regres.

Det er udvalgets vurdering – i overensstemmelse med konklusionen fra den af Justitsministeriet nedsatte arbejdsgruppe om forbrugerkøbsdirektivet, jf. betænkning nr. 1403/2001 om gennemførelse af forbrugerkøbsdirektivet s. 151 ff. – at varedirektivet og direktivet om digitalt indhold ikke er til hinder for, at spørgsmålet om regres forbliver ulovreguleret i dansk ret. Det skyldes, at direktiverne efter udvalgets vurdering alene indeholder en erklæring om, at det skal være muligt for sælgeren at rette regreskrav mod tidligere led i transaktionskæden, hvilket gældende dansk ret sikrer. Dertil kommer, at direktiverne efter udvalgets opfattelse giver de tidligere led i transaktionskæden, f.eks. en sælger og en producent, mulighed for at aftale ansvarsfrihed, hvorfor en bestemmelse om ret til regres for sælgeren kan virke vildledende.

Udvalget har på den baggrund ikke fundet grundlag for at foreslå lovregulering af retten til regres.

Kapitel 7 – Reklamationsfrist og formodningsregel

1. Reklamationsfrist

1.1 Gældende dansk ret (købeloven)

1.1.1 Generelt

Købeloven indeholder et særskilt afsnit om forbrugerkøb (§§ 72-86). Ved forbrugerkøb forstås et køb, som en køber (forbruger) foretager hos en erhvervsdrivende, der handler som led i sit erhverv, når køberen hovedsagelig handler uden for sit erhverv. Sælgeren har bevisbyrden for, at købet ikke er et forbrugerkøb.

Begrebet køb omfatter aftaler om overdragelse af et formuegode, bortset fra fast ejendom. Begrebet omfatter således køb af fysiske genstande (løsøre), fordringer, IT-programmer, goodwill, immaterielle rettigheder mv. Aftaler om overdragelse af genstande, der først skal tilvirkes eller fremstilles, er også omfattet af begrebet. Aftaler om levering af tjenesteydelser – f.eks. en serviceaftale – er ikke omfattet begrebet. Købeloven har dermed et videregående anvendelsesområde end varedirektivet, der hovedsagelig omfatter fysiske genstande. Købelovens anvendelsesområde dækker til dels anvendelsesområdet for direktivet om digitalt indhold. Der henvises til kapitel 5 for en uddybning af anvendelsesområde og begrebsdefinitioner i henholdsvis købeloven, varedirektivet og direktivet om digitalt indhold.

Forbrugerkøbsafsnittet i købeloven udmønter i vidt omfang forbrugerkøbsdirektivet. Der er i forbrugerkøbsafsnittet fastsat regler om bl.a. salgsgenstandens overensstemmelse med aftalen (mangler) og om forbrugerens rettigheder (misligholdelsesbeføjelser) i tilfælde af mangler. Der er derudover fastsat regler om frister, inden for hvilke forbrugeren kan påberåbe sig en mangel, dvs. om reklamation (§§ 81-86).

§§ 81-86 om reklamation over mangler i forbrugerkøb er beskyttelsespræceptive, dvs. at reglerne ikke ved forudgående aftale kan fraviges til skade for forbrugeren. Derimod kan sælgeren og forbrugeren frit aftale, at forbrugeren får en bedre retstilling end den, der følger af købeloven.

1.1.2 Reklamationsfristens længde

Der løber to reklamationsfrister for mangler ved salgsgenstanden, en absolut og en relativ.

Den absolutte reklamationsfrist er to år, jf. købelovens § 83, stk. 1. Efter bestemmelsen skal forbrugeren inden to år fra salgsgenstandens overgivelse meddele sælgeren, hvis forbrugeren vil påberåbe sig en mangel ved salgsgenstanden. Fristen er *absolut*, da den gælder, uanset om forbrugeren kendte til manglen inden udløbet af fristen. Hvis forbrugeren ikke har reklameret

inden to år fra overgivelsestidspunktet, kan forbrugeren ikke senere gøre manglen gældende. Det gælder dog ikke, hvis sælgeren har givet en garanti for salgsgenstanden for en længere periode eller har handlet i strid med almindelig hæderlighed.

En svigagtig handlemåde må altid anses for at være i strid med hæderlighed, men i nogle tilfælde, hvor sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed, kan der ikke antages at foreligge svig. I øvrigt afhænger det af den til enhver tid gældende almindelige retsopfattelse, hvor grænsen for det hæderlige går. Det kan f.eks. være, hvis sælgeren træffer særlige foranstaltninger for at skjule en mangel eller, hvis sælger undlader at oplyse køberen om, at salgsgenstanden er helt uanvendelig til det formål, som sælgeren ved, at køberen skal bruge den til. Der skal altid foretages en konkret vurdering.

Som supplement til den toårige reklamationsfrist gælder der efter købelovens § 81 en *relativ* frist for reklamation. Fristen er relativ, da den afhænger af, hvornår forbrugeren opdagede manglen. Efter § 81 skal en forbruger, der vil påberåbe sig en mangel, således give sælgeren meddelelse herom inden for *rimelig tid* efter, at forbrugeren har opdaget manglen. Hvis forbrugeren ikke gør det, mister forbrugeren retten til at påberåbe sig manglen.

Det er ikke i bestemmelsen angivet, hvad der skal forstås ved *rimelig tid*. Det fremgår dog af bestemmelsen, at en meddelelse, som er givet inden to måneder efter, at forbrugeren opdagede manglen, altid er rettidig. Om en reklamation efter udløbet af to måneder (fra tidspunktet, hvor forbrugeren opdagede manglen) er rettidig afhænger af en konkret vurdering af, om reklamationen er sket inden for rimelig tid. Dette sikrer en vis fleksibilitet i anvendelsen af den relative reklamationsfrist. Individuelle forhold hos forbrugeren, eksempelvis sygdom, bortrejse eller lignende, kan på den ene side begrunde en forlængelse af fristen. Konkrete omstændigheder kan på den anden side føre til, at der skal reklameres hurtigere end ellers, f.eks. hvis genstandens værdi hastigt forringes, eller hvis der forekommer store prissvingninger for varer af den pågældende art.

I forbrugerkøb har forbrugeren ikke en egentlig pligt til at undersøge salgsgenstanden efter overgivelsen. Det indebærer, at den relative reklamationsfrist efter købelovens § 81 først begynder at løbe, når forbrugeren faktisk bliver opmærksom på manglen. Er der tale om åbenbare mangler, kan der imidlertid ikke stilles store krav til sælgerens bevisførelse i relation til det tidspunkt, hvor forbrugeren faktisk må antages at have opdaget manglen. Forbrugerens passivitet og fortsatte brug af genstanden efter, at manglen er opdaget, vil endvidere kunne anses som en accept af at beholde salgsgenstanden. I så fald er forbrugeren afskåret fra at kræve omlevering eller ophæve købet.

Den relative reklamationsfrist i § 81 gælder ikke, hvis sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed eller groft uagtsomt, jf. købelovens § 82.

1.1.3 Formkrav

Der gælder ingen formkrav til en reklamation. Der kan både reklameres skriftligt og mundtligt. Der stilles kun krav om en neutral reklamation, dvs. at forbrugeren skal meddele, at salgsgenstanden har en mangel, og at forbrugeren vil påberåbe sig den. Forbrugerens reklamation skal være rimelig klar med hensyn til, hvad der begrunder reklamationen, således at sælgeren kan vurdere indsigelsens rigtighed.

Det er ikke en betingelse for en gyldig reklamation, at forbrugeren angiver, hvilke konkrete misligholdelsesbeføjelser forbrugeren vil gøre gældende. Forbrugeren skal imidlertid inden rimelig tid besvare en eventuel forespørgsel fra sælgeren om, hvorvidt forbrugeren vil hæve købet. Forbrugeren kan – uanset om forbrugeren har modtaget en forespørgsel fra sælgeren – ved passivitet og fortsat brug af genstanden, efter at forbrugeren har opdaget manglen, miste sin adgang til at hæve købet eller til at kræve omlevering af en ny vare.

Bevisbyrden for, at der er afgivet reklamation, og at det er sket rettidigt, påhviler forbrugeren.

1.1.4 For sen reklamation

Hvis forbrugeren reklamerer for sent, mister forbrugeren retten til at gøre manglen gældende. Det gælder dog ikke, hvis sælgeren ikke gør indsigelse mod den for sene reklamation, men i stedet påbegynder realitetsforhandlinger med forbrugeren om reklamationens berettigelse. I sådanne tilfælde vil reklamationen få retsvirkning.

1.1.5 Fravigelser fra reklamationsfristen

Den toårige reklamationsfrist gælder ikke, hvis sælgeren har påtaget sig at indestå for salgsgenstanden i længere tid. Reklamationsfristen gælder endvidere ikke, hvis sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed. Det er ikke et krav, at sælgeren har handlet svigagtigt, jf. kapitel 7, pkt. 1.1.2. Derudover gælder reklamationsfristen ikke, hvis salgsgenstanden i henhold til et påbud fra en offentlig myndighed skal tilbagekaldes eller destrueres, fordi den udgør en fare. Reklamationsfristen gælder heller ikke ved køb af byggematerialer og ved retsmangler, hvor det alene er de almindelige forældelsesregler, der finder anvendelse.

1.1.6 Afbrydelse eller en ny reklamationsfrist

En reklamation fra forbrugeren har den virkning, at reklamationsfristen i købelovens § 83 bliver afbrudt én gang for alle for så vidt angår den mangel, der reklameres over. Hvis f.eks.

forbrugeren reklamerer inden udløbet af reklamationsfristen, og den samme mangel – uanset at sælgeren har afhjulpet den eller har omleveret salgsgenstanden – viser sig igen efter udløbet af fristen, er forbrugerens ret til at gøre mangelsindsigelser gældende ikke længere begrænset af den (oprindelige) reklamationsfrist, men alene af de almindelige forældelsesregler. Hvis der derimod reklameres over en anden mangel, vil den oprindelige absolutte reklamationsfrist fortsat gælde.

I de tilfælde, hvor sælgeren foretager omlevering for at afhjælpe manglen, løber der en ny frist på to år fra omleveringen, dvs. fra det tidspunkt, hvor forbrugeren har fået den nye salgsgenstand overgivet. Det samme kan i visse tilfælde gøre sig gældende, hvis afhjælpning er så omfattende, at den må sidestilles med omlevering. Det har navnlig betydning, hvis den omleverede genstand er behæftet med andre mangler end den, forbrugeren oprindeligt påberåbte sig (da fristen allerede er afbrudt én gang for alle for den påberåbte mangel).

Reklamationsfristen på to år omfatter alene faktiske mangler ved salgsgenstanden og finder således ikke anvendelse på retsmangler. En retsmangel er eksempelvis, hvis salgsgenstanden viser sig at tilhøre en anden end sælgeren (dvs. en tredjemand), eller hvis en tredjemand har sikkerhed i salgsgenstanden. Der henvises til kapitel 6, pkt. 1.1.16 for en nærmere beskrivelse af retsmangler.

1.1.7 Modtageren af reklamationen

Forbrugeren skal som udgangspunkt reklamere over for sælgeren af salgsgenstanden. Efter købelovens § 84 kan forbrugeren dog også give meddelelse om reklamation til en producent eller en anden erhvervsdrivende, der i forbindelse med købet har påtaget sig at afhjælpe eventuelle mangler ved salgsgenstanden. Det indebærer, at producenten eller en anden erhvervsdrivende, som har påtaget sig at afhjælpe eventuelle mangler, er legitimerede til at modtage reklamationer med bindende virkning på sælgerens vegne. En erhvervsdrivende formidler af et køb fra en ikke-erhvervsdrivende, jf. § 4 a, stk. 2, er også legitimeret til at modtage reklamationer. Der henvises til kapitel 5, pkt. 1.9 for en nærmere beskrivelse af formidlingsreglen.

Købelovens § 84 regulerer ikke, hvornår andre erhvervsdrivende end sælgeren har påtaget sig en forpligtelse til at afhjælpe mangler ved salgsgenstanden, og bestemmelsen pålægger ikke den erhvervsdrivende en sådan forpligtelse.

Tilfælde, hvor en anden erhvervsdrivende end sælgeren har påtaget sig at afhjælpe mangler, foreligger typisk, hvor sælgeren giver forbrugeren et garantibevis, en brugsanvisning eller

lignende, hvoraf det fremgår, at producenten eller et serviceværksted eller lignende påtager sig at reparere genstanden.

Bestemmelsen omfatter ikke de tilfælde, hvor en erhvervsdrivende uden sælgerens medvirken påtager sig at afhjælpe fejl ved salgsgenstanden. Ligeledes omfatter bestemmelsen ikke de tilfælde, hvor sælgeren ved købets afslutning medvirker til, at der indgås en serviceaftale mellem forbrugeren og en anden erhvervsdrivende om, at den erhvervsdrivende mod betaling, der ikke er indeholdt i købesummen, skal foretage visse reparationer mv., hvis genstanden går i stykker, og eventuelt løbende føre tilsyn med genstanden.

Vil forbrugeren påberåbe sig en mangel over for en producent eller en anden erhvervsdrivende, der i forbindelse med købet har påtaget sig at afhjælpe eventuelle mangler, skal forbrugeren give sælgeren eller den anden erhvervsdrivende meddelelse herom inden for rimelig tid efter, at forbrugeren har opdaget manglen. I modsat fald taber forbrugeren retten til at påberåbe sig manglen. I lighed med hvad der gælder efter købelovens § 81, vil meddelelse givet inden to måneder efter, at forbrugeren opdagede manglen, altid være rettidig, jf. købelovens § 85.

1.1.8 Forsendelsesrisiko for reklamationsmeddelelser

Efter købelovens § 86, finder købelovens § 61, stk. 1, om forsendelsesrisiko for reklamationsmeddelelser, anvendelse i forbrugerkøb. Det indebærer, at hvis en meddelelse om reklamation fra forbrugeren er indleveret til befordring med f.eks. post, eller, hvor andet forsvarligt befordringsmiddel benyttes, afgivet til befordring, medfører det ikke tab af ret for afsenderen (forbrugeren), at meddelelsen forsinkes eller ikke kommer frem.

Det afgørende for, om reklamationen er rettidig, er derfor, om den er afsendt, dvs. om meddelelsen er overgivet til befordring inden for en eventuel frist. Afsenderen (forbrugeren) har bevisbyrden for, at meddelelsen er afsendt.

Post anses altid som forsvarligt befordringsmiddel. Det er dog en forudsætning, at meddelelsen er korrekt frankeret og adresseret. E-mail anses også som et forsvarligt befordringsmiddel. Det beror på en konkret vurdering, om andre befordringsmidler er omfattet af bestemmelsen. Befordring med afsenderens egne folk sker på afsenderens risiko. Det samme gælder for forsendelse med taxi. Visse bud- og kurertjenester kan være organiseret, således at forsendelse ad den vej er omfattet af bestemmelsen.

1.1.9 Forældelse

Ved siden af reklamationsfristerne gælder de almindelige regler om forældelse af fordringer i forældelsesloven. Reklamationsfristerne er kortere end forældelsesfristerne, og

reklamationsfristen udløber derfor normalt på et tidligere tidspunkt end forældelsesfristen udløber efter forældelsesloven.

Forældelsesloven finder anvendelse på fordringer på penge eller andre ydelser, medmindre andet følger af særlige bestemmelser om forældelse i anden lov, jf. forældelseslovens § 1.

Efter forældelseslovens § 2, stk. 1, regnes forældelsesfristen som udgangspunkt fra det tidligste tidspunkt, hvor fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt.

Den almindelige forældelsesfrist er tre år, jf. forældelseslovens § 3, stk. 1, medmindre andet følger af andre bestemmelser.

Hvis fordringshaveren er ubekendt med fordringen, regnes forældelsesfristen fra den dag, da fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab hertil, jf. lovens § 3, stk. 2.

Den absolutte forældelsesfrist er ti år, jf. lovens § 3, stk. 3, nr. 4, og fristen sætter således grænsen for, hvor længe den treårige forældelsesfrist efter lovens § 3, stk. 1, kan være suspenderet efter lovens § 3, stk. 2.

For at der kan ske suspension af forældelsesfristen efter lovens § 3, stk. 2, skal fordringshaverens uvidenhed vedrøre de faktiske forhold, som kravet støttes på (faktisk vildfarelse). Ukendskab til eksistensen af kravet eller til den rette fortolkning af det retlige grundlag for kravet (retsvildfarelse) medfører som udgangspunkt ikke suspension af forældelsesfristen.

For fordringer, som opstår ved misligholdelse af en kontrakt, f.eks. mangler ved en salgsgenstand, regnes forældelsesfristen fra tidspunktet for misligholdelsen, jf. forældelseslovens § 2, stk. 3.

Forældelse af krav i anledning af misligholdelse af en kontrakt beror på kontraktens karakter og på, hvilke beføjelser medkontrahenten gør gældende.

Ved krav om naturalopfyldelse løber forældelsesfristen fra det tidspunkt, hvor ydelsen skulle være erlagt (f.eks. leveret). Ved krav i anledning af forsinkelse eller ikke-erlæggelse (f.eks. manglende levering) løber fristen fra det øjeblik, hvor betingelserne for den påståede misligholdelsesbeføjelse var opfyldt, dvs. ved ophævelse normalt fra det tidspunkt, hvor forsinkelsen var væsentlig. Det afgørende er ikke, hvornår ophævelse af kontrakten faktisk sker, men det tidligste tidspunkt, hvor beføjelsen kunne være gjort gældende.

Ved faktiske mangler løber fristen fra det tidspunkt, hvor manglen foreligger, dvs. sædvanligvis ved leveringen. Hvis manglen først kan konstateres senere, har det normalt ingen betydning at fastlægge begyndelsestidspunktet efter forældelseslovens § 2, da fristen suspenderes efter lovens § 3, stk. 2, indtil det tidspunkt, hvor manglen burde være opdaget. Suspensionen begrænses imidlertid af den absolutte forældelsesfrist på ti år, jf. forældelseslovens § 3, stk. 3, nr. 4, der løber fra leveringstidspunktet. Ved varetægtsskader (dvs. skader på ting, som skyldneren havde i sin besiddelse i forbindelse med kontrakter om reparation, opbevaring mv.) løber fristen normalt fra skadens indtræden, men også i disse tilfælde er der ofte grundlag for suspension, indtil ejeren får meddelelse om tingens beskadigelse eller bortkomst.

Den omstændighed, at skyldneren har afgivet en garanti for opfyldelse, medfører ikke i sig selv, at begyndelsestidspunktet udskydes. Selv om der er givet garanti mod mangler ved løsørekøb, løber fristen derfor normalt fra leveringstidspunktet. En garanti kan dog begrunde, at forældelsen suspenderes efter § 3, stk. 2. En garanti må desuden normalt forstås sådan, at den forlænger forældelsesfristen med den virkning, at det ikke er nødvendigt at iværksætte sagsanlæg inden udløbet af den absolutte tiårs frist efter § 3, stk. 3, nr. 4, og at der indrømmes fordringshaveren en rimelig frist hertil efter garantiens udløb.

1.2 Nye EU-regler (varedirektivet og direktivet om digitalt indhold)

1.2.1 Varedirektivets artikel 10, stk. 1-5

Det fremgår af varedirektivets artikel 10, stk. 1, at sælgeren er ansvarlig over for forbrugeren for mangler, der forelå på det tidspunkt, hvor varerne blev leveret, og som bliver synlige inden to år efter dette tidspunkt. Med forbehold for artikel 7, stk. 3, vedrørende opdateringer gælder det også varer med digitale elementer (integreret digitalt indhold). Der henvises til kapitel 6, pkt. 1.2.1.3.2 for en uddybende beskrivelse af forpligtelsen til at give forbrugeren besked om og levere opdateringer. Begrebet ansvar i varedirektivets artikel 10 relaterer sig til reklamationsfristen og må ikke forveksles med et eventuelt erstatningsansvar for sælger.

Den gældende reklamationsfrist på to år, som blev fastsat af hovedparten af medlemsstaterne ved implementering af forbrugerkøbsdirektivet, er således videreført i varedirektivet. Det skyldes ifølge varedirektivets præambelbetragtning nr. 41 hensynet til at sikre sælgernes retssikkerhed og forbrugernes generelle tillid til den grænseoverskridende handel. Fristen skal endvidere ses i lyset af, at denne periode i praksis betragtes som rimelig af markedsdeltagerne, hvorfor man bevarede den ved vedtagelsen af varedirektivet.

Det fremgår af varedirektivets artikel 10, stk. 2, at ved varer med digitale elementer, hvor købsaftalen foreskriver en løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i

en periode, er sælgeren ansvarlig for eventuelle mangler ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der opstår eller bliver synlige inden to år, efter at varerne med digitale elementer blev leveret. Hvis aftalen foreskriver løbende levering i mere end to år, er sælgeren ansvarlig for mangler i det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der opstår eller bliver synlige inden for den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til købsaftalen.

Som et nyt element i forhold til forbrugerkøbsdirektivet gælder der således efter varedirektivet en længere reklamationsfrist end to år, hvis der er aftalt løbende levering af integreret digitalt indhold i mere end to år. Den længere reklamationsfrist gælder kun for mangler ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som opstår eller konstateres inden for den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til aftalen.

Medlemsstaterne skal efter varedirektivet sikre, at eventuelle nationale forældelsesfrister ikke forhindrer forbrugeren i at udnytte misligholdelsesbeføjelserne efter direktivet i en periode svarende til reklamationsfristen, jf. artikel 10, stk. 4.

Artikel 10, stk. 3, giver medlemsstaterne mulighed for at vælge at opretholde eller indføre en længere reklamationsfrist end ovennævnte på to år. Selv om udgangspunktet i direktivet er en reklamationsfrist på to år, har medlemsstaterne dermed fleksibilitet til at øge forbrugerbeskyttelsesniveauet i deres nationale ret ved at fastsætte en længere reklamationsfrist, end den der følger af direktivet.

Efter varedirektivets artikel 10, stk. 5, kan medlemsstaterne også vælge at nøjes med at opretholde eller indføre en forældelsesfrist for misligholdelsesbeføjelserne. Medlemsstaterne skal i givet fald sikre, at en sådan forældelsesfrist giver forbrugeren mulighed for at gøre brug af beføjelserne, som viser sig i løbet af den periode, der er omhandlet i artikel 10, stk. 1 og 2, dvs. i reklamationsperioden.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 42, at medlemsstaterne af hensyn til sammenhængen med de eksisterende nationale retssystemer har mulighed for at beslutte, at sælgere er ansvarlige for en mangel, der konstateres inden for en specifik periode, eventuelt kombineret med en forældelsesfrist, eller at forbrugeres beføjelser kun afhænger af en forældelsesfrist. I det første tilfælde bør medlemsstaterne sikre, at perioden for sælgerens ansvar ikke omgås af en forældelsesfrist for forbrugerens beføjelser. Selv om direktivet ikke harmoniserer nationale forældelsesfristers starttidspunkt, bør det sikre, at sådanne forældelsesfrister ikke begrænser forbrugernes ret til at udøve deres beføjelser ved manglende overensstemmelse, som viser sig i den periode, hvor sælgeren er ansvarlig for manglende overensstemmelse. I sidstnævnte

tilfælde bør medlemsstaterne have mulighed for at nøjes med at bevare eller indføre en forældelsesfrist for forbrugerens beføjelser, uden at indføre en specifik periode, inden for hvilken den manglende overensstemmelse skal konstateres, for at sælgeren bliver ansvarlig. For at sikre, at forbrugere også i sådanne tilfælde er beskyttet i lige så høj grad, bør medlemsstaterne sikre, at hvis der kun gælder en forældelsesfrist, bør den stadig give forbrugere mulighed for at udøve deres beføjelser ved manglende overensstemmelse, som viser sig som minimum i den periode, der er fastsat som reklamationsfrist i direktivet.

Direktivet regulerer ikke, under hvilke betingelser reklamationsfristen eller en forældelsesfrist kan ophæves eller afbrydes. Medlemsstaterne kan derfor selv fastsætte regler om ophævelse eller afbrydelse af reklamationsfristen eller forældelsesfristen, f.eks. i tilfælde af afhjælpning, omlevering eller forhandlinger mellem sælgeren og forbrugeren med henblik på en mindelig ordning, jf. præambelbetragtning nr. 44.

Endelig giver artikel 12 medlemsstaterne mulighed for at opretholde eller indføre bestemmelser, der fastsætter, at forbrugeren for at kunne nyde godt af sine rettigheder (misligholdelsesbeføjelser) skal underrette sælgeren om en mangel inden for en periode på *mindst* to måneder fra den dato, hvor forbrugeren opdagede manglen.

1.2.2 Direktivet om digitalt indholds artikel 11

Det fremgår af artikel 11, stk. 1, i direktivet om digitalt indhold, at den erhvervsdrivende er ansvarlig for manglende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med direktivets artikel 5.

Det fremgår af direktivets artikel 11, stk. 2, at når en aftale indeholder bestemmelse om *en enkelt levering eller en række af enkeltstående leveringer*, er den erhvervsdrivende ansvarlig for manglende overensstemmelse (mangler), som eksisterer på leveringstidspunktet (for den eller hver af de enkelte leveringer). Bestemmelsen berører ikke artikel 8, stk. 2, litra b, om opdateringer. Der henvises til kapitel 6, pkt. 1.2.1.3.2 for en uddybende beskrivelse af forpligtelsen til at give forbrugeren besked om og levere opdateringer. Begrebet ansvar i direktivets artikel 11 relaterer sig til reklamationsfristen og må ikke forveksles med et eventuelt erstatningsansvar for sælger.

Hvis den erhvervsdrivende i henhold til national ret kun er ansvarlig for manglende overensstemmelse, der viser sig inden for en bestemt periode efter leveringen, må denne periode ikke være mindre end to år regnet fra leveringstidspunktet.

Efter direktivet om digitalt indhold gælder der således – ligesom efter varedirektivet – en reklamationsfrist på som udgangspunkt to år for så vidt angår en eller flere enkeltstående leveringer, og ligesom tilfældet er efter varedirektivet, kan medlemsstaterne vælge at indføre en længere frist.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 56, at digitalt indhold eller digitale tjenester kan leveres til forbrugere ved en enkelt levering, f.eks. når forbrugere downloader en e-bog og lagrer den på deres personlige enhed. Ligeledes kan leveringen bestå af en række sådanne enkeltstående leveringer, f.eks. når forbrugere modtager et link, hvorfra de kan downloade en ny e-bog hver uge. Det karakteristiske element i denne kategori af digitalt indhold eller digitale tjenester er, at forbrugere derefter har mulighed for at få adgang til og bruge det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden tidsbegrænsning. I sådanne tilfælde bør det digitale indholds eller den digitale tjenestes overensstemmelse vurderes på leveringstidspunktet, og den erhvervsdrivende bør derfor kun være ansvarlig for manglende overensstemmelse på det tidspunkt, hvor den enkelte levering eller hver af de enkeltstående leveringer finder sted. Af hensyn til retssikkerheden bør erhvervsdrivende og forbrugere kunne henholde sig til en harmoniseret minimumsperiode, i hvilken den erhvervsdrivende bør holdes ansvarlig for manglende overensstemmelse. I forbindelse med aftaler, der omfatter en enkelt levering eller en række enkeltstående leveringer af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, bør medlemsstaterne sikre, at erhvervsdrivende er ansvarlige i mindst to år fra leveringstidspunktet, hvis den erhvervsdrivende i henhold til deres respektive nationale ret kun er ansvarlig for manglende overensstemmelse, der viser sig inden for en periode efter leveringen.

Det fremgår af artikel 11, stk. 3, i direktivet om digitalt indhold, at hvis aftalen foreskriver *løbende levering over en periode*, er den erhvervsdrivende ansvarlig for manglende overensstemmelse, der opstår eller viser sig i hele den periode, i hvilken det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til aftalen.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 57, at løbende levering kan omfatte tilfælde, hvor den erhvervsdrivende stiller en digital tjeneste til rådighed for forbrugere for en bestemt eller ubestemt periode, såsom en toårig cloudlagringsaftale eller et tidsubestemt medlemskab af en social medieplatform. Det karakteristiske element i denne kategori er det forhold, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste kun er til rådighed eller tilgængelig(t) for forbrugere i den fastsatte aftaleperiode, eller så længe den tidsubestemte aftale er i kraft. Det er derfor berettiget, at den erhvervsdrivende i sådanne tilfælde kun er ansvarlig for manglende overensstemmelse, der viser sig i løbet af denne periode. Elementet af løbende levering bør ikke nødvendigvis kræve langsigtet levering. Tilfælde såsom webstreaming af et videoklip bør betragtes som løbende levering over en periode, uanset den reelle varighed af den audiovisuelle fil. Tilfælde,

hvor bestemte elementer af det digitale indhold eller den digitale tjeneste stilles til rådighed med jævne mellemrum eller ved flere lejligheder under aftalens fastsatte varighed eller i den periode, hvor aftalen på ubestemt tid er gældende, bør også betragtes som løbende levering over en periode, f.eks. hvor aftalen fastsætter, at en kopi af antivirussoftware kan anvendes i et år og automatisk opdateres den første dag i hver måned i denne periode, eller at den erhvervsdrivende automatisk vil foretage opdateringer, når der foreligger nye elementer af et digitalt spil, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste kun er tilgængelig(t) for forbrugerne under aftalens fastsatte varighed eller er tilgængelig for forbrugerne, så længe den tidsubestemte aftale er i kraft.

Der er i artikel 14 i direktivet om digitalt indhold fastsat regler om forbrugerens beføjelser, hvis det leverede ikke er i overensstemmelse med aftalen, dvs. lider af en mangel. Der henvises til kapitel 6, pkt. 3.2.2 for en nærmere beskrivelse af misligholdelsesbeføjelserne. Af artikel 11, stk. 2 og 3, fremgår det, at hvis misligholdelsesbeføjelserne også eller udelukkende er underlagt en forældelsesfrist i national ret, skal forældelsesfristen tillade forbrugerne at gøre brug af de beføjelser, der er fastsat i artikel 14 for enhver manglende overensstemmelse, der eksisterer på leveringstidspunktet, og som viser sig inden for den oven for angivne periode for reklamationsfristen.

Medlemsstaterne kan fortsat frit lovgive om nationale forældelsesfrister. Sådanne forældelsesfrister bør imidlertid ikke forhindre forbrugere i at udøve deres rettigheder i hele den periode, hvor den erhvervsdrivende er ansvarlig for manglende overensstemmelse. Selv om direktivet derfor ikke bør harmonisere nationale forældelsesfristers starttidspunkt, bør det ikke desto mindre sikres, at sådanne frister fortsat tillader forbrugere at udøve deres beføjelser for enhver manglende overensstemmelse, der bliver åbenbar i det mindste i den periode, hvori den erhvervsdrivende er ansvarlig for manglende overensstemmelse, jf. præambelbetragtning nr. 58.

Efter direktivet om digitalt indhold gælder der således som udgangspunkt en reklamationsfrist på to år for så vidt angår digitalt indhold eller digitale tjenester, der leveres ved *en eller flere enkeltstående leveringer.* Medlemsstaterne kan vælge at indføre en længere frist end to år. Ved aftaler om *løbende levering over en periode*, er medlemsstaterne forpligtet til at sikre, at den erhvervsdrivende er ansvarlig for manglende overensstemmelse, der opstår eller viser sig i hele den periode, i hvilken det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres – uanset længden af den almindelige reklamationsfrist.

1.3 Udvalgets overvejelser

1.3.1 Den absolutte reklamationsfrist

Den gældende reklamationsfrist i købeloven er to år, jf. købelovens § 83, stk. 1.

Udgangspunktet efter varedirektivet er en reklamationsfrist på mindst to år for varer og varer med digitale elementer. Det gælder dog ikke, hvis en aftale om varer med digitale elementer foreskriver løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i mere end to år. I så fald skal forbrugeren kunne gøre mangler ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste (dvs. det digitale element) gældende i hele den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til aftalen. Hvis det digitale indhold ifølge købsaftalen f.eks. skal leveres løbende over en periode på tre år, kan forbrugeren reklamere i de tre år.

Udgangspunktet efter direktivet om digitalt indhold er en reklamationsfrist på mindst to år for digitalt indhold og digitale tjenester, der leveres ved en eller flere enkeltstående leveringer. Er der tale om løbende levering af digitalt indhold eller digitale tjenester, skal forbrugeren kunne gøre mangler gældende i hele leveringsperioden. Løbende levering over f.eks. en treårig periode betyder således, at forbrugeren kan reklamere i de tre år.

Den gældende toårige reklamationsfrist i købeloven afskærer ikke reklamationer i de nævnte tilfælde med løbende levering af digitalt indhold og digitale tjenester, og direktiverne medfører således ikke ændringer af dansk ret på dette punkt. For at sikre korrekt implementering af direktiverne og for at skabe en klar retstilstand er det efter udvalgets opfattelse nødvendigt, at det kommer til at fremgå udtrykkeligt af købeloven, at forbrugeren i sådanne tilfælde i hele leveringsperioden kan gøre mangler ved digitalt indhold eller digitale tjenester gældende, når der er aftalt løbende levering heraf. Det gælder både for køb af varer med digitale elementer, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres løbende i en periode på mere end to år, og for aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester, hvor der er aftalt løbende levering i en periode. Udvalget foreslår på denne baggrund, at der indsættes regler herom i købeloven.

Varedirektivets artikel 10, stk. 1, om sælgerens ansvar for mangler, berører ikke direktivets artikel 7, stk. 3, om sælgerens forpligtelse til at sikre, at forbrugeren får besked om og får leveret opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer. Artikel 11, stk. 2, i direktivet om digitalt indhold om sælgerens ansvar for mangler berører heller ikke direktivets artikel 8, stk. 2, litra b, om sælgerens forpligtelse til at sikre, at forbrugeren får besked om og får leveret opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer.

Efter varedirektivet og direktivet om digitalt indhold må reklamationsfristen således ikke afskære forbrugeren fra at gøre mangler, som skyldes sælgerens manglende eller forkert opdatering, gældende i den periode, hvor sælgeren er forpligtet til at give forbrugeren besked om og levere opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer. Denne periode kan være længere end den periode, hvor sælgeren normalt er ansvarlig for mangler – dvs. længere end den sædvanlige absolutte reklamationsfrist.

For at sikre korrekt implementering af direktiverne er det efter udvalgets opfattelse nødvendigt, at det kommer til at fremgå udtrykkeligt af købeloven, at forbrugeren kan gøre mangler, som skyldes sælgerens manglende eller forkert opdatering, gældende i hele den periode, hvor sælgeren er forpligtet til at levere opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer. Udvalget foreslår derfor, at der indsættes en sådan regel i købeloven.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 20 og bemærkningerne hertil.

1.3.2 Forlængelse af den absolutte reklamationsfrist

1.3.2.1 Adgang til at ændre regler

Efter begge direktiver skal reklamationsfristen være mindst to år i de tilfælde, der ikke er behandlet ovenfor. Direktiverne giver således medlemsstaterne mulighed for at indføre en længere reklamationsfrist end to år. Direktiverne rummer både mulighed for en generel forlængelse af reklamationsfristen og for at fastsætte reklamationsfrister af forskellig længde f.eks. for forskellige produktkategorier (en såkaldt differentieret reklamationsfrist).

Udvalget har på den baggrund overvejet, om den toårige reklamationsfrist i købeloven bør forlænges generelt. Udvalget har ligeledes overvejet, om der bør indføres en differentieret reklamationsfrist.

Udvalgets overvejelser har taget udgangspunkt i et forslag fra Forbrugerrådet Tænk om en reklamationsfrist på som udgangspunkt tre år, og en reklamationsfrist på seks år for såkaldte ”varige forbrugsgoder”, som forventes at have en levetid af en vis længde (f.eks. vaskemaskiner, biler, fladskærme mv.). Forbrugerrådet Tænk har subsidiært foreslået, at man ved en forlængelse af reklamationsfristen ud over to år kan overveje at indføre reparation som den primære eller eneste misligholdelsesbeføjelse gældende for perioden efter de to år. Forslaget om forlængelse af reklamationsfristen bygger som udgangspunkt på, at alle misligholdelsesbeføjelser bør være tilgængelige for forbrugeren i hele reklamationsperioden, men det er vurderingen, at det ikke er i strid med direktiverne at indføre reparation som eneste misligholdelsesbeføjelse efter to år, og derfor er dette foreslået som alternativ. Forbrugerrådet Tænk har i tilknytning til forslagene om en forlængelse af reklamationsfristen tillige stillet

forslag om at gøre producenter ansvarlige for mangler på lige fod med sælgere, således at forbrugerne også kan få adgang til at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende over for producenter.

Udvalget har til brug for overvejelserne indhentet oplysninger om retstilstanden i andre lande og om de forventede konsekvenser af en forlængelse af reklamationsfristen, herunder stats- og erhvervsøkonomiske konsekvenser og konsekvenser for den grønne omstilling.

1.3.2.2 Reklamationsfrister i andre lande

Af forbrugerkøbsdirektivet følger en reklamationsfrist på mindst to år. Ved gennemførelsen af dette direktiv kunne medlemsstaterne således – ligesom efter varedirektivet og direktivet om digitalt indhold for så vidt angår en eller flere enkeltstående leveringer – vælge at fastsætte en reklamationsfrist på to år eller længere. Derfor varierer reklamationsfristen på nuværende tidspunkt på tværs af EU/EØS-medlemsstaterne og Det Forenede Kongerige. Størstedelen af medlemsstaterne valgte ligesom Danmark at fastsætte en reklamationsfrist på to år. Længden af de enkelte landes reklamationsfrist fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 1: Reklamationsfristen i andre EU/EØS-medlemsstater og Det forenede Kongerige

Land	**(Nye) varer**
Belgien	2 år
Bulgarien	2 år
Cypern	2 år
Danmark	2 år
Estland	2 år
Finland	Forventet levetid
Frankrig	2 år
Grækenland	2 år
Holland	Forventet levetid
Irland	Ingen reklamationsfrist, men 6 års forældelse
Island	2 år, men 5 år for varer med længere forventet levetid
Italien	2 år
Kroatien	2 år
Letland	2 år
Litauen	2 år
Liechtenstein	Intet oplyst
Luxembourg	2 år
Malta	2 år
Norge	2 år, men 5 år for varer med længere forventet levetid

Land	(Nye) varer
Polen	2 år
Portugal	2 år
Rumænien	2 år
Slovakiet	2 år
Slovenien	2 år
Spanien	2 år
Det Forenede Kongerige	6 år (dog 5 år for Skotland)
Sverige	3 år
Tjekkiet	2 år
Tyskland	2 år
Ungarn	2 år
Østrig	2 år

Udvalget har endvidere modtaget en udtalelse fra Forbrukerrådet i Norge vedrørende reklamationsfristerne i norsk køberet. Heraf fremgår, at udgangspunktet i norsk ret er en absolut reklamationsfrist på to år. Den absolutte reklamationsfrist er dog fem år for salgsgenstande, der ved normal brug er beregnet til at holde betydeligt længere end to år. Bestemmelsen herom blev indført i 1988.

Det fremgår endvidere, at den juridiske og faktiske sondring mellem den korte og lange absolutte reklamationsfrist har givet anledning til en række udfordringer og problemstillinger i praksis.

Det fremgår af udtalelsen, at formuleringen "ved normal brug er beregnet til at holde betydeligt længere end to år" har givet anledning til særligt to spørgsmål:

For det første har det været nødvendigt at fastlægge, hvor meget den faktiske levetid for et produkt skal overstige to år, før der er tale om "betydeligt længere", og forbrugeren dermed har fem års reklamationsfrist. I 2007 fastslog den norske højesteret, at den femårige reklamationsfrist gælder for produkter, som er beregnet til at have en levetid på i hvert fald mellem tre og fire år.

For det andet har det været nødvendigt at fastlægge, hvordan levetiden for et produkt ved normal brug skal vurderes. Dette må ifølge Forbrukerrådet baseres på forbrugerens forventning til produktets tekniske holdbarhed ved normal brug. Der skal således som udgangspunkt ses bort fra f.eks. udskiftning af produkter pga. udsving i moden, nye tekniske funktioner mv. Den

faktiske hastighed, hvormed der sker udskiftning af et produkt, kan ifølge Forbrukerrådet ikke være retningsgivende for, hvor lang tid produktet er beregnet til at holde ved normal brug.

1.3.2.3. Konsekvenser af en forlængelse af reklamationsfristen

Reklamationsfristen er en klagefrist. Ved at reklamere (klage) inden for fristen har forbrugeren adgang til at forsøge at gøre gældende, at der er en mangel ved salgsgenstanden, som var til stede på leveringstidspunktet. Når fristen er udløbet, uden at der er reklameret, har forbrugeren ikke længere adgang til at gøre en eventuel mangel gældende over for sælgeren, medmindre der f.eks. er givet en garanti. Parternes mellemværende er dermed endeligt afsluttet. Opstår der efter reklamationsfristens udløb en fejl ved det købte, skal forbrugeren selv stå for udbedring mv. heraf, medmindre fejlen er dækket af en garanti.

For forbrugeren vil en forlængelse af reklamationsfristen indebære, at forbrugeren får en længere periode til at opdage og gøre en eventuel mangel gældende. Dette har særlig betydning for produkter med lang levetid som f.eks. visse elektroniske produkter, hårde hvidevarer og biler, der har en væsentlig længere levetid end to år, og hvor forbrugeren anvender produktet i væsentlig længere tid end to år, inden produktet udskiftes med et nyt. I det omfang producenten eller den erhvervsdrivende har givet en garanti for produktet, der er gældende i en længere periode end reklamationsfristen, vil en forlængelse af reklamationsfristen som udgangspunkt ikke have betydning for mangler, der falder inden for garantiens område, fordi garantigiveren allerede i kraft af garantien er forpligtet til at udbedre manglen uanset reklamationsfristen. De forhold, der falder uden for garantiens område, vil være omfattet af en eventuelt længere reklamationsfrist, hvis der er tale om en køberetlig mangel. I så fald vil forbrugeren kunne gøre manglen gældende over for sælgeren. Hvis et forhold både er omfattet af en garanti og udgør en køberetlig mangel, vil forbrugeren efter omstændighederne kunne vælge at gøre sit krav gældende mod sælgeren, der er forpligtet efter købeloven, eller garantigiveren, der er forpligtet efter garantiens indhold.

For den erhvervsdrivende sælger vil en længere reklamationsfrist indebære, at der vil være en længere periode, hvor den erhvervsdrivende risikerer at blive mødt med krav – herunder også uberettigede krav – og der vil dermed gå længere tid, inden parternes mellemværende er endeligt afsluttet.

En reklamation inden for reklamationsfristen er ikke ensbetydende med, at der foreligger en køberetlig mangel, som sælgeren er forpligtet til at udbedre ved afhjælpning (reparation), omlevering eller andre misligholdelsesbeføjelser. For at kunne gøre misligholdelsesbeføjelser gældende skal forbrugeren bevise, at der foreligger en kvalitetsafvigelse mv., og at denne var til stede på leveringstidspunktet og ikke f.eks. skyldes fejlbetjening fra forbrugerens side.

Erfaringsmæssigt bliver det vanskeligere for forbrugeren at bevise, at fejlen mv. var til stede på leveringstidspunktet, jo længere tid der går, fra leveringen har fundet sted.

En forlængelse af reklamationsfristen må antages navnlig at have betydning for forbrugerens mulighed for at gøre mangler gældende vedrørende salgsgenstandens holdbarhed, da andre typer mangler erfaringsmæssigt har vist sig, inden udløbet af den toårige reklamationsfrist.

Holdbarhed er i varedirektivet defineret som varens evne til at bevare sine påkrævede funktioner og ydeevne ved normal brug, jf. artikel 2, nr. 13. Der foreligger en holdbarhedsmangel, når varen ikke har den holdbarhed, der er sædvanlig for varer af samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente under hensyntagen til varens specifikke art, herunder varens eventuelle behov for rimelig vedligeholdelse og de eventuelle offentlige udsagn, der er afgivet af sælgeren eller tidligere led i transaktionskæden, f.eks. fra producenten. I vurderingen indgår også alle andre relevante omstændigheder, herunder varens pris og den intensitet og hyppighed, hvormed forbrugeren anvender salgsgenstanden, jf. præambelbetragtning nr. 32.

Forbrugeren kan ikke gøre kort holdbarhed gældende som mangel, hvis køberen i forbindelse med købet tydeligt er gjort opmærksom herpå samt udtrykkelig og særskilt har accepteret en sådan kort holdbarhed.

1.3.2.4 Konsekvenser for erhvervslivet

Udvalget har til brug for overvejelserne indhentet en udtalelse fra Dansk Erhverv og Foreningen for Dansk Internethandel (der den 1. november 2020 fusionerede med Dansk Erhverv) vedrørende konsekvenser for erhvervslivet af en eventuel forlængelse af reklamationsfristen.

Organisationerne har indhentet bidrag fra deres medlemmer og har i den forbindelse modtaget svar fra 21 virksomheder, herunder små, mellemstore og store virksomheder, der handler med en række forskellige produkttyper – dog alle at betragte som længerevarende forbrugsgoder. Virksomhederne sælger bl.a. mobiltelefoner, pc'er og tablets, hårde hvidevarer, kaffemaskiner, håndmiksere, foodprocessorer mv., tv'er, motorsave, havetraktorer, græsslåmaskiner mv., møbler, cykler, legetøj samt smykker og ure. Blandt virksomhederne sælger nogle primært i fysiske butikker, nogle primært på internettet og andre begge steder.

Af udtalelsen fremgår det, at 65 pct. af de adspurgte virksomheder vurderer, at en forlænget reklamationsfrist vil medføre flere udgifter og nødvendiggøre, at virksomheden hæver prisen på varerne. Heraf vurderer 10 pct., at det *ikke* vil påvirke deres konkurrenceevne.

Det fremgår derudover af udtalelsen, at mere end 95 pct. af virksomhederne har oplyst, at deres producent eller leverandør kun dækker mangler, der viser sig inden for de første to år. Langt de fleste af virksomhederne har således svaret, at de får to års reklamationsfrist fra producenten eller leverandøren, men f.eks. i forbindelse med salg af mobiltelefoner er der en stor producent, der kun giver et års reklamationsfrist til sælgeren. Cirka 76 pct. af de adspurgte virksomheder har oplyst, at deres reklamationsfrist løber fra det tidspunkt, hvor de leverer produktet til forbrugeren, mens de sidste 24 pct. har oplyst, at reklamationsfristen begynder at løbe på det tidspunkt, hvor virksomheden modtager varen fra producenten eller leverandøren. Enkelte virksomheder oplever, at der på udvalgte produkter er en garanti. Dette gør sig typisk gældende for længerevarende forbrugsgoder, og ofte dækker garantien ikke hele varen, men kun dele heraf. Virksomhederne i detailleddet betaler selv for mangler, der viser sig i perioden efter, at reklamationsfristen eller garantien fra producenten eller leverandøren er udløbet, men før forbrugerens reklamationsfrist er udløbet.

Det fremgår endvidere af udtalelsen, at virksomhederne har store omkostninger ved håndtering af reklamationssager, og at en forlænget reklamationsfrist vil forøge disse omkostninger. De fleste returvarer bliver kasseret af virksomhederne, men nogle bliver repareret og solgt som brugte varer. 65 pct. af de adspurgte virksomheder oplyser, at de ikke har eget værksted og derfor ikke selv kan foretage reparationer. I sådanne tilfælde bliver varerne ofte repareret på leverandørens servicecenter eller et værksted, der er udpeget af leverandøren. I nogle tilfælde bliver varerne repareret på et andet eksternt værksted. Det tager typisk tre til syv dage at reparere varer på eget værksted, og hvis varen skal repareres på et eksternt værksted, tager det væsentlig længere tid – navnlig hvis værkstedet ligger i udlandet. De forskellige reparationstider afhænger desuden af, hvilken vare der sælges. Udtalelsen peger på, at store virksomheder synes at få varer repareret hurtigere end mindre virksomheder. Endelig har virksomhederne oplyst, at de har høje udgifter til undersøgelse og reparation af varer. Prisen afhænger af produkttype, værksted, og om der er behov for at sende en reparatør hjem til forbrugeren. Fragt med henblik på undersøgelse og reparation kan tillige udgøre et væsentligt beløb, hvis der er tale om større genstande, f.eks. store fladskærme, der skal transporteres på en særlig måde.

1.3.2.5 Statsøkonomiske konsekvenser

Udvalget har til brug for overvejelserne indhentet en udtalelse fra Nævnenes Hus, hvorunder Center for Klageløsning og Forbrugerklagenævnet hører, vedrørende de statsfinansielle konsekvenser af en eventuel forlængelse af reklamationsfristen.

Det fremgår af udtalelsen, at Nævnenes Hus ikke er bekendt med, i hvor mange tilfælde forbrugere vælger *ikke* at klage til det offentlige forbrugerklagesystem, Center for Klageløsning og Forbrugerklagenævnet, når den gældende reklamationsfrist på to år er udløbet. Nævnenes

Hus kan derfor ikke med sikkerhed vurdere de statsfinansielle konsekvenser af en eventuel forlængelse af reklamationsfristen. Hvis reklamationsfristen udvides på enkelte eller flere varegrupper, vurderer Nævnenes Hus imidlertid, at det vil forøge antallet af klager i det offentlige forbrugerklagesystem væsentligt alt efter typen og antallet af varegrupper. Det offentlige forbrugerklagesystem modtager i dag flest klager inden for varegrupperne forbrugerelektronik, såsom tv, telefoner, computere, hårde hvidevarer og møbler. Hvis Forbrugerklagenævnet modtager flere klager, vil det forøge omkostningerne ved at drive nævnet, fordi det vil medføre forøgede udgifter til almindelig sagsbehandling, sagkyndige undersøgelser og afvikling af nævnsmøder, herunder honorering af formand og nævnsmedlemmer.

Nævnenes Hus har på den baggrund opstillet to scenarier for de statsfinansielle konsekvenser af en forlængelse af reklamationsretten i forbrugerkøb i nedenstående tabel.

Tabel 2: Statsfinansielle konsekvenser af forlængelse af reklamationsretten i forbrugerkøb.

Scenario	Scenario 1		Scenario 2	
	Sager	*Mio. kr.*	*Sager*	*Mio. kr.*
Center for Klageløsning	900	2,5	1.800	5,0
Forbrugerklagenævnet	175	2,0	350	4,0
I alt	**1.075**	**4,5**	**2.150**	**9,0**

Scenario 1 angiver konsekvenserne, hvis det offentlige forbrugerklagesystem modtager 25 pct. flere klager end forventningen i 2020. Scenario 2 angiver konsekvenserne, hvis systemet modtager 50 pct. flere klager end forventningen i 2020. De angivne omkostninger er de *forøgede* omkostninger – og ikke de samlede omkostninger – til at drive det offentlige forbrugerklagesystem.

Af udtalelsen fremgår endvidere nedenstående opgørelse over sager, hvor henholdsvis forbrugeren og sælgeren har fået medhold i en klage i perioden fra den 1. juni 2017 til den 31. december 2019. Perioden er valgt, fordi Nævnenes Hus tidligere har udtrukket disse data, da styrelsen fortsat havde adgang til sagsbehandlingssystemet i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, som Forbrugerklagenævnets sekretariat anvendte frem til februar 2020. Der er tale om et manuelt udtræk.

Tabel 3. Klager afgjort i Forbrugerklagenævnet i perioden fra den 1. juni 2017 til den 31. december 2019.

Årstal	**2017**	**2018**	**2019**	**I alt**
Afgjorte klager	549	689	543	1781
Medhold til forbruger[1]	303	325	269	897

Årstal	2017	2018	2019	I alt
Medhold til sælger[2]	219	338	255	812

1) Medhold til forbruger dækker over sager, hvor forbrugeren har fået helt eller delvist medhold ved Forbrugerklagenævnet, eller hvor sagen er løst med et forlig i nævnets sekretariat. Sælgeren betaler sagsomkostninger på 6.000 kr., hvis forbrugeren får helt eller delvist medhold. Sælgeren betaler også omkostninger på 1.000 kr., hvis parterne løser sagen med et forlig i nævnets sekretariat.
2) Medhold til sælger dækker over sager, hvor sælger har fået medhold i Forbrugerklagenævnet, eller hvor nævnets sekretariat har afvist klagen, fordi forbrugeren åbenbart ikke kan få medhold, forbruger har tilbagekaldt sin klage eller har udvist passivitet.

1.3.2.6 Konsekvenser for den grønne omstilling

Det fremgår af udvalgets kommissorium, at udvalget bl.a. skal overveje, om – og i givet fald hvordan – den valgfrihed, som direktiverne giver, kan og bør udnyttes til at understøtte den grønne omstilling. Udvalget har derfor overvejet, hvilke konsekvenser for den grønne omstilling en eventuel forlængelse af reklamationsfristen kan have.

Udvalget har til brug for overvejelserne modtaget en udtalelse fra Forbrugerrådet Tænk vedrørende konsekvenser for den grønne omstilling, hvori der bl.a. er omtalt flere nationale og internationale studier.

I udtalelsen henvises bl.a. til artiklen ”Products that go round: Exploring product life extension through design” af Bakker, CA; Wang, F; Huisman, J; den Hollander, MC, i: Journal of Cleaner Production, Vol. 69, april 2014, s. 10-16, der viser, at på trods af muligheden for udskiftning til mere energieffektive produkter indebærer det ofte en større samlet belastning af miljøet at udskifte et gammelt produkt med et nyt produkt, der er mere energibesparende, fordi produktionsbelastningen i sig selv er så stor. Et køleskab skal således ifølge artiklen have en levetid på 20 år, før en udskiftning i miljømæssigt henseende har en positiv effekt – også selv om et nyt køleskab ville bruge mindre energi.

I udtalelsen henvises endvidere til, at den tyske miljøstyrelse i rapporten ”Influence of the service life of products in terms of their environmental impact: Establishing an information base and developing strategies against ”obsolescence” (09/2020)” har undersøgt årsagen til udskiftning af større hårde hvidevarer i perioden fra 2004 til 2012. Der er for perioden tale om en generel stigning på 10 pct. af tilfælde, hvor produkter blev udskiftet, fordi de gik i stykker. Af de produkter, der blev udskiftet inden for fem år, fordi de gik i stykker, var der en stigning på 18 pct. for tørretumblere og 17 pct. for frysere i 2012 i forhold til i 2004. Studiet peger desuden på, at vaskemaskiner blev udskiftet 0,9 år tidligere i 2012/2013 end i 2004, frysere blev udskiftet 3,1 år tidligere i 2012/2013 end i 2004 og tørretumblere blev udskiftet 2,8 år tidligere i 2012/2013 end i 2004. I stedet for en stigning i levetid ses således et fald i levetiden.

I udtalelsen refereres der endvidere til et studie bestilt af Europa Parlamentet (IMCO) ved navn ”Promoting product longevity. How can the EU product safety and compliance framework help promote product durability and tackle planned obsolescence, foster the production of more sustainable products, and achieve more transparent supply chains for consumers?” fra marts 2020, hvor man undersøgte sammenhængen mellem bæredygtigt forbrug og forbrugerrettigheder. Af studiets resumé fremgår bl.a., at der er en tendens til at antage, at længere produktlevetid er bedre, men selv rent miljømæssigt er det ikke altid tilfældet, da der skal foretages en afvejning af bl.a. produktets produktion, anvendelse og bortskaffelse. En længere produktlevetid er således ikke altid en fordel, hvis det betyder, at forbrugere beholder ældre og mere miljøskadelige produkter i længere tid i stedet for at udskifte til nye og mere miljøvenlige produkter. Derfor bør tilgangen til produkters levetid være forskellig alt efter, hvilket produkt der er tale om. Hvad angår planlagt forældelse – dvs. at produkter bliver produceret med en teknisk ”udløbsdato” – fremgår endvidere, at omfanget heraf stort set er ukendt. Uanset om producenter med vilje reducerer deres produkters levetid, er det dog sandsynligt, at i hvert fald nogle producenter lægger for lidt vægt på lange produktlevetider. Derudover fremgår det, at litteraturen antager, at produkters levetid bliver kortere. Data herom er begrænset, men antyder, at det modsatte var tilfældet i USA i anden halvdel af det tyvende århundrede; den gennemsnitlige levetid for varige husholdningsartikler og biler blev væsentligt længere over tid, ikke kortere. Hvordan dette har udviklet sig i løbet af de sidste tyve år er ifølge studiet vanskeligt at sige.

I studiet anbefales det, at man udvikler ecodesignkriterier (f.eks. krav til produkters energieffektivitet, miljøforhold samt eventuelt funktion og kvalitet) i forhold til holdbarhed og reparerbarhed. For så vidt angår det markedsførings- og prækontraktuelle stadium anbefales det bl.a. at indføre forbud mod planlagt forældelse (indbygget død), som flere EU-lande allerede har, ligesom der peges på bl.a. Frankrigs indførelse af en række regler om tilgængelighed af reservedele/opdateringer og oplysningskrav herom. Der anbefales desuden indført en oplysningspligt vedrørende produkters forventede levetid og reparerbarhed, inden et køb gennemføres. Studiet anbefaler herudover, at reklamationsfristens længde knyttes til produktets forventede levetid, og at der skal gives oplysninger om forventet levetid samt oplysning om, hvorvidt produktet er dækket af en garanti i dets forventede levetid i forbindelse med købet. Derudover foreslås det, at reparation skal være den primære misligholdelsesbeføjelse, at det gøres lettere for uafhængige aktører og forbrugerne selv at få adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformation, at der indføres regler om brug af tjenesteydelser, og at e-handlen gøres grønnere ved f.eks. fokus på grønnere levering.

Af Forbrugerrådet Tænks udtalelse fremgår tillige, at omkostningsniveauet har betydning for forbrugernes valg mellem udskiftning og reparation. Der henvises i den forbindelse til IDAs

analyse ”Reparation af varige forbrugsgoder”, som blev offentliggjort i februar 2018. Her anførte 63 pct. af de adspurgte forbrugere, der havde et behov for at få et produkt repareret, at de fik det repareret. 64 pct. af disse anførte, at årsagen til reparationen var, at et nyt produkt ville være dyrere end reparation. 28 pct. fik ikke produktet repareret. Heraf svarede 49 pct., at en reparation ville være for dyr. 52 pct. købte i stedet et nyt produkt. Undersøgelsen viste desuden, at produkterne, der gik i stykker, i hovedsagen var mellem to og fem år gamle (36 pct.). 22 pct. af produkterne var under to år gamle, og 26 pct. var mellem fem og ti år gamle.

I en anden undersøgelse fra IDA med titlen ”Vi køber nyt fordi det er for dyrt og for bøvlet at reparere”, der blev offentliggjort i september 2019, fremgår det, at 55 pct. af de adspurgte forbrugere aldrig, sjældent eller kun af og til får repareret deres hvidevarer/elektronik. Også her synes årsagen at være, at det er for dyrt at få repareret produktet frem for at købe et nyt.

Det bemærkes, at de to IDA-undersøgelser angår alle reparationer, dvs. også reparationer, hvor der ikke foreligger en køberetlig mangel.

EU-kommissionens foretog i forbindelse med et såkaldt ”fitness check” af forbrugerretsområdet en undersøgelse, som resulterede i rapporten "Study on the costs and benefits of minimum harmonisation under the Consumer Sales and Guarantees Directive 1999/44/EC and of potential full harmonisation and alignment of EU rules for different sales channels” fra marts 2017. Undersøgelsen bygger bl.a. på en spørgeskemaundersøgelse rettet til forbrugerne i alle medlemsstaterne. De forbrugere, der angav, at de inden for de seneste tolv måneder have oplevet problemer med mindst én defekt vare, blev spurgt, hvor lang tid efter købet af varen, at defekten viste sig. Af rapportens s. 49 fremgår, at 45 pct. af forbrugerne opdagede en defekten inden for 1 måned, 26 pct. inden for 1-6 måneder, 16 pct. inden for 6-12 måneder, 9 pct. inden for 1-2 år, 2 pct. inden for 2-3 år, 1 pct. inden for 3-5 år og 1 pct. efter 5 år. Der er således 4 pct. af defekterne, der bliver opdaget efter toårsfristen.

Udvalget har ligeledes modtaget en udtalelse fra APPLiA Danmark, der er brancheforening for producenter og importører af hvidevarer og små elektriske husholdningsapparater i Danmark. Af udtalelsen fremgår bl.a., at reklamationsfristen for hvidevarer og små elektriske husholdningsapparater ikke spiller nogen dokumenterbar rolle for den grønne omstilling. APPLiA Danmark oplyser endvidere, at mere end 70 pct. af alle sager om defekter vedrørende nyindkøbte hvidevarer opstår inden for det første år af produktets levetid. Efter APPLiA Danmarks opfattelse ligger det konkrete, grønne potentiale for hvidevarer således ikke i reklamationsretten, men i produktets livscyklus, dvs. i produktion/ecodesign, brugsfase/energiforbrug og genbrug/korrekt skrotning.

Udvalget har endvidere til brug for overvejelserne indhentet en udtalelse fra Miljøministeriet samt Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet. De to ministerier har den 9. december 2020 afgivet følgende udtalelse om effekten på miljø og klima ved forlængelse af reklamationsret og formodningsperiode:

> ”**Vurdering af effekt på miljø og klima ved forlængelse af reklamationsret og formodningsperiode**
> Ifølge FN er udvinding og forarbejdning af naturressourcer skyld i ca. halvdelen af den globale udledning af drivhusgasser og over 90 pct. af det globale tab af biodiversitet. Fordelingen af klager til Forbrugerklagenævnet tyder på, at de produktgrupper hvor der oftest er reklamationer – elektronik og møbler – samtidig er blandt de produktgrupper, som medfører den største globale belastning af klima, miljø og natur.
>
> Miljø- og klimabelastningen fra tekstilproduktion afhænger af den konkrete fibertype og fremstillingsproces, men i gennemsnit vurderes det, at produktionen af 1 ton tekstil medfører en global klimabelastning svarende til udledning af ca. 21 tons CO2e og samtidig medfører et forbrug på ca. 4.500 liter vand. Produktionen af tekstiler kræver dertil store mængder kemikalier for at få fibrene til at danne tråde samt styrke fibrene og farve stoffet. Miljø- og klimagevinsten ved at reducere tekstilproduktionen er således stor.
>
> Miljø- og klimabelastningen fra elektronikproduktion varierer betydeligt, bl.a. afhængt af, hvilke metaller der anvendes, men i gennemsnit vurderes det, at produktion af 1 ton elektronik medfører en global klimabelastning svarende til udledning af ca. 38 tons CO2e. Miljø- og klimabelastning fra elektronikproduktion stammer bl.a. fra indvinding af metaller og sjældne jordarter samt energi- og vandforbrug samt udledning af forurenende stoffer fra produktionsprocesser. Desuden indeholder elektronik materialer og kemiske stoffer, som kan udgøre en miljø- og sundhedsrisiko, hvormed det klassificeres som farligt affald, når det kasseres. Miljø- og klimagevinsten ved at reducere elektronikproduktionen er således stor.
>
> Lang holdbarhed gennem design samt reparation og anden levetidsforlængelse af produkter er centrale virkemidler til at reducere forbruget af naturressourcer og mængden af affald, da man dermed udskyder køb og produktion af nye produkter. For at reducere den samlede miljø- og klimabelastning i hele produktets livscyklus

er det som udgangspunkt hensigtsmæssigt at forlænge produkternes levetid mest muligt.

Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er ikke bekendte med, at der foreligger evidens for den direkte effekt, som en længere reklamationsfrist og/eller formodningsperiode for nye eller brugte varer kan have på den grønne omstilling. Det skyldes bl.a., at der er praktiske udfordringer ved at påvise eller forudsige effekten af de ændrede incitamenter, som en forlængelse vil medføre. Det er derfor meget vanskeligt at kvantificere, i hvilket omfang de ændrede incitamenter ved en forlængelse af reklamationsretten og formodningsperioden vil afstedkomme adfærdsændringer hos henholdsvis sælgere, producenter og købere, og dermed hvor stor effekt der vil være for den grønne omstilling.

En forlængelse af reklamationsfristen og formodningsreglen vurderes dog at medføre en indirekte effekt på den grønne omstilling. En forlængelse af reklamationsfristen og formodningsreglen vil give en række ændrede incitamenter for sælger, køber og producent. De ændrede incitamenter kan deles op i tre elementer:

1. Øget incitament hos sælger til at ændre varesortimentet i retning af produkter med længere holdbarhed, færre fejl og bedre mulighed for reparation. Da køber vil få længere klagefrist, og bevisbyrden i længere tid ligger hos sælger, må det formodes, at køber oftere vil kunne gøre brug af misligholdelsesbeføjelser over for sælgeren. For at undgå forhøjede omkostninger til reparation og ombytning af produkter vil sælger derfor have incitament til at ændre varesortimentet, således at misligholdelsesbeføjelserne aktiveres sjældnere og at sikre, at det er relativt billigt for sælger at reparere produktet, når det bliver aktuelt.

2. Som følge af det ændrede varesortiment hos sælger vil producenterne få øget incitament til at designe produkter med længere holdbarhed, færre fejl og bedre mulighed for reparation, da der er større efterspørgsel på disse varer hos sælgerne. For større producenter vil Danmark være for lille et marked til at påvirke produktdesignet, men da hovedparten af Danmarks nabolande allerede har forlænget reklamationsret og/eller formodningsperiode (herunder store markeder som Frankrig og UK) vil en ændring af reglerne i Danmark bidrage til at øge incitamenterne yderligere. For mindre producenter, der primært leverer til det danske marked, vil incitamentet forventeligt slå stærkere igennem.

3. Når køber får en længere periode til at opdage og gøre en eventuel mangel gældende, og når bevisbyrden i længere tid ligger hos sælger, må det forventes, at køber oftere vil benytte reklamationsretten, og at flere købere vil kunne gøre brug af misligholdelsesbeføjelser over for sælgeren. I nogle tilfælde vil køber bede om at bytte til en ny vare, mens køber i andre tilfælde vil bede om at få varen repareret. I forlængelse af skærpede krav til reparerbarhed i f.eks. Ecodesign-direktivet og EU's forslag til "right to repair" må det forventes, at andelen af reparationer vil stige, da sælger kan nægte at bytte varen, hvis det giver uforholdsmæssigt store omkostninger at bytte den frem for at reparere den.

Kort sagt er det vurderingen, at en forlængelse af reklamationsretten og formodningsperioden vil øge incitamentet hos sælger og producenter til at ændre henholdsvis varesortimentet og produktdesignet i retning af produkter med længere holdbarhed, færre fejl og bedre mulighed for reparation. Samtidig vil køber få øget incitament til at benytte sig af reklamationsretten, hvilket må antages i sidste ende at lede til flere reparationer. Jf. ovenfor vil øget holdbarhed og levetidsforlængende reparationer udskyde køb og produktion af nye produkter, hvormed man reducerer forbruget af naturressourcer og mængden af affald, samt den medfølgende belastning af miljø og klima.

I øvrigt skal det bemærkes, at det fra et miljømæssigt perspektiv er hensigtsmæssigt at reklamationsfristen afspejler den forventede levetid, da køber ellers vil være afskåret fra klageadgang over en køberetlig mangel ved varen, der var til stede på leveringstidspunktet. Reklamationsfristen følger produktets levetid i både Finland og Nederlandene, mens Norge og Island har forlænget reklamationsretten til 5 år for varige forbrugsgoder, der forventes at have en levetid af en vis længde (fx vaskemaskiner, biler og fladskærme). Som nævnt ovenfor skal det bemærkes, at det er meget vanskeligt at kvantificere, i hvilket omfang de ændrede incitamenter vil medføre adfærdsændringer hos henholdsvis sælgere, producenter og købere, og dermed størrelsen på effekten for den grønne omstilling.

I forhold til en forlængelse af reklamationsfrist og formodningsreglen skal det yderligere bemærkes, at det ikke kan udelukkes, at det vil medføre højere anskaffelsespriser på varer samt skift til andre materialer og kraftigere konstruktioner, der indeholder flere materialer og eventuelt mere miljøbelastende materialer, hvilket isoleret set ville trække i en mindre grøn retning. De samlede omkostninger for forbrugeren vil dog som udgangspunkt blive reduceret pga. øget produktlevetid og færre udgifter til reparation, ligesom den samlede miljø- og

klimabelastning ud fra et livscyklusperspektiv som udgangspunkt vil blive reduceret på trods af evt. ændringer i typen og mængden af materialer."

Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har supplerende oplyst, at ministerierne ikke er bekendt med empiriske undersøgelser af de ændrede incitamenter med dokumentation for, at en forlængelse af reklamationsfristen – eventuelt i kombination med en forlængelse af formodningsperioden fra et år til to år – vil have en indirekte effekt i forhold til at understøtte den grønne omstilling.

Blandt andet på baggrund af udtalelsen fra Miljøministeriet samt Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har udvalget overvejet, hvilke virkemidler inden for udvalgets kommissorium, som kan være til gavn for den grønne omstilling.

I overensstemmelse med det anførte i udtalelsen fra Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet lægger udvalget til grund for sine overvejelser, at det er længere produktholdbarhed og levetidsforlængelse gennem reparationer og andre levetidsforlængende tiltag, som er de centrale virkemidler i forhold til at understøtte den grønne omstilling.

Det bemærkes dog, at reparation – som anført i Forbrugerrådet Tænks udtalelse til udvalget – ikke altid kan betale sig ud fra et bæredygtighedssynspunkt, hvis de reservedele, der skal udskiftes, er meget ressourcekrævende at producere, og holdbarheden af det samlede produkt efterfølgende er kort. Dette gælder f.eks. visse reservedele til tv'er. Derfor er det primære sigte i forhold til den grønne omstilling, at der produceres produkter, som fra start er holdbare og har lang levetid.

Længere produktholdbarhed og produktdesign, som muliggør billige og klimavenlige reparationer mv., er forhold, som producenterne i første række har rådighed over. Indførelse af produktspecifikke krav til holdbarhed og reparerbarhed rettet mod producenterne vil som følge heraf være virkemidler, som vil have en direkte effekt i forhold til at understøtte den grønne omstilling.

Det falder uden for udvalgets kommissorium at overveje indførelse af produktspecifikke krav til holdbarhed og mulighed for levetidsforlængelse gennem billige og klimavenlige reparationer, f.eks. krav om anvendelse af holdbare materialer, der har lang levetid, og som kan repareres, genbruges og genanvendes. EU-reglerne om fri bevægelighed for varer sætter ligeledes snævre grænser for adgangen til at indføre af sådanne krav ensidigt fra dansk side. Det falder ligeledes uden for udvalgets kommissorium at overveje indførelse af et eventuelt producentansvar direkte over for forbrugeren som foreslået af Forbrugerrådet Tænk, idet

direktiverne, som udvalget skal komme med forslag til implementering af, regulerer forholdet mellem sælger og forbruger.

Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold giver ikke mulighed for at fravige reguleringen af valget mellem de forskellige misligholdelsesbeføjelser inden for minimumsreklamationsperioden, idet der er tale om totalharmonisering. Der kan derfor ikke efter direktiverne indføres regler, der inden for de første to år afskærer forbrugeren fra at vælge omlevering i stedet for reparation. Det er heller ikke muligt at indføre regler, som tvinger den erhvervsdrivende til at foretage reparation i tilfælde, hvor det vil være forbundet med uforholdsmæssige omkostninger set i forhold til f.eks. omlevering.

Udvalget har på den baggrund overvejet konsekvenserne af en isoleret forlængelse af reklamationsfristen for den grønne omstilling.

Som anført af Miljøministeriet samt Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er det meget vanskeligt at kvantificere, i hvilket omfang de ændrede incitamenter ved en forlængelse af reklamationsretten vil afstedkomme adfærdsændringer hos henholdsvis forbrugere, sælgere og producenter, og dermed hvor stor effekt der vil være for den grønne omstilling. Der er også andre incitamenter for virksomheder og forbrugere end dem, der er nævnt i udtalelsen fra ministerierne, herunder incitamenter der efter omstændighederne kan trække i den modsatte retning. Udvalget har på den baggrund søgt yderligere at perspektivere den af ministerierne beskrevne incitamentsstruktur ud fra de køberetlige rammer, som en eventuel forlængelse af reklamationsfristen indgår i.

Effekten af en isoleret forlængelse af reklamationsfristen vil bero på, i hvilket omfang sælgerne – som følge af den tidsmæssige forlængelse af forbrugernes adgang til at gøre mangler gældende – vil blive påvirket i tilstrækkelig grad til at ændre deres varesortiment i retning af produkter med længere holdbarhed, færre fejl og bedre mulighed for reparation, som så igen vil kunne påvirke danske og udenlandske producenter til at producere sådanne produkter.

Som anført ovenfor er det bl.a. produktspecifikke krav, som vil have en direkte effekt på den grønne omstilling. De virkemidler, som det falder inden for udvalgets kommissorium at overveje, vil kunne have en indirekte effekt i forhold til at understøtte den grønne omstilling. En eventuel effekt må forventes først at vise sig over længere tid end effekten af produktspecifikke krav til holdbarhed og reparerbarhed, idet effekten afhænger af påvirkningen over tid mellem de forskellige led i transaktionskæden.

Som det også følger af udtalelsen fra Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er det vanskeligt at påvise eller forudsige, i hvor høj grad en forlængelse af reklamationsfristen i sidste ende vil føre til en ændring af produktsortimentet på det danske marked, da det afhænger af en lang række parametre, som det er forbundet med stor usikkerhed at undersøge og skønne over. Udvalget fremhæver i den forbindelse nogle af de forhold, som gør det vanskeligt at påvise eller forudsige en effekt på den grønne omstilling.

Reklamationsfristen er som anført alene en klagefrist, der ikke har betydning for, om der rent faktisk foreligger en mangel, som udløser misligholdelsesbeføjelser. Hvis der foreligger en mangel, har reklamationsfristen i øvrigt ingen sammenhæng med, hvilken misligholdelsesbeføjelse manglen udløser. Det bemærkes i den forbindelse, at forbrugeren som udgangspunkt har frit valg mellem afhjælpning og omlevering, medmindre den valgte beføjelse er umulig eller uforholdsmæssig for sælgeren. Dertil kommer, at det som anført bliver vanskeligere for forbrugeren at bevise, at salgsgenstanden er mangelfuld, og at manglen forelå på leveringstidspunktet, jo længere tid der går fra leveringen har fundet sted (dvs. i takt med, at produktet ældes).

En forlængelse af reklamationsfristen må som tidligere beskrevet formodes navnlig at have betydning for adgangen til at gøre holdbarhedsmangler gældende

Varedirektivets mangelsbegreb hvad angår holdbarhed indebærer, at der som udgangspunkt kun foreligger en mangel, hvis den konkrete salgsgenstand holder kortere tid end, hvad der er sædvanligt for en tilsvarende salgsgenstand ved normal brug. Der er således ikke en direkte sammenhæng mellem, hvor længe et givent produkt holder og reklamationsfristens længde. Hvis en større elektronikvirksomhed f.eks. vælger at producere en smartphoneserie, således at de pågældende smartphones sædvanligvis bevarer deres funktioner og ydeevne i to til tre år, vil det – uanset en forlængelse af reklamationsfristen fra to til seks år – som udgangspunkt ikke udgøre en køberetlig holdbarhedsmangel, at den konkrete telefons ydeevne og funktioner bliver væsentligt forringet efter to et halvt år. Det samme vil gøre sig gældende, hvis f.eks. en bilproducent eller producent af køleskabe vælger at producere deres produkter, således at de disse sædvanligvis bevarer deres funktion og ydeevne i et givent antal år ved normal brug. En forlængelse af reklamationsfristen vil altså ikke ændre på, at der som udgangspunkt ikke er tale om en holdbarhedsmangel, hvis produkternes ydeevne og funktioner bliver væsentligt forringet efter det valgte antal år. En forlængelse af reklamationsfristen vil dermed formentlig heller ikke skabe det beskrevne incitament (køber påvirker sælger, og sælger påvirker producent) med henblik på at få producenter til at producere salgsgenstande med en længere holdbarhed end den i forvejen valgte. Martha Nør Kjeldsen har anført, at hun ikke finder, at der – henset til

udtalelsen fra Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet – er grundlag for at drage denne konklusion.

Der er på den baggrund ikke umiddelbart grundlag for at antage, at en forlængelse af reklamationsfristen vil føre til, at producenterne sender produkter på markedet, som samlet set får en mærkbar længere levetid end den, der er sædvanlig ved normal brug i dag. En målsætning om, at et køleskabs levetid generelt skal forlænges fra omkring 14 år til 20 år og et fjernsyn fra omkring 4 år til 10 år, jf. studierne omtalt i Forbrugerrådets Tænks udtalelse, kan dermed ikke opnås med forlængelse af reklamationsfristen. Martha Nør Kjeldsen har anført, at selv en mindre forlængelse af produkters samlede levetid vil være til gavn for den grønne omstilling.

En eventuel effekt af en forlængelse af reklamationsfristen for den grønne omstilling skal i stedet søges i forhold til produkter, som har en konkret kvalitetsafvigelse i forhold til den sædvanlige holdbarhed mv. og dermed udgør en køberetlig mangel. Det vil i disse tilfælde være fejlprocenten, som der vil være incitament til at nedbringe, eller alternativt til at sikre attraktive, herunder billige, reparationsmuligheder for, hvis omlevering er omkostningsfuld. Der kan både være tekniske og økonomiske årsager til, at fejlprocenten ikke nødvendigvis nedbringes. Effekten her vil alt andet lige være begrænset sammenlignet med, hvad en generel forlængelse af produktholdbarheden ville have medført.

Det er meget vanskeligt at forudsige, hvilken eventuel effekt en forlængelse af reklamationsfristen vil have på den grønne omstilling. Det hænger bl.a. sammen med, at det er forbrugeren, som har bevisbyrden for, at der foreligger en kvalitetsafvigelse i forhold til den sædvanlige holdbarhed, hvilket erfaringsmæssigt er en vanskelig bevisbyrde at løfte, når forbrugeren har haft produktet i en årrække. Sælgeren og producenten kan endvidere bruge andre virkemidler end ændring af varesortimentet henholdsvis produktkvaliteten for at undgå køberetlige mangler – f.eks. ved, at det klart fremgår af købsaftalen, at salgsgenstanden har en holdbarhed, som er kortere end den sædvanlige, eller at prisen fastsættes under hensyn til produktets kortere holdbarhed, således forbrugeren ikke med rimelighed kan forvente mere end den holdbarhed, som produktet har.

Forbrugeren har som omtalt ovenfor som udgangspunkt valgfrihed mellem afhjælpning og omlevering, medmindre den valgte beføjelse er umulig eller uforholdsmæssig for sælgeren. Af ovennævnte udtalelse fra Dansk Erhverv og Foreningen for Dansk Internethandel fremgår, at når forbrugere reklamerer over et produkt, beder forbrugerne oftest om omlevering (at få en ny vare) eller at få pengene tilbage (at ophæve aftalen). Det er et mindretal af forbrugerne, der ønsker reparation. Denne forbrugeradfærd vil en forlængelse af reklamationsfristen efter udvalgets opfattelse næppe ændre på, medmindre forbrugeren – som foreslået af Forbrugerrådet

Tænk – afskæres fra at vælge andre misligholdelsesbeføjelser end reparation i tilfælde, hvor reklamation sker senere end to år. Det bemærkes, at undersøgelsen ikke siger noget om, hvilken beføjelse forbrugeren ender med.

Det er i de tilfælde, hvor manglen bliver afhjulpet ved en levetidsforlængende reparation, at der kan være en effekt på den grønne omstilling. En forlængelse af reklamationsfristen vil indebære, at det bliver sælgeren – og ikke køberen – der skal betale for reparation af salgsgenstanden i tilfælde af mangler. Hvis udskiftning med en ny genstand er forbundet med uforholdsmæssigt store udgifter set i forhold til reparation, vil forbrugeren – ligesom sælgeren – have incitament til at få genstanden repareret. Det fremgår i den forbindelse af den ovenfor anførte analyse fra IDA om reparation af varige forbrugsgoder, at 63 % af de adspurgte forbrugere, der havde et behov for at få et produkt repareret eller udskiftet, fik det repareret, og at 64 % af disse anførte, at årsagen til reparationen var, at et nyt produkt ville være dyrere end reparationen. Det er bl.a. derfor forbundet med stor usikkerhed at skønne over, i hvilket omfang en forlængelse af reklamationsfristen vil føre til flere reparationer. Hertil kommer, at en reparation som følge af en mangel kun skal bringe salgsgenstanden i mangelfri tilstand, herunder også i forhold til holdbarhed. En reparation af en fejl på en enkelt produktdel, vil i almindelighed ikke føre til, at andre centrale produktdele holder længere. En reparation vil derfor ikke nødvendigvis føre til, at produktets levetid forlænges væsentligt.

Effekten på den grønne omstilling påvirkes også af den generelle forbrugeradfærd. Hvis forbrugeren har udskiftet salgsgenstanden med en nyere og mere moderne model, inden holdbarhedsmanglen viser sig, vil det beskrevne incitament (køber påvirker sælger, og sælger påvirker producent) ikke være til stede, og dermed vil der ikke være en effekt på den grønne omstilling. Som anført i Forbrugerrådet Tænks udtalelse til udvalget, er der visse produkttyper, som forbrugere udskifter oftere end andre, fordi ønsket om et nyt, moderne produkt vejer tungere end andre hensyn. Det gælder f.eks. ved smartphones. Omvendt er forbrugerne ifølge udtalelsen mere villige til at leve med f.eks. et gammelt køleskab. En isoleret forlængelse af reklamationsfristen vil formentlig ikke ændre forbrugeradfærden på dette punkt. Det øgede fokus i samfundet på klimavenlig adfærd og eventuelle andre initiativer i den forbindelse vil kunne påvirke den generelle forbrugeradfærd til gavn for den grønne omstilling.

En forlængelse af reklamationsfristen kan også have den virkning, at nogle forbrugere, som i dag ville fortsætte med at bruge deres produkt, fordi det stadig har brugsværdi (f.eks. møbler eller tekstiler), i stedet vil påberåbe sig en mangel, som resulterer i, at forbrugeren får et nyt produkt. I disse tilfælde vil regelændringen have en negativ påvirkning i forhold til den grønne omstilling. Da der ikke er lavet empiriske undersøgelser, er det svært at forudsige, hvad nettoeffekten vil blive. Den omtalte negative effekt vil kunne undgås, hvis forbrugeren – som

foreslået af Forbrugerrådet Tænk – afskæres fra at vælge andre misligholdelsesbeføjelser end reparation i tilfælde, hvor reklamation sker senere end to år.

Spørgsmålet om produktholdbarhed har også været behandlet på EU-niveau. Det fremgår af varedirektivets præambelbetragtning nr. 32, at det er vigtigt at sikre en længere holdbarhed af varer for at opnå mere bæredygtige forbrugsmønstre og en cirkulær økonomi, og at produktspecifik EU-lovgivning er den mest hensigtsmæssige måde at indføre holdbarhedskrav og andre produktrelaterede krav. Efter præambelbetragtningen skal varedirektivet derfor være komplementært i forhold til målsætningerne, der forfølges i en sådan produktspecifik EU-lovgivning.

Kommissionen har i marts 2020 offentliggjort en ny handlingsplan for cirkulær økonomi. Handlingsplanen indeholder en række tiltag, herunder et initiativ vedrørende cirkulært elektronisk udstyr, som skal fremme længere produktlevetider, og et forslag om at gennemføre en revision af EU's forbrugerregler for at sikre, at forbrugerne modtager troværdige og relevante oplysninger, herunder om produkternes levetid og om muligheden for at få foretaget reparationer, få reservedele og reparationsmanualer. Det fremgår også af handlingsplanen, at Kommissionen vil arbejde for at få indført en egentlig ret til reparation.

Udvalget bemærker endvidere, at der i ecodesigndirektivet stilles krav til producenter af visse produkttyper, bl.a. krav om, at produkterne skal kunne repareres, og at der sikres adgang til reservedele i en nærmere fastsat periode, f.eks. 10 år. EU arbejder ligeledes på initiativer, der skal øge genanvendeligheden af de materialer, der bruges i de enkelte produkter.

Det kan på baggrund af ovenstående ikke udelukkes, at der kan være en effekt på den grønne omstilling ved en isoleret forlængelse af reklamationsfristen, og det er vanskeligt at kvantificere en eventuel effekt.

1.3.2.7 Flertallets udtalelse

Et flertal af udvalgets medlemmer, bestående af Thomas Klyver, Susanne Karstoft, Søren Seerup, Kristian Storgaard, Bo Dalsgaard, Lars Frolov-Hammer og Tina Morell Nielsen, vurderer på baggrund af ovenstående, at der ikke er fornødent grundlag for at foreslå en forlængelse af reklamationsfristen ud over to år – heller ikke for specifikke produktkategorier.

Flertallet lægger i den forbindelse særlig vægt på, at der efter det oplyste ikke foreligger dokumentation for, at en forlængelse af reklamationsfristen vil have en effekt på den grønne omstilling. Der er ikke grundlag for at antage, at en forlængelse af reklamationsfristen vil føre

til, at produkterne på det danske marked vil få en mærkbar længere holdbarhed og levetid end det, der er sædvanligt i dag, eller at det vil medføre mærkbart flere reparationer.

Flertallet bemærker, at der bør anvendes de rette instrumenter til at regulere et givent område. De modtagne udtalelser fra en bred kreds af interessenter peger entydigt på, at det er længere produktholdbarhed og levetidsforlængelse gennem reparationer og andre levetidsforlængende tiltag, der er de centrale virkemidler for den grønne omstilling. Regulering af reklamationsfristen ses efter flertallets opfattelse ikke at være det rette instrument til at regulere produktholdbarhed. Et mål om at øge holdbarheden af produkter kan derimod mere hensigtsmæssigt nås ved hjælp af produktspecifik lovgivning, hvori der kan fastsættes krav til producenterne. Flertallet bemærker i den forbindelse, at Kommissionens nye handlingsplan for cirkulær økonomi indeholder en række initiativer rettet mod producenter med henblik på bl.a. at øge produkters holdbarhed, og at der i ecodesigndirektivet stilles krav til producenter af visse produkttyper. Flertallet finder, at hensynet til den grønne omstilling bedst varetages gennem disse eller tilsvarende initiativer og direktiver, der stiller krav til producenterne.

Flertallet bemærker endvidere, at udtalelsen fra Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet ikke kan stå alene. Der er mange andre og mere tungtvejende faktorer end de af ministerierne nævnte incitamenter, der har indflydelse på, hvilke produkter en sælger vælger at udbyde, og hvilket produktdesign en producent vælger. Det afgørende er først og fremmest, hvilke produkter forbrugerne efterspørger. Det kan f.eks. være produkter til den billigst mulige pris, eller produkter, der er populære på grund af deres design eller mærke.

Flertallet lægger endvidere vægt på, at mangler, som var til stede på leveringstidspunktet, som oftest må forventes at have vist sig inden for den gældende toårsperiode (reklamationsfrist). Der henvises bl.a. til ovennævnte undersøgelse fra EU-Kommissionen (i forbindelse med det såkaldte "fitness check"), hvoraf fremgår, at kun 4 pct. af de defekter, som forbrugerne oplever, bliver opdaget efter toårsfristen.

Det vil endvidere erfaringsmæssigt være vanskeligt at føre det nødvendige bevis for mangler, der først viser sig efter to år. Det gælder også for holdbarhedsmangler. Af førnævnte undersøgelse fremgår endvidere, at forbrugere i medlemsstater med en reklamationsfrist på mere end to år tilkendegav, at de havde mindre fordel af reklamationsretten end forbrugerne i de medlemsstater, der havde en reklamationsfrist på to år. Der er ikke i forbindelse med udvalgsarbejdet fremkommet oplysninger om undersøgelser eller anden dokumentation, som viser, at væsentligt flere forbrugere vil få misligholdelsesbeføjelser, hvis der sker en forlængelse af reklamationsfristen.

En forlængelse af reklamationsfristen vil omvendt udgøre en væsentlig økonomisk byrde for erhvervslivet, idet der må forventes at komme flere reklamationer, som skal behandles af sælgerne, hvad enten den konstaterede fejl udgør en køberetlig mangel eller ej. Alene den blotte risiko for, at forbrugeren kan gøre en mangel gældende, har økonomiske konsekvenser for den erhvervsdrivende. Det kan efter omstændighederne blive nødvendigt for den erhvervsdrivende at sætte prisen op for at imødegå risikoen for tab, hvilket kan skade danske virksomheders konkurrenceevne. Det gælder i særlig grad, hvis der indføres en mere byrdefuld reklamationsfrist i Danmark end den, der er almindelig i andre lande i EU/EØS. En prisforøgelse vil ligeledes komme forbrugerne til skade.

Flertallet henviser i den forbindelse også til, at den erhvervsdrivende ikke i alle situationer, hvor en forbruger gør en mangel gældende, kan rette et tilsvarende krav mod producenten eller tidligere salgsled. Herved opstår en såkaldt "reklamationsklemme," hvor sælgeren ender med at bære omkostningerne for mangler, selv om disse ofte beror på f.eks. fejl i produktionen eller transportskader. Det skyldes, at der er aftalefrihed i forholdet mellem sælgeren og tidligere led i transaktionskæden, således at det tidligere led f.eks. kan fraskrive sig ansvaret for mangler. Hvis reklamationsfristen forlænges, vil flere sælgere formentlig ende i en sådan reklamationsklemme. Udgifter til reklamationsbehandling i tilfælde af reklamationer, der ikke er grundlag for at imødekomme, kan ikke sendes videre til leverandøren eller producenten.

Flertallet lægger endvidere vægt på, at de danske forbruger- og køberetlige regler er udtryk for en balance mellem hensynet til forbrugerbeskyttelse og hensynet til vækst og erhvervslivets forhold. Den toårige reklamationsfrist har været gældende i næsten 20 år og er en central del af denne balance. Der foreligger ikke nye oplysninger eller omstændigheder, som giver anledning til at foreslå en ændring af den balance, der hidtil har været opbakning til. At følge direktivets udgangspunkt om en reklamationsfrist på to år er efter flertallets opfattelse udtryk for en videreførelse af denne balance mellem forbrugere og erhvervsliv.

En differentieret reklamationsfrist vil – som det bl.a. fremgår af udtalelsen fra Forbrukerrådet i Norge og afhængig af den konkrete model – kunne give anledning til en række yderst vanskelige afgrænsningsproblemer. Hensynet bag fastsættelse af reklamationsfrister er, at parterne får et forudsigeligt fixpunkt for, hvornår de kan betragte deres mellemværende som endeligt afsluttet. Der er således efter flertallets vurdering mange faldgruber forbundet med at komplicere retstilstanden med deraf følgende uklarhed og øget potentiale for tvister. Det er også kun et fåtal EU/EØS-medlemsstaterne, som har en sådan differentieret model.

Det er efter flertallets opfattelse uhensigtsmæssigt at indføre en forlængelse af reklamationsfristen med den begrænsning, at forbrugeren alene har adgang til afhjælpning

(reparation) af mangler, der viser sig i den forlængede reklamationsperiode (dvs. efter to år). Det skyldes, at det vil bryde grundlæggende med den valgfrihed og fleksibilitet, som misligholdelsesbeføjelserne (og hierarkiet herimellem) er udtryk for, og at der ikke foreligger dokumentation for, at en sådan ordning vil have en effekt af betydning på den grønne omstilling.

Flertallet finder på den baggrund, at der ikke er det fornødne grundlag for at foreslå en forlængelse af den absolutte reklamationsfrist – hverken generelt eller for visse produktkategorier.

Flertallet bemærker afslutningsvist, at det i tilknytning til overvejelser om indførelse af produktspecifikke krav til holdbarhed for at understøtte den grønne omstilling vil være relevant at overveje, hvilke rettigheder forbrugeren skal have i forhold til de produkter, der måtte blive omfattet af sådanne krav.

1.3.2.8 Mindretallets udtalelse

Et mindretal af udvalgets medlemmer, bestående af Martha Nør Kjeldsen, finder, at en differentieret forlængelse af reklamationsfristen som foreslået, dvs. seks år for varige forbrugsgoder og tre år for resterende forbrugsgoder, vil sikre en bedre balance i forholdet mellem forbrugerne og de erhvervsdrivende, ligesom det vil understøtte den grønne omstilling.

En reklamationsret på to år er efter mindretallets opfattelse helt overordnet set ikke et udtryk for en rimelig balance mellem den erhvervsdrivendes ansvar for produktet og forbrugerens ansvar for produktet. Særligt ikke ved varige forbrugsgoder, som ofte forventes at holde over 10 år (og gerne 20 år, hvis man skal tage højde for den grønne omstilling). I denne henseende forekommer det ikke rimeligt, at den erhvervsdrivende kun kan holdes ansvarlig for mangler i en kort periode af et produkts samlede levetid.

Det er desuden efter mindretallets opfattelse til dels en uunderbygget antagelse, at de fleste oprindelige mangler viser sig inden for to år – det er blot de mangler, man indtil nu har forholdt sig til på grund af den nuværende længde på reklamationsfristen.

I forhold til oprindelige mangler, der skyldes, at produkter er produceret med dårlig holdbarhed, har det i særdeleshed formodningen imod sig, at de fleste vil vise sig inden for to år – i hvert fald for så vidt angår varige forbrugsgoder. Dette understøttes også af den tidligere nævnte undersøgelse fra IDA, der viste, at produkterne, der gik i stykker i hovedsagen var mellem to og fem år gamle (36 pct.) og fem og 10 år gamle (26 pct.). Kun 22 pct. af produkterne var under to år gamle. Det er i den forbindelse væsentligt at holde sig for øje, at manglende holdbarhed ved almindelig brug af en genstand vil være en oprindelig mangel, og dermed en mangel

forbrugerne kan kræve at få bragt i overensstemmelse. Vil man sikre, at forbrugerne reelt kan anvende holdbarhed som objektivt kriterium ved mangelsvurderingen for varige forbrugsgoder, bør man derfor forlænge reklamationsfristen, så forbrugerne også får mulighed for at klage, når manglen viser sig efter to år.

Mindretallet har i forhold til spørgsmålet om den grønne omstilling først og fremmest noteret sig, at Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets udtalelse peger på, at en forlængelse af reklamationsretten vil medføre en indirekte effekt på den grønne omstilling i form af incitamentsændringer hos erhvervsdrivende og forbrugere, idet en forlængelse af reklamationsretten og formodningsperioden vil øge incitamentet hos sælger og producenter til at ændre hhv. varesortimentet og produktdesignet i retning af produkter med længere holdbarhed, færre fejl og bedre mulighed for reparation. Samtidig vil køber få øget incitament til at benytte sig af reklamationsretten, hvilket må antages i sidste ende at lede til flere reparationer.

Mindretallet er enigt med Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, og finder at en forlængelse af reklamationsfristen vil kunne føre til, at det ikke kan betale sig at producere produkter med kort levetid, idet de erhvervsdrivende civilretligt vil få ansvaret for produktets funktionalitet i længere tid. Incitamentet for gode, bæredygtige designstrategier vil således blive større, da det ikke vil kunne betale sig at lave uholdbare produkter. Det er med samme begrundelse, at Forbrugerrådet Tænk har peget på, at der bør indføres et ligeligt ansvar mellem producenter og forhandlere for mangler ved produkter. Dette vil maksimere udbyttet af den forventede selvregulering, som markedet vil foretage som følge af en længere reklamationsfrist.

Hvis der ikke indføres et civilretligt ansvar for producenterne, må det dog alligevel antages at have en regulerende effekt på markedet, at forhandlere underkastes længere reklamationsfrister, idet dette vil afspejles i B2B-aftalerne (dvs. aftaler mellem erhvervsdrivende).

Hovedårsagen til, at forbrugere ikke får repareret produkter efter reklamationsfristens udløb er, at det er for dyrt. En forlængelse af reklamationsfristen vil føre til, at flere forbrugere uden ekstra betaling får adgang til at få repareret deres defekte produkter. Det er korrekt, at hvis der foreligger en mangel, har reklamationsfristen i øvrigt ingen sammenhæng med, hvilken misligholdelsesbeføjelse manglen udløser. For varige forbrugsgoder må det dog antages, at afhjælpning (reparation) for hovedparten af tilfældene vil være den første misligholdelsesbeføjelse, der kommer i spil, idet omlevering eller ophævelse af købet ofte vil være uforholdsmæssigt. Dette vil formentlig i højere grad gøre sig gældende desto ældre produktet er. Dette mønster vil således føre til, at produktionsbelastningen falder, idet

udskiftningen af produkter vil ske sjældnere, når de ældre produkter repareres i stedet for at blive kasserede og/eller ombyttet.

Der vil tillige komme et øget fokus på også at få repareret produkter af lidt ældre dato, hvilket kan være med til at skabe adfærdsændringer hos forbrugerne i retning af generelt at søge produkter repareret frem for udskiftet, hvilket også er en nødvendig adfærdsændring, hvis vi skal lykkes med den grønne omstilling. En tilsvarende adfærdsændring for de erhvervsdrivende i retning af at tænke i reparation og videresalg, snarere end kassation af defekte, returnerede produkter, kan være en yderligere positiv effekt.

Mindretallet har desuden noteret sig, at Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet peger på, at man ikke er bekendte med, at der foreligger evidens for den direkte effekt en forlængelse af reklamationsretten vil have på grønne omstilling. Det er ikke i sig selv overraskende, idet man først for nyligt er begyndt at arbejde med disse sammenhænge i forhold til den grønne omstilling. Empirien i forhold til sådanne nye tiltag vil således i sagens natur ofte være begrænset. Det, mindretallet lægger til grund, er, *at* produkters levetid i en årrække har været faldende, *at* dette indebærer et øget brug af ressourcer til nyproduktion og *at* vi ser større og større affaldsmængder – alt sammen med skade på miljøet til følge. Derfor finder mindretallet det også nødvendigt at der vedtages lovgivning, som ændrer markedets incitamentsstruktur.

Det arbejde, der pågår i EU vedrørende levetid og krav til holdbarhed, er essentielle elementer i den grønne omstilling, men kan ikke stå alene som redskab. Derfor fremgår det også af præambelbetragtning nr. 32, at varedirektivet skal være komplementært til en lovgivning, der fastsætter regler om produkters holdbarhed. En måde at understøtte en sådan lovgivning på vil netop være at indføre civilretlige beføjelser til forbrugerne, således at forbrugerne har effektive retsmidler, når et produkt ikke lever op til lovgivningen.

Det er alment anerkendt, at civilretlige beføjelser inden for forbrugerretten er væsentlig mere effektive end offentlig håndhævelse af reglerne. Offentlige myndigheder har desværre begrænsede ressourcer til håndhævelse, og derfor er det væsentligt, at der også knyttes civilretlige beføjelser til manglende holdbarhed, så aktører, der sætter dårlige produkter på markedet, presses på flere fronter. Hvis man vil understøtte den grønne omstilling, er det derfor nødvendigt at udvide perioden for, hvor længe forbrugerne kan gøre beføjelser gældende over for den erhvervsdrivende, således at øvrig lovgivning om holdbarhed og levetid kan understøttes effektivt.

Da tid er et presserende element i den grønne omstilling, er det efter mindretallets opfattelse vigtigt allerede nu at indføre disse beføjelser. Det naturlige sted at give forbrugerne disse beføjelser er købeloven, da det netop er købeloven, der regulerer spørgsmålet om, hvad en forbruger kan gøre, såfremt et produkt ikke lever op til forventningerne. Det er efter mindretallets opfattelse helt oplagt at tage dette skridt nu, hvor disse regler alligevel er under revision, og vi ved, at tid er en faktor for en succesfuld grøn omstilling.

Med hensyn til argumentet om, at det danske marked er for lille til at påvirke de internationale producenter, er at sige, at en dansk stramning af reglerne er med til at skubbe flere europæiske lande i samme retning, således at et slutmål, hvor forbedret reklamationsfrist gælder generelt i EU, fremmes. Denne tankegang ligger generelt bag ved ønsket om at gøre Danmark til foregangsland i den grønne omstilling. Mindretallet kan i denne forbindelse tillige henvise til udtalelsen fra Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, hvoraf det fremgår, at for større producenter vil Danmark være for lille et marked til at påvirke produktdesignet, men da hovedparten af Danmarks nabolande allerede har forlænget reklamationsret og/eller formodningsperiode (herunder store markeder som Frankrig og UK) vil en ændring af reglerne i Danmark bidrage til at øge incitamenterne yderligere. For mindre producenter, der primært leverer til det danske marked, vil incitamentet forventeligt slå stærkere igennem.

For så vidt angår det anførte af flertallet om, at en forlængelse af reklamationsrettens længde vil medføre en væsentlig økonomisk byrde for erhvervslivet og gøre det vanskeligt for virksomhederne at konkurrere i EU, så henviser mindretallet til, at der bl.a. i Storbritannien er en reklamationsfrist på seks år, hvilket ikke synes at have påvirket britiske butikkers konkurrenceevne nævneværdigt. Det er et kendt argument fra erhvervet, at f.eks. forbedringer af forbrugerrettigheder eller indførelse af miljøkrav fører til højere priser og dårligere konkurrence, men det ses sjældent, at det rent faktisk er resultatet, når reglerne udrulles. Der kan i denne forbindelse også henvises til udtalelsen fra Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, hvor det fremgår, at de samlede omkostninger for forbrugeren som udgangspunkt vil blive reduceret pga. øget produktlevetid og færre udgifter til reparation.

I en forbrugerpanelundersøgelse fra 2020 foretaget af Forbrugerrådet Tænk svarede 0 pct. af de adspurgte (1.056 personer) på, at man handlede i netbutikker uden for EU på grund af god kundeservice. Mindretallet peger derfor på, at netop god kundeservice vil være noget af det, der gør danske butikker mere attraktive for forbrugerne end netbutikker fra lande uden for EU. En forlænget reklamationsfrist kan således vise sig at være et konkurrenceparameter, der styrker de danske butikker på markedet frem for at svække dem.

1.3.2.9 En række udvalgsmedlemmer afstår

Louise Black Mogensen, Susanne Aamann, Anne L. Jarulf, Jasmin Sharzad og Jacob Linkis afstår fra at udtale sig for eller imod de forskellige forslag.

1.3.3 Den absolutte reklamationsfrist ved løbende levering af digitalt indhold, digitale tjenester og varer med digitale elementer i mere end to år

For så vidt angår *løbende levering af digitalt indhold og digitale tjenester* fremgår det af artikel 11, stk. 3, i direktivet om digitalt indhold, at den erhvervsdrivende er ansvarlig for manglende overensstemmelse, der opstår eller viser sig i hele den periode, i hvilken det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til aftalen. Hvis forbrugerens misligholdelsesbeføjelser ifølge national ret også eller udelukkende er underlagt en reklamationsfrist, skal medlemsstaterne sikre, at en sådan reklamationsfrist tillader forbrugere at gøre brug af beføjelserne for enhver manglende overensstemmelse, der opstår eller viser sig i hele den omhandlede periode.

For så vidt angår *varer med digitale elementer* fremgår det af varedirektivets artikel 10, stk. 2, at hvor købsaftalen foreskriver en løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i mere end to år, er sælgeren ansvarlig for mangler ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der opstår eller bliver synlige inden for den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til købsaftalen. Af artikel 10, stk. 3, fremgår det, at medlemsstaterne kan opretholde eller indføre længere frister end dem, der er omhandlet i stk. 2.

Ifølge bestemmelserne er sælgeren således ansvarlig for mangler, *imens* aftalen løber.

Hvis der er aftalt løbende levering i f.eks. tre år, kan forbrugeren således ikke reklamere over mangler, hvis der er gået "tre år plus en dag", uanset om manglen først har vist sig lige inden udløbet eller ophævelsen af aftalen. Omvendt er det muligt at reklamere over mangler ved digitalt indhold mv., der er leveret på "dag et", når der er gået "tre år minus en dag" (Hvis reklamation sker inden for rimelig tid, efter at forbrugeren har opdaget manglen mv.).

Udvalget har på den baggrund drøftet, om der skal fastsættes en periode, hvor forbrugeren har mulighed for at reklamere over mangler ved det digitale indhold og den digitale tjeneste, efter den løbende levering heraf er ophørt.

I udredningen fra september 2020 afgivet af det svenske udvalg om implementering af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold er problemstillingerne vedrørende reklamationsfristen for løbende levering af digitalt indhold og digitale tjenester samt varer med

digitale elementer i mere end to år behandlet (En ny lag om konsumentskydd vid köp och vissa andra avtal, Betänkande av Utredningen om nya konsumentköpregler, Stockholm 2020, SOU 2020:51, s. 44, 55, 109-113, 120-121 og 283-284).

I relation til løbende *levering af digitalt indhold og digitale tjenester* har det svenske udvalg foreslået at fastsætte en forældelsesfrist, hvorefter forbrugeren skal gøre mangler gældende senest to måneder efter, at aftalen om løbende levering er ophørt. Udvalget finder hjemmel til reglen i artikel 11, stk. 3, 2. afsnit. Reglen begrundes med, at den skaber forudsigelighed for parterne og et fast sluttidspunkt for parternes mellemværende, ligesom en periode på to måneder er et rimeligt udgangspunkt. Parterne gives dog mulighed for at aftale en længere frist.

I relation til aftaler om *løbende levering af varer med digitale elementer* i mere end to år har det svenske udvalg ikke foreslået en tilsvarende regel. Her fortaber forbrugeren således muligheden for at klage over det digitale indhold eller den digitale tjeneste, når aftalen ophører eller ophæves. Det svenske udvalg begrunder dette med hensynet til en absolut reklamationsfrist.

Udvalget finder på den baggrund, at der er behov for at fastsætte en periode på to måneder efter endt levering af digitalt indhold og digitale tjenester, hvor forbrugeren kan reklamere over mangler ved indholdet eller tjenesten. Perioden på to måneder stemmer overens med den relative reklamationsfrist for varer og er rimelig for både forbrugeren og sælgeren. Dertil kommer, at en sådan regel skaber forudsigelighed for parterne og et fast sluttidspunkt for deres mellemværende. Parterne har mulighed for at aftale en længere frist end to måneder.

Udvalget finder ikke, at der er behov for at fastsætte en yderligere periode, hvori forbrugeren kan reklamere, efter endt levering af varer med digitale elementer i mere end to år. Det skyldes, at digitalt indhold og digitale tjenester, der er en del af varer med digitale elementer, er nødvendige for at få varen til at fungere. Udvalget lægger i den forbindelse vægt på hensynet til den absolutte reklamationsfrist, og at der ikke bør være forskel på reklamationsfristen for varer og varer med digitale elementer.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 24-25 samt bemærkningerne hertil.

1.3.4 Den relative reklamationsfrist

Efter den relative reklamationsfrist i købelovens § 81 skal forbrugeren reklamere inden for rimelig tid efter, at forbrugeren har opdaget en mangel. Reklamation inden for to måneder er dog altid rettidig. Efter § 82 gælder den relative reklamationsfrist ikke, hvis sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed eller groft uagtsomt.

Varedirektivet giver medlemsstaterne mulighed for at opretholde bestemmelser, der fastsætter, at forbrugeren for at kunne nyde godt af sine rettigheder skal underrette sælgeren om en mangel inden for en periode på mindst to måneder, fra forbrugeren opdagede manglen, jf. artikel 12.

Direktivet om digitalt indhold indeholder ikke en tilsvarende artikel, der giver mulighed for at fastsætte regler om en underretningsforpligtelse for forbrugeren, men det er muligt at forlænge selve reklamationsfristen med henvisning til direktivets artikel 11, stk. 3, 2. afsnit, jf. kapitel 7, pkt. 1.3.3, hvor udvalget har foreslået at fastsætte en periode på to måneder efter endt løbende levering af digitalt indhold og digitale tjenester, hvor forbrugeren kan reklamere over mangler ved indholdet eller tjenesten.

Udvalget har på den baggrund overvejet, om den relative reklamationsfrist i købeloven kan og bør opretholdes eller ændres i relation til varedirektivet og direktivet om digitalt indhold.

Udvalget vurderer, at det er muligt at opretholde den relative reklamationsfrist i relation til varer på baggrund af varedirektivets artikel 12, der giver medlemsstaterne mulighed for at indføre en underretningsforpligtelse. Det er endvidere udvalgets opfattelse, at den relative reklamationsfrist bør opretholdes i så henseende.

Udvalget vurderer derimod, at det ikke er muligt at opretholde den relative reklamationsfrist i relation til digitalt indhold og digitale tjenester.

Udvalget foreslår på den baggrund, at den relative reklamationsfrist opretholdes i dens nuværende form i relation til aftaler om varer, men ikke i relation til aftaler om digitalt indhold og digitale tjenester.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 22 og bemærkningerne hertil.

1.3.5 Undtagelser til den absolutte reklamationsfrist

Det fremgår af købelovens § 83, stk. 1 og 2, at den absolutte reklamationsfrist ikke finder anvendelse, hvis sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed, eller hvis salgsgenstanden i henhold til et påbud fra en offentlig myndighed skal tilbagekaldes eller destrueres, fordi den udgør en fare. Den absolutte reklamationsfrist finder heller ikke anvendelse ved retsmangler eller aftaler vedrørende byggematerialer. I disse tilfælde gælder alene de almindelige forældelsesregler.

Hverken varedirektivet eller direktivet om digitalt indhold indeholder tilsvarende undtagelser til reklamationsfristen.

Da bestemmelserne om den absolutte reklamationsfrist i varedirektivet og direktivet om digitalt indhold er udtryk for minimumsharmonisering, er det udvalgets vurdering, at købelovens undtagelser til den absolutte reklamationsfrist kan opretholdes i sin nuværende form. Udvalget foreslår på den baggrund, at de gældende undtagelser opretholdes.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 24 og bemærkningerne hertil.

1.3.6 Forældelse

Både varedirektivet og direktivet om digitalt indhold indeholder bestemmelse om, at medlemsstaterne skal sikre, at nationale forældelsesregler ikke afskærer forbrugeren fra at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende i hele reklamationsperioden.

Den almindelige forældelsesfrist i dansk ret er i dag tre år, jf. kapitel 7, pkt. 1.1.9. Reklamationsfristen er to år. Da et flertal af udvalgets medlemmer ikke foreslår at forlænge reklamationsfristen, vil reklamationsfristen fortsat være kortere end den almindelige forældelsesfrist. På den baggrund finder udvalget ikke grundlag for at foreslå ændringer af forældelsesreglerne.

1.3.7 Konsekvensændringer af reklamationsfristen i handels- og civilkøb

Endelig har udvalget overvejet, om ovenstående giver anledning til ændring af reklamationsfristen i handelskøb og civilkøb. I dag er reklamationsfristen også to år for disse køb, jf. den nuværende bestemmelse i købelovens § 54. Henset til, at et flertal af udvalgets medlemmer ikke foreslår forlængelse af reklamationsfristen i forbrugerkøb, finder udvalget heller ikke grundlag for at foreslå ændringer af reklamationsfristen i handelskøb og civilkøb.

2. Formodningsreglen

2.1 Gældende dansk ret (købeloven)

Efter købelovens § 77 a, stk. 1, skal vurderingen af, om en salgsgenstand lider af en mangel, foretages ud fra salgsgenstandens beskaffenhed på tidspunktet for risikoens overgang, hvilket sædvanligvis er leveringstidspunktet. Forelå der på dette tidspunkt en mangel, hæfter sælgeren herfor, også selv om manglen først viser sig senere, medmindre særlige forhold gør sig gældende.

Hvis salgsgenstandens manglende overensstemmelse med kravene i §§ 75 a og 76 viser sig inden for seks måneder efter levering af salgsgenstanden, *formodes* den at have været til stede

på tidspunktet for risikoens overgang (sædvanligvis leveringstidspunktet), medmindre formodningen er uforenelig med salgsgenstandens eller den manglende overensstemmelses art, jf. købelovens § 77 a, stk. 3. Bestemmelsen betegnes *formodningsreglen* og blev indsat i købeloven i forbindelse med implementeringen af forbrugerkøbsdirektivet.

Konsekvensen af reglen er, at der i formodningsperioden som udgangspunkt foretages en ændring i bevisbyrdeforholdene, idet der opstilles en formodning for, at en kvalitetsafvigelse/fejl, der viser sig inden for det angivne tidsrum, forelå allerede ved leveringen. Bestemmelsen regulerer alene spørgsmålet om bevisbyrden for, at kvalitetsafvigelsen/fejlen forelå på leveringstidspunktet. Uanset om formodningsreglen finder anvendelse, er det således fortsat forbrugeren, som har bevisbyrden for, at der foreligger en kvalitetsafvigelse/fejl.

Bestemmelsen er endvidere formuleret, således at formodningen alene skal opstilles, hvis det ikke er uforeneligt med salgsgenstandens eller den manglende overensstemmelses art. Er f.eks. det holdbarhedskrav, som forbrugeren efter aftalen kan stille til en salgsgenstand (f.eks. friske fødevarer) klart mindre end seks måneder, er det uforeneligt med genstandens art at opstille en holdbarhedsformodning på seks måneder. Formodningsreglen tager heller ikke sigte på egenskaber, hvis tilstedeværelse er uafhængig af tidsfaktoren, f.eks. en salgsgenstands oprindelse, ægthed mv. I disse tilfælde er seksmåneders reglen ikke forenelig med den manglende uoverensstemmelses karakter. Formodningsreglen gælder ikke for brugte genstande købt på auktion.

I de tilfælde, hvor det ikke er uforeneligt med salgsgenstandens eller den manglende overensstemmelses art, påhviler det sælgeren at afkræfte formodningen for, at fejlen/kvalitetsafvigelsen var til stede ved risikoens overgang (på leveringstidspunktet). Kan sælgeren efter en konkret bevisførelse afkræfte formodningen, er det op til forbrugeren at godtgøre, at fejlen/kvalitetsafvigelsen forelå ved risikoens overgang (på leveringstidspunktet).

Hvor genstandens normale holdbarhed er overskredet, eller hvis fejlen skyldes et uheld med genstanden eller andre udefrakommende begivenheder, kan sælgeren afkræfte formodningen. Også fejl, der kan henføres til forbrugerens vanrøgt, opbevaring eller anden uforsvarlig adfærd, medfører efter omstændighederne, at formodningen afkræftes. Der er i disse tilfælde ikke tale om en mangel i køberetlig forstand.

Formodningsreglen afskærer ikke forbrugeren fra at bevise, at en kvalitetsafvigelse/fejl, der konstateres mere end seks måneder efter leveringstidspunktet, også var til stede på leveringstidspunktet og derfor udgør en mangel.

2.2 Nye EU-regler (varedirektivet og direktivet om digitalt indhold)

2.2.1 Varedirektivets artikel 11

Det fremgår af varedirektivets artikel 11, stk. 1, at en mangel, der bliver synlig inden et år efter det tidspunkt, hvor varen blev leveret, antages at have foreligget på leveringstidspunktet, medmindre andet bevises, eller medmindre formodningen er uforenelig med varernes eller med manglens art. Det gælder også varer med digitale elementer.

Bestemmelsen forlænger formodningsperioden fra seks måneder til et år, men svarer i øvrigt til købelovens § 77 a, stk. 3, og den bagvedliggende bestemmelse i forbrugerkøbsdirektivet.

I stedet for den etårige periode kan medlemsstaterne vælge at opretholde eller indføre en formodningsperiode for varer på to år fra leveringstidspunktet, jf. artikel 11, stk. 2.

Ved varer med digitale elementer, hvor købsaftalen foreskriver løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, er det op til sælgeren at bevise, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste var i overensstemmelse i den periode, der angives i artikel 10, stk. 2 (dvs. to år henholdsvis aftalens løbetid), jf. artikel 11, stk. 3.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 45, at i perioden på et år eller to år, hvis medlemsstaterne vælger at indføre en periode på to år, bør forbrugeren blot bevise, at der er en mangel ved varen, uden også at skulle bevise, at manglen faktisk forelå på det relevante tidspunkt for fastslåelse af overensstemmelse. For at tilbagevise forbrugerens påstand skal sælgeren bevise, at manglen ikke forelå på det pågældende tidspunkt.

I nogle tilfælde kan antagelsen om, at en mangel forelå på det relevante tidspunkt for fastslåelse af overensstemmelse (mangelsbedømmelsen), desuden være uforenelig med varernes art eller manglens art. Det første kan være tilfældet med varer, der efter deres art forringes, såsom letfordærvelige produkter, f.eks. blomster, eller varer, der udelukkende er beregnet til engangsbrug. Et eksempel på sidstnævnte ville være en mangel, der kun kan være et resultat af en handling fra forbrugerens side eller en åbenlys ekstern årsag, der er indtruffet, efter at varen er leveret til forbrugeren, jf. præambelbetragtning nr. 45.

I tilfælde af varer med digitale elementer, hvor aftalen foreskriver løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, bør forbrugeren ikke skulle bevise, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke var i overensstemmelse i løbet af den pågældende periode for fastslåelse af overensstemmelse (mangelsbedømmelsen). For at tilbagevise

forbrugerens påstand skal sælgeren bevise, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste var i overensstemmelse i den pågældende periode, jf. præambelbetragtning nr. 45.

2.2.2 Direktivet om digitalt indholds artikel 12

Det fremgår af direktivet om digitalt indholds artikel 12, stk. 1, at den erhvervsdrivende har bevisbyrden med hensyn til, om det digitale indhold eller den digitale tjeneste er leveret i overensstemmelse med direktivets artikel 5 om levering.

Det fremgår af direktivets artikel 12, stk. 2, at når aftalen indeholder bestemmelse om *en enkelt levering eller en række af enkeltstående leveringer*, har den erhvervsdrivende bevisbyrden med hensyn til, om det leverede digitale indhold eller den leverede digitale tjeneste var i overensstemmelse på leveringstidspunktet, ved manglende overensstemmelse, der viser sig inden for en periode på et år fra det tidspunkt, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste blev leveret.

Det fremgår af direktivets artikel 12, stk. 3, at når aftalen indeholder bestemmelse om *løbende levering*, har den erhvervsdrivende bevisbyrden med hensyn til, om det digitale indhold eller den digitale tjeneste var i overensstemmelse i hele den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til aftalen, ved manglende overensstemmelse, der viser sig i hele denne periode.

Artikel 10, stk. 2 og 3, finder ikke anvendelse, hvor den erhvervsdrivende påviser, at forbrugerens digitale miljø ikke er kompatibelt med det digitale indholds eller den digitale tjenestes tekniske krav, og hvor den erhvervsdrivende på en klar og forståelig måde oplyste forbrugeren om disse krav inden indgåelsen af aftalen, jf. artikel 10, stk. 4.

Efter artikel 10, stk. 5, har forbrugeren pligt til at samarbejde med den erhvervsdrivende i det omfang, det med rimelighed er muligt og nødvendigt for at afgøre, om årsagen til det digitale indholds eller den digitale tjenestes manglende overensstemmelse på det tidspunkt, der er fastsat i artikel 11, stk. 2 eller stk. 3, alt efter hvad der er relevant, findes i forbrugerens digitale miljø. Forpligtelsen til at samarbejde er begrænset til de teknisk tilgængelige midler, som er mindst forstyrrende for forbrugeren. Hvor forbrugeren ikke samarbejder, og hvor den erhvervsdrivende har oplyst forbrugeren om disse krav på en klar og forståelig måde inden indgåelsen af aftalen, påhviler bevisbyrden med hensyn til, hvorvidt den manglende overensstemmelse forelå på det tidspunkt, der er fastsat i artikel 11, stk. 2 eller stk. 3, alt efter hvad der er relevant, forbrugeren.

Af præambelbetragtning nr. 59 fremgår, at som følge af digitalt indholds og digitale tjenesters særlige karakter og store kompleksitet og den erhvervsdrivendes større kendskab og adgang til sagkundskab, teknisk information og højteknologisk assistance, har den erhvervsdrivende sandsynligvis bedre forudsætninger end forbrugeren for at vide, hvorfor det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke bliver leveret eller ikke er i overensstemmelse. Den erhvervsdrivende har sandsynligvis også bedre forudsætninger for at vurdere, om den manglende levering eller den manglende overensstemmelse skyldes manglende kompatibilitet mellem forbrugerens digitale miljø og det digitale indholds eller den digitale tjenestes tekniske krav. I tilfælde af uenighed bør det derfor, selv om det er op til forbrugeren at dokumentere, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke er i overensstemmelse, ikke være op til forbrugeren at bevise, at den manglende overensstemmelse eksisterede på det tidspunkt, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste blev leveret – eller i tilfælde af løbende levering, i hele aftalens løbetid.

Det bør i stedet være op til den erhvervsdrivende at bevise, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste var i overensstemmelse på det pågældende tidspunkt eller i den pågældende periode. Denne bevisbyrde bør påhvile den erhvervsdrivende i tilfælde af manglende overensstemmelse, der viser sig inden for et år efter leveringstidspunktet, hvor aftalen omfatter en enkelt levering eller en række af enkeltstående leveringer og i aftalens løbetid, hvor aftalen indeholder bestemmelser om løbende levering over en bestemt periode. Hvis den erhvervsdrivende imidlertid kan bevise, at forbrugerens digitale miljø ikke er kompatibelt med de tekniske krav, som den erhvervsdrivende på en klar og forståelig måde informerede forbrugeren om inden aftalens indgåelse, bør det være forbrugeren, der har bevisbyrden for, at det digitale indholds eller den digitale tjenestes manglende overensstemmelse eksisterede på leveringstidspunktet, hvor aftalen omfatter en enkelt levering eller en række af enkeltstående leveringer, eller, hvor aftalen fastsætter bestemmelse om løbende levering over en periode, i hele aftalens løbetid, jf. præambelbetragtning nr. 59.

Med forbehold for forbrugerens grundlæggende ret til privatlivets fred, herunder ret til beskyttelse af fortrolige oplysninger og personoplysninger, bør forbrugeren samarbejde med den erhvervsdrivende, således at den erhvervsdrivende får mulighed for at vurdere, om årsagen til den manglende overensstemmelse ligger i forbrugerens digitale miljø, ved hjælp af den teknisk tilgængelige metode, som er mindst forstyrrende for forbrugeren. Dette kan ofte ske ved f.eks. at udlevere automatisk genererede hændelsesrapporter eller detaljer om forbrugerens internetforbindelse til den erhvervsdrivende. Kun under exceptionelle og behørigt begrundede omstændigheder, hvor der på trods af brug af alle andre midler ikke er anden mulighed, kan forbrugere være nødt til at give virtuel adgang til deres digitale miljø. Hvor forbrugeren imidlertid ikke samarbejder med den erhvervsdrivende, og forbrugeren var blevet informeret

om konsekvenserne af manglende samarbejde, bør det være forbrugeren, der skal bevise, ikke bare at det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke er i overensstemmelse, men også at det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke var i overensstemmelse, da det blev leveret, hvor aftalen omfatter en enkelt levering eller en række af enkeltstående leveringer, eller, hvor aftalen fastsætter bestemmelse om løbende levering over en periode, i hele aftalens løbetid, jf. præambelbetragtning nr. 60.

2.3 Udvalgets overvejelser

2.3.1 Generelt

Efter købelovens § 77 a, stk. 3, er formodningsperioden i dansk ret seks måneder. Det betyder, at manglende overensstemmelse, der viser sig inden for seks måneder, formodes at have været til stede på leveringstidspunktet og derfor udgør en mangel i køberetlig forstand.

Ifølge varedirektivet skal formodningsperioden for varer forlænges til mindst et år, men medlemsstaterne kan vælge at forlænge perioden til to år. Det følger af varedirektivet, at ved varer med digitale elementer, hvor købsaftalen foreskriver en løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en periode på op til to år, er sælgeren ansvarlig for eventuelle mangler ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der opstår eller bliver synlige inden to år, efter at varerne med digitale elementer blev leveret. Hvis aftalen foreskriver løbende levering i mere end to år, er sælgeren ansvarlig for mangler i det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der opstår eller bliver synlige inden for den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til købsaftalen. Sælgeren har bevisbyrden i hele perioden.

Efter direktivet om digitalt indhold er formodningsperioden et år fra leveringstidspunktet for så vidt angår en eller flere enkeltstående leveringer af digitalt indhold eller digitale tjenester henholdsvis hele aftalens løbetid for så vidt angår aftaler om løbende levering over en periode. Direktivet om digitalt indhold giver ikke medlemsstaterne mulighed for at forlænge formodningsperioden.

2.3.2 Formodningsperioden for varer med digitale elementer, digitalt indhold og digitale tjenester

Det er udvalgets vurdering, at varedirektivet og direktivet om digitalt indhold nødvendiggør ændringer af formodningsreglen i dansk ret i relation til løbende levering af varer med digitale elementer, digitalt indhold og digitale tjenester. Dertil kommer, at formodningsreglen for digitalt indhold eller digitale tjenester, der leveres ved en eller flere enkeltstående leveringer skal fastsættes til et år (og ikke kan forlænges til to år).

For så vidt angår varer med digitale elementer, hvor der ifølge aftalen skal ske løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en periode på op til to år, følger det af varedirektivet, at sælgeren har bevisbyrden for ydelsens overensstemmelse i to år fra leveringstidspunktet. Hvis der ifølge aftalen skal ske løbende levering i mere end to år, har sælgeren bevisbyrden i hele leveringsperioden. Udvalget foreslår, at formodningsreglen i købeloven justeres, således at sælgeren for så vidt angår varer med digitale elementer bærer bevisbyrden for ydelsens overensstemmelse i to år henholdsvis aftalens løbetid.

Ifølge direktivet om digitalt indhold er formodningsperioden et år fra leveringstidspunktet for så vidt angår en eller flere enkeltstående leveringer af digitalt indhold eller digitale tjenester. For så vidt angår aftaler om løbende levering over en periode har sælgeren bevisbyrden i hele aftalens løbetid. Direktivet om digitalt indhold giver ikke medlemsstaterne mulighed for at forlænge formodningsperioden. Udvalget foreslår, at formodningsreglen i købeloven justeres, således at sælgerens for så vidt angår aftaler om enkeltstående leveringer af digitalt indhold eller digitale tjenester bærer bevisbyrden for ydelsens overensstemmelse i et år. For så vidt angår aftaler om løbende levering af digitalt indhold eller digitale tjenester forslås det, at sælgeren bærer bevisbyrden for ydelsens overensstemmelse i hele aftalens løbetid.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 18 og bemærkningerne hertil.

2.3.3 Forlængelse af formodningsperioden for varer til to år

2.3.3.1 Generelt

Udvalget har i relation til varedirektivet overvejet, om formodningsperioden i købeloven, der ifølge direktivet skal forlænges fra seks måneder til mindst et år for varer, skal forlænges yderligere til to år.

Udvalgets overvejelser har taget udgangspunkt i et forslag fra Forbrugerrådet Tænk om, at formodningsperioden for varer forlænges fra et år til to år.

Udvalget har til brug for overvejelserne indhentet oplysninger om retstilstanden i andre lande og forventelige konsekvenser af en sådan forlængelse af formodningsperioden, herunder konsekvenser for den grønne omstilling.

2.3.3.2 Formodningsreglen i andre lande

Forbrugerkøbsdirektivet foreskrev, at medlemsstaterne skulle indføre en formodningsperiode på mindst seks måneder. Medlemsstaterne kunne således også vælge at fastsætte en længere periode. Derfor varierer formodningsperioden på nuværende tidspunkt på tværs af EU/EØS-medlemsstaterne og Det Forenede Kongerige. Langt størstedelen af medlemsstaterne har valgt

at fastsætte en formodningsperiode på seks måneder, hvilket svarer til den gældende danske formodningsregel. De enkelte landes formodningsperioder er angivet i tabellen nedenfor.

Tabel 4: Formodningsperioden i andre EU/EØS-medlemsstater og Det Forenede Kongerige

Land	**Formodningsperiode**
Belgien	6 måneder
Bulgarien	6 måneder
Cypern	6 måneder
Danmark	6 måneder
Estland	6 måneder
Finland	6 måneder
Frankrig	2 år for nye varer, 6 måneder for brugte varer
Grækenland	6 måneder
Holland	6 måneder
Irland	6 måneder
Island	6 måneder
Italien	6 måneder
Kroatien	6 måneder
Letland	6 måneder
Litauen	6 måneder
Liechtenstein	Intet oplyst
Luxembourg	6 måneder
Malta	6 måneder
Norge	6 måneder
Polen	12 måneder
Portugal	2 år
Rumænien	6 måneder
Slovakiet	12 måneder
Slovenien	12 måneder
Spanien	6 måneder
Det Forenede Kongerige	6 måneder
Sverige	6 måneder
Tjekkiet	6 måneder
Tyskland	6 måneder
Ungarn	6 måneder
Østrig	6 måneder

2.3.3.3 Konsekvenser af en forlængelse af formodningsperioden

Formodningsreglen regulerer, om det er sælgeren eller forbrugeren, der har bevisbyrden for, at en manglende overensstemmelse (fejl, kvalitetsafvigelse mv.) forelå på tidspunktet for risikoens overgang (leveringstidspunktet) og derfor udgør en mangel i køberetlig forstand. I formodningsperioden er det sælgeren, der har bevisbyrden for, at fejlen mv. ikke var til stede på leveringstidspunktet. Når formodningsperioden udløber, er det forbrugeren, der skal bevise, at fejlen mv. var til stede på leveringstidspunktet. Det er et grundlæggende princip i dansk ret, at bevisbyrden ligger hos den part i en sag, der ønsker at gøre et krav gældende. Formodningsreglen udgør således en undtagelse til dette princip.

For forbrugeren vil en forlængelse af formodningsperioden medføre, at forbrugeren i denne periode alene skal bevise, at der er en fejl ved salgsgenstanden, men ikke at fejlen forelå på leveringstidspunktet.

For sælgeren vil en længere formodningsperiode omvendt medføre, at der vil være en længere periode, hvor sælgeren bærer bevisbyrden for, at en fejl mv., der har vist sig inden for formodningsperioden, ikke var til stede på leveringstidspunktet.

En reklamation (klage) inden for en eventuel forlænget formodningsperiode er ikke ensbetydende med, at der foreligger en mangel, som sælgeren er forpligtet til at rette op på ved afhjælpning (reparation), omlevering eller andre misligholdelsesbeføjelser. For at forbrugeren får misligholdelsesbeføjelser, skal forbrugeren således fortsat føre bevis for, at der foreligger en fejl/kvalitetsafvigelse mv.

2.3.3.4 Antallet af sager, hvor sælger har henholdsvis ikke har afkræftet formodningen

Udvalget har til brug for overvejelserne indhentet en udtalelse fra Nævnenes Hus om, i hvor mange sager det er lykkedes for den erhvervsdrivende sælger at afkræfte henholdsvis ikke afkræfte formodningen. Dette fremgår af tabellen nedenfor.

De relevante data er fremkommet ved en manuel gennemgang af nævnets protokoller i perioden fra den 1. juni 2017 til den 31. december 2019. Data er udtryk for de tilfælde, hvor det er fremgået af nævnets protokol, at sælgeren har eller ikke har afkræftet formodningen.

Tabel 5. Antallet af sager, hvor sælger har afkræftet/ikke afkræftet formodningen for, at varen har en mangel.

Sælger har afkræftet formodningen	9[1]
Sælger har ikke afkræftet formodningen	19

1) Samt en sag, hvor sælgeren ikke afkræftede formodningen, men hvor nævnet afviste sagen som uegnet til behandling, idet nævnet som følge af oplysningerne i sagen vurderede, at det ikke kunne pålægge erhvervsdrivende

at afkræfte formodningen uden en mundtlig afhøring af parterne, som ikke kan finde sted ved Forbrugerklagenævnet.

2.3.3.5 Konsekvenser for den grønne omstilling

Det fremgår som nævnt af udvalgets kommissorium, at udvalget bl.a. skal overveje, om – og i givet fald hvordan – den valgfrihed, som direktiverne giver, kan og bør udnyttes til at understøtte den grønne omstilling. Udvalget har derfor overvejet, hvilke konsekvenser for den grønne omstilling en eventuel forlængelse af formodningsperioden kan have.

Som anført under kapitel 7, pkt. 1.3.2.5 lægger udvalget bl.a. på baggrund af udtalelsen fra Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet til grund for sine overvejelser, at det er længere produktholdbarhed og levetidsforlængelse gennem reparationer og andre levetidsforlængende tiltag, som er de centrale virkemidler i forhold til at understøtte den grønne omstilling. Reparation kan dog – som anført i Forbrugerrådet Tænks udtalelse til udvalget – ikke altid betale sig ud fra et bæredygtighedssynspunkt, hvis de reservedele, der skal udskiftes, er meget ressourcekrævende at producere, og holdbarheden af det samlede produkt efterfølgende er kort. Derfor er det primære sigte for den grønne omstilling, at der produceres produkter, som fra start er holdbare og har lang levetid.

Udvalget har på den baggrund søgt at afdække, om en forlængelse af formodningsperioden fra et år til to år vil understøtte den grønne omstilling.

I udredningen fra september 2020 afgivet af det svenske udvalg om implementering af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold er spørgsmålet om konsekvenserne for den grønne omstilling af en forlængelse af formodningsperioden specifikt behandlet. Af udredningen fremgår, at der ikke er fundet noget grundlag, som giver belæg for, at en længere periode med omvendt bevisbyrde vil bidrage til længere holdbarhed for varer eller påvirke miljøet positivt (En ny lag om konsumentskydd vid köp och vissa andra avtal, Betänkande av Utredningen om nya konsumentköpregler, Stockholm 2020, SOU 2020:51, s. 337).

Udtalelsen fra Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, jf. kapitel 7, pkt. 1.3.2.6, forholder sig ikke specifikt til en forlængelse af formodningsperioden fra et år til to år, men omtaler spørgsmålet om en eventuel forlængelse af formodningsperioden i kombination med en forlængelse af reklamationsfristen.

Ligesom ved en forlængelse af reklamationsfristen ud over to år vil en eventuel effekt i forhold til at understøtte den grønne omstilling ved en forlængelse af formodningsperioden afhænge af, i hvilket omfang det beskrevne incitament ved medføre adfærdsændringer (køber påvirker sælger, og sælger påvirker producent). En eventuel effekt af en forlængelse af

formodningsperioden vil således bero på, i hvilket omfang sælgerne – som følge af en tidsmæssige forlængelse af perioden med omvendt bevisbyrde for, at fejl forelå på det relevante tidspunkt – vil blive påvirket i tilstrækkelig grad til at ændre deres varesortiment i retning af produkter med længere holdbarhed, færre fejl og bedre mulighed for reparation, som så igen vil påvirke danske og udenlandske producenter til at producere sådanne produkter.

En forlængelse af reklamationsfristen ud over to år og en forlængelse af formodningsperioden fra et år til to år har imidlertid forskellig betydning for køberens adgang til at gøre mangler gældende og dermed også for vurderingen af en eventuel effekt i forhold til den grønne omstilling. En forlængelse af formodningsperioden til to år adskiller sig bl.a. ved, at forbrugeren ikke får adgang til at gøre mangler gældende, som ikke kan gøres gældende i dag, idet formodningsreglen alene regulerer, hvem der bærer bevisbyrden for, at en fejl, kvalitetsafvigelse mv. var til stede på leveringstidspunktet. Den påvirkning, der eventuelt vil ske i forhold til sælgerne, vil derfor være mere begrænset end ved en eventuel forlængelse af reklamationsfristen.

En forlængelse af formodningsperioden må alt andet lige forventes at føre til, at forbrugere i højere grad end ved en etårig formodningsperiode vil få medhold i, at der foreligger en mangel, og dermed vil få misligholdelsesbeføjelser. Det er dog meget vanskeligt at påvise eller forudsige, i hvilket omfang det vil ske, da det afhænger af en række parametre, som det er forbundet med stor usikkerhed at undersøge og skønne over. Formodningsreglen har bl.a. ikke betydning for, om der rent faktisk foreligger en fejl, kvalitetsafvigelse mv., som udløser misligholdelsesbeføjelser, hvilket forbrugeren har bevisbyrden for. Formodningsreglen har heller betydning ikke for, hvilke misligholdelsesbeføjelser der eventuelt måtte blive udløst.

Det er kun i de tilfælde, hvor manglen bliver afhjulpet ved en levetidsforlængende reparation, at der kan være en effekt på den grønne omstilling.

Forbrugeren har som nævnt som udgangspunkt valgfrihed mellem afhjælpning og omlevering, medmindre den valgte beføjelse er umulig eller uforholdsmæssig for sælgeren. Af en udtalelse fra Dansk Erhverv og Foreningen for Dansk Internethandel, som er nærmere omtalt under kapitel 7, pkt. 1.3.2.3, fremgår, at når forbrugerne reklamerer over et produkt, beder forbrugerne oftest om en ny vare (omlevering) eller om at få pengene tilbage (ophævelse). Det er et mindretal af forbrugerne, der ønsker reparation. Denne forbrugeradfærd vil en forlængelse af formodningsperioden – og dermed en ændring af reglerne om, hvem der bærer bevisbyrden – formentlig ikke ændre på. Det bemærkes, at undersøgelsen ikke siger noget om, hvilken beføjelse forbrugeren ender med.

Det er bl.a. derfor forbundet med stor usikkerhed at skønne over, i hvilket omfang en forlængelse af formodningsreglen vil føre til flere reparationer, og det vil ikke nødvendigvis være sådan, at en forlængelse af formodningsperioden vil medføre, at der bliver foretaget mærkbart flere reparationer end i dag.

2.3.3.6 Flertallets udtalelse

Et flertal af udvalgets medlemmer, bestående af Thomas Klyver, Susanne Karstoft, Søren Seerup, Kristian Storgaard, Bo Dalsgaard, Lars Frolov-Hammer og Tina Morell Nielsen, vurderer på baggrund af ovenstående ikke, at der er fornødent grundlag for at foreslå en forlængelse formodningsperioden ud over, hvad varedirektivet (og direktivet om digitalt indhold) kræver.

Flertallet lægger i den forbindelse særlig vægt på, at der efter det oplyste ikke foreligger dokumentation for, hvilken effekt en forlængelse af formodningsperioden kan have på den grønne omstilling. Der er ikke grundlag for at antage, at en forlængelse af formodningsperioden vil føre til, at produkterne på det danske marked vil få en mærkbar længere holdbarhed og levetid end det, der er sædvanligt i dag, eller at det vil medføre mærkbart flere reparationer.

Flertallet bemærker, at der bør anvendes de rette instrumenter til at regulere et givent område. De modtagne udtalelser peger entydigt i retning af, at produktholdbarhed er et parameter, der vil have positiv indvirkning på den grønne omstilling. Regulering af formodningsperioden ses efter flertallets opfattelse ikke at være det rette instrument til at regulere produktholdbarhed. Et mål om at øge holdbarheden af produkter kan derimod mere hensigtsmæssigt nås ved hjælp af produktspecifik lovgivning, hvori der kan fastsættes krav til producenterne. Flertallet bemærker i den forbindelse, at Kommissionens nye handlingsplan for cirkulær økonomi indeholder en række initiativer rettet mod producenter med henblik på bl.a. at øge produkters holdbarhed.

Flertallet lægger endvidere vægt på, at der allerede med direktiverne skal indføres en længere formodningsperiode end hidtil i dansk ret. Varedirektivets og direktivet om digitalt indholds udgangspunkt er således udtryk for en øget forbrugerbeskyttelse, fordi den gældende formodningsperiode for varer fordobles fra seks måneder til et år, og der indføres en særlig formodningsperiode for digitalt indhold og digitale tjenester, herunder når de indgår i varer med digitalt elementer.

Flertallet lægger tillige vægt på, at de danske forbruger- og køberetlige regler er udtryk for en balance mellem hensynene til forbrugerbeskyttelse og hensynene til vækst og erhvervslivets forhold. Formodningsreglen har været gældende i næsten 20 år og er en central del af denne balance. Der foreligger ikke nye oplysninger eller omstændigheder, som giver anledning til at

foreslå en ændring af den balance, som der hidtil har været opbakning til, ud over hvad direktiverne kræver.

Endelig lægger flertallet vægt på, at hensynet til så vidt muligt at skabe ensartede og lettilgængelige regler og dermed undgå en unødig komplicering taler for, at formodningsperioden i relation til varedirektivet fastsættes til et år, da det svarer til den påkrævede formodningsperiode for aftaler om en eller flere enkeltstående leveringer i direktivet om digitalt indhold, hvor medlemsstaterne ikke har mulighed for at forlænge perioden.

Flertallet finder på denne baggrund ikke grundlag for at forlænge formodningsperioden yderligere og foreslår således, at perioden fastsættes til et år.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 17 og bemærkningerne dertil.

2.3.3.7 Mindretallets udtalelse
Et mindretal af udvalgets medlemmer, bestående af Martha Nør Kjeldsen, finder, at en forlængelse af formodningsperioden til to år vil sikre en bedre balance i forholdet mellem forbrugerne og de erhvervsdrivende, ligesom det vil understøtte den grønne omstilling.

En formodningsperiode på to år er efter mindretallets opfattelse udtryk for en mere rimelig balance mellem den erhvervsdrivende og forbrugerens ansvar for bevisbyrden end et år. Helt grundlæggende har den erhvervsdrivende langt bedre kendskab til produkterne, der sælges, end forbrugerne har. Derfor er det mere nærliggende at lægge bevisbyrden hos den aftalepart, der er professionel, frem for på den part, som ingen sagkundskab og dermed ingen forudsætninger har for at bevise, om der er tale om en oprindelig mangel.

Hertil kommer, at produkter i dag meget ofte er særdeles komplekst sammensat. En stor del af de produkter, vi bruger i hjemmet er i dag f.eks. forbundet med internettet og fyldt med digitale elementer, der gør det umuligt for forbrugeren selv at vurdere, hvor manglen stammer fra. Den erhvervsdrivende må særligt i disse situationer antages at have langt større kendskab til produkterne og er derfor den nærmeste til at be- eller afkræfte, om der er tale om en oprindelig mangel.

Desuden designes mange elektriske produkter i dag, således at de ikke kan skilles ad uden at ødelægge produktet. Det må antages, at de erhvervsdrivende er nærmere end forbrugeren til at kunne vurdere, hvilken type mangel, der er tale om, uden nødvendigvis at risikere at ødelægge produktet samtidig.

Mindretallet finder endvidere, at hensynet til så vidt muligt at skabe ensartede og lettilgængelige regler og dermed undgå en unødig komplicering taler for, at formodningsperioden følger længden på reklamationsfristen, som flertallet har anbefalet skal være på to år. Det er mindretallets opfattelse, at det i praksis vil lette anvendelsen betydeligt af købelovens regler om reklamation og bevisbyrder, hvis fristerne er identiske.

I forhold til den grønne omstilling henvises der generelt til mindretallets begrundelse i kapitel 7, pkt. 1.3.2.7. Derudover så må en forlængelse af formodningsperioden til to år alt andet lige føre til, at forbrugerne i højere grad får ret, når de reklamerer, idet de ikke har bevisbyrden for, at der foreligger en oprindelig mangel. Dette vil føre til, at flere forbrugere vil få adgang til rimelige misligholdelsesbeføjelser, herunder reparation, og derfor vil færre produkter blive udskiftet i de to første år af produkternes levetid. Særligt må man kunne forvente, at mindre elektroniske produkter vil kunne få en forlænget levetid, fordi det vil kunne betale sig for forbrugerne at få dem repareret uden ekstra betaling, frem for selv at skulle betale for et nyt produkt.

2.3.3.8 En række udvalgsmedlemmer afstår
Louise Black Mogensen, Susanne Aamann, Anne L. Jarulf, Jasmin Sharzad og Jacob Linkis afstår fra at udtale sig for eller imod de forskellige forslag.

2.3.4 Formodningsreglen ved køb af levende dyr
For så vidt angår formodningsreglen i forbindelse med aftaler om køb af levende dyr henvises til kapitel 5, pkt. 4.9.1, hvor flertallet af udvalgets medlemmer – qua muligheden for at undtage købsaftaler om levende dyr fra varedirektivets anvendelsesområde – foreslår, at formodningsperioden for sådanne aftaler fastsættes til seks måneder henset til levende dyrs særlige karakter.

3. Reklamationsfrist for brugte genstande
3.1 Gældende dansk ret
Købeloven indeholder ikke særlige reklamationsfrister for brugte varer. Reklamationsfristerne for brugte varer er således de samme som for nye varer.

I forbindelse med implementering af forbrugerkøbsdirektivet overvejede en arbejdsgruppe, der var nedsat af Justitsministeriet, om man skulle anvende muligheden i det pågældende direktiv for at gøre den absolutte reklamationsfrist deklaratorisk ved køb af brugte varer, dog således at parterne ikke kunne aftale en kortere reklamationsfrist end et år.

Arbejdsgruppen anbefalede ikke at anvende muligheden, jf. betænkning nr. 1403/2001 om gennemførelse af forbrugerkøbsdirektivet s. 149 ff. Arbejdsgruppen lagde i den forbindelse vægt på, at en bestemmelse, der knyttede retsvirkninger til sondringen mellem brugte og nye varer, kunne skabe vanskelige afgrænsningsproblemer. Dertil kom, at det eksisterende mangelsbegreb indeholdt en fleksibilitet, der gjorde det muligt i fornødent omfang at tage hensyn til de særlige forhold, der kunne gøre sig gældende for køb af brugte genstande. Endelig indgik det i arbejdsgruppens overvejelser, at stridens kerne ved køb af brugte varer i vidt omfang var spørgsmålet om at fastlægge standarden for brugte varer, hvilket en forkortet reklamationsfrist ikke kunne bidrage til løsningen af. Arbejdsgruppen konkluderede således, at differentierede reklamationsfrister for nye og brugte genstande ville indebære en uhensigtsmæssig komplicering af købeloven.

3.2 Nye EU-regler (varedirektivet)

3.2.1 Varedirektivets artikel 10, stk. 6

Det fremgår af varedirektivets artikel 10, stk. 6, at medlemsstaterne for brugte genstande kan fastsætte, at sælgeren og forbrugeren kan indgå aftale om en kortere ansvarsperiode eller forældelsesfrist end dem, der er omhandlet i direktivets artikel 10, stk. 1, 2 og 5, forudsat at en sådan periode eller frist ikke er kortere end et år.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 43, at med hensyn til visse aspekter kan en anden behandling af brugte varer end nye varer være berettiget. Selv om en ansvarsperiode eller en forældelsesfrist på to år eller derover sædvanligvis er i både sælgerens og forbrugerens interesse, er det ikke nødvendigvis tilfældet i forbindelse med brugte varer. Medlemsstaterne kan derfor give parterne mulighed for at aftale en forkortet ansvarsperiode eller forældelsesfrist for sådanne varer. At overlade spørgsmålet til en aftale mellem parterne, øger aftalefriheden og sikrer, at forbrugeren både skal underrettes om varens art som brugt vare og den forkortede ansvarsperiode eller forældelsesfrist. En sådan i aftalen fastsat periode eller frist bør imidlertid ikke være kortere end et år.

Varedirektivet indeholder således den samme mulighed som forbrugerkøbsdirektivet for at gøre den absolutte reklamationsfrist deklaratorisk ved køb af brugte varer, dog således at sælgeren og forbrugeren ikke kan aftale en kortere reklamationsfrist end et år.

3.3 Udvalgets overvejelser

3.3.1 Generelt

Udvalget har på baggrund af ovenstående overvejet, om sælgeren og forbrugeren ved handel med brugte genstande skal have mulighed for at aftale en reklamationsfrist på ned til et år. Det bemærkes i den forbindelse, at direktivet om digitalt indhold ikke giver en tilsvarende

mulighed, fordi det formentlig sjældent forekommer, at digitalt indhold, f.eks. DVD'er eller spil, sælges brugt, og at den gældende købelov ikke indeholder en sådan bestemmelse.

Som anført af den arbejdsgruppe, der blev nedsat i forbindelse med implementering af forbrugerkøbsdirektivet, kan en bestemmelse, der knytter retsvirkninger til sondringen mellem brugte og nye genstande, i praksis skabe afgrænsningsproblemer, ligesom mangelsbegrebet allerede gør det muligt i fornødent omfang at tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for køb af brugte genstande. Dertil kommer, at det – i overensstemmelse med den tidligere arbejdsgruppes overvejelser – ligeledes er udvalgets opfattelse, at tvisten ved køb af brugte varer ofte handler om at fastlægge standarden for brugte varer, hvilket en forkortet reklamationsfrist ikke bidrager til løsning af.

3.3.2 Reklamationsfristen for brugte genstande i øvrige lande

Forbrugerkøbsdirektivet overlod det til medlemsstaterne at bestemme, om parterne i forbindelse med handel med brugte genstande skulle have mulighed for at aftale en reklamationsfrist på ned til et år – svarende til varedirektivet. Derfor varierer reklamationsfristen for brugte genstande på nuværende tidspunkt på tværs af EU/EØS-medlemsstaterne og Det Forenede Kongerige. Ca. halvdelen af medlemsstaterne valgte at benytte denne mulighed. De enkelte landes reklamationsfrist for brugte genstande er angivet i tabellen nedenfor.

Tabel 6: Reklamationsfristen for brugte genstande i andre EU/EØS-medlemsstater og Det Forenede Kongerige

Land	**Brugte genstande**
Belgien	1 år
Bulgarien	2 år
Cypern	1 år
Danmark	2 år
Estland	2 år
Finland	Forventet levetid
Frankrig	2 år
Grækenland	2 år
Holland	Forventet levetid
Irland	Ingen reklamationsfrist, men 6 års forældelse
Island	2 år, men 5 år for varer med længere forventet levetid
Italien	1 år
Kroatien	1 år
Letland	2 år
Liechtenstein	Intet oplyst
Litauen	2 år

Land	Brugte genstande
Luxembourg	1 år
Malta	2
Norge	2 år, men 5 år for varer med længere forventet levetid
Polen	1 år
Portugal	1 år
Rumænien	1 år
Slovakiet	1 år
Slovenien	1 år
Spanien	1 år
Det Forenede Kongerige	6 år (dog 5 år for Skotland)
Sverige	3 år
Tjekkiet	1 år
Tyskland	1 år
Ungarn	1 år
Østrig	1 år

3.3.3 Konsekvenser for erhvervslivet

Udvalget har til brug for overvejelsen om reklamationsfristen for brugte genstande modtaget en udtalelse fra Skibs- og Bådebyggeriernes Arbejdsgiverforening og Bilbranchen, hvis medlemmer handler med bl.a. brugte biler, både og motorcykler.

Af udtalelsen fremgår bl.a., at muligheden for at lade parterne aftale en reklamationsfrist på ned til et år ved handel med brugte genstande bør anvendes af hensyn til balancen mellem erhvervslivets og forbrugernes interesser, således at det for brugte genstande over en vis alder er muligt for parterne at indgå en sådan aftale. Det foreslås, at den erhvervsdrivende skal bære bevisbyrden for genstandens alder, således at tvivl herom kommer forbrugeren til gode.

3.3.4 Konsekvenser for den grønne omstilling

Udnyttelse af valgmuligheden kan muligvis være med til at fremme markedet for køb og salg af brugte varer og dermed den grønne omstilling. Udvalget har derfor til brug for overvejelsen indhentet en udtalelse fra Miljøministeriet samt Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vedrørende effekterne for den grønne omstilling af en eventuel anvendelse af valgfriheden i relation til reklamationsfristen for brugte genstande.

Af udtalelsen fremgår, at ministerierne er ikke bekendte med, at der foreligger evidens for den direkte effekt, som en længere reklamationsfrist for brugte varer kan have på den grønne omstilling. Ministerierne udtaler sig ikke om en eventuel indirekte effekt.

3.3.5 Udvalgets udtalelse

På baggrund af ovenstående, da den generelle reklamationsfrist ikke af flertallet foreslås forlænget i forhold til gældende ret, og da differentierede reklamationsfrister for nye og brugte genstande kan medføre en uhensigtsmæssig komplicering af købeloven, har udvalget ikke fundet grundlag for at foreslå ændringer af gældende ret.

Kapitel 8 – Lovudkast

1. EU-retlige rammer for direktivimplementering

Det fremgår af artikel 288 TEUF, at et direktiv er bindende for enhver medlemsstat med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen.

EU-Domstolen har i flere tilfælde præciseret medlemsstaternes forpligtelser i forbindelse med implementering af direktiver i national ret. Medlemsstaterne skal således træffe alle foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre fuld overensstemmelse med direktivets formål. Det betyder, at hvis et direktiv indeholder rettigheder og pligter for borgere og virksomheder, skal det gennemføres ved enten lov eller bekendtgørelse.

Hvis et direktiv gennemføres ved lov, skal rettigheder og pligter fremgå udtrykkeligt af lovteksten. Det er ikke tilstrækkeligt, at de fremgår af forarbejderne. Det skyldes, at præciseringer i lovforarbejder ikke indgår med synderlig vægt i vurderingen af, om et direktiv er gennemført korrekt i national ret. Lovteksten skal være utvetydigt formuleret. Borgere og virksomheder skal være i stand til tilstrækkeligt klart, præcist og tydeligt at kende deres rettigheder og forpligtelser, og domstolene skal kunne håndhæve dem.

Det er som udgangspunkt ikke et krav, at direktivets bestemmelser gengives ordret i loven. Direktiver kan dog indeholde forskrifter, der er så detaljerede, at medlemsstaterne reelt ikke har nogen skønsmargin, men er henvist til at gengive direktivets bestemmelser ordret.

Hvis et direktivs bestemmelser omskrives i forbindelse med implementering i national ret, skal man holde sig så tæt op ad bestemmelserne som overhovedet muligt for at undgå utilsigtet konflikt med EU-retten. Eventuelle uklarheder i den danske oversættelse af direktivet (sammenholdt med øvrige sprogversioner) kan fjernes ved at præcisere direktivets bestemmelser i den danske lov. Direktivets bestemmelser kan omskrives til det lovgivningssprog og den lovgivningssystematik, der er sædvanlig inden for et område, men terminologien må ikke give læseren et andet indtryk af retstilstanden end det, der fås ved en læsning af direktivet.

Udarbejdelse af lovbemærkninger skal ligeledes ske i overensstemmelse med direktivet. Hvis et direktiv er totalharmoniserende, sætter direktivtekst og præambelbetragtninger således rammerne for, hvad der kan beskrives i bemærkningerne, og hvor uddybende disse kan være. Det betyder, at der må udvises varsomhed med f.eks. at indsætte eksempler i bemærkningerne, der ikke fremgår af direktivet, da det i sidste ende er EU-domstolen, der fortolker EU-retten.

EU-kommissionen har – hvis de vurderer at et direktiv ikke er korrekt gennemført i dansk ret – mulighed for at indlede en sag mod Danmark for utilstrækkelig direktivimplementering.

2. Udvalgets lovudkast med bemærkninger

§ 1

I købeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 140 af 17. februar 2014, foretages følgende ændringer:

1. I *fodnoten* til lovens titel ændres "Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF af 25. maj 1999 om visse aspekter af forbrugerkøb og garantier i forbindelse hermed, EU-Tidende 1999, nr. L 171, side 13" til: "dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/771 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om salg af varer, om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF og om ophævelse af direktiv 1999/44/EF, EU-Tidende 2019, nr. L 136, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/770 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester, EU-Tidende 2019, nr. L 136, side 1".

2. I *§ 1, stk. 2,* ændres "§§ 55-58" til:"§§ 55 og 56, § 57, stk. 2", og "§ 73, stk. 1 og 2, §§ 74 og 75, § 76, stk. 1, nr. 1-3, og stk. 2 og 3, §§ 77-79" ændres til: "§§ 73-79".

3. I *§ 1 a, stk. 3,* ændres "47-49" til: "46-49", og efter "52-54" indsættes ", § 57, stk. 1, og § 58".

4. Efter § 3 indsættes som ny paragraf:
"§ 3 a. I denne lov forstås i forbrugerkøb ved:
1) Producent: Den, der har fremstillet salgsgenstanden, indført den i Den Europæiske Union eller fremstår som producent ved at have forsynet salgsgenstanden med sit navn, mærke eller andet kendetegn.
2) Digitalt indhold: Data, der fremstilles og leveres i digital form.
3) Digital tjeneste: Tjeneste, der gør det muligt at generere, behandle, lagre eller få adgang til data i digital form, eller som muliggør deling af eller enhver anden form for interaktion med data i digital form, som uploades eller genereres af brugere af den pågældende tjeneste.
4) Vare med digitale elementer: En løsøregenstand, der integrerer eller er indbyrdes forbundet med digitalt indhold eller en digital tjeneste på en sådan måde, at fraværet af det digitale indhold eller den digitale tjeneste ville forhindre genstanden i at opfylde sin funktion.
5) Funktionalitet: Evne til at udføre sine funktioner i betragtning af formålet.

6) Holdbarhed: Evne til at bevare sine påkrævede funktioner og ydeevne ved normal brug.
7) Kompatibilitet: Evne til at fungere med hardware eller software, med hvilket digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt anvendes, uden at det er nødvendigt at konvertere det digitale indhold eller den digitale tjeneste.
8) Interoperabilitet: Evne til at fungere med hardware eller software, der adskiller sig fra den, som genstande af samme type normalt anvendes med.
9) Digitalt miljø: Hardware, software og netværksforbindelser, der anvendes af køberen til at få adgang til eller gøre brug af digitalt indhold eller en digital tjeneste.
10) Installation af digitalt indhold eller en digital tjeneste: Sammenkoblingen med og inkorporeringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste i køberens digitale miljø, for at det digitale indhold eller den digitale tjeneste kan anvendes i overensstemmelse med kravene til salgsgenstanden, jf. §§ 75 b-75 d.
11) Varigt medium: Ethvert middel, som sætter modtageren i stand til at lagre oplysninger rettet personligt til vedkommende med mulighed for fremtidig anvendelse i en periode afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger.
12) Offentlig auktion: En salgsmetode, hvor en erhvervsdrivende tilbyder varer eller tjenesteydelser til forbrugere, som selv er eller har mulighed for at være til stede under auktionen, gennem en gennemsigtig konkurrencebaseret budprocedure, som styres af en auktionsholder, og hvor den tilbudsgiver, hvis bud antages, er forpligtet til at købe varerne eller tjenesteydelserne.
13) Handelsmæssig garanti: Enhver forpligtelse, som sælgeren eller en producent (garantigiveren) har påtaget sig over for køberen, ud over sælgerens retlige forpligtelse til at levere en kontraktmæssig ydelse, til at refundere købesummen eller omlevere, reparere eller på anden måde afhjælpe mangler ved salgsgenstanden, hvis den ikke svarer til de specifikationer eller ethvert andet krav, der fremgår af garantierklæringen eller af de relevante reklamer, der var tilgængelige på tidspunktet for eller før aftalens indgåelse, og som ikke relaterer sig til ydelsens kontraktmæssighed."

5. I *§ 4 a* indsættes som *stk. 3-7:*
"Stk. 3. Som forbrugerkøb anses under i øvrigt samme betingelser som nævnt i stk. 1 og 2, jf. dog stk. 4, endvidere aftaler om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, når leveringen er forbundet med en modydelse i form af
1) et pengebeløb eller et digitalt udtryk for værdi eller
2) personoplysninger, medmindre de udelukkende behandles med henblik på levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller for at give mulighed for at opfylde retlige krav.
Stk. 4. Stk. 3 finder ikke anvendelse på aftaler vedrørende

1) andre tjenesteydelser end digitale tjenesteydelser, uanset om der anvendes digitale former eller midler til at skabe resultatet af tjenesteydelsen eller til at levere eller overføre det til forbrugeren,
2) elektroniske kommunikationstjenester med undtagelse af nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester, jf. lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester § 2, nr. 9 og 20,
3) sundhedsydelser, der leveres af autoriserede sundhedspersoner til patienter for at vurdere, bevare eller genetablere deres sundhedstilstand, herunder ordinering, udlevering og levering af lægemidler og medicinsk udstyr,
4) tjenester, der involverer at vædde et pengebeløb i hasardspil, herunder spil med et element af færdigheder, såsom lotterier, kasinospil, pokerspil og væddemål, ved hjælp af elektroniske midler eller enhver anden teknologi til lettelse af kommunikation og på individuel anmodning af en modtager af sådanne tjenester,
5) finansielle tjenesteydelser, jf. lov om forbrugeraftaler § 3, nr. 4,
6) software, som tilbydes i henhold til en Free and Open Source-licens, hvor der ikke betales et pengebeløb eller et digitalt udtryk for værdi, og hvor de personoplysninger, som køberen afgiver, udelukkende behandles med henblik på at forbedre den specifikke softwares sikkerhed, kompatibilitet eller interoperabilitet,
7) digitalt indhold, der stilles til rådighed for offentligheden på anden måde end ved signaltransmission som led i en forestilling eller et arrangement, såsom digitale filmforevisninger, eller
8) digitalt indhold, der leveres af offentlige myndigheder i overensstemmelse med lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer.
Stk. 5. Omfatter en aftale elementer vedrørende levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste og elementer vedrørende levering af andre tjenester, finder loven anvendelse på elementerne vedrørende det digitale indhold eller den digitale tjeneste.
Stk. 6. Medmindre andet er fastsat, finder lovens regler om digitalt indhold og digitale tjenester ikke anvendelse på digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand som defineret i § 3 a, nr. 4, og som leveres sammen med løsøregenstanden i henhold til købsaftalen vedrørende denne løsøregenstand, uanset om sådant digitalt indhold eller en sådan digital tjeneste leveres af sælgeren eller tredjemand. Er der tvivl om, hvorvidt leveringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand, udgør en del af købsaftalen, formodes det digitale indhold eller den digitale tjeneste at være omfattet af købsaftalen.
Stk. 7. Medmindre andet er fastsat, finder lovens regler om digitalt indhold dog anvendelse på et fysisk medium, der udelukkende bruges som bærer af digitalt indhold."

6. I *§ 73* indsættes som *stk. 3-5:*

"Stk. 3. Angår aftalen digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, anses leveringen for sket, når det digitale indhold eller andre midler, der er egnede til at få adgang til eller downloade det digitale indhold, er stillet til rådighed eller gjort tilgængelige for køberen eller for en fysisk eller virtuel facilitet, som køberen har valgt til det formål.
Stk. 4. Angår aftalen en digital tjeneste, anses leveringen for sket, når den digitale tjeneste er gjort tilgængelig for køberen eller for en fysisk eller virtuel facilitet, som køberen har valgt til det formål.
Stk. 5. Angår aftalen en vare med digitale elementer, anses leveringen for sket, når varen er leveret i overensstemmelse med stk. 1 og 2 og de digitale elementer er leveret i overensstemmelse med stk. 3 og 4."

7. *§ 74, stk. 1,* ophæves, og i stedet indsættes:
"Medmindre andet er aftalt vedrørende leveringstidspunktet, skal sælgeren levere salgsgenstanden uden unødig forsinkelse. Medmindre andet er aftalt, skal sælgeren endvidere levere salgsgenstanden senest 30 dage efter aftalens indgåelse. 2. pkt. gælder ikke for digitale tjenester og gælder kun for digitalt indhold, når det digitale indhold leveres på et fysisk medium.
Stk. 2. Leveres salgsgenstanden ikke i rette tid, jf. stk. 1, og skyldes dette ikke køberen eller en omstændighed, som køberen bærer risikoen for, foreligger der forsinkelse."
Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

8. I *§ 74, stk. 2,* der bliver stk. 3, indsættes som *3. pkt.:*
"Angår aftalen digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, eller en digital tjeneste, kan køberen endvidere hæve købet, hvis det tydeligt fremgår af omstændighederne, at sælgeren ikke vil levere salgsgenstanden."

9. *§ 74, stk. 3,* der bliver stk. 4, affattes således:
"Stk. 4. Hæves købet, jf. stk. 3 eller §§ 28 og 29, finder § 78 b, stk. 4, § 78 c, stk. 2-5, og §§ 78 d og 78 e tilsvarende anvendelse. Uanset § 78 c, stk. 4, skal sælgeren dog ved aftaler, som angår digitalt indhold, der leveres på et fysisk medium, tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen, uden unødig forsinkelse."

10. *§ 75 a* ophæves, og i stedet indsættes:
"§ 75 a. Sælgeren skal levere en salgsgenstand til køberen, der opfylder kravene i §§ 75 b-75 e, jf. dog § 77.

§ 75 b. Salgsgenstanden skal
1) svare til den beskrivelse, art, type, mængde og kvalitet samt have den funktionalitet, kompatibilitet og interoperabilitet og de øvrige egenskaber, som fremgår af aftalen,

2) være egnet til ethvert særligt formål, som køberen ønsker, at den skal kunne anvendes til, og som køberen har gjort sælgeren bekendt med senest på tidspunktet for aftalens indgåelse, og som sælgeren har accepteret,
3) leveres med tilbehør, vejledning, herunder om installation, og kundeservice som krævet i aftalen og
4) opdateres som fastsat i aftalen.

§ 75 c. Salgsgenstanden skal endvidere, jf. dog stk. 3,
1) være egnet til de formål, til hvilke genstande af samme type normalt vil blive anvendt, under hensyn til relevant EU-ret og national ret og eventuelle tekniske standarder eller i mangel heraf sektorspecifikke brancheadfærdskodekser,
2) være af den kvalitet og svare til den beskrivelse, der gælder for en prøve, model, prøveversion eller forhåndsvisning, som sælgeren har stillet til rådighed for køberen inden aftalens indgåelse,
3) leveres med eventuelt tilbehør, herunder emballage, installationsvejledning eller anden vejledning, som køberen med rimelighed kan forvente at modtage, og
4) svare til den mængde og have de egenskaber og øvrige funktioner, herunder med hensyn til holdbarhed, funktionalitet, kompatibilitet, tilgængelighed, kontinuitet og sikkerhed, der er sædvanlige for genstande af samme type, og som køberen med rimelighed kan forvente under hensyn til salgsgenstandens art og offentlige udsagn, som er fremsat af eller på vegne af sælgeren eller tidligere led i transaktionskæden, herunder producenten, navnlig i reklamer eller gennem mærkning, jf. dog stk. 2.
Stk. 2. Sælgeren er ikke bundet af offentlige udsagn som nævnt i stk. 1, nr. 4, hvis sælgeren godtgør, at
1) sælgeren ikke havde kendskab til og ikke med rimelighed kunne have haft kendskab til det pågældende offentlige udsagn,
2) det offentlige udsagn var rettet på tidspunktet for aftalens indgåelse på samme måde eller på en tilsvarende måde, som det var blevet fremsat på, eller
3) det offentlige udsagn ikke kan have haft betydning for køberens beslutning om at indgå aftalen.
Stk. 3. Der er ikke tale en mangel som nævnt i stk. 1, hvis køberen ved indgåelsen af aftalen specifikt blev gjort opmærksom på, at en bestemt egenskab ved salgsgenstanden afveg fra de krav, der er fastsat i stk. 1, og udtrykkeligt og særskilt accepterede denne afvigelse.

§ 75 d. Ved aftaler, som angår digitalt indhold, digitale tjenester eller varer med digitale elementer, skal sælgeren, jf. dog stk. 5, sikre, at køberen får besked om og får leveret opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer, som er nødvendige for til stadighed at holde salgsgenstanden fri for mangler i den periode,

1) hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til aftalen, når der er aftalt løbende levering over en periode, dog mindst 2 år for varer med digitale elementer, eller
2) som køberen med rimelighed kan forvente i betragtning af typen af og formålet med salgsgenstanden, og under hensyn til aftalens omstændigheder og art, når der er aftalt en enkelt levering eller en række enkeltstående leveringer af det digitale indhold eller den digitale tjeneste.
Stk. 2. Hvis køberen ikke inden for en rimelig frist installerer opdateringer, som er blevet leveret i overensstemmelse med stk. 1, er sælgeren ikke ansvarlig for mangler, der udelukkende skyldes, at den relevante opdatering ikke er foretaget, forudsat at
1) sælgeren har oplyst køberen om, at opdateringen var tilgængelig, og om konsekvenserne af køberens manglende installation og
2) køberens manglende eller forkerte installation af opdateringen ikke skyldes mangler i den installationsvejledning, som er givet til køberen.
Stk. 3. Når der er aftalt løbende levering over en periode, skal det digitale indhold eller den digitale tjeneste være fri for mangler i hele leveringsperioden.
Stk. 4. Medmindre andet er aftalt, skal digitalt indhold eller en digital tjeneste leveres i den nyeste version, der er tilgængelig på tidspunktet for aftalens indgåelse.
Stk. 5. Der er ikke tale en mangel som nævnt i stk. 1, hvis køberen ved indgåelsen af aftalen specifikt blev gjort opmærksom på, at en bestemt egenskab ved salgsgenstanden afveg fra de krav, der er fastsat i stk. 1, og udtrykkeligt og særskilt accepterede denne afvigelse.

§ 75 e. Køberen kan påberåbe sig en mangel, som skyldes forkert installation af salgsgenstanden, herunder forkert installation i køberens digitale miljø, når installationen blev udført
1) af sælgeren eller på sælgerens vegne eller
2) af køberen og den forkerte installation skyldes mangler i den installationsvejledning, der blev leveret af sælgeren eller på sælgerens vegne."

11. *§ 76* affattes således:
"§ 76. Der foreligger endvidere en mangel ved salgsgenstanden, hvis sælgeren har forsømt at give køberen oplysning om forhold, der har haft betydning for køberens bedømmelse af salgsgenstanden, og som sælgeren kendte eller burde kende.
Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester."

12. *§ 77, stk. 1,* ophæves.
Stk. 2 bliver herefter stk. 1.

13. I *§ 77, stk. 2,* der bliver stk. 1, ændres "mulighed for selv at være til stede" til: "let adgang til klare og omfattende oplysninger om, at de almindelige regler om krav til salgsgenstanden, jf. §§ 75 b-75 e, ikke finder anvendelse", og "§ 76, stk. 1, nr. 1-3" ændres til "stk. 2 eller § 76".

14. I *§ 77, stk. 2,* der bliver stk. 1, indsættes som *2. pkt.:*
"1. pkt. gælder ikke for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester."

15. I *§ 77* indsættes som *stk. 2* og *3:*
"Stk. 2. Ved køb omfattet af stk. 1 kan køberen endvidere påberåbe sig, at der foreligger en mangel, hvis
1) genstanden ikke svarer til den betegnelse, hvorunder den er solgt, eller sælgeren i øvrigt ved købets afslutning har givet urigtige eller vildledende oplysninger, medmindre disse ikke kan antages at have haft betydning for køberens bedømmelse af genstanden, eller
2) sælgeren eller et tidligere salgsled har givet oplysninger som nævnt i nr. 1 på salgsgenstandens indpakning, i annoncer eller i andre meddelelser, der er beregnet til at komme til almenhedens eller køberens kundskab.
Stk. 3. Køberen kan ikke påberåbe sig en urigtig eller vildledende oplysning, der er rettet senest ved indgåelsen af aftalen."

16. I *§ 77 a, stk. 1, 1. pkt.,* ændres "risikoens overgang" til: "leveringen".

17. *§ 77 a, stk. 3,* affattes således:
"Stk. 3. Viser en mangel sig inden 1 år efter leveringen, ved køb af levende dyr dog inden seks måneder efter leveringen, formodes manglen at have været til stede ved leveringen, medmindre denne formodning er uforenelig med salgsgenstandens eller manglens art, jf. dog stk. 4-6. Dette gælder dog ikke ved køb som nævnt i § 77."

18. I *§ 77 a* indsættes som *stk. 4-6:*
"Stk. 4. Er der aftalt løbende levering over en periode af digitalt indhold eller en digital tjeneste, og viser en mangel ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste sig inden for denne periode, har sælgeren bevisbyrden for, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste var fri for mangler i leveringsperioden. Er der aftalt løbende levering over en periode af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en vare med digitale elementer, og viser en mangel ved de digitale elementer sig inden for denne periode eller inden 2 år efter leveringen, alt efter hvilket tidspunkt der er det seneste, har sælgeren bevisbyrden for, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste var fri for mangler i leveringsperioden.
Stk. 5. Stk. 3 og 4 finder ikke anvendelse, hvis sælgeren

1) godtgør, at køberens digitale miljø ikke er kompatibelt med det digitale indholds eller den digitale tjenestes tekniske krav, og
2) på en klar og forståelig måde oplyste køberen om disse krav inden aftalens indgåelse.
Stk. 6. Køberen skal samarbejde med sælgeren, i det omfang det med rimelighed er muligt og nødvendigt for at afgøre, om årsagen til manglen ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste findes i køberens digitale miljø. Forpligtelsen til at samarbejde er begrænset til de teknisk tilgængelige midler, som er mindst forstyrrende for køberen. Hvis køberen ikke samarbejder og sælgeren har oplyst køberen om de tekniske krav på en klar og forståelig måde inden aftalens indgåelse, har køberen bevisbyrden for, at manglen forelå i leveringsperioden."

19. *§ 77 b* ophæves, og i stedet indsættes:

"Ændringer i løbende aftaler om digitalt indhold eller digitale tjenester

§ 77 b. Når digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres løbende over en periode, kan sælgeren ændre det digitale indhold eller den digitale tjeneste ud over, hvad der er nødvendigt for til stadighed at holde det digitale indhold eller den digitale tjeneste fri for mangler, jf. §§ 75 b-75 d, hvis følgende betingelser er opfyldt:
1) Aftalen tillader og giver en gyldig grund til en sådan ændring.
2) Ændringen foretages uden yderligere omkostninger for køberen.
3) Køberen orienteres om ændringen på en klar og forståelig måde.
4) Køberen orienteres i de tilfælde, der er nævnt i stk. 2, i rimelig tid forinden på en klar og forståelig måde på et varigt medium om elementerne i og tidspunktet for ændringen og om retten til at ophæve købet i overensstemmelse med stk. 2 eller om muligheden for at beholde det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden sådan en ændring i overensstemmelse med stk. 3.
Stk. 2. Køberen er berettiget til at ophæve købet, hvis ændringen har negativ indvirkning på køberens adgang til eller anvendelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, medmindre en sådan negativ indvirkning er uvæsentlig, jf. dog stk. 3. I så fald har køberen ret til at ophæve købet gratis inden for 30 dage efter at have modtaget den orientering, der er nævnt i stk. 1, nr. 4, eller fra det tidspunkt, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste er blevet ændret af sælgeren, alt efter hvilken dato der er den seneste.
Stk. 3. Stk. 2 finder ikke anvendelse, hvis sælgeren har gjort det muligt for køberen uden yderligere omkostninger at beholde det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden ændring og det digitale indhold eller den digitale tjeneste forbliver fri for mangler.
Stk. 4. Stk. 1-3 finder ikke anvendelse, når aftalen vedrørende levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste også omfatter elementer af en internetadgangstjeneste eller en nummerbaseret interpersonel kommunikationstjeneste."

20. *§ 78* ophæves, og i stedet indsættes:
"§ 78. Lider salgsgenstanden af en mangel, har køberen ret til afhjælpning, omlevering, forholdsmæssigt afslag i prisen eller ophævelse af købet efter reglerne i §§ 78 a-78 e.
Stk. 2. Dette gælder også, når manglen skyldes en begrænsning som følge af krænkelse af tredjemands ret.

§ 78 a. Køberen kan vælge mellem afhjælpning og omlevering, jf. dog stk. 2 og 3.
Stk. 2. Sælgeren kan afvise at foretage afhjælpning eller omlevering, hvis afhjælpning henholdsvis omlevering er umulig eller ville påføre sælgeren uforholdsmæssigt store udgifter under hensyn til alle omstændigheder, herunder den værdi, salgsgenstanden ville have, hvis den var mangelfri, manglens betydning, og om den alternative beføjelse kunne foretages uden væsentlig ulempe for køberen. Ved levering af digitalt indhold og digitale tjenester har sælgeren valgret mellem afhjælpning og omlevering.
Stk. 3. Hvis både afhjælpning og omlevering er umulig eller ville påføre sælgeren uforholdsmæssigt store udgifter under hensyn til de omstændigheder, der er nævnt i stk. 2, kan sælgeren afvise såvel afhjælpning som omlevering.
Stk. 4. Afhjælpning eller omlevering skal foretages
1) gratis, dvs. fri for de omkostninger, der er nødvendige for, at salgsgenstanden bliver fri for mangler, navnlig forsendelses- eller transportomkostninger, arbejdsløn og materialeomkostninger,
2) inden for rimelig tid fra det tidspunkt, hvor sælgeren er blevet underrettet af køberen om manglen, og
3) uden væsentlig ulempe for køberen under hensyn til salgsgenstandens karakter eller art og køberens formål med at anskaffe salgsgenstanden.
Stk. 5. Køberen kan lade manglen afhjælpe for sælgerens regning, hvis
1) sælgeren ikke har foretaget afhjælpning eller omlevering i overensstemmelse med stk. 4 og
2) afhjælpningen kan ske uden uforholdsmæssige omkostninger.
Stk. 6. Hvis manglen udbedres ved afhjælpning eller omlevering af andet end digitalt indhold eller en digital tjeneste, skal køberen stille salgsgenstanden til rådighed for sælgeren. Sælgeren skal for egen regning tage den salgsgenstand tilbage, der er sket omlevering for.
Stk. 7. Hvis en afhjælpning som nævnt i stk. 6 kræver fjernelse af en salgsgenstand, der er blevet installeret under hensyn til dens art og formål, inden manglen viste sig, eller hvis en sådan salgsgenstand skal omleveres, skal sælgeren fjerne den mangelfulde salgsgenstand og installere den omleverede eller afhjulpne salgsgenstand eller afholde udgifterne hertil.
Stk. 8. Køberen skal i tilfælde som nævnt i stk. 6 ikke betale for normal brug af en omleveret salgsgenstand i tiden forud for omleveringen.

§ 78 b. Køberen har ret til enten et forholdsmæssigt afslag i prisen eller til ophævelse af købet, hvis

1) sælgeren ikke har foretaget afhjælpning eller omlevering eller ikke har foretaget afhjælpning eller omlevering i overensstemmelse med § 78 a, stk. 6 og 7, eller ikke har foretaget afhjælpning eller omlevering af digitalt indhold eller en digital tjeneste i overensstemmelse med § 78 a, stk. 4,

2) salgsgenstanden forbliver mangelfuld, selv om sælgeren har forsøgt at foretage afhjælpning eller omlevering,

3) manglen er af en så alvorlig karakter, at et omgående afslag i prisen eller omgående ophævelse af købet er berettiget, eller

4) sælgeren har tilkendegivet, eller det fremgår tydeligt af omstændighederne, at sælgeren ikke vil foretage afhjælpning eller omlevering inden for rimelig tid eller uden væsentlig ulempe for køberen.

Stk. 2. Køberen er ikke berettiget til at ophæve købet, hvis manglen er uvæsentlig. Sælgeren har bevisbyrden for, at manglen er uvæsentlig. 1. pkt. finder ikke anvendelse på digitalt indhold og digitale tjenester, som ikke leveres mod betaling af et pengebeløb eller et digitalt udtryk for værdi. 1. pkt. berører i øvrigt ikke køberens ret til ophævelse af købet, når afhjælpning eller omlevering ikke er sket.

Stk. 3. Er kun nogle af de leverede genstande mangelfulde, kan køberen ophæve købet af de mangelfulde genstande og af andre genstande, som køberen har købt sammen med de mangelfulde genstande, hvis køberen ikke med rimelighed kan forventes at acceptere kun at beholde de genstande, der er fri for mangler. 1. pkt. gælder ikke for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester.

Stk. 4. Køberen udøver sin ret til at ophæve købet ved en erklæring til sælgeren om, at køberen har besluttet at ophæve købet.

§ 78 c. Afslag i prisen skal fastsættes forholdsmæssigt på grundlag af den lavere værdi af den salgsgenstand, som køberen har modtaget, i forhold til den værdi, salgsgenstanden ville have haft, hvis den havde været fri for mangler. Når digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres over en periode, omfatter prisafslaget den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste var mangelfuld.

Stk. 2. Ved ophævelse af købet skal sælgeren tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen, og køberen skal for sælgerens regning tilbagelevere salgsgenstanden til sælgeren, jf. dog § 78 d, stk. 5, og § 78 e. Når digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres over en periode, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en periode forud for ophævelsen af købet var fri for mangler, omfatter tilbagebetalingen den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste var mangelfuld, og den periode, der ville have resteret, hvis købet ikke var blevet ophævet.

Stk. 3. Ved aftaler om levering af andet end digitalt indhold eller en digital tjeneste skal betaling efter stk. 2 ske ved sælgerens modtagelse af salgsgenstanden eller dokumentation for, at køberen har tilbageleveret salgsgenstanden.
Stk. 4. Ved aftaler om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste skal betaling efter stk. 1 og 2 foretages uden unødig forsinkelse og under alle omstændigheder inden for 14 dage fra den dag, hvor sælgeren modtog meddelelse om køberens beslutning om at kræve et afslag i prisen eller om at ophæve købet.
Stk. 5. I de tilfælde, der er nævnt i stk. 4, skal sælgeren foretage tilbagebetalingen ved anvendelse af det samme betalingsmiddel, som køberen benyttede til at betale for det digitale indhold eller den digitale tjeneste, medmindre køberen udtrykkelig accepterer et andet betalingsmiddel, og forudsat at køberen ikke skal betale gebyr som følge af en sådan tilbagebetaling. Sælgeren må ikke pålægge køberen gebyrer i forbindelse med tilbagebetalingen.

§ 78 d. Når en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste er blevet ophævet, skal sælgeren
1) for så vidt angår personoplysninger opfylde de forpligtelser, der gælder i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesforordningen), og
2) afholde sig fra at anvende nogen form for indhold, bortset fra personoplysninger, som køberen har afgivet eller genereret ved brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, undtagen hvis indholdet
a) ikke kan anvendes uden for rammerne af det digitale indhold eller den digitale tjeneste,
b) kun vedrører køberens aktivitet i forbindelse med brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste,
c) er blevet sammenlagt med andre oplysninger fra sælgeren og ikke kan udskilles eller kun med en uforholdsmæssigt stor indsats eller
d) er genereret af køberen og andre i fællesskab og andre forbrugere fortsat kan gøre brug af indholdet.
Stk. 2. Sælgeren skal på køberens anmodning stille ethvert indhold, der ikke er personoplysninger, og som køberen har afgivet eller genereret ved brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, til rådighed for køberen, medmindre indholdet er omfattet af stk. 1, nr. 2, litra a-c. Køberen er berettiget til at downloade dette digitale indhold gratis, uden hindringer fra sælgeren, inden for en rimelig frist og i et almindeligt anvendt og maskinlæsbart format.
Stk. 3. Sælgeren kan forhindre køberens fortsatte brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, navnlig ved at gøre det digitale indhold eller den digitale tjeneste utilgængelig for

køberen eller ved at gøre køberens konto inaktiv, uden at det berører køberens rettigheder efter stk. 2.
Stk. 4. Når en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste er blevet ophævet, skal køberen afholde sig fra at anvende det digitale indhold eller den digitale tjeneste og fra at stille det eller den til rådighed for tredjemand.
Stk. 5. Hvor digitalt indhold er blevet leveret på et fysisk medium, skal køberen på sælgerens anmodning og for dennes regning tilbagelevere det fysiske medium til sælgeren uden unødig forsinkelse, jf. dog § 78 e. Sælgerens anmodning om tilbagelevering af det fysiske medium skal fremsættes inden for 14 dage fra den dag, hvor sælgeren modtog meddelelse om køberens beslutning om at ophæve købet.
Stk. 6. Køberen skal ikke betale for brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i den periode forud for ophævelsen af købet, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste var mangelfuld.

§ 78 e. Når køberen tilbageleverer salgsgenstanden, jf. § 78 c, stk. 2, 1. pkt., og § 78 d, stk. 5, skal den være i væsentlig samme stand og mængde, som den var i ved leveringen. Dette gælder dog ikke, når salgsgenstanden er gået til grunde eller forandret som følge af en hændelig begivenhed, genstandens egen beskaffenhed eller foranstaltninger, der var nødvendige for dens undersøgelse, eller som blev truffet, inden den mangel, der medfører ophævelse af købet, blev opdaget eller burde være opdaget."

21. I *§ 79, stk. 1,* ændres "§ 78, stk. 4" til: "§ 78 a, stk. 4, nr. 2".

22. I *§ 79, stk. 2, 1. pkt.,* ændres "afhjælpning eller omlevering" til: "afhjælpning, omlevering eller forholdsmæssigt afslag".

23. I *§ 81* indsættes som *stk. 2:*
"Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester."

24. I *§ 83, stk. 1,* indsættes efter "hæderlighed": ", jf. dog stk. 2-4".

25. I *§ 83* indsættes efter stk. 1 som nye stykker:
"Stk. 2. Når digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres løbende over en periode, udløber fristen efter stk. 1, for så vidt angår mangler ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste,
1) tidligst ved udløbet af leveringsperioden ved varer med digitale elementer og
2) 2 måneder efter udløbet af leveringsperioden i andre tilfælde.

Stk. 3. Når digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres ved en enkelt levering eller en række enkeltstående leveringer, herunder ved varer med digitale elementer, udløber fristen efter stk. 1 tidligst ved udløbet af den periode, der er nævnt i § 75 d, stk. 1, nr. 2, for så vidt angår mangler som nævnt i § 75 d."
Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

26. Efter § 86 indsættes:

"Handelsmæssige garantier

§ 86 a. En handelsmæssig garanti er bindende for garantigiveren på de vilkår, der er fastsat i erklæringen om den handelsmæssige garanti og dertil hørende reklamer, der var tilgængelige på tidspunktet for eller før aftalens indgåelse.
Stk. 2. Når producenten giver køberen en handelsmæssig garanti for holdbarhed i en bestemt periode, er producenten direkte ansvarlig over for køberen i hele perioden for den handelsmæssige garanti for holdbarhed for så vidt angår afhjælpning eller omlevering af salgsgenstanden i overensstemmelse med § 78 a, stk. 4-8. Producenten kan tilbyde køberen gunstigere betingelser i erklæringen om den handelsmæssige garanti for holdbarhed.
Stk. 3. Hvis vilkårene i erklæringen om den handelsmæssige garanti er mindre fordelagtige for køberen end de vilkår, der fremgår af de dertil hørende reklamer, er den handelsmæssige garanti bindende på de vilkår, der fremgår af reklamerne vedrørende den handelsmæssige garanti, medmindre reklamerne før aftalens indgåelse blev rettet på samme måde eller på en tilsvarende måde, som de var blevet fremsat på."

§ 2

I lov nr. 426 af 3. maj 2017 om markedsføring, som ændret ved § 20 i lov nr. 309 af 25. april 2018, lov nr. 1309 af 6. december, lov nr. 801 af 9. juni 2020 og lov nr. 1055 af 30. juni 2020, foretages følgende ændringer:

1. *§ 17, stk. 1,* ophæves, og i stedet indsættes:
"§ 17. En erhvervsdrivende, der markedsfører en handelsmæssig garanti, skal udlevere en erklæring om garantien til forbrugeren på et varigt medium senest ved leveringen af produktet. Erklæringen skal være udfærdiget på et klart og forståeligt sprog og skal indeholde,
1) når det er relevant, en utvetydig erklæring om, at køberen ved lov har ret til gratis afhjælpning fra sælgerens side af mangler ved salgsgenstanden, og at denne ret ikke påvirkes af den handelsmæssige garanti,
2) garantigiverens navn og adresse,

3) den procedure, som forbrugeren skal følge for at opnå gennemførelse af den handelsmæssige garanti,
4) betegnelsen på de produkter, som den handelsmæssige garanti finder anvendelse på, og
5) vilkårene for den handelsmæssige garanti.
Stk. 2. Manglende overholdelse af stk. 1 ændrer ikke ved, at den handelsmæssige garanti er bindende for garantigiveren som anført i købelovens § 86 a, stk. 1."
Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

2. I *§ 17, stk. 2,* der bliver stk. 3, ændres "garantien" til: "den handelsmæssige garanti".

3. I *§ 37, stk. 3,* indsættes efter "§ 16, stk. 3,": "§ 17, stk. 1 og 3,".

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2022.
Stk. 2. § 1 finder ikke anvendelse på aftaler om køb af andet end digitalt indhold og digitale tjenester indgået før lovens ikrafttræden. På sådanne aftaler finder de hidtil gældende regler anvendelse.
Stk. 3. § 1 finder anvendelse på levering af digitalt indhold og digitale tjenester, der finder sted efter lovens ikrafttræden, selv om aftalen er indgået før lovens ikrafttræden, jf. dog stk. 4.
Stk. 4. § 1, nr. 19, finder anvendelse på aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester, der er indgået efter lovens ikrafttræden.

§ 4

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.
Stk. 2. § 1 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

3. Bemærkninger til lovudkastets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (fodnote til lovens titel)
Fodnoten til købelovens titel angiver, at loven indeholder bestemmelser, der gennemfører forbrugerkøbsdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF af 25. maj 1999 om visse aspekter af forbrugerkøb og garantier i forbindelse hermed) og dele af forbrugerrettighedsdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25.

oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF).

Det foreslås at ændre fodnoten til lovens titel, således at henvisningen til forbrugerkøbsdirektivet ændres til henvisninger til dele af varedirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/771 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om salg af varer, om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF og om ophævelse af direktiv 1999/44/EF) og dele af direktivet om digitalt indhold (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/770 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester).

Forslaget indebærer, at det fremover vil fremgå af fodnoten til lovens titel, at loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af varedirektivet og dele af direktivet om digitalt indhold, samtidig med, at henvisningen til forbrugerkøbsdirektivet udgår.

Forslaget om at indsætte henvisninger til varedirektivet og direktivet om digitalt indhold skyldes, at det med lovforslaget foreslås, at dele af varedirektivet og dele af direktivet om digitalt indhold gennemføres ved bestemmelser i købeloven.

Forslaget gennemfører bestemmelserne i varedirektivets artikel 24, stk. 1, 3. afsnit, og direktivet om digitalt indholds artikel 24, stk. 1, 3. afsnit, hvorefter de nationale bestemmelser, der gennemfører direktiverne ved vedtagelsen eller offentliggørelsen, skal indeholde en henvisning til direktiverne.

Forslaget om, at henvisningen til forbrugerkøbsdirektivet skal udgå, skyldes, at forbrugerkøbsdirektivet ophæves med virkning fra den 1. januar 2022, jf. varedirektivets artikel 23.

Til nr. 2 (§ 1, stk. 2)
Købelovens § 1, stk. 1, fastsætter, at lovens bestemmelser kun kommer til anvendelse, for så vidt ikke andet er udtrykkelig aftalt, eller må anses for indeholdt i aftalen eller følger af handelsbrug eller anden sædvane.

Lovens § 1, stk. 2, fastsætter, at nærmere angivne bestemmelser i loven dog ikke kan fraviges til skade for køberen i forbrugerkøb.

Det foreslås at ændre opregningen af bestemmelser i § 1, stk. 2, som ikke kan fraviges til skade for køberen i forbrugerkøb, således at "§§ 55-58" ændres til "§§ 55 og 56, § 57, stk. 2", og således at "§ 73, stk. 1 og 2, §§ 74 og 75, § 76, stk. 1, nr. 1-3, og stk. 2 og 3, §§ 77-79" ændres til "§§ 73-79".

Forslaget betyder for det første, at købelovens § 57, stk. 1, og § 58 udgår af opregningen af bestemmelser, som ikke kan fraviges til skade for køberen i forbrugerkøb. Dette skal ses i sammenhæng med, at det foreslås, at disse bestemmelser ikke længere skal gælde i forbrugerkøb, jf. lovforslagets § 1, nr. 3 (lovforslagets § 1 a, stk. 3).

Forslaget betyder for det andet, at en længere opregning af forskellige enkeltparagraffer, stykker og numre erstattes af en samlet henvisning til §§ 73-79. Dette skal ses i sammenhæng med, at den eneste gældende bestemmelse i købelovens §§ 73-79, der ikke er nævnt i det gældende § 1, stk. 2, er købelovens § 76, stk. 1, nr. 4. Denne bestemmelse videreføres ikke, jf. lovforslagets § 1, nr. 11.

Med den foreslåede affattelse af købelovens § 1, stk. 2, omfattes også de foreslåede nye bestemmelser i købelovens §§ 75 a-75 e, 77 b, 78-78 e og 86 a (lovforslagets § 1, nr. 10, 19, 20 og 26) af opregningen af bestemmelser, som ikke kan fraviges til skade for forbrugeren i forbrugerkøb.

Med de foreslåede ændringer gennemfører købelovens § 1, stk. 2, varedirektivets artikel 21, stk. 1, og direktivet om digitalt indholds artikel 22, stk. 1.

Til nr. 3 (§ 1 a, stk. 3)
Købelovens § 1 a, stk. 3, opregner de bestemmelser i købeloven, som ikke gælder i forbrugerkøb.

Det foreslås i opregningen af disse bestemmelser at tilføje § 46, § 57, stk. 1, og § 58.

Forslaget indebærer, at købelovens § 46 om køberens hæveadgang, når sælgeren skal levere efterhånden, og en enkelt levering er mangelfuld, fremover ikke vil gælde i forbrugerkøb.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at varedirektivets artikel 16, stk. 2, regulerer køberens hæveadgang, når en mangel kun vedrører nogle af de i henhold til købsaftalen leverede varer, hvilket må antages bl.a. at omfatte de tilfælde, som reguleres af købelovens § 46.

Artikel 16, stk. 2, er ikke formuleret på samme måde som § 46, og der er derfor behov for at gennemføre artikel 16, stk. 2, i en ny bestemmelse i dansk ret. Da den nye bestemmelse kun skal gælde i forbrugerkøb, foreslås den placeret i købelovens afsnit om forbrugerkøb, jf. forslaget til købelovens § 78 b, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 20).

Selv om den gældende § 46 og det foreslåede § 78 b, stk. 3, ikke er formuleret på samme måde, må det antages, at der i det væsentlige er tale om en videreførelse af den retstilstand, der følger af købelovens § 46.

Forslaget indebærer endvidere, at købelovens § 57, stk. 1, og § 58 om tilbagebetaling af købesummen og tilbagelevering af salgsgenstanden ved ophævelse af købet fremover ikke vil gælde i forbrugerkøb.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at varedirektivets artikel 16, stk. 3, og direktivet om digitalt indholds artikel 16-18 regulerer tilbagebetaling af købesummen og tilbagelevering af salgsgenstanden ved køberens ophævelse af købet som følge af mangler ved salgsgenstanden. Endvidere regulerer direktivet om digitalt indholds artikel 13, stk. 3, jf. artikel 16-18, tilbagebetaling af købesummen og tilbagelevering af salgsgenstanden ved køberens ophævelse af købet som følge af forsinkelse. Disse forhold reguleres også af købelovens § 57, stk. 1.

Direktivbestemmelserne er ikke formuleret på samme måde som § 57, stk. 1, og der er derfor behov for at gennemføre direktivbestemmelserne i nye lovbestemmelser i dansk ret. Da de nye bestemmelser kun skal gælde i forbrugerkøb, foreslås de placeret i købelovens afsnit om forbrugerkøb, jf. forslaget til købelovens § 74, stk. 4, § 78 c, stk. 2-5, og § 78 d (lovforslagets § 1, nr. 9 og 20).

Direktiverne regulerer ikke håndteringen af hændelig undergang mv. af salgsgenstanden, jf. købelovens § 58, og det foreslås at videreføre den gældende retstilstand i en ny bestemmelse i købelovens afsnit om forbrugerkøb, jf. forslaget til købelovens § 78 e (lovforslagets § 1, nr. 20).

Til nr. 4 (§ 3 a)
Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i købelovens *§ 3 a* med definitioner af en række af de begreber, der anvendes i de foreslåede regler om forbrugerkøb.

Bestemmelsen fastsætter, hvordan de pågældende begreber i købeloven skal forstås i forbrugerkøb.

Med *nr. 1* foreslås, at "producent" skal forstås som den, der har fremstillet salgsgenstanden, indført den i Den Europæiske Union eller fremstår som producent ved at have forsynet salgsgenstanden med sit navn, mærke eller andet kendetegn.

Udtrykket producent anvendes i det foreslåede nr. 13, der definerer begrebet handelsmæssig garanti, og i forslaget til købelovens § 75 c, stk. 1, nr. 4, og § 86 a, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 10 og 26), om henholdsvis de objektive krav til salgsgenstanden og handelsmæssige garantier.

Med *nr. 2* foreslås, at "digitalt indhold" skal forstås som data, der fremstilles og leveres i digital form.

Udtrykket digitalt indhold er et gennemgående begreb, der anvendes i mange af de foreslåede bestemmelser i lovforslaget.

Som eksempler på digitalt indhold kan nævnes edb-programmer, applikationer, videofiler, lydfiler, musikfiler, digitale spil, e-bøger og andre e-publikationer.

Med *nr. 3* foreslås, at "digital tjeneste" skal forstås som tjeneste, der gør det muligt at generere, behandle, lagre eller få adgang til data i digital form, eller som muliggør deling af eller enhver anden form for interaktion med data i digital form, som uploades eller genereres af brugere af den pågældende tjeneste.

Udtrykket digital tjeneste er ligeledes et gennemgående begreb, der anvendes i mange af de foreslåede bestemmelser i lovforslaget.

Som eksempler på digitale tjenester kan nævnes billed- og lyddeling og anden filhosting, tekstbehandling eller spil, der tilbydes i cloudcomputingmiljøet, og sociale medier.

Med *nr. 4* foreslås, at "vare med digitale elementer" skal forstås som en løsøregenstand, der integrerer eller er indbyrdes forbundet med digitalt indhold eller en digital tjeneste på en sådan måde, at fraværet af det digitale indhold eller den digitale tjeneste ville forhindre genstanden i at opfylde sin funktion.

Begrebet vare med digitale elementer anvendes i forslaget til købelovens § 73, stk. 5, § 75 d, stk. 1, § 77 a, stk. 4, 2. pkt., og § 83, stk. 2 og 3 (lovforslagets § 1, nr. 6, 10, 18 og 25), om henholdsvis leveringstidspunktet, opdateringer, bevisbyrden med hensyn til, hvornår en mangel var til stede, og reklamationsfrist.

Endvidere henvises der til definitionen i det foreslåede § 3 a, nr. 4, af en vare med digitale elementer i den foreslåede bestemmelse i købelovens § 4 a, stk. 6 (lovforslagets § 1, nr. 5), om, at købelovens regler om digitalt indhold og digitale tjenester som udgangspunkt ikke finder anvendelse på digitalt indhold og digitale elementer i en vare med digitale elementer, når de digitale elementer sælges sammen med den pågældende løsøregenstand.

Digitale elementer omfatter både digitalt indhold og digitale tjenester. Digitalt indhold, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand, kan være enhver form for data, der er produceret og leveret i digital form, såsom styresystemer, programmer og andet software. Digitalt indhold kan være forudinstalleret på tidspunktet for indgåelsen af købsaftalen eller kan, hvor det fastsættes i aftalen, installeres efterfølgende. Digitale tjenester, der er indbyrdes forbundet med en løsøregenstand, kan omfatte tjenester, der muliggør generering, behandling eller lagring af data i digital form eller adgang dertil, eksempelvis software-as-a-service, der tilbydes i cloudcomputingmiljøet, løbende levering af trafikdata i et navigationssystem eller løbende levering af individuelt tilpassede træningsprogrammer i forbindelse med smarture.

Der er efter den foreslåede bestemmelse tale om en vare med digitale elementer, når digitalt indhold eller digitale tjenester er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand på en sådan måde, at fraværet af det digitale indhold eller den digitale tjeneste ville forhindre genstanden i at opfylde sin funktion.

Med *nr. 5* foreslås, at "funktionalitet" skal forstås som evne til at udføre sine funktioner i betragtning af formålet.

Udtrykket funktionalitet anvendes i forslaget til købelovens § 75 b, nr. 1, og § 75 c, stk. 1, nr. 4 (lovforslagets § 1, nr. 10), om henholdsvis subjektive og objektive krav til salgsgenstanden.

Som eksempel på funktionalitet kan nævnes, at fraværet eller tilstedeværelsen af tekniske begrænsninger, såsom beskyttelse ved hjælp af Digital Rights Management eller områdekodning kan have en indvirkning på digitalt indholds eller en digital tjenestes evne til udføre alle sine funktioner i betragtning af formålet.

Med *nr. 6* foreslås, at "holdbarhed" skal forstås som evne til at bevare sine påkrævede funktioner og ydeevne ved normal brug.

Udtrykket holdbarhed anvendes i forslaget til købelovens § 75 c, stk. 1, nr. 4, og § 86 a, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 10 og 26), om henholdsvis objektive krav til salgsgenstanden og handelsmæssige garantier.

Med *nr. 7* foreslås, at "kompatibilitet" skal forstås som evne til at fungere med hardware eller software, med hvilket digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt anvendes, uden at det er nødvendigt at konvertere det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Begrebet kompatibilitet eller kompatibel anvendes i forslaget til købelovens § 4 a, stk. 4, nr. 6, og § 75 b, nr. 1, § 75 c, stk. 1, nr. 4, og § 77 a, stk. 5 (lovforslagets § 1, nr. 5, 10 og 18), om henholdsvis undtagelse af gratis open source-software fra lovens anvendelsesområde, de subjektive og objektive krav til salgsgenstanden og bevisbyrden med hensyn til, hvornår en mangel var til stede.

Med *nr. 8* foreslås, at "interoperabilitet" skal forstås som evne til at fungere med hardware eller software, der adskiller sig fra den, som genstande af samme type normalt anvendes med.

Begrebet interoperabilitet anvendes i forslaget til købelovens § 4 a, stk. 4, nr. 6, og § 75 b, nr. 1 (lovforslagets § 1, nr. 5 og 10), om henholdsvis undtagelse af gratis open source-software fra lovens anvendelsesområde og de subjektive krav til salgsgenstanden.

Med *nr. 9* foreslås, at "digitalt miljø" skal forstås som hardware, software og netværksforbindelser, der anvendes af køberen til at få adgang til eller gøre brug af digitalt indhold eller en digital tjeneste.

Begrebet digitalt miljø anvendes i det foreslåede § 3 a, nr. 10, der definerer installation af digitalt indhold eller en digital tjeneste, og i forslaget til købelovens § 75 e og § 77 a, stk. 5 og 6 (lovforslagets § 1, nr. 10 og 18) om henholdsvis, hvornår køberen kan påberåbe sig en mangel, som skyldes forkert installation af salgsgenstanden, og bevisbyrden med hensyn til, hvornår en mangel var til stede.

Med *nr. 10* foreslås, at "installation af digitalt indhold eller en digital tjeneste" skal forstås som sammenkoblingen med og inkorporeringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste i køberens digitale miljø, for at det digitale indhold eller den digitale tjeneste kan anvendes i overensstemmelse med kravene til salgsgenstanden, jf. §§ 75 b-75 d.

Den foreslåede definition angår installation af digitalt indhold eller en digital tjeneste. Der foreslås ikke en lovbestemt definition af installation af andet end digitalt indhold eller en digital tjeneste.

Udtrykket installation anvendes i forslaget til købelovens § 75 b, nr. 3, § 75 c, stk. 1, nr. 3, § 75 d, stk. 2, og § 75 e (lovforslagets § 1, nr. 10), om henholdsvis de subjektive og objektive krav til salgsgenstanden, opdateringer, og hvornår køberen kan påberåbe sig en mangel, som skyldes forkert installation af salgsgenstanden.

Den foreslåede definition af, hvad der forstås ved installation af digitalt indhold eller en digital tjeneste, er relevant ved anvendelsen af disse bestemmelser, når salgsgenstanden er digitalt indhold eller en digital tjeneste.

Med *nr. 11* foreslås, at "varigt medium" skal forstås som ethvert middel, som sætter modtageren i stand til at lagre oplysninger rettet personligt til vedkommende med mulighed for fremtidig anvendelse i en periode afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger.

Begrebet varigt medium anvendes i forslaget til købelovens § 77 b, stk. 1, nr. 4 (lovforslagets § 1, nr. 19), om ændringer i løbende aftaler om digitalt indhold eller digitale tjenester.

Et varigt medium skal sætte køberen i stand til at lagre oplysningerne så længe, som det er nødvendigt at beskytte køberens interesser som følge af vedkommendes forhold til sælgeren. Sådanne medier vil navnlig omfatte papir, DVD'er, CD'er, USB-nøgler, hukommelseskort eller harddiske samt e-mail.

Med *nr. 12* foreslås, at "offentlig auktion" skal forstås som en salgsmetode, hvor en erhvervsdrivende tilbyder varer eller tjenesteydelser til forbrugere, som selv er eller har mulighed for at være til stede under auktionen, gennem en gennemsigtig konkurrencebaseret budprocedure, som styres af en auktionsholder, og hvor den tilbudsgiver, hvis bud antages, er forpligtet til at købe varerne eller tjenesteydelserne.

Begrebet offentlig auktion anvendes i købelovens § 77, stk. 1, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 12-14, om køb af brugte genstande på offentlig auktion.

Med lovforslaget lovfæstes det, at en offentlig auktion forstås som en salgsmetode, hvor en erhvervsdrivende tilbyder varer eller tjenesteydelser til forbrugere gennem en gennemsigtig konkurrencebaseret budprocedure, som styres af en auktionsholder, og hvor den tilbudsgiver, hvis bud antages, er forpligtet til at købe varerne eller tjenesteydelserne.

Endvidere placeres betingelsen om, at forbrugeren skal have mulighed for selv at være til stede, i definitionsbestemmelsen i den foreslåede § 3 a. Denne betingelse fremgår i dag af det gældende § 77, stk. 2 (der bliver § 77, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 12).

Betingelsen om, at forbrugeren skal have mulighed for selv at være til stede, indebærer, at køberen skal have mulighed for at være fysisk til stede på det sted, hvor auktionen afholdes af auktionsholderen.

Begrebet offentlig auktion omfatter dermed traditionelle auktioner, som afholdes på et bestemt sted og tid af en auktionsholder, og hvor de bydende har mulighed for at være fysisk til stede. Dette gælder også, når nogle bydende ikke er fysisk til stede, men for eksempel afgiver deres bud telefonisk eller ved anden telekommunikation.

Begrebet offentlig auktion omfatter derimod ikke en salgsform, hvor bud udelukkende afgives skriftligt eller ved telekommunikation.

Den foreslåede definition af offentlig auktion er identisk med den gældende definition af offentlig auktion i forbrugeraftalelovens § 3, nr. 6, og må antages ligeledes at være i overensstemmelse med gældende ret for så vidt angår købeloven.

Med *nr. 13* foreslås, at "handelsmæssig garanti" skal forstås som enhver forpligtelse, som sælgeren eller en producent (garantigiveren) har påtaget sig over for køberen, ud over sælgerens retlige forpligtelse til at levere en kontraktmæssig ydelse, til at refundere købesummen eller omlevere, reparere eller på anden måde afhjælpe mangler ved salgsgenstanden, hvis den ikke svarer til de specifikationer eller ethvert andet krav, der fremgår af garantierklæringen eller af de relevante reklamer, der var tilgængelige på tidspunktet for eller før aftalens indgåelse, og som ikke relaterer sig til ydelsens kontraktmæssighed.

Producent defineres i det forslåede nr. 1 som den, der har fremstillet salgsgenstanden, indført den i Den Europæiske Union eller fremstår som producent ved at have forsynet salgsgenstanden med sit navn, mærke eller andet kendetegn.

Begrebet handelsmæssig garanti anvendes i den foreslåede § 86 a (lovforslagets § 1, nr. 26) om handelsmæssige garantier.

Den foreslåede § 3 a gennemfører varedirektivets artikel 2, nr. 4, nr. 5, litra b, og nr. 6-13 og 15, og direktivet om digitalt indholds artikel 2, nr. 1-4 og 9-13.

Til nr. 5 (§ 4 a)
Købelovens § 4 a, stk. 1, fastsætter, at ved forbrugerkøb forstås et køb, som en køber (forbruger) foretager hos en erhvervsdrivende, der handler som led i sit erhverv, når køberen hovedsagelig handler uden for sit erhverv. Sælgeren har bevisbyrden for, at købet ikke er et forbrugerkøb.

Lovens § 4 a, stk. 2, fastsætter, at som forbrugerkøb anses under i øvrigt samme betingelser som nævnt i stk. 1 endvidere køb fra ikkeerhvervsdrivende, hvis aftalen om køb er indgået eller formidlet for sælgeren af en erhvervsdrivende.

Det foreslås at indsætte fem nye stykker om aftaler om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste.

Forslaget indebærer, at købelovens forbrugerkøbsregler udvides til også at omfatte aftaler om levering af digitale tjenester. Der foreslås ingen ændringer i reglerne om andre køb (handelskøb og civilkøb), der således fortsat ikke vil omfatte aftaler, som udelukkende eller overvejende vedrører levering af en digital tjeneste.

Der vil som udgangspunkt gælde samme regler, uanset om et forbrugerkøb angår løsøregenstande, digitalt indhold, digitale tjenester eller andet (f.eks. fordringer eller rettigheder). Når andet ikke fremgår af en gældende eller foreslået bestemmelse, gælder den således for alle forbrugerkøb.

Der foreslås dog med lovforslaget også regler, som kun gælder for visse forbrugerkøb. Der er både tilfælde, hvor en foreslået regel kun gælder for digitalt indhold og digitale tjenester, og tilfælde, hvor en foreslået regel netop ikke gælder for digitalt indhold og digitale tjenester, men for alle andre forbrugerkøb.

Forbrugerkøb af digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand som defineret i forslaget til købelovens § 3 a, nr. 4 (lovforslagets § 1, nr. 4), om varer med digitale elementer, og som leveres sammen med løsøregenstanden i henhold til købsaftalen vedrørende denne løsøregenstand, reguleres som udgangspunkt af de regler, der gælder for køb af løsøregenstande, fordringer og rettigheder mv., idet de foreslåede særregler for digitalt indhold og digitale tjenester kun gælder for varer med digitale elementer, hvor de digitale elementer sælges sammen med den pågældende løsøregenstand, når det udtrykkeligt fremgår af en foreslået bestemmelse, jf. nedenfor om det foreslåede stk. 6.

Forbrugerkøb, der angår et fysisk medium, der udelukkende bruges som bærer af digitalt indhold, reguleres dog som udgangspunkt af de regler, der gælder for køb af digitalt indhold og digitale tjenester, jf. nedenfor om det foreslåede stk. 7.

Det foreslås i *stk. 3*, at som forbrugerkøb anses under i øvrigt samme betingelser som nævnt i stk. 1 og 2, jf. dog det foreslåede stk. 4, endvidere aftaler om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, når leveringen er forbundet med en modydelse i form af et pengebeløb eller et digitalt udtryk for værdi (*nr. 1*) eller personoplysninger, medmindre de udelukkende behandles med henblik på levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller for at give mulighed for at opfylde retlige krav (*nr. 2*).

Forslaget indebærer, at forbrugerkøb i købelovens forstand fremover i alle tilfælde vil omfatte aftaler om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, når leveringen er forbundet med en modydelse enten i form af et pengebeløb eller et digitalt udtryk for værdi eller i form af personoplysninger, medmindre de udelukkende behandles med henblik på levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller for at give mulighed for at opfylde retlige krav.

For at udgøre et forbrugerkøb skal aftalen om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste opfylde de øvrige betingelser i stk. 1 eller 2.

Aftalen skal således enten være en aftale mellem en køber af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der hovedsagelig handler uden for sit erhverv (forbrugeren), og en erhvervsdrivende, der handler som led i sit erhverv (stk. 1), eller være en aftale mellem en sådan køber og en ikkeerhvervsdrivende sælger, som er indgået eller formidlet for sælgeren af en erhvervsdrivende (stk. 2).

Det skal afgøres efter almindelige aftaleretlige regler, hvem der er parter i aftalen. Det betyder eksempelvis, at hvis en forbruger køber digitalt indhold eller en digital tjeneste på en onlineplatform, anses indehaveren af onlineplatformen som aftalepart, hvis det ikke fremgår tydeligt ved aftaleindgåelsen, at det er en anden end indehaveren af onlineplatformen, der er forbrugerens aftalepart.

Sælgeren har bevisbyrden for, at der ikke er tale om et forbrugerkøb.

Med de undtagelser, som fremgår af det foreslåede stk. 4, omfatter det foreslåede stk. 3 aftaler om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste.

Digitalt indhold er data, der fremstilles og leveres i digital form, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 2 (lovforslagets § 1, nr. 4). Som eksempler på digitalt indhold kan nævnes edb-programmer, applikationer, videofiler, lydfiler, musikfiler, digitale spil, e-bøger og andre e-publikationer.

En digital tjeneste er en tjeneste, der gør det muligt at generere, behandle, lagre eller få adgang til data i digital form, eller som muliggør deling af eller enhver anden form for interaktion med data i digital form, som uploades eller genereres af brugere af den pågældende tjeneste, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 3 (lovforslagets § 1, nr. 4). Som eksempler på digitale tjenester kan nævnes billed- og lyddeling og anden filhosting, tekstbehandling eller spil, der tilbydes i cloudcomputingmiljøet, og sociale medier. Det bemærkes, at internetadgangstjenester er undtaget fra den foreslåede afgrænsning af begrebet forbrugerkøb, jf. nedenfor om det foreslåede stk. 4, nr. 2.

En aftale vedrørende udvikling af digitalt indhold, der er skræddersyet til køberens specifikke krav, herunder skræddersyet software, er omfattet af forslaget, jf. købelovens § 2, stk. 1, om bestillingskøb (som ikke foreslås ændret).

For at være et forbrugerkøb i den foreslåede bestemmelses forstand skal leveringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste være forbundet med en modydelse.

Modydelsen kan for det første bestå i penge eller et digitalt udtryk for værdi. Penge er nationale valutaer, der har status som lovlige betalingsmidler. Digitale udtryk for værdi omfatter f.eks. elektroniske kuponer eller e-kuponer, som anvendes til at betale for varer eller tjenesteydelser, og virtuelle valutaer.

Modydelsen kan for det andet bestå i personoplysninger, dvs. enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1. Dette gælder, både når personoplysningerne afgives til sælgeren på det tidspunkt, hvor aftalen indgås, og når de afgives på et senere tidspunkt. Som eksempel på sidstnævnte kan nævnes, at køberen giver samtykke til, at sælgeren kan anvende de personoplysninger, som køberen måtte uploade eller generere ved anvendelsen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Hvis modydelsen alene består i personoplysninger, som udelukkende behandles med henblik på levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller for at give mulighed for at opfylde retlige krav, er der dog ikke tale om et forbrugerkøb i den foreslåede bestemmelses forstand. Retlige krav kan f.eks. være lovkrav om registrering af køberen af hensyn til sikkerhed og identifikation. Krav efter bogføringsloven vil også kunne være omfattet heraf. For at en

sådan aftale falder uden for begrebet forbrugerkøb, er det en betingelse, dels at køberen ikke betaler for det digitale indhold eller den digitale tjeneste med penge eller et digitalt udtryk for værdi, dels at personoplysningerne udelukkende behandles med henblik på levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller for at give mulighed for at opfylde retlige krav.

Der foreligger således eksempelvis et forbrugerkøb, når køberen åbner en konto på et socialt medie og opgiver sit navn og sin e-mailadresse, der anvendes til andre formål end blot levering af digitalt indhold eller digitale tjenester eller overholdelse af retlige krav. Det samme gælder, når køberen giver samtykke til, at materiale, der udgør personoplysninger, såsom fotografier eller opslag, som køberen uploader, bearbejdes af sælgeren med henblik på markedsføring.

Der foreligger ikke et forbrugerkøb, når den erhvervsdrivende kun indsamler metadata, såsom oplysninger om køberens anordning eller browserhistorik, når der ikke er tale om personoplysninger, dvs. når metadataene ikke giver information om en identificeret eller identificerbar fysisk person.

Der foreligger heller ikke et forbrugerkøb, når køberen, uden at have indgået en aftale med den erhvervsdrivende, udsættes for reklamer udelukkende for at få adgang til digitalt indhold eller en digital tjeneste. Som eksempel kan nævnes, at køberen i sin browser afspiller en videofil, som indeholder dels reklamer, dels digitalt indhold, som køberen er interesseret i. Hvis køberen derimod oplyser sin e-mailadresse og giver samtykke til at få tilsendt reklamer som betingelse for at få adgang til digitalt indhold eller en digital tjeneste, er der tale om et forbrugerkøb.

Det følger af købelovens § 2, stk. 3 (som ikke foreslås ændret), at lovens regler om køb finder tilsvarende anvendelse på bytte.

Det betyder, at det foreslåede stk. 3 finder tilsvarende anvendelse på aftaler om en erhvervsdrivendes levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste til en forbruger, hvor forbrugerens modydelse ikke består i penge, et digitalt udtryk for værdi eller personoplysninger, men f.eks. i en genstand eller digitalt indhold. Som eksempel kan nævnes en aftale om at bytte en e-bog til en anden e-bog eller om at bytte en fysisk bog til en e-bog.

Det foreslås i *stk. 4*, at det foreslåede stk. 3 ikke skal finde anvendelse på aftaler vedrørende en række nærmere opregnede forhold.

Det betyder, at aftaler om de forhold, som er opregnet i stk. 4, ikke udgør forbrugerkøb, uanset om betingelserne efter det foreslåede stk. 3, jf. de gældende stk. 1 og 2, i øvrigt er opfyldt.

Det foreslås i stk. 4, *nr. 1*, at stk. 3 ikke finder anvendelse på aftaler vedrørende andre tjenesteydelser end digitale tjenesteydelser, uanset om der anvendes digitale former eller midler til at skabe resultatet af tjenesteydelsen eller til at levere eller overføre det til forbrugeren.

Det betyder, at aftaler, hvis hovedformål er levering af erhvervsmæssige tjenester, såsom oversættelsestjenester, arkitekttjenester, juridiske tjenester eller andre erhvervsmæssige rådgivningstjenester, som ofte udføres personligt af den erhvervsdrivende, ikke anses som forbrugerkøb, uanset om den erhvervsdrivende anvender digitale midler til at frembringe resultatet af tjenesten eller til at levere eller overføre det til forbrugeren. Offentlige tjenester såsom socialsikringstjenester eller offentlige registre, hvor de digitale midler udelukkende anvendes til overførsel eller kommunikation af tjenesten til forbrugeren (borgeren), anses heller ikke som forbrugerkøb.

Det foreslås i stk. 4, *nr. 2*, at stk. 3 ikke finder anvendelse på aftaler vedrørende elektroniske kommunikationstjenester med undtagelse af nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester, jf. lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester § 2, nr. 9 og 20.

Det betyder, at det foreslåede stk. 3 om forbrugerkøb som udgangspunkt ikke omfatter tjenester, der helt eller delvis består i elektronisk overføring af kommunikation i form af lyd, billeder, tekst eller kombinationer heraf ved hjælp af radio- eller telekommunikationsteknik mellem nettermineringspunkter, herunder både en- og tovejskommunikation. Som eksempler på nettermineringspunkter kan nævnes et fastnettelefonnummer eller et SIM-kort.

Det foreslåede stk. 3 omfatter dog nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester, f.eks. webbaserede e-mail- og onlinemeddelelsestjenester, dvs. tjenester, som normalt ydes mod betaling, og som muliggør direkte interpersonel og interaktiv informationsudveksling via elektroniske kommunikationsnet mellem et afgrænset antal personer, hvor de personer, der indleder eller deltager i kommunikationen, bestemmer, hvem modtageren eller modtagerne skal være. Begrebet nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester omfatter ikke tjenester, der blot muliggør interpersonel og interaktiv kommunikation som en mindre støttefunktion, der er tæt knyttet til en anden tjeneste. Nummeruafhængige tjenester etablerer ikke forbindelse til offentligt tildelte nummerressourcer, dvs. et eller flere numre i nationale eller internationale nummerplaner, og muliggør ikke kommunikation med et eller flere numre i nationale eller internationale nummerplaner.

Købeloven vil dermed fortsat ikke omfatte f.eks. aftaler om en telefon- eller bredbåndsforbindelse (fastnet eller mobil). Derimod vil købelovens regler om forbrugerkøb fremover omfatte aftaler om beskedtjenester som Whatsapp og Messenger og kommunikationstjenester som Skype, Zoom og Teams, medmindre tjenesten anvender numre i en national eller international nummerplan. En aftale om at kunne benytte Skype til at ringe til et telefonnummer vil således fortsat ikke være omfattet af købeloven, hvorimod en aftale om at kunne benytte Skype til at kommunikere med andre brugere uafhængigt af en national eller international nummerplan fremover vil være omfattet af købelovens regler om forbrugerkøb. Med hensyn til blandede aftaler henvises til det foreslåede stk. 5.

Det foreslås i stk. 4, *nr. 3*, at stk. 3 ikke finder anvendelse på aftaler vedrørende sundhedsydelser, der leveres af autoriserede sundhedspersoner til patienter for at vurdere, bevare eller genetablere deres sundhedstilstand, herunder ordinering, udlevering og levering af lægemidler og medicinsk udstyr.

Det foreslåede stk. 3 omfatter således ikke aftaler om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, der udgør medicinsk udstyr, hvor det medicinske udstyr ordineres eller leveres af en autoriseret sundhedsperson. Det foreslåede stk. 3 omfatter imidlertid digitalt indhold og digitale tjenester, der udgør medicinsk udstyr, som f.eks. sundhedsapplikationer, som køberen kan anskaffe sig, uden at det bliver ordineret eller leveret af en autoriseret sundhedsperson.

Det foreslås i stk. 4, *nr. 4*, at stk. 3 ikke finder anvendelse på aftaler vedrørende tjenester, der involverer at vædde et pengebeløb i hasardspil, herunder spil med et element af færdigheder, såsom lotterier, kasinospil, pokerspil og væddemål, ved hjælp af elektroniske midler eller enhver anden teknologi til lettelse af kommunikation og på individuel anmodning af en modtager af sådanne tjenester.

Forslaget indebærer, at aftaler om hasardspil ikke anses som forbrugerkøb efter det foreslåede stk. 3.

Det foreslås i stk. 4, *nr. 5*, at stk. 3 ikke finder anvendelse på aftaler vedrørende finansielle tjenesteydelser, jf. lov om forbrugeraftaler § 3, nr. 4.

Finansielle tjenesteydelser omfatter enhver tjeneste, der har karakter af bank-, kredit-, forsikrings-, individuel pensions-, investerings- eller betalingstjenesteydelse. Som eksempler kan nævnes indlån og andre pengeanbringelser, udlån og anden form for kreditgivning, garanti- og anden form for sikkerhedsstillelse, forsikring, betalinger, valutatransaktioner, investeringer og opbevaring af finansielle værdier mv.

Forslaget indebærer, at aftaler om finansielle tjenesteydelser ikke anses som forbrugerkøb efter det foreslåede stk. 3.

Det foreslås i stk. 4, *nr. 6*, at stk. 3 ikke finder anvendelse på aftaler vedrørende software, som tilbydes i henhold til en Free and Open Source-licens, hvor der ikke betales et pengebeløb eller et digitalt udtryk for værdi, og hvor de personoplysninger, som køberen afgiver, udelukkende behandles med henblik på at forbedre den specifikke softwares sikkerhed, kompatibilitet eller interoperabilitet.

Ved kompatibilitet forstås evne til at fungere med hardware eller software, med hvilket digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt anvendes, uden at det er nødvendigt at konvertere det digitale indhold eller den digitale tjeneste, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 7 (lovforslagets § 1, nr. 4).

Ved interoperabilitet forstås evne til at fungere med hardware eller software, som adskiller sig fra den, som genstande af samme type normalt anvendes med, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 8 (lovforslagets § 1, nr. 4).

Forslaget indebærer, at aftaler om levering af software i henhold til en Free and Open Source-licens, hvor der ikke betales et pengebeløb eller et digitalt udtryk for værdi, og hvor personoplysninger udelukkende behandles med henblik på at forbedre den specifikke softwares sikkerhed, kompatibilitet eller interoperabilitet, ikke anses som forbrugerkøb efter det foreslåede stk. 3.

Det foreslås i stk. 4, *nr. 7*, at stk. 3 ikke finder anvendelse på aftaler vedrørende digitalt indhold, der stilles til rådighed for offentligheden på anden måde end ved signaltransmission som led i en forestilling eller et arrangement, såsom digitale filmforevisninger.

Det betyder, at der som udgangspunkt ikke er tale om forbrugerkøb efter det foreslåede stk. 3, når digitalt indhold leveres til et offentligt publikum som en del af en kunstnerisk optræden eller et andet arrangement, eksempelvis en digital filmforevisning eller en audiovisuel teaterforestilling. Hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt, vil der dog være tale om forbrugerkøb efter det foreslåede stk. 3, hvis digitalt indhold leveres til et offentligt publikum ved hjælp af signaloverførsel, eksempelvis ved hjælp af digitale TV-tjenester.

Det foreslås i stk. 4, *nr. 8*, at stk. 3 ikke finder anvendelse på aftaler vedrørende digitalt indhold, der leveres af offentlige myndigheder i overensstemmelse med lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer.

Det betyder, at aftaler om levering af digitalt indhold i henhold til lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer ikke anses for forbrugerkøb efter det foreslåede stk. 3.

Det foreslås i *stk. 5*, at hvis en aftale omfatter elementer vedrørende levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste og elementer vedrørende levering af andre tjenester, finder loven anvendelse på elementerne vedrørende det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Det foreslåede stk. 5 vedrører blandede aftaler, som indeholder elementer både vedrørende levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste som defineret i de foreslåede stk. 3 og 4 og elementer vedrørende levering af andre tjenester, herunder tjenester, som efter det foreslåede stk. 4 undtages fra reglerne om forbrugerkøb.

Forslaget indebærer, at købelovens regler finder anvendelse på de elementer i den blandede aftale, som vedrører levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste som defineret i de foreslåede stk. 3 og 4, uanset om den blandede aftale overvejende vedrører andre tjenester.

Det foreslås i *stk. 6*, at medmindre andet er fastsat, finder lovens regler om digitalt indhold og digitale tjenester ikke anvendelse på digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand som defineret i forslaget til købelovens § 3 a, nr. 4, og som leveres sammen med løsøregenstanden i henhold til købsaftalen vedrørende denne løsøregenstand, uanset om sådant digitalt indhold eller en sådan digital tjeneste leveres af sælgeren eller tredjemand, jf. *1. pkt*.

Er der tvivl om, hvorvidt leveringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand, udgør en del af købsaftalen, formodes det digitale indhold eller den digitale tjeneste at være omfattet af købsaftalen, jf. *2. pkt*.

Det foreslåede stk. 6 omfatter aftaler om levering af varer med digitale elementer som defineret i forslaget til købelovens§ 3 a, nr. 4 (lovforslagets § 1, nr. 4), når de digitale elementer leveres sammen med den løsøregenstand, de er integreret i eller indbyrdes forbundet med, i henhold til købsaftalen vedrørende løsøregenstanden.

Det foreslåede stk. 6 fastslår, at de foreslåede særregler om digitalt indhold og digitale tjenester i sådanne tilfælde kun gælder for de digitale elementer i den pågældende vare med digitale

elementer, når dette udtrykkeligt fremgår af en foreslået bestemmelse. Udgangspunktet er således, at forbrugerkøb af en vare med digitale elementer, hvor de digitale elementer sælges sammen med den pågældende løsøregenstand, reguleres af samme regler som forbrugerkøb af løsøregenstande i øvrigt.

Der er tale om en vare med digitale elementer, når digitalt indhold eller digitale tjenester er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand på en sådan måde, at fraværet af det digitale indhold eller den digitale tjeneste ville forhindre genstanden i at opfylde sin funktion, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 4 (lovforslagets § 1, nr. 4).

Det er efter det foreslåede stk. 6 en betingelse, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres sammen med en løsøregenstand i henhold til købsaftalen vedrørende denne løsøregenstand. Det vil afhænge af aftalens indhold, om denne betingelse er opfyldt.

Betingelsen vil for det første være opfyldt, hvis leveringen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste udtrykkeligt kræves i aftalen om levering af løsøregenstanden. Det kan f.eks. være en GPS, der i henhold til købsaftalen skal leveres med en standardiseret forudinstalleret applikation, således at den kan vise vej.

Betingelsen vil også være opfyldt, hvis købsaftalen kan forstås som omfattende leveringen af bestemt digitalt indhold eller en bestemt digital tjeneste, fordi det er sædvanligt for løsøregenstande af samme type, og køberen med rimelighed kan forvente dette i betragtning af løsøregenstandens karakter og i betragtning af eventuelle offentlige udsagn, der er fremsat af eller på vegne af sælgeren eller tidligere led i transaktionskæden, herunder producenten, jf. om dette begreb forslaget til købelovens § 3 a, nr. 1 (lovforslagets § 1, nr. 4).

Hvis f.eks. et smart-TV har været annonceret som indeholdende en bestemt videoapplikation, vil denne videoapplikation skulle betragtes som en del af købsaftalen.

Betingelsen vil være opfyldt, uanset om det digitale indhold eller den digitale tjeneste er forudinstalleret i selve løsøregenstanden eller skal downloades efterfølgende på en anden enhed og kun er indbyrdes forbundet med løsøregenstanden.

Et eksempel på det første er en smartphone, der i henhold til købsaftalen leveres med en standardiseret forudinstalleret applikation, såsom en alarmapplikation eller en kameraapplikation.

Et eksempel på det sidste er et smartur, som kun kan fungere med en applikation, der leveres i henhold til købsaftalen, men som skal downloades af køberen til en smartphone, som køberen har i forvejen, eller som køberen skaffer sig uafhængigt af aftalen om købet af smarturet med tilhørende applikation.

Betingelsen vil også være opfyldt, når det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med løsøregenstanden, ikke leveres af sælgeren selv, men i henhold til købsaftalen leveres af en tredjemand. Vurderingen af, om aftalen mellem sælgeren og køberen indebærer, at tredjemand skal levere digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varen, påvirkes ikke af det forhold, at køberen i givet fald skal give sit samtykke til en licensaftale med en tredjemand for at kunne nyde godt af det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Ved tvivl om, hvorvidt aftalen om levering af en løsøregenstand også omfatter levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med løsøregenstanden, gælder der en formodning for, at levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste er omfattet af aftalen om levering af løsøregenstanden.

Med lovforslaget foreslås der som udgangspunkt samme regler for alle forbrugerkøb, herunder forbrugerkøb af varer med digitale elementer, hvor de digitale elementer sælges sammen med den pågældende løsøregenstand, og for forbrugerkøb af digitalt indhold eller digitale tjenester, der ikke er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand, eller som ikke sælges sammen med en løsøregenstand.

Det har derfor som udgangspunkt ikke direkte betydning for indholdet af køberens beføjelser mv., om en aftale om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester er et element i en aftale om levering af en løsøregenstand eller ikke.

Der vil dog være den forskel, at ved varer med digitale elementer er der tale om én samlet aftale, når de digitale elementer er solgt sammen med den pågældende løsøregenstand, og også i tilfælde af mangler alene ved de digitale elementer vil køberen kunne gøre beføjelser gældende med hensyn til den samlede aftale inklusive den løsøregenstand, de digitale elementer er integreret i eller indbyrdes forbundet med. Ved en separat aftale om levering af digitalt indhold eller digitale elementer vil køberen i tilfælde af sælgerens misligholdelse af denne separate aftale alene have beføjelser i forhold hertil.

Der er også den forskel, at hvis køberen har indgået separate aftaler med forskellige aftaleparter om henholdsvis levering af en løsøregenstand og levering af digitalt indhold eller en digital

tjeneste, vil køberen være henvist til at rette krav, som vedrører hver af aftalerne, mod den respektive aftalepart.

Efter det foreslåede stk. 6 gælder endvidere, at de foreslåede regler i købeloven, som specifikt angår digitalt indhold og digitale tjenester, ikke finder anvendelse på varer med digitale elementer, hvor de digitale elementer sælges sammen med den pågældende løsøregenstand, medmindre andet er fastsat.

Det betyder, at forbrugerkøb af en vare med digitale elementer, hvor de digitale elementer sælges sammen med den pågældende løsøregenstand, som udgangspunkt reguleres af de regler, der gælder for køb af løsøregenstande, fordringer og rettigheder mv., idet de foreslåede særregler for digitalt indhold og digitale tjenester kun gælder for varer med digitale elementer, hvor de digitale elementer sælges sammen med den pågældende løsøregenstand, når det udtrykkeligt fremgår af en foreslået bestemmelse.

Det betyder også, at når det foreslås, at en eksisterende eller foreslået regel i købeloven ikke skal gælde for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester, vil den pågældende regel stadig finde anvendelse på varer med digitale elementer, hvor de digitale elementer sælges sammen med den pågældende løsøregenstand, medmindre andet er fastsat.

Som eksempler herpå kan nævnes de foreslåede § 76, stk. 2, og § 77, stk. 1, 2. pkt. (lovforslagets § 1, nr. 11 og 14), hvorefter de foreslåede § 76, stk. 1, og § 77, stk. 1, 1. pkt. (hidtidige § 77, stk. 2) (lovforslagets § 1, nr. 11 og 13), ikke gælder for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester. De foreslåede § 76, stk. 1, og § 77, stk. 1, 1. pkt., vil således ikke gælde for digitalt indhold eller digitale tjenester, der ikke er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand, eller som ikke sælges sammen med en løsøregenstand. Bestemmelserne vil derimod gælde for varer med digitale elementer, hvor de digitale elementer sælges sammen med den pågældende løsøregenstand.

Forbrugerkøb, der angår et fysisk medium, der udelukkende bruges som bærer af digitalt indhold, reguleres dog som udgangspunkt af de regler, der gælder for køb af digitalt indhold og digitale tjenester, jf. straks nedenfor om det foreslåede stk. 7.

Det foreslås i *stk. 7*, at medmindre andet er fastsat, finder lovens regler om digitalt indhold dog anvendelse på et fysisk medium, der udelukkende bruges som bærer af digitalt indhold.

Det betyder, at når et fysisk medium, f.eks. en DVD, udelukkende bruges som bærer af digitalt indhold, gælder de foreslåede regler om digitalt indhold også for det fysiske medium, medmindre andet er fastsat.

Som eksempel på, at andet er fastsat, kan nævnes de foreslåede § 73, stk. 3, og § 74, stk. 3, 3. pkt. (lovforslagets § 1, nr. 6 og 8), der angår digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium.

Forslaget om, at købelovens regler om digitalt indhold som udgangspunkt også finder anvendelse på et fysisk medium, der udelukkende bruges som bærer af digitalt indhold, omfatter også regler, som går ud på, at en bestemmelse ikke gælder for digitalt indhold.

Medmindre andet er fastsat, vil en sådan bestemmelse, der ikke gælder for digitalt indhold, således heller ikke gælde for et fysisk medium, der udelukkende bruges som bærer af digitalt indhold. Eksempler på sådanne bestemmelser er nævnt ovenfor under stk. 6.

Som eksempler på, at andet er fastsat, således at en bestemmelse gælder for et fysisk medium, der udelukkende bruges som bærer af digitalt indhold, men ikke i øvrigt gælder for digitalt indhold, kan nævnes de foreslåede § 74, stk. 1, 2. og 3. pkt., og § 78 d, stk. 5 (lovforslagets § 1, nr. 7 og 20).

De foreslåede § 4 a, stk. 3-7, jf. de gældende § 4 a, stk. 1 og 2, og § 2, stk. 1, gennemfører varedirektivets artikel 3 og direktivet om digitalt indholds artikel 3.

Til nr. 6 (§ 73)
Købelovens § 73 fastsætter regler om leveringsstedet. Skal sælgeren sende salgsgenstanden, anses levering for sket, når genstanden er kommet i køberens besiddelse, jf. stk. 1. Hvis salgsgenstanden er overdraget til en fragtfører, som køberen har indgået aftale med, og som ikke var blandt dem, der blev tilbudt af sælgeren, anses leveringen for sket, når genstanden er kommet i fragtførerens besiddelse, jf. stk. 2.

Salgsgenstanden er det, der er genstand for købsaftalen. Det kan være en fysisk løsøregenstand, men også digitalt indhold, fordringer eller rettigheder. Som noget nyt i forhold til gældende ret kan det også være en digital tjeneste, jf. forslaget til købelovens § 4 a, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 5).

Det foreslås at indsætte tre nye stykker i købelovens § 73, som regulerer leveringsstedet for digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, digitale tjenester og varer med digitale elementer.

Digitalt indhold er data, der fremstilles og leveres i digital form, mens en digital tjeneste er en tjeneste, der gør det muligt at generere, behandle, lagre eller få adgang til data i digital form, eller som muliggør deling af eller enhver anden form for interaktion med data i digital form, som uploades eller genereres af brugere af den pågældende tjeneste, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 2 og 3 (lovforslagets § 1, nr. 4).

Varer med digitale elementer omfatter tilfælde, hvor digitalt indhold eller en digital tjeneste er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand på en sådan måde, at fraværet af det digitale indhold eller digitale tjeneste ville forhindre genstanden i at opfylde sin funktion, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 4 (lovforslagets § 1, nr. 4).

Det foreslås i *stk. 3*, at hvis aftalen angår digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, anses leveringen for sket, når det digitale indhold eller andre midler, der er egnede til at få adgang til eller downloade det digitale indhold, er stillet til rådighed eller gjort tilgængelige for køberen eller for en fysisk eller virtuel facilitet, som køberen har valgt til det formål.

Det foreslåede stk. 3 gælder ikke for levering af digitalt indhold, der leveres på et fysisk medium. Levering af digitalt indhold på et fysisk medium, eksempelvis en DVD, reguleres af stk. 1 og 2 (der ikke foreslås ændret).

Det foreslås i *stk. 4*, at hvis aftalen angår en digital tjeneste, anses leveringen for sket, når den digitale tjeneste er gjort tilgængelig for køberen eller for en fysisk eller virtuel facilitet, som køberen har valgt til det formål.

De foreslåede stk. 3 og 4 indebærer, at digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, eller en digital tjeneste anses for at være tilgængeliggjort eller stillet til rådighed for køberen, når det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller midler, der egner sig til at få adgang til eller downloade det eller den, har nået køberens sfære, og der ikke kræves yderligere foranstaltninger fra sælgerens side for at gøre det muligt for køberen at anvende det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med aftalen. Som eksempel kan nævnes et link eller en downloadmulighed.

Når køberen har valgt at modtage eller lagre det digitale indhold eller den digitale tjeneste på en fysisk eller virtuel facilitet, f.eks. en elektronisk platform eller en cloudlagringsfacilitet, som

drives af tredjemand, er det tilstrækkeligt for sælgeren at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste til denne tredjemand.

En fysisk eller virtuel facilitet kan dog ikke anses for valgt af køberen, hvis den kontrolleres af sælgeren eller er aftalemæssigt forbundet med sælgeren, eller hvor køberen valgte den pågældende fysiske eller virtuelle facilitet til at modtage det digitale indhold eller den digitale tjeneste, men det valg var det eneste, der blev tilbudt af sælgeren til at modtage eller få adgang til det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Hvor den fysiske eller virtuelle facilitet ikke kan anses for at være valgt af køberen, er sælgerens forpligtelse til at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke opfyldt, hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres til den fysiske eller virtuelle facilitet, men køberen ikke kan modtage eller få adgang til det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med aftalen. I sådanne tilfælde vil køberen have de samme misligholdelsesbeføjelser, som hvis sælgeren havde undladt at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Dette kan f.eks. være, hvis køberen køber en lydbog, der skal afspilles på en applikation, som ikke er valgt af køberen, og en fejl i applikationen gør, at lydbogen ikke kan afspilles.

Det foreslås i *stk. 5*, at hvis aftalen angår en vare med digitale elementer, anses leveringen for sket, når varen er leveret i overensstemmelse med stk. 1 og 2 (der ikke foreslås ændret) og de digitale elementer er leveret i overensstemmelse med de foreslåede stk. 3 og 4.

Det foreslåede stk. 5 indebærer, at varer med digitale elementer anses for at være leveret til køberen, når både varernes fysiske komponent er leveret, jf. herom de gældende stk. 1 og 2, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste er leveret, jf. herom de foreslåede stk. 3 og 4.

De foreslåede § 73, stk. 3 og 4, gennemfører direktivet om digitalt indholds artikel 5, stk. 2, artikel 11, stk. 1, jf. artikel 5, stk. 2, og artikel 12, stk. 1, jf. artikel 5, stk. 2.

Det foreslåede § 73, stk. 5, gennemfører ikke en specifik direktivbestemmelse, men er i overensstemmelse med varedirektivets præambelbetragtning 39.

Til nr. 7 (§ 74, stk. 1 og 2)
Købelovens § 74, stk. 1, fastsætter, at medmindre andet er aftalt vedrørende leveringstidspunktet, skal sælgeren levere salgsgenstanden uden unødig forsinkelse, dog senest 30 dage efter aftalens indgåelse. Leveres salgsgenstanden ikke i rette tid, jf. 1. pkt., og skyldes dette ikke køberen eller en omstændighed, som køberen bærer risikoen for, foreligger der forsinkelse.

Salgsgenstanden er det, der er genstand for købsaftalen. Det kan være en fysisk løsøregenstand, men også digitalt indhold, fordringer eller rettigheder. Som noget nyt i forhold til gældende ret kan det også være en digital tjeneste, jf. forslaget til købelovens § 4 a, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 5).

Det foreslås at ophæve købelovens § 74, stk. 1, og i stedet indsætte to nye stykker.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at medmindre andet er aftalt vedrørende leveringstidspunktet, skal sælgeren levere salgsgenstanden uden unødig forsinkelse.

Det betyder, at sælgeren i alle tilfælde skal levere salgsgenstanden uden unødig forsinkelse efter aftalens indgåelse, medmindre parterne har aftalt et senere leveringstidspunkt. Hvor langt et tidsrum der i et konkret køb vil udgøre unødig forsinkelse, kan bl.a. afhænge af salgsgenstandens art. Ved digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, og ved digitale tjenester vil sælgeren ofte skulle levere umiddelbart efter aftalens indgåelse, medmindre parterne har aftalt et senere leveringstidspunkt.

Det foreslåede stk. 1, 1. pkt., viderefører det gældende § 74, stk. 1, 1. pkt., 1. led, uden indholdsmæssige ændringer.

Det foreslås i stk. 1, *2. pkt.,* at medmindre andet er aftalt, skal sælgeren endvidere levere salgsgenstanden senest 30 dage efter aftalens indgåelse. 2. pkt. gælder ikke for digitale tjenester og gælder kun for digitalt indhold, når det digitale indhold leveres på et fysisk medium, jf. det foreslåede *3. pkt*.

Det betyder, at der for visse køb ud over den generelle regel i det foreslåede 1. pkt. om levering uden unødig forsinkelse, som altid finder anvendelse, endvidere gælder den regel, at sælgeren skal levere salgsgenstanden senest 30 dage efter aftalens indgåelse, medmindre parterne har aftalt et andet – tidligere eller senere – leveringstidspunkt.

Reglen om levering senest 30 dage efter aftalens indgåelse, medmindre andet er aftalt, gælder ikke, når der er tale om en digital tjeneste eller om digitalt indhold, som ikke leveres på et fysisk medium. Reglen om levering senest 30 dage efter aftalens indgåelse gælder således bl.a. for løsøregenstande, herunder varer med digitale elementer, og for digitalt indhold, der leveres på et fysisk medium.

De foreslåede stk. 1, 2. og 3. pkt., viderefører det gældende § 74, stk. 1, 1. pkt., 2. led, med den ændring, at reglen om levering senest 30 dage efter aftalens indgåelse, medmindre andet er

aftalt, fremover ikke vil gælde for digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium. Reglen om levering senest 30 dage efter aftalens indgåelse vil heller ikke gælde for digitale tjenester, men da købeloven i dag ikke omfatter digitale tjenester, omfatter det gældende § 74, stk.1, 1. pkt., 2. led, heller ikke digitale tjenester.

Det foreslås i *stk. 2*, at hvis salgsgenstanden ikke leveres i rette tid, jf. stk. 1, og dette ikke skyldes køberen eller en omstændighed, som køberen bærer risikoen for, foreligger der forsinkelse.

Det betyder, at der foreligger forsinkelse og dermed misligholdelse af købsaftalen fra sælgerens side, hvis salgsgenstanden ikke leveres som aftalt eller i mangel af aftale om leveringstidspunktet inden for de frister, som fremgår af det foreslåede stk. 1.

Dette gælder dog ikke, hvis overskridelsen af leveringsfristen skyldes køberen eller en omstændighed, som køberen bærer risikoen for. Som eksempler kan nævnes, at køberen har oplyst en forkert leveringsadresse eller ikke er hjemme til aftalt tid til modtagelse af varer, eller at køberen undlader at meddele specifikationer på specialfremstillede varer eller lignende.

Det foreslåede stk. 2 viderefører det gældende § 74, stk. 1, 2. pkt., uden indholdsmæssige ændringer.

Det foreslåede § 74, stk. 1, gennemfører direktivet om digitalt indholds artikel 5, stk. 1, artikel 11, stk. 1, jf. artikel 5, stk. 1, og artikel 12, stk. 1, jf. artikel 5, stk. 1, samt forbrugerrettighedsdirektivets artikel 18, stk. 1.

Til nr. 8 (§ 74, stk. 3)
Købelovens § 74, stk. 2, fastsætter, at i tilfælde af forsinkelse kan køberen hæve købet, såfremt forsinkelsen er af væsentlig betydning for denne og sælgeren måtte forudsætte dette, eller såfremt sælgeren har nægtet levering. Det samme gælder, hvis sælgeren ikke efter påkrav fra køberen leverer salgsgenstanden inden udløbet af en rimelig frist.

Det følger af lovforslagets § 1, nr. 7, at § 74, stk. 2, bliver stk. 3.

Det foreslås at indsætte et nyt *§ 74, stk. 3, 3. pkt.,* om, at hvis aftalen angår digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, eller en digital tjeneste, kan køberen endvidere hæve købet, hvis det tydeligt fremgår af omstændighederne, at sælgeren ikke vil levere salgsgenstanden.

Det betyder, at ud over i tilfælde af sælgerens leveringsnægtelse kan køberen ved køb af digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, og ved køb af en digital tjeneste også hæve købet, hvis det tydeligt fremgår af omstændighederne, at sælgeren ikke vil levere.

Det foreslåede § 74, stk. 3, 3. pkt., vil formentlig i praksis ikke få stor selvstændig betydning ved siden af muligheden for at hæve, når sælgeren har nægtet levering, eller når sælgeren ikke efter påkrav fra køberen har leveret inden udløbet af en rimelig frist.

Med den foreslåede ændring af § 74, stk. 3, gennemfører denne bestemmelse direktivet om digitalt indholds artikel 13, stk. 1 og 2, samt forbrugerrettighedsdirektivets artikel 18, stk. 2.

Til nr. 9 (§ 74, stk. 4)
Købelovens § 74, stk. 3, fastsætter, at ved ophævelse af aftalen skal sælgeren uden unødig forsinkelse tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen.

Det anføres i forarbejderne, at bestemmelsen lovfæster den almindelige obligationsretlige regel om ydelsernes tilbagegang ved ophævelse, som betyder, at forbrugerens meddelelse om aftalens ophævelse indebærer, at eventuelle betalte beløb skal tilbagebetales (jf. Folketingstidende 2013-14, A, L 40 som fremsat, side 18).

Bestemmelsen er placeret som stk. 3 i § 74, der i øvrigt angår sælgerens forpligtelse til at levere salgsgenstanden og køberens adgang til at hæve i tilfælde af sælgerens forsinkelse, og overskriften til bl.a. § 74 er ”Forsinkelse m.v.”.

Det må på den baggrund antages, at lovfæstelsen i § 74, stk. 3, af den almindelige obligationsretlige regel om ydelsernes tilbagegang ved ophævelse ikke omfatter ophævelse på grund af mangler ved salgsgenstanden, og det kan give anledning til tvivl, om lovfæstelsen omfatter ophævelse på grund af køberens forsinkelse med betalingen af købesummen. Hvis § 74, stk. 3, ikke omfatter ophævelse på grund af køberens forsinkelse med betalingen af købesummen, følger det imidlertid af den nævnte almindelige obligationsretlige regel om ydelsernes tilbagegang ved ophævelse, at sælgeren også i dette tilfælde uden unødig forsinkelse skal tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen. Tilbagebetaling vil i sagens natur kun være relevant i praksis, hvis køberen på tidspunktet for ophævelsen har betalt købesummen helt eller delvis.

Det følger af lovforslagets § 1, nr. 7, at § 74, stk. 3, bliver stk. 4.

Det foreslås at nyaffatte *§ 74, stk. 4*. Det foreslås, at hvis købet hæves, jf. stk. 3 eller §§ 28 og 29, finder § 78 b, stk. 4, § 78 c, stk. 2-5, og §§ 78 d og 78 e tilsvarende anvendelse. Uanset § 78 c, stk. 4, skal sælgeren dog ved aftaler, som angår digitalt indhold, der leveres på et fysisk medium, tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen, uden unødig forsinkelse.

Det foreslåede § 74, stk. 4, *1. pkt.*, indebærer, at hvis købet hæves af køberen i medfør af købelovens § 74, stk. 3 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 8), eller af sælgeren i medfør af købelovens §§ 28 og 29 (der ikke foreslås ændret), finder de foreslåede bestemmelser i købelovens § 78 b, stk. 4, § 78 c, stk. 2-5, og §§ 78 d og 78 e om gennemførelsen af en ophævelse som følge af mangler tilsvarende anvendelse.

Henvisningen til købelovens § 78 b, stk. 4, betyder, at køberen udøver sin ret til at ophæve købet som følge af sælgerens forsinkelse ved en erklæring til sælgeren om, at køberen har besluttet at ophæve købet. Er levering sket, skal køberen give sælgeren meddelelse om ophævelsen uden ugrundet ophold, jf. købelovens § 27 (der ikke foreslås ændret).

Henvisningen til købelovens § 78 b, stk. 4, betyder endvidere, at sælgeren udøver sin ret til at ophæve købet som følge af køberens forsinkelse ved en erklæring til køberen om, at sælgeren har besluttet at ophæve købet. Er købesummen betalt, skal sælgeren give køberen meddelelse om ophævelsen uden ugrundet ophold, jf. købelovens § 32 (der ikke foreslås ændret).

Henvisningen til købelovens § 78 c, stk. 2, betyder, at når købet ophæves som følge af forsinkelse, skal sælgeren tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen, og køberen skal for sælgerens regning tilbagelevere salgsgenstanden til sælgeren, jf. dog § 78 d, stk. 5, og § 78 e.

Dette gælder også ved sælgerens ophævelse af købet som følge af køberens forsinkelse med betaling af købesummen. Ligesom efter gældende ret sker tilbageleveringen af salgsgenstanden, hvis den allerede er leveret, således også i disse tilfælde for sælgerens regning. Sælgeren vil imidlertid i denne situation i givet fald efter købelovens § 30 (der ikke foreslås ændret) kunne kræve erstatning fra køberen for tab, som tilbageleveringen påfører sælgeren.

Henvisningen til købelovens § 78 c, stk. 3, betyder, at ved ophævelse af køb af andet end digitalt indhold eller en digital tjeneste, hvor levering er sket, skal sælgerens tilbagebetale købesummen ved sælgerens modtagelse af salgsgenstanden eller dokumentation for, at køberen har tilbageleveret salgsgenstanden.

Er levering ikke sket – hvilket i praksis formentlig vil være det hyppigste – er betingelsen om tilbagelevering af salgsgenstanden ikke relevant, og sælgeren skal derfor tilbagebetale købesummen uden unødigt ophold efter ophævelsen af købet.

Henvisningen til købelovens § 78 c, stk. 4 og 5, betyder, at ved ophævelse af køb af digitalt indhold eller en digital tjeneste skal sælgeren tilbagebetale købesummen uden unødig forsinkelse og under alle omstændigheder inden for 14 dage fra ophævelsen af købet, jf. dog nedenfor om det foreslåede § 74, stk. 4, 2. pkt. Tilbagebetalingen skal ske med det samme betalingsmiddel, som køberen benyttede ved sin betaling, medmindre køberen udtrykkelig accepterer et andet betalingsmiddel, og forudsat at køberen ikke skal betale gebyr som følge af en sådan tilbagebetaling. Sælgeren må ikke pålægge køberen gebyrer i forbindelse med tilbagebetalingen.

Henvisningen til købelovens § 78 d betyder, at de foreslåede regler om gennemførelsen af en ophævelse af et køb af digitalt indhold eller en digital tjeneste som følge af mangler også gælder, når et sådant køb ophæves som følge af forsinkelse. Reglerne om håndtering af personoplysninger og andet indhold vil imidlertid i praksis kun være relevante, i det omfang der trods forsinkelsen er givet personoplysninger henholdsvis genereret andet indhold. Reglerne om tilbagelevering af et fysisk medium, som digitalt indhold er blevet leveret på, vil i sagens natur kun være relevante, hvis levering er sket.

Endelig betyder henvisningen til den foreslåede § 78 e, at den foreslåede regel om køberens tilbagelevering af salgsgenstanden i væsentlig samme stand og mængde og om undtagelserne hertil også gælder ved ophævelse af købet som følge af forsinkelse. Det vil i sagens natur i praksis kun være relevant, når levering er sket.

Det foreslåede § 74, stk. 4, *2. pkt.*, modificerer henvisningen i 1. pkt. til § 78 c, stk. 4, for så vidt angår aftaler, som angår digitalt indhold, der leveres på et fysisk medium.

Efter det foreslåede § 78 c, stk. 4, skal sælgeren tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen, uden unødig forsinkelse og under alle omstændigheder inden for 14 dage fra ophævelsen af købet.

Det foreslås imidlertid, at ved aftaler, som angår digitalt indhold, der leveres på et fysisk medium, skal sælgeren uanset § 78 c, stk. 4, tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen, uden unødig forsinkelse.

Det betyder, at ved ophævelse som følge af forsinkelse – i modsætning til ved ophævelse som følge af mangler – vil den del af § 78 c, stk. 4, som fastsætter, at betaling under alle omstændigheder skal ske inden for 14 dage fra ophævelsen af købet, ikke finde anvendelse ved aftaler, som angår digitalt indhold, der leveres på et fysisk medium.

Forslaget til § 74, stk. 4, 2. pkt., skyldes, at direktivet om digitalt indhold og forbrugerrettighedsdirektivet regulerer spørgsmålet forskelligt, og at digitalt indhold, der leveres på et fysisk medium, for så vidt angår dette spørgsmål er omfattet af forbrugerrettighedsdirektivet og ikke af direktivet om digitalt indhold.

Det foreslåede § 74, stk. 4, gennemfører direktivet om digitalt indholds artikel 13, stk. 3, samt forbrugerrettighedsdirektivets artikel 18, stk. 3.

Til nr. 10 (§§ 75 a-75 e)
Købelovens § 75 a fastsætter navnlig krav om, at salgsgenstanden med hensyn til art, mængde, kvalitet og andre egenskaber skal stemme overens med aftalen, og at salgsgenstanden, medmindre andet følger af parternes aftale, skal have en sådan holdbarhed og øvrige egenskaber, som køberen efter salgsgenstandens karakter og forholdene i øvrigt havde rimelig grund til at forvente, være egnet til formål, som genstande af den pågældende type sædvanligvis anvendes til, være egnet til køberens særlige formål, hvis sælgeren har bestyrket køberens forventning herom, og have samme egenskaber som en vareprøve eller model, som sælger har forelagt køberen ved købets indgåelse.

Det foreslås at ophæve § 75 a og i stedet indsætte fem nye bestemmelser om salgsgenstandens overensstemmelse med aftalen (mangler). De foreslåede nye bestemmelser erstatter dels den gældende § 75 a, dels den gældende § 76 om, hvornår der foreligger en mangel ved salgsgenstanden, bortset fra § 76, stk. 1, nr. 3, om sælgerens loyale oplysningspligt, som foreslås videreført i en nyaffattet § 76 (lovforslagets § 1, nr. 11).

Den foreslåede nye § 75 a fastslår udtrykkeligt, at sælgeren skal levere en salgsgenstand til køberen, der opfylder kravene i de foreslåede §§ 75 b-75 e, jf. dog § 77.

Salgsgenstanden er det, der er genstand for købsaftalen. Det kan være en fysisk løsøregenstand, men også digitalt indhold, fordringer eller rettigheder. Som noget nyt i forhold til gældende ret kan det også være en digital tjeneste, jf. forslaget til købelovens § 4 a, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 5). Køb af fast ejendom er ikke omfattet af købeloven, jf. lovens § 1 a, stk. 1 (der ikke foreslås ændret).

Den foreslåede § 75 b angår krav til salgsgenstanden, som følger af den konkrete aftale mellem køberen og sælgeren (subjektive krav til salgsgenstanden).

De foreslåede §§ 75 c og 75 d angår krav til salgsgenstanden, som følger af købeloven på grundlag af salgsgenstandens art og omstændighederne i øvrigt (objektive krav til salgsgenstanden). Disse krav kan fraviges ved en udtrykkelig aftale mellem sælgeren og køberen vedrørende specifikke egenskaber ved salgsgenstanden.

Den foreslåede § 75 e fastsætter, hvornår køberen kan påberåbe sig en mangel, som skyldes forkert installation af salgsgenstanden hos køberen.

Til § 75 a

Det foreslås, at sælgeren skal levere en salgsgenstand til køberen, der opfylder kravene i de foreslåede §§ 75 b-75 e, jf. dog § 77.

Bestemmelsen fastslår udtrykkeligt, at sælgeren skal levere en salgsgenstand til køberen, der opfylder de foreslåede krav til salgsgenstanden.

Ved køb af brugte genstande på offentlig auktion modificeres kravene til salgsgenstanden dog, jf. den foreslåede henvisning til købelovens § 77 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 12-15).

Bestemmelsen gennemfører varedirektivets artikel 5 og direktivet om digitalt indholds artikel 6.

Til § 75 b

Bestemmelsen angår de subjektive krav til salgsgenstandens overensstemmelse med aftalen, dvs. de krav, som følger af den konkrete aftale mellem køberen og sælgeren.

Det foreslås, at salgsgenstanden skal opfylde de krav, som fremgår af aftalen.

Det foreslås i *nr. 1*, at salgsgenstanden skal svare til den beskrivelse, art, type, mængde og kvalitet samt have den funktionalitet, kompatibilitet og interoperabilitet og de øvrige egenskaber, som fremgår af aftalen.

Det betyder grundlæggende, at salgsgenstanden skal være som fastsat i aftalen.

Som eksempler vedrørende aftaler om digitalt indhold eller en digital tjeneste kan nævnes, at mængden kan angå antallet af tilgængelige musikfiler, og at kvaliteten kan angå billedopløsningen, sproget og versionen.

Funktionalitet defineres i forslaget til købelovens § 3 a, nr. 5 (lovforslagets § 1, nr. 4), som evne til at udføre sin funktion i betragtning af formålet.

Som eksempel på funktionalitet kan nævnes, at fraværet eller tilstedeværelsen af tekniske begrænsninger, såsom beskyttelse ved hjælp af Digital Rights Management eller områdekodning, kan have en indvirkning på digitalt indholds eller en digital tjenestes evne til udføre alle sine funktioner i betragtning af dets eller dens formål.

Begreberne kompatibilitet og interoperabilitet defineres i forslaget til købelovens § 3 a, nr. 7 og 8 (lovforslagets § 1, nr. 4).

Ved kompatibilitet forstås evne til at fungere med hardware eller software, med hvilket digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt anvendes, uden at det er nødvendigt at konvertere det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Ved interoperabilitet forstås evne til at fungere med hardware eller software, som adskiller sig fra den, som genstande af samme type normalt anvendes med.

Tilfredsstillende interoperabilitet kan f.eks. omfatte digitalt indholds eller en digital tjenestes evne til at udveksle oplysninger med sådant andet software eller hardware og til at anvende de udvekslede oplysninger.

Det foreslåede § 75 b, nr. 1, svarer til det hidtil gældende § 75 a, stk. 1, 1. led, og til det hidtil gældende § 76, stk. 1, nr. 1, for så vidt angår salgsgenstandens betegnelse, dog således at der yderligere henvises til salgsgenstandens funktionalitet, kompatibilitet og interoperabilitet.

Det foreslås i *nr. 2*, at salgsgenstanden skal være egnet til ethvert særligt formål, som køberen ønsker, at den skal kunne anvendes til, og som køberen har gjort sælgeren bekendt med senest på tidspunktet for aftalens indgåelse, og som sælgeren har accepteret.

Forslaget indebærer, at salgsgenstanden skal være egnet til et særligt formål, som køberen har gjort sælgeren bekendt med, når sælgeren har accepteret dette. Accepten kan efter omstændighederne være stiltiende.

Det foreslåede § 75 b, nr. 2, svarer til det hidtil gældende § 75 a, stk. 2, nr. 3, dog således at sælgeren skal have accepteret køberens forventning om salgsgenstandens egnethed til køberens særlige formål.

Det foreslås i *nr. 3*, at salgsgenstanden skal leveres med tilbehør, vejledning, herunder om installation, og kundeservice som krævet i aftalen.

Installation af digitalt indhold eller en digital tjeneste defineres i forslaget til købelovens § 3 a, nr. 10 (lovforslagets § 1, nr. 4), som sammenkoblingen med og inkorporeringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste i køberens digitale miljø, for at det digitale indhold eller den digitale tjeneste kan anvendes i overensstemmelse med kravene til salgsgenstanden, jf. de foreslåede §§ 75 b-75 d. Begrebet digitalt miljø defineres på sin side som hardware, software og netværksforbindelser, der anvendes af køberen til at få adgang til eller gøre brug af digitalt indhold eller en digital tjeneste, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 9 (lovforslagets § 1, nr. 4).

Der foreslås ikke en lovbestemt definition af begrebet installation for så vidt angår fysiske varer, men vejledning om installation kan også være relevant for så vidt angår fysiske varer.

Det foreslåede § 75 b, nr. 3, uddyber det hidtil gældende § 75 a, stk. 1, 1. led, hvorefter salgsgenstanden skal stemme overens med aftalen.

Det foreslås endelig i *nr. 4*, at salgsgenstanden skal opdateres som fastsat i aftalen.

Opdatering kan f.eks. være aftalt med hensyn til en vares digitale indholds- eller digitale tjenesteelement med henblik på forbedring og optimering, udvidelse af funktionerne, tilpasning til den tekniske udvikling, beskyttelse mod nye sikkerhedstrusler eller andre formål.

Manglende levering af opdateringer, som er aftalt i købsaftalen, vil udgøre en mangel ved salgsgenstanden. Fejlbehæftede eller ufuldstændige opdateringer vil også udgøre en mangel ved salgsgenstanden.

Det foreslåede § 75 b, nr. 4, uddyber det hidtil gældende § 75 a, stk. 1, 1. led, hvorefter salgsgenstanden skal stemme overens med aftalen.

Den foreslåede § 75 b gennemfører varedirektivets artikel 6 og direktivet om digitalt indholds artikel 7.

Til § 75 c

Bestemmelsen angår de objektive krav til salgsgenstandens overensstemmelse med aftalen, dvs. de minimumskrav, som gælder, medmindre der er indgået en specifik og særskilt aftale om fravigelse af kravene på et eller flere bestemte punkter.

Det foreslås i *stk. 1*, at salgsgenstanden med forbehold for det foreslåede stk. 3 om aftalte fravigelser skal opfylde en række krav til egnethed, kvalitet mv., som genstande af samme type normalt kan forventes at leve op til.

Det foreslås således i stk. 1, *nr. 1*, at salgsgenstanden skal være egnet til de formål, til hvilke genstande af samme type normalt vil blive anvendt, under hensyn til relevant EU-ret og national ret og eventuelle tekniske standarder eller i mangel heraf sektorspecifikke brancheadfærdskodekser.

Det foreslåede § 75 c, stk. 1, nr. 1, svarer til det hidtil gældende § 75 a, stk. 2, nr. 2.

Det foreslås i stk. 1, *nr. 2*, at salgsgenstanden skal være af den kvalitet og svare til den beskrivelse, der gælder for en prøve, model, prøveversion eller forhåndsvisning, som sælgeren har stillet til rådighed for køberen inden aftalens indgåelse.

Det foreslåede § 75 c, stk. 1, nr. 2, svarer til det hidtil gældende § 75 a, stk. 2, nr. 4.

Det foreslås i stk. 1, *nr. 3*, at salgsgenstanden skal leveres med eventuelt tilbehør, herunder emballage, installationsvejledning eller anden vejledning, som køberen med rimelighed kan forvente at modtage.

Det foreslåede § 75 c, stk. 1, nr. 3, svarer til de hidtil gældende § 75 a, stk. 1, 2. led, om vejledning og § 75 a, stk. 2, nr. 1, om bl.a. emballering.

Der er ikke tilsigtet nogen ændringer i forhold til gældende ret med hensyn til, på hvilket sprog køberen med rimelig kan forvente at modtage vejledning.

Det foreslås i stk. 1, *nr. 4*, at salgsgenstanden skal svare til den mængde og have de egenskaber og øvrige funktioner, herunder med hensyn til holdbarhed, funktionalitet, kompatibilitet, tilgængelighed, kontinuitet og sikkerhed, der er sædvanlige for genstande af samme type, og som køberen med rimelighed kan forvente under hensyn til salgsgenstandens art og offentlige udsagn, som er fremsat af eller på vegne af sælgeren eller tidligere led i transaktionskæden, herunder producenten, navnlig i reklamer eller gennem mærkning, jf. dog stk. 2.

Holdbarhed defineres i forslaget til købelovens § 3 a, nr. 6 (lovforslagets § 1, nr. 4), som evne til at bevare sine påkrævede funktioner og ydeevne ved normal brug.

Salgsgenstanden skal have en holdbarhed, der er sædvanlig for genstande af samme type, og som køberen med rimelighed kan forvente. Vurderingen af, hvad køberen med rimelig kan forvente, bør også tage hensyn til andre relevante omstændigheder, såsom prisen samt den intensitet eller hyppighed, hvormed køberen anvender salgsgenstanden.

Funktionalitet defineres i forslaget til købelovens § 3 a, nr. 5 (lovforslagets § 1, nr. 4), som evne til at udføre sine funktioner i betragtning af formålet.

Som eksempel på funktionalitet kan nævnes, at fraværet eller tilstedeværelsen af tekniske begrænsninger, såsom beskyttelse ved hjælp af Digital Rights Management eller områdekodning, kan have en indvirkning på digitalt indholds eller en digital tjenestes evne til udføre alle sine funktioner i betragtning af dets eller dens formål.

Også retlige begrænsninger i køberens adgang til at anvende salgsgenstanden efter dens formål, der ikke ledsaget af tekniske begrænsninger, kan udgøre en mangel efter den foreslåede bestemmelse.

Eksempelvis kan begrænsninger af køberens brug af digitalt indhold eller en digital tjeneste skyldes begrænsninger pålagt af indehaveren af immaterielle rettigheder, herunder begrænsninger som følge af slutbrugerens licensaftale, i henhold til hvilken det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres til køberen.

Dette kan være tilfældet, f.eks. når aftalen om slutbrugerlicens forbyder køberen at gøre brug af visse egenskaber, der sædvanligvis findes i digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type, og som køberen med rimelighed kan forvente.

Det kan således forekomme, at en krænkelse af tredjemands rettigheder forhindrer køberen i at anvende digitalt indhold eller en digital tjeneste eller nogle af deres egenskaber, herunder når køberen slet ikke kan få adgang til det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller ikke kan gøre dette lovligt. Dette kan være, fordi tredjemanden tvinger den erhvervsdrivende til at standse overtrædelsen af disse rettigheder og ophøre med at tilbyde det pågældende digitale indhold eller den digitale tjeneste, eller at køberen ikke kan bruge det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden at overtræde loven.

Også for fysiske varer kan tredjemands rettigheder medføre sådanne begrænsninger i køberens adgang til at bruge salgsgenstanden i overensstemmelse med dens formål, at der foreligger en mangel.

Begrebet kompatibilitet defineres i forslaget til købelovens § 3 a, nr. 7 (lovforslagets § 1, nr. 4), som evne til at fungere med hardware eller software, med hvilket digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt anvendes, uden at det er nødvendigt at konvertere det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Vurderingen af, hvad køberen med rimelighed kan forvente, skal foretages under hensyn til arten af og formålet med salgsgenstanden, de konkrete omstændigheder samt de berørte parters sædvane og praksis.

Som det fremgår af den foreslåede bestemmelse, skal der i den forbindelse bl.a. lægges vægt på offentlige udsagn, som er fremsat af eller på vegne af sælgeren eller tidligere led i transaktionskæden, herunder producenten, navnlig i reklamer eller gennem mærkning. Offentlige udsagn er udsagn, som er rettet til en ubestemt kreds.

Producenten defineres som den, der har fremstillet salgsgenstanden, indført den i EU eller fremstår som producent ved at have forsynet salgsgenstanden med sit navn, mærke eller andet kendetegn, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 1 (lovforslagets § 1, nr. 4). Der kan være flere producenter i bestemmelsens forstand, eksempelvis den, der har fremstillet salgsgenstanden uden for EU, og den, der har importeret den til EU.

Tidligere led i transaktionskæden er ikke begrænset til producenter, men omfatter også mellemhandlere, f.eks. grossister.

Vurderingen er objektiv bl.a. derved, at det ikke i sig selv har betydning, om køberen har været bekendt med eller lagt vægt på offentlige udsagn om salgsgenstanden i reklamer mv. Sælgeren er dog under visse betingelser ikke bundet af offentlige udsagn, jf. nedenfor om det foreslåede stk. 2.

Det foreslåede § 75 c, stk. 1, nr. 4, svarer til det hidtil gældende § 75 a, stk. 2, nr. 1, og til de hidtil gældende § 76, stk. 1, nr. 1 og 2, for så vidt angår oplysninger om salgsgenstanden, dog således at der yderligere henvises til salgsgenstandens funktionalitet, kompatibilitet, interoperabilitet, tilgængelighed og sikkerhed.

Det foreslås i *stk. 2*, at sælgeren er ikke bundet af offentlige udsagn som nævnt i det foreslåede stk. 1, nr. 4, hvis sælgeren godtgør, *enten* at sælgeren ikke havde kendskab til og ikke med rimelighed kunne have haft kendskab til det pågældende offentlige udsagn (*nr. 1*), *eller* at det offentlige udsagn var rettet på tidspunktet for aftalens indgåelse på samme måde eller på en tilsvarende måde, som det var blevet fremsat på (*nr. 2*), *eller* at det offentlige udsagn ikke kan have haft betydning for køberens beslutning om at indgå aftalen (*nr. 3*).

Når sælgeren ikke er bundet af et offentligt udsagn, betyder det, at det pågældende udsagn ikke indgår i vurderingen efter det foreslåede stk. 1, nr. 4, af, hvilke egenskaber og øvrige funktioner, herunder med hensyn til holdbarhed, funktionalitet, kompatibilitet, tilgængelighed, kontinuitet og sikkerhed, som køberen med rimelighed kan forvente, at salgsgenstanden har. Et offentligt udsagn, som sælgeren ikke er bundet af, kan således ikke føre til, at salgsgenstanden anses for mangelfuld.

Det foreslåede § 75 c, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 4, svarer til det hidtil gældende § 76, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 1 og 2, dog således at sælgeren som noget nyt ikke er bundet af tidligere salgsleds offentlige udsagn, hvis sælgeren ikke med rimelighed kunne have haft kendskab hertil.

Det foreslås i *stk. 3*, at der ikke er tale en mangel som nævnt i det foreslåede stk. 1, hvis køberen ved indgåelsen af aftalen specifikt blev gjort opmærksom på, at en bestemt egenskab ved salgsgenstanden afveg fra de krav, der er fastsat i stk. 1, og udtrykkeligt og særskilt accepterede denne afvigelse.

Forslaget indebærer, at køberen og sælgeren ved aftale kan fravige de objektive krav til salgsgenstanden, som er fastsat i det foreslåede stk. 1.

De objektive krav til salgsgenstanden kan imidlertid kun fraviges ved aftale på den måde, at køberen udtrykkeligt og særskilt accepterer, at en bestemt egenskab ved salgsgenstanden afviger fra de objektive krav til salgsgenstanden.

Køberens accept af fravigelsen fra de objektive krav skal således både ske særskilt og angå en bestemt egenskab ved salgsgenstanden.

Det betyder, at parterne ikke gyldigt kan aftale et generelt forbehold om, at salgsgenstanden ikke lever op til kravene i det foreslåede stk. 1, heller ikke ved en udtrykkelig og særskilt accept heraf fra køberens side.

Det betyder endvidere, at en fravigelse af kravene i det foreslåede stk. 1 med hensyn til en bestemt egenskab ved salgsgenstanden ikke gyldigt kan aftales ved at være indeholdt i en større kontrakt, som køberen tiltræder ved en samlet accept uden udtrykkelig og særskilt henvisning til fravigelsen af kravene i det foreslåede stk. 1.

Når kravet om at angive en bestemt egenskab ved salgsgenstanden, som afviger fra de objektive krav til salgsgenstanden, er opfyldt, kan kravet om køberens særskilte accept heraf f.eks. opfyldes ved, at køberen afkrydser en rubrik (herunder digitalt) eller trykker på en knap, som særskilt angår den pågældende afvigelse.

En aftale om at fravige de objektive krav til salgsgenstanden kan efter almindelig dansk aftaleret også indgås mundtligt. Køberens accept af fravigelse af de objektive krav til salgsgenstanden kan således ske mundtligt.

Det er sælgeren, der i almindelighed bærer bevisbyrden for, at køberen har givet accept, herunder også ved mundtlig accept.

Det foreslåede § 75 c, stk. 3, svarer overordnet til de hidtil gældende § 77, stk. 1, og § 77 b.

Den foreslåede § 75 c gennemfører varedirektivets artikel 7, stk. 1 og 2, og stk. 5, jf. stk. 1, og direktivet om digitalt indholds artikel 8, stk. 1, og stk. 5, jf. stk. 1.

Til § 75 d

Bestemmelsen fastsætter yderligere objektive krav til salgsgenstandens overensstemmelse med aftalen for så vidt angår digitalt indhold, digitale tjenester og varer med digitale elementer. Bestemmelsen supplerer den foreslåede § 75 c, der også gælder for digitalt indhold, digitale tjenester og varer med digitale elementer.

Den foreslåede *§ 75 d* omfatter dels forbrugerkøb vedrørende varer med digitale elementer, dels forbrugerkøb alene vedrørende digitalt indhold eller digitale tjenester.

Varer med digitale elementer omfatter tilfælde, hvor digitalt indhold eller en digital tjeneste er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand på en sådan måde, at fraværet af det digitale indhold eller den digitale tjeneste ville forhindre genstanden i at opfylde sin funktion, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 4 (lovforslagets § 1, nr. 4).

Digitalt indhold er data, der fremstilles og leveres i digital form, mens en digital tjeneste er en tjeneste, der gør det muligt at generere, behandle, lagre eller få adgang til data i digital form, eller som muliggør deling af eller enhver anden form for interaktion med data i digital form, som uploades eller genereres af brugere af den pågældende tjeneste, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 2 og 3 (lovforslagets § 1, nr. 4).

Det foreslås i *stk. 1*, at sælgeren ved aftaler, som angår digitalt indhold, digitale tjenester og varer med digitale elementer, skal sikre, at køberen får besked om og får leveret opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer, som er nødvendige for til stadighed at holde salgsgenstanden fri for mangler i en nærmere angiven periode.

Sælgerens forpligtelse er begrænset til opdateringer, der er nødvendige for, at salgsgenstanden kan opretholde sin overensstemmelse med de objektive og subjektive krav til salgsgenstanden, der er fastsat i §§ 75 c og 75 b. Medmindre parterne har fastsat andet i aftalen, er sælgeren hverken forpligtet til at levere opgraderede versioner af digitalt indhold eller digitale tjenester eller at forbedre eller udvide salgsgenstandens funktioner ud over kravene til salgsgenstanden efter §§ 75 b og 75 c.

Det foreslås i stk. 1, *nr. 1*, at når der er aftalt løbende levering over en periode af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, består forpligtelsen til at levere opdateringer i den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til aftalen, dog i mindst 2 år for varer med digitale elementer.

Det betyder, at sælgeren som udgangspunkt er forpligtet til at levere nødvendige opdateringer i samme periode, som det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til aftalen. Når der er tale om varer med digitale elementer, skal sælgeren dog levere nødvendige opdateringer i mindst 2 år.

Løbende levering over en periode omfatter tilfælde, hvor sælgeren stiller en digital tjeneste til rådighed for køberen for en bestemt eller ubestemt periode, såsom en toårig cloudlagringsaftale eller et tidsubestemt medlemskab af en social medieplatform. I sådanne tilfælde er det pågældende digitale indhold eller den pågældende digitale tjeneste kun til rådighed eller tilgængelig for køberen i den fastsatte aftaleperiode, eller så længe den tidsubestemte aftale er i kraft.

Løbende levering over en periode kræver ikke nødvendigvis langsigtet levering. Webstreaming af et videoklip betragtes som løbende levering over en periode uanset varigheden af den audiovisuelle fil.

Tilfælde, hvor bestemte elementer af det digitale indhold eller den digitale tjeneste stilles til rådighed med jævne mellemrum eller ved flere lejligheder under aftalens fastsatte varighed eller i den periode, hvor en aftale på ubestemt tid er gældende, betragtes også som løbende levering over en periode. Som eksempler kan nævnes, at aftalen fastsætter, at en kopi af antivirussoftware kan anvendes i et år og automatisk opdateres den første dag i hver måned i denne periode, eller at sælgeren automatisk vil foretage opdateringer, når der foreligger nye elementer af et digitalt spil, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste kun er tilgængelig for køberen under aftalens fastsatte varighed eller er tilgængelig for køberen, så længe den tidsubestemte aftale er i kraft.

Det foreslås i stk. 1, *nr. 2*, at når der er aftalt en enkelt levering eller en række enkeltstående leveringer af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, består forpligtelsen til at levere opdateringer i den periode, som køberen med rimelighed kan forvente i betragtning af typen af og formålet med salgsgenstanden, og under hensyn til aftalens omstændigheder og art.

Et eksempel på en enkelt levering vil være, at køberen downloader en e-bog og lagrer den på sin personlige enhed. Et eksempel på en række enkeltstående leveringer vil være, at køberen modtager et link, hvorfra køberen kan downloade en ny e-bog hver uge. Det karakteristiske element er i begge tilfælde, at køberen derefter har mulighed for at få adgang til og bruge det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden tidsbegrænsning.

En køber bør normalt kunne forvente at modtage opdateringer i den periode, hvor reklamationsfristen på 2 år i almindelighed løber, jf. købelovens § 83 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 24 og 25), men køberens rimelige forventning vil i nogle tilfælde kunne strække sig ud over denne periode, navnlig for så vidt angår sikkerhedsopdateringer. Det synes umiddelbart at være særligt relevant i forbindelse med produkter, der er forbundet til internettet. I andre tilfælde, f.eks. i forbindelse med digitalt indhold, digitale tjenester eller varer med digitale elementer, hvis formål er tidsbegrænset, vil sælgerens forpligtelse til at foretage opdateringer normalt være begrænset til et sådant tidsrum.

Manglende levering af nødvendige opdateringer vil udgøre en mangel ved salgsgenstanden. Fejlbehæftede eller ufuldstændige opdateringer vil også udgøre en mangel ved salgsgenstanden.

Sælgeren er forpligtet til at levere nødvendige opdateringer, mens køberen er forpligtet til, behørigt vejledt, at installere de leverede opdateringer, jf. nærmere nedenfor om stk. 2. Leverer sælgeren ikke de nødvendige opdateringer, foreligger der en mangel i henhold til

bestemmelsen. Hvis køberen undlader at installere de leverede opdateringer, kan køberen ikke påberåbe sig, at der foreligger en mangel, jf. nærmere nedenfor om stk. 2.

Det foreslås i *stk. 2*, at hvis køberen ikke inden for en rimelig frist installerer opdateringer, som er blevet leveret i overensstemmelse med stk. 1, er sælgeren ikke ansvarlig for mangler, der udelukkende skyldes, at den relevante opdatering ikke er foretaget, forudsat at sælgeren har oplyst køberen om, at opdateringen var tilgængelig, og om konsekvenserne af køberens manglende installation, og at køberens manglende eller forkerte installation af opdateringen ikke skyldes mangler i den installationsvejledning, som er givet til køberen.

Med udtrykket at "sælgeren ikke [er] ansvarlig for mangler", sigtes der alene til spørgsmålet, om køberen over for sælgeren kan påberåbe sig den manglende overensstemmelse. Derimod er der ikke taget stilling til, om sælgeren er erstatningsansvarlig over for køberen i anledning af forholdet. Herom gælder købelovens § 80, som ikke foreslås ændret.

Køberen er i princippet frit stillet med hensyn til at vælge at installere de opdateringer, der leveres. Hvis køberen beslutter ikke at installere de opdateringer, der er nødvendige for at sikre, at salgsgenstanden bliver ved med at være fri for mangler, er sælgeren imidlertid ikke ansvarlig for mangler, som udelukkende skyldes køberens undladelse af at installere den pågældende opdatering. Dette gælder kun, hvis sælgeren har oplyst køberen om, at køberens beslutning om at undlade at installere opdateringer, som er nødvendige for, at salgsgenstanden bliver ved at være fri for mangler, vil have indflydelse på sælgerens ansvar for mangler ved salgsgenstanden. Det er endvidere en betingelse, at køberen har modtaget tilstrækkelig vejledning med hensyn til, hvordan en leveret opdatering skal installeres.
Det foreslås i *stk. 3*, at når der er aftalt løbende levering over en periode, skal det digitale indhold eller den digitale tjeneste være fri for mangler i hele leveringsperioden.

Med hensyn til forståelsen af udtrykket løbende levering over en periode henvises til bemærkningerne til stk. 1, nr. 1, ovenfor.

Det foreslåede stk. 3 omfatter også tilfælde, hvor digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand, sælges sammen med den pågældende løsøregenstand. Ved varer med digitale elementer, hvor de digitale elementer sælges sammen med den pågældende løsøregenstand og skal leveres løbende over en periode, skal de digitale elementer således være fri for mangler i hele leveringsperioden.

Det foreslås i *stk. 4*, at medmindre andet er aftalt, skal digitalt indhold eller en digital tjeneste leveres i den nyeste version, der er tilgængelig på tidspunktet for aftalens indgåelse.

Omvendt gælder, at mens sælgeren er forpligtet til at levere nødvendige opdateringer i en periode (dvs. opdateringer, der er nødvendige for, at salgsgenstanden bevarer sin funktionalitet), jf. det foreslåede stk. 1, er sælgeren ikke forpligtet til at levere opgraderede (forbedrede) versioner, medmindre parterne har aftalt andet.

Køberen har krav på at modtage den nyeste version, der er tilgængelig på tidspunktet for aftalens indgåelse, medmindre andet fremgår af aftalen.

Det foreslås i *stk. 5*, at der ikke er tale om en mangel som nævnt i det foreslåede stk. 1, hvis køberen ved indgåelsen af aftalen specifikt blev gjort opmærksom på, at en bestemt egenskab ved salgsgenstanden afveg fra de krav, der er fastsat i stk. 1, og udtrykkeligt og særskilt accepterede denne afvigelse.

Forslaget indebærer, at køberen og sælgeren ved aftale kan fravige de objektive krav til levering af opdateringer, som er fastsat i det foreslåede stk. 1.

De objektive krav til levering af opdateringer kan imidlertid kun fraviges ved aftale på den måde, at køberen udtrykkeligt og særskilt accepterer, at en bestemt egenskab ved salgsgenstanden afviger fra de objektive krav til levering af opdateringer.

Køberens accept af fravigelsen fra de objektive krav skal således både ske særskilt og angå en bestemt egenskab ved salgsgenstanden.

Det betyder, at en fravigelse af kravene i det foreslåede stk. 1 med hensyn til en bestemt egenskab ved salgsgenstanden ikke gyldigt kan aftales ved at være indeholdt i en større kontrakt, som køberen tiltræder ved en samlet accept uden udtrykkelig og særskilt henvisning til fravigelsen af kravene i det foreslåede stk. 1.

Når kravet om at angive en bestemt egenskab ved salgsgenstanden, som afviger fra de objektive krav til salgsgenstanden, er opfyldt, kan kravet om køberens særskilte accept heraf f.eks. opfyldes ved, at køberen afkrydser en rubrik (herunder digitalt) eller trykker på en knap, som særskilt angår den pågældende afvigelse.

En aftale om at fravige de objektive krav til salgsgenstanden kan efter almindelig dansk aftaleret også indgås mundtligt. Køberens accept af fravigelse af de objektive krav til salgsgenstanden kan således ske mundtligt.

Det er sælgeren, der i almindelighed bærer bevisbyrden for, at køberen har givet accept, herunder også ved mundtlig accept.

Den foreslåede § 75 d gennemfører varedirektivets artikel 7, stk. 3 og 4, og stk. 5, jf. stk. 3, og direktivet om digitalt indholds artikel 8, stk. 2-4, stk. 5, jf. stk. 2, og stk. 6.

Til § 75 e

Bestemmelsen fastsætter, hvornår køberen kan påberåbe sig en mangel, som skyldes forkert installation af salgsgenstanden.

Det foreslås, at køberen kan påberåbe sig en mangel, som skyldes forkert installation af salgsgenstanden, herunder forkert installation i køberens digitale miljø, når installationen blev udført af sælgeren eller på sælgerens vegne (*nr. 1*) eller af køberen, og den forkerte installation skyldes mangler i den installationsvejledning, der blev leveret af sælgeren eller på sælgerens vegne (*nr. 2*).

Bestemmelsen gælder i alle forbrugerkøb og omfatter således installation af enhver form for salgsgenstand, hvad enten der er tale om f.eks. en løsøregenstand, digitalt indhold eller en digital tjeneste.

For så vidt angår digitalt indhold eller en digital tjeneste foreslås det i forslaget til købelovens § 3 a, nr. 10 (lovforslagets § 1, nr. 4), at definere installation som sammenkoblingen med og inkorporeringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste i køberens digitale miljø, for at det digitale indhold eller den digitale tjeneste kan anvendes i overensstemmelse med kravene til salgsgenstanden, jf. de foreslåede §§ 75 b-75 d. Begrebet digitalt miljø defineres på sin side som hardware, software og netværksforbindelser, der anvendes af køberen til at få adgang til eller gøre brug af digitalt indhold eller en digital tjeneste, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 9 (lovforslagets § 1, nr. 4).

For så vidt angår andet end digitalt indhold eller en digital tjeneste foreslås der ikke en lovbestemt definition af begrebet installation.

Forslaget indebærer, at en mangel, som skyldes forkert installation, kan påberåbes af køberen, hvis sælgeren eller en tredjemand på sælgerens vegne har foretaget installationen, eller hvis den forkerte installation skyldes mangler i den installationsvejledning, køberen har modtaget. Dette gælder, uanset om installationen er foretaget af køberen selv eller af en tredjemand. En

installationsvejledning kan f.eks. være mangelfuld, hvis den er ufuldstændig eller uklar og af den grund vanskelig at anvende for den gennemsnitlige forbruger.

Den foreslåede § 75 e er i overensstemmelse med gældende ret. Hvis installationsvejledningen er mangelfuld, foreligger der således også efter gældende ret en mangel ved salgsgenstanden, som køberen kan påberåbe sig, jf. købelovens § 75 a, stk. 1, om bl.a. oplysninger om montering. Hvis købsaftalen omfatter installation, og forkert installation er foretaget af sælgeren eller på sælgerens vegne, kan køberen ligeledes efter gældende ret gøre misligholdelsesbeføjelser gældende, fordi sælgeren ikke har opfyldt sine forpligtelser efter aftalen, jf. købelovens § 77 a, stk. 2 (der ikke foreslås ændret). Der henvises om dette spørgsmål i øvrigt til forarbejderne til gennemførelsen af forbrugerkøbsdirektivet, der indeholder tilsvarende regler om forkert installation som varedirektivet (jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), tillæg A, side 106-107).

Den foreslåede § 75 e gennemfører varedirektivets artikel 8 og direktivet om digitalt indholds artikel 9.

Til nr. 11 (§ 76)
Købelovens § 76 indeholder regler om, hvornår der foreligger en mangel ved salgsgenstanden.

Det fremgår herunder af den gældende § 76, stk. 1, nr. 3, at der foreligger en mangel ved salgsgenstanden, hvis sælgeren har forsømt at give køberen oplysning om forhold, der har haft betydning for køberens bedømmelse af genstanden, og som sælgeren kendte eller burde kende.

Det foreslås at indsætte fire nye bestemmelser i §§ 75 b-75 e om krav til salgsgenstanden, jf. lovforslagets § 1, nr. 10. De foreslåede nye bestemmelser erstatter dels den gældende § 75 a, dels den gældende § 76 om, hvornår der foreligger en mangel ved salgsgenstanden, bortset fra § 76, stk. 1, nr. 3, om sælgerens loyale oplysningspligt.

Det foreslås på den baggrund at affatte *§ 76* således, at der endvidere foreligger en mangel ved salgsgenstanden, hvis sælgeren har forsømt at give køberen oplysning om forhold, der har haft betydning for køberens bedømmelse af salgsgenstanden, og som sælgeren kendte eller burde kende, jf. *stk. 1*. Det foreslås, at dette dog ikke gælder for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester, jf. *stk. 2*.

Forslaget indebærer, at der ud over i de tilfælde, som fremgår af de foreslåede §§ 75 b-75 e, vil foreligge en mangel, hvis sælgeren tilsidesætter sin loyale oplysningspligt.

Forslaget opretholder således den gældende retstilstand vedrørende sælgerens loyale oplysningspligt for så vidt angår andet end digitalt indhold eller digitale tjenester. Den gældende retstilstand vedrørende sælgerens loyale oplysningspligt opretholdes herunder for varer med digitale elementer.

Det er en forudsætning for anvendelse af den foreslåede § 76, at det kan bebrejdes sælgeren, at denne har undladt at give køberen en oplysning. Har sælgeren f.eks. undladt at give oplysning om et forhold, fordi det antages, at forholdet er uden betydning for køberen, eller fordi sælgeren gik ud fra, at køberen var bekendt med forholdet, har sælgeren ikke tilsidesat sin loyale oplysningspligt.

Ifølge bestemmelsen skal oplysningen have haft betydning for køberens bedømmelse af salgsgenstanden. Det er derimod ikke en betingelse, at køberen ikke ville have indgået aftalen, hvis køberen havde kendt til oplysningen. Køberens manglende viden skal blot have haft indflydelse på aftalens vilkår.

Som udgangspunkt omfatter den loyale oplysningspligt kun oplysninger om selve salgsgenstanden. Det betyder, at sælgeren i almindelighed f.eks. ikke har pligt til at oplyse, at genstanden kommer på udsalg, at den kan købes billigere et andet sted, eller at der kommer en ny og bedre udgave. Sælgeren kan dog efter omstændighederne være forpligtet til at oplyse forbrugeren om fremtidige begivenheder.

Hvis salgsgenstanden efter anvendelse, installation eller lignende kræver indkøb af væsentlige ekstra dele eller afholdelse af væsentlige omkostninger mv., skal sælgeren oplyse det.

Sælgerens oplysningspligt omfatter kun forhold, som sælgeren kendte eller burde kende til. Viden eller burdeviden hos sælgerens ansatte eller erhvervsdrivende, der formidler købet for sælgeren, ligestilles med sælgerens egen viden eller burdeviden. Der kan f.eks. være tale om, at sælgeren som følge af sin (formodede) sagkundskab skal oplyse køberen om visse forhold. Køberens særlige viden om salgsgenstanden kan omvendt mindske kravene til sælgers oplysningspligt.

Den loyale oplysningspligt indebærer ikke en pligt for sælgeren til at undersøge genstanden for eventuelle mangler. Har sælgeren haft grund til mistanke om en fejl ved genstanden, skal sælgeren dog foretage en nærmere undersøgelse eller oplyse køberen om de omstændigheder, der begrunder mistanken.

Forslaget om at videreføre reglen om sælgers loyale oplysningspligt vil ikke gælde for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester.

Undtagelsen vedrørende levering af digitalt indhold eller digitale tjenester omfatter ikke tilfælde, hvor digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand, sælges sammen med den pågældende løsøregenstand. Sælgers loyale oplysningspligt efter købelovens § 76, stk. 1, nr. 3 (fremover § 76) vil således fortsat gælde ved køb af varer med digitale elementer, hvor de digitale elementer sælges sammen med den pågældende løsøregenstand.

Den foreslåede § 76 vil dog ikke gælde for et fysisk medium, der udelukkende bruges som bærer af digitalt indhold, da sådanne fysiske medier følger reglerne om digitalt indhold – og ikke reglerne om varer med digitale elementer – jf. forslaget til købelovens § 4 a, stk. 7 (lovforslagets § 1, nr. 5).

Den foreslåede § 76 gennemfører ikke en direktivbestemmelse. Adgangen til i national ret at opretholde eller indføre regler om sælgerens loyale oplysningspligt fremgår af varedirektivets præambelbetragtning 20.

Til nr. 12 (§ 77, stk. 1)
Købelovens § 77, stk. 1, fastsætter, at bestemmelser i aftalen om, at køberen ikke kan påberåbe sig mangler ved salgsgenstanden og andre almindelige forbehold, såsom at salgsgenstanden er solgt, som den er og forefindes, ikke kan gøres gældende over for køberen.

Det foreslås at ophæve § 77, stk. 1, idet bestemmelsen foreslås erstattet af de foreslåede § 75 c, stk. 3, og § 75 d, stk. 5 (lovforslagets § 1, nr. 10).

Til nr. 13 (§ 77, stk. 2, der bliver stk. 1)
Købelovens § 77, stk. 2, fastsætter, at ved køb af brugte genstande på offentlig auktion, hvor køberen har mulighed for selv at være til stede, kan køberen kun påberåbe sig, at der foreligger en mangel, hvis dette følger af § 76, stk. 1, nr. 1-3, eller hvis genstanden er i væsentlig ringere stand, end køberen under hensyn til omstændighederne havde grund til at regne med.

Det følger af lovforslagets § 1, nr. 12, at § 77, stk. 2, bliver § 77, stk. 1.

Det foreslås at indsætte som en ny betingelse, at køberen endvidere skal have let adgang til klare og omfattende oplysninger om, at de almindelige regler om krav til salgsgenstanden, jf. forslaget til købelovens §§ 75 b-75 e (lovforslagets § 1, nr. 10), ikke finder anvendelse.

Det foreslås endvidere at ændre henvisningen til § 76, stk. 1, nr. 1-3, til henvisninger dels til det foreslåede nye § 77, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 15), dels til § 76 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 11).

Det foreslås endelig, at angivelsen af, at køberen selv skal have mulighed for at være til stede, udgår af § 77, stk. 2, som bliver stk. 1, jf. dog nedenfor om den foreslåede § 3 a, nr. 12.

Forslaget indebærer, at købelovens § 77, stk. 2, som bliver § 77, stk. 1, videreføres med den indholdsmæssige ændring, at det bliver en betingelse, at køberen skal have let adgang til klare og omfattende oplysninger om, at købelovens almindelige regler om krav til salgsgenstanden, jf. §§ 75 b-75 e, ikke finder anvendelse.

Med kravet om, at køberen skal have adgang til "omfattende" oplysninger sigtes til kvaliteten af oplysningerne snarere end kvantiteten. Det afgørende er således, at oplysningerne er fyldestgørende, ikke at de har et stort omfang.

Hvis brugte genstande er solgt på en offentlig auktion, men køberen ikke har haft let adgang til klare og omfattende oplysninger om, at købelovens almindelige regler om krav til salgsgenstanden ikke finder anvendelse, vil købelovens almindelige regler om krav til salgsgenstanden finde anvendelse, jf. de foreslåede §§ 75 b-75 e (lovforslagets § 1, nr. 10).

Den gældende henvisning til § 76, stk. 1, nr. 3, erstattes af en henvisning til § 76, idet den foreslåede § 76 er en uændret videreførelse af det gældende § 76, stk. 1, nr. 3.

Den gældende henvisning til § 76, stk. 1, nr. 1 og 2, erstattes af en henvisning til det foreslåede § 77, stk. 2, idet det foreslåede § 77, stk. 2, viderefører indholdet af de gældende § 76, stk. 1, nr. 1 og 2, i relation til køb omfattet af det gældende § 77, stk. 2, som bliver § 77, stk. 1.

Den gældende betingelse om, at køberen selv skal have mulighed for at være til stede, indgår i den foreslåede nye definition af begrebet offentlig auktion, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 12 (lovforslagets § 1, nr. 4). Det vil således stadig være en betingelse for at lempe kravene til salgsgenstanden ved køb af brugte genstande på offentlig auktion, at køberen har haft mulighed for selv at være til stede ved auktionen.

Ændringen af henvisningerne og ændringen med hensyn til, at køberen selv skal have mulighed for at være til stede ved auktionen, medfører således ingen indholdsmæssige ændringer i forhold til gældende ret.

Købelovens § 77, som ændret ved lovforslagets § 1, nr. 12-15, fraviger de foreslåede §§ 75 b-75 e om kravene til salgsgenstanden. Dette er i overensstemmelse med varedirektivet, jf. direktivets artikel 3, stk. 5, litra a.

Til nr. 14 (§ 77, stk. 1, 2. pkt.)
Købelovens § 77, stk. 2 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 13), der som følge af lovforslagets § 1, nr. 12, bliver § 77, stk. 1, fastsætter, at ved køb af brugte genstande på offentlig auktion, hvor køberen har let adgang til klare og omfattende oplysninger om, at købelovens almindelige regler om krav til salgsgenstanden, jf. §§ 75 b-75 e, ikke finder anvendelse, kan køberen kun under nærmere angivne omstændigheder påberåbe sig, at der foreligger en mangel.

Det foreslås i et nyt *§ 77, stk. 1, 2. pkt.,* at 1. pkt. ikke gælder for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester.

Forslaget indebærer, at den fravigelse ved køb af brugte genstande på offentlig auktion af de ellers gældende krav til salgsgenstanden, der videreføres ved lovforslagets § 1, nr. 13 og 15, ikke vil gælde for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester.

Det betyder, at de almindelige krav til salgsgenstanden, jf. de foreslåede §§ 75 b-75 e, vil gælde for aftaler om levering af digitalt indhold, også hvis brugt digitalt indhold (f.eks. brugte DVD-film) købes på en offentlig auktion. Det samme vil gælde, såfremt det måtte forekomme, at en brugt digital tjeneste købes på en offentlig auktion.

Den foreslåede undtagelse vedrørende levering af digitalt indhold eller digitale tjenester omfatter ikke tilfælde, hvor digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand, sælges sammen med den pågældende løsøregenstand. Fravigelsen af de ellers gældende krav til salgsgenstanden efter købelovens § 77, stk. 2 (fremover § 77, stk. 1), vil således fortsat gælde ved køb af brugte varer med digitale elementer på offentlig auktion, hvor de digitale elementer sælges sammen med den pågældende løsøregenstand.

Købelovens § 77, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 12-15, vil dog ikke gælde for et fysisk medium, der udelukkende bruges som bærer af digitalt indhold, da sådanne fysiske medier følger reglerne om digitalt indhold – og ikke reglerne om varer med digitale elementer – jf. forslaget til købelovens § 4 a, stk. 7 (lovforslagets § 1, nr. 5).

Til nr. 15 (§ 77, stk. 2 og 3)
Købelovens § 77, stk. 2 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 13 og 14), der som følge af lovforslagets § 1, nr. 12, bliver § 77, stk. 1, fastsætter, at ved køb af brugte genstande på offentlig auktion, hvor køberen har let adgang til klare og omfattende oplysninger om, at købelovens almindelige regler om krav til salgsgenstanden, jf. §§ 75 b-75 e, ikke finder anvendelse, kan køberen kun under nærmere angivne omstændigheder påberåbe sig, at der foreligger en mangel. Dette gælder dog ikke for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester.

I det gældende § 77, stk. 2, henvises bl.a. til købelovens § 76, stk. 1, nr. 1 og 2, om mangler ved salgsgenstanden, men disse numre foreslås ikke videreført i den foreslåede § 76 (lovforslagets § 1, nr. 11).

I konsekvens heraf og med henblik på at videreføre det gældende § 77, stk. 2 – fremover § 77, stk. 1 – foreslås det at indsætte to nye stykker i § 77, som viderefører indholdet af de gældende § 76, stk. 1, nr. 1 og 2, i relation til køb af brugte genstande på offentlig auktion.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 1,* at ved køb omfattet af stk. 1 kan køberen endvidere påberåbe sig, at der foreligger en mangel, hvis genstanden ikke svarer til den betegnelse, hvorunder den er solgt, eller sælgeren i øvrigt ved købets afslutning har givet urigtige eller vildledende oplysninger, medmindre disse ikke kan antages at have haft betydning for køberens bedømmelse af genstanden.

Bestemmelsen viderefører indholdet af det hidtil gældende § 76, stk. 1, nr. 1, ved køb omfattet af det foreslåede stk. 1.

Bestemmelsen omfatter ikke oplysninger, der er meddelt efter aftalens indgåelse, f.eks. i en ordrebekræftelse.

De urigtige og vildledende oplysninger kan angå salgsgenstandens fysiske og faktiske egenskaber, f.eks. genstandens brugbarhed og beskaffenhed, herunder kvalitet, holdbarhed og farlighed. Også oplysninger om genstandens værdi, prisforhold, anbefaling eller godkendelse fra en offentlig myndighed, er omfattet. Det er ikke en betingelse for, at et forhold falder ind under bestemmelsen, at sælgeren er klar over, at de pågældende oplysninger er urigtige.

Efter omstændighederne kan oplysninger, der gives, anses for vildledende på grund af deres sammenhæng med oplysninger, der eventuelt forties. Rene fortielser falder uden for § 77, stk. 2, nr. 1, men er omfattet af den foreslåede § 76 om sælgers loyale oplysningspligt.

Præcise oplysninger om bestemte egenskaber ved en salgsgenstand tillægges væsentlig betydning. Det kan f.eks. være urigtige oplysninger om, at en bil har kørt et bestemt antal kilometer, eller at den kun har haft én ejer, urigtige oplysninger om en computers kapacitet, forkerte vaskeanvisninger mv. Mere generelle beskrivelser af salgsgenstanden, f.eks. at en bil er nysynet, tillægges også betydning.

Køberen kan kun påberåbe sig urigtige eller vildledende oplysninger som en del af mangelsvurderingen, hvis køberen rent faktisk har lagt vægt på oplysningerne, da købsaftalen blev indgået. En oplysning antages som udgangspunkt at have haft betydning for køberen, hvis den i almindelighed er egnet til at påvirke efterspørgslen af genstande af den pågældende art, og der ikke foreligger omstændigheder, som indikerer, at køberen ikke har været bekendt med eller ikke har lagt vægt på oplysningen. Hvis sælgeren har gjort køberen opmærksom på, at der er usikkerhed knyttet til de oplysninger, som sælgeren giver, vil oplysningerne efter omstændighederne ikke kunne antages at have haft betydning for køberen. Hvis køberen ved og accepterer, at en oplysning er urigtig, gælder bestemmelsen ikke.

Det er køberen, der har bevisbyrden for, at der foreligger en urigtig eller vildledende oplysning fra sælgeren. Det er derimod sælgeren, der har bevisbyrden for, at de vildledende eller urigtige oplysninger ikke kan antages at have haft betydning for køberens vurdering af salgsgenstanden.

Hvis sælgeren har rettet den urigtige eller vildledende oplysning senest ved aftalens indgåelse, kan køberen ikke påberåbe sig oplysningen, jf. nedenfor om det foreslåede stk. 3.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 2,* at ved køb omfattet af stk. 1, kan køberen endvidere påberåbe sig, at der foreligger en mangel, hvis sælgeren eller et tidligere salgsled har givet oplysninger som nævnt i nr. 1 på salgsgenstandens indpakning, i annoncer eller i andre meddelelser, der er beregnet til at komme til almenhedens eller køberens kundskab.

Bestemmelsen viderefører indholdet af det hidtil gældende § 76, stk. 1, nr. 2, ved køb omfattet af det foreslåede stk. 1.

Tidligere salgsled kan f.eks. være en producent, jf. om dette begreb forslaget til købelovens § 3 a, nr. 1 (lovforslagets § 1, nr. 4), eller en grossist. Bestemmelsen omfatter også andre erhvervsdrivende, der har bistået sælgeren eller tidligere salgsled med markedsføringen af salgsgenstanden. Det samme gælder oplysninger, som stammer fra brancheforeninger, der hjælper medlemmer med markedsføring.

Køberen kan derimod ikke påberåbe sig oplysninger, som f.eks. er fremsat af sælgerens konkurrenter eller private, ligesom køberen ikke kan påberåbe sig oplysninger fra myndigheder, forbrugergrupper eller -organisationer, der fremsættes som led i offentliggørelse af en undersøgelse, test mv. Har sælger selv påberåbt sig sådanne undersøgelser mv., anses oplysningen dog som fremsat af denne.

Det er ikke en betingelse for, at et forhold falder ind under det foreslåede stk. 2, nr. 2, at sælgeren – eller andre erhvervsdrivende, der har givet oplysninger – er klar over, at oplysningerne er urigtige. Køberen kan således over for sælger påberåbe sig oplysninger, selv om sælger har været i god tro om oplysningernes rigtighed.

Bestemmelsen omfatter (i modsætning til det foreslåede stk. 2, nr. 1) ikke kun oplysninger, som er rettet til den konkrete køber, men også oplysninger, der er rettet mod en ubestemt kreds af personer. Bestemmelsen omfatter alle meddelelser, uanset hvilken form de gives i. Der kan f.eks. være tale om oplysninger i annoncer, reklamer, brochurer og brugsanvisninger, på skilte mv. Også oplysninger, der kommer til køberens kendskab, uden at det sker som led i markedsføring, f.eks. oplysninger, som sælgeren fremsætter i et interview, kan påberåbes.

Hvis sælgeren senest ved aftaleindgåelsen har rettet en oplysning, som er givet af et tidligere salgsled eller andre, kan køberen ikke påberåbe sig oplysningen, jf. nedenfor om det foreslåede stk. 3.

Det foreslås i *stk. 3*, at køberen ikke kan påberåbe sig en urigtig eller vildledende oplysning, der er rettet senest ved indgåelsen af aftalen.

Bestemmelsen knytter sig til det foreslåede stk. 2 og viderefører indholdet af det gældende § 76, stk. 2, ved køb omfattet af det foreslåede stk. 1.

Bestemmelsen angiver ikke, hvordan en oplysning skal rettes. Oplysningen skal dog rettes på en tydelig og effektiv måde under hensyn til, på hvilken måde oplysningen oprindeligt er givet, oplysningens betydning og øvrige (relevante) omstændigheder.

Rettes oplysningen på samme måde, som den er givet, anses det for tilstrækkeligt. Det samme gælder en rettelse, som sker på en sådan måde, at den når ud til samme modtagerkreds som den oprindelige meddelelse. Almindeligvis må rettelsen meddeles individuelt til den konkrete køber og fremhæves i samme grad, som den oprindelige oplysning blev.

Oplysninger, der er givet i en annonce i en avis, kan rettes ved, at der indrykkes en annonce med en rettelse. Det er dermed ikke en betingelse, at berigtigelsen kommer til den konkrete købers kundskab. Hvis den urigtige oplysning er givet i en række annoncer, f.eks. som led i en kampagne, er det ikke tilstrækkeligt, at oplysningen berigtiges i en annonce, der kun indrykkes én gang. En urigtig oplysning i en annonce kan altid rettes ved individuel meddelelse til køberen. Det kræves ikke, at det er den person, der har givet oplysningen, der retter den. Sælgeren kan f.eks. rette et tidligere salgsleds oplysninger. Såfremt oplysningerne er blevet rettet på en tilstrækkelig tydelig og effektiv måde, vil køberen ikke kunne påberåbe sig sådanne oplysninger som led i mangelsvurderingen, uanset om køberen rent faktisk måtte have fået kundskab om rettelsen eller ej.

Et udbud på auktion betragtes som udgangspunkt som en opfordring til at gøre tilbud. De oplysninger, der kan komme i betragtning, er således navnlig oplysninger, som er indeholdt i auktionsmaterialet, f.eks. et katalog, en annonce på et auktionssite eller lignende. Når køberen afgiver et bud på auktionen, har dette karakter af et tilbud i aftaleretlig forstand. Indholdet af tilbuddet må fortolkes, således at det hviler på de oplysninger, der er givet i forbindelse med opfordringen til at gøre tilbud.

Køberen skal kunne tage rettelserne i betragtning, inden køberen træffer beslutning om at indgå købsaftalen.

Til nr. 16 (§ 77 a, stk. 1, 1. pkt.)
Købelovens § 77 a, stk. 1, 1. pkt., fastsætter, at afgørelsen af, om salgsgenstanden lider af en mangel, træffes ud fra dens beskaffenhed på tidspunktet for risikoens overgang.

Salgsgenstanden er det, der er genstand for købsaftalen. Det kan være en fysisk løsøregenstand, men også digitalt indhold, fordringer eller rettigheder. Som noget nyt i forhold til gældende ret kan det også være en digital tjeneste, jf. forslaget til købelovens § 4 a, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 5).

Det foreslås at ændre ”risikoens overgang” til ”leveringen”.

Forslaget indebærer, at afgørelsen af, om salgsgenstanden lider af en mangel, fremover skal træffes ud fra dens beskaffenhed på tidspunktet for leveringen.

Hvornår levering er sket, fremgår af købelovens § 73 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 6).

I tilfælde, hvor digitalt indhold, en digital tjeneste eller digitale elementer i en vare med digitale elementer skal leveres løbende over en periode, skal det digitale indhold, den digitale tjeneste eller de digitale elementer være fri for mangler i hele leveringsperioden, jf. forslaget til købelovens § 75 d, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 10).

Ændringen fra risikoens overgang til leveringen som tidspunkt for mangelsvurderingen vil i de fleste tilfælde ikke have nogen praktisk betydning. Risikoens overgang er således sammenfaldende med leveringstidspunktet, jf. købelovens § 17, stk. 1 (der ikke foreslås ændret), medmindre parterne har aftalt andet.

Med den foreslåede ændring af § 77, stk. 1, 1. pkt., gennemfører denne bestemmelse dele af varedirektivets artikel 10, stk. 1 og 2, og dele af direktivet om digitalt indholds artikel 11, stk. 2 og 3.

Til nr. 17 (§ 77 a, stk. 3)
Købelovens § 77 a, stk. 3, fastsætter, at hvis salgsgenstandens manglende overensstemmelse med kravene i §§ 75 a og 76 viser sig inden seks måneder efter leveringen, formodes den manglende overensstemmelse at have været til stede på det i § 77 a, stk. 1, nævnte tidspunkt, medmindre denne formodning er uforenelig med salgsgenstandens eller den manglende overensstemmelses art.

Det følger af lovforslagets § 1, nr. 16, at det i § 77 a, stk. 1, nævnte tidspunkt ændres fra risikoens overgang til leveringen.

Det foreslås at nyaffatte *§ 77 a, stk. 3.* Det foreslås, at hvis en mangel viser sig inden 1 år efter leveringen, ved køb af levende dyr dog inden seks måneder efter leveringen, formodes manglen at have været til stede ved leveringen, medmindre denne formodning er uforenelig med salgsgenstandens eller manglens art, jf. dog stk. 4-6. Dette gælder dog ikke ved køb som nævnt i § 77, dvs. køb af brugte genstande på offentlig auktion.

Det foreslåede § 77 a, stk. 3, viderefører den gældende bestemmelse med nogle sproglige ændringer og præciseringer og med den indholdsmæssige ændring, at formodningen fremover skal gælde i 1 år efter leveringen mod seks måneder efter risikoens overgang i dag. Det foreslås dog at videreføre den gældende periode på seks måneder for så vidt angår køb af levende dyr.

Forslaget betyder, at mangler ved salgsgenstanden, der viser sig inden 1 år efter leveringen, ved køb af levende dyr dog inden seks måneder efter leveringen, skal formodes at have været til stede ved leveringen, medmindre der gør sig særlige forhold gældende.

Bestemmelsen angår tilfælde, hvor køberen efter almindelige bevisbyrderegler har godtgjort, at der på et tidspunkt, som ligger inden for 1 år efter leveringen (6 måneder ved køb af levende dyr), foreligger en mangel, dvs. at salgsgenstanden på det tidspunkt ikke opfylder kravene efter de foreslåede §§ 75 b-76 (lovforslagets § 1, nr. 10 og 11). Når køberen har løftet denne bevisbyrde, er det som udgangspunkt sælgeren, der har bevisbyrden for, at den påviste mangel ikke forelå på leveringstidspunktet. Løfter sælgeren denne bevisbyrde og godtgør, at salgsgenstanden på leveringstidspunktet ikke led af den pågældende mangel, kan køberen ikke rejse krav mod sælgeren i anledning af manglen. Det følger således af købelovens § 77 a, stk. 1 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 16), at afgørelsen af, om salgsgenstanden lider af en mangel, træffes ud fra dens beskaffenhed på tidspunktet for leveringen.

Bestemmelsen er udformet som en formodningsregel. Afkræfter sælgeren formodningen, vil køberen således skulle føre bevis for, at den påviste mangel ved salgsgenstanden forelå på leveringstidspunktet.

Bestemmelsen er endvidere formuleret således, at formodningen alene skal opstilles, hvis dette ikke er uforeneligt med salgsgenstandens eller manglens art. Er der ikke grundlag for formodningen, vil køberen efter almindelige bevisbyrderegler skulle godtgøre, at manglen forelå ved leveringen.

Det vil være uforeneligt med salgsgenstandens og manglens art at opstille en formodning for, at f.eks. friske fødevarer, der efter en måned er gået i fordærv, var mangelfulde ved leveringen.

Den foreslåede bestemmelse regulerer alene spørgsmålet om bevisbyrden for, at en mangel forelå på leveringstidspunktet. Uanset om formodningsreglen finder anvendelse, er det således som nævnt fortsat køberen, som har bevisbyrden for, at der i det hele taget foreligger en mangel.

Det foreslås, at formodningsreglen ikke skal opstilles ved køb, der er omfattet af købelovens § 77 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 12-15). Formodningsreglen vil således ikke gælde ved køb af brugte genstande på offentlig auktion, hvor køberen har let adgang til klare og omfattende oplysninger om, at de almindelige regler om krav til salgsgenstanden, jf. forslaget til købelovens §§ 75 b-75 e (lovforslagets § 1, nr. 1), ikke finder anvendelse.

Det fremgår af forarbejderne til den gældende bestemmelse, at den ligeledes ikke finder anvendelse på den form for auktionskøb, der er omfattet af købelovens § 77 (jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), tillæg A, side 133).

Det foreslåede § 77 a, stk. 3, skal ses i sammenhæng med de foreslåede nye regler i købelovens § 77 a, stk. 4-6 (lovforslagets § 1, nr. 18), hvor der foreslås supplerende regler vedrørende aftaler om løbende levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste (stk. 4) og vedrørende køberens digitale miljøs kompatibilitet med det digitale indholds eller den digitale tjenestes tekniske krav (stk. 5 og 6).

I det omfang andet ikke følger af de foreslåede § 77 a, stk. 4-6, videreføres den gældende formodningsregel med den nævnte ændring fra 6 måneder til 1 år, og formodningsreglen vil også gælde for en enkelt levering eller en række enkeltstående leveringer af digitalt indhold eller digitale tjenester. Formodningsreglen vil gælde i 1 år fra leveringstidspunktet.

Det foreslåede § 77 a, stk. 3, gennemfører varedirektivets artikel 11, stk. 1, og direktivet om digitalt indholds artikel 12, stk. 2.

Til nr. 18 (§ 77 a, stk. 4-6)
Købelovens § 77 a, stk. 3, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 17, fastsætter, at hvis en mangel viser sig inden 1 år efter leveringen, ved køb af levende dyr dog inden seks måneder efter leveringen, formodes manglen at have været til stede ved leveringen, medmindre denne formodning er uforenelig med salgsgenstandens eller manglens art, jf. dog stk. 4-6. Dette gælder dog ikke ved køb som nævnt i § 77 om køb af brugte genstande på offentlig auktion.

Når en mangel viser sig inden 1 år efter leveringen, ved køb af levende dyr dog inden seks måneder efter leveringen, er det således sælgeren, der har bevisbyrden for, at manglen ikke forelå ved leveringen.

Det foreslås at indsætte tre nye stykker i § 77 a, som supplerer og i et vist omfang modificerer denne regel i visse henseender.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.*, at når der er aftalt løbende levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste over en periode, og en mangel ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste viser sig inden for denne periode, har sælgeren bevisbyrden for, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste var fri for mangler i leveringsperioden.

Det foreslås i stk. 4, *2. pkt.*, at når der er aftalt løbende levering over en periode af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en vare med digitale elementer, og en mangel ved de digitale elementer viser sig inden for denne periode eller inden for 2 år efter leveringen, alt efter hvilket tidspunkt der er det seneste, har sælgeren bevisbyrden for, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste var fri for mangler i leveringsperioden.

Forslaget indebærer, at der ved løbende levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste over en periode fremover vil være en formodning for, at en mangel ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som viser sig i denne periode, har været til stede i hele perioden. Når køberen har påvist, at der i leveringsperioden har vist sig en mangel, påhviler det således sælgeren at bevise, at manglen ikke har været til stede i hele leveringsperioden.

Forslaget indebærer endvidere, at for varer med digitale elementer, hvor aftalen foreskriver løbende levering, gælder denne formodning altid i en periode på mindst 2 år for så vidt angår mangler ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Når en mangel viser sig inden for 2 år fra begyndelsen af leveringsperioden, gælder formodningen for, at manglen var til stede i hele leveringsperioden, således også, når leveringsperioden er kortere end 2 år. Er leveringsperioden længere end 2 år, gælder formodningsreglen for så vidt angår mangler ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste i leveringsperioden.

Det foreslås i *stk. 5*, at stk. 3 og 4 ikke finder anvendelse, hvis sælgeren godtgør, at køberens digitale miljø ikke er kompatibelt med det digitale indholds eller den digitale tjenestes tekniske krav, og sælgeren på en klar og forståelig måde oplyste køberen om disse krav inden aftalens indgåelse.

Forslaget indebærer, at sælgeren kan frigøre sig fra formodningsreglerne i stk. 3 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 17) og stk. 4 ved at godtgøre, at køberens digitale miljø ikke er kompatibelt med det digitale indholds eller den digitale tjenestes tekniske krav. Det er i den forbindelse en forudsætning, at køberen inden aftalens indgåelse blev oplyst om de tekniske krav på en klar og forståelig måde.

Begrebet digitalt miljø defineres i forslaget til købelovens § 3 a, nr. 9 (lovforslagets § 1, nr. 4), som hardware, software og netværksforbindelser, der anvendes af køberen til at få adgang til eller gøre brug af digitalt indhold eller en digital tjeneste.

Ved kompatibilitet forstås evne til at fungere med hardware eller software, med hvilket digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt anvendes, uden at det er nødvendigt at konvertere det digitale indhold eller den digitale tjeneste, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 7 (lovforslagets § 1, nr. 4).

Det foreslås i *stk. 6*, at køberen skal samarbejde med sælgeren, i det omfang det med rimelighed er muligt og nødvendigt for at afgøre, om årsagen til manglen ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste findes i køberens digitale miljø. Forpligtelsen til at samarbejde er begrænset til

de teknisk tilgængelige midler, som er mindst forstyrrende for køberen. Hvis køberen ikke samarbejder, og sælgeren har oplyst køberen om de tekniske krav på en klar og forståelig måde inden aftalens indgåelse, har køberen bevisbyrden for, at manglen forelå i leveringsperioden.

Forslaget indebærer, at under forudsætning af, at køberen før aftalens indgåelse på en klar og forståelig måde har fået oplysning om de tekniske krav, som det digitale indhold eller den digitale tjeneste stiller til køberens digitale miljø (dvs. hardware, software og netværksforbindelse), kommer det køberen bevismæssigt til skade, hvis køberen undlader at samarbejde med sælgeren med henblik på at afgøre, om årsagen til manglen ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste findes i køberens digitale miljø.

Køberen er kun forpligtet til at samarbejde med sælgeren herom, i det omfang det med rimelighed er muligt og nødvendigt, og forpligtelsen til at samarbejde er endvidere begrænset til de teknisk tilgængelige midler, som er mindst forstyrrende for køberen.

Det vil ofte være tilstrækkeligt f.eks. at udlevere automatisk genererede hændelsesrapporter eller detaljer om køberens internetforbindelse til den erhvervsdrivende. Kun under ekstraordinære og behørigt begrundede omstændigheder, hvor der på trods af brug af alle andre midler ikke er anden mulighed, kan køberen være nødt til at give virtuel adgang til sit digitale miljø.

Hvis køberen undlader at samarbejde inden for disse rammer, vil det i givet fald det være køberen, der har bevisbyrden for, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste var mangelfuld i den relevante periode.

De foreslåede § 77 a, stk. 4-6, gennemfører varedirektivets artikel 11, stk. 3, og direktivet om digitalt indholds artikel 12, stk. 3-5.

Til nr. 19 (§ 77 b)
Købelovens § 77 b fastsætter, at køberen ikke kan påberåbe sig en mangel, som køberen var eller måtte være bekendt med ved aftalens indgåelse, medmindre der er holdepunkt herfor i aftalen, eller sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed.

Det foreslås at ophæve § 77 b, idet bestemmelsen foreslås erstattet af de foreslåede § 75 c, stk. 3, og § 75 d, stk. 5 (lovforslagets § 1, nr. 10).

Det foreslås i stedet at indsætte en ny bestemmelse om ændringer i løbende aftaler om digitalt indhold og digitale tjenester.

Den foreslåede nye bestemmelse finder anvendelse, når det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres løbende over en periode.

Bestemmelsen angår tilfælde, hvor sælgeren med hjemmel i aftalen ensidigt ændrer det digitale indhold eller den digitale tjeneste i aftalens løbetid på en sådan måde, at det eller den ikke længere opfylder kravene til salgsgenstanden som fastsat i de foreslåede §§ 75 b-75 d (lovforslagets § 1, nr. 10).

Bestemmelsen gælder ikke i tilfælde, hvor parterne indgår en ny aftale om levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, f.eks. som følge af udsendelse af en ny version af det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Bestemmelsen gælder heller ikke i tilfælde, hvor aftalen tillige omfatter elementer af en internetadgangstjeneste (f.eks. en aftale om en bredbåndsforbindelse) eller en nummerbaseret interpersonel kommunikationstjeneste (f.eks. en aftale om en telefonforbindelse), jf. nedenfor om det foreslåede stk. 4.

Det foreslås i *stk. 1*, at når digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres løbende over en periode, kan sælgeren ændre det digitale indhold eller den digitale tjeneste ud over, hvad der er nødvendigt for til stadighed at holde det digitale indhold eller den digitale fri for mangler, jf. de foreslåede §§ 75 b-75 d, hvis fire betingelser er opfyldt.

Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for, at sælgeren under visse betingelser i aftalens løbetid ændrer det digitale indhold eller den digitale tjeneste ud over, hvad der er nødvendigt for at holde det digitale indhold eller digitale tjeneste fri for mangler, jf. herom forslaget til § 75 d, stk. 1.

Med hensyn til forståelsen af udtrykket løbende levering over en periode henvises til bemærkningerne til det foreslåede § 75 d, stk. 1, nr. 1.

Det foreslås i stk. 1, *nr. 1*, at aftalen skal tillade og give en gyldig grund til en sådan ændring.

Sådanne gyldige grunde kunne omfatte tilfælde, hvor ændringen er nødvendig for at tilpasse det digitale indhold eller den digitale tjeneste til et nyt teknisk miljø eller til et stigende antal brugere eller er nødvendig af andre vigtige driftsmæssige grunde.

Det foreslås i stk. 1, *nr. 2*, at ændringen skal foretages uden yderligere omkostninger for køberen.

Det betyder, både at køberen ikke skal betale en højere pris som følge af ændringen, og at køberen ikke i øvrigt må have udgifter som følge af ændringen, eksempelvis til nyt udstyr eller nye applikationer.

Det foreslås i stk. 1, *nr. 3*, at køberen skal orienteres om ændringen på en klar og forståelig måde.

Det foreslås endelig i stk. 1, *nr. 4*, at køberen i de tilfælde, der er nævnt i det foreslåede stk. 2, skal orienteres i rimelig tid forinden på en klar og forståelig måde på et varigt medium om elementerne i og tidspunktet for ændringen og om retten til at ophæve købet i overensstemmelse med stk. 2 eller om muligheden for at beholde det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden en sådan ændring i overensstemmelse med det foreslåede stk. 3.

Som varigt medium anses ethvert middel, som sætter modtageren i stand til at lagre oplysninger rettet personligt til vedkommende med mulighed for fremtidig anvendelse i en periode afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 11 (lovforslagets § 1, nr. 4).

Et varigt medium skal sætte køberen i stand til at lagre oplysningerne så længe, som det er nødvendigt at beskytte køberens interesser som følge af vedkommendes forhold til sælgeren. Sådanne medier vil navnlig omfatte papir, DVD'er, CD'er, USB-nøgler, hukommelseskort eller harddiske samt e-mail.

De foreslåede stk. 2 og 3, som der henvises til i det foreslåede stk. 1, nr. 4, angår tilfælde, hvor ændringen har negativ indvirkning på køberens adgang til eller anvendelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, medmindre en sådan negativ indvirkning er uvæsentlig.

I sådanne tilfælde gælder den yderligere betingelse i stk. 1, nr. 4, om orientering i rimelig tid inden ændringen på et varigt medium, og ud over at få tilbudt at fortsætte med at bruge det digitale indhold eller den digitale tjeneste med ændringen skal køberen have tilbudt enten at ophæve købet (stk. 2) eller at fortsætte med at bruge det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden ændringen (stk. 3).

Det foreslås i *stk. 2*, at køberen er berettiget til at ophæve købet, hvis ændringen har negativ indvirkning på køberens adgang til eller anvendelse af det digitale indhold eller den digitale

tjeneste, medmindre en sådan negativ indvirkning er uvæsentlig, jf. dog det foreslåede stk. 3. I så fald har køberen ret til at ophæve købet gratis inden for 30 dage efter at have modtaget den orientering, der er nævnt i det foreslåede stk. 1, nr. 4, eller fra det tidspunkt, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste er blevet ændret af sælgeren, alt efter hvilken dato der er den seneste.

Vurderingen af, i hvilket omfang ændringer har negativ indvirkning på en købers anvendelse af eller adgang til digitalt indhold eller en digital tjeneste, skal fastslås objektivt under hensyn til arten af og formålet med det pågældende digitale indhold eller den pågældende digitale tjeneste og til den kvalitet, funktionalitet, kompatibilitet samt de øvrige hovedegenskaber, der er almindelige for digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type.

Det foreslåede stk. 2 berører ikke forbrugerens adgang til at opsige en aftale om løbende levering i overensstemmelse med aftalens betingelser, jf. dog de præceptive regler om maksimale bindingsperioder og opsigelsesvarsler i forbrugeraftalelovens § 28.

Det foreslås i *stk. 3*, at det foreslåede stk. 2 om køberens adgang til at ophæve købet ikke finder anvendelse, hvis sælgeren har gjort det muligt for køberen uden yderligere omkostninger at beholde det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden ændring, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste forbliver fri for mangler.

Forslaget indebærer, at når sælgeren tilbyder køberen uden yderligere omkostninger at beholde det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden ændringen, kan køberen ikke i medfør af det foreslåede stk. 2 ophæve købet som følge af ændringen.

Hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som sælgeren har tilbudt køberen at bevare adgangen til, imidlertid ikke længere er i overensstemmelse med de subjektive og objektive krav til salgsgenstanden, kan køberen gøre misligholdelsesbeføjelser gældende i medfør af købelovens regler herom.

Hvis sælgeren gennemfører en ændring, uden at betingelserne i det foreslåede stk. 1 er opfyldt, og ændringen medfører mangler ved salgsgenstanden, kan køberen ligeledes gøre misligholdelsesbeføjelser gældende i medfør af købelovens regler.

Hvis en mangel ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste opstår efter en ændring, men uden at være forårsaget af ændringen, vil køberen tilsvarende fortsat have ret til at påberåbe sig misligholdelsesbeføjelser i medfør af købelovens regler i relation til det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Det foreslås i *stk. 4*, at de foreslåede stk. 1-3 ikke finder anvendelse, når aftalen vedrørende levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste også omfatter elementer af en internetadgangstjeneste eller en nummerbaseret interpersonel kommunikationstjeneste.

Det foreslåede stk. 4 skal ses i sammenhæng med, at købelovens forbrugerkøbsregler efter lovforslaget fortsat ikke vil omfatte elektroniske kommunikationstjenester bortset fra nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester, jf. forslaget til købelovens § 4 a, stk. 4, nr. 2 (lovforslagets § 1, nr. 5). Forbrugerkøbsreglerne vil således f.eks. ikke omfatte aftaler om en telefon- eller bredbåndsforbindelse (fastnet eller mobil).

Er der tale om en blandet aftale, som omfatter en digital tjeneste, der er omfattet af de foreslåede regler, og en tjeneste, der ikke er omfattet heraf, finder forbrugerkøbsreglerne som udgangspunkt anvendelse på de elementer i aftalen, der er omfattet af forbrugerkøbsreglerne, jf. forslaget til købelovens § 4 a, stk. 5 (lovforslagets § 1, nr. 5).

Det foreslåede stk. 4 indebærer, at den foreslåede § 77 b dog ikke gælder, når en køber som en samlet pakke har indgået aftale om dels en internetadgangstjeneste eller en nummerbaseret interpersonel kommunikationstjeneste (eller begge dele), dels levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste som defineret i forslaget til købelovens § 3 a, stk. 2 og 3 (lovforslagets § 1, nr. 4).

De foreslåede regler i stk. 1-3 om ændringer i aftaler om løbende levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste finder således ikke anvendelse, når en sådan aftale indgår i en samlet pakke, der også omfatter en internetadgangstjeneste eller en nummerbaseret interpersonel kommunikationstjeneste.

En internetadgangstjeneste er en offentligt tilgængelig elektronisk kommunikationstjeneste, som leverer adgang til internettet og dermed forbindelse til praktisk taget alle endepunkter på internettet, uanset den anvendte netteknologi og det anvendte terminaludstyr, jf. artikel 2, nr. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/2120 om foranstaltninger vedrørende adgang til det åbne internet og detailtakster for reguleret EU-intern kommunikation.

Som eksempel kan nævnes en aftale om en bredbåndsforbindelse (fastnet eller mobil).

En nummerbaseret interpersonel kommunikationstjeneste er en interpersonel kommunikationstjeneste, der etablerer forbindelse til offentligt tildelte nummerressourcer, dvs. et eller flere numre i nationale eller internationale nummerplaner, eller som muliggør

kommunikation med et eller flere numre i nationale eller internationale nummerplaner, jf. artikel 2, nr. 6, i Rådets og Europa-Parlamentets direktiv (EU) 2018/1972 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation.

Som eksempel kan nævnes en aftale om en telefonforbindelse (fastnet eller mobil).

Den foreslåede nye § 77 b gennemfører direktivet om digitalt indholds artikel 19 og artikel 3, stk. 6, 2. afsnit.

Til nr. 20 (§§ 78-78 e)
Købelovens § 78 fastsætter regler om køberens mangelsbeføjelser, dvs. køberens misligholdelsesbeføjelser, når salgsgenstanden lider af en mangel.

Det foreslås at ophæve § 78 og i stedet indsætte seks nye bestemmelser om køberens mangelsbeføjelser.

Den foreslåede § 78 opregner mere overordnet, hvilke misligholdelsesbeføjelser køberen har, når salgsgenstanden lider af en mangel, herunder som følge af krænkelse af tredjemands ret.

Den foreslåede § 78 a angår beføjelserne afhjælpning og omlevering.

Den foreslåede § 78 b angår betingelserne for forholdsmæssigt afslag og ophævelse, mens den foreslåede § 78 c regulerer dels beregningen af et forholdsmæssigt afslag, dels gennemførelsen af en ophævelse af købet.

Den foreslåede § 78 d indeholder supplerende regler om ophævelse af køb af digitalt indhold og digitale tjenester, og den foreslåede § 78 e angår forholdet mellem ophævelse af købet og salgsgenstandens hændelige undergang mv.

De foreslåede § 78 b, stk. 4, § 78 c, stk. 2-5, og §§ 78 d og 78 e finder tilsvarende anvendelse, når købet ophæves på grund af forsinkelse, jf. forslaget til købelovens § 74, stk. 4 (lovforslagets § 1, nr. 9).

De foreslåede §§ 78-78 e regulerer ikke køberens ret til erstatning for mangler, da dette spørgsmål reguleres af købelovens § 80 (der ikke foreslås ændret).

Til § 78

Det foreslås i *stk. 1*, at hvis salgsgenstanden lider af en mangel, har køberen ret til afhjælpning, omlevering, forholdsmæssigt afslag i prisen eller ophævelse af købet efter reglerne i de foreslåede §§ 78 a-78 e.

Det foreslås i *stk. 2*, at dette også gælder, når manglen skyldes en begrænsning som følge af krænkelse af tredjemands ret.

Den foreslåede bestemmelse opregner køberens misligholdelsesbeføjelser, nemlig afhjælpning, omlevering, forholdsmæssigt afslag i prisen og ophævelse af købet.

Selve misligholdelsesbeføjelserne er de samme som efter gældende ret med den ændring, at beføjelsen om passende afslag i købesummen ændres til en beføjelse om forholdsmæssigt afslag i prisen.

Den foreslåede bestemmelse henviser til de foreslåede §§ 78 a-78 e, som indeholder de nærmere regler om køberens udøvelse af de forskellige beføjelser.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter herudover den grundlæggende betingelse for udøvelsen af beføjelserne, nemlig at salgsgenstanden lider af en mangel.

Salgsgenstanden lider af en mangel, når den ikke opfylder de krav, som fremgår af de foreslåede §§ 75 b-75 e (lovforslagets § 1, nr. 10), eller når sælgeren har tilsidesat sin loyale oplysningspligt som fastsat i den foreslåede § 76 (lovforslagets § 1, nr. 11).

Dette gælder også, når manglen skyldes en begrænsning som følge af krænkelse af tredjemands ret, jf. udtrykkeligt det foreslåede stk. 2.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse ikke ændrer ved, at også andre retsmangler kan påberåbes af køberen som en misligholdelse.
Med hensyn til tidspunktet for mangelsvurderingen henvises til købelovens § 77 a (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 16-18).

Den foreslåede § 78 gennemfører varedirektivets artikel 9 og artikel 13, stk. 1, og direktivet om digitalt indholds artikel 10 og artikel 14, stk. 1.

Til § 78 a

Bestemmelsen angår misligholdelsesbeføjelserne afhjælpning og omlevering.

Det foreslås i *stk. 1*, at køberen kan vælge mellem afhjælpning og omlevering, jf. dog stk. 2 og 3.

Det betyder, at hvis salgsgenstanden lider af en mangel, jf. herom den foreslåede § 78, kan køberen som udgangspunkt kræve, at sælgeren gør salgsgenstanden fri for mangler enten ved at reparere den leverede salgsgenstand (afhjælpning) eller ved at levere en ny mangelfri salgsgenstand i stedet for den mangelfulde (omlevering).

Det betyder endvidere, at køberen som udgangspunkt har valgfrihed mellem at kræve afhjælpning eller omlevering.

Det foreslås imidlertid i *stk. 2, 1. pkt.*, at sælgeren kan afvise at foretage afhjælpning eller omlevering, hvis afhjælpning henholdsvis omlevering er umulig eller ville påføre sælgeren uforholdsmæssigt store udgifter under hensyn til alle omstændigheder, herunder den værdi, salgsgenstanden ville have, hvis den var mangelfri, manglens betydning, og om den alternative beføjelse kunne foretages uden væsentlig ulempe for køberen.

Det betyder, at køberen ikke kan vælge afhjælpning, hvis afhjælpning er umulig eller ville påføre sælgeren uforholdsmæssigt store udgifter. Vurderingen af, om udgifterne ved afhjælpning ville være uforholdsmæssigt store, skal foretages under hensyn til alle omstændigheder, herunder den værdi, salgsgenstanden ville have, hvis den var mangelfri, manglens betydning, og om omlevering kunne foretages uden væsentlig ulempe for køberen.

Det betyder endvidere, at køberen ikke kan vælge omlevering, hvis omlevering er umulig eller ville påføre sælgeren uforholdsmæssigt store udgifter. Vurderingen af, om udgifterne ved omlevering ville være uforholdsmæssigt store, skal foretages under hensyn til alle omstændigheder, herunder den værdi, salgsgenstanden ville have, hvis den var mangelfri, manglens betydning, og om afhjælpning kunne foretages uden væsentlig ulempe for køberen.

Det foreslås endvidere i stk. 2, *2. pkt.*, at ved levering af digitalt indhold og digitale tjenester har sælgeren valgret mellem afhjælpning og omlevering.

Det betyder, at sælgeren afhængigt af det digitale indholds eller den digitale tjenestes tekniske karakteristika kan vælge måden at gøre det digitale indhold eller den digitale tjeneste fri for mangler på. Som eksempler kan nævnes, at sælgeren frigiver opdateringer eller stiller en ny kopi af det digitale indhold eller den digitale tjeneste til rådighed for køberen.

Det foreslås i *stk. 3*, at hvis både afhjælpning og omlevering er umulig eller ville påføre sælgeren uforholdsmæssigt store udgifter under hensyn til de omstændigheder, der er nævnt i stk. 2, kan sælgeren afvise såvel afhjælpning som omlevering.

Det betyder, at køberen hverken har ret til afhjælpning eller omlevering, hvis begge er umulige eller ville påføre sælgeren uforholdsmæssigt store udgifter. Vurderingen af, om udgifterne ved omlevering ville være uforholdsmæssigt store skal foretages under hensyn til alle omstændigheder, herunder den værdi, salgsgenstanden ville have, hvis den var mangelfri, og manglens betydning. Hvis salgsgenstanden befinder sig et andet sted end der, hvor den oprindeligt blev leveret, kan omkostningerne ved porto og fragt f.eks. blive uforholdsmæssigt store for sælgeren.

Når køberen hverken har ret til afhjælpning eller omlevering, vil køberen være henvist til at kræve forholdsmæssigt afslag i prisen eller ophævelse af købet, jf. herom den foreslåede § 78 b.

De foreslåede § 78 a, stk. 1-3, svarer til de hidtil gældende § 78, stk. 1, nr. 1 og 2, og stk. 2, dog således at det foreslåede § 78 a, stk. 2, 2. pkt., om digitalt indhold og digitale tjenester er nyt.

Det foreslås i *stk. 4, nr. 1*, at afhjælpning eller omlevering skal foretages gratis, dvs. fri for de omkostninger, der er nødvendige for, at salgsgenstanden bliver fri for mangler, navnlig forsendelses- eller transportomkostninger, arbejdsløn og materialeomkostninger.

Det betyder, at sælgeren skal afholde alle omkostninger i forbindelse med, at salgsgenstanden bliver fri for mangler enten ved afhjælpning eller ved omlevering. Det gælder også omkostninger forbundet med udviklingen af en opdatering til digitalt indhold eller en digitale tjeneste, som er nødvendig for, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste bliver fri for mangler.

Det foreslås i stk. 4*, nr. 2*, at afhjælpning eller omlevering skal foretages inden for rimelig tid fra det tidspunkt, hvor sælgeren er blevet underrettet af køberen om manglen.

Ved afgørelsen af, om afhjælpning eller omlevering er sket inden for rimelig tid, skal der navnlig tages hensyn til salgsgenstandens art, manglens beskaffenhed og køberens behov for genstanden, herunder om sælgeren for egen regning har stillet en erstatningsgenstand til køberens rådighed, jf. købelovens § 79, stk. 1 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 21).

Rimelig tid til at foretage en afhjælpning eller omlevering bør i den forbindelse forstås som den kortest mulige tid, der er nødvendig for at foretage afhjælpning eller omlevering under hensyn til de nævnte forhold. Salgsgenstandens art omfatter også dens kompleksitet, og ved vurderingen af manglens beskaffenhed indgår både manglens art og alvor og den indsats, der er nødvendig for at foretage afhjælpning eller omlevering.

Efter gældende ret regnes fristen ligeledes fra det tidspunkt, hvor sælgeren blev underrettet om manglen. Stiller køberen ikke salgsgenstanden til rådighed for sælgeren, jf. herom det foreslåede stk. 6, 1. pkt., kan dette ikke komme sælgeren til skade ved vurderingen af, om der er sket afhjælpning eller omlevering inden for rimelig tid.

Købelovens § 79, stk. 1, foreslås alene redaktionelt ændret, idet henvisningen til det gældende § 78, stk. 4, foreslås ændret til det foreslåede § 78 a, stk. 4, nr. 2. Der foreslås således ingen ændringer i forhold til gældende ret med hensyn til vurderingen af, om afhjælpning eller omlevering er sket inden for rimelig tid.

Det foreslås i stk. 4*, nr. 3*, at afhjælpning eller omlevering skal foretages uden væsentlig ulempe for køberen under hensyn til salgsgenstandens karakter eller art og køberens formål med at anskaffe salgsgenstanden.

Køberen vil have ret til at få tilbagebetalt eventuelle beløb, som er betalt for en afhjælpning i strid med reglerne herom, og vil efter omstændighederne have ret til erstatning efter de almindelige regler herom.

Det foreslåede § 78 a, stk. 4, svarer til det hidtil gældende § 78, stk. 4, 1. pkt.

Det foreslås i *stk. 5*, at køberen kan lade manglen afhjælpe for sælgerens regning, hvis sælgeren ikke har foretaget afhjælpning eller omlevering i overensstemmelse med det foreslåede stk. 4, og afhjælpningen kan ske uden uforholdsmæssige omkostninger.

Det betyder, at hvis sælgeren ikke inden for rimelig tid sørger for gratis afhjælpning eller omlevering uden væsentlig ulempe for køberen, kan køberen antage en tredjemand til at reparere salgsgenstanden og kræve, at sælgeren refunderer køberens udgift hertil. Det er en forudsætning, at udgiften ikke er uforholdsmæssig. Om udgiften er uforholdsmæssig, vil skulle vurderes ud fra samme omstændigheder som nævnt i det foreslåede stk. 2, herunder den værdi, salgsgenstanden ville have, hvis den var mangelfri, og manglens betydning.

Det foreslåede § 78 a, stk. 5, viderefører det hidtil gældende § 78, stk. 4, 2. pkt., sidste led.

De foreslåede *stk. 6-8* indeholder supplerende regler om afhjælpning eller omlevering af andet end digitalt indhold eller digitale tjenester.

Disse regler gælder således ikke for digitalt indhold eller digitale tjenester, der ikke er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand, eller som ikke sælges sammen med en løsøregenstand. Reglerne gælder derimod for varer med digitale elementer, hvor de digitale elementer sælges sammen med den pågældende løsøregenstand. Reglerne gælder dog ikke for et fysisk medium, der udelukkende bruges som bærer af digitalt indhold, da sådanne fysiske medier følger reglerne om digitalt indhold – og ikke reglerne om varer med digitale elementer – jf. forslaget til købelovens § 4 a, stk. 7 (lovforslagets § 1, nr. 5).

Det foreslås i *stk. 6*, at hvis manglen udbedres ved afhjælpning eller omlevering af andet end digitalt indhold eller en digital tjeneste, skal køberen stille salgsgenstanden til rådighed for sælgeren, og sælgeren skal for egen regning tage den salgsgenstand tilbage, der er sket omlevering for.

Det betyder, at køberen skal stille varen til rådighed for sælgeren med henblik på afhjælpning eller omlevering.

Det betyder endvidere, at ved omlevering sker også returneringen af den mangelfulde salgsgenstand for sælgerens regning.

Det foreslås i *stk. 7*, at hvis en afhjælpning som nævnt i stk. 6 kræver fjernelse af en salgsgenstand, der er blevet installeret under hensyn til dens art og formål, inden manglen viste sig, eller hvis en sådan salgsgenstand skal omleveres, skal sælgeren fjerne den mangelfulde salgsgenstand og installere den omleverede eller afhjulpne salgsgenstand eller afholde udgifterne hertil.

Det foreslåede stk. 7 indebærer, at når en salgsgenstand faktisk er blevet installeret, inden manglen viste sig, og installationen er i overensstemmelse med salgsgenstandens art og formål, skal sælgeren i tilfælde af afhjælpning eller omlevering også sørge for eller betale for nødvendig af- og geninstallation af salgsgenstanden.

Det foreslås i *stk. 8*, at køberen i tilfælde som nævnt i stk. 6 ikke skal betale for normal brug af en omleveret salgsgenstand i tiden forud for omleveringen.

Det betyder, at køberen ikke over for sælgeren er ansvarlig for eventuel værdiforringelse som følge af normal brug forud for omleveringen. Der vil være tale om normal brug, når den er i overensstemmelse med salgsgenstandens art og formål.

Er en returneret salgsgenstand derimod som følge af unormal brug, herunder uforsvarlig opbevaring eller lignende, blevet værdiforringet i større grad, end normal brug ville have ført til, kan sælgeren efter almindelige erstatningsregler kræve erstatning fra køberen.

Den foreslåede § 78 a gennemfører varedirektivets artikel 13, stk. 2 og 3, og artikel 14 og direktivet om digitalt indholds artikel 14, stk. 2 og 3.

Til § 78 b

Bestemmelsen angår misligholdelsesbeføjelserne forholdsmæssigt afslag i prisen og ophævelse af købet.

Det foreslås i *stk. 1*, at køberen har ret til enten et forholdsmæssigt afslag i prisen eller til ophævelse af købet, hvis en af fire nærmere angivne situationer foreligger, jf. nr. 1-4.

Ophævelse af købet forudsætter dog som udgangspunkt, at manglen ikke er uvæsentlig, eller at der er tale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, hvor modydelsen ikke er et pengebeløb eller et digitalt udtryk for værdi, men derimod personoplysninger, jf. nedenfor om det foreslåede stk. 2.

Forholdsmæssigt afslag i prisen forudsætter, at køberen skal betale en pris. Hvis modydelsen i en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste alene er personoplysninger, kan køberen ikke få et forholdsmæssigt afslag i prisen, men er i givet fald henvist til at ophæve købet.

Beføjelserne ophævelse af købet og forholdsmæssigt afslag i prisen er alternativer, og valget mellem dem tilkommer køberen, dog med forbehold for det anførte om uvæsentlige mangler og aftaler, hvor modydelsen alene er personoplysninger. At køberen ikke samtidig kan kræve forholdsmæssigt afslag i prisen og ophævelse af købet, har sammenhæng med, at ophævelsen af købet indebærer, at hver af parterne skal tilbagelevere det modtagne, og at køberen således bl.a. skal have den fulde købesum tilbage.

Det foreslåede *nr. 1* omfatter tilfælde, hvor sælgeren ikke har foretaget afhjælpning eller omlevering eller ikke har foretaget afhjælpning eller omlevering i overensstemmelse med de

foreslåede § 78 a, stk. 6 og 7, eller ikke har foretaget afhjælpning eller omlevering af digitalt indhold eller en digital tjeneste i overensstemmelse med § 78 a, stk. 4.

Det betyder, at køberen for det første har ret til forholdsmæssigt afslag i prisen eller ophævelse af købet, hvis sælgeren slet ikke har foretaget afhjælpning eller omlevering. Dette gælder for alle køb, herunder køb af digitalt indhold, digitale tjenester og varer med digitale elementer.

Den foreslåede ordlyd, at "sælgeren ikke har foretaget afhjælpning eller omlevering", omfatter både tilfælde, hvor sælgeren ifølge de foreslåede § 78 a, stk. 1-3, var forpligtet til at foretage afhjælpning eller omlevering, men faktisk ikke har afhjulpet eller omleveret, og tilfælde, hvor sælgeren ifølge de foreslåede § 78 a, stk. 1-3, kunne afvise at foretage afhjælpning eller omlevering på grund af umulighed eller uforholdsmæssige udgifter.

Køberen har for det andet ret til forholdsmæssigt afslag i prisen eller ophævelse af købet, hvis sælgeren har foretaget afhjælpning eller omlevering, men i den forbindelse ikke har overholdt det foreslåede § 78 a, stk. 6, om, at sælgeren for egen regning skal tage den salgsgenstand tilbage, der er sket omlevering for, eller det foreslåede § 78 a, stk. 7, om, at sælgeren efter omstændighederne skal sørge for eller betale for nødvendig af- og geninstallation af en mangelfuld salgsgenstand. Eftersom de foreslåede § 78 a, stk. 6 og 7, gælder for andet end digitalt indhold og digitale tjenester, gælder denne ret til forholdsmæssigt afslag i prisen eller ophævelse af købet ligeledes kun for andet end digitalt indhold og digitale tjenester. Retten gælder således ikke for digitalt indhold og digitale tjenester, der ikke er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand, eller som ikke er solgt sammen med en løsøregenstand. Retten gælder derimod for varer med digitale elementer, hvor de digitale elementer er solgt sammen med den pågældende løsøregenstand.

Køberen har for det tredje ret til forholdsmæssigt afslag i prisen eller ophævelse af købet, hvis sælgeren har foretaget afhjælpning eller omlevering af digitalt indhold og digitale tjenester, men i den forbindelse ikke har overholdt det foreslåede § 78 a, stk. 4, om, at afhjælpning skal foretages gratis, inden for rimelig tid og uden væsentlig ulempe for køberen. Dette gælder alene for digitalt indhold og digitale tjenester, der ikke er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand, eller som ikke sælges sammen med en løsøregenstand.

Køberen vil ved køb af varer, herunder varer med digitale elementer, have ret til at få tilbagebetalt eventuelle beløb, som er betalt for en afhjælpning i strid med reglerne herom, og vil efter omstændighederne have ret til erstatning efter de almindelige regler herom, men køberen har ikke også ret til forholdsmæssigt afslag i prisen eller ophævelse af aftalen i disse tilfælde.

Det foreslåede *nr. 2* omfatter tilfælde, hvor salgsgenstanden forbliver mangelfuld, selv om sælgeren har forsøgt at foretage afhjælpning eller omlevering.

Det betyder, at køberen har ret til forholdsmæssigt afslag i prisen eller ophævelse af købet, hvis sælgeren uden succes har forsøgt at gøre salgsgenstanden fri for mangler ved afhjælpning eller omlevering. Det omfatter f.eks. tilfælde, hvor en mangel ikke er blevet afhjulpet eller kun delvis er blevet afhjulpet, tilfælde, hvor en mangel er blevet afhjulpet, men hvor salgsgenstanden under sælgerens afhjælpning er blevet påført en ny mangel, og tilfælde, hvor en omleveret salgsgenstand også er mangelfuld, hvad enten manglen er af samme eller anden karakter som manglen ved den først leverede salgsgenstand. Navnlig for dyre eller komplekse varer kan det imidlertid være berettiget at give sælgeren endnu et forsøg på at afhjælpe manglen, før køberen har ret til at kræve forholdsmæssigt afslag eller ophævelse af købet.

Det foreslåede *nr. 3* omfatter tilfælde, hvor manglen er af en så alvorlig karakter, at et omgående afslag i prisen eller omgående ophævelse af købet er berettiget.

Køberen kan generelt ikke ophæve købet, hvis manglen er uvæsentlig, jf. nedenfor om det foreslåede stk. 2. Det foreslåede stk. 1, nr. 3, angår til sammenligning hermed tilfælde, hvor manglen ikke alene ikke er uvæsentlig, men er af så alvorlig karakter, at køberen er berettiget til omgående at kræve afslag i prisen eller ophævelse af købet. Bestemmelsen fraviger således den almindelige rækkefølge af misligholdelsesbeføjelser, hvor afhjælpning og omlevering som udgangspunkt går forud for forholdsmæssigt afslag og ophævelse af købet.

Det betyder, at hvis manglen er af en sådan alvorlig karakter, har køberen ret til forholdsmæssigt afslag i prisen eller ophævelse af købet uden at skulle afvente sælgerens eventuelle tilbud om og forsøg på at bringe salgsgenstanden fri for mangler ved afhjælpning eller omlevering.

Om det er tilfældet, vil afhænge af sagens omstændigheder, herunder salgsgenstandens art og værdi og manglens art og betydning. Det bør også tages i betragtning, om køberen kan forventes at bevare tilliden til sælgerens evne til at gøre varen fri for mangler eller ej, f.eks. hvis det samme problem opstår to gange. På samme måde kan en mangel i visse situationer have en så alvorlig karakter, at køberen ikke kan bevare tilliden til sælgerens evne til at gøre varen fri for mangler, eksempelvis når manglen i alvorlig grad berører køberens evne til at anvende salgsgenstanden på sædvanlig måde, og køberen ikke kan forventes at have tillid til, at sælgerens afhjælpning eller omlevering vil udbedre problemet.

Som eksempel på en mangel af alvorlig karakter, der kan give ret til umiddelbart at kræve afslag i prisen eller ophævelse af købet, kan nævnes, at køberen får leveret antivirussoftware, der selv er inficeret med virus.

Det foreslåede *nr. 4* omfatter tilfælde, hvor sælgeren har tilkendegivet, eller det fremgår tydeligt af omstændighederne, at sælgeren ikke vil foretage afhjælpning eller omlevering inden for rimelig tid eller uden væsentlig ulempe for køberen.

Det betyder, at køberen har ret til forholdsmæssigt afslag i prisen eller ophævelse af købet, f.eks. hvis sælgeren har tilkendegivet slet ikke at ville foretage afhjælpning eller omlevering.

Køberen har også ret til forholdsmæssigt afslag i prisen eller ophævelse af købet, hvis sælgerens tilkendegivelser vedrørende afhjælpning eller omlevering indebærer, at afhjælpning eller omlevering ikke vil blive foretaget inden rimelig tid eller uden væsentlig ulempe for køberen.

Det samme gælder, hvor dette ikke fremgår af sælgerens tilkendegivelser, men tydeligt fremgår af omstændighederne i øvrigt, eksempelvis de faktiske foranstaltninger, sælgeren har truffet med henblik på afhjælpning eller omlevering.

Det foreslås i *stk. 2, 1. og 2. pkt.*, at køberen ikke er berettiget til at ophæve købet, hvis manglen er uvæsentlig, og at sælgeren har bevisbyrden for, at manglen er uvæsentlig.

Det betyder, at ud over at betingelserne i det foreslåede stk. 1 skal være opfyldt, er det endvidere som udgangspunkt et krav, at manglen ikke er uvæsentlig, for at køberen skal kunne ophæve købet. Det er i den forbindelse sælgeren, der har bevisbyrden for, at manglen er uvæsentlig.

Det foreslås dog i stk. 2, *3. pkt.*, at det foreslåede 1. pkt. ikke skal finde anvendelse på digitalt indhold og digitale tjenester, som ikke leveres mod betaling af et pengebeløb eller et digitalt udtryk for værdi.

Det betyder, at en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, hvor modydelsen ikke er betaling af et pengebeløb eller et digitalt udtryk for værdi, men derimod personoplysninger, jf. det foreslåede § 4 a, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 5), kan hæves, når blot betingelserne i det foreslåede stk. 1 er opfyldt. Det er ved ophævelse af sådanne aftaler uden betydning, om manglen er uvæsentlig, og enhver mangel, som ikke afhjælpes, giver køberen ret til at ophæve købet.

Det foreslås endvidere i stk. 3, *4. pkt.,* at 1. pkt. i øvrigt ikke berører køberens ret til ophævelse af købet, når afhjælpning eller omlevering ikke er sket.

Det betyder, at køberens ret til ophævelse af købet, når afhjælpning eller omlevering slet ikke er sket, jf. det foreslåede stk. 1, nr. 1, 1. led, ikke berøres af det foreslåede stk. 3, 1. pkt. Når afhjælpning eller omlevering slet ikke er sket, vil køberen således have ret til at ophæve købet, uanset om manglen er uvæsentlig.

Forslaget om, at køberen skal have ret til at ophæve købet, når en uvæsentlig mangel ikke udbedres ved afhjælpning eller omlevering, er en videreførelse af gældende ret, jf. den gældende bestemmelse i købelovens § 78, stk. 4, hvorefter køberen kan hæve, hvis afhjælpning eller omlevering ikke er sket inden for rimelig tid, uanset om manglen er uvæsentlig eller ej.

Det foreslås i *stk. 3*, at hvis kun nogle af de leverede genstande er mangelfulde, kan køberen ophæve købet af dels de mangelfulde genstande, dels andre genstande, som køberen har købt sammen med de mangelfulde genstande, hvis køberen ikke med rimelighed kan forventes at acceptere kun at beholde de genstande, der er fri for mangler. 1. pkt. gælder ikke for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester.

Det foreslåede stk. 3 omfatter løsøregenstande, herunder varer med digitale elementer, men ikke aftaler udelukkende om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste.

Det foreslåede stk. 3 indebærer, at når der foreligger en hævebegrundende mangel, jf. herom de foreslåede stk. 1 og 2, vedrørende en del af de leverede genstande, kan køberen altid ophæve købet særskilt for så vidt angår disse genstande. Derimod vil det afhænge af en konkret vurdering af, om køberen med rimelighed kan forventes at acceptere kun at beholde de genstande, der er fri for mangler, om køberen kan ophæve hele købet.

Det foreslåede stk. 3 viderefører i det væsentlige den retstilstand, der bl.a. følger af købelovens § 46. Det foreslås i den forbindelse, at § 46 fremover ikke skal gælde i forbrugerkøb, jf. lovforslagets § 1, nr. 3 (ændring af købelovens § 1 a, stk. 3).

Det foreslås i *stk. 4*, at køberen udøver sin ret til at ophæve købet ved en erklæring til sælgeren om, at køberen har besluttet at ophæve købet.

Der gælder ingen formkrav til erklæringen, som således kan gives mundtligt eller skriftligt, herunder ved digital kommunikation.

Det foreslåede stk. 4 finder tilsvarende anvendelse ved ophævelse af købet på grund af forsinkelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 9 (købelovens § 74, stk. 4).

Den foreslåede § 78 b gennemfører varedirektivets artikel 13, stk. 4 og 5, og artikel 16, stk. 1 og 2, og direktivet om digitalt indholds artikel 14, stk. 4 og 6, og artikel 15.

Til § 78 c

Den foreslåede § 78 c fastsætter nærmere regler om misligholdelsesbeføjelserne forholdsmæssigt afslag i prisen og ophævelse af købet, idet betingelserne for, hvornår køberen har ret til forholdsmæssigt afslag eller ophævelse af købet som følge af mangler foreslås fastsat ved den foreslåede § 78 b.

Betingelserne for, hvornår køberen har ret til at ophæve aftalen på grund af forsinkelse fremgår af købelovens § 74, stk. 3, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 8. Det foreslås, at de foreslåede § 78 c, stk. 2- 5, skal finde tilsvarende anvendelse ved ophævelse på grund af forsinkelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 9 (købelovens § 74, stk. 4).

Det foreslås i *stk. 1*, at afslag i prisen skal fastsættes forholdsmæssigt på grundlag af den lavere værdi af den salgsgenstand, som køberen har modtaget, i forhold til den værdi, salgsgenstanden ville have haft, hvis den havde været fri for mangler. Når digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres over en periode, omfatter prisafslaget den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste var mangelfuld.

Det betyder, at afslag i prisen skal fastsættes i forhold til værdien af salgsgenstanden med og uden mangel, jf. det foreslåede *1. pkt*. Er salgsgenstanden f.eks. 20 pct. mindre værd med manglen end i mangelfri stand, udgør det forholdsmæssige afslag 20 pct. af prisen.

Hvor aftalen fastsætter, at digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres over en periode, og har manglen alene været til stede i en del af perioden, omfatter afslaget endvidere den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste var mangelfuld, jf. det foreslåede *2. pkt*. Har det digitale indhold eller den digitale tjeneste f.eks. været mangelfuld i 50 pct. af den samlede aftaleperiode, udgør det forholdsmæssige afslag således 50 pct. af afslaget beregnet i forhold til værdiforringelsen efter 1. pkt.

Det foreslåede § 78 c, stk. 1, adskiller sig fra det hidtil gældende § 78, stk. 1, nr. 3, hvorefter der er mulighed for et passende afslag i købesummen, dvs. også for mangler, der ikke er værdiforringende. Fremover vil der alene være ret til afslag i købesummen, når en mangel er

værdiforringende. Dette berører ikke forbrugerens ret til ophævelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Det foreslås i *stk. 2*, at ved ophævelse af købet skal sælgeren tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen, og køberen skal for sælgerens regning tilbagelevere salgsgenstanden til sælgeren, jf. dog de foreslåede § 78 d, stk. 5, og § 78 e. Når digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres over en periode, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en periode forud for ophævelsen af købet var fri for mangler, omfatter tilbagebetalingen den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste var mangelfuld, og den periode, der ville have resteret, hvis købet ikke var blevet ophævet.

Det foreslåede *1. pkt.* betyder *for det første*, at ophævelse af købet indebærer, at sælgeren som udgangspunkt skal tilbagebetale hele købesummen og alle andre beløb, som køberen har betalt i henhold til aftalen.

Hvor aftalen fastsætter, at digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres over en periode, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en periode forud for ophævelsen af købet var fri for mangler, skal sælgeren dog ikke tilbagebetale køberens betaling for den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste var fri for mangler, jf. *2. pkt*.

Det foreslåede 2. pkt. finder anvendelse på aftaler om løbende levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en del af perioden forud for ophævelsen af købet var fri for mangler. Det finder ikke anvendelse på varer med digitale elementer.

I sådanne tilfælde indebærer ophævelse af købet, at sælgeren skal tilbagebetale køberens betaling dels for den periode før ophævelsen, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste var mangelfuld, dels for perioden efter ophævelsen. Tilbagebetaling for perioden efter ophævelsen vil i sagens natur kun være relevant, i det omfang køberen har betalt for en fremtidig periode.

Der er med det foreslåede stk. 2 ikke tilsigtet ændringer i gældende retspraksis i relation til andet end digitalt indhold og digitale tjenester, hvorefter en køber, der har haft nytte af salgsgenstanden, mens den har været i køberens besiddelse, efter omstændighederne kan blive pålagt at godtgøre sælgeren værdien af nytten, når aftalen ophæves (i praksis som et fradrag for nytteværdi i den købesum, som sælgeren skal tilbagebetale). Dette gælder også for varer med digitale elementer.

De foreslåede stk. 3-5 indeholder supplerende regler om betalingstidspunkt og betalingsmåde for sælgerens tilbagebetaling, jf. nærmere nedenfor.

Det foreslåede 1. pkt. betyder *for det andet*, at køberen som udgangspunkt for sælgerens regning skal tilbagelevere salgsgenstanden til sælgeren.

Det vil afhænge af omstændighederne, hvad tilbagelevering af salgsgenstanden konkret indebærer i en given ophævelsessituation. "Tilbagelevering" er i denne sammenhæng ikke synonymt med "tilbagesendelse", men er et bredere begreb, der bl.a. indbefatter tilbagesendelse. De øvrige sprogversioner anvender således forskellige ord i varedirektivets artikel 16, stk. 3, litra a og b, for de danske ord "tilbagelevere/tilbageleveret" (svensk "återsända" over for "skickat tilbaka", engelsk "return" over for "sent back", tysk "zurückgegeben" over for "zurückgesandt" og fransk "restitue" over for "renvoi").

Tilbageleveringen af salgsgenstanden, herunder i givet fald en tilbagesendelse, skal ske for sælgerens regning.

Tilbagelevering af salgsgenstanden er relevant, når aftalen angår andet end digitalt indhold og digitale tjenester, herunder når aftalen angår varer med digitale elementer.

Tilbagelevering af salgsgenstanden kan også være relevant ved aftaler om digitalt indhold, der leveres på et fysisk medium, for så vidt angår selve det fysiske medium. Om denne situation gælder imidlertid det foreslåede § 78 d, stk. 5, og ikke det foreslåede § 78 c, stk. 2, 1. pkt., 2. led.

Ved aftaler om digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, og ved aftaler om digitale tjenester er tilbagelevering af en salgsgenstand ikke relevant, og det foreslåede § 78 c, stk. 2, 1. pkt., 2. led, er derfor heller ikke relevant i sådanne tilfælde. I sådanne tilfælde gælder de foreslåede § 78 d, stk. 1-4.

Den foreslåede bestemmelse i § 78 c, stk. 2, 1. pkt., 2. led, suppleres og modificeres af den foreslåede § 78 e. Den foreslåede § 78 e fastsætter, at salgsgenstanden ved køberens tilbagelevering som udgangspunkt skal være i væsentlig samme stand og mængde som ved leveringen. Dette gælder dog ikke ved salgsgenstandens hændelige undergang mv., jf. nærmere den foreslåede § 78 e og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede stk. 2 finder som nævnt tilsvarende anvendelse ved ophævelse af købet på grund af forsinkelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 9 (købelovens § 74, stk. 4).

Det foreslås i *stk. 3*, at ved aftaler om levering af andet end digitalt indhold eller en digital tjeneste skal tilbagebetaling af købesummen efter det foreslåede stk. 2 ske ved sælgerens modtagelse af salgsgenstanden eller dokumentation for, at køberen har tilbageleveret salgsgenstanden.

Tilbageleveret må i denne sammenhæng forstås som tilbagesendt, jf. de øvrige sprogversioner af varedirektivets artikel 16, stk. 3, litra b (svensk "skickat tillbaka", engelsk "sent back", tysk "zurückgesandt" og fransk "renvoi").

Det betyder, at sælgeren skal tilbagebetale købesummen som anført i stk. 2, når sælgeren har modtaget enten salgsgenstanden eller dokumentation for, at køberen har sendt salgsgenstanden tilbage.

Det foreslåede stk. 3 omfatter også aftaler om levering af varer med digitale elementer.

Det foreslåede stk. 3 finder som nævnt tilsvarende anvendelse ved ophævelse af købet på grund af forsinkelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 9 (købelovens § 74, stk. 4).

Det foreslås i *stk. 4*, at ved aftaler om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste skal betaling af forholdsmæssigt afslag efter det foreslåede stk. 1 og tilbagebetaling af købesummen efter det foreslåede stk. 2 foretages uden unødig forsinkelse og under alle omstændigheder inden for 14 dage fra den dag, hvor sælgeren modtog meddelelse om køberens beslutning om at kræve et afslag i prisen eller om at ophæve købet.

Det foreslåede stk. 4 finder ikke anvendelse på varer med digitale elementer.

Det foreslåede stk. 4 finder som nævnt tilsvarende anvendelse ved ophævelse af købet på grund af forsinkelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 9 (købelovens § 74, stk. 4). Ved aftaler, som angår digitalt indhold, der leveres på et fysisk medium, gælder dog ved ophævelse af købet på grund af forsinkelse alene, at sælgeren skal tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen, uden unødig forsinkelse, jf. det foreslåede § 74, stk. 4, 2. pkt. Den del af § 78 c, stk. 4, som fastsætter, at betaling under alle omstændigheder skal ske inden for 14 dage fra ophævelsen af købet, finder således ikke anvendelse i disse tilfælde.

Det foreslås i *stk. 5*, at i de tilfælde, der er nævnt i stk. 4, skal sælgeren foretage tilbagebetalingen ved anvendelse af det samme betalingsmiddel, som køberen benyttede til at betale for det digitale indhold eller den digitale tjeneste, medmindre køberen udtrykkelig

accepterer et andet betalingsmiddel, og forudsat at køberen ikke skal betale gebyr som følge af en sådan tilbagebetaling. Sælgeren må ikke pålægge køberen gebyrer i forbindelse med tilbagebetalingen.

Det foreslåede stk. 5 omfatter ligesom det foreslåede stk. 4 aftaler om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, men derimod ikke varer med digitale elementer.

Det foreslåede stk. 5 finder som nævnt tilsvarende anvendelse ved ophævelse af købet på grund af forsinkelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 9 (købelovens § 74, stk. 4).

Den foreslåede § 78 c gennemfører varedirektivets artikel 15 og artikel 16, stk. 3, og direktivet om digitalt indholds artikel 14, stk. 5, artikel 16, stk. 1, og artikel 18.

Til § 78 d

Den foreslåede § 78 d fastsætter supplerende regler om gennemførelsen af en ophævelse af en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, idet der dog i § 78 c, stk. 2, 4 og 5, foreslås regler om sælgerens tilbagebetaling af købesummen.

Den foreslåede § 78 d omfatter aftaler om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, men derimod ikke varer med digitale elementer.

Betingelserne for, hvornår køberen har ret til at ophæve aftalen på grund af mangler foreslås fastsat ved den foreslåede § 78 b, og betingelserne for, hvornår køberen har ret til at ophæve aftalen på grund af forsinkelse fremgår af købelovens § 74, stk. 3 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 8).

Den foreslåede § 78 d finder tilsvarende anvendelse ved ophævelse af købet på grund af forsinkelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 9 (købelovens § 74, stk. 4), og bemærkningerne hertil.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1*, at når en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste er blevet ophævet, skal sælgeren for så vidt angår personoplysninger opfylde de forpligtelser, der gælder i henhold til databeskyttelsesforordningen.

Det betyder eksempelvis, at sælgeren er forpligtet til at ophøre med at behandle personoplysninger vedrørende køberen, i det omfang hjemmelsgrundlaget for behandlingen er køberens samtykke, jf. forordningens artikel 6, stk. 1, litra a.

Som et andet eksempel kan nævnes, at køberen efter de nærmere regler i forordningens artikel 20 kan udøve sin ret til dataportabilitet, dvs. retten til i et struktureret, almindeligt anvendt og maskinlæsbart format at modtage personoplysninger om sig selv, som vedkommende har givet til sælgeren.

Det foreslås i stk. 1, *nr. 2*, at sælgeren endvidere skal afholde sig fra at anvende nogen form for indhold, bortset fra personoplysninger, som køberen har afgivet eller genereret ved brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Det betyder, at sælgeren som udgangspunkt skal ophøre med at anvende andet indhold end personoplysninger, som køberen har afgivet eller genereret ved brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Der foreslås dog fire undtagelser hertil.

Det foreslås således i stk. 1, nr. 2, *litra a*, at forbuddet mod at anvende indhold afgivet eller genereret af køberen ikke gælder indhold, der ikke kan anvendes uden for rammerne af det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Forbuddet gælder endvidere ikke indhold, der kun vedrører køberens aktivitet i forbindelse med brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, jf. *litra b*.

Forbuddet gælder endvidere ikke indhold, der er blevet sammenlagt med andre oplysninger fra sælgeren og ikke kan udskilles eller kun med en uforholdsmæssigt stor indsats, jf. *litra c*.

Endelig gælder forbuddet ikke indhold, der er genereret af køberen og andre i fællesskab, hvis andre forbrugere fortsat kan gøre brug af indholdet, jf. *litra d*.

Det foreslås i *stk. 2*, at sælgeren på køberens anmodning skal stille ethvert indhold, der ikke er personoplysninger, og som køberen har afgivet eller genereret ved brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, til rådighed for køberen, medmindre indholdet er omfattet af de foreslåede stk. 1, nr. 2, litra a-c. Køberen er berettiget til at downloade dette digitale indhold gratis, uden hindringer fra sælgeren, inden for en rimelig frist og i et almindeligt anvendt og maskinlæsbart format.

Det foreslåede stk. 2 supplerer databeskyttelsesforordningens regler om dataportabilitet med hensyn til personoplysninger, idet det foreslåede stk. 2 angår indhold, der ikke er personoplysninger.

Det foreslåede stk. 2 indebærer, at køberen efter ophævelse af en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste har ret til på anmodning at få stillet indhold, der ikke er personoplysninger, og som køberen har afgivet eller genereret ved brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, til rådighed i et almindeligt anvendt og maskinlæsbart format. Dette skal ske gratis, uden hindringer fra sælgeren og inden for en rimelig frist.

Sådant indhold kan f.eks. omfatte digitale billeder, video- og lydfiler og indhold, der er genereret på mobile enheder.

At sælgeren på anmodning skal stille sådant indhold til rådighed gratis, betyder, at køberen ikke må afkræves betaling eller påføres særlige udgifter i forbindelse hermed. Det er imidlertid tilstrækkeligt, at sælgeren giver køberen fri mulighed for at downloade indholdet via internettet, selv om køberen dermed kun vil kunne få adgang til indholdet, hvis køberen for egen regning har eller får etableret adgang til internettet.

Det foreslås i *stk. 3*, at sælgeren kan forhindre køberens fortsatte brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, navnlig ved at gøre det digitale indhold eller den digitale tjeneste utilgængelig(t) for køberen eller ved at gøre køberens konto inaktiv, uden at det berører køberens rettigheder efter det foreslåede stk. 2.

Det betyder, at sælgeren efter ophævelse af en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste har ret til at forhindre køberens fortsatte brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Sælgeren kan herunder gøre det digitale indhold eller den digitale tjeneste utilgængelig(t) for køberen eller gøre køberens konto inaktiv.

Sælgeren skal dog fortsat på køberens anmodning stille ethvert indhold, der ikke er personoplysninger, og som køberen har afgivet eller genereret ved brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, til rådighed for køberen, jf. det foreslåede stk. 2.

Det foreslåede stk. 3 viger også for databeskyttelsesforordningens bestemmelser, herunder bestemmelser om dataportabilitet.

Det foreslås i *stk. 4*, at når en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste er blevet ophævet, skal køberen afholde sig fra at anvende det digitale indhold eller den digitale tjeneste og fra at stille det eller den til rådighed for tredjemand.

Det foreslås i *stk. 5*, at hvor digitalt indhold er blevet leveret på et fysisk medium, skal køberen på sælgerens anmodning og for dennes regning tilbagelevere det fysiske medium til sælgeren

uden unødig forsinkelse, jf. dog § 78 e. Sælgerens anmodning om tilbagelevering af det fysiske medium skal fremsættes inden for 14 dage fra den dag, hvor sælgeren modtog meddelelse om køberens beslutning om at ophæve købet.

Det betyder, at sælgeren efter en ophævelse af et køb af digitalt indhold, som blev leveret på et fysisk medium, f.eks. en DVD, harddisk eller usb-nøgle, inden for en frist på 14 dage kan kræve, at køberen tilbageleverer dette fysiske medium. Tilbageleveringen skal i givet fald ske uden unødig forsinkelse. Eventuelle udgifter i forbindelse med tilbageleveringen skal betales af sælgeren.

Det foreslås i *stk. 6*, at køberen ikke skal betale for brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i den periode forud for ophævelsen af købet, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste var mangelfuld.

Det betyder, at når en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste er blevet ophævet, skal køberen ikke betale for sin brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i den periode forud for ophævelsen af købet, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste var mangelfuld.

Har køberen allerede betalt for en sådan periode, hvor det digitale indhold var mangelfuld, skal sælgeren tilbagebetale beløbet, jf. det foreslåede § 78 c, stk. 2.

Den foreslåede § 78 d gennemfører direktivet om digitalt indholds artikel 16, stk. 2-5, og artikel 17.

Til § 78 e

Den foreslåede § 78 e fastsætter nærmere regler om køberens tilbagelevering af salgsgenstanden efter en ophævelse af købet.

I kraft af henvisningerne til regler i de foreslåede §§ 78 c og 78 d finder § 78 e anvendelse ved ophævelse som følge af mangler ved salgsgenstanden, og i kraft af det foreslåede § 74, stk. 4 (lovforslagets § 1, nr. 9), finder § 78 e endvidere tilsvarende anvendelse ved ophævelse på grund af forsinkelse.

Den foreslåede bestemmelse, der således finder anvendelse både ved ophævelse som følge af mangler og ved ophævelse som følge af forsinkelse, viderefører i forbrugerkøb den gældende § 58 om salgsgenstandens hændelige undergang mv. og den del af det gældende § 57, stk. 1,

som fastsætter, at salgsgenstanden efter en ophævelse af købet som udgangspunkt skal tilbageleveres i væsentlig samme stand og mængde, som den var i ved leveringen.

Det foreslås i den forbindelse, at § 57, stk. 1, og § 58 fremover ikke skal gælde i forbrugerkøb, jf. lovforslagets § 1, nr. 3 (ændring af købelovens § 1 a, stk. 3).

Den foreslåede § 78 e medfører ingen indholdsmæssige ændringer i forhold til gældende ret.

Det foreslås i *§ 78 e*, at når køberen tilbageleverer salgsgenstanden, jf. § 78 c, stk. 2, 1. pkt., og § 78 d, stk. 5, skal den være i væsentlig samme stand og mængde, som den var i ved leveringen. Dette gælder dog ikke, når salgsgenstanden er gået til grunde eller forandret som følge af en hændelig begivenhed, genstandens egen beskaffenhed eller foranstaltninger, der var nødvendige for dens undersøgelse, eller som blev truffet, inden den mangel, der medfører ophævelse af købet, blev opdaget eller burde være opdaget.

Det foreslåede *1. pkt.* indebærer, at når køberen efter en ophævelse af købet skal tilbagelevere salgsgenstanden, herunder i givet fald et fysisk medium, på hvilket digitalt indhold er blevet leveret, skal salgsgenstanden som udgangspunkt være i væsentlig samme stand og mængde, som den var i ved leveringen, ellers kan køberen ikke hæve købet, jf. dog 2. pkt. nedenfor.

Er der tale om en uvæsentlig forringelse af salgsgenstandens stand og mængde, der ikke afskærer køberen fra at hæve, skal køberen erstatte værdiforringelsen, medmindre forringelsen beror på de omstændigheder, der fremgår af bestemmelsens 2. pkt. Erstatningen kan modregnes i den købesum, som sælgeren skal tilbagebetale.

Det foreslåede *2. pkt.* indebærer, at køberen dog i nærmere angivne tilfælde ikke er forpligtet til at tilbagelevere salgsgenstanden i væsentlig samme stand og mængde, som den var i ved leveringen. I disse tilfælde kan køberen således hæve købet og få købesummen tilbage, selv om salgsgenstanden leveres tilbage i forringet stand eller eventuelt slet ikke leveres tilbage, idet den er gået til grunde.

Det gælder for det første, når salgsgenstanden er gået til grunde eller forandret som følge af en hændelig begivenhed.

Det gælder for det andet, når salgsgenstanden er gået til grunde eller forandret som følge af genstandens egen beskaffenhed.

Det gælder for det tredje, når salgsgenstanden er gået til grunde eller forandret som følge af foranstaltninger, der var nødvendige for dens undersøgelse.

Det gælder for det fjerde, når salgsgenstanden er gået til grunde eller forandret som følge af foranstaltninger, som blev truffet, inden den mangel, der medfører ophævelse af købet, blev opdaget eller burde være opdaget.

Til nr. 21 (§ 79, stk. 1)
Købelovens § 79, stk. 1, knytter sig til lovens § 78 om køberens misligholdelsesbeføjelser. § 79, stk. 1, fastsætter, at ved afgørelsen af, om afhjælpning eller omlevering er sket inden for rimelig tid, jf. § 78, stk. 4, tages navnlig hensyn til genstandens art, manglens beskaffenhed og køberens behov for genstanden, herunder om sælgeren for egen regning har stillet en erstatningsgenstand til køberens rådighed.

Det foreslås at ophæve lovens § 78 og erstatte den med nye §§ 78-78 e om køberens misligholdelsesbeføjelser (lovforslagets § 1, nr. 20).

Det foreslås i den forbindelse bl.a. i § 78 a, stk. 4, nr. 2, at afhjælpning eller omlevering skal foretages inden for rimelig tid fra det tidspunkt, hvor sælgeren er blevet underrettet af køberen om manglen.

Som følge heraf foreslås det at ændre henvisningen i § 79, stk. 1, til § 78, stk. 4, til en henvisning til det foreslåede § 78 a, stk. 4, nr. 2.

Den gældende regel i købelovens § 79, stk. 1, om, hvad der i forbindelse med afhjælpning og omlevering skal forstås ved afhjælpning og omlevering inden for rimelig tid, videreføres således uden indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 22 (§ 79, stk. 2)
Købelovens § 79, stk. 2, fastsætter, at køberen kan holde købesummen tilbage, indtil krav eller tilbud om afhjælpning eller omlevering er opfyldt. Må manglen anses for uvæsentlig, kan køberen dog ikke tilbageholde et beløb, som åbenbart overstiger, hvad det vil koste at afhjælpe manglen.

Det følger af ulovbestemte obligationsretlige regler, at køberen ligeledes kan holde købesummen tilbage, indtil krav om forholdsmæssigt afslag er opfyldt.

Det foreslås at ændre § 79, stk. 2, således at "afhjælpning eller omlevering" ændres til "afhjælpning, omlevering eller forholdsmæssigt afslag".

Forslaget indebærer, at køberens ret til at tilbageholde købesummen, indtil krav om forholdsmæssigt afslag opfyldes, lovfæstes.

Der er i øvrigt ikke tilsigtet nogen ændringer i retstilstanden.

Med den foreslåede ændring gennemfører købelovens § 79, stk. 2, varedirektivets artikel 13, stk. 6.

Til nr. 23 (§ 81, stk. 2)
Det følger af købelovens § 81, at køberen taber retten til at påberåbe sig en mangel, hvis køberen ikke giver sælgeren meddelelse herom inden for rimelig tid, efter at køberen har opdaget manglen. Meddelelse givet inden to måneder efter, at køberen opdagede manglen, er altid rettidig.

Det fremgår af købelovens § 82, at § 81 ikke gælder, hvis sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed eller groft uagtsomt.

Det foreslås at indsætte et nyt *§ 81, stk. 2,* hvorefter stk. 1 ikke gælder for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester.

Forslaget indebærer, at der ikke vil gælde en relativ reklamationsfrist for køberens mangelsindsigelser vedrørende levering af digitalt indhold eller digitale tjenester.

Køberen vil dermed kunne gøre mangelsindsigelser gældende vedrørende levering af digitalt indhold eller digitale tjenester, så længe det sker inden for den absolutte reklamationsfrist på som udgangspunkt 2 år, jf. købelovens § 83 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 24 og 25).

Den foreslåede undtagelse vedrørende levering af digitalt indhold eller digitale tjenester omfatter ikke tilfælde, hvor digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand, er solgt sammen med den pågældende løsøregenstand. Den relative reklamationsfrist i købelovens § 81 (fremover § 81, stk. 1) vil således fortsat gælde ved køb af varer med digitale elementer, hvor de digitale elementer er solgt sammen med den pågældende løsøregenstand.

Med den foreslåede ændring gennemfører købelovens § 81 varedirektivets artikel 12.

Til nr. 24 (§ 83, stk. 1)
Det følger af købelovens § 83, stk. 1, at køberen taber retten til at påberåbe sig en mangel, hvis køberen ikke giver sælgeren meddelelse herom inden to år efter salgsgenstandens overgivelse til køberen, medmindre sælgeren har påtaget sig at indestå for genstanden i længere tid eller har handlet i strid med almindelig hæderlighed.

Det følger af købelovens § 83, stk. 2, at stk. 1 ikke finder anvendelse, hvis salgsgenstanden i henhold til et påbud fra en offentlig myndighed skal tilbagekaldes eller destrueres, fordi den udgør en fare. Stk. 1 finder heller ikke anvendelse ved køb af byggematerialer.

Det foreslås at indsætte to nye stykker i § 83, stk. 2 og 3 (lovforslagets § 1, nr. 25), som i et vist omfang modificerer reglen i stk. 1 for så vidt angår aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester. Det gældende § 83, stk. 2, bliver herefter § 83, stk. 4.

I konsekvens heraf foreslås det i § 83, stk. 1, at indsætte "jf. dog stk. 2-4", så det bliver tydeligt, at § 83, stk. 1, gælder med forbehold af de foreslåede nye § 83, stk. 2 og 3, og af det gældende § 83, stk. 2, der bliver § 83, stk. 4.

Til nr. 25 (§ 83, stk. 2 og 3)
Det følger af købelovens § 83, stk. 1, at køberen taber retten til at påberåbe sig en mangel, hvis køberen ikke giver sælgeren meddelelse herom inden to år efter salgsgenstandens overgivelse til køberen, medmindre sælgeren har påtaget sig at indestå for genstanden i længere tid eller har handlet i strid med almindelig hæderlighed.

Salgsgenstanden er det, der er genstand for købsaftalen. Det kan være en fysisk løsøregenstand, men også digitalt indhold, fordringer eller rettigheder. Som noget nyt i forhold til gældende ret kan det også være en digital tjeneste, jf. forslaget til købelovens § 4 a, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 5).

Fristens begyndelsestidspunkt, overgivelsen af salgsgenstanden, vil for så vidt angår digitalt indhold og digitale tjenester skulle forstås som det tidspunkt, hvor sælgeren i overensstemmelse med de foreslåede § 73, stk. 3 og 4 (lovforslagets § 1, nr. 6), har leveret det digitale indhold eller den digitale tjeneste til køberen. For så vidt angår varer med digitale elementer vil fristen skulle regnes fra det tidspunkt, hvor salgsgenstanden er overgivet, og hvor de digitale elementer endvidere er leveret som anført i det foreslåede § 73, stk. 5 (lovforslagets § 1, nr. 6).

Det foreslås at indsætte et nyt *§ 83, stk. 2,* om, at når digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres løbende over en periode, udløber fristen efter stk. 1, for så vidt angår mangler ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste, tidligst ved udløbet af leveringsperioden ved varer med digitale elementer (*nr. 1*) henholdsvis 2 måneder efter udløbet af leveringsperioden i andre tilfælde (*nr. 2*).

Forslaget omfatter tilfælde, hvor digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres løbende over en periode, herunder ved varer med digitale elementer. I andre tilfælde videreføres den gældende reklamationsfrist på som udgangspunkt 2 år uden ændringer. Ud over ved rene varekøb vil 2-års fristen således gælde ved varer med digitale elementer, hvor de digitale elementer skal leveres ved en enkelt levering eller ved en række enkeltstående leveringer, og ved digitalt indhold og digitale tjenester, der skal leveres ved en enkelt levering eller ved en række enkeltstående leveringer.

Med hensyn til forståelsen af udtrykkene løbende levering over en periode, en enkelt levering og en række enkeltstående leveringer henvises til bemærkningerne til det foreslåede § 75 d, stk. 1 (lovforslagets § 1, nr. 10).

Det foreslåede § 83, stk. 2, nr. 1, indebærer, at den absolutte reklamationsfrist for mangler ved salgsgenstanden på som udgangspunkt 2 år, for så vidt angår mangler ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste, tidligst udløber ved udløbet af leveringsperioden, når digitale elementer i en vare med digitale elementer skal leveres løbende over en periode.

Det betyder eksempelvis, at hvis digitalt indhold eller en digital tjeneste, som er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand, ifølge aftalen skal leveres løbende over en periode på 3 år, taber køberen retten til at påberåbe sig en mangel ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste, hvis køberen ikke giver sælgeren meddelelse herom inden udløbet af den aftalte 3-års periode, medmindre sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed. For så vidt angår mangler ved selve løsøregenstanden gælder derimod fortsat en 2-årig reklamationsfrist.

Er den aftalte leveringsperiode mindre end 2 år, er reklamationsfristen 2 år som fastsat i § 83, stk. 1, idet det foreslåede stk. 2, nr. 1, fastsætter, hvornår reklamationsfristen tidligst udløber.

Det foreslåede § 83, stk. 2, nr. 1, kan alene forlænge, men ikke forkorte, reklamationsfristen efter stk. 1 på som udgangspunkt 2 år.

Det foreslåede § 83, stk. 2, nr. 2, indebærer, at den absolutte reklamationsfrist for mangler ved salgsgenstanden på som udgangspunkt 2 år udløber 2 måneder efter udløbet af leveringsperioden, når digitalt indhold eller en digital tjeneste i øvrigt skal leveres løbende over en periode.

Det betyder eksempelvis, at hvis digitalt indhold eller en digital tjeneste ifølge aftalen skal leveres løbende over en periode på 3 år, uden at der er tale om en vare med digitale elementer, taber køberen retten til at påberåbe sig en mangel, hvis køberen ikke giver sælgeren meddelelse herom inden 2 måneder efter udløbet den aftalte 3-års periode, medmindre sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed.

Som et andet eksempel kan nævnes, at hvis digitalt indhold eller en digital tjeneste ifølge aftalen skal leveres løbende over en periode på 1 år, uden at der er tale om en vare med digitale elementer, taber køberen retten til at påberåbe sig en mangel, hvis køberen ikke giver sælgeren meddelelse herom inden 2 måneder efter udløbet den aftalte 1-års periode, medmindre sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed.

Det foreslåede § 83, stk. 2, nr. 2, indebærer i almindelighed, at reklamationsfristen efter stk. 1 på som udgangspunkt 2 år enten forlænges eller forkortes.

Alene i det særlige tilfælde, hvor en aftalt løbende levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste udløber netop 1 år og 10 måneder efter leveringen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i medfør af de foreslåede § 83, stk. 3 og 4, vil reklamationsfristen være 2 år.

Det foreslås endvidere at indsætte et nyt § 83, *stk. 3*, om, at når digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres ved en enkelt levering eller en række enkeltstående leveringer, herunder ved varer med digitale elementer, udløber fristen efter stk. 1 tidligst ved udløbet af den periode, der er nævnt i det foreslåede § 75 d, stk. 1, nr. 2, for så vidt angår mangler som nævnt i § 75 d.

Det betyder, at i tilfælde, hvor køberen i betragtning af typen af og formålet med salgsgenstanden med rimelighed kan forvente at modtage opdateringer i længere tid end 2 år, jf. det foreslåede § 75 d, stk. 1, nr. 2 (lovforslagets § 1, nr. 10), forlænges reklamationsfristen efter stk. 1 til udløbet af den periode, hvori køberen med rimelighed kan forvente at modtage opdateringer, for så vidt angår mangler relateret til opdateringer som nævnt i den foreslåede § 75 d.

Med de foreslåede ændringer gennemfører købelovens § 83 varedirektivets artikel 10, stk. 1 og 2, og direktivet om digitalt indholds artikel 11, stk. 2 og 3.

Til nr. 26 (§ 86 a)
Det foreslås som *§ 86 a* at indsætte en ny paragraf med overskriften "Handelsmæssige garantier".

Begrebet handelsmæssig garanti defineres i forslaget til købelovens § 3 a, nr. 13 (lovforslagets § 1, nr. 4), som enhver forpligtelse, som sælgeren eller en producent (garantigiveren) har påtaget sig over for køberen, ud over sælgerens retlige forpligtelse til at levere en kontraktmæssig ydelse, til at refundere købesummen eller omlevere, reparere eller på anden måde afhjælpe mangler ved salgsgenstanden, hvis den ikke svarer til de specifikationer eller ethvert andet krav, der fremgår af garantierklæringen eller af de relevante reklamer, der var tilgængelige på tidspunktet for eller før aftalens indgåelse, og som ikke relaterer sig til ydelsens kontraktmæssighed.

Producenten defineres som den, der har fremstillet salgsgenstanden, indført den i EU eller fremstår som producent ved at have forsynet salgsgenstanden med sit navn, mærke eller andet kendetegn, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 1 (lovforslagets § 1, nr. 4).

For at kunne anses for en handelsmæssig garanti er det ikke et krav, at ordet garanti anvendes.

Det foreslås i *stk. 1*, at en handelsmæssig garanti er bindende for garantigiveren på de vilkår, der er fastsat i erklæringen om den handelsmæssige garanti og dertil hørende reklamer, der var tilgængelige på tidspunktet for eller før aftalens indgåelse.

Det betyder, at det er op til garantigiveren, hvilket nærmere indhold en handelsmæssig garanti skal have.

En handelsmæssig garanti indskrænker ikke køberens rettigheder mod sælgeren efter købeloven.

Det foreslås i *stk. 2*, at når producenten giver køberen en handelsmæssig garanti for holdbarhed i en bestemt periode, er producenten direkte ansvarlig over for køberen i hele perioden for den handelsmæssige garanti for holdbarhed for så vidt angår afhjælpning eller omlevering af salgsgenstanden i overensstemmelse med de foreslåede § 78 a, stk. 4-8. Producenten kan tilbyde køberen gunstigere betingelser i erklæringen om den handelsmæssige garanti for holdbarhed.

Forslaget angår retsvirkningerne af en producents garanti for holdbarhed.

Som nævnt defineres producenten som den, der har fremstillet salgsgenstanden, indført den i EU eller fremstår som producent ved at have forsynet salgsgenstanden med sit navn, mærke eller andet kendetegn.

Holdbarhed defineres i forslaget til købelovens § 3 a, nr. 6 (lovforslagets § 1, nr. 4), som evne til at bevare sine påkrævede funktioner og ydeevne ved normal brug.

Efter det foreslåede stk. 2 er retsvirkningen af en holdbarhedsgaranti fra producenten som udgangspunkt, at producenten bliver direkte ansvarlig over køberen for afhjælpning eller omlevering, jf. købelovens § 78 a, stk. 4-8 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 20), i den periode, hvor garantien gælder. Producenten kan i garantierklæringen tillægge køberen yderligere rettigheder.

Det foreslås i *stk. 3*, at hvis vilkårene i erklæringen om den handelsmæssige garanti er mindre fordelagtige for køberen end de vilkår, der fremgår af de dertil hørende reklamer, er den handelsmæssige garanti bindende på de vilkår, der fremgår af reklamerne vedrørende den handelsmæssige garanti, medmindre reklamerne før aftalens indgåelse blev rettet på samme måde eller en tilsvarende måde, som de var blevet fremsat på.

Forslaget indebærer, at hvis der er uoverensstemmelse mellem erklæringen om og reklamerne for en handelsmæssig garanti, kan køberen påberåbe sig den gunstigste retsstilling, medmindre de reklamer, der giver en gunstigere retsstilling, før indgåelsen af aftalen blev rettet på samme måde eller på en tilsvarende måde, som de var blevet fremsat på.

Den foreslåede § 86 a gennemfører varedirektivets artikel 17, stk. 1.

Til § 2

Til nr. 1 (§ 17, stk. 1 og 2)
Markedsføringslovens § 17, stk. 1, fastsætter, at en erhvervsdrivende, der markedsfører en garanti el.lign., på let forståelig måde skal informere forbrugeren om (1) garantiens indhold, herunder eventuelle begrænsninger og forpligtelser indeholdt i garantien, (2) de oplysninger, der er nødvendige for at gøre garantien gældende, og (3) at forbrugerens ufravigelige rettigheder efter lovgivningen ikke berøres af garantien. Bestemmelsen gennemfører forbrugerkøbsdirektivets artikel 6, stk. 2.

Varedirektivets artikel 17 fastsætter regler om handelsmæssige garantier, der erstatter og ophæver reguleringen i forbrugerkøbsdirektivet.

Både forbrugerkøbsdirektivets artikel 6 og varedirektivets artikel 17 indeholder formkrav til handelsmæssige garantier, men der er ikke tale om helt de samme krav. Der gælder f.eks. ikke efter forbrugerkøbsdirektivet et krav om, at garantien skal gives på et varigt medium, hvis forbrugeren ikke anmoder om det, og formkravene er også i øvrigt formuleret forskelligt i de to direktiver.

Det foreslås på den baggrund at ophæve det gældende § 17, stk. 1, i markedsføringsloven og indsætte to nye stykker med henblik på at gennemføre varedirektivets artikel 17, stk. 2 og 3. Varedirektivets artikel 17, stk. 1, som angår garantigiverens aftaleretlige forpligtelser over for forbrugeren, foreslås gennemført i købeloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 26 (købelovens § 86 a).

De foreslåede nyaffattede bestemmelser vil have samme anvendelsesområde som det gældende § 17, stk. 1, og markedsføringsloven i øvrigt. Det betyder, at bestemmelserne vil omfatte handelsmæssige garantier vedrørende alle produkter i markedsføringslovens forstand, dvs. både varer og tjenesteydelser, herunder fast ejendom, rettigheder og pligter, jf. markedsføringslovens § 1 og § 2, nr. 3. De foreslåede bestemmelser går således videre, end varedirektivet kræver, da varedirektivet kun gælder for varer.

Det foreslås i *§ 17, stk. 1,* at en erhvervsdrivende, der markedsfører en handelsmæssig garanti, skal udlevere en erklæring om garantien til forbrugeren på et varigt medium senest ved leveringen af produktet. Erklæringen skal være udfærdiget på et klart og forståeligt sprog og skal indeholde,
1) når det er relevant, en utvetydig erklæring om, at køberen ved lov har ret til gratis afhjælpning fra sælgerens side af mangler ved salgsgenstanden, og at denne ret ikke påvirkes af den handelsmæssige garanti,
2) garantigiverens navn og adresse,
3) den procedure, som forbrugeren skal følge for at opnå gennemførelse af den handelsmæssige garanti,
4) betegnelsen på de produkter, som den handelsmæssige garanti finder anvendelse på, og
5) vilkårene for den handelsmæssige garanti.

En handelsmæssig garanti skal således udleveres til forbrugeren på et varigt medium senest ved leveringen af produktet og være udfærdiget på et klart og forståeligt sprog. Det fremgår af markedsføringslovens § 17, stk. 3 (som affattet ved lovforslagets § 2, nr. 2), at vilkårene for den handelsmæssige garanti skal være affattet på dansk, hvis markedsføringen er sket på dansk.

Ved en handelsmæssig garanti forstås enhver forpligtelse, som sælgeren eller en producent (garantigiveren) har påtaget sig over for køberen, ud over sælgerens retlige forpligtelse til at levere en kontraktmæssig ydelse, til at refundere købesummen eller omlevere, reparere eller på anden måde afhjælpe mangler ved salgsgenstanden, hvis den ikke svarer til de specifikationer eller ethvert andet krav, der fremgår af garantierklæringen eller af de relevante reklamer, der var tilgængelige på tidspunktet for eller før aftalens indgåelse, og som ikke relaterer sig til ydelsens kontraktmæssighed, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 13 (lovforslagets § 1, nr. 4).

Som varigt medium anses ethvert middel, som sætter modtageren i stand til at lagre oplysninger rettet personligt til vedkommende med mulighed for fremtidig anvendelse i en periode afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger, jf. forslaget til købelovens § 3 a, nr. 11 (lovforslagets § 1, nr. 4).

Det foreslåede stk. 1, *nr. 1*, angiver, at den hændelsesmæssige garanti, når det er relevant, skal indeholde en utvetydig erklæring om, at forbrugeren ved lov har ret til gratis afhjælpning fra sælgerens side ved mangler ved salgsgenstanden, og at denne ret ikke påvirkes af den handelsmæssige garanti.

Det betyder, at når en handelsmæssige garanti angår produkter, der er omfattet af købelovens regler om forbrugerkøb, skal den handelsmæssige garanti indeholde den nævnte utvetydige erklæring om forbrugerens ret til gratis afhjælpning fra sælgerens side (også når sælgeren er en anden en garantigiveren). Det vil således være relevant, når den handelsmæssige garanti angår løsøregenstande, digitalt indhold, digitale tjenester, fordringer, rettigheder mv., jf. købelovens § 4 a (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 5).

Det foreslåede stk. 1, nr. 1, vil derimod ikke være relevant, når den handelsmæssige garanti angår tjenesteydelser, der ikke er omfattet af købeloven, eller fast ejendom.

De foreslåede stk. 1, *nr. 2-5*, angiver, at den handelsmæssige garanti endvidere skal indeholde garantigiverens navn og adresse, den procedure, som forbrugeren skal følge for at opnå gennemførelse af den handelsmæssige garanti, betegnelsen på de produkter, som den handelsmæssige garanti finder anvendelse på, og vilkårene for den handelsmæssige garanti.

De oplysninger, der er nævnt i stk. 1, nr. 2-5, skal fremgå af alle handelsmæssige garantier, dvs. uanset om den handelsmæssige garanti angår produkter, som er omfattet af købelovens regler om forbrugerkøb, eller produkter, som ikke er omfattet af købeloven.

Det foreslås i *stk. 2*, at manglende overholdelse af stk. 1 ikke ændrer ved, at den handelsmæssige garanti er bindende for garantigiveren som anført i den foreslåede bestemmelse i købelovens § 86 a, stk. 1 (lovforslagets § 1, nr. 26).

Uanset om kravene i stk. 1 er opfyldt, er en handelsmæssig garanti således bindende for garantigiveren på de vilkår, der er fastsat i erklæringen om den handelsmæssige garanti og dertil hørende reklamer, der var tilgængelige på tidspunktet for eller før aftalens indgåelse, jf. forslaget til købelovens § 86 a, stk. 1.

De foreslåede § 17, stk. 1 og 2, gennemfører som nævnt varedirektivets artikel 17, stk. 2 og 3, dog med en udvidelse af anvendelsesområdet til at omfatte alle produkter i markedsføringslovens forstand.

Til nr. 2 (§ 17, stk. 3)
Markedsføringslovens § 17, stk. 1, fastsætter, at en erhvervsdrivende, der markedsfører en garanti el.lign., skal informere forbrugeren om bl.a. garantiens indhold.

Markedsføringslovens § 17, stk. 2, fastsætter i tilknytning hertil, at vilkårene for garantien skal være affattet på dansk, hvis markedsføringen er sket på dansk.

Det følger af lovforslagets § 2, nr. 1, at markedsføringslovens § 17, stk. 2, bliver § 17, stk. 3.

Det foreslås i *§ 17, stk. 2,* der bliver stk. 3, at ændre "garantien" til "den handelsmæssige garanti".

Der er tale om en sproglig ændring som følge af den tilsvarende ændring af sprogbrugen fra "garanti" til "handelsmæssig garanti" i de foreslåede § 17, stk. 1 og 2 (lovforslagets § 2, nr. 1).

Forslaget medfører ingen indholdsmæssige ændringer i forhold til gældende ret.

Det bemærkes, at varedirektivets artikel 17, stk. 4, bestemmer, at medlemsstaterne kan fastsætte regler om andre aspekter vedrørende handelsmæssige garantier, som ikke er reguleret ved artikel 17, herunder regler for, på hvilket eller hvilke sprog erklæringen om den handelsmæssige garanti skal gøres tilgængelig for forbrugeren.

Til nr. 3 (§ 37, stk. 3)

Markedsføringslovens § 37, stk. 3, fastsætter, at overtrædelse af nærmere angivne bestemmelser i markedsføringsloven straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Det foreslås at ændre *§ 37, stk. 3,* således at § 17, stk. 1 og 3, tilføjes i opregningen af de bestemmelser, hvis overtrædelse straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Det betyder, at hvis en erhvervsdrivende markedsfører en handelsmæssig garanti, men ikke udleverer en erklæring om garantien til forbrugeren på et varigt medium senest ved leveringen af produktet, eller hvis erklæringen ikke er udfærdiget på et klart og forståeligt sprog eller ikke indeholder de oplysninger, som kræves efter de foreslåede § 17, stk. 1, nr. 1-5 (lovforslagets § 2, nr. 1), eller hvis vilkårene for garantien ikke er affattet på dansk, når markedsføringen er sket på dansk (§ 17, stk. 3, som affattet ved lovforslagets § 2, nr. 2), kan fysiske og juridiske personer, der har begået overtrædelsen, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning. For så vidt angår strafansvar for juridiske personer henvises til markedsføringslovens § 37, stk. 6 (der ikke foreslås ændret).

Den foreslåede mulighed for strafsanktionering af overtrædelser af markedsføringslovens § 17, stk. 1 og 3, om kravene til markedsføringen af handelsmæssige garantier skal ses i lyset af varedirektivets artikel 19, der bl.a. fastsætter, at medlemsstaterne skal sørge for, at der findes tilstrækkelige og effektive midler til at sikre, at direktivet overholdes.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2022.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens § 1 ikke finder anvendelse på aftaler om køb af andet end digitalt indhold eller digitale tjenester indgået før lovens ikrafttræden. På sådanne aftaler finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det foreslåede stk. 2 betyder, at de foreslåede nye regler i købeloven alene finder anvendelse på aftaler om køb af andet end digitalt indhold eller digitale tjenester, der indgås efter lovens ikrafttræden.

Derimod finder de foreslåede nye regler i købeloven i et vist omfang også anvendelse på aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester, som er indgået før lovens ikrafttræden, jf. nedenfor om de foreslåede stk. 3 og 4.

Det foreslås i *stk. 3*, at lovens § 1 finder anvendelse på levering af digitalt indhold og digitale tjenester, der finder sted efter lovens ikrafttræden, selv om aftalen er indgået før lovens ikrafttræden, jf. dog stk. 4.

Det foreslåede stk. 3 betyder, at de foreslåede nye regler i købeloven fra lovens ikrafttræden også finder anvendelse på eksisterende aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester, i det omfang leveringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste foretages efter lovens ikrafttræden.

Det foreslås dog i *stk. 4*, at lovens § 1, nr. 19, finder anvendelse på aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester, der er indgået efter lovens ikrafttræden.

Det betyder, at den foreslåede nye regel i købelovens § 77 b (lovforslagets § 1, nr. 19) om ændringer i løbende aftaler om digitalt indhold og digitale tjenester kun finder anvendelse på aftaler indgået efter lovens ikrafttræden.

For sådanne aftaler indgået før lovens ikrafttræden gælder i så henseende også efter lovens ikrafttræden ulovbestemte obligationsretlige regler om adgangen til at foretage ændringer i løbende aftaleforhold.

Lovforslagets § 3 gennemfører varedirektivets artikel 24 og direktivet om digitalt indholds artikel 24.

Til § 4

Bestemmelsen angår lovens territoriale gyldighed.

Det foreslås i *stk. 1*, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens § 1 om ændringer i købeloven ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

4. Udvalgets lovudkast sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering	*Lovforslaget*
	§ 1
	I købeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 140 af 17. februar 2014, foretages følgende ændringer:
Fodnote 1: Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF af 25. maj 1999 om visse aspekter af forbrugerkøb og garantier i forbindelse hermed, EU-Tidende 1999, nr. L 171, side 13, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, EU-Tidende 2011, nr. L 304, side 64.	**1.** I fodnoten til lovens titel ændres "Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF af 25. maj 1999 om visse aspekter af forbrugerkøb og garantier i forbindelse hermed, EU-Tidende 1999, nr. L 171, side 13" til: "dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/771 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om salg af varer, om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF og om ophævelse af direktiv 1999/44/EF, EU-Tidende 2019, nr. L 136, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/770 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester, EU-Tidende 2019, nr. L 136, side 1".
§ 1. -	
Stk. 2. I forbrugerkøb, jf. § 4 a, kan § 2, stk. 1, § 4 a, § 50, §§ 55-58, § 73, stk. 1 og 2, §§ 74 og 75, § 76, stk. 1, nr. 1-3, og stk. 2 og 3, §§ 77-79, § 80, stk. 1, og §§ 81-87 dog ikke fraviges til skade for køberen.	**2.** I *§ 1, stk. 2*, ændres "§§ 55-58" til:"§§ 55 og 56, § 57, stk. 2", og "§ 73, stk. 1 og 2, §§ 74 og 75, § 76, stk. 1, nr. 1-3, og stk. 2 og 3, §§ 77-79" ændres til: "§§ 73-79".
Stk. 3. -	
§ 1 a. -	
Stk. 2. -	
Stk. 3. § 5, §§ 10-13, § 17, stk. 2, § 21, stk. 2, § 42, § 43, stk. 1 og 2, § 44, §§ 47-49 og 52-54 gælder ikke i forbrugerkøb.	**3.** I *§ 1 a, stk. 3*, ændres "47-49" til: "46-49", og efter "52-54" indsættes ", § 57, stk. 1, og § 58".

Stk. 4. -

4. Efter § 3 indsættes som ny paragraf:

"**§ 3 a.** I denne lov forstås i forbrugerkøb ved:

1) Producent: Den, der har fremstillet salgsgenstanden, indført den i Den Europæiske Union eller fremstår som producent ved at have forsynet salgsgenstanden med sit navn, mærke eller andet kendetegn.

2) Digitalt indhold: Data, der fremstilles og leveres i digital form.

3) Digital tjeneste: Tjeneste, der gør det muligt at generere, behandle, lagre eller få adgang til data i digital form, eller som muliggør deling af eller enhver anden form for interaktion med data i digital form, som uploades eller genereres af brugere af den pågældende tjeneste.

4) Vare med digitale elementer: En løsøregenstand, der integrerer eller er indbyrdes forbundet med digitalt indhold eller en digital tjeneste på en sådan måde, at fraværet af det digitale indhold eller den digitale tjeneste ville forhindre genstanden i at opfylde sin funktion.

5) Funktionalitet: Evne til at udføre sine funktioner i betragtning af formålet.

6) Holdbarhed: Evne til at bevare sine påkrævede funktioner og ydeevne ved normal brug.

7) Kompatibilitet: Evne til at fungere med hardware eller software, med hvilket digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt anvendes, uden at det er nødvendigt at konvertere det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

8) Interoperabilitet: Evne til at fungere med hardware eller software, der adskiller sig fra den, som genstande af samme type normalt anvendes med.

9) Digitalt miljø: Hardware, software og netværksforbindelser, der anvendes af køberen til at få adgang til eller gøre brug af digitalt indhold eller en digital tjeneste.

10) Installation af digitalt indhold eller en digital tjeneste: Sammenkoblingen med og inkorporeringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste i køberens digitale miljø, for at det digitale indhold eller den digitale tjeneste kan anvendes i overensstemmelse med kravene til salgsgenstanden, jf. §§ 75 b-75 d.

11) Varigt medium: Ethvert middel, som sætter modtageren i stand til at lagre oplysninger rettet personligt til vedkommende med mulighed for fremtidig anvendelse i en periode afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger.
12) Offentlig auktion: En salgsmetode, hvor en erhvervsdrivende tilbyder varer eller tjenesteydelser til forbrugere, som selv er eller har mulighed for at være til stede under auktionen, gennem en gennemsigtig konkurrencebaseret budprocedure, som styres af en auktionsholder, og hvor den tilbudsgiver, hvis bud antages, er forpligtet til at købe varerne eller tjenesteydelserne.
13) Handelsmæssig garanti: Enhver forpligtelse, som sælgeren eller en producent (garantigiveren) har påtaget sig over for køberen, ud over sælgerens retlige forpligtelse til at levere en kontraktmæssig ydelse, til at refundere købesummen eller omlevere, reparere eller på anden måde afhjælpe mangler ved salgsgenstanden, hvis den ikke svarer til de specifikationer eller ethvert andet krav, der fremgår af garantierklæringen eller af de relevante reklamer, der var tilgængelige på tidspunktet for eller før aftalens indgåelse, og som ikke relaterer sig til ydelsens kontraktmæssighed."

§ 4 a. -

Stk. 2. -

5. I *§ 4 a* indsættes som *stk. 3-7*:
"*Stk. 3.* Som forbrugerkøb anses under i øvrigt samme betingelser som nævnt i stk. 1 og 2, jf. dog stk. 4, endvidere aftaler om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, når leveringen er forbundet med en modydelse i form af
1) et pengebeløb eller et digitalt udtryk for værdi eller
2) personoplysninger, medmindre de udelukkende behandles med henblik på levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller for at give mulighed for at opfylde retlige krav.
Stk. 4. Stk. 3 finder ikke anvendelse på aftaler vedrørende

1) andre tjenesteydelser end digitale tjenesteydelser, uanset om der anvendes digitale former eller midler til at skabe resultatet af tjenesteydelsen eller til at levere eller overføre det til forbrugeren,
2) elektroniske kommunikationstjenester med undtagelse af nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester, jf. lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester § 2, nr. 9 og 20,
3) sundhedsydelser, der leveres af autoriserede sundhedspersoner til patienter for at vurdere, bevare eller genetablere deres sundhedstilstand, herunder ordinering, udlevering og levering af lægemidler og medicinsk udstyr,
4) tjenester, der involverer at vædde et pengebeløb i hasardspil, herunder spil med et element af færdigheder, såsom lotterier, kasinospil, pokerspil og væddemål, ved hjælp af elektroniske midler eller enhver anden teknologi til lettelse af kommunikation og på individuel anmodning af en modtager af sådanne tjenester,
5) finansielle tjenesteydelser, jf. lov om forbrugeraftaler § 3, nr. 4,
6) software, som tilbydes i henhold til en Free and Open Source-licens, hvor der ikke betales et pengebeløb eller et digitalt udtryk for værdi, og hvor de personoplysninger, som køberen afgiver, udelukkende behandles med henblik på at forbedre den specifikke softwares sikkerhed, kompatibilitet eller interoperabilitet,
7) digitalt indhold, der stilles til rådighed for offentligheden på anden måde end ved signaltransmission som led i en forestilling eller et arrangement, såsom digitale filmforevisninger, eller
8) digitalt indhold, der leveres af offentlige myndigheder i overensstemmelse med lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer.

Stk. 5. Omfatter en aftale elementer vedrørende levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste og elementer vedrørende levering af andre tjenester, finder loven anvendelse på elementerne vedrørende det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Stk. 6. Medmindre andet er fastsat, finder lovens regler om digitalt indhold og digitale tjenester ikke anvendelse på digitalt indhold eller en digital

tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand som defineret i § 3 a, nr. 4, og som leveres sammen med løsøregenstanden i henhold til købsaftalen vedrørende denne løsøregenstand, uanset om sådant digitalt indhold eller en sådan digital tjeneste leveres af sælgeren eller tredjemand. Er der tvivl om, hvorvidt leveringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en løsøregenstand, udgør en del af købsaftalen, formodes det digitale indhold eller den digitale tjeneste at være omfattet af købsaftalen.

Stk. 7. Medmindre andet er fastsat, finder lovens regler om digitalt indhold dog anvendelse på et fysisk medium, der udelukkende bruges som bærer af digitalt indhold."

§ 73. -

Stk. 2. -

6. I *§ 73* indsættes som *stk. 3-5*:

"*Stk. 3.* Angår aftalen digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, anses leveringen for sket, når det digitale indhold eller andre midler, der er egnede til at få adgang til eller downloade det digitale indhold, er stillet til rådighed eller gjort tilgængelige for køberen eller for en fysisk eller virtuel facilitet, som køberen har valgt til det formål.

Stk. 4. Angår aftalen en digital tjeneste, anses leveringen for sket, når den digitale tjeneste er gjort tilgængelig for køberen eller for en fysisk eller virtuel facilitet, som køberen har valgt til det formål.

Stk. 5. Angår aftalen en vare med digitale elementer, anses leveringen for sket, når varen er leveret i overensstemmelse med stk. 1 og 2 og de digitale elementer er leveret i overensstemmelse med stk. 3 og 4."

§ 74. Medmindre andet er aftalt vedrørende leveringstidspunktet, skal sælgeren levere salgsgenstanden uden unødig forsinkelse, dog senest 30 dage efter aftalens indgåelse. Leveres salgsgenstanden ikke i rette tid, jf. 1. pkt., og skyldes dette ikke køberen eller en omstændighed,

7. *§ 74, stk. 1,* ophæves, og i stedet indsættes:

"Medmindre andet er aftalt vedrørende leveringstidspunktet, skal sælgeren levere salgsgenstanden uden unødig forsinkelse. Medmindre andet er aftalt, skal sælgeren endvidere levere salgsgenstanden senest 30 dage efter aftalens

som køberen bærer risikoen for, foreligger der forsinkelse.

Stk. 2. I tilfælde af forsinkelse kan køberen hæve købet, såfremt forsinkelsen er af væsentlig betydning for denne og sælgeren måtte forudsætte dette, eller såfremt sælgeren har nægtet levering. Det samme gælder, hvis sælgeren ikke efter påkrav fra køberen leverer salgsgenstanden inden udløbet af en rimelig frist.

Stk. 3. Ved ophævelse af aftalen skal sælgeren uden unødig forsinkelse tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen.

§ 75 a. Salgsgenstanden skal med hensyn til art, mængde, kvalitet og andre egenskaber stemme overens med aftalen, og køberen skal i forbindelse med købet have de fornødne oplysninger med henblik på montering, anvendelse, opbevaring og vedligeholdelse af salgsgenstanden.

Stk. 2. Medmindre andet følger af parternes aftale, skal salgsgenstanden

1) have en sådan holdbarhed og øvrige egenskaber samt emballering, som køberen efter salgsgenstandens karakter og forholdene i øvrigt havde rimelig grund til at forvente,

2) være egnet til formål, som genstande af den pågældende type sædvanligvis anvendes til,

indgåelse. 2. pkt. gælder ikke for digitale tjenester og gælder kun for digitalt indhold, når det digitale indhold leveres på et fysisk medium.
Stk. 2. Leveres salgsgenstanden ikke i rette tid, jf. stk. 1, og skyldes dette ikke køberen eller en omstændighed, som køberen bærer risikoen for, foreligger der forsinkelse."
Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

8. I *§ 74, stk. 2*, der bliver stk. 3, indsættes som 3. pkt.:
"Angår aftalen digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, eller en digital tjeneste, kan køberen endvidere hæve købet, hvis det tydeligt fremgår af omstændighederne, at sælgeren ikke vil levere salgsgenstanden."

9. *§ 74, stk. 3,* der bliver stk. 4, affattes således:
"*Stk. 4.* Hæves købet, jf. stk. 3 eller §§ 28 og 29, finder § 78 b, stk. 4, § 78 c, stk. 2-5, og §§ 78 d og 78 e tilsvarende anvendelse. Uanset § 78 c, stk. 4, skal sælgeren dog ved aftaler, som angår digitalt indhold, der leveres på et fysisk medium, tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen, uden unødig forsinkelse."

10. *§ 75 a* ophæves, og i stedet indsættes:
"§ 75 a. Sælgeren skal levere en salgsgenstand til køberen, der opfylder kravene i §§ 75 b-75 e, jf. dog § 77.

§ 75 b. Salgsgenstanden skal
1) svare til den beskrivelse, art, type, mængde og kvalitet samt have den funktionalitet, kompatibilitet og interoperabilitet og de øvrige egenskaber, som fremgår af aftalen,
2) være egnet til ethvert særligt formål, som køberen ønsker, at den skal kunne anvendes til, og som køberen har gjort sælgeren bekendt med senest på tidspunktet for aftalens indgåelse, og som sælgeren har accepteret,
3) leveres med tilbehør, vejledning, herunder om installation, og kundeservice som krævet i aftalen og
4) opdateres som fastsat i aftalen.

3) være egnet til køberens særlige formål, hvis sælgeren har bestyrket køberens forventning herom, og

4) have samme egenskaber som en vareprøve eller model, som sælger har forelagt køberen ved købets indgåelse.

§ 75 c. Salgsgenstanden skal endvidere, jf. dog stk. 3,

1) være egnet til de formål, til hvilke genstande af samme type normalt vil blive anvendt, under hensyn til relevant EU-ret og national ret og eventuelle tekniske standarder eller i mangel heraf sektorspecifikke brancheadfærdskodekser,

2) være af den kvalitet og svare til den beskrivelse, der gælder for en prøve, model, prøveversion eller forhåndsvisning, som sælgeren har stillet til rådighed for køberen inden aftalens indgåelse,

3) leveres med eventuelt tilbehør, herunder emballage, installationsvejledning eller anden vejledning, som køberen med rimelighed kan forvente at modtage, og

4) svare til den mængde og have de egenskaber og øvrige funktioner, herunder med hensyn til holdbarhed, funktionalitet, kompatibilitet, tilgængelighed, kontinuitet og sikkerhed, der er sædvanlige for genstande af samme type, og som køberen med rimelighed kan forvente under hensyn til salgsgenstandens art og offentlige udsagn, som er fremsat af eller på vegne af sælgeren eller tidligere led i transaktionskæden, herunder producenten, navnlig i reklamer eller gennem mærkning, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Sælgeren er ikke bundet af offentlige udsagn som nævnt i stk. 1, nr. 4, hvis sælgeren godtgør, at

1) sælgeren ikke havde kendskab til og ikke med rimelighed kunne have haft kendskab til det pågældende offentlige udsagn,

2) det offentlige udsagn var rettet på tidspunktet for aftalens indgåelse på samme måde eller på en tilsvarende måde, som det var blevet fremsat på, eller

3) det offentlige udsagn ikke kan have haft betydning for køberens beslutning om at indgå aftalen.

Stk. 3. Der er ikke tale en mangel som nævnt i stk. 1, hvis køberen ved indgåelsen af aftalen specifikt blev gjort opmærksom på, at en bestemt egenskab ved salgsgenstanden afveg fra de krav, der er fastsat i stk. 1, og udtrykkeligt og særskilt accepterede denne afvigelse.

§ 75 d. Ved aftaler, som angår digitalt indhold, digitale tjenester eller varer med digitale elementer, skal sælgeren, jf. dog stk. 5, sikre, at køberen får besked om og får leveret opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer, som er nødvendige for til stadighed at holde salgsgenstanden fri for mangler i den periode,

1) hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til aftalen, når der er aftalt løbende levering over en periode, dog mindst 2 år for varer med digitale elementer, eller

2) som køberen med rimelighed kan forvente i betragtning af typen af og formålet med salgsgenstanden, og under hensyn til aftalens omstændigheder og art, når der er aftalt en enkelt levering eller en række enkeltstående leveringer af det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Stk. 2. Hvis køberen ikke inden for en rimelig frist installerer opdateringer, som er blevet leveret i overensstemmelse med stk. 1, er sælgeren ikke ansvarlig for mangler, der udelukkende skyldes, at den relevante opdatering ikke er foretaget, forudsat at

1) sælgeren har oplyst køberen om, at opdateringen var tilgængelig, og om konsekvenserne af køberens manglende installation og

2) køberens manglende eller forkerte installation af opdateringen ikke skyldes mangler i den installationsvejledning, som er givet til køberen.

Stk. 3. Når der er aftalt løbende levering over en periode, skal det digitale indhold eller den digitale tjeneste være fri for mangler i hele leveringsperioden.

Stk. 4. Medmindre andet er aftalt, skal digitalt indhold eller en digital tjeneste leveres i den nyeste version, der er tilgængelig på tidspunktet for aftalens indgåelse.

Stk. 5. Der er ikke tale en mangel som nævnt i stk. 1, hvis køberen ved indgåelsen af aftalen specifikt blev gjort opmærksom på, at en bestemt egenskab ved salgsgenstanden afveg fra de krav, der er fastsat i stk. 1, og udtrykkeligt og særskilt accepterede denne afvigelse.

§ 75 e. Køberen kan påberåbe sig en mangel, som skyldes forkert installation af salgsgenstanden,

herunder forkert installation i køberens digitale miljø, når installationen blev udført
1) af sælgeren eller på sælgerens vegne eller
2) af køberen og den forkerte installation skyldes mangler i den installationsvejledning, der blev leveret af sælgeren eller på sælgerens vegne."

§ 76. Der foreligger en mangel ved salgsgenstanden, hvis

1) genstanden ikke svarer til den betegnelse, hvorunder den er solgt, eller sælgeren i øvrigt ved købets afslutning har givet urigtige eller vildledende oplysninger, medmindre disse ikke kan antages at have haft betydning for køberens bedømmelse af genstanden,

2) sælgeren eller et tidligere salgsled har givet oplysninger som nævnt i nr. 1 på varens indpakning, i annoncer eller i andre meddelelser, der er beregnet til at komme til almenhedens eller køberens kundskab,

3) sælgeren har forsømt at give køberen oplysning om forhold, der har haft betydning for køberens bedømmelse af genstanden, og som sælgeren kendte eller burde kende, eller

4) genstanden i øvrigt er af anden eller ringere beskaffenhed eller brugbarhed, end den ifølge aftalen og de foreliggende omstændigheder skulle være, herunder hvis kravene i § 75 a ikke er opfyldt.

Stk. 2. Køberen kan ikke påberåbe sig en urigtig eller vildledende oplysning, der er rettet senest ved indgåelsen af aftalen.

Stk. 3. Forhold ved materialer fremskaffet af køberen kan ikke påberåbes som en mangel, medmindre sælgeren har tilsidesat sin vejledningspligt.

11. *§ 76* affattes således:
"§ 76. Der foreligger endvidere en mangel ved salgsgenstanden, hvis sælgeren har forsømt at give køberen oplysning om forhold, der har haft betydning for køberens bedømmelse af salgsgenstanden, og som sælgeren kendte eller burde kende.
Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester."

§ 77. Bestemmelser i aftalen om, at køberen ikke kan påberåbe sig mangler ved salgsgenstanden og

12. *§ 77, stk. 1,* ophæves.
Stk. 2 bliver herefter stk. 1.

andre almindelige forbehold, såsom at salgsgenstanden er solgt, som den er og forefindes, kan ikke gøres gældende over for køberen.

Stk. 2. Ved køb af brugte genstande på offentlig auktion, hvor køberen har mulighed for selv at være til stede, kan køberen kun påberåbe sig, at der foreligger en mangel, hvis dette følger af § 76, stk. 1, nr. 1-3, eller hvis genstanden er i væsentlig ringere stand, end køberen under hensyn til omstændighederne havde grund til at regne med.

13. I *§ 77, stk. 2,* der bliver stk. 1, ændres "mulighed for selv at være til stede" til: "let adgang til klare og omfattende oplysninger om, at de almindelige regler om krav til salgsgenstanden, jf. §§ 75 b-75 e, ikke finder anvendelse", og "§ 76, stk. 1, nr. 1-3" ændres til "stk. 2 eller § 76".

14. I *§ 77, stk. 2,* der bliver stk. 1, indsættes som *2. pkt.:*
"1. pkt. gælder ikke for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester."

15. I *§ 77* indsættes som *stk. 2* og *3:*
"Stk. 2. Ved køb omfattet af stk. 1 kan køberen endvidere påberåbe sig, at der foreligger en mangel, hvis
1) genstanden ikke svarer til den betegnelse, hvorunder den er solgt, eller sælgeren i øvrigt ved købets afslutning har givet urigtige eller vildledende oplysninger, medmindre disse ikke kan antages at have haft betydning for køberens bedømmelse af genstanden, eller
2) sælgeren eller et tidligere salgsled har givet oplysninger som nævnt i nr. 1 på salgsgenstandens indpakning, i annoncer eller i andre meddelelser, der er beregnet til at komme til almenhedens eller køberens kundskab.
Stk. 3. Køberen kan ikke påberåbe sig en urigtig eller vildledende oplysning, der er rettet senest ved indgåelsen af aftalen."

§ 77 a. Afgørelsen af, om salgsgenstanden lider af en mangel, træffes ud fra dens beskaffenhed på tidspunktet for risikoens overgang. Forelå der på dette tidspunkt en mangel, hæfter sælgeren herfor, også selv om den først viser sig senere.

16. I *§ 77 a, stk. 1, 1. pkt.,* ændres "risikoens overgang" til: "leveringen".

Stk. 2. -

Stk. 3. Viser salgsgenstandens manglende overensstemmelse med kravene i §§ 75 a og 76 sig inden seks måneder efter leveringen, formodes

17. *§ 77 a, stk. 3,* affattes således:
"Stk. 3. Viser en mangel sig inden 1 år efter leveringen, ved køb af levende dyr dog inden seks

den manglende overensstemmelse at have været til stede på det i stk. 1 nævnte tidspunkt, medmindre denne formodning er uforenelig med salgsgenstandens eller den manglende overensstemmelses art.

§ 77 b. Køberen kan ikke påberåbe sig en mangel, som køberen var eller måtte være bekendt med ved aftalens indgåelse, medmindre der er

måneder efter leveringen, formodes manglen at have været til stede ved leveringen, medmindre denne formodning er uforenelig med salgsgenstandens eller manglens art, jf. dog stk. 4-6. Dette gælder dog ikke ved køb som nævnt i § 77."

18. I *§ 77 a* indsættes som *stk. 4-6:*

"Stk. 4. Er der aftalt løbende levering over en periode af digitalt indhold eller en digital tjeneste, og viser en mangel ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste sig inden for denne periode, har sælgeren bevisbyrden for, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste var fri for mangler i leveringsperioden. Er der aftalt løbende levering over en periode af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en vare med digitale elementer, og viser en mangel ved de digitale elementer sig inden for denne periode eller inden 2 år efter leveringen, alt efter hvilket tidspunkt der er det seneste, har sælgeren bevisbyrden for, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste var fri for mangler i leveringsperioden.

Stk. 5. Stk. 3 og 4 finder ikke anvendelse, hvis sælgeren

1) godtgør, at køberens digitale miljø ikke er kompatibelt med det digitale indholds eller den digitale tjenestes tekniske krav, og

2) på en klar og forståelig måde oplyste køberen om disse krav inden aftalens indgåelse.

Stk. 6. Køberen skal samarbejde med sælgeren, i det omfang det med rimelighed er muligt og nødvendigt for at afgøre, om årsagen til manglen ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste findes i køberens digitale miljø. Forpligtelsen til at samarbejde er begrænset til de teknisk tilgængelige midler, som er mindst forstyrrende for køberen. Hvis køberen ikke samarbejder og sælgeren har oplyst køberen om de tekniske krav på en klar og forståelig måde inden aftalens indgåelse, har køberen bevisbyrden for, at manglen forelå i leveringsperioden."

19. *§ 77 b* ophæves, og i stedet indsættes:

"Ændringer i løbende aftaler om digitalt indhold eller digitale tjenester

holdepunkt herfor i aftalen eller sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed.

§ 77 b. Når digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres løbende over en periode, kan sælgeren ændre det digitale indhold eller den digitale tjeneste ud over, hvad der er nødvendigt for til stadighed at holde det digitale indhold eller den digitale tjeneste fri for mangler, jf. §§ 75 b-75 d, hvis følgende betingelser er opfyldt:

1) Aftalen tillader og giver en gyldig grund til en sådan ændring.

2) Ændringen foretages uden yderligere omkostninger for køberen.

3) Køberen orienteres om ændringen på en klar og forståelig måde.

4) Køberen orienteres i de tilfælde, der er nævnt i stk. 2, i rimelig tid forinden på en klar og forståelig måde på et varigt medium om elementerne i og tidspunktet for ændringen og om retten til at ophæve købet i overensstemmelse med stk. 2 eller om muligheden for at beholde det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden sådan en ændring i overensstemmelse med stk. 3.

Stk. 2. Køberen er berettiget til at ophæve købet, hvis ændringen har negativ indvirkning på køberens adgang til eller anvendelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, medmindre en sådan negativ indvirkning er uvæsentlig, jf. dog stk. 3. I så fald har køberen ret til at ophæve købet gratis inden for 30 dage efter at have modtaget den orientering, der er nævnt i stk. 1, nr. 4, eller fra det tidspunkt, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste er blevet ændret af sælgeren, alt efter hvilken dato der er den seneste.

Stk. 3. Stk. 2 finder ikke anvendelse, hvis sælgeren har gjort det muligt for køberen uden yderligere omkostninger at beholde det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden ændring og det digitale indhold eller den digitale tjeneste forbliver fri for mangler.

Stk. 4. Stk. 1-3 finder ikke anvendelse, når aftalen vedrørende levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste også omfatter elementer af en internetadgangstjeneste eller en nummerbaseret interpersonel kommunikationstjeneste."

§ 78. Lider salgsgenstanden af en mangel, har køberen valget mellem

1) afhjælpning af mangelen,

2) levering af en anden genstand, der stemmer overens med aftalen (omlevering),

3) et passende afslag i købesummen eller

4) ophævelse af købet, hvis mangelen ikke er uvæsentlig.

Stk. 2. Køberen kan ikke kræve omlevering eller afhjælpning, hvis gennemførelse af den valgte beføjelse er umulig eller vil påføre sælgeren uforholdsmæssige omkostninger. Der skal herved tages hensyn til salgsgenstandens værdi uden mangler, mangelens betydning, og om anden beføjelse kan gennemføres uden væsentlig ulempe for køberen.

Stk. 3. Tilbyder sælgeren afhjælpning eller omlevering, kan køberen ikke kræve et passende afslag i købesummen eller ophævelse af købet.

Stk. 4. Sælgeren skal opfylde krav eller tilbud om afhjælpning eller omlevering inden for rimelig tid, uden udgift og uden væsentlig ulempe for køberen, jf. § 79. Sker dette ikke, kan køberen kræve et passende afslag i købesummen, ophævelse af købet, omlevering eller, for så vidt dette kan ske uden uforholdsmæssige omkostninger, lade mangelen afhjælpe for sælgerens regning.

20. *§ 78* ophæves, og i stedet indsættes:

"§ 78. Lider salgsgenstanden af en mangel, har køberen ret til afhjælpning, omlevering, forholdsmæssigt afslag i prisen eller ophævelse af købet efter reglerne i §§ 78 a-78 e.

Stk. 2. Dette gælder også, når manglen skyldes en begrænsning som følge af krænkelse af tredjemands ret.

§ 78 a. Køberen kan vælge mellem afhjælpning og omlevering, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Sælgeren kan afvise at foretage afhjælpning eller omlevering, hvis afhjælpning henholdsvis omlevering er umulig eller ville påføre sælgeren uforholdsmæssigt store udgifter under hensyn til alle omstændigheder, herunder den værdi, salgsgenstanden ville have, hvis den var mangelfri, manglens betydning, og om den alternative beføjelse kunne foretages uden væsentlig ulempe for køberen. Ved levering af digitalt indhold og digitale tjenester har sælgeren valgret mellem afhjælpning og omlevering.

Stk. 3. Hvis både afhjælpning og omlevering er umulig eller ville påføre sælgeren uforholdsmæssigt store udgifter under hensyn til de omstændigheder, der er nævnt i stk. 2, kan sælgeren afvise såvel afhjælpning som omlevering.

Stk. 4. Afhjælpning eller omlevering skal foretages

1) gratis, dvs. fri for de omkostninger, der er nødvendige for, at salgsgenstanden bliver fri for mangler, navnlig forsendelses- eller transportomkostninger, arbejdsløn og materialeomkostninger,

2) inden for rimelig tid fra det tidspunkt, hvor sælgeren er blevet underrettet af køberen om manglen, og

3) uden væsentlig ulempe for køberen under hensyn til salgsgenstandens karakter eller art og køberens formål med at anskaffe salgsgenstanden.

Stk. 5. Køberen kan lade manglen afhjælpe for sælgerens regning, hvis

1) sælgeren ikke har foretaget afhjælpning eller omlevering i overensstemmelse med stk. 4 og

2) afhjælpningen kan ske uden uforholdsmæssige omkostninger.

Stk. 6. Hvis manglen udbedres ved afhjælpning eller omlevering af andet end digitalt indhold eller en digital tjeneste, skal køberen stille salgsgenstanden til rådighed for sælgeren. Sælgeren skal for egen regning tage den salgsgenstand tilbage, der er sket omlevering for.
Stk. 7. Hvis en afhjælpning som nævnt i stk. 6 kræver fjernelse af en salgsgenstand, der er blevet installeret under hensyn til dens art og formål, inden manglen viste sig, eller hvis en sådan salgsgenstand skal omleveres, skal sælgeren fjerne den mangelfulde salgsgenstand og installere den omleverede eller afhjulpne salgsgenstand eller afholde udgifterne hertil.
Stk. 8. Køberen skal i tilfælde som nævnt i stk. 6 ikke betale for normal brug af en omleveret salgsgenstand i tiden forud for omleveringen.

§ 78 b. Køberen har ret til enten et forholdsmæssigt afslag i prisen eller til ophævelse af købet, hvis
1) sælgeren ikke har foretaget afhjælpning eller omlevering eller ikke har foretaget afhjælpning eller omlevering i overensstemmelse med § 78 a, stk. 6 og 7, eller ikke har foretaget afhjælpning eller omlevering af digitalt indhold eller en digital tjeneste i overensstemmelse med § 78 a, stk. 4,
2) salgsgenstanden forbliver mangelfuld, selv om sælgeren har forsøgt at foretage afhjælpning eller omlevering,
3) manglen er af en så alvorlig karakter, at et omgående afslag i prisen eller omgående ophævelse af købet er berettiget, eller
4) sælgeren har tilkendegivet, eller det fremgår tydeligt af omstændighederne, at sælgeren ikke vil foretage afhjælpning eller omlevering inden for rimelig tid eller uden væsentlig ulempe for køberen.
Stk. 2. Køberen er ikke berettiget til at ophæve købet, hvis manglen er uvæsentlig. Sælgeren har bevisbyrden for, at manglen er uvæsentlig. 1. pkt. finder ikke anvendelse på digitalt indhold og digitale tjenester, som ikke leveres mod betaling af et pengebeløb eller et digitalt udtryk for værdi. 1. pkt. berører i øvrigt ikke køberens ret til ophævelse af købet, når afhjælpning eller omlevering ikke er sket.

Stk. 3. Er kun nogle af de leverede genstande mangelfulde, kan køberen ophæve købet af de mangelfulde genstande og af andre genstande, som køberen har købt sammen med de mangelfulde genstande, hvis køberen ikke med rimelighed kan forventes at acceptere kun at beholde de genstande, der er fri for mangler. 1. pkt. gælder ikke for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester.
Stk. 4. Køberen udøver sin ret til at ophæve købet ved en erklæring til sælgeren om, at køberen har besluttet at ophæve købet.

§ 78 c. Afslag i prisen skal fastsættes forholdsmæssigt på grundlag af den lavere værdi af den salgsgenstand, som køberen har modtaget, i forhold til den værdi, salgsgenstanden ville have haft, hvis den havde været fri for mangler. Når digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres over en periode, omfatter prisafslaget den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste var mangelfuld.
Stk. 2. Ved ophævelse af købet skal sælgeren tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen, og køberen skal for sælgerens regning tilbagelevere salgsgenstanden til sælgeren, jf. dog § 78 d, stk. 5, og § 78 e. Når digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres over en periode, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en periode forud for ophævelsen af købet var fri for mangler, omfatter tilbagebetalingen den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste var mangelfuld, og den periode, der ville have resteret, hvis købet ikke var blevet ophævet.
Stk. 3. Ved aftaler om levering af andet end digitalt indhold eller en digital tjeneste skal betaling efter stk. 2 ske ved sælgerens modtagelse af salgsgenstanden eller dokumentation for, at køberen har tilbageleveret salgsgenstanden.
Stk. 4. Ved aftaler om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste skal betaling efter stk. 1 og 2 foretages uden unødig forsinkelse og under alle omstændigheder inden for 14 dage fra den dag, hvor sælgeren modtog meddelelse om køberens beslutning om at kræve et afslag i prisen eller om at ophæve købet.

Stk. 5. I de tilfælde, der er nævnt i stk. 4, skal sælgeren foretage tilbagebetalingen ved anvendelse af det samme betalingsmiddel, som køberen benyttede til at betale for det digitale indhold eller den digitale tjeneste, medmindre køberen udtrykkelig accepterer et andet betalingsmiddel, og forudsat at køberen ikke skal betale gebyr som følge af en sådan tilbagebetaling. Sælgeren må ikke pålægge køberen gebyrer i forbindelse med tilbagebetalingen.

§ 78 d. Når en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste er blevet ophævet, skal sælgeren

1) for så vidt angår personoplysninger opfylde de forpligtelser, der gælder i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesforordningen), og

2) afholde sig fra at anvende nogen form for indhold, bortset fra personoplysninger, som køberen har afgivet eller genereret ved brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, undtagen hvis indholdet

a) ikke kan anvendes uden for rammerne af det digitale indhold eller den digitale tjeneste,

b) kun vedrører køberens aktivitet i forbindelse med brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste,

c) er blevet sammenlagt med andre oplysninger fra sælgeren og ikke kan udskilles eller kun med en uforholdsmæssigt stor indsats eller

d) er genereret af køberen og andre i fællesskab og andre forbrugere fortsat kan gøre brug af indholdet.

Stk. 2. Sælgeren skal på køberens anmodning stille ethvert indhold, der ikke er personoplysninger, og som køberen har afgivet eller genereret ved brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, til rådighed for køberen, medmindre indholdet er omfattet af stk. 1, nr. 2, litra a-c. Køberen er berettiget til at downloade dette digitale indhold gratis, uden hindringer fra sælgeren, inden for en rimelig frist og i et almindeligt anvendt og maskinlæsbart format.

Stk. 3. Sælgeren kan forhindre køberens fortsatte brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, navnlig ved at gøre det digitale indhold eller den digitale tjeneste utilgængelig for køberen eller ved at gøre køberens konto inaktiv, uden at det berører køberens rettigheder efter stk. 2.

Stk. 4. Når en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste er blevet ophævet, skal køberen afholde sig fra at anvende det digitale indhold eller den digitale tjeneste og fra at stille det eller den til rådighed for tredjemand.

Stk. 5. Hvor digitalt indhold er blevet leveret på et fysisk medium, skal køberen på sælgerens anmodning og for dennes regning tilbagelevere det fysiske medium til sælgeren uden unødig forsinkelse, jf. dog § 78 e. Sælgerens anmodning om tilbagelevering af det fysiske medium skal fremsættes inden for 14 dage fra den dag, hvor sælgeren modtog meddelelse om køberens beslutning om at ophæve købet.

Stk. 6. Køberen skal ikke betale for brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i den periode forud for ophævelsen af købet, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste var mangelfuld.

§ 78 e. Når køberen tilbageleverer salgsgenstanden, jf. § 78 c, stk. 2, 1. pkt., og § 78 d, stk. 5, skal den være i væsentlig samme stand og mængde, som den var i ved leveringen. Dette gælder dog ikke, når salgsgenstanden er gået til grunde eller forandret som følge af en hændelig begivenhed, genstandens egen beskaffenhed eller foranstaltninger, der var nødvendige for dens undersøgelse, eller som blev truffet, inden den mangel, der medfører ophævelse af købet, blev opdaget eller burde være opdaget."

§ 79. Ved afgørelsen af, om afhjælpning eller omlevering er sket inden for rimelig tid, jf. § 78, stk. 4, tages navnlig hensyn til genstandens art, mangelens beskaffenhed og køberens behov for genstanden, herunder om sælgeren for egen regning har stillet en erstatningsgenstand til køberens rådighed.

21. I *§ 79, stk. 1,* ændres "§ 78, stk. 4" til: "§ 78 a, stk. 4, nr. 2".

Stk. 2. Køberen kan holde købesummen tilbage, indtil krav eller tilbud om afhjælpning eller omlevering er opfyldt. Må mangelen anses for uvæsentlig, kan køberen dog ikke tilbageholde et beløb, som åbenbart overstiger, hvad det vil koste at afhjælpe mangelen.

22. I *§ 79, stk. 2, 1. pkt.,* ændres "afhjælpning eller omlevering" til: "afhjælpning, omlevering eller forholdsmæssigt afslag".

§ 81. -

23. I *§ 81* indsættes som *stk. 2:*
"Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester."

§ 83. Har køberen ikke inden to år efter salgsgenstandens overgivelse til ham meddelt sælgeren, at han vil påberåbe sig en mangel, kan han ikke senere gøre den gældende, medmindre sælgeren har påtaget sig at indestå for genstanden i længere tid eller har handlet i strid med almindelig hæderlighed.

24. I *83, stk. 1,* indsættes efter "hæderlighed": ", jf. dog stk. 2-4".

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis salgsgenstanden i henhold til et påbud fra en offentlig myndighed skal tilbagekaldes eller destrueres, fordi den udgør en fare. Stk. 1 finder heller ikke anvendelse ved køb af byggematerialer.

25. I *§ 83* indsættes efter stk. 1 som nye stykker:
"Stk. 2. Når digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres løbende over en periode, udløber fristen efter stk. 1, for så vidt angår mangler ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste,
1) tidligst ved udløbet af leveringsperioden ved varer med digitale elementer og
2) 2 måneder efter udløbet af leveringsperioden i andre tilfælde.
Stk. 3. Når digitalt indhold eller en digital tjeneste skal leveres ved en enkelt levering eller en række enkeltstående leveringer, herunder ved varer med digitale elementer, udløber fristen efter stk. 1 tidligst ved udløbet af den periode, der er nævnt i § 75 d, stk. 1, nr. 2, for så vidt angår mangler som nævnt i § 75 d."
Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

¨

26. Efter § 86 indsættes:

"Handelsmæssige garantier

§ 86 a. En handelsmæssig garanti er bindende for garantigiveren på de vilkår, der er fastsat i erklæringen om den handelsmæssige garanti og dertil hørende reklamer, der var tilgængelige på tidspunktet for eller før aftalens indgåelse.
Stk. 2. Når producenten giver køberen en handelsmæssig garanti for holdbarhed i en bestemt periode, er producenten direkte ansvarlig over for køberen i hele perioden for den handelsmæssige

garanti for holdbarhed for så vidt angår afhjælpning eller omlevering af salgsgenstanden i overensstemmelse med § 78 a, stk. 4-8. Producenten kan tilbyde køberen gunstigere betingelser i erklæringen om den handelsmæssige garanti for holdbarhed.

Stk. 3. Hvis vilkårene i erklæringen om den handelsmæssige garanti er mindre fordelagtige for køberen end de vilkår, der fremgår af de dertil hørende reklamer, er den handelsmæssige garanti bindende på de vilkår, der fremgår af reklamerne vedrørende den handelsmæssige garanti, medmindre reklamerne før aftalens indgåelse blev rettet på samme måde eller på en tilsvarende måde, som de var blevet fremsat på."

§ 2

I lov nr. 426 af 3. maj 2017 om markedsføring, som ændret ved § 20 i lov nr. 309 af 25. april 2018, lov nr. 1309 af 6. december, lov nr. 801 af 9. juni 2020 og lov nr. 1055 af 30. juni 2020, foretages følgende ændringer:

§ 17. En erhvervsdrivende, der markedsfører en garanti el.lign., skal på let forståelig måde informere forbrugeren om

1) garantiens indhold, herunder eventuelle begrænsninger og forpligtelser indeholdt i garantien,

2) de oplysninger, der er nødvendige for at gøre garantien gældende, og

3) at forbrugerens ufravigelige rettigheder efter lovgivningen ikke berøres af garantien.

Stk. 2. Vilkårene for garantien skal være affattet på dansk, såfremt markedsføringen er sket på dansk.

1. *§ 17, stk. 1,* ophæves, og i stedet indsættes:

"§ 17. En erhvervsdrivende, der markedsfører en handelsmæssig garanti, skal udlevere en erklæring om garantien til forbrugeren på et varigt medium senest ved leveringen af produktet. Erklæringen skal være udfærdiget på et klart og forståeligt sprog og skal indeholde,

1) når det er relevant, en utvetydig erklæring om, at køberen ved lov har ret til gratis afhjælpning fra sælgerens side af mangler ved salgsgenstanden, og at denne ret ikke påvirkes af den handelsmæssige garanti,

2) garantigiverens navn og adresse,

3) den procedure, som forbrugeren skal følge for at opnå gennemførelse af den handelsmæssige garanti,

4) betegnelsen på de produkter, som den handelsmæssige garanti finder anvendelse på, og

5) vilkårene for den handelsmæssige garanti.

Stk. 2. Manglende overholdelse af stk. 1 ændrer ikke ved, at den handelsmæssige garanti er bindende for garantigiveren som anført i købelovens § 86 a, stk. 1."

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

2. I *§ 17, stk. 2,* der bliver stk. 3, ændres "garantien" til: "den handelsmæssige garanti".

§ 37. -

Stk. 2. -

Stk. 3. Overtrædelse af bestemmelserne i § 5, stk. 1, § 6, stk. 1, 3 og 4, § 7, stk. 1, §§ 9-11, § 11 a, stk. 1, § 11 b, stk. 1, § 14, stk. 1, § 15, § 16, stk. 3, § 18 og § 19, § 20, stk. 1 og 3, og § 21 og forsætlig overtrædelse af § 22 straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

3. I *§ 37, stk. 3,* indsættes efter "§ 16, stk. 3,": "§ 17, stk. 1 og 3,".

Stk. 4. Overtrædelse af § 20, stk. 1 og 3, der består i skadelig omtale af en anden erhvervsdrivende eller af forhold, der på særlig måde angår den pågældende, § 21 og § 22 er undergivet privat påtale.

Stk. 5. I regler, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne.

Stk. 6. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2022.
Stk. 2. § 1 finder ikke anvendelse på aftaler om køb af andet end digitalt indhold og digitale tjenester indgået før lovens ikrafttræden. På sådanne aftaler finder de hidtil gældende regler anvendelse.
Stk. 3. § 1 finder anvendelse på levering af digitalt indhold og digitale tjenester, der finder sted efter lovens ikrafttræden, selv om aftalen er indgået før lovens ikrafttræden, jf. dog stk. 4.
Stk. 4. § 1, nr. 19, finder anvendelse på aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester, der er indgået efter lovens ikrafttræden.

§ 4

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. § 1 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bilag til betænkningen

Bilag 1: Bekendtgørelse nr. 140 af 17. februar 2014 af lov om køb (købeloven)

Bekendtgørelse af lov om køb[1)]

Herved bekendtgøres lov om køb, jf. lovbekendtgørelse nr. 237 af 28. marts 2003, med de ændringer, der følger af § 1 i lov nr. 523 af 6. juni 2007, § 7 i lov nr. 718 af 25. juni 2010 og § 1 i lov nr. 1460 af 17. december 2013.

Den bekendtgjorte lovtekst vedrørende titelnoten, § 1, stk. 2, § 1a, stk. 3, § 17, stk. 1, § 73, stk. 2, § 74, og § 75 træder i kraft den 13. juni 2014, jf. § 7, stk. 1, i lov nr. 1460 af 17. december 2013 om ændring af købeloven og forskellige andre love (Ændringer som følge af forslag til ny forbrugeraftalelov m.v.)

Almindelige bestemmelser

§ 1. Denne lovs bestemmelser kommer kun til anvendelse, for så vidt ikke andet er udtrykkelig aftalt, eller må anses for indeholdt i aftalen eller følger af handelsbrug eller anden sædvane.

Stk. 2. I forbrugerkøb, jf. § 4 a, kan § 2, stk. 1, § 4 a, § 50, §§ 55-58, § 73, stk. 1 og 2, §§ 74 og 75, § 76, stk. 1, nr. 1-3, og stk. 2 og 3, §§ 77-79, § 80, stk. 1, og §§ 81-87 dog ikke fraviges til skade for køberen.

Stk. 3. Bestemmelsen i § 54, stk. 4, kan ikke fraviges til skade for en senere erhverver, som hovedsagelig handler uden for sit erhverv.

§ 1 a. Loven gælder for alle køb, bortset fra køb af fast ejendom.

Stk. 2. §§ 72-87 gælder dog kun i forbrugerkøb.

Stk. 3. § 5, §§ 10-13, § 17, stk. 2, § 21, stk. 2, § 42, § 43, stk. 1 og 2, § 44, §§ 47-49 og 52-54 gælder ikke i forbrugerkøb.

Stk. 4. Loven gælder ikke for køb, der er omfattet af den internationale købelov.

§ 2. Bestilling af genstande, som først skal fremstilles, anses i denne lov for køb. Uden for forbrugerkøb gælder dette dog kun, såfremt den overvejende del af de for fremstillingen nødvendige materialer skal ydes af den, der har påtaget sig fremstillingen.

Stk. 2. Loven gælder ikke for opførelse af bygning eller andet anlæg på fast ejendom.

Stk. 3. Hvad der i denne lov er bestemt om køb, finder tilsvarende anvendelse på bytte.

§ 3. Ved køb af genstande, bestemt efter art, forstås i denne lov ikke alene køb af en vis mængde af en angiven art genstande, men også køb af en vis mængde af et angivet parti.

§ 4. Ved handelskøb forstås i denne lov køb, som indgås mellem handlende i eller for deres bedrift.

Stk. 2. Som handlende anses herved enhver, der gør sig til bedrift at afhænde dertil indkøbte varer, at drive vekselerer- eller bankforretning, forsikringsvirksomhed, kommissionshandel, forlagsvirksomhed, apotek, beværtning, håndværk eller fabrik, at overtage udførelse af bygnings- eller anlægsarbejder eller at befordre personer, gods eller meddelelser. Dog anses ikke som handlende den, som uden anden medhjælp end sin ægtefælle, sine børn under 15 år og sit hustyende driver beværtning, håndværk, befordringsvirksomhed eller sådan ringe handel, hvortil ikke kræves særlig adkomst, eller hvortil borgerskab udstedes uden betaling.

§ 4 a. Ved forbrugerkøb forstås et køb, som en køber (forbruger) foretager hos en erhvervsdrivende, der handler som led i sit erhverv, når køberen hovedsagelig handler uden for sit erhverv. Sælgeren har bevisbyrden for, at købet ikke er et forbrugerkøb.

Stk. 2. Som forbrugerkøb anses under i øvrigt samme betingelser som nævnt i stk. 1 endvidere køb fra ikke-erhvervsdrivende, hvis aftalen om køb er indgået eller formidlet for sælgeren af en erhvervsdrivende.

Om bestemmelse af købesummen

§ 5. Er køb sluttet, men intet aftalt om købesummens størrelse, har køberen at betale, hvad sælgeren fordrer, for så vidt det ikke kan anses for ubilligt.

§ 6. Er i handelskøb regning (faktura eller nota) tilstillet køberen, og gør han ikke, så snart ske kan, indsigelse mod den i regningen anførte pris, er han pligtig at betale denne, medmindre lavere pris oplyses at være aftalt, eller regningen er åbenbart urimelig.

§ 7. Skal købesummen beregnes efter tal, mål eller vægt, bliver mængden på det tidspunkt, da faren for salgsgenstandens hændelige undergang går over på køberen, at lægge til grund for beregningen.

§ 8. Skal købesummen beregnes efter varens vægt, antages indpakningens vægt (taravægten) at skulle fradrages.

Om stedet, hvor salgsgenstanden skal leveres (leveringsstedet)

§ 9. Sælgeren har at levere salgsgenstanden på det sted, hvor han ved købets afslutning havde sin bolig. Drev han på dette tidspunkt forretning, og stod salget i forbindelse dermed, skal levering ske på forretningsstedet.

Stk. 2. Befandt genstanden sig ved købets afslutning på et andet sted end ovenfor nævnt, og var parterne eller burde de være vidende derom, anses dette som leveringssted.

§ 10. Skal genstanden af sælgeren forsendes fra et sted til et andet for der at overgives i køberens besiddelse, anses levering for sket, når genstanden er overgivet til en fragtfører, som har påtaget sig forsendelsen fra vedkommende sted, eller den, hvis afsendelsen sker med skib, er bragt inden for skibssiden.

§ 11. Skal sælgeren besørge genstanden sendt til noget inden pladsens grænser beliggende sted, anses levering ikke at være sket, forinden genstanden er kommet i køberens besiddelse.

Om tiden for aftalens opfyldelse

§ 12. Er tid for købesummens betaling eller salgsgenstandens levering ikke bestemt, og fremgår det ikke af omstændighederne, at opfyldelse skal ske snarest muligt, skal den ske ved påkrav.

§ 13. Er et tidsrum fastsat for leveringen, har sælgeren ret til inden for dettes grænser at vælge tidspunktet for leveringen, medmindre det fremgår af omstændighederne, at spillerummet er fastsat i køberens interesse.

Om retten til at kræve ydelse mod ydelse

§ 14. Er der ikke givet henstand fra nogen af siderne, er sælgeren ikke pligtig at levere salgsgenstanden, medmindre købesummen samtidig betales, og køberen ikke pligtig at betale købesummen, medmindre salgsgenstanden samtidig stilles til hans rådighed.

§ 15. Skal genstanden forsendes fra leveringsstedet, kan sælgeren dog ikke i medfør af bestemmelsen i foregående paragraf undlade at afsende den, men kan hindre, at den overgives i køberens besiddelse, så længe købesummen ikke er betalt.

§ 16. Benyttes i handelskøb ved genstandens forsendelse fra leveringsstedet til bestemmelsesstedet konnossement eller fragtbrev af sådan beskaffenhed, at sælgeren efter dets udlevering til køberen ikke kan råde over genstanden, skal købesummen betales mod udlevering af det pågældende dokument overensstemmende med reglerne i § 71.

Om faren (risikoen) for salgsgenstanden

§ 17. Sælgeren bærer faren for salgsgenstandens hændelige undergang eller forringelse, indtil levering har fundet sted.

Stk. 2. Angår købet en bestemt genstand, som skal hentes af køberen, og er tiden inde, da den ifølge aftalen kan hentes, samt genstanden holdes rede, bærer dog køberen faren og må således betale købesummen, selv om genstanden hændelig er gået til grunde eller forringet.

Om udbytte af salgsgenstanden

§ 18. Udbytte, som vindes af salgsgenstanden inden leveringstiden, tilkommer sælgeren, medmindre det med grund kunne påregnes først at ville falde senere.

Stk. 2. Udbytte, som vindes efter leveringstiden, tilfalder køberen, medmindre det med grund kunne påregnes allerede at ville falde forinden.

§ 19. Køb af aktie omfatter det udbytte, som ikke var forfalden på den tid, da købet sluttedes.

Stk. 2. Er eller bliver der til aktien knyttet ret til at tegne ny aktie, nyder køberen godt heraf.

§ 20. Køb af rentebærende skriftlig fordring omfatter de ved købet eller, hvis senere levering skal finde sted, de ved leveringstiden påløbne, men endnu ikke forfaldne renter. Fremgår det ikke af omstændighederne, at fordringen er solgt som usikker, bliver det til renterne svarende beløb at betale i tillæg til købesummen og samtidig med denne.

Om forsinkelse fra sælgerens side

§ 21. Leveres salgsgenstanden ikke i rette tid og skyldes dette ikke køberens forhold eller en hændelig begivenhed, for hvilken han bærer faren, har køberen valget mellem at forlange genstanden leveret og at hæve købet.

Stk. 2. Var forsinkelsen eller måtte den af sælgeren forudsættes at være af uvæsentlig betydning for køberen, kan denne dog ikke hæve købet, medmindre han har betinget sig opfyldelse nøjagtig til bestemt tid.

Stk. 3. I handelskøb anses enhver forsinkelse for væsentlig, medmindre det alene er en ringe del af det solgte, som er forsinket.

§ 22. Skal sælgeren levere efterhånden, og finder forsinkelse sted med en enkelt levering, kan køberen i medfør af foregående paragraf alene hæve købet, for så vidt angår denne levering. Dog kan han også hæve købet for senere leveringers vedkommende, såfremt gentagelse af forsinkelsen må ventes, eller endog hæve købet i dets helhed, såfremt dette er begrundet i sammenhængen mellem leveringerne.

§ 23. Angår købet en bestemt genstand, og bliver denne ikke leveret i rette tid, har sælgeren at svare skadeserstatning, medmindre det oplyses, at forsinkelsen ikke kan tilregnes ham.

§ 24. Ved køb af genstande, bestemte efter art, er sælgeren, selv om forsinkelsen ikke kan tilregnes ham, pligtig til at svare skadeserstatning, medmindre han har forbeholdt sig fritagelse derfor, eller muligheden af at opfylde aftalen må anses for udelukket ved omstændigheder, der ikke er af sådan beskaffenhed, at sælgeren ved købets afslutning burde have taget dem i betragtning, såsom ved hændelig undergang af alle genstande af den art eller det parti, købet angår, ved krig, indførselsforbud eller lignende.

§ 25. Hæves et køb, og skal erstatning svares i henhold til § 23 eller § 24, bliver denne i mangel af bevis for, at anden skade er lidt, at fastsætte til det beløb, hvormed prisen for genstande af samme art og godhed som de solgte på leveringstiden overstiger købesummen. Foretager køberen dækningskøb på forsvarlig måde og inden for rimelig tid efter ophævelsen, lægges den ved købet opnåede pris til grund ved beregning af prisforskellen.

§ 26. Er leveringstiden forløbet, og har levering ikke fundet sted, må køberen, om han vil fastholde købet, på forespørgsel fra sælgerens side uden ugrundet ophold give meddelelse derom. Undlader han dette, taber han sin ret til at kræve levering. Det samme gælder, selv om han ikke har modtaget nogen forespørgsel, dersom han ikke inden rimelig tid meddeler, at han vil fastholde købet.

§ 27. Har levering fundet sted efter leveringstidens udløb, må køberen, når det ved genstandens fremkomst eller underretning fra sælgeren viser sig, at leveringen er sket for sent, i handelskøb straks og ellers uden ugrundet ophold meddele sælgeren, at han vil påberåbe sig forsinkelsen. Undlader han dette, kan han ikke senere påberåbe sig forsinkelsen. Vil køberen benytte sin ret til at hæve købet, må han under denne rets fortabelse uden ugrundet ophold meddele sælgeren dette.

Om forsinkelse fra køberens side

§ 28. Betales købesummen ikke i rette tid, eller træffer køberen ikke i rette tid foranstaltning, hvorpå købesummens betaling beror, har sælgeren valget imellem at fastholde og at hæve købet. Er forsinkelsen af uvæsentlig betydning, kan købet dog ikke hæves. I handelskøb anses enhver forsinkelse for væsentlig.

Stk. 2. Er den solgte genstand allerede overgivet til køberen, kan sælgeren ikke hæve købet, medmindre han enten må anses at have taget forbehold i så henseende, eller genstanden afvises af køberen.

§ 29. Skal sælgeren levere efterhånden, og skal betaling erlægges særskilt for hver levering, er sælgeren, når der med hensyn til betalingen for en enkelt levering indtræder sådan forsinkelse, som efter § 28, stk. 1, anses for væsentlig, berettiget til at hæve købet for de følgende leveringers vedkommende, medmindre der ikke er nogen grund til at befrygte gentagelse af forsinkelsen. Dette gælder, selv om sælgeren efter § 28, stk. 2, er afskåret fra at hæve købet med hensyn til den levering, for hvis vedkommende købesummens betaling er blevet forsinket.

§ 30. Hæver sælgeren i medfør af de to foregående paragraffer købet, har han krav på skadeserstatning efter de regler, som er givne i § 24. Erstatningen bliver i mangel af bevis for, at anden skade er lidt, at fastsætte til det beløb, hvormed købesummen overstiger prisen for genstande af samme art og godhed som de solgte på den tid, da forsinkelsen indtrådte.

Stk. 2. Foretages salg af genstanden på forsvarlig måde og inden for en rimelig tid efter ophævelsen, lægges den ved salget opnåede pris til grund ved beregning af prisforskellen.

§ 31. Er købesummen ikke betalt, uagtet betalingstiden er forløbet, eller har køberen undladt at træffe sådan foranstaltning, som i § 28 er nævnt, og er salgsgenstanden ikke overgivet til køberen, har sælgeren, når han vil fastholde købet, på forespørgsel fra køberens side uden ugrundet ophold at give meddelelse derom. Undlader han dette, taber han sin ret til at fastholde købet. Det samme gælder, selv om han ikke har modtaget nogen forespørgsel, dersom han ikke inden rimelig tid meddeler, at han vil fastholde købet.

§ 32. Betales købesummen for sent, eller træffer køberen for sent sådan foranstaltning, som i § 28 er nævnt, må sælgeren, hvis han på grund af forsinkelsen vil hæve købet, give køberen meddelelse derom, i handelskøb straks og ellers uden ugrundet ophold. Undlader han dette, taber han sin ret til at hæve købet.

§ 33. Undlader køberen at afhente eller modtage salgsgenstanden i rette tid, eller har hans forhold i øvrigt bevirket, at den ikke i rette tid er blevet overgivet i hans besiddelse, har sælgeren for køberens regning at drage omsorg for genstanden, indtil forsinkelsen ophører, eller sælgeren benytter den ret til at hæve købet, som efter § 28 måtte tilkomme ham. Er genstanden forsendt og kommet til bestemmelsesstedet, gælder dette dog kun, når der her findes nogen, som på sælgerens vegne kan tage den i besiddelse, og sådant kan ske uden væsentlig omkostning eller ulempe.

§ 34. Kan sælgeren ikke uden væsentlig omkostning eller ulempe vedblive med at sørge for genstanden, eller råder køberen ikke over den inden rimelig tid, efter at han dertil er blevet opfordret, har sælgeren ret til at sælge den for køberens regning. Forinden salg finder sted, har sælgeren så vidt muligt at give køberen betimeligt varsel. Foretages salg af genstanden ved en forsvarligt bekendtgjort og afholdt auktion eller på anden forsvarlig måde, kan køberen ikke gøre indsigelse mod den opnåede pris. Kan salg ikke finde sted, eller er det åbenbart, at de med et salg forbundne omkostninger ikke ville kunne dækkes af salgssummen, er sælgeren berettiget til at skaffe genstanden bort.

§ 35. Er genstanden udsat for hurtig fordærvelse, eller vil dens bevaring medføre uforholdsmæssig store omkostninger, er sælgeren med den begrænsning, som følger af slutningsbestemmelsen i foregående paragraf, pligtig at sælge den. Kan salg på nogen af de i samme paragraf omhandlede måder ikke uden skade oppebies, skal genstanden sælges, som bedst ske kan.

§ 36. Har forsinkelse fra køberens side påført sælgeren udgifter til genstandens bevaring eller anden forøget omkostning, kan sælgeren fordre erstatning og til sikkerhed for denne holde genstanden tilbage.

§ 37. Bærer sælgeren faren for salgsgenstanden, men køberens forhold har bevirket, at den ikke bliver leveret i rette tid, overføres faren på køberen, ved køb af genstande, bestemte efter art, dog ikke forinden bestemte genstande er udskilte for ham.

§ 38. (Ophævet)[2)]

Om køberens manglende betalingsevne

§ 39. Kommer køberen efter købets afslutning under konkurs eller rekonstruktionsbehandling, har sælgeren, skønt der er givet henstand med betalingen, ret til at holde salgsgenstanden tilbage eller, hvis den er forsendt fra leveringsstedet, at hindre dens overgivelse til boet, indtil betryggende sikkerhed stilles for købesummens betaling til forfaldstid. Er tiden for leveringen kommet, og boet ikke på sælgerens opfordring stiller sådan sikkerhed, kan han hæve købet.

Stk. 2. Disse bestemmelser kommer også til anvendelse, hvis efter købets afslutning køberen ved eksekution er fundet at mangle midler til at betale sin gæld, eller han, om han er handlende, har standset sine betalinger, eller hans formueforhold i øvrigt viser sig at være sådanne, at han må antages at ville være ude af stand til at betale købesummen, når den forfalder.

§ 40. Er køberens bo taget under konkursbehandling, kan sælgeren, selv om tiden for leveringen ikke er kommet, forlange, at boet uden ugrundet ophold tager stilling til, om det vil indtræde i købet. Indtræder boet ikke, kan sælgeren hæve købet.

§ 41. Er salgsgenstanden efter konkursens begyndelse overgivet til konkursboet, og er købesummen ikke betalt, kan sælgeren kræve genstanden tilbage, medmindre boet erklærer at ville indtræde i købet og betaler købesummen eller på opfordring stiller sikkerhed for dens betaling til forfaldstid. Har boet afhændet genstanden eller i øvrigt for egen regning rådet således over den, at den ikke kan tilbageleveres i væsentlig uforandret stand, har sælgeren ret til at anse boet som indtrådt i købet.

Om mangler ved salgsgenstanden

§ 42. Angår købet en bestemt genstand, og lider denne af en mangel, kan køberen hæve købet eller kræve et forholdsmæssigt afslag i købesummen. Må manglen anses som uvæsentlig, er køberen dog ikke berettiget til at hæve købet, medmindre sælgeren har handlet svigagtigt.

Stk. 2. Savnede genstanden ved købets afslutning egenskaber, som må anses tilsikrede, eller er manglen efter købets indgåelse forårsaget ved sælgerens forsømmelse, eller har sælgeren handlet svigagtigt, kan køberen kræve skadeserstatning.

§ 43. Ved køb af genstande, bestemte efter art, kan køberen, såfremt den leverede genstand lider af en mangel, hæve købet eller kræve omlevering eller fordre et forholdsmæssigt afslag i købesummen.

Stk. 2. Må manglen anses som uvæsentlig, kan købet dog ikke hæves eller omlevering fordres, medmindre sælgeren har handlet svigagtigt eller har kendt manglen på et sådant tidspunkt, at han uden urimelig opofrelse havde kunnet skaffe mangelfri genstand.

Stk. 3. Sælgeren er, selv om han er uden skyld, pligtig at betale skadeserstatning dog således, at bestemmelserne i § 24 finder tilsvarende anvendelse.

§ 44. Ved afgørelsen af, om salgsgenstanden lider af en mangel, bliver, for så vidt manglen ikke er hidført ved sælgerens forsømmelse, det tidspunkt at tage i betragtning, da faren gik over på køberen.

§ 45. Bestemmelserne i § 25 om skadeserstatningens beregning kommer også til anvendelse, når købet hæves på grund af mangel ved genstanden.

§ 46. Skal sælgeren levere efterhånden, og er en enkelt levering mangelfuld, kan køberen i medfør af §§ 42 og 43 alene hæve købet, for så vidt angår denne levering. Dog kan han også hæve købet for senere leveringers vedkommende, såfremt det må ventes, at også disse vil blive mangelfulde, eller endog hæve købet i dets helhed, såfremt dette er begrundet i sammenhængen mellem leveringerne.

§ 47. Har køberen før købets afslutning undersøgt salgsgenstanden eller uden skellig grund undladt at efterkomme sælgerens opfordring til at undersøge den, eller er der før købets afslutning givet ham lejlighed til at undersøge en prøve af salgsgenstanden, kan han ikke påberåbe sig mangler, der ved sådan undersøgelse burde være opdaget af ham, medmindre sælgeren har handlet svigagtigt.

§ 48. Sker salg ved auktion, kan køberen ikke påberåbe sig, at genstanden lider af nogen mangel, medmindre genstanden ikke svarer til den betegnelse, under hvilken den er solgt, eller sælgeren har handlet svigagtigt. Hvad her er foreskrevet, gælder dog ikke, når en handlende sælger sine varer ved auktion.

§ 49. Tilbyder sælgeren at afhjælpe en mangel eller at foretage omlevering, må køberen dermed lade sig nøje, hvis det kan ske inden udløbet af den tid, da han er pligtig at afvente levering (jf. § 21), og det åbenbart ikke kan medføre omkostning eller ulempe for ham.

Stk. 2. Køberens ret til erstatning berøres ikke af denne bestemmelse.

§ 50. Hvad i denne lov er bestemt om mangler ved salgsgenstanden finder tilsvarende anvendelse, hvor den leverede mængde er for ringe, såfremt køberen må gå ud fra, at det, som er leveret, er ment at skulle tjene som fuldstændig opfyldelse af aftalen. Køberen kan i dette tilfælde ikke i medfør af § 43 fordre omlevering, men kan i stedet herfor kræve efterleveret, hvad der mangler, hvad enten dette udgør en større eller mindre del af det, som skulle leveres.

§ 51. I handelskøb har køberen, når salgsgenstanden er leveret, eller en aftalt udfaldsprøve er kommet ham i hænde, at foretage sådan undersøgelse, som ordentlig forretningsbrug kræver. Skal genstanden forsendes fra et sted til et andet, er køberen dog ikke pligtig at undersøge den, førend den på bestemmelsesstedet er stillet således til hans rådighed, at han ifølge § 56 ville være pligtig at drage omsorg for den.

§ 52. Viser det sig, at den solgte genstand lider af en mangel, har køberen, såfremt han vil påberåbe sig manglen, at give sælgeren meddelelse derom i handelskøb straks og ellers uden ugrundet ophold. Afgiver han ikke sådan meddelelse, uagtet han har opdaget eller burde have opdaget manglen, kan han ikke senere gøre den gældende.

Stk. 2. Vil køberen hæve købet, eller vil han kræve efterlevering eller omlevering, skal han uden ugrundet ophold give sælgeren meddelelse derom, og har ellers tabt sin ret til at afvise genstanden eller kræve efterlevering.

§ 53. De i foregående paragraf givne bestemmelser om tab af køberens ret til at påberåbe sig mangler kommer ikke til anvendelse, når sælgeren har handlet svigagtigt, eller når han har gjort sig skyldig i grov uagtsomhed, og denne medfører betydelig skade for køberen.

§ 54. Har køberen ikke inden to år efter genstandens overgivelse til ham meddelt sælgeren, at han vil påberåbe sig en mangel, kan han ikke senere gøre den gældende, medmindre sælgeren har påtaget sig at indestå for genstanden i længere tid eller har handlet svigagtigt.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis salgsgenstanden i henhold til et påbud fra en offentlig myndighed skal tilbagekaldes eller destrueres, fordi den udgør en fare.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 finder heller ikke anvendelse ved køb af byggematerialer.

Stk. 4. En aftale om en kortere frist for at påberåbe sig en mangel end efter stk. 1 eller en aftale om en frist for at påberåbe sig en mangel ved køb omfattet af stk. 2 eller 3 kan ikke gøres gældende over for en senere erhverver, som hovedsagelig handler uden for sit erhverv, i det omfang denne i øvrigt vil kunne kræve erstatning for mangler ved salgsgenstanden.

Bestemmelser vedrørende afvisning af leverede genstande og ophævelse af køb

§ 55. Er køberen kommet i besiddelse af genstanden, og vil han afvise den, er han pligtig at drage omsorg for den, og kan af sælgeren fordre erstatning for de ham derved påførte omkostninger. De i §§ 34 og 35 givne regler finder tilsvarende anvendelse.

§ 56. Er i tilfælde af genstandens forsendelse køberen sat i stand til på bestemmelsesstedet at komme i besiddelse af genstanden, og vil han afvise den, er han pligtig at tage den i sin besiddelse for sælgerens regning.

Stk. 2. Dette gælder dog ikke, hvis sælgeren selv er tilstede på bestemmelsesstedet, eller hvis ihændehaver af konnossement eller anden person, som på sælgerens vegne kan tage sig af genstanden, er tilstede der, eller hvis køberen ikke kan få genstanden i sin besiddelse uden at betale købesummen eller at pådrage sig anden væsentlig omkostning eller ulempe.

Stk. 3. Når køberen har taget genstanden i sin besiddelse, kommer reglerne i foregående paragraf til anvendelse.

§ 57. Hæves købet, er sælgeren ikke berettiget til at få genstanden tilbage, medmindre han tilbagegiver, hvad han har modtaget i betaling, og køberen ikke berettiget til at få købesummen tilbage, medmindre han tilbageleverer det modtagne i væsentlig samme stand og mængde, hvori det var ved leveringen.

Stk. 2. Køberen har, når han hæver købet eller kræver omlevering, ret til at holde genstanden tilbage, indtil sælgeren svarer skyldig erstatning eller stiller betryggende sikkerhed for denne.

§ 58. Selv om genstanden er gået til grunde eller forandret, kan køberen, uanset bestemmelserne i foregående paragraf, hæve købet, såfremt undergangen eller forandringen skyldes en hændelig begivenhed eller genstandens egen beskaffenhed eller foranstaltninger, som udkrævedes til dens undersøgelse, eller som er trufne inden den mangel, der medfører ophævelse af købet, er opdaget eller burde være opdaget.

Om vanhjemmel

§ 59. Oplyses det, at salgsgenstanden ved købets afslutning tilhørte en anden end sælgeren, kan køberen, selv om sælgeren var i en undskyldelig vildfarelse om sin adkomst, kræve skadeserstatning hos denne. Dette gælder dog ikke, hvis køberen ved købets afslutning ikke var i god tro.

Om køb på prøve

§ 60. Er en genstand købt på prøve eller på besigtigelse, og er den leveret, bliver køberen bundet ved købet, såfremt han ikke inden aftalt tid eller, om ingen tid er aftalt, inden passende frist har meddelt sælgeren, at han ikke vil beholde genstanden.

Stk. 2. Så længe køberen har genstanden til prøve eller besigtigelse, bærer han faren for den.

Om meddelelser efter denne lov

§ 61. Er sådan meddelelse fra køberen, som omhandles i §§ 6, 26, 27, 52 og 54, indleveret til befordring med telegraf eller post, eller, hvor andet forsvarligt befordringsmiddel benyttes, afgivet til befordring dermed, medfører det ikke tab af ret for afsenderen, at meddelelsen forsinkes eller ikke kommer frem.

Stk. 2. Det samme gælder om de meddelelser fra sælgeren, som omhandles i §§ 31 og 32.

Om betydningen af visse salgsklausuler

§ 62. Er en vare solgt »frit ombord« (fob) på et angivet sted, har køberen at befragte skib eller betinge skibsrum til varens befordring fra dette sted.

Stk. 2. Sælgeren har at besørge og bekoste varens forsendelse til afskibningsstedet og at træffe de foranstaltninger med hensyn til dens indladning, som ifølge der gældende lov eller sædvane påhviler en aflader.

Stk. 3. Når varen er kommet inden for skibssiden, ophører sælgeren at bære faren for den.

Stk. 4. Om varen lider af mangler, bedømmes efter dens tilstand på samme tidspunkt, ligesom også dens mængde på dette tidspunkt bliver at lægge til grund, såfremt købesummen skal beregnes efter mål, vægt eller tal.

Stk. 5. Den omstændighed, at køberen har befragtet skib eller betinget skibsrum, medfører ikke pligt for køberen til at undersøge varen før dens fremkomst til bestemmelsesstedet og afskærer ikke heller sælgeren fra at udøve de i §§ 15, 28 og 39 omhandlede rettigheder.

Stk. 6. Køberen er, selv om der ikke er truffet særlig aftale derom, pligtig at betale mod konnossement overensstemmende med, hvad der er bestemt i § 71.

§ 63. Er en vare solgt »fragtfrit« (cost and freight, c & f, c f), har sælgeren at besørge og bekoste dens forsendelse til bestemmelsesstedet.

Stk. 2. Faren går over på køberen, så snart varen overensstemmende med de i § 10 givne regler er overgivet til en fragtføring eller bragt inden for skibssiden.

Stk. 3. Om varen lider af mangler, bedømmes efter dens tilstand på det tidspunkt, da faren for den går over på køberen, ligesom også dens mængde på dette tidspunkt bliver at lægge til grund, såfremt købesummen skal beregnes efter mål, vægt eller tal.

Stk. 4. Køberen er, selv om der ikke er truffet særlig aftale derom, pligtig at betale mod konnossement eller fragtbrev, overensstemmende med, hvad der er bestemt i § 71.

Stk. 5. Køberen har, selv om købesummen ikke er forfaldet til betaling ved varens fremkomst, at betale den fragt, som ikke er erlagt af sælgeren, mod fradrag i købesummen, men uden godtgørelse for rente.

§ 64. Er en vare solgt »cif« (cost, insurance freight) eller »caf« (coût, assurance, fret), gælder, hvad der i foregående paragraf er bestemt.

Stk. 2. Sælgeren har derhos for den del af forsendelsen, under hvilken han ikke bærer faren, for køberen at tegne sædvanemæssig forsikring. Undlader sælgeren at tegne sådan forsikring, uden at købet af den grund hæves, kan køberen kræve erstatning for skade, som måtte følge af undladelsen, eller selv tegne forsikring og afdrage omkostningerne i købesummen.

§ 65. Er en vare solgt »leveret« eller »frit« (franco) på et angivet sted, anses levering ikke for sket, førend varen er kommet frem til dette sted. Sælgeren har således at besørge og bekoste dens forsendelse dertil og bærer under forsendelsen faren.

Stk. 2. Om varen lider af mangler, bedømmes efter dens tilstand ved fremkomsten, ligesom også dens mængde på dette tidspunkt bliver at lægge til grund, såfremt købesummen skal beregnes efter mål, vægt eller tal.

Stk. 3. I sammensætning med »fragtfrit«, »c & f«, »c f«, »cif« eller »caf« har benyttelsen af ordet »leveret« ingen betydning for forståelsen af de nævnte klausuler.

§ 66. Er en vare købt med sådan angivelse af dens mængde, at der for samme er åbnet et vist spillerum, såsom »cirka«, »fra-til« eller lignende, tilkommer det sælgeren at træffe valget, medmindre det fremgår af omstændighederne, at spillerummet er indrømmet i køberens interesse.

Stk. 2. Er betegnelsen »cirka« benyttet, er spillerummet 10 pct. op eller ned for ladning og ellers 5 pct.

§ 67. Er der solgt »en ladning«, må sælgeren ikke sende andre varer med samme skib. Sker det, og kan det for køberen medføre ulempe, kan denne hæve købet; enten købet hæves eller ikke, har han ret til skadeserstatning.

§ 68. Er det aftalt, at varen skal leveres eller aftages »i begyndelsen« (»primo«), »i midten« (»medio«) eller »i slutningen« (»ultimo«) af en måned, forstås herved henholdsvis den første til tiende, den ellevte til tyvende og den enogtyvende til sidste dag i måneden.

Stk. 2. Ved køb af værdipapirer betyder »primo« den første søgnedag i måneden, der ikke er en lørdag, »medio« den femtende dag i måneden eller, hvis denne dag falder på en helligdag eller en lørdag, den følgende søgnedag og »ultimo« den sidste søgnedag i måneden, der ikke er en lørdag.

§ 69. Har sælgeren af en vare forpligtet sig til at foretage »afskibning« eller »afladning« inden en vis frist, skal afskibningen eller afladningen anses for at være tilendebragt i rette tid, når varen er indladet inden fristens udløb.

Stk. 2. Er konnossement udfærdiget, og fremgår det ikke af dettes udvisende, at indladningen er sket i rette tid, kan køberen afvise varen.

§ 70. Når »kontant betaling« er aftalt, er køberen pligtig at betale samtidig med, at salgsgenstanden stilles til hans rådighed (jf. §§ 14 og 15).

§ 71. Har køberen forpligtet sig til at betale mod konnossement (»kontant mod konnossement« eller lignende) eller til at acceptere veksel mod konnossement, kan han ikke nægte betaling eller accept, fordi den solgte vare ikke endnu er kommet frem, eller han ikke har haft adgang til at undersøge den.

Stk. 2. Når betaling eller accept kræves mod konnossement, må regning på varen være kommet køberen i hænde, hvorhos konnossementet, såfremt sælgeren har påtaget sig varens forsikring, må være ledsaget af forsikringspolice.

Stk. 3. Hvad foran er bestemt, finder tilsvarende anvendelse, når køberen har forpligtet sig til at betale mod sådant fragtbrev, som omhandles i § 16.

Forbrugerkøb

Købesummen

§ 72. Fremgår prisen eller dens fastsættelse ikke af aftalen eller forholdene i øvrigt, skal køberen betale, hvad der under hensyn til salgsgenstandens art og beskaffenhed, gængs pris ved aftalens indgåelse samt omstændighederne i øvrigt må anses for rimeligt.

Leveringsstedet

§ 73. Skal sælgeren sende salgsgenstanden, anses levering for sket, når genstanden er kommet i køberens besiddelse.

Stk. 2. Hvis salgsgenstanden er overdraget til en fragtfører, som køberen har indgået aftale med, og som ikke var blandt dem, der blev tilbudt af sælgeren, anses leveringen for sket, når genstanden er kommet i fragtførerens besiddelse.

Forsinkelse m.v.

§ 74. Medmindre andet er aftalt vedrørende leveringstidspunktet, skal sælgeren levere salgsgenstanden uden unødig forsinkelse, dog senest 30 dage efter aftalens indgåelse. Leveres salgsgenstanden ikke i rette tid, jf. 1. pkt., og skyldes dette ikke køberen eller en omstændighed, som køberen bærer risikoen for, foreligger der forsinkelse.

Stk. 2. I tilfælde af forsinkelse kan køberen hæve købet, såfremt forsinkelsen er af væsentlig betydning for denne og sælgeren måtte forudsætte dette, eller såfremt sælgeren har nægtet

levering. Det samme gælder, hvis sælgeren ikke efter påkrav fra køberen leverer salgsgenstanden inden udløbet af en rimelig frist.

Stk. 3. Ved ophævelse af aftalen skal sælgeren uden unødig forsinkelse tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen.

§ 75. Har sælgeren på grundlag af et forbehold i aftalen udskudt leveringstiden, kan køberen hæve købet, hvis sælgeren ikke efter påkrav leverer salgsgenstanden inden udløbet af en rimelig frist, som køberen har fastsat.

Salgsgenstandens overensstemmelse med aftalen (mangler)

§ 75 a. Salgsgenstanden skal med hensyn til art, mængde, kvalitet og andre egenskaber stemme overens med aftalen, og køberen skal i forbindelse med købet have de fornødne oplysninger med henblik på montering, anvendelse, opbevaring og vedligeholdelse af salgsgenstanden.

Stk. 2. Medmindre andet følger af parternes aftale, skal salgsgenstanden

1) have en sådan holdbarhed og øvrige egenskaber samt emballering, som køberen efter salgsgenstandens karakter og forholdene i øvrigt havde rimelig grund til at forvente,
2) være egnet til formål, som genstande af den pågældende type sædvanligvis anvendes til,
3) være egnet til køberens særlige formål, hvis sælgeren har bestyrket køberens forventning herom, og
4) have samme egenskaber som en vareprøve eller model, som sælger har forelagt køberen ved købets indgåelse.

§ 76. Der foreligger en mangel ved salgsgenstanden, hvis

1) genstanden ikke svarer til den betegnelse, hvorunder den er solgt, eller sælgeren i øvrigt ved købets afslutning har givet urigtige eller vildledende oplysninger, medmindre disse ikke kan antages at have haft betydning for køberens bedømmelse af genstanden,
2) sælgeren eller et tidligere salgsled har givet oplysninger som nævnt i nr. 1 på varens indpakning, i annoncer eller i andre meddelelser, der er beregnet til at komme til almenhedens eller køberens kundskab,
3) sælgeren har forsømt at give køberen oplysning om forhold, der har haft betydning for køberens bedømmelse af genstanden, og som sælgeren kendte eller burde kende, eller
4) genstanden i øvrigt er af anden eller ringere beskaffenhed eller brugbarhed, end den ifølge aftalen og de foreliggende omstændigheder skulle være, herunder hvis kravene i § 75 a ikke er opfyldt.

Stk. 2. Køberen kan ikke påberåbe sig en urigtig eller vildledende oplysning, der er rettet senest ved indgåelsen af aftalen.

Stk. 3. Forhold ved materialer fremskaffet af køberen kan ikke påberåbes som en mangel, medmindre sælgeren har tilsidesat sin vejledningspligt.

§ 77. Bestemmelser i aftalen om, at køberen ikke kan påberåbe sig mangler ved salgsgenstanden og andre almindelige forbehold, såsom at salgsgenstanden er solgt, som den er og forefindes, kan ikke gøres gældende over for køberen.

Stk. 2. Ved køb af brugte genstande på offentlig auktion, hvor køberen har mulighed for selv at være til stede, kan køberen kun påberåbe sig, at der foreligger en mangel, hvis dette følger af § 76, stk. 1, nr. 1-3, eller hvis genstanden er i væsentlig ringere stand, end køberen under hensyn til omstændighederne havde grund til at regne med.

§ 77 a. Afgørelsen af, om salgsgenstanden lider af en mangel, træffes ud fra dens beskaffenhed på tidspunktet for risikoens overgang. Forelå der på dette tidspunkt en mangel, hæfter sælgeren herfor, også selv om den først viser sig senere.

Stk. 2. Svarer salgsgenstanden ikke til, hvad der kan kræves efter §§ 75 a-77, og skyldes dette, at sælgeren ikke har opfyldt sine forpligtelser efter aftalen, foreligger der uanset stk. 1 altid en mangel.

Stk. 3. Viser salgsgenstandens manglende overensstemmelse med kravene i §§ 75 a og 76 sig inden seks måneder efter leveringen, formodes den manglende overensstemmelse at have været til stede på det i stk. 1 nævnte tidspunkt, medmindre denne formodning er uforenelig med salgsgenstandens eller den manglende overensstemmelses art.

§ 77 b. Køberen kan ikke påberåbe sig en mangel, som køberen var eller måtte være bekendt med ved aftalens indgåelse, medmindre der er holdepunkt herfor i aftalen eller sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed.

Køberens mangelsbeføjelser

§ 78. Lider salgsgenstanden af en mangel, har køberen valget mellem

1) afhjælpning af mangelen,
2) levering af en anden genstand, der stemmer overens med aftalen (omlevering),
3) et passende afslag i købesummen eller
4) ophævelse af købet, hvis mangelen ikke er uvæsentlig.

Stk. 2. Køberen kan ikke kræve omlevering eller afhjælpning, hvis gennemførelse af den valgte beføjelse er umulig eller vil påføre sælgeren uforholdsmæssige omkostninger. Der skal herved tages hensyn til salgsgenstandens værdi uden mangler, mangelens betydning, og om anden beføjelse kan gennemføres uden væsentlig ulempe for køberen.

Stk. 3. Tilbyder sælgeren afhjælpning eller omlevering, kan køberen ikke kræve et passende afslag i købesummen eller ophævelse af købet.

Stk. 4. Sælgeren skal opfylde krav eller tilbud om afhjælpning eller omlevering inden for rimelig tid, uden udgift og uden væsentlig ulempe for køberen, jf. § 79. Sker dette ikke, kan køberen kræve et passende afslag i købesummen, ophævelse af købet, omlevering eller, for så vidt dette kan ske uden uforholdsmæssige omkostninger, lade mangelen afhjælpe for sælgerens regning.

§ 79. Ved afgørelsen af, om afhjælpning eller omlevering er sket inden for rimelig tid, jf. § 78, stk. 4, tages navnlig hensyn til genstandens art, mangelens beskaffenhed og køberens behov for genstanden, herunder om sælgeren for egen regning har stillet en erstatningsgenstand til køberens rådighed.

Stk. 2. Køberen kan holde købesummen tilbage, indtil krav eller tilbud om afhjælpning eller omlevering er opfyldt. Må mangelen anses for uvæsentlig, kan køberen dog ikke tilbageholde et beløb, som åbenbart overstiger, hvad det vil koste at afhjælpe mangelen.

Erstatning for mangler

§ 80. Lider køberen tab som følge af en mangel, kan han kræve skadeserstatning, hvis:

1) sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed,
2) sælgeren har givet køberen vildledende oplysninger, som han ikke havde føje til at anse for korrekte,
3) sælgeren har forsømt at give køberen oplysning om en mangel, som han kendte eller burde kende,
4) genstanden savner egenskaber, som må anses tilsikrede, eller
5) mangelen efter købets indgåelse er forårsaget ved sælgerens forsømmelse.

Stk. 2. Ved køb af genstande bestemt efter art kan køberen endvidere kræve skadeserstatning efter § 43, stk. 3.

Reklamation over mangler

§ 81. Vil køberen påberåbe sig en mangel, skal køberen give sælgeren meddelelse herom inden for rimelig tid, efter at køberen har opdaget mangelen. I modsat fald taber køberen retten til at påberåbe sig mangelen. Meddelelse givet inden to måneder efter, at køberen opdagede mangelen, er altid rettidig.

§ 82. § 81 gælder ikke, hvis sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed eller groft uagtsomt.

§ 83. Har køberen ikke inden to år efter salgsgenstandens overgivelse til ham meddelt sælgeren, at han vil påberåbe sig en mangel, kan han ikke senere gøre den gældende, medmindre sælgeren har påtaget sig at indestå for genstanden i længere tid eller har handlet i strid med almindelig hæderlighed.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis salgsgenstanden i henhold til et påbud fra en offentlig myndighed skal tilbagekaldes eller destrueres, fordi den udgør en fare. Stk. 1 finder heller ikke anvendelse ved køb af byggematerialer.

§ 84. Meddelelser efter §§ 81 og 83 kan også gives til en producent eller en anden erhvervsdrivende, der i forbindelse med købet har påtaget sig at afhjælpe eventuelle mangler ved salgsgenstanden. I de køb, der er nævnt i § 4 a, stk. 2, kan meddelelserne endvidere gives til den erhvervsdrivende, der har indgået eller formidlet aftalen om købet for sælgeren.

§ 85. Vil køberen påberåbe sig en mangel over for en producent eller en anden erhvervsdrivende, der i forbindelse med købet har påtaget sig at afhjælpe eventuelle mangler, skal køberen give sælgeren eller den anden erhvervsdrivende meddelelse herom inden for rimelig tid, efter at køberen har opdaget mangelen. I modsat fald taber køberen retten til at påberåbe sig mangelen. Meddelelse givet inden to måneder efter, at køberen opdagede mangelen, er altid rettidig.

§ 86. § 61, stk. 1, gælder også for de i §§ 81 og 83-85 nævnte meddelelser fra køberen.

Visse lovvalgsaftaler

§ 87. Er det i en aftale bestemt, at lovgivningen i et land uden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde skal finde anvendelse på aftalen, kan forbrugeren tillige påberåbe sig ufravigelige bestemmelser i lovgivningen om mangler i et land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, hvis det uden lovvalgsaftalen ville være dette lands lovgivning, der gjaldt for aftalen.

Lov nr. 733 af 7. december 1988[3)] indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 4. Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af justitsministeren.[4)]

Lov nr. 213 af 22. april 2002[5)] indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelser:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.
Stk. 2. Loven har virkning for køb, der indgås den 1. januar 2002 eller senere.

Lov nr. 523 af 6. juni 2007[6] indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelser:

§ 47

Loven træder i kraft den 1. januar 2008.

§ 48

Stk. 1-2. (Udelades)
Stk. 3. Købelovens § 54, stk. 2 og 3, og § 83, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2-4, finder alene anvendelse på aftaler om køb, der indgås efter lovens ikrafttræden.
Stk. 4. Købelovens § 54, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, finder alene anvendelse på krav, som fremsættes af en senere erhverver (forbruger) i anledning af en aftale, som denne har indgået efter lovens ikrafttræden.
Stk. 5-8. (Udelades)

Lov nr. 718 af 25. juni 2010[7] indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelser:

§ 55

Stk. 1. Justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.[8]
Stk. 2-10. (Udelades)

Lov nr. 1460 af 17. december 2013[9] indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelser:

§ 7

Stk. 1. §§ 1-3, § 4, nr. 4, og §§ 5 og 6 træder i kraft den 13. juni 2014.
Stk. 2. (Udelades)
Stk. 3. Loven finder ikke anvendelse på forbrugeraftaler indgået før lovens ikrafttræden. For sådanne aftaler finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Justitsministeriet, den 17. februar 2014

Karen Hækkerup

/ Rikke-Louise Ørum Petersen

Officielle noter

[1] Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF af 25. maj 1999 om visse aspekter af forbrugerkøb og garantier i forbindelse hermed, EU-Tidende 1999, nr. L 171, side 13, og

dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, EU-Tidende 2011, nr. L 304, side 64.

[2)] Ophævet ved § 10, stk. 3, i lov nr. 638 af 21. december 1977 om renter ved forsinket betaling m.v.

[3)] Lovændringen vedrører § 1a, stk. 4, og gennemfører De Forenede Nationers konvention af 11. april 1980 om aftaler om internationale køb.

[4)] Loven er trådt i kraft den 1. marts 1990, jf. bekendtgørelse nr. 110 af 22. februar 1990 om ikrafttræden af international købelov.

[5)] Lovændringen vedrører § 1, stk. 2, § 1 a, stk. 2-3, § 2, § 54, stk. 1, § 75 a, §§ 76-77, § 77 a, § 77 b, §§ 78-79, § 81, § 83, stk. 1, § 85 og § 87.

[6)] Lovændringen vedrører § 1, stk. 3, § 54, stk. 2-4, og § 83, stk. 2.

[7)] Lovændringen vedrører § 39, stk. 1, 1. pkt.

[8)] Loven er trådt i kraft den 1. april 2011, jf. bekendtgørelse nr. 208 af 15. marts 2011 om ikrafttræden af lov om ændring af konkursloven og forskellige andre love (Rekonstruktion m.v.)

[9)] Lovændringen vedrører titelnoten, § 1, stk. 2, § 1a, stk. 3, § 17, stk. 1, § 73, stk. 2, og §§ 74-75.

Bilag 2: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/771 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om salg af varer, om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF og om ophævelse af direktiv 1999/44/EF (Varedirektivet)

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2019/771

af 20. maj 2019

om visse aspekter af aftaler om salg af varer, om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF og om ophævelse af direktiv 1999/44/EF

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ([1]),

efter den almindelige lovgivningsprocedure ([2]), og

ud fra følgende betragtninger:

(1) For at forblive konkurrencedygtig på de globale markeder er Unionen nødt til at forbedre det indre markeds funktion og klare de mange udfordringer, som en stadig mere teknologistyret økonomi skaber i dag. Strategien for det digitale indre marked fastlægger en omfattende ramme, der fremmer integrationen af en digital dimension i det indre marked. Den første søjle i strategien for det digitale indre marked håndterer fragmenteringen af den indbyrdes EU-handel ved at se på alle de største hindringer for udviklingen af grænseoverskridende e-handel, der tegner sig for langt størsteparten af virksomhedernes grænseoverskridende salg af varer til forbrugere.

(2) Artikel 26, stk. 1 og 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) fastsætter, at Unionen vedtager foranstaltninger med henblik på oprettelse af det indre marked eller sikring af dets funktion, og at det omfatter et område uden indre grænser, hvor den fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser er sikret. Artikel 169, stk. 1, og artikel 169, stk. 2, litra a), i TEUF fastsætter, at Unionen skal bidrage til at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau ved hjælp af foranstaltninger, som vedtages i henhold til artikel 114 i TEUF, som led i gennemførelsen af det indre marked. Dette direktiv sigter mod at finde den rette balance mellem at opnå et højt niveau af forbrugerbeskyttelse og fremme virksomhedernes konkurrenceevne, samtidig med at nærhedsprincippet respekteres.

(3) Visse aspekter af aftaler om salg af varer bør harmoniseres med udgangspunkt i et højt forbrugerbeskyttelsesniveau for at opnå et ægte digitalt indre marked, øge retssikkerheden

og mindske transaktionsomkostningerne, navnlig for små og mellemstore virksomheder (»SMV'er«).

(4) E-handel er en hoveddrivkraft for vækst i det indre marked. Men e-handlens vækstpotentiale er imidlertid langtfra udnyttet til fulde. For at styrke Unionens konkurrenceevne og skabe vækst er Unionen nødt til at handle hurtigt og tilskynde de økonomiske aktører til at frigøre det indre markeds fulde potentiale. Det indre markeds fulde potentiale kan kun frigøres, såfremt alle markedsdeltagere har let adgang til grænseoverskridende salg af varer, herunder e-handelstransaktioner. De aftaleretlige regler, som ligger til grund for markedsdeltagernes transaktioner, er blandt de vigtigste faktorer, der påvirker virksomhedernes beslutninger om, hvorvidt de skal udbyde varer på tværs af grænserne. Disse regler har desuden betydning for, hvorvidt forbrugere er villige til at tage denne form for køb til sig og have tillid til den.

(5) Den teknologiske udvikling har ført til et voksende marked for varer, der integrerer eller er indbyrdes forbundet med digitalt indhold eller digitale tjenester. På grund af det stigende antal af denne form for udstyr og deres hurtigt voksende udbredelse blandt forbrugere er det nødvendigt med en indsats på EU-plan for at sikre, at der er et højt niveau af forbrugerbeskyttelse, og at øge retssikkerheden med hensyn til de regler, der finder anvendelse for aftaler om salg af sådanne produkter. Forøgelse af retssikkerheden vil hjælpe til at styrke forbrugeres og sælgeres tillid.

(6) EU-reglerne for salg af varer er stadig fragmenterede, selv om reglerne om leveringsbetingelser og hvad angår aftaler om fjernsalg og aftaler indgået uden for fast forretningssted, oplysningskrav forud for indgåelsen af aftalen og fortrydelsesret allerede er fuldt ud harmoniserede ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU ([3]). Andre vigtige kontraktforhold, såsom betingelser for overensstemmelse, beføjelser i tilfælde af mangler ved aftalen og de væsentligste regler for udøvelse af disse beføjelser, er i dag underlagt minimumsharmonisering i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF ([4]). Medlemsstaterne har haft mulighed for at være mere vidtgående end EU-standarderne og indføre eller opretholde regler, der sikrer, at et endnu højere forbrugerbeskyttelsesniveau opnås. I denne forbindelse har de tilpasset forskellige forhold i forskelligt omfang. Dermed er der i dag væsentlige forskelle i de nationale bestemmelser, der gennemfører direktiv 1999/44/EF, for så vidt angår centrale forhold, såsom fraværet eller tilstedeværelsen af et hierarki af beføjelser.

(7) De nuværende forskelle kan være til skade for virksomheder og forbrugere. I henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 ([5]) skal erhvervsdrivende, der retter deres virksomhed mod forbrugere i andre medlemsstater, tage højde for de ufravigelige forbrugeraftaleretlige regler på det sted, hvor forbrugeren har sit sædvanlige opholdssted. Da der er forskel på disse regler i medlemsstaterne, kan virksomhederne stå over for yderligere omkostninger. Derfor kan mange virksomheder foretrække blot at drive handel indenlands eller kun at eksportere til en eller to medlemsstater. Dette valg, der mindsker eksponeringen for omkostninger og risici i forbindelse med grænseoverskridende handel, resulterer i forspildte muligheder for at udvide virksomheden og for stordriftsfordele. Dette berører især SMV'er.

(8) Selv om forbrugere som følge af forordning (EF) nr. 593/2008 nyder en høj grad af beskyttelse, når de foretager køb i udlandet, har den juridiske fragmentering desuden en negativ indvirkning på forbrugeres tillid til grænseoverskridende transaktioner. Om end der er flere faktorer, der bidrager til denne mistillid, er usikkerheden om de vigtigste aftalemæssige rettigheder en af de største bekymringer for forbrugere. Denne usikkerhed gør

sig gældende, uanset om forbrugere er beskyttet af de ufravigelige forbrugeraftaleretlige regler i deres egen medlemsstat, når sælgere retter deres grænseoverskridende virksomhed mod dem, eller om forbrugere indgår grænseoverskridende aftaler med sælgere, uden at den pågældende sælger udøver sin erhvervsmæssige virksomhed i forbrugerens medlemsstat.

(9) Selv om onlinesalg af varer tegner sig for langt størstedelen af de grænseoverskridende salg i Unionen, har forskellene i nationale aftaleregler samme betydning for detailhandlende, der beskæftiger sig med fjernsalg, som for detailhandlende, der beskæftiger sig med direkte salg, og de forhindrer dem i at udvide på tværs af grænserne. Dette direktiv bør omfatte alle salgskanaler for at skabe lige forretningsvilkår for alle virksomheder, som sælger varer til forbrugere. Ved at fastlægge ensartede regler for alle salgskanaler bør dette direktiv sikre, at der ikke opstår forskelle, der kan påføre det stigende antal detailhandlende i Unionen, som opererer via flere kanaler, en urimelig byrde. Behovet for sammenhængende regler for salg og garantier uanset salgskanal blev bekræftet i forbindelse med Kommissionens kvalitetskontrol af forbruger- og markedsføringslovgivning offentliggjort den 29. maj 2017, og som også omfattede direktiv 1999/44/EF.

(10) Dette direktiv bør omfatte regler for salg af varer, herunder varer med digitale elementer, udelukkende i forbindelse med de centrale aftaleforhold, der er nødvendige for at overvinde aftaleretlige hindringer på det indre marked. I den forbindelse bør reglerne om krav til overensstemmelse, forbrugeres beføjelser i tilfælde af mangler ved aftalen og de vigtigste regler for udøvelse af disse beføjelser harmoniseres fuldt ud, og forbrugerbeskyttelsesniveauet bør øges i forhold til direktiv 1999/44/EF. Fuldt ud harmoniserede regler om nogle centrale forhold i forbrugeraftaleretten vil gøre det nemmere for virksomheder, i særdeleshed SMV'er, at udbyde deres produkter i andre medlemsstater. Ved fuld harmonisering af centrale regler vil forbrugere få et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og øget forbrugervelfærd.

(11) Dette direktiv supplerer direktiv 2011/83/EU. Hvor direktiv 2011/83/EU primært fastsætter bestemmelser vedrørende oplysningskrav forud for indgåelsen af aftaler, fortrydelsesret ved aftaler om fjernsalg og aftaler indgået uden for fast forretningssted samt regler om levering af varer og risikoens overgang, indfører nærværende direktiv regler vedrørende varernes overensstemmelse, forbrugernes beføjelser i tilfælde af mangler og regler for deres udøvelse.

(12) Dette direktiv bør kun gælde for løsøregenstande, der er varer som omhandlet i dette direktiv. Medlemsstaterne bør derfor frit kunne regulere aftaler om salg af fast ejendom, såsom beboelsesejendomme, og de vigtigste bestanddele heraf, som er beregnet til at udgøre en stor del af den pågældende faste ejendom.

(13) Dette direktiv og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/770 ([6]) bør supplere hinanden. Hvor direktiv (EU) 2019/770 fastsætter regler om visse krav vedrørende aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester, fastsætter nærværende direktiv regler om visse krav vedrørende aftaler om salg af varer. For at imødekomme forbrugeres forventninger og sikre en tydelig og enkel retlig ramme for erhvervsdrivende for digitalt indhold og digitale tjenester, finder direktiv (EU) 2019/770 anvendelse på levering af digitalt indhold og digitale tjenester, herunder digitalt indhold der leveres på et fysisk medium, såsom DVD'er, CD'er, USB-nøgler og hukommelseskort, samt på det fysiske medium, forudsat at det fysiske medium udelukkende fungerer som formidler af det digitale indhold. I modsætning hertil bør nærværende direktiv finde anvendelse på aftaler om salg

af varer, herunder varer med digitale elementer, der kræver digitalt indhold eller en digital tjeneste for at fungere.

(14) Udtrykket »varer« som fastsat i dette direktiv bør anses for at omfatte »varer med digitale elementer« og derfor også henvise til alt digitalt indhold eller alle digitale tjenester, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med sådanne varer på en sådan måde, at fraværet af dette digitale indhold eller denne digitale tjeneste vil forhindre varerne i at fungere. Digitalt indhold, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en vare, kan være enhver form for data, der er produceret og leveret i digital form, såsom styresystemer, programmer og andet software. Digitalt indhold kan være forudinstalleret på tidspunktet for indgåelsen af købsaftalen eller kan, hvor det fastsættes i nævnte aftale, installeres efterfølgende. Digitale tjenester, der er indbyrdes forbundet med en vare, kan omfatte tjenester, der muliggør generering, behandling eller lagring af data i digital form eller adgang dertil, såsom software-as-a-service, der tilbydes i cloudcomputing-miljøet, løbende levering af trafikdata i et navigationssystem eller løbende levering af individuelt tilpassede træningsprogrammer i forbindelse med smarture.

(15) Dette direktiv bør finde anvendelse på aftaler om salg af varer, herunder varer med digitale elementer, hvor fraværet af digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret eller indbyrdes forbundet, vil forhindre varerne i at fungere, og hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres sammen med varerne i henhold til købsaftalen vedrørende disse varer. Hvorvidt leveringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret eller indbyrdes forbundet, udgør en del af købsaftalen med sælgeren, bør afhænge af denne aftales indhold. Det bør omfatte digitalt indhold eller digitale tjenester, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varerne, hvis leveringen heraf udtrykkeligt kræves i aftalen. Det bør også omfatte de købsaftaler, der kan forstås som omfattende leveringen af specifikt digitalt indhold eller en specifik digital tjeneste, fordi det er sædvanligt for varer af samme type, og forbrugeren med rimelighed kan forvente dette i betragtning af varernes karakter og i betragtning af eventuelle offentlige udsagn, der er fremsat af eller på vegne af sælgeren eller andre personer i tidligere led i transaktionskæden, herunder producenten. Hvis f.eks. et smart-TV blev annonceret som indeholdende en bestemt videoapplikation, ville denne videoapplikation blive anset for at være en del af købsaftalen. Dette bør gælde, uanset om det digitale indhold eller den digitale tjeneste er forudinstalleret i selve varen eller skal downloades efterfølgende på en anden enhed og kun er indbyrdes forbundet med varen. En smartphone kunne f.eks. leveres med standardiserede forudinstallerede programmer, der er leveret i henhold til købsaftalen, såsom et alarmprogram eller et kameraprogram. Et andet muligt eksempel er et smartur. I sådant et tilfælde er det selve uret, der anses for at være varen med digitale elementer, som kun kan fungere med en applikation, der leveres i henhold til købsaftalen, men som skal downloades af forbrugeren til en smartphone. Applikationen er derefter det indbyrdes forbundne digitale element. Dette bør også gælde, hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varen, ikke leveres af sælgeren selv, men leveres i henhold til købsaftalen af en tredjemand. For at undgå usikkerhed for både sælgere og forbrugere bør reglerne i dette direktiv finde anvendelse i tilfælde af tvivl om, hvorvidt leveringen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste er en del af købsaftalen. Konstatering af, at der eksisterer et bilateralt aftalemæssigt forhold mellem sælgeren og forbrugeren, som leveringen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret eller indbyrdes forbundet, er en del af, bør desuden ikke berøres af det forhold, at forbrugeren skal give sit samtykke til en

licensaftale med en tredjepart for at kunne bruge det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

(16) Modsætningsvis, hvis fraværet af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varerne, ikke forhindrer varerne i at udføre deres funktioner, eller hvis forbrugeren indgår en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, som ikke indgår i en købsaftale vedrørende varer med digitale elementer, bør denne aftale anses for at være adskilt fra aftalen om salg af varerne, selv om sælgeren fungerer som formidler af denne anden aftale med den leverende tredjemand, og kunne være omfattet af anvendelsesområdet for direktiv (EU) 2019/770, hvis nævnte direktivs betingelser er opfyldt. Hvis en forbruger f.eks. downloader et spil til sin smartphone fra en appstore, er aftalen om levering af spillet adskilt fra aftalen om salg af selve smartphonen. Nærværende direktiv bør derfor kun finde anvendelse på aftalen om salg af smartphonen, mens leveringen af spillet bør være omfattet af direktiv (EU) 2019/770, hvis betingelserne i nævnte direktiv er opfyldt. Et andet eksempel ville være en situation, hvor det udtrykkeligt aftales, at forbrugeren køber en smartphone uden et specifikt styresystem, og hvor forbrugeren efterfølgende indgår en aftale om levering af et styresystem fra en tredjepart. I et sådant tilfælde ville leveringen af styresystemet, som er købt særskilt, ikke være en del af købsaftalen og derfor ikke være omfattet af anvendelsesområdet for nærværende direktiv, men kunne være omfattet af anvendelsesområdet for direktiv (EU) 2019/770, hvis betingelserne i nævnte direktiv er opfyldt.

(17) For den juridiske klarheds skyld bør dette direktiv fastlægge en definition af en købsaftale og også klart definere dets anvendelsesområde. Dette direktivs anvendelsesområde bør også omfatte aftaler om varer, der endnu ikke er fremstillet eller frembragt, herunder efter forbrugerens specifikationer. Installation af varerne kan endvidere være omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, hvis installationen er en del af købsaftalen og skal udføres af sælgeren eller på sælgerens vegne. Hvis en aftale indeholder elementer med både salg af varer og levering af tjenester, bør det overlades til national ret at fastsætte, om hele aftalen kan klassificeres som en købsaftale som omhandlet i dette direktiv.

(18) Dette direktiv bør ikke berøre nationalret, i det omfang de pågældende spørgsmål ikke er reguleret af dette direktiv, navnlig for så vidt angår varernes lovlighed, erstatning og generelle aftaleretlige aspekter såsom indgåelse, gyldighed, ugyldighed eller virkninger af aftaler. Det samme bør gælde for konsekvenserne af at ophæve aftalen og for visse aspekter angående afhjælpning og omlevering, som ikke er reguleret af dette direktiv. I forbindelse med reguleringen af parters ret til at undlade at opfylde deres forpligtelser eller en del deraf, indtil den anden part opfylder sine forpligtelser, bør medlemsstaterne stadig frit kunne regulere betingelserne og reglerne for, at forbrugeren kan tilbageholde betalingen af prisen. Medlemsstaterne bør også fortsat frit kunne regulere forbrugerens ret til erstatning for skader, de har lidt som følge af sælgerens overtrædelse af dette direktiv. Dette direktiv bør heller ikke berøre nationale regler, der ikke gælder specifikt for forbrugeraftaler, og som giver specifikke beføjelser i forbindelse med visse typer af fejl, der ikke kunne konstateres på tidspunktet for købsaftalens indgåelse, nemlig nationale bestemmelser, som fastlægger specifikke regler for sælgerens ansvar for skjulte fejl. Dette direktiv bør heller ikke berøre national lovgivning om forbrugerens ikkeaftalebestemte beføjelser i tilfælde af mangler ved varen over for personer i tidligere led i transaktionskæden, f.eks. fabrikanter eller andre personer, der opfylder forpligtelserne for sådanne personer.

(19)Dette direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes frihed til at give forbrugere ret til at vælge en specifik beføjelse, hvis der konstateres mangler ved varerne kort tid efter levering, nemlig nationale bestemmelser, der fastlægger forbrugerens ret til at afvise mangelfulde varer og behandle aftalen som ophævet eller anmode om øjeblikkelig omlevering inden for en kort periode efter varernes levering, som ikke bør overskride 30 dage.

(20)Medlemsstaterne bør frit kunne fastsætte oplysningsforpligtelser for sælgeren i forbindelse med aftalens indgåelse eller sælgerens pligt til at advare forbrugeren om f.eks. visse egenskaber ved varen, egnetheden af de materialer, som forbrugeren har leveret, eller mulige ulemper som følge af specifikke anmodninger fra forbrugeren, f.eks. en anmodning fra forbrugeren om at anvende et særligt stof til skræddersyning af en selskabskjole.

(21)Medlemsstaterne bør også frit kunne udvide anvendelsen af reglerne i dette direktiv til også at omfatte aftaler, der er udelukket fra dette direktivs anvendelsesområde, eller for på anden måde at regulere sådanne aftaler. Medlemsstaterne bør f.eks. fortsat frit kunne beslutte at udvide den beskyttelse, forbrugere gives ved dette direktiv, til også at omfatte fysiske eller juridiske personer, der ikke er forbrugere som defineret i dette direktiv, såsom ikke-statslige organisationer, nyetablerede virksomheder eller SMV'er.

(22)Definitionen af en forbruger bør dække fysiske personer, der ikke handler som led i deres erhverv, forretning, håndværk eller profession. I tilfælde af aftaler med dobbelt formål, hvor aftalen indgås dels som led i, dels ikke som led i den pågældende persons erhverv, og hvor det erhvervsmæssige formål er marginalt i forbindelse med aftalen, bør medlemsstaterne imidlertid også stadig frit kunne bestemme, om og under hvilke omstændigheder den pågældende person ligeledes bør betragtes som en forbruger.

(23)Dette direktiv bør finde anvendelse på alle aftaler, hvor sælgeren overdrager eller påtager sig at overdrage ejendomsretten til en vare til forbrugeren. Udbydere af platforme kan anses for at være sælgere i henhold til dette direktiv, hvis de handler som led i deres egen forretning og som direkte aftalepartner for forbrugeren med henblik på salg af varer. Medlemsstaterne bør stadig frit kunne vælge at udvide anvendelsen af dette direktiv til udbydere af platforme, som ikke opfylder kravene til at blive anset for en sælger i henhold til dette direktiv.

(24)For at finde en balance mellem behovet for retssikkerhed og en rimelig fleksibilitet med hensyn til retsreglerne bør der ved enhver henvisning i dette direktiv til, hvad en person kan forvente fra eller af en person, forstås, hvad der med rimelighed kan forventes. Om noget er rimeligt, skal vurderes på et objektivt grundlag under hensyn til aftalens art og formål, sagens konkrete omstændigheder og parternes sædvane og praksis.

(25)For at gøre det klart, hvad forbrugeren kan forvente af varen, og hvad sælgeren er ansvarlig for i tilfælde af, at denne ikke kan levere, hvad der forventes, er det afgørende at harmonisere reglerne for, hvorvidt varerne er i overensstemmelse, fuldt ud. Enhver henvisning til overensstemmelse i dette direktiv bør henvise til varernes overensstemmelse med købsaftalen. For at beskytte de legitime interesser hos begge parter i en købsaftale bør overensstemmelsen vurderes på grundlag af både subjektive og objektive krav til overensstemmelse.

(26)Derfor bør varerne opfylde de krav, der er aftalt mellem sælgeren og forbrugeren i købsaftalen. Sådanne krav kan bl.a. omfatte kvantitet, kvalitet, type og beskrivelse af varerne, deres egnethed til et specifikt formål og levering af varerne med det aftalte tilbehør og eventuelle vejledninger. Kravene i købsaftalen bør omfatte de krav, der følger af

oplysninger forud for aftaleindgåelse, som i overensstemmelse med direktiv 2011/83/EU er en integreret del af købsaftalen.

(27) Begrebet »funktionalitet« bør anses for at henvise til, hvordan varerne kan udføre deres funktioner under hensyntagen til formålet hermed. Begrebet »interoperabilitet« vedrører, hvorvidt og i hvilket omfang varer er i stand til at fungere sammen med hardware eller software, der adskiller sig fra det, som varer af samme type normalt bruges med. Tilfredsstillende funktionsevne kan f.eks. omfatte varers evne til at udveksle oplysninger med en sådan anden software eller hardware og til at anvende de udvekslede oplysninger.

(28) I betragtning af at det digitale indhold eller de digitale tjenester, der er integreret eller indbyrdes forbundet med varer, hele tiden udvikler sig, kan sælgere aftale med forbrugere at levere opdateringer til disse varer. Opdateringer af varernes digitale indholds- eller digitale tjenesteelement kan i henhold til købsaftalen foretages med henblik på forbedring og optimering, udvidelse af funktionerne, tilpasning til den tekniske udvikling, beskyttelse mod nye sikkerhedstrusler eller andre formål. Overensstemmelsen for varer med digitalt indhold eller digitale tjenester, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varerne, bør derfor også vurderes med hensyn til, hvorvidt varernes digitale indholds- eller digitale tjenesteelement opdateres i overensstemmelse med købsaftalen. Manglende levering af opdateringer, som er aftalt i købsaftalen, bør betragtes som en mangel ved varerne. Derudover bør fejlbehæftede eller ufuldstændige opdateringer også betragtes som en mangel ved varen, henset til, at dette indebærer, at sådanne opdateringer ikke foretages på den måde, der er fastsat i købsaftalen.

(29) For at være i overensstemmelse bør varerne ikke alene opfylde de subjektive krav til overensstemmelse, men bør endvidere opfylde de objektive krav til overensstemmelse, der er fastsat i dette direktiv. Overensstemmelsen bør vurderes bl.a. ud fra det formål, som varer af samme type sædvanligvis anvendes til, om de leveres med det tilbehør og de vejledninger, som forbrugeren med rimelighed kan forvente at modtage, eller om de svarer til den vareprøve eller model, som sælgeren har gjort tilgængelig for forbrugeren. Varerne bør også have de egenskaber og funktioner, der er sædvanlige for varer af samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente under hensyntagen til varernes art og i givet fald de offentlige udsagn, der er afgivet af eller på vegne af sælgeren eller andre personer i et tidligere led i transaktionskæden.

(30) Ud over opdateringer, der er fastsat i aftalen, bør sælgeren også levere opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer, for at sikre, at varer med digitale elementer bliver ved med at være i overensstemmelse. Sælgerens forpligtelse bør være begrænset til opdateringer, der er nødvendige for, at disse varer kan opretholde deres overensstemmelse med de objektive og subjektive krav til overensstemmelse, der er fastsat i dette direktiv. Medmindre parterne har fastsat andet i aftalen, bør sælgeren hverken være forpligtet til at levere opgraderede versioner af varernes digitale indhold eller digitale tjeneste eller forbedre eller udvide varernes funktioner ud over overensstemmelseskravene. Hvis en opdatering, som leveres af sælgeren eller af en tredjemand, der leverer det digitale indhold eller den digitale tjeneste i henhold til købsaftalen, medfører en mangel ved varen med digitale elementer, bør sælgeren være ansvarlig for at bringe varen i overensstemmelse igen. Forbrugeren bør være frit stillet med hensyn til at vælge at installere de opdateringer, der leveres. Hvis forbrugeren beslutter ikke at installere de opdateringer, der er nødvendige for varen med digitale elementer for at sikre, at de bliver ved med at være i overensstemmelse, bør forbrugeren imidlertid ikke forvente, at disse varer bliver ved med

at være i overensstemmelse. Sælgeren bør oplyse forbrugeren om, at forbrugerens beslutning om at undlade at installere opdateringer, som er nødvendige for, at varer med digitale elementer bliver ved at være i overensstemmelse, herunder sikkerhedsopdateringer, vil have indflydelse på sælgerens ansvar for overensstemmelsen af de egenskaber, der er forbundet med varerne med digitale elementer, som de pågældende opdateringer forventes at holde i overensstemmelse. Dette direktiv bør ikke berøre forpligtelser til at levere sikkerhedsopdateringer i henhold til anden EU-ret eller national ret.

(31) Ved varer med digitale elementer, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varerne, leveres ved en enkelt levering, bør sælgeren i princippet kun være ansvarlig for mangler, der foreligger på leveringstidspunktet. Forpligtelsen til at levere opdateringer bør imidlertid afspejle det forhold, at det digitale miljø for en sådan vare ændrer sig hele tiden. Derfor er opdateringer et nødvendigt redskab for at sikre, at varerne fungerer lige så godt som på leveringstidspunktet. I modsætning til traditionelle varer er varer med digitale elementer endvidere ikke fuldstændig adskilt fra sælgeren, eftersom sælgeren eller en tredjeperson, der leverer det digitale indhold eller den digitale tjeneste i henhold til købsaftalen, kan fjernopdatere varerne, som regel via internettet. Hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres ved en enkelt levering, bør sælgeren derfor være ansvarlig for at levere de opdateringer, der er nødvendige for at sikre, at varerne med digitale elementer forbliver i overensstemmelse i den periode, som forbrugeren med rimelighed kan forvente, selv hvis varerne var i overensstemmelse på leveringstidspunktet. Den periode, som forbrugeren med rimelighed kan forvente at modtage opdateringer, bør vurderes på grundlag af varernes og de digitale elementers type og formål og under hensyntagen til omstændighederne ved og arten af købsaftalen. En forbruger vil normalt forvente at modtage opdateringer som minimum i den periode, hvor sælgeren er ansvarlig for mangler, mens forbrugerens rimelige forventning i nogle tilfælde kan strække sig ud over denne periode, hvilket navnlig kan være tilfældet for så vidt angår sikkerhedsopdateringer. I andre tilfælde, f.eks. i forbindelse med varer med digitale elementer, hvis formål er tidsbegrænset, vil sælgerens forpligtelse til at foretage opdateringer normalt være begrænset til nævnte tidsrum.

(32) Det er vigtigt at sikre en længere holdbarhed af varer for at opnå mere bæredygtige forbrugsmønstre og en cirkulær økonomi. Det er også meget vigtigt at holde fejlbehæftede produkter ude af Unionens marked ved at styrke markedsovervågningen og give de økonomiske aktører de rigtige incitamenter, så tilliden til det indre markeds funktionsmåde kan øges. I den forbindelse er produktspecifik EU-lovgivning den mest hensigtsmæssige måde at indføre holdbarhedskrav og andre produktrelaterede krav til særlige former for eller grupper af produkter ved hjælp af tilpassede betingelser. Dette direktiv bør derfor være komplementært i forhold til målsætningerne, der forfølges i en sådan produktspecifik EU-lovgivning og bør omfatte holdbarhed som et objektivt kriterium for vurderingen af varers overensstemmelse. Ved holdbarhed bør der i dette direktiv forstås varernes evne til at bevare deres påkrævede funktioner og ydeevne ved normal brug. For at varer er i overensstemmelse, bør de have en holdbarhed, der er sædvanlig for varer af samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente under hensyntagen til de specifikke varers art, herunder det eventuelle behov for rimelig vedligeholdelse af varer som f.eks. den regelmæssige kontrol og udskiftning af filtre i en bil og i givet fald de offentlige udsagn, der er afgivet af eller på vegne af personer, der udgør en forbindelse i transaktionskæden. Vurderingen bør også tage hensyn til alle andre relevante omstændigheder såsom varernes pris samt den intensitet eller hyppighed, hvormed forbrugeren anvender varerne. For så vidt

som specifikke holdbarhedsoplysninger angives i en erklæring forud for aftalens indgåelse, som er en del af købsaftalen, bør forbrugeren endvidere kunne regne med disse oplysninger som en del af de subjektive krav til overensstemmelse.

(33) Sælgeren bør i henhold til dette direktiv være forpligtet til at levere forbrugeren varer, som på leveringstidspunktet er i overensstemmelse. Det er muligt, at sælgere vil gøre brug af reservedele for at opfylde deres forpligtelse til at afhjælpe varer i tilfælde af en mangel, der forelå på leveringstidspunktet. Selv om dette direktiv ikke bør pålægge en forpligtelse for sælgere til som et objektivt krav til overensstemmelse at sikre tilgængeligheden af reservedele i en hel periode, bør det ikke berøre andre bestemmelser i national ret, der forpligter sælgeren, producenten eller andre personer, der udgør et led i transaktionskæden, til at sikre, at reservedele er tilgængelige, eller til at underrette forbrugere om en sådan tilgængelighed.

(34) En lang række varer skal installeres, før de kan bruges på en effektiv måde af forbrugeren. Ved varer med digitale elementer er det desuden som regel nødvendigt at installere det digitale indhold eller den digitale tjeneste, før forbrugeren kan anvende disse varer i overensstemmelse med deres tiltænkte formål. Enhver mangel, der skyldes forkert installation af varerne, herunder forkert installation af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varerne, bør derfor betragtes som en mangel, hvis installationen er udført af sælgeren eller på sælgerens vegne. Hvis varerne skal installeres af forbrugeren, bør en mangel, der skyldes forkert installation, betragtes som en mangel ved varerne, uanset om installationen er udført af forbrugeren eller af en tredjepart på forbrugerens vegne, hvis den forkerte installation skyldes mangler i installationsvejledningen såsom ufuldstændighed eller manglende klarhed, som gør installationsvejledningen vanskelig at anvende for den gennemsnitlige forbruger.

(35) Manglende overensstemmelse bør omfatte både materielle og retlige mangler. Begrænsninger, der skyldes krænkelse af tredjemands ret, navnlig intellektuelle ejendomsrettigheder, kan eventuelt hindre eller begrænse brugen af varerne i overensstemmelse med aftalen. Medlemsstaterne bør sikre, at forbrugeren i disse tilfælde har ret til de i dette direktiv fastsatte beføjelser i tilfælde af mangler, medmindre national ret indeholder bestemmelser om ugyldighed af aftalen eller om dens ophævelse i sådanne tilfælde.

(36) For at sikre, at der er tilstrækkelig fleksibilitet i reglerne, f.eks. i forbindelse med salg af brugte genstande, bør det være muligt for parterne at fravige de objektive krav til overensstemmelse, der er fastsat i dette direktiv. En sådan fravigelse bør kun være mulig, hvis forbrugeren gøres tydeligt opmærksom på den, og hvis forbrugeren accepterer den særskilt fra andre erklæringer eller aftaler og gennem aktiv og utvetydig handlemåde.

(37) En øget retssikkerhed for både forbrugere og sælgere kræver en klar angivelse af, hvornår varernes overensstemmelse bør vurderes. Det relevante tidspunkt for at vurdere varernes overensstemmelse bør være det tidspunkt, hvor varerne leveres. Dette bør også gælde for varer, der integrerer eller er indbyrdes forbundet med digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er leveret ved en enkelt levering. Hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varerne, leveres løbende i en periode, bør det relevante tidspunkt med henblik på at fastslå, om det digitale indholds- eller digitale tjenesteelement er i overensstemmelse, imidlertid ikke være et tidspunkt, men nærmere en periode, der begynder på leveringstidspunktet. Af hensyn til retssikkerheden bør denne periode være lig med den periode, hvor sælgeren er ansvarlig for mangler.

(38) Dette direktiv bør ikke regulere betydningen af »levering«, hvilket bør overlades til national ret, navnlig spørgsmålet om, hvad sælgeren skal gøre for at opfylde sin forpligtelse til at levere varerne. Desuden bør henvisninger til leveringstidspunktet i dette direktiv ikke berøre reglerne om risikoens overgang som fastsat i direktiv 2011/83/EU og i overensstemmelse hermed gennemført i medlemsstaternes ret.

(39) Varer med digitale elementer bør anses for at være leveret til forbrugeren, når både varernes fysiske komponent er leveret, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste er leveret ved en enkelt levering, eller den løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en periode er begyndt. Dette betyder, at sælgeren også bør gøre det digitale indhold eller den digitale tjeneste tilgængelig for forbrugeren på en sådan måde, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller andre midler, der er egnede til at downloade eller få adgang til det digitale indhold eller den digitale tjeneste, er modtaget af forbrugeren, og at ingen yderligere handling kræves af sælgeren, for at forbrugeren kan anvende det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med aftalen, f.eks. ved hjælp af et link eller en downloadmulighed. Det relevante tidspunkt for at fastslå, om varen er i overensstemmelse, bør derfor være det tidspunkt, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres, hvis den fysiske komponent blev leveret tidligere. Som et resultat heraf kan det sikres, at ansvarsperioden for den fysiske komponent på den ene side og for det digitale element på den anden side begynder at løbe på samme tidspunkt. I mange tilfælde kan forbrugeren endvidere ikke opdage en fejl i den fysiske komponent, før det digitale indhold eller den digitale tjeneste er leveret.

(40) Når varer skal installeres af sælgeren, kan forbrugeren i visse tilfælde ikke anvende varerne eller opdage fejlen, før installationen er afsluttet. Når varerne i henhold til købsaftalen skal installeres af sælgeren eller på sælgerens vegne, bør varerne derfor anses for at være leveret til forbrugeren, når installationen er afsluttet.

(41) For at sikre sælgernes retssikkerhed og forbrugernes generelle tillid til den grænseoverskridende handel er det nødvendigt at fastsætte en periode, hvor forbrugeren har ret til beføjelser i tilfælde af enhver mangel, der foreligger på det relevante tidspunkt, til at fastslå, om varen er i overensstemmelse. I betragtning af at hovedparten af medlemsstaterne i forbindelse med gennemførelsen af direktiv 1999/44/EF har fastsat en periode på to år, og at denne periode i praksis betragtes som rimelig af markedsdeltagerne, bør denne periode bevares. Den samme periode bør gælde i tilfælde af varer med digitale elementer. Hvis aftalen foreskriver løbende levering i mere end to år, bør forbrugeren imidlertid have ret til beføjelser i tilfælde af enhver mangel i det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som opstår eller konstateres inden for den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til aftalen. For at sikre, at medlemsstaterne har fleksibilitet til at øge forbrugerbeskyttelsesniveauet i deres nationale ret, bør de frit kunne fastsætte længere tidsfrister for sælgerens ansvar end dem, der er fastsat i dette direktiv.

(42) Af hensyn til sammenhængen med de eksisterende nationale retssystemer bør medlemsstaterne frit kunne bestemme enten, at sælgere er ansvarlige for en mangel, der konstateres inden for en specifik periode, eventuelt kombineret med en forældelsesfrist, eller at forbrugeres beføjelser kun afhænger af en forældelsesfrist. I det første tilfælde bør medlemsstaterne sikre, at perioden for sælgerens ansvar ikke omgås af en forældelsesfrist for forbrugerens beføjelser. Selv om dette direktiv derfor ikke bør harmonisere nationale forældelsesfristers starttidspunkt, bør det sikre, at sådanne forældelsesfrister ikke begrænser forbrugernes ret til at udøve deres beføjelser ved manglende overensstemmelse,

som viser sig i den periode, hvor sælgeren er ansvarlig for manglende overensstemmelse. I sidstnævnte tilfælde bør medlemsstaterne have mulighed for at nøjes med at bevare eller indføre en forældelsesfrist for forbrugerens beføjelser, uden at indføre en specifik periode, inden for hvilken den manglende overensstemmelse skal konstateres, for at sælgeren bliver ansvarlig. For at sikre, at forbrugere også i sådanne tilfælde er beskyttet i lige så høj grad, bør medlemsstaterne sikre, at hvis der kun gælder en forældelsesfrist, bør den stadig give forbrugere mulighed for at udøve deres beføjelser ved manglende overensstemmelse, som viser sig som minimum i den periode, der er fastsat som forældelsesfrist i dette direktiv.

(43) Med hensyn vil visse aspekter kan en anden behandling af brugte varer være berettiget. Selv om en ansvarsperiode eller en forældelsesfrist på to år eller derover sædvanligvis er i både sælgerens og forbrugerens interesse, er dette ikke nødvendigvis tilfældet i forbindelse med brugte varer. Medlemsstaterne bør derfor kunne give parterne mulighed for at aftale en forkortet ansvarsperiode eller forældelsesfrist for sådanne varer. At overlade dette spørgsmål til en aftale mellem parterne, øger aftalefriheden og sikrer, at forbrugeren både skal underrettes både om varens art som brugt vare og den forkortede ansvarsperiode eller forældelsesfrist. En sådan i aftalen fastsat periode eller frist bør imidlertid ikke være kortere end ét år.

(44) Dette direktiv bør ikke regulere, under hvilke betingelser ansvarsperioden som omhandlet i dette direktiv eller en forældelsesfrist kan ophæves eller afbrydes. Medlemsstaterne bør derfor have mulighed for at fastsætte regler om ophævelse eller afbrydelse af ansvarsperioden eller forældelsesfristen, f.eks. i tilfælde af afhjælpning, omlevering eller forhandlinger mellem sælgeren og forbrugeren med henblik på en mindelig ordning.

(45) I en periode på ét år eller i en periode på to år, hvis medlemsstaterne vælger at indføre en periode på to år, bør forbrugeren blot bevise, at der er en mangel ved varen, uden også at skulle bevise, at manglen faktisk forelå på det relevante tidspunkt for fastslåelse af overensstemmelse. For at tilbagevise forbrugerens påstand skal sælgeren bevise, at manglen ikke forelå på det pågældende tidspunkt. I nogle tilfælde kan antagelsen om, at en mangel forelå på det relevante tidspunkt for fastslåelse af overensstemmelse, desuden være uforenelig med varernes art eller manglens art. Det første kan være tilfældet med varer, der efter art forringes, såsom letfordærvelige produkter, f.eks. blomster, eller varer, der udelukkende er beregnet til engangsbrug. Et eksempel på sidstnævnte ville være en mangel, der kun kan være et resultat af en handling fra forbrugerens side eller en åbenlys ekstern årsag, der er indtruffet, efter at varen er leveret til forbrugeren. I tilfælde af varer med digitale elementer, hvor aftalen foreskriver løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, bør forbrugeren ikke skulle bevise, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke var i overensstemmelse i løbet af den pågældende periode for fastslåelse af overensstemmelse. For at tilbagevise forbrugerens påstand skal sælgeren bevise, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste var i overensstemmelse i den pågældende periode.

(46) Medlemsstaterne bør kunne opretholde eller indføre bestemmelser om, at forbrugeren for at kunne benytte sine rettigheder skal underrette sælgeren om en mangel inden for en periode på mindst to måneder fra den dato, hvor forbrugeren opdagede manglen. Medlemsstaterne bør kunne sikre, at forbrugere har et højere beskyttelsesniveau, ved ikke at indføre en sådan forpligtelse.

(47) For at øge retssikkerheden og fjerne en af de største hindringer, der står i vejen for det indre marked, bør dette direktiv fuldt ud harmonisere de beføjelser, som forbrugere har adgang

til i tilfælde af en mangel ved varerne, og betingelserne for udøvelse af sådanne beføjelser. I tilfælde af mangler bør forbrugere navnlig have ret til at få varen bragt i overensstemmelse, at få et forholdsmæssigt afslag i prisen eller at ophæve aftalen.

(48)Med hensyn til at bringe varerne i overensstemmelse bør forbrugere kunne vælge mellem afhjælpning eller omlevering. Forbrugeres mulighed for at kræve afhjælpning bør fremme et bæredygtigt forbrug og kan bidrage til, at produkterne får en længere holdbarhed. Forbrugerens valg mellem afhjælpning og omlevering bør kun begrænses, hvis den valgte mulighed vil være juridisk eller faktuelt umulig eller vil påføre sælgeren uforholdsmæssigt store omkostninger i forhold til den anden tilgængelige mulighed. Det ville f.eks. være uforholdsmæssigt at kræve omlevering af et produkt på grund af en mindre ridse, hvor en sådan omlevering ville medføre betydelige omkostninger og ridsen let ville kunne afhjælpes.

(49)Sælgeren bør have mulighed for at afvise at bringe varerne i overensstemmelse, hvis både afhjælpning og omlevering er umulig, eller de vil påføre sælgeren uforholdsmæssigt store omkostninger. Det samme bør gælde, hvis enten afhjælpning eller omlevering er umulig, og den alternative beføjelse vil påføre sælgeren uforholdsmæssigt store omkostninger. Hvis varerne befinder sig et andet sted end der, hvor de oprindeligt blev leveret, kan omkostningerne ved porto og fragt f.eks. blive uforholdsmæssigt store for sælgeren.

(50)Når der konstateres en mangel, bør forbrugeren underrette sælgeren herom for at give sælgeren mulighed for at bringe varen i overensstemmelse. Sælgeren bør gøre dette inden for en rimelig periode. Forbrugeren bør derfor i princippet ikke omgående have ret til afslag i prisen eller ophævelse af aftalen, men bør give sælgeren rimelig tid til at afhjælpe eller omlevere den mangelfulde vare. Hvis sælgeren ikke har afhjulpet eller omleveret varen inden for dette tidsrum, bør forbrugeren have ret til at kræve og opnå et afslag i prisen eller ophævelse af aftalen uden yderligere ventetid.

(51)Hvis afhjælpning eller omlevering ikke har været en tilstrækkelig beføjelse for udbedring af manglen for forbrugeren, bør forbrugeren have ret til et afslag i prisen eller til at ophæve aftalen. Dette bør navnlig være tilfældet, hvis sælgeren ikke har tilendebragt afhjælpningen eller omleveringen, eller hvis det tydeligt fremgår af omstændighederne, at sælgeren ikke vil foretage afhjælpningen eller omleveringen, eller hvis sælgeren har afvist at bringe varerne i overensstemmelse, fordi det er umuligt at afhjælpe eller omlevere varerne, eller det vil påføre sælgeren uforholdsmæssigt store omkostninger.

(52)I visse tilfælde kan det være berettiget, at forbrugeren bør have ret til omgående at få afslag i prisen eller ophæve den pågældende aftale. Hvis sælgeren har taget skridt til at bringe varerne i overensstemmelse, men der efterfølgende konstateres en mangel, bør det objektivt fastslås, om forbrugeren bør acceptere yderligere forsøg fra sælgerens side på at bringe varerne i overensstemmelse, under hensyntagen til alle sagens omstændigheder såsom varernes type og værdi og manglens art og betydning. Navnlig for dyre eller komplekse varer kan det være berettiget at give sælgeren endnu et forsøg på at afhjælpe manglen. Det bør også tages i betragtning, om forbrugeren kan forventes at bevare tilliden til sælgerens evne til at bringe varen i overensstemmelse eller ej, f.eks. hvis det samme problem opstår to gange. På samme måde kan en mangel i visse situationer have en så alvorlig karakter, at forbrugeren ikke kan bevare tilliden til sælgerens evne til at bringe varen i overensstemmelse, såsom når manglen i alvorlig grad berører forbrugerens evne til at anvende varerne på sædvanlig måde, og forbrugeren ikke kan forventes at have tillid til, at sælgerens afhjælpning eller omlevering vil udbedre problemet.

(53)For at bevare en balance mellem rettigheder og forpligtelser mellem aftaleparterne bør forbrugeren kun have ret til at ophæve aftalen i tilfælde, hvor manglen ikke er uvæsentlig.

(54)Medlemsstaterne bør kunne fastsætte de betingelser, hvorpå debitors opgaver kan varetages af en anden person, f.eks. de betingelser, hvorpå sælgerens forpligtelse til at afhjælpe en vare kan varetages af forbrugeren eller en tredjemand for sælgerens regning.

(55)For at beskytte forbrugere mod risikoen for lange forsinkelser bør enhver afhjælpning eller omlevering afsluttes med succes inden for en rimelig tid. Hvad der betragtes som en rimelige tid til at foretage en afhjælpning eller omlevering, bør svare til den kortest mulige tid, der er nødvendig for at foretage afhjælpningen eller omleveringen. Denne tid bør fastsættes objektivt under hensyntagen til varens art og kompleksitet, manglens art og alvor og den indsats, der er nødvendig for at foretage afhjælpning eller omleveringen. Ved gennemførelsen af dette direktiv bør medlemsstaterne kunne fortolke begrebet rimelig tid til at foretage en afhjælpning eller omlevering ved at fastsætte de faste tidsrum, der generelt anses for rimelige til afhjælpning eller omlevering, navnlig med hensyn til specifikke produktkategorier.

(56)Dette direktiv bør ikke fastlægge bestemmelser om, hvor debitors forpligtelser skal opfyldes. Dette direktiv bør derfor hverken fastsætte leveringsstedet eller foreskrive, hvor afhjælpningen eller omleveringen skal finde sted; sådanne spørgsmål bør overlades til national ret.

(57)Hvis sælgeren bringer en vare i overensstemmelse ved omlevering, bør forbrugeren ikke være forpligtet til at betale for den sædvanlige brug af varerne, inden de er omleveret. Brug af varerne bør anses for at være sædvanlig, når den er i overensstemmelse med varernes art og formål.

(58)For at udøve retten til at ophæve aftalen i praksis i situationer, hvor forbrugeren har købt flere varer, og manglen kun berører nogle af de produkter, der er leveret i henhold til aftalen, bør forbrugeren ligeledes have ret til at ophæve aftalen for så vidt angår de andre varer, der er købt sammen med de mangelfulde varer, selv om disse andre varer er i overensstemmelse, hvis forbrugeren ikke med rimelighed kan forventes at acceptere kun at beholde de varer, der er i overensstemmelse.

(59)Hvis forbrugeren ophæver aftalen på grund af en mangel, bør dette direktiv udelukkende fastsætte regler om de væsentligste virkninger af samt reglerne vedrørende retten til at ophæve aftalen, navnlig parternes forpligtelse til at tilbagelevere, hvad de har modtaget. Dermed bør sælgeren være forpligtet til at refundere det beløb, som forbrugeren har betalt, og forbrugeren bør tilbagelevere varen.

(60)Dette direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes frihed til at regulere andre konsekvenser af at ophæve en aftale end dem, der er fastsat i dette direktiv, såsom. konsekvenserne ved forringelse af varernes værdi eller ødelæggelse eller bortkomst af varen. Medlemsstaterne bør også have mulighed for at fastsætte de nærmere regler for tilbagebetaling af prisen til forbrugeren, f.eks. reglerne vedrørende de midler, der skal anvendes til denne tilbagebetaling, eller vedrørende mulige omkostninger og afgifter, der er påløbet i forbindelse med tilbagebetalingen. Medlemsstaterne bør f.eks. også have frihed til at fastsætte visse tidsfrister for prisens tilbagebetaling eller for varernes tilbagelevering.

(61)Princippet om sælgers ansvar for skader er et væsentligt element i købsaftaler. Forbrugere bør derfor have ret til at kræve erstatning for enhver ulempe som følge af, at sælgeren

overtræder dette direktiv, herunder for skader som følge af manglende overensstemmelse. En sådan erstatning bør så vidt muligt bringe forbrugeren i den position, som vedkommende ville have været i, hvis varen havde været i overensstemmelse. Da eksistensen af en sådan ret til erstatning allerede er sikret i alle medlemsstater, bør dette direktiv ikke berøre nationale regler om erstatning til forbrugere for skader som følge af overtrædelse af disse regler. Medlemsstaterne bør også fortsat frit kunne regulere forbrugernes ret til erstatning i situationer, hvor afhjælpningen eller omleveringen har medført en væsentlig ulempe eller blev forsinket.

(62) For at sikre, at der er gennemsigtighed, bør der fastsættes visse krav for så vidt angår de handelsmæssige garantier, sideløbende med oplysningskravene forud for indgåelsen af aftalen om de handelsmæssige garantier, der er fastsat i direktiv 2011/83/EU, og betingelserne herfor. For at forbedre retssikkerheden og undgå, at forbrugere vildledes, bør dette direktiv desuden bestemme, at de vilkår, der er mest fordelagtige for forbrugeren, bør finde anvendelse, hvis betingelserne for den handelsmæssige garanti, der er fastsat i dertil hørende reklamer er mere fordelagtige end de vilkår, der er fastsat i garantierklæringen. Endelig bør direktivet fastlægge regler for indholdet af garantierklæringen, samt for hvordan den bør stilles til rådighed for forbrugere. Garantierklæringen bør f.eks. indeholde betingelserne for den handelsmæssige garanti og anføre, at den retlige garanti om at levere en kontraktmæssig ydelse ikke påvirkes af den handelsmæssige garanti, og gøre det klart, at betingelserne for den handelsmæssige garanti udgør en forpligtelse ud over den retlige garanti om at levere en kontraktmæssig ydelse. Medlemsstaterne bør frit kunne fastsætte regler om andre aspekter af handelsmæssige garantier, som ikke er omfattet af dette direktiv, f.eks. om at tilknytte andre debitorer end garantigiveren til den handelsmæssige garanti, forudsat at disse regler ikke fratager forbrugere den beskyttelse, de nyder takket være dette direktivs fuldt ud harmoniserede bestemmelser om handelsmæssige garantier. Medlemsstaterne bør fortsat frit kunne kræve, at handelsmæssige garantier ydes gratis, men bør sikre, at enhver handling fra sælgerens eller producentens side, der er omfattet af definitionen af handelsmæssige garantier som fastsat i dette direktiv, er i overensstemmelse med direktivets harmoniserede regler.

(63) I betragtning af at sælgeren er ansvarlig over for forbrugeren for eventuelle mangler ved varerne, der skyldes en handling eller en undladelse begået af sælgeren eller tredjemand, bør sælgeren have ret til at rejse krav over for den ansvarlige person i tidligere led i transaktionskæden. Sådanne beføjelser bør omfatte beføjelser i tilfælde af mangler, der er et resultat af undladelsen af en opdatering, herunder en sikkerhedsopdatering, som ville have været nødvendig, for at varen med digitale elementer blev ved med at være i overensstemmelse. Dette direktiv skal imidlertid ikke berøre aftalefriheden mellem sælgeren og andre parter i transaktionskæden. Medlemsstaterne bør oplyse de nærmere detaljer vedrørende udøvelsen af denne ret, navnlig for så vidt angår spørgsmålet om, mod hvem og hvordan sælgeren kan rejse krav, og om beføjelserne er obligatoriske. Spørgsmålet om, hvorvidt forbrugeren også kan gøre et krav gældende direkte over for en person i et tidligere led i transaktionskæden, bør ikke reguleres af dette direktiv, undtagen i de tilfælde hvor en producent tilbyder forbrugeren en handelsmæssig garanti for varerne.

(64) Personer eller organisationer, der i henhold til national ret anses for at have en legitim interesse i at beskytte forbrugeraftaleretlige rettigheder, skal have ret til at anlægge sag, enten ved en domstol eller ved en myndighed med kompetence til at påkende klager eller til at indlede relevante retssager.

(65)Intet i dette direktiv er til hinder for anvendelsen af regler i den internationale privatret, navnlig forordning (EF) nr. 593/2008 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 ([7]).

(66)Direktiv 1999/44/EF bør ophæves. Ophævelsesdatoen bør svare til nærværende direktivs gennemførelsesdato. For at sikre, at de love og administrative bestemmelser, som medlemsstaterne skal gennemføre for at være i overensstemmelse med nærværende direktiv, anvendes ensartet for så vidt angår aftaler, der indgås fra gennemførelsesdatoen og derefter, bør dette direktiv ikke finde anvendelse på aftaler, der er indgået før gennemførelsesdatoen.

(67)Bilaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/2394 ([8]) bør ændres, således at den indeholder en henvisning til nærværende direktiv med henblik på at fremme det grænseoverskridende samarbejde om håndhævelsen af dette direktiv.

(68)Bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/22/EF ([9]) bør ændres, således at det indeholder en henvisning til nærværende direktiv for at sikre, at de i dette direktiv fastlagte kollektive forbrugerinteresser beskyttes.

(69)I overensstemmelse med den fælles politiske erklæring af 28. september 2011 fra medlemsstaterne og Kommissionen om forklarende dokumenter ([10]) har medlemsstaterne forpligtet sig til i tilfælde, hvor det er berettiget, at lade meddelelsen af gennemførelsesforanstaltninger ledsage af et eller flere dokumenter, der forklarer forholdet mellem et direktivs bestanddele og de tilsvarende dele i de nationale gennemførelsesinstrumenter. I forbindelse med dette direktiv finder lovgiveren, at fremsendelse af sådanne dokumenter er berettiget.

(70)Målene for dette direktiv, nemlig at bidrage til det indre markeds funktion ved på en konstruktiv måde at håndtere aftaleretlige hindringer for salg af varer på tværs af grænserne i Unionen, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, eftersom hver medlemsstat ikke er i stand til på egen hånd at håndtere den nuværende fragmenterede retlige ramme ved at sikre, at dens retsregler stemmer overens med de øvrige medlemsstaters retsregler, men kan ved at afskaffe de største aftaleretlige hindringer gennem en fuldstændig harmonisering bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

(71)Det er hensigtsmæssigt, at Kommissionen tager anvendelsen af dette direktiv op til revision fem år efter dets ikrafttræden, herunder navnlig bestemmelserne om beføjelser, bevisbyrden — også med hensyn til brugte varer samt varer, som sælges på offentlige auktioner — og producentens handelsmæssige garanti for holdbarhed. Kommissionen bør også vurdere, om anvendelsen af dette direktiv og direktiv (EU) 2019/770 sikrer en konsekvent og sammenhængende retlig ramme med hensyn til levering af digitalt indhold eller digitale tjenester og varer med digitale elementer.

(72)Dette direktiv respekterer de grundlæggende rettigheder og friheder og overholder de principper, der navnlig anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, herunder dem, der er indeholdt i chartrets artikel 16, 38 og 47 —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

Genstand og formål

Formålet med dette direktiv er at bidrage til et velfungerende indre marked og samtidig sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau ved at fastlægge fælles regler om visse krav til købsaftaler mellem sælgere og forbrugere, navnlig regler om varers overensstemmelse med aftalen, beføjelser i tilfælde af en sådan manglende overensstemmelse, reglerne for udøvelse af disse beføjelser og om handelsmæssige garantier.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

1)»købsaftale«: enhver aftale, hvorved sælgeren overdrager eller påtager sig at overdrage ejendomsretten til varer til en forbruger, og forbrugeren betaler eller påtager sig at betale prisen herfor

2)»forbruger«: enhver fysisk person, der i forbindelse med de af dette direktiv omfattede aftaler ikke handler som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession

3)»sælger«: enhver fysisk person eller enhver juridisk person, uanset om der er tale om privat eller offentligt ejerskab, der handler, herunder via en anden person, der optræder i denne fysiske eller juridiske persons navn eller på dennes vegne, som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession i forbindelse med de af dette direktiv omfattede aftaler

4)»producent«: en, der har fremstillet en vare, en importør, der har indført den i Unionen, eller enhver anden, der fremstår som producent ved at have forsynet varen med sit navn, sit mærke eller et andet kendetegn

5)»varer«:

a)enhver løsøregenstand; vand, gas og elektricitet skal betragtes som varer i henhold til dette direktiv, når det udbydes til salg i et afgrænset volumen eller en bestemt mængde

b)enhver løsøregenstand, der integrerer eller er indbyrdes forbundet med digitalt indhold eller en digital tjeneste på en sådan måde, at fraværet af dette digitale indhold eller denne digitale tjeneste ville forhindre varerne i at opfylde deres funktion (»varer med digitale elementer«)

6) »digitalt indhold«: data, der fremstilles og leveres i digital form

7)»digital tjeneste«:

a)en tjeneste, der gør det muligt for forbrugeren at generere, behandle, lagre eller få adgang til data i digital form, eller

b)en tjeneste, der muliggør deling af eller enhver anden form for interaktion med data i digital form, som uploades eller genereres af forbrugeren eller andre brugere af den pågældende tjeneste

8)»kompatibilitet«: varernes evne til at fungere med hardware eller software, som varer af denne type normalt anvendes med, uden at det er nødvendigt at konvertere varerne, hardwaren eller softwaren

9)»funktionalitet«: varernes evne til at udføre deres funktioner i betragtning af formålet hermed

10)»interoperabilitet«: varernes evne til at fungere med hardware eller software, der adskiller sig fra den, som varer af samme type normalt anvendes med

11)»varigt medium«: ethvert middel, som sætter forbrugeren eller sælgeren i stand til at lagre oplysninger rettet personligt til vedkommende med mulighed for fremtidig anvendelse i en periode afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger

12)»handelsmæssig garanti«: enhver forpligtelse, som sælgeren eller en producent (garantigiveren) har påtaget sig over for forbrugeren, ud over sælgerens retlige forpligtelse til at levere en kontraktmæssig ydelse, til at refundere en købesum eller omlevere, reparere eller på anden måde afhjælpe mangler ved varerne, hvis de ikke svarer til de specifikationer eller ethvert andet krav, der fremgår af garantierklæringen eller af de relevante reklamer, der var tilgængelige på tidspunktet eller forud for aftalens indgåelse, og som ikke relaterer sig til ydelsens kontraktmæssighed

13)»holdbarhed«: varers evne til at bevare deres påkrævede funktioner og ydeevne ved normal brug

14)»gratis«: fri for de omkostninger, der er nødvendige for at bringe varerne i overensstemmelse, navnlig forsendelses- eller transportomkostninger, arbejdsløn eller materialeomkostninger

15)»offentlig auktion«: en salgsmetode, hvor den erhvervsdrivende tilbyder varer eller tjenesteydelser til forbrugere, som selv er eller har mulighed for at være tilstede under auktionen, gennem en gennemsigtig konkurrencebaseret budprocedure, som styres af en auktionsholder, og hvor den tilbudsgiver, hvis bud antages, er forpligtet til at købe varerne eller tjenesteydelserne.

Artikel 3

Anvendelsesområde

1. Dette direktiv finder anvendelse på købsaftaler mellem en forbruger og en sælger.

2. Aftaler mellem en forbruger og en sælger om levering af varer, der skal tilvirkes eller fremstilles, anses også for at være købsaftaler i forbindelse med dette direktiv.

3. Direktivet finder ikke anvendelse på aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester. Det finder dog anvendelse på digitalt indhold eller digitale tjenester, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med de i artikel 2, nr. 5), litra b), omhandlede varer, og som leveres sammen med varerne i henhold til købsaftalen, uanset om sådant digitalt indhold eller sådanne digitale tjenester leveres af sælgeren eller af en tredjemand. I tilfælde af tvivl om, hvorvidt leveringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en vare, udgør en del af købsaftalen, formodes det digitale indhold eller den digitale tjeneste at være omfattet af købsaftalen.

4. Dette direktiv finder ikke anvendelse på:

a) et fysisk medium, der udelukkende anvendes til levering af digitalt indhold, eller

b) en vare, som sælges på tvangsauktion eller i øvrigt i henhold til lov.

5. Medlemsstaterne kan fra dette direktivs anvendelsesområde udelukke aftaler om salg af

a) brugte varer, som sælges på offentlige auktioner, og

b) levende dyr.

I det i litra a) omhandlede tilfælde skal forbrugere have let adgang til klare og omfattende oplysninger om, at rettighederne i medfør af dette direktiv ikke finder anvendelse.

6. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes frihed til at regulere generelle aftaleretlige aspekter, såsom regler om indgåelse, gyldighed, omstødelse eller virkninger af aftaler, herunder konsekvenserne af at ophæve en aftale, for så vidt de ikke er reguleret i dette direktiv, eller retten til erstatning.

7. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes frihed til at give forbrugere ret til at vælge en specifik beføjelse, hvis varernes mangler opdages inden for en periode efter levering, der ikke overskrider 30 dage. Dette direktiv berører endvidere ikke nationale regler, der ikke gælder specifikt for forbrugeraftaler, og som giver specifikke beføjelser i forbindelse med visse typer mangler, der ikke var synlige på tidspunktet for købsaftalens indgåelse.

Artikel 4

Harmoniseringsniveau

Medlemsstaterne må ikke i deres nationale ret opretholde eller indføre bestemmelser, der fraviger dem, der er fastsat i dette direktiv, herunder strengere eller lempeligere bestemmelser, for at sikre et andet forbrugerbeskyttelsesniveau, medmindre andet er fastsat i dette direktiv.

Artikel 5

Varernes overensstemmelse

Sælgeren skal levere varer til forbrugeren, som opfylder kravene fastsat i artikel 6, 7 og 8, hvor det er relevant, jf. dog artikel 9.

Artikel 6

Subjektive krav til overensstemmelse

For at være i overensstemmelse med købsaftalen skal varerne navnlig, hvor det er relevant:

a) svare til den beskrivelse, type, mængde og kvalitet samt besidde den funktionalitet, kompatibilitet og interoperabilitet og de øvrige egenskaber, som er beskrevet i købsaftalen

b) være egnet til ethvert særligt formål, som forbrugeren ønsker, at den skal kunne anvendes til, og som forbrugeren har gjort sælger bekendt hermed senest på tidspunktet for købsaftalens indgåelse, og som sælger har accepteret

c) leveres med alt tilbehør og vejledning, herunder om installation, som beskrevet i købsaftalen, og

d) leveres med eventuelle opdateringer som beskrevet i købsaftalen.

Artikel 7

Objektive krav til overensstemmelse

1. Ud over at opfylde de subjektive krav til overensstemmelse, skal varen:

a) være egnet til de formål, til hvilke varer af samme type normalt vil blive anvendt, under hensyntagen til, hvor det er relevant, eventuel eksisterende EU-ret og national ret, tekniske standarder eller, i mangel af sådanne tekniske standarder, gældende sektorspecifikke brancheadfærdskodekser

b) hvor det er relevant, være af den kvalitet og svare til den beskrivelse, der gælder for en prøve eller en model, som sælgeren har stillet til rådighed for forbrugeren inden indgåelsen af aftalen

c) hvor det er relevant, leveres med eventuelt tilbehør, herunder emballage, installationsvejledning eller anden vejledning, som forbrugeren med rimelighed kan forvente at modtage, og

d) svare til den mængde og have de egenskaber og øvrige funktioner, herunder med hensyn til holdbarhed, funktionalitet, kompatibilitet og sikkerhed, der er sædvanlige for varer af samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente under hensyntagen til varens art og eventuelle offentlige udsagn, som er fremsat af eller på vegne af sælgeren eller andre personer i tidligere led i transaktionskæden, herunder producenten, navnlig i reklamer eller gennem mærkning.

2. Sælgeren skal ikke være bundet af offentlige udsagn, som omhandlet i stk. 1, litra d), hvis sælgeren kan godtgøre, at

a) sælgeren ikke havde kendskab til og ikke med rimelighed kunne have haft kendskab til det pågældende offentlige udsagn

b) det offentlige udsagn var rettet på tidspunktet for indgåelsen af købsaftalen på samme måde eller på en tilsvarende måde, som det var blevet fremsat, eller

c) det offentlige udsagn ikke kan have haft betydning for beslutningen om at købe varerne.

3. I tilfælde af varer med digitale elementer skal sælgeren sikre, at forbrugeren får besked om og får leveret opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer, som er nødvendige, for at disse varer bliver ved med at være i overensstemmelse i den periode:

a) som forbrugeren med rimelighed kan forvente i betragtning af typen af og formålet med varerne og de digitale elementer, og under hensyntagen til aftalens omstændigheder og art, når købsaftalen fastsætter bestemmelse om en enkelt levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, eller

b) der er angivet i artikel 10, stk. 2 eller 5, alt efter hvad der er relevant, hvis købsaftalen indeholder bestemmelser om en løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste over en periode.

4. Hvis forbrugeren ikke inden for en rimelig frist har installeret opdateringer, som er blevet leveret i overensstemmelse med stk. 3, er sælgeren ikke ansvarlig for en eventuel manglende overensstemmelse, der udelukkende skyldes, at den relevante opdatering ikke er foretaget, forudsat at:

a) sælgeren har oplyst forbrugeren om, at opdateringen var tilgængelig, og om konsekvenserne af forbrugerens manglende installation, og

b) forbrugerens manglende eller forkerte installation af opdateringen ikke skyldtes mangler i den installationsvejledning, som er givet til forbrugeren.

5. Der er ikke tale om manglende overensstemmelse som omhandlet i stk. 1 eller 3, hvis forbrugeren på tidspunktet for indgåelsen af købsaftalen er blevet gjort tydeligt opmærksom på, at en bestemt egenskab ved varen afveg fra de objektive krav til overensstemmelse, der er fastsat i stk. 1 eller 3, og forbrugeren udtrykkeligt og særskilt har accepteret denne afvigelse ved indgåelsen af købsaftalen.

Artikel 8

Forkert installation af varerne

Enhver mangel som følge af forkert installation af varer anses som mangler ved varerne, hvis:

a) installationen er en del af købsaftalen og blev udført af sælgeren eller på sælgerens vegne, eller

b) installationen, der var bestemt til at skulle installeres af forbrugeren, blev udført af forbrugeren, og den forkerte installation skyldtes mangler i den installationsvejledning, der blev leveret af sælgeren, eller, ved varer med digitale elementer, leveret af sælgeren eller af leverandøren af det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Artikel 9

Tredjemands rettigheder

Hvis en begrænsning som følge af en krænkelse af tredjemands ret, navnlig intellektuelle ejendomsrettigheder, hindrer eller begrænser brugen af varerne i overensstemmelse med artikel 6 og 7, sikrer medlemsstaterne, at forbrugeren har ret til de beføjelser ved mangler, der er fastsat i artikel 13, medmindre national ret indeholder bestemmelser om ugyldighed eller ophævelse af købsaftalen i sådanne tilfælde.

Artikel 10

Sælgers ansvar

1. Sælgeren er ansvarlig over for forbrugeren for mangler, der forelå på det tidspunkt, hvor varerne blev leveret, og som blev synlige inden to år efter dette tidspunkt. Med forbehold af artikel 7, stk. 3, finder nærværende stykke også anvendelse på varer med digitale elementer.

2. Ved varer med digitale elementer, hvor købsaftalen foreskriver en løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en periode, er sælgeren også ansvarlig for eventuelle mangler ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der opstår eller bliver synlige inden to år, efter at varerne med digitale elementer blev leveret. Hvis aftalen foreskriver løbende levering i mere end to år, er sælgeren ansvarlig for mangler i det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der opstår eller bliver synlige inden for den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til købsaftalen.

3. Medlemsstaterne kan opretholde eller indføre længere frister end de frister, der er omhandlet i stk. 1 og 2.

4. Hvis de beføjelser, der er fastsat i artikel 13, i henhold til national ret også er underlagt en forældelsesfrist, sikrer medlemsstaterne, at en sådan forældelsesfrist giver forbrugeren mulighed for at gøre brug af beføjelserne i artikel 13 ved manglende overensstemmelse, som

sælgeren er ansvarlig for i henhold til nærværende artikels stk. 1 og 2, og som viser sig inden for den periode, der er omhandlet i disse stykker.

5. Uanset denne artikels stk. 1 og 2 kan medlemsstaterne nøjes med at opretholde eller indføre en forældelsesfrist for de beføjelser, der er omhandlet i artikel 13. Medlemsstaterne sikrer, at en sådan forældelsesfrist giver forbrugeren mulighed for at gøre brug af beføjelserne i artikel 13 ved manglende overensstemmelse, som sælgeren er ansvarlig for i henhold til nærværende artikels stk. 1 og 2, og som viser sig i løbet af den periode, der er omhandlet i disse stykker.

6. Medlemsstaterne kan for brugte genstande fastsætte, at sælgeren og forbrugeren kan indgå aftalevilkår eller aftaler med en kortere ansvarsperiode eller forældelsesfrist end dem, der er omhandlet i stk. 1, 2 og 5, forudsat at en sådan kortere periode eller frist ikke må være kortere end et år.

Artikel 11

Bevisbyrde

1. En mangel, der bliver synlig inden et år efter det tidspunkt, da varerne blev leveret, antages at have foreligget på det tidspunkt, da varerne blev leveret, medmindre andet bevises, eller medmindre denne formodning er uforenelig med varernes art eller med manglens art. Dette stykke finder også anvendelse på varer med digitale elementer.

2. I stedet for den etårige periode, der er fastsat i stk. 1, kan medlemsstaterne opretholde eller indføre en periode på to år fra det tidspunkt, da varerne blev leveret.

3. Ved varer med digitale elementer, hvor købsaftalen foreskriver løbende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en periode, er det for en mangel, som bliver synlig inden for den i artikel 10, stk. 2, angivne periode, op til sælgeren at bevise, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste var i overensstemmelse inden for den i nævnte artikel omhandlede periode.

Artikel 12

Underretningsforpligtelse

Medlemsstaterne kan opretholde eller indføre bestemmelser, der fastsætter, at forbrugeren for at kunne nyde godt af sine rettigheder skal underrette sælgeren om en mangel inden for en periode på mindst to måneder fra den dato, hvor forbrugeren opdagede manglen.

Artikel 13

Beføjelser i tilfælde af mangler

1. I tilfælde af mangler har forbrugeren ret til at få varen bragt i overensstemmelse eller at få et forholdsmæssigt afslag i prisen eller at ophæve aftalen på de betingelser, der er fastsat i denne artikel.

2. For at få varen bragt i overensstemmelse kan forbrugeren vælge mellem afhjælpning og omlevering, medmindre den valgte beføjelse ville være umulig eller i forhold til den anden beføjelse ville påføre sælgeren udgifter, der ville være uforholdsmæssigt store under hensyn til alle omstændigheder, herunder:

a) den værdi, varen ville have, hvis den var mangelfri

b) manglens betydning, og

c) om den alternative beføjelse kunne foretages uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

3. Sælgeren kan afvise at bringe varen i overensstemmelse, hvis afhjælpning eller omlevering er umulig eller ville påføre sælgeren udgifter, som ville være uforholdsmæssigt store under hensyn til alle omstændigheder, herunder de i stk. 2, litra a) og b), nævnte omstændigheder.

4. Forbrugeren har ret til enten et forholdsmæssigt afslag i prisen i overensstemmelse med artikel 15 eller til ophævelse af købsaftalen i overensstemmelse med artikel 16 i følgende tilfælde:

a) sælgeren har ikke foretaget afhjælpning eller omlevering eller har ikke, hvis det er relevant, foretaget afhjælpning eller omlevering i overensstemmelse med artikel 14, stk. 2 og 3, eller sælgeren har afvist at bringe varen i overensstemmelse i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 3

b) en mangel forbliver synlig, på trods af at sælgeren har forsøgt at bringe varen i overensstemmelse

c) manglen er af en så alvorlig karakter, at et omgående afslag i prisen eller omgående ophævelse af købsaftalen er berettiget, eller

d) sælgeren har tilkendegivet, eller det fremgår tydeligt af omstændighederne, at sælgeren ikke vil bringe varen i overensstemmelse inden for en rimelig tid eller uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

5. Forbrugeren er ikke berettiget til at ophæve aftalen, hvis manglen kun er uvæsentlig. Det er op til sælgeren at bevise, om manglen er uvæsentlig.

6. Forbrugeren har ret til at tilbageholde betaling af en udestående del af prisen eller en del deraf, indtil sælgeren har opfyldt sine forpligtelser i henhold til dette direktiv. Medlemsstaterne kan fastsætte betingelser og regler for forbrugerens udøvelse af retten til at tilbageholde betalingen.

7. Medlemsstaterne kan regulere, hvorvidt og i hvilket omfang forbrugerens bidrag til manglen berører forbrugerens ret til beføjelser.

Artikel 14

Afhjælpning eller omlevering af varen

1. Afhjælpning eller omlevering skal foretages:

a) gratis

b) inden for en rimelig tid fra det tidspunkt, hvor sælgeren er blevet underrettet af forbrugeren om manglen, og

c) uden væsentlig ulempe for forbrugeren under hensyntagen til varens art og forbrugerens formål med at anskaffe varen.

2. Såfremt manglen udbedres ved afhjælpning eller omlevering af varen, skal forbrugeren stille varen til rådighed for sælgeren. Sælgeren skal for egen regning tage den vare tilbage, der er sket omlevering for.

3. Såfremt en afhjælpning kræver fjernelse af en vare, der er blevet installeret under hensyn til dens art og formål, inden manglen blev synlig, eller såfremt den pågældende vare skal omleveres, omfatter pligten til at afhjælpe eller omlevere varen fjernelse af den mangelfulde vare og installation af ombytningsvarer eller afhjulpne varer eller afholdelse af disse fjernelses- og installationsomkostninger.

4. Forbrugeren skal ikke betale for normal brug af den omleverede vare i tiden forud for omleveringen.

Artikel 15

Afslag i prisen

Afslaget skal fastsættes forholdsmæssigt på grundlag af den lavere værdi af den vare, som forbrugeren har modtaget, i forhold til den værdi, varen ville have haft, hvis den havde været i overensstemmelse.

Artikel 16

Ophævelse af købsaftalen

1. Forbrugeren udøver sin ret til at ophæve købsaftalen ved hjælp af en erklæring til sælgeren om, at forbrugeren har truffet beslutning om at ophæve købsaftalen.

2. Når manglen kun vedrører nogle af de i henhold til købsaftalen leverede varer, og der foreligger en grund til at ophæve købsaftalen i henhold til artikel 13, kan forbrugeren udelukkende ophæve købsaftalen, hvad angår disse varer og andre varer, som forbrugeren har købt sammen med de mangelfulde varer, hvis forbrugeren ikke med rimelighed kan forventes at acceptere kun at beholde de varer, der er i overensstemmelse.

3. Når forbrugeren ophæver købsaftalen i dens helhed eller i overensstemmelse med stk. 2 for nogle af de i henhold til aftalen leverede varer, gælder følgende:

a) forbrugeren skal for sælgers regning tilbagelevere varerne til sælgeren, og

b)sælgeren skal tilbagebetale forbrugeren den pris, der er betalt for varerne, ved modtagelsen af varerne eller dokumentation, der er tilvejebragt af forbrugeren for at have tilbageleveret varerne.

Medlemsstaterne kan med henblik på dette stykke fastsætte nærmere regler for tilbagelevering og tilbagebetaling.

Artikel 17

Handelsmæssige garantier

1. Enhver handelsmæssig garanti er bindende for garantigiveren på de vilkår, der er fastsat i erklæringen om den handelsmæssige garanti og dertil hørende reklamer, der var tilgængelige på tidspunktet for eller før indgåelsen af aftalen. På de betingelser, der er fastsat i denne artikel, og med forbehold af andre bestemmelser i gældende EU-ret eller national ret, er producenten, når en producent giver forbrugeren en handelsmæssig garanti for holdbarhed for visse varer i en bestemt periode, direkte ansvarlig over for forbrugeren i hele perioden for den handelsmæssige garanti for holdbarhed for så vidt angår afhjælpning eller omlevering af varen

i overensstemmelse med artikel 14. Producenten kan tilbyde forbrugeren gunstigere betingelser i erklæringen om den handelsmæssige garanti for holdbarhed.

Hvis vilkårene i erklæringen om den handelsmæssige garanti er mindre fordelagtige for forbrugeren end de vilkår, der fremgår af de dertil hørende reklamer, er den handelsmæssige garanti bindende på de vilkår, der fremgår af reklamerne vedrørende den handelsmæssige garanti, medmindre de dertil hørende reklamer før indgåelsen af aftalen er blevet rettet på samme eller sammenlignelig måde, som de var blevet fremsat.

2. Erklæringen om den handelsmæssige garanti skal udleveres til forbrugeren på et varigt medium senest ved leveringen af varerne. Erklæringen om den handelsmæssige garanti skal være udfærdiget på et klart og forståeligt sprog. Den skal indeholde følgende:

a) en utvetydig erklæring om, at forbrugeren ved lov har ret til gratis afhjælpning fra sælgers side ved en mangel på varerne, og at disse beføjelser ikke påvirkes af den handelsmæssige garanti

b) garantigiverens navn og adresse

c) den procedure, som forbrugeren skal følge for at opnå gennemførelse af den handelsmæssige garanti

d) betegnelsen på de varer, som den handelsmæssige garanti finder anvendelse på, og

e) den handelsmæssige garantis vilkår.

3. Manglende overholdelse af stk. 2 berører ikke det faktum, at den handelsmæssige garanti er bindende for garantigiveren.

4. Medlemsstaterne kan fastsætte regler om andre aspekter vedrørende handelsmæssige garantier, som ikke er reguleret ved denne artikel, herunder regler for, på hvilket eller hvilke sprog erklæringen om den handelsmæssige garanti skal gøres tilgængelig for forbrugeren.

Artikel 18

Regresret

Hvis sælgeren er ansvarlig over for forbrugeren på grund af en mangel, som skyldes en handling eller en undladelse, herunder undladelsen af at levere opdateringer til varer med digitale elementer i overensstemmelse med artikel 7, stk. 3, begået af en person i et tidligere led i transaktionskæden, har sælgeren ret til at rejse krav over for den eller de ansvarlige personer i transaktionskæden. Det afgøres efter national ret, mod hvilke personer sælgeren kan rejse krav, og hvilke beføjelser og betingelser for udøvelsen heraf der finder anvendelse.

Artikel 19

Håndhævelse

1. Medlemsstaterne skal sørge for, at der findes tilstrækkelige og effektive midler til at sikre, at dette direktiv overholdes.

2. De i stk. 1 omhandlede midler skal omfatte bestemmelser om, at et eller flere af følgende organer som fastsat ved national ret kan anlægge sag i henhold til national ret ved en domstol eller ved en kompetent myndighed for at sikre, at de nationale bestemmelser, der gennemfører dette direktiv, finder anvendelse:

a) offentlige organer eller deres repræsentanter

b) forbrugerorganisationer, der har en legitim interesse i at beskytte forbrugere

c) erhvervsorganisationer, der har en legitim interesse i at handle.

Artikel 20

Forbrugeroplysninger

Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at sikre, at forbrugere har adgang til oplysninger om forbrugerrettigheder i henhold til dette direktiv og om midlerne til at håndhæve disse rettigheder.

Artikel 21

Ufravigelighed

1. Medmindre andet fremgår af dette direktiv, er en aftale, der til skade for forbrugeren bestemmer, at nationale foranstaltninger til gennemførelse af dette direktiv ikke skal finde anvendelse, eller fraviger eller ændrer disses retsvirkninger, før forbrugeren har gjort sælgeren opmærksom på manglen, ikke bindende for forbrugeren.

2. Dette direktiv er ikke til hinder for, at sælgeren kan tilbyde forbrugeren aftalemæssige ordninger, som er mere vidtgående end den beskyttelse, der fastsættes i dette direktiv.

Artikel 22

Ændringer af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF

1) I bilaget til forordning (EU) 2017/2394 affattes punkt 3 således:

»3.Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/771 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om salg af varer, om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF og om ophævelse af direktiv 1999/44/EF (EUT L 136 af 22.5.2019, s. 28).«

2) I bilag I til direktiv 2009/22/EF affattes punkt 7 således:

»7.Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/771 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om salg af varer, om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF og om ophævelse af direktiv 1999/44/EF (EUT L 136 af 22.5.2019, s. 28).«

Artikel 23

Ophævelse af direktiv 1999/44/EF

Direktiv 1999/44/EF ophæves med virkning fra den 1. januar 2022.

Henvisninger til det ophævede direktiv gælder som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilaget.

Artikel 24

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den 1. juli 2021 de bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De underretter straks Kommissionen herom.

De anvender disse bestemmelser fra den 1. januar 2022.

Disse bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen.

Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

2. Bestemmelserne i dette direktiv finder ikke anvendelse på aftaler indgået før den 1. januar 2022.

Artikel 25

Evaluering

Kommissionen evaluerer senest den 12. juni 2024 anvendelsen af dette direktiv, herunder dets bestemmelser om beføjelser og bevisbyrde — også hvad angår brugte varer samt varer, der sælges på offentlige auktioner — og producentens handelsmæssige garanti for holdbarhed, og forelægger en rapport for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg. Rapporten vurderer navnlig, om anvendelsen af dette direktiv og direktiv (EU) 2019/770 sikrer en konsekvent og sammenhængende ramme for et velfungerende indre marked med hensyn til levering af digitalt indhold, digitale tjenester og varer med digitale elementer i overensstemmelse med principperne for Unionens politikker. Rapporten ledsages om fornødent af lovgivningsforslag.

Artikel 26

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 22 finder dog anvendelse fra den 1. januar 2022.

Artikel 27

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. maj 2019.

På Europa-Parlamentets vegne

A. TAJANI

Formand

På Rådets vegne

G. CIAMBA
Formand

([1]) EUT C 264 af 20.7.2016, s. 57.

([2]) Europa-Parlamentets holdning af 26.3.2019 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 15.4.2019.

([3]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 64).

([4]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF af 25. maj 1999 om visse aspekter af forbrugerkøb og garantier i forbindelsen hermed (EFT L 171 af 7.7.1999, s. 12).

([5]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser (Rom I) (EUT L 177 af 4.7.2008, s. 6).

([6]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/770 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester (se side 1 i denne EUT).

([7]) Europa-Parlamentets og Rådet forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT L 351 af 20.12.2012, s. 1).

([8]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/2394 af 12. december 2017 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse og om ophævelse af forordning (EF) nr. 2006/2004 (EUT L 345 af 27.12.2017, s. 1).

([9]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/22/EF af 23. april 2009 om søgsmål med påstand om forbud på området beskyttelse af forbrugernes interesser (EUT L 110 af 1.5.2009, s. 30).

([10]) EUT C 369 af 17.12.2011, s. 14.

BILAG

SAMMENLIGNINGSTABEL

Direktiv 1999/44/EF	**Nærværende direktiv**
Artikel 1, stk. 1	Artikel 1
Artikel 1, stk. 2, litra a)	Artikel 2, nr. 2)
Artikel 1, stk. 2, litra b), første led	Artikel 3, stk. 4, litra b)
Artikel 1, stk. 2, litra b), andet og tredje led	Artikel 2, nr. 5), litra a)
Artikel 1, stk. 2, litra c)	Artikel 2, nr. 3)
Artikel 1, stk. 2, litra d)	Artikel 2, nr. 4)

Direktiv 1999/44/EF	Nærværende direktiv
Artikel 1, stk. 2, litra e)	Artikel 2, nr. 12)
Artikel 1, stk. 3	Artikel 2, nr. 15), og artikel 3, stk. 5, litra a)
Artikel 1, stk. 4	Artikel 3, stk. 2
Artikel 2, stk. 1	Artikel 5
Artikel 2, stk. 2, litra a)	Artikel 6, litra a), og artikel 7, stk. 1, litra b)
Artikel 2, stk. 2, litra b)	Artikel 6, litra b)
Artikel 2, stk. 2, litra c)	Artikel 7, stk. 1, litra a)
Artikel 2, stk. 2, litra d)	Artikel 7, stk. 1, litra d)
Artikel 2, stk. 3	Artikel 7, stk. 5
Artikel 2, stk. 4	Artikel 7, stk. 2
Artikel 2, stk. 5	Artikel 8
Artikel 3, stk. 1	Artikel 10, stk. 1
Artikel 3, stk. 2	Artikel 13, stk. 1
Artikel 3, stk. 3, første afsnit	Artikel 13, stk. 2, og artikel 14, stk. 1, litra a)

Direktiv 1999/44/EF	Nærværende direktiv
Artikel 3, stk. 3, andet afsnit	Artikel 13, stk. 2
Artikel 3, stk. 3, tredje afsnit	Artikel 14, stk. 1, litra b) og c)
Artikel 3, stk. 4	Artikel 2, nr. 14)
Artikel 3, stk. 5	Artikel 13, stk. 4
Artikel 3, stk. 6	Artikel 13, stk. 5
Artikel 4	Artikel 18
Artikel 5, stk. 1	Artikel 10, stk. 1, 2, 3, 4 og 5
Artikel 5, stk. 2	Artikel 12
Artikel 5, stk. 3	Artikel 11
Artikel 6, stk. 1	Artikel 17, stk. 1
Artikel 6, stk. 2	Artikel 17, stk. 2
Artikel 6, stk. 3	Artikel 17, stk. 2
Artikel 6, stk. 4	Artikel 17, stk. 4
Artikel 6, stk. 5	Artikel 17, stk. 3
Artikel 7, stk. 1, første afsnit	Artikel 21, stk. 1

Direktiv 1999/44/EF	Nærværende direktiv
Artikel 7, stk. 1, andet afsnit	Artikel 10, stk. 6
Artikel 7, stk. 2	—
Artikel 8, stk. 1	Artikel 3, stk. 6 og 7
Artikel 8, stk. 2	Artikel 4
Artikel 9	Artikel 19 og 20
Artikel 10	Artikel 22
Artikel 11, stk. 1, første afsnit	Artikel 24, stk. 1, første afsnit
Artikel 11, stk. 1, andet afsnit	Artikel 24, stk. 1, tredje afsnit
Artikel 11, stk. 2	Artikel 24, stk. 1, fjerde afsnit
Artikel 12	Artikel 25
Artikel 13	Artikel 26
Artikel 14	Artikel 27

Bilag 3: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/770 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester (Direktivet om digitalt indhold)

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2019/770

af 20. maj 2019

om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ([1]),

efter den almindelige lovgivningsprocedure ([2]), og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Vækstpotentialet for e-handel i Unionen er endnu ikke blevet fuldt udnyttet. Strategien for et digitalt indre marked i EU tager på en helhedsorienteret måde hånd om de største hindringer for udvikling af grænseoverskridende e-handel i Unionen for at frigøre dette potentiale. Hvis forbrugere sikres bedre adgang til digitalt indhold og digitale tjenester, og det gøres lettere for virksomhederne at levere digitalt indhold og digitale tjenester, kan det bidrage til at sætte skub i Unionens digitale økonomi og stimulere væksten generelt.

(2) Artikel 26, stk. 1 og 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) fastsætter, at Unionen skal vedtage foranstaltninger med henblik på oprettelse af det indre marked eller sikring af dets funktion, og at det indre marked indebærer et område uden indre grænser, hvor den fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser er sikret. Artikel 169, stk. 1, og artikel 169, stk. 2, litra a), i TEUF fastsætter, at Unionen skal bidrage til at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau ved hjælp af foranstaltninger, som vedtages i henhold til artikel 114 i TEUF, som led i gennemførelsen af det indre marked. Dette direktiv sigter mod at finde den rette balance mellem at opnå et højt niveau af forbrugerbeskyttelse og at fremme virksomhedernes konkurrenceevne, samtidig med at nærhedsprincippet respekteres.

(3) Visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester bør harmoniseres med udgangspunkt i et højt forbrugerbeskyttelsesniveau for at opnå et ægte digitalt indre marked, øge retssikkerheden og mindske transaktionsomkostningerne, navnlig for små og mellemstore virksomheder (»SMV'er«).

(4) Virksomheder, navnlig SMV'er, pådrager sig ofte ekstraomkostninger på grund af forskelle i de nationale ufravigelige forbrugeraftaleretlige regler og retlig usikkerhed, når digitalt

indhold eller digitale tjenester udbydes på tværs af grænserne. Det koster også virksomhederne penge at skulle tilpasse deres aftaler til bestemte ufravigelige regler for levering af digitalt indhold eller digitale tjenester, der allerede anvendes i adskillige medlemsstater, hvilket fører til forskelle for så vidt angår anvendelse og indhold mellem de bestemte nationale regler, der gælder for sådanne aftaler.

(5)Forbrugere er ikke altid trygge ved grænseoverskridende køb og især ikke når det gøres online. En af de væsentligste årsager til forbrugeres manglende tryghed er usikkerheden om deres vigtigste aftaleretlige rettigheder og manglen på en klar aftalemæssig ramme for digitalt indhold eller digitale tjenester. Mange forbrugere har problemer med kvaliteten eller tilgængeligheden af digitalt indhold eller digitale tjenester. Det kan f.eks. være, de har fået forkert eller mangelfuldt digitalt indhold eller forkerte eller mangelfulde digitale tjenester, eller at de ikke kan få adgang til det pågældende digitale indhold eller den pågældende digitale tjeneste. På den måde lider forbrugere økonomisk og ikke-økonomisk skade.

(6)For at afhjælpe sådanne problemer bør både virksomheder og forbrugere kunne forlade sig på fuldt ud harmoniserede aftaleretlige rettigheder på visse af de vigtigste områder inden for levering af digitalt indhold eller digitale tjenester i hele Unionen. En fuldstændig harmonisering af visse nøgleaspekter af lovgivningen ville give forbrugere og virksomhederne væsentligt større retssikkerhed.

(7)Harmoniserede forbrugeraftaleretlige regler i alle medlemsstaterne ville gøre det nemmere for virksomheder, i særdeleshed SMV'er, at levere digitalt indhold eller digitale tjenester i hele Unionen. De ville give virksomhederne stabile aftaleretlige regler at holde sig til ved levering af digitalt indhold eller digitale tjenester i andre medlemsstater. De ville også afhjælpe den juridiske fragmentering, der ellers ville opstå ved ny national lovgivning, som specifikt gælder digitalt indhold og digitale tjenester.

(8)Forbrugere bør have gavn af harmoniserede rettigheder med et højt beskyttelsesniveau, hvad angår levering af digitalt indhold og digitale tjenester. De bør have klare ufravigelige rettigheder ved køb og brug af digitalt indhold eller digitale tjenester, uanset hvor i Unionen dette sker. At have sådanne rettigheder bør øge deres tryghed, når de erhverver digitalt indhold eller digitale tjenester. Det bør desuden bidrage til at reducere den skade, som forbrugere udsættes for i øjeblikket, fordi der ville være et sæt klare rettigheder, der vil gøre det muligt for dem at tage hånd om de problemer, de oplever, i forbindelse med digitalt indhold eller digitale tjenester.

(9)Dette direktiv bør fuldt ud harmonisere visse vigtige regler, der hidtil ikke er blevet reguleret på EU-niveau eller på nationalt niveau.

(10)Dette direktiv bør definere sit anvendelsesområde på en klar og utvetydig måde og fastsætte klare materielle regler for det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der hører ind under dets anvendelsesområde. Såvel dette direktivs anvendelsesområde som dets materielle regler bør være teknologineutrale og fremtidssikrede.

(11)Dette direktiv bør fastsætte fælles regler om visse krav til aftaler mellem erhvervsdrivende og forbrugere om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste. I dette øjemed bør regler om digitalt indholds eller en digital tjenestes overensstemmelse med aftalen, beføjelser i tilfælde af manglende sådan overensstemmelse eller manglende levering og metoderne for at udøve disse beføjelser samt om ændring af digitalt indhold eller en digital tjeneste harmoniseres fuldt ud. Fuldstændigt harmoniserede regler om visse centrale elementer i forbrugeraftaleretten ville gøre det nemmere for virksomheder, i særdeleshed

SMV'er, at udbyde deres produkter i andre medlemsstater. Ved fuld harmonisering af centrale regler ville forbrugere nyde godt af et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og en øget forbrugervelfærd. Medlemsstaterne er inden for dette direktivs anvendelsesområde forhindret i at fastsætte yderligere formelle eller materielle krav. Medlemsstaterne bør f.eks. ikke fastsætte regler om omvendt bevisbyrde, som adskiller sig fra de regler, der er fastsat i dette direktiv, eller om, at forbrugeren har pligt til at advisere den erhvervsdrivende om en manglende overensstemmelse inden for en bestemt periode.

(12) Dette direktiv bør ikke berøre national ret, i det omfang bestemmelserne deri ikke reguleres af dette direktiv, såsom nationale regler om aftalers indgåelse, gyldighed, ugyldighed eller virkninger eller lovligheden af det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Dette direktiv bør heller ikke bestemme den retlige karakter af aftaler om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, og spørgsmålet om, hvorvidt sådanne aftaler bør betragtes som f.eks. en købsaftale, en tjenesteydelsesaftale, en lejeaftale eller en sui generis-aftale, bør overlades til national ret. Dette direktiv bør heller ikke berøre nationale regler, der ikke gælder specifikt for forbrugeraftaler, og som giver specifikke beføjelser i forbindelse med visse typer af fejl, der ikke kunne konstateres på tidspunktet for aftalens indgåelse, dvs. nationale bestemmelser, som kan fastsætte specifikke regler for den erhvervsdrivendes ansvar for skjulte fejl. Dette direktiv bør heller ikke berøre nationale regler om forbrugerens ikkeaftalebestemte beføjelser over for personer i tidligere led af transaktionskæden eller andre personer, der opfylder sådanne personers forpligtelser, i tilfælde af det digitale indholds eller den digitale tjenestes manglende overensstemmelse.

(13) Det står også medlemsstaterne frit for f.eks. at lovgive om erstatningskrav fra en forbruger mod en tredjemand, som ikke er en erhvervsdrivende, der leverer eller påtager sig at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste, såsom en udvikler, der ikke samtidig er den erhvervsdrivende i henhold til dette direktiv.

(14) Det bør ligeledes stå medlemsstaterne frit for f.eks. at lovgive om følgerne af manglende levering eller manglende overensstemmelse af digitalt indhold eller en digital tjeneste, hvor en sådan manglende levering eller manglende overensstemmelse skyldes en hindring, som er uden for den erhvervsdrivendes kontrol, og hvor den erhvervsdrivende ikke kunne forventes at have undgået eller overvundet denne hindring eller konsekvenserne heraf, såsom i tilfælde af force majeure.

(15) Det bør ligeledes stå medlemsstaterne frit at kunne lovgive om parters ret til at undlade at opfylde deres forpligtelser helt eller delvist, indtil den anden part opfylder sine forpligtelser. Medlemsstaterne bør f.eks. frit kunne lovgive om, hvorvidt en forbruger i tilfælde af manglende overensstemmelse skal have ret til at tilbageholde betaling af prisen eller en del deraf, indtil den erhvervsdrivende har bragt det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, eller om den erhvervsdrivende skal have ret til at tilbageholde en eventuel tilbagebetaling til forbrugeren ved ophævelse af en aftale, indtil forbrugeren opfylder forpligtelsen fastsat i dette direktiv til at tilbagelevere det fysiske medium til den erhvervsdrivende.

(16) Det bør ligeledes stå medlemsstaterne frit at udvide anvendelsen af reglerne i dette direktiv til også at omfatte aftaler, der er undtaget fra dette direktivs anvendelsesområde, eller på anden måde at regulere sådanne aftaler. Medlemsstaterne bør f.eks. fortsat frit kunne beslutte at udvide den beskyttelse, forbrugere gives ved dette direktiv, til også at omfatte juridiske eller fysiske personer, der ikke er forbrugere som defineret i dette direktiv, såsom ikke-statslige organisationer, nyetablerede virksomheder eller SMV'er.

(17)Definitionen af en forbruger bør omfatte fysiske personer, der ikke handler som led i deres erhverv, forretning, håndværk eller profession. I tilfælde af aftaler med dobbelt formål, hvor aftalen indgås dels som led i, dels ikke som led i den pågældende persons erhverv, og hvor det erhvervsmæssige formål er så begrænset, at det ikke er fremherskende i forbindelse med aftalen, bør det imidlertid ligeledes stå medlemsstaterne frit at bestemme, om og under hvilke omstændigheder den pågældende person også bør betragtes som forbruger.

(18)Dette direktiv bør finde anvendelse på alle aftaler, hvor den erhvervsdrivende leverer eller påtager sig at levere digitalt indhold eller en digital tjeneste til forbrugeren. Udbydere af platforme kan betragtes som værende erhvervsdrivende i henhold til dette direktiv, hvis de handler som led i deres egen forretning og som den direkte aftalepartner for forbrugeren med henblik på levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste. Det bør fortsat stå medlemsstaterne frit at vælge at udvide anvendelsen af dette direktiv til også at omfatte udbydere af platforme, som ikke opfylder kravene for at blive betragtet som en erhvervsdrivende i henhold til dette direktiv.

(19)Dette direktiv bør afhjælpe problemer inden for forskellige kategorier af digitalt indhold, digitale tjenester og levering heraf. For at tage højde for den hurtige teknologiske udvikling og for at tilgodese fremtidssikringen af begrebet digitalt indhold eller digital tjeneste bør dette direktiv bl.a. omfatte EDB programmer, applikationer, videofiler, lydfiler, musikfiler, digitale spil, e-bøger og andre e-publikationer, og også digitale tjenester, der muliggør generering af, behandling af, adgang til eller lagring af data i digital form, herunder Software-as-a-Service såsom billed- og lyddeling og anden filhosting, tekstbehandling eller spil, der tilbydes i cloudcomputing-miljøet, og sociale medier. Da der findes mange måder, hvorpå digitalt indhold eller digitale tjenester kan leveres, såsom overførsel til et fysisk medium, download af forbrugere til deres anordninger, webstreaming, adgang til faciliteter til lagring af digitalt indhold eller adgang til brug af sociale medier, bør dette direktiv finde anvendelse, uanset hvilket medium der benyttes til overførslen af eller til at give adgang til det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Dette direktiv bør imidlertid ikke finde anvendelse på internetadgangstjenester.

(20)Dette direktiv og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/771 ([3]) bør supplere hinanden. Hvor nærværende direktiv fastsætter regler om visse krav vedrørende aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester, fastsætter direktiv (EU) 2019/771 regler om visse krav vedrørende aftaler om salg af varer. For at imødekomme forbrugeres forventninger og sikre en tydelig og enkel retlig ramme for erhvervsdrivende, der sælger digitalt indhold, bør nærværende direktiv derfor også finde anvendelse på digitalt indhold, der leveres på et fysisk medium, såsom dvd'er, CD'er, USB-nøgler og hukommelseskort, samt på det fysiske medium, forudsat at det fysiske medium udelukkende fungerer som bærer af det digitale indhold. Bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU ([4]) om forpligtelser vedrørende levering af varer og beføjelser i tilfælde af manglende levering bør dog finde anvendelse i stedet for bestemmelserne i nærværende direktiv om den erhvervsdrivendes forpligtelse til at levere og om forbrugerens beføjelser i tilfælde af manglende levering. Desuden bør bestemmelserne i direktiv 2011/83/EU, om f.eks. fortrydelsesret og karakteren af aftalen, i henhold til hvilken varerne leveres, også fortsat finde anvendelse på et sådant fysisk medium og det digitale indhold, der leveres på det. Nærværende direktiv berører heller ikke distributionsrettigheden for de pågældende varer i henhold til ophavsretten.

(21)Direktiv (EU) 2019/771 bør finde anvendelse på aftaler om salg af varer, herunder varer med digitale elementer. Begrebet varer med digitale elementer bør henvise til varer, der har integreret eller er indbyrdes forbundet med digitalt indhold eller en digital tjeneste på en sådan måde, at fraværet af dette digitale indhold eller denne digitale tjeneste vil forhindre varerne i at opfylde deres funktion. Digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varer på denne måde, bør være omfattet af anvendelsesområdet for direktiv (EU) 2019/771, hvis det eller den leveres sammen med varerne i henhold til en købsaftale for disse varer. Hvorvidt leveringen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varerne, udgør en del af købsaftalen med sælgeren, bør afhænge af denne aftales indhold. Det bør omfatte digitalt indhold eller digitale tjenester, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varerne, hvis leveringen heraf udtrykkeligt kræves i aftalen. Det bør også omfatte de købsaftaler, der kan forstås som omfattende leveringen af bestemt digitalt indhold eller en bestemt digital tjeneste, fordi det er sædvanligt for varer af samme type, og forbrugeren med rimelighed kan forvente dette i betragtning af varernes karakter og i betragtning af eventuelle offentlige udsagn, der er fremsat af eller på vegne af sælgeren eller andre personer i tidligere led i transaktionskæden, herunder producenten. Hvis f.eks. et smart-TV blev annonceret som indeholdende en bestemt videoapplikation, ville denne videoapplikation betragtes som en del af købsaftalen. Dette bør gælde, uanset om det digitale indhold eller den digitale tjeneste er forudinstalleret i selve varen eller skal downloades efterfølgende på en anden enhed og kun er indbyrdes forbundet med varen.

En smartphone kunne f.eks. leveres med en standardiseret forudinstalleret applikation i henhold til købsaftalen, såsom en alarmapplikation eller en kameraapplikation. Et andet muligt eksempel er et smart-ur. I et sådant tilfælde er det selve uret, der betragtes som varen med digitale elementer, som kun kan fungere med en applikation, der leveres i henhold til købsaftalen, men som skal downloades af forbrugeren til en smartphone; applikationen er derefter det indbyrdes forbundne digitale element. Dette bør også gælde, hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varen, ikke leveres af sælgeren selv, men leveres i henhold til købsaftalen af en tredjemand. For at undgå usikkerhed for både erhvervsdrivende og forbrugere, bør direktiv (EU) 2019/771 finde anvendelse i tilfælde, hvor der er tvivl om, hvorvidt leveringen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste indgår i købsaftalen. Desuden bør konstateringen af, om der eksisterer et bilateralt aftalemæssigt forhold mellem sælgeren og forbrugeren, som leveringen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varen, er en del af, ikke påvirkes af det forhold, at forbrugeren skal afgive sit samtykke til en licensaftale med en tredjemand for at kunne nyde godt af det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

(22)Modsætningsvis, hvis fraværet af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varerne, ikke forhindrer varerne i at udføre deres funktioner, eller hvis forbrugeren indgår en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, som ikke indgår i en købsaftale vedrørende varer med digitale elementer, bør denne aftale betragtes som værende adskilt fra aftalen om salg af varerne, selv om sælgeren fungerer som formidler af denne anden aftale med den erhvervsdrivende tredjemand, og kunne være omfattet af dette direktivs anvendelsesområde. Hvis forbrugeren f.eks. downloader et spil til sin smartphone fra en appstore, er aftalen om levering af spillet adskilt fra aftalen om salg af selve smartphonen. Direktiv (EU) 2019/771 bør derfor kun finde anvendelse på købsaftalen for smartphonen, mens leveringen af

spilapplikationen kunne være omfattet af nærværende direktiv, hvis betingelserne i nærværende direktiv er opfyldt. Et andet eksempel ville være, hvor det udtrykkeligt aftales, at forbrugeren køber en smartphone uden et specifikt styresystem, og hvor forbrugeren efterfølgende indgår en aftale om levering af et styresystem fra en tredjemand. I et sådant tilfælde ville leveringen af styresystemet, som er købt særskilt, ikke være en del af købsaftalen og derfor ikke være omfattet af anvendelsesområdet for direktiv (EU) 2019/771, men kunne være omfattet af anvendelsesområdet for nærværende direktiv, hvis betingelserne i nærværende direktiv er opfyldt.

(23) Digitale udtryk for værdi, såsom elektroniske kuponer eller e-kuponer, anvendes af forbrugere til at betale for forskellige varer eller tjenesteydelser på det digitale indre marked. Sådanne digitale udtryk for værdi får stadig større betydning i forbindelse med levering af digitalt indhold eller digitale tjenester og bør derfor betragtes som en betalingsmåde i henhold til dette direktiv. Digitale udtryk for værdi bør også forstås som omfattende virtuelle valutaer, i det omfang sådanne er anerkendt i national ret. Differentiering alt efter betalingsmåde kunne give anledning til forskelsbehandling og give virksomhederne et uberettiget incitament til at gå i retning af at udbyde digitalt indhold eller digitale tjenester mod digitale udtryk for værdi. Da digitale udtryk for værdi ikke har andet formål end at fungere som betalingsmåde, bør de imidlertid ikke i sig selv betragtes som digitalt indhold eller en digital tjeneste i henhold til dette direktiv.

(24) Digitalt indhold eller digitale tjenester leveres også ofte på en sådan måde, at forbrugeren ikke betaler en pris, men afgiver personoplysninger til den erhvervsdrivende. Sådanne forretningsmodeller benyttes i forskellige former på en betydelig del af markedet. Selv om dette direktiv fuldt ud anerkender, at beskyttelse af personoplysninger er en grundlæggende rettighed, og at personoplysninger derfor ikke kan betragtes som en vare, bør det sikre, at forbrugere i forbindelse med sådanne forretningsmodeller er berettiget til aftalemæssige retsmidler. Dette direktiv bør derfor finde anvendelse på aftaler, hvor den erhvervsdrivende leverer eller påtager sig at levere digitalt indhold eller en digital tjeneste til en forbruger, og forbrugeren afgiver eller påtager sig at afgive personoplysninger. Personoplysningerne kunne afgives til den erhvervsdrivende, enten på det tidspunkt hvor aftalen indgås, eller på et senere tidspunkt, såsom når forbrugeren afgiver samtykke til, at den erhvervsdrivende kan anvende de personoplysninger, som forbrugeren måtte uploade eller generere ved anvendelsen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste. EU-retten om beskyttelse af personoplysninger indeholder en udtømmende liste over retsgrundlag for lovlig behandling af personoplysninger. Dette direktiv bør finde anvendelse på alle aftaler, hvor forbrugeren afgiver eller påtager sig at afgive personoplysninger til den erhvervsdrivende. Dette direktiv bør f.eks. finde anvendelse, hvor forbrugeren åbner en konto på et socialt medie og opgiver sit navn og e-mailadresse, der anvendes til andre formål end blot levering af digitalt indhold eller digitale tjenester eller overholdelse af retlige krav. Det bør ligeledes finde anvendelse, hvor forbrugeren afgiver samtykke til, at materiale, der udgør personoplysninger, såsom fotografier eller opslag, som forbrugeren uploader, bearbejdes af den erhvervsdrivende med henblik på markedsføring. Det bør dog stå medlemsstaterne frit for at afgøre, om betingelserne for indgåelse, eksistensen og gyldigheden af en aftale i henhold til national ret er opfyldt.

(25) Hvis digitalt indhold og digitale tjenester ikke leveres mod betaling af en pris, bør dette direktiv ikke finde anvendelse i situationer, hvor den erhvervsdrivende indsamler personoplysninger udelukkende med henblik på at levere digitalt indhold eller digitale tjenester eller udelukkende med henblik på at opfylde retlige krav. Sådanne situationer kan

f.eks. omfatte tilfælde, hvor registreringen af forbrugeren er påkrævet i henhold til gældende ret af hensyn til sikkerhed og identifikation. Dette direktiv bør heller ikke finde anvendelse i situationer, hvor den erhvervsdrivende kun indsamler metadata, såsom oplysninger om forbrugerens anordning eller browsinghistorik, medmindre denne situation betragtes som en aftale i henhold til national ret. Det bør heller ikke finde anvendelse i situationer, hvor forbrugeren, uden at have indgået en aftale med den erhvervsdrivende, udsættes for reklamer udelukkende for at få adgang til digitalt indhold eller en digital tjeneste. Medlemsstaterne bør dog stadig frit kunne udvide anvendelsen af dette direktiv til også at omfatte sådanne situationer eller på anden måde regulere sådanne situationer, som er udelukket fra dette direktivs anvendelsesområde.

(26) Dette direktiv bør finde anvendelse på aftaler vedrørende udvikling af digitalt indhold, der er skræddersyet til forbrugerens specifikke krav, herunder skræddersyet software. Dette direktiv bør også finde anvendelse på leveringen af elektroniske filer, der er nødvendige i forbindelse med 3D-printning af varer, i det omfang sådanne filer er omfattet af definitionen af digitalt indhold eller digitale tjenester i henhold til dette direktiv. Dette direktiv bør dog ikke regulere nogen rettigheder eller forpligtelser i forbindelse med varer, der er produceret ved hjælp af 3D-printteknologi.

(27) Eftersom dette direktiv bør finde anvendelse på aftaler, der vedrører levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste til forbrugeren, bør det ikke finde anvendelse på aftaler, hvis hovedformål er levering af erhvervsmæssige tjenester såsom oversættelsestjenester, arkitekttjenester, juridiske tjenester eller andre erhvervsmæssige rådgivningstjenester, som ofte udføres personligt af den erhvervsdrivende, uanset om den erhvervsdrivende anvender digitale midler til at frembringe resultatet af tjenesten eller til at levere eller overføre det til forbrugeren. Tilsvarende bør dette direktiv ikke finde anvendelse på offentlige tjenester såsom socialsikringstjenester eller offentlige registre, hvor de digitale midler udelukkende anvendes til overførsel eller kommunikation af tjenesten til forbrugeren. Dette direktiv bør heller ikke finde anvendelse på officielt bekræftede dokumenter og andre notarialakter, uanset om de udføres, registreres, reproduceres eller overføres ved hjælp af digitale midler.

(28) Markedet for nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester, som ikke har forbindelse til offentlige nummerressourcer, udvikler sig hurtigt. I de senere år har fremkomsten af nye digitale tjenester, der muliggør interpersonel kommunikation via internettet, såsom webbaserede e-mail- og onlinemeddelelsestjenester, fået flere forbrugere til at benytte sådanne tjenester. Af sådanne årsager er det nødvendigt at sørge for en effektiv forbrugerbeskyttelse for så vidt angår sådanne tjenester. Dette direktiv bør derfor også finde anvendelse på nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester.

(29) Dette direktiv bør ikke finde anvendelse på sundhedsydelser som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/24/EU ([5]). Udelukkelsen af »sundhedsydelser« fra dette direktivs anvendelsesområde bør derfor også finde anvendelse på digitalt indhold eller en digital tjeneste, der udgør medicinsk udstyr som defineret i Rådets direktiv 93/42/EØF ([6]), 90/385/EØF ([7]) eller Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/79/EF ([8]), hvor det medicinske udstyr ordineres eller leveres af en sundhedsprofessionel som defineret i direktiv 2011/24/EU. Dette direktiv bør imidlertid finde anvendelse på alt digitalt indhold eller alle digitale tjenester, der udgør medicinsk udstyr, som f.eks. sundhedsapplikationer, som forbrugeren kan anskaffe sig, uden at det bliver ordineret eller leveret af en sundhedsprofessionel.

(30)EU-retten vedrørende finansielle tjenesteydelser indeholder talrige regler om forbrugerbeskyttelse. Finansielle tjenesteydelser som defineret i gældende ret for denne sektor, særlig Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/65/EF ([9]), omfatter også digitalt indhold og digitale tjenester, der vedrører eller giver adgang til finansielle tjenesteydelser, og er derfor omfattet af beskyttelsen i EU-retten om finansielle tjenesteydelser. Aftaler vedrørende digitalt indhold eller digitale tjenester, der udgør en finansiel tjenesteydelse, bør derfor undtages fra dette direktivs anvendelsesområde.

(31)Dette direktiv bør ikke finde anvendelse på digitalt indhold eller en digital tjeneste, der leveres til et offentligt publikum som en del af en kunstnerisk optræden eller et andet arrangement, som f.eks. en digital filmforevisning eller en audiovisuel teaterforestilling. Dette direktiv bør dog finde anvendelse, hvis digitalt indhold eller en digital tjeneste leveres til et offentligt publikum ved hjælp af signaloverførsel, såsom ved hjælp af digitale TV-tjenester.

(32)Free and Open Source Software, hvor kildekoden deles frit, og hvor brugerne frit kan få adgang til, anvende, ændre og videreformidle softwaren eller ændrede versioner heraf, kan bidrage til forskning og innovation på markedet for digitalt indhold og digitale tjenester. For at undgå at lægge hindringer i vejen for en sådan markedsudvikling bør dette direktiv heller ikke finde anvendelse på Free and Open Source Software, forudsat at det ikke leveres mod betaling af en pris, og at forbrugerens personoplysninger udelukkende anvendes til at forbedre softwarens sikkerhed, kompatibilitet eller interoperabilitet.

(33)Digitalt indhold og digitale tjenester er ofte kombineret med levering af varer eller andre tjenester og tilbydes forbrugeren inden for samme aftale, som omfatter en pakke af forskellige elementer, såsom levering af digitalt TV og køb af elektronisk udstyr. I sådanne tilfælde omfatter aftalen mellem en forbruger og en erhvervsdrivende elementer af en aftale om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, men også elementer af andre aftaletyper, såsom aftaler om salg af varer eller tjenester. Dette direktiv bør kun finde anvendelse på de elementer i den samlede aftale, der består i levering af digitalt indhold eller digitale tjenester. De øvrige elementer i aftalen bør være underlagt de regler, der finder anvendelse på sådanne aftaler i henhold til national ret eller i givet fald anden EU-ret vedrørende en specifik sektor eller et specifikt spørgsmål. Ligeledes bør de eventuelle virkninger, som ophævelse af et element i pakkeaftalen kunne have på de andre dele af pakkeaftalen, reguleres af national ret. For at sikre overensstemmelse med de sektorspecifikke bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 ([10]), der regulerer disse pakkeaftaler, hvor en erhvervsdrivende som defineret i nævnte direktiv udbyder digitalt indhold eller en digital tjeneste i kombination med en nummerbaseret interpersonel kommunikationstjeneste eller en internetadgangstjeneste, bør bestemmelserne i dette direktiv om ændringen af digitalt indhold ikke finde anvendelse på pakkens element af digitalt indhold eller digital tjeneste. De relevante bestemmelser i direktiv (EU) 2018/1972 bør i stedet finde anvendelse på alle elementer i pakken, herunder det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

(34)Bestemmelserne i dette direktiv om pakkeaftaler bør kun finde anvendelse i de tilfælde, hvor de forskellige elementer i pakken tilbydes af den samme erhvervsdrivende til den samme forbruger i henhold til en enkelt aftale. Dette direktiv bør ikke berøre nationale regler, som regulerer de betingelser, hvorunder en aftale om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester kan anses for at være forbundet med eller tilknyttet en anden aftale, som forbrugeren har indgået med den samme eller en anden erhvervsdrivende, de

beføjelser, der kan udøves i henhold til hver aftale, eller den indvirkning som ophævelsen af den ene aftale vil få på den anden aftale.

(35)Handelspraksis med at knytte tilbud om digitalt indhold eller digitale tjenester sammen med levering af varer eller andre tjenesteydelser er underlagt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF ([11]) om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked. Sådant pakkesalg er ikke i sig selv forbudt i henhold til direktiv 2005/29/EF. Pakkesalg er dog forbudt, hvis det anses for urimeligt, efter en vurdering i hvert enkelt tilfælde i henhold til de kriterier, der er fastsat i ovennævnte direktiv. EU-konkurrenceretten giver også mulighed for at gribe ind over for kombinations- og pakkesalgspraksis, når denne påvirker konkurrencen og skader forbrugere.

(36)Dette direktiv bør ikke berøre anden EU-ret vedrørende en specifik sektor eller et specifikt spørgsmål, såsom telekommunikation, e-handel og forbrugerbeskyttelse. Det bør heller ikke berøre EU-retten og national ret om ophavsret og beslægtede rettigheder, herunder retten til at overføre onlineindholdstjenester.

(37)Udøvelsen af aktiviteter, der er omfattet af dette direktiv, kunne omfatte behandling af personoplysninger. EU-retten fastlægger en omfattende ramme for beskyttelse af personoplysninger. Navnlig berører dette direktiv ikke forordning (EU) 2016/679 ([12]) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF ([13]). Denne ramme finder anvendelse på alle personoplysninger, der behandles i forbindelse med de aftaler, som er omfattet af dette direktiv. Følgelig bør personoplysninger kun indsamles eller på anden måde behandles i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/679 og direktiv 2002/58/EF. I tilfælde af en uoverensstemmelse mellem dette direktiv og EU-retten om beskyttelse af personoplysninger bør sidstnævnte have forrang.

(38)Dette direktiv bør ikke regulere betingelserne for lovlig behandling af personoplysninger, da dette spørgsmål er reguleret navnlig ved forordning (EU) 2016/679. Som følge heraf er enhver form for behandling af personoplysninger i forbindelse med en aftale, der er omfattet af nærværende direktivs anvendelsesområde, kun lovlig, hvis den er i overensstemmelse med bestemmelserne i forordning (EU) 2016/679 for så vidt angår lovlige grunde for behandling af personoplysninger. Hvor behandling af personoplysninger bygger på samtykke, navnlig i henhold til artikel 6, stk. 1, litra a), i forordning (EU) 2016/679, finder de specifikke bestemmelser i nævnte forordning, herunder bestemmelserne vedrørende betingelserne for at vurdere, hvorvidt samtykke er afgivet frit, anvendelse. Dette direktiv bør ikke regulere gyldigheden af det samtykke, der er afgivet. Forordning (EU) 2016/679 indeholder også omfattende rettigheder med hensyn til sletning af oplysninger og dataportabilitet. Dette direktiv bør ikke berøre disse rettigheder, der finder anvendelse på alle personoplysninger, som forbrugeren afgiver til den erhvervsdrivende, eller som den erhvervsdrivende indsamler i forbindelse med enhver aftale, der er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, og når forbrugeren ophævede en aftale i overensstemmelse med dette direktiv.

(39)Retten til sletning og forbrugerens ret til at trække sit samtykke til behandling af personoplysninger tilbage bør også gælde fuldt ud i forbindelse med de aftaler, der er omfattet af dette direktiv. Forbrugerens ret til at ophæve en aftale i henhold til dette direktiv berører ikke forbrugerens ret til i henhold til forordning (EU) 2016/679 at tilbagetrække ethvert samtykke, der er afgivet til behandling af forbrugerens personoplysninger.

(40)Dette direktiv bør ikke regulere virkningerne for aftaler, der er omfattet af dette direktiv, såfremt forbrugeren trækker sit samtykke til behandlingen af sine personoplysninger tilbage. Sådanne virkninger bør fortsat være et spørgsmål, som henhører under national ret.

(41)Den erhvervsdrivende kan levere digitalt indhold eller digitale tjenester til forbrugere på forskellige måder. Det er hensigtsmæssigt at fastlægge enkle og klare regler for ordningerne og tidsfristerne for denne leveringsforpligtelse, der er den erhvervsdrivendes primære aftalemæssige forpligtelse, ved at tilgængeliggøre eller stille det digitale indhold eller den digitale tjeneste til rådighed for forbrugeren. Det digitale indhold eller den digitale tjeneste bør anses for at være tilgængeliggjort eller stillet til rådighed for forbrugeren, når det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller midler, der egner sig til at få adgang til eller downloade det eller den, har nået forbrugerens sfære, og der ikke kræves yderligere foranstaltninger fra den erhvervsdrivendes side for at gøre det muligt for forbrugeren at anvende det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med aftalen. I betragtning af at den erhvervsdrivende i princippet ikke er ansvarlig for handlinger eller undladelser fra en tredjemand, der driver en fysisk eller virtuel facilitet, f.eks. en elektronisk platform eller en cloudlagringsfacilitet, som forbrugeren har valgt til at modtage eller lagre det digitale indhold eller den digitale tjeneste, bør det være tilstrækkeligt for den erhvervsdrivende at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste til denne tredjemand.

Den fysiske eller virtuelle facilitet kan dog ikke anses for valgt af forbrugeren, hvis den kontrolleres af den erhvervsdrivende eller er aftalemæssigt forbundet med den erhvervsdrivende, eller hvor forbrugeren valgte den pågældende fysiske eller virtuelle facilitet til at modtage det digitale indhold eller den digitale tjeneste, men det valg var det eneste, der blev tilbudt af den erhvervsdrivende til at modtage eller få adgang til det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Hvor den fysiske eller virtuelle facilitet ikke kan anses for at være valgt af forbrugeren, bør den erhvervsdrivendes forpligtelse til at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke betragtes som opfyldt, hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres til den fysiske eller virtuelle facilitet, men forbrugeren ikke kan modtage eller få adgang til det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med dette direktiv. I sådanne tilfælde bør forbrugeren have de samme beføjelser, som hvis den erhvervsdrivende havde undladt at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Hvad angår leveringstidspunktet, bør det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med markedspraksis og de tekniske muligheder og for at sikre en vis grad af fleksibilitet leveres uden unødig forsinkelse, medmindre parterne aftaler andet for at tage højde for andre leveringsmodeller.

(42)Det digitale indhold eller den digitale tjeneste bør opfylde de krav, der er aftalt mellem den erhvervsdrivende og forbrugeren i aftalen. Det eller den bør navnlig svare til den beskrivelsen, den mængde, f.eks. antallet af tilgængelige musikfiler, den kvalitet, f.eks. billedopløsningen, det sprog og den version, der fremgår af aftalen. Det eller den bør også have den sikkerhed, funktionalitet, kompatibilitet, interoperabilitet og de andre egenskaber, som kræves i aftalen. Aftalekravene bør omfatte de krav, der følger af oplysningerne forud for aftaleindgåelsen, som i overensstemmelse med direktiv 2011/83/EU er en integreret del af aftalen. Disse krav kunne også fastsættes i en serviceniveauaftale, hvor en sådan type aftale i henhold til gældende national ret udgør en del af aftaleforholdet mellem forbrugeren og den erhvervsdrivende.

(43)Begrebet funktionalitet bør forstås som en henvisning til de måder, hvorpå digitalt indhold eller en digital tjeneste kan bruges. F.eks. kunne fraværet eller tilstedeværelsen af tekniske begrænsninger såsom beskyttelse ved hjælp af Digital Rights Management (DRM) eller områdekodning have en indvirkning på det digitale indholds eller den digitale tjenestes evne til udføre alle sine funktioner i betragtning af dets eller dens formål. Begrebet interoperabilitet vedrører, hvorvidt og i hvilket omfang digitalt indhold eller digitale tjenester er i stand til at fungere sammen med hardware eller software, der adskiller sig fra det, som digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt bruges med. Tilfredsstillende funktionsevne kunne f.eks. omfatte det digitale indholds eller den digitale tjenestes evne til at udveksle oplysninger med et sådant andet software eller hardware og til at anvende de udvekslede oplysninger.

(44)I betragtning af, at digitalt indhold og digitale tjenester konstant udvikler sig, kan erhvervsdrivende aftale med forbrugere at levere opdateringer og funktioner, efterhånden som de bliver tilgængelige. Det digitale indholds eller de digitale tjenesters overensstemmelse bør derfor også vurderes i relation til, hvorvidt det digitale indhold eller den digitale tjeneste opdateres på den måde, der er fastsat i aftalen. Undladelse af at foretage opdateringer, som er blevet fastsat i aftalen, bør betragtes som manglende overensstemmelse for så vidt angår det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Derudover bør fejlbehæftede eller ufuldstændige opdateringer også betragtes som manglende overensstemmelse for så vidt angår det digitale indhold eller den digitale tjeneste, eftersom dette ville indebære, at sådanne opdateringer ikke foretages på den måde, der er fastsat i aftalen.

(45)For at være i overensstemmelse og for at sikre, at forbrugere ikke fratages deres rettigheder, f.eks. i tilfælde, hvor aftalen fastsætter meget lave standarder, bør det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke blot være i overensstemmelse med de subjektive krav til overensstemmelse, men bør desuden være i overensstemmelse med de objektive krav til overensstemmelse, der er fastsat i dette direktiv. Overensstemmelsen bør vurderes bl.a. ud fra det formål, som digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt bruges til. Det bør også besidde de egenskaber og funktioner, som er normale for digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type, og som forbrugere med rimelighed kan forvente i betragtning af det digitale indholds eller den digitale tjenestes art og under hensyntagen til eventuelle offentlige udsagn om det digitale indholds eller den digitale tjenestes specifikke egenskaber, som er fremsat af eller på vegne af den erhvervsdrivende eller andre personer i tidligere led i transaktionskæden.

(46)Rimelighedsstandarden for så vidt angår enhver henvisning i dette direktiv til, hvad en person med rimelighed kan forvente, bør fastslås objektivt under hensyntagen til arten af og formålet med det digitale indhold eller den digitale tjeneste, de konkrete omstændigheder samt de berørte parters sædvane og praksis. Navnlig bør det objektivt fastslås, hvad der skal betragtes som rimelig tid til at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, under hensyntagen til karakteren af den manglende overensstemmelse.

(47)I den periode, som forbrugeren med rimelighed kan forvente, bør den erhvervsdrivende forsyne forbrugeren med opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer, for at sørge for, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste er i overensstemmelse og sikker(t). For så vidt angår digitalt indhold eller digitale tjenester, hvis formål er tidsbegrænset, bør forpligtelsen til at levere opdateringer f.eks. være begrænset til den pågældende periode,

mens perioden, hvor der bør leveres opdateringer til forbrugeren til andre typer af digitalt indhold eller digitale tjenester, kunne svare til den periode, hvor den erhvervsdrivende er ansvarlig for manglende overensstemmelse, eller kan strække sig ud over denne periode, hvilket navnlig kan være tilfældet for så vidt angår sikkerhedsopdateringer. Forbrugeren bør være frit stillet med hensyn til at vælge at installere de opdateringer, der leveres. Hvis forbrugeren beslutter ikke at installere opdateringerne, bør forbrugeren imidlertid ikke forvente, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste vedbliver med at være overensstemmende. Den erhvervsdrivende bør oplyse forbrugeren om, at forbrugerens beslutning om ikke at installere opdateringer, som er nødvendige for, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste bliver ved at være overensstemmende, herunder sikkerhedsopdateringer, vil påvirke den erhvervsdrivendes ansvar for overensstemmelsen af de egenskaber, der er forbundet med det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som de pågældende opdateringer forventes at opretholde i overensstemmelse. Dette direktiv bør ikke berøre forpligtelser til at levere sikkerhedsopdateringer i henhold til EU-retten eller national ret.

(48) Forordning (EU) 2016/679 eller enhver anden EU-ret om databeskyttelse bør finde fuld anvendelse på behandlingen af personoplysninger i forbindelse med en aftale, der er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde. Derudover bør dette direktiv ikke berøre de rettigheder, forpligtelser og ikke-aftaleretlige retsmidler, som er fastsat i forordning (EU) 2016/679. Kendsgerninger, der fører til manglende overholdelse af kravene i forordning (EU) 2016/679, herunder centrale principper såsom kravene om dataminimering, indbygget databeskyttelse og databeskyttelse gennem indstillinger, kan – afhængigt af omstændighederne i det enkelte tilfælde – også anses for at udgøre manglende overensstemmelse mellem det digitale indhold eller den digitale tjeneste og subjektive eller objektive krav til overensstemmelse i dette direktiv. Ét eksempel kunne være, hvor en erhvervsdrivende udtrykkeligt påtager sig en forpligtelse i aftalen, som også er knyttet til den erhvervsdrivendes forpligtelser i henhold til forordning (EU) 2016/679, eller hvor aftalen kan fortolkes på denne måde. I dette tilfælde kan en sådan aftaleretlig forpligtelse indgå i de subjektive krav til overensstemmelse. Et andet eksempel kunne være, hvor manglende overholdelse af forpligtelserne i henhold til forordning (EU) 2016/679 på samme tid kunne gøre, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste bliver uegnet til sit tilsigtede formål og derfor udgør manglende overensstemmelse med de objektive krav til overensstemmelse, som kræver, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal være egnet til det formål, som digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt bruges til.

Dette ville f.eks. være tilfældet, hvis den erhvervsdrivende, der leverer krypteringssoftware, ikke gennemfører passende foranstaltninger som krævet i forordning (EU) 2016/679 for at sikre, at den er designet på en sådan måde, at personoplysninger ikke videregives til uautoriserede modtagere, hvorved krypteringssoftwaren bliver uegnet til det tilsigtede formål, som er sikker overførsel af data fra forbrugeren til den tiltænkte modtager. Endelig kunne der være tilfælde, hvor den erhvervsdrivendes manglende opfyldelse af sine forpligtelser i henhold til forordning (EU) 2016/679 også kan udgøre manglende overensstemmelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste med det objektive krav til overensstemmelse, som kræver, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste har de egenskaber, der er normale for digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente. Hvis en erhvervsdrivende med en onlineindkøbsapplikation f.eks. undlader at træffe de foranstaltninger, der er fastsat i

forordning (EU) 2016/679 vedrørende sikkerheden i forbindelse med behandling af forbrugerens personoplysninger, og forbrugerens kreditkortoplysninger derfor er udsat for malware eller spyware, kan denne undladelse også udgøre manglende overensstemmelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i henhold til dette direktiv, da forbrugeren med rimelighed ville kunne forvente, at en sådan applikation normalt ville have egenskaber, der forhindrer udlevering af betalingsoplysninger. Hvor de kendsgerninger, der fører til manglende overholdelse af kravene i forordning (EU) 2016/679, også udgør manglende overensstemmelse mellem det digitale indhold eller den digitale tjeneste og subjektive eller objektive krav til overensstemmelse som fastsat i dette direktiv, bør forbrugeren have ret til de beføjelser ved manglende overensstemmelse, som er fastsat i dette direktiv, medmindre aftalen allerede er ugyldig eller kan anfægtes i henhold til national ret.

(49) For at sikre tilstrækkelig fleksibilitet bør det være muligt for parterne at fravige de objektive krav til overensstemmelse. En sådan fravigelse bør kun være mulig, hvis forbrugeren var gjort tydeligt opmærksom på den, og hvis forbrugeren accepterer den særskilt fra andre erklæringer eller aftaler og gennem aktiv og utvetydig handlemåde. Begge betingelser kunne f.eks. opfyldes ved at afkrydse en rubrik, trykke på en knap eller aktivere en tilsvarende funktion.

(50) Når erhvervsdrivende anvender reglerne i dette direktiv, bør de anvende standarder, åbne tekniske specifikationer, god praksis og adfærdskodekser, herunder i forbindelse med almindeligt anvendte og maskinlæsbare dataformater til download af indhold, bortset fra personoplysninger som brugeren har afgivet eller genereret ved anvendelsen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, og herunder om sikkerheden af informationssystemer og digitale miljøer, uanset om disse er fastlagt på internationalt plan, på EU-plan eller i en specifik branche. I denne forbindelse kunne Kommissionen anmode brancheforeninger og andre repræsentative organisationer om at udvikle internationale og EU-standarder og udarbejde en adfærdskodeks, der kan understøtte en ensartet gennemførelse af dette direktiv.

(51) Mange typer digitalt indhold eller digitale tjenester leveres fortløbende over en periode, såsom adgang til cloudtjenester. Det er derfor nødvendigt at sikre, at det digitale indhold eller de digitale tjenester er i overensstemmelse i hele aftaleperioden. Kortvarige afbrydelser i leveringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste bør behandles som tilfælde af manglende overensstemmelse, når disse afbrydelser er mere end uvæsentlige eller indtræffer flere gange. I lyset af den hyppige forbedring af digitalt indhold eller digitale tjenester, navnlig gennem opdateringer, bør den version af digitalt indhold eller digitale tjenester, der leveres til forbrugeren, endvidere være den nyeste tilgængelige på tidspunktet for indgåelse af aftalen, medmindre parterne har aftalt andet.

(52) For at fungere ordentligt er den digitale indhold eller den digitale tjeneste nødt til at være korrekt installeret i en forbrugers hardware- og softwaremiljø. Det digitale indholds eller de digitale tjenesters manglende overensstemmelse som følge af forkert installation bør betragtes som manglende overensstemmelse af selve det digitale indhold eller den digitale tjeneste, hvor det eller den blev installeret af den erhvervsdrivende eller på dennes vegne eller af forbrugeren i henhold til den erhvervsdrivendes installationsvejledning, og den forkerte installation skyldes fejl i den krævede installationsvejledning såsom ufuldstændighed eller manglende klarhed, som gør installationsvejledningen vanskelig at anvende for den gennemsnitlige forbruger.

(53)Begrænsninger af forbrugerens brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med dette direktiv kunne skyldes begrænsninger pålagt af indehaveren af immaterielle rettigheder i overensstemmelse med immaterialretten. Sådanne begrænsninger kan følge af slutbrugerens licensaftale, i henhold til hvilken det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres til forbrugeren. Dette kan være tilfældet, når f.eks. aftalen om slutbrugerlicens forbyder forbrugeren at gøre brug af visse egenskaber i forbindelse med det digitale indholds eller den digitale tjenestes funktionalitet. En sådan begrænsning kunne betyde, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste er i strid med de objektive krav til overensstemmelse, som er fastlagt i dette direktiv, hvis den vedrørte egenskaber, der sædvanligvis findes i digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente. I sådanne tilfælde bør forbrugeren kunne gøre brug af de beføjelser, der er fastsat i dette direktiv, for den manglende overensstemmelse over for den erhvervsdrivende, der har leveret det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Den erhvervsdrivende bør kun kunne undgå et sådant ansvar ved at opfylde betingelserne for fravigelse af de objektive krav til overensstemmelse, der er fastlagt i dette direktiv, dvs. kun hvis den erhvervsdrivende, inden aftalen indgås, specifikt oplyser forbrugeren om, at en bestemt egenskab ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste afviger fra de objektive krav til overensstemmelse, og forbrugeren udtrykkeligt og særskilt har accepteret denne afvigelse.

(54)Juridiske mangler er et særligt vigtigt anliggende for digitalt indhold eller digitale tjenester, der er omfattet af immaterielle rettigheder. Begrænsninger af forbrugerens brug af digitalt indhold eller en digital tjeneste i overensstemmelse med dette direktiv kunne skyldes en krænkelse af tredjemands rettigheder. En sådan krænkelse kan reelt forhindre forbrugeren i at anvende det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller nogle af deres egenskaber, f.eks. når forbrugeren slet ikke kan få adgang til det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller ikke kan gøre dette lovligt. Dette kan være, fordi tredjemanden med rette tvinger den erhvervsdrivende til at standse overtrædelsen af disse rettigheder og ophøre med at tilbyde det pågældende digitale indhold eller den digitale tjeneste, eller at forbrugeren ikke kan bruge det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden at overtræde loven. I tilfælde af en krænkelse af tredjemands rettigheder, som resulterer i en begrænsning, der forhindrer eller begrænser brugen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med de subjektive og objektive krav til overensstemmelse, bør forbrugeren være berettiget til beføjelserne ved manglende overensstemmelse, medmindre der i henhold til national ret er mulighed for at erklære aftalen ugyldig eller for ophævelse heraf, f.eks. på grund af krænkelse af en garanti vedrørende ejendomsret.

(55)Den erhvervsdrivende bør være ansvarlig over for forbrugeren i tilfælde af manglende overensstemmelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste og for manglende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Eftersom digitalt indhold eller digitale tjenester kan leveres til forbrugere gennem en eller flere enkeltstående leveringer eller løbende over en periode, er det passende, at det relevante tidspunkt for at fastslå, om det digitale indhold eller den digitale tjeneste er i overensstemmelse, skal fastsættes i lyset af disse forskellige typer levering.

(56)Digitalt indhold eller digitale tjenester kan leveres til forbrugere ved en enkelt levering, f.eks. når forbrugere downloader en e-bog og lagrer den på deres personlige enhed. Ligeledes kan leveringen bestå af en række sådanne enkeltstående leveringer, f.eks. når forbrugere modtager et link, hvorfra de kan downloade en ny e-bog hver uge. Det

karakteristiske element i denne kategori af digitalt indhold eller digitale tjenester er, at forbrugere derefter har mulighed for at få adgang til og bruge det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden tidsbegrænsning. I sådanne tilfælde bør det digitale indholds eller den digitale tjenestes overensstemmelse vurderes på leveringstidspunktet, og den erhvervsdrivende bør derfor kun være ansvarlig for manglende overensstemmelse på det tidspunkt, hvor den enkelte levering eller hver af de enkeltstående leveringer finder sted. Af hensyn til retssikkerheden bør erhvervsdrivende og forbrugere kunne henholde sig til en harmoniseret minimumsperiode, i hvilken den erhvervsdrivende bør holdes ansvarlig for manglende overensstemmelse. I forbindelse med aftaler, der omfatter en enkelt levering eller en række enkeltstående leveringer af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, bør medlemsstaterne sikre, at erhvervsdrivende er ansvarlige i mindst to år fra leveringstidspunktet, hvis den erhvervsdrivende i henhold til deres respektive nationale ret kun er ansvarlig for manglende overensstemmelse, der viser sig inden for en periode efter leveringen.

(57) Digitalt indhold eller digitale tjenester kunne også leveres til forbrugere løbende over en periode. Løbende levering kan omfatte tilfælde, hvor den erhvervsdrivende stiller en digital tjeneste til rådighed for forbrugere for en bestemt eller ubestemt periode, såsom en toårig cloudlagringsaftale eller et tidsubestemt medlemskab af en social medieplatform. Det karakteristiske element i denne kategori er det forhold, at det pågældende digitale indhold eller den pågældende digitale tjeneste kun er til rådighed eller tilgængelig(t) for forbrugere i den fastsatte aftaleperiode, eller så længe den tidsubestemte aftale er i kraft. Det er derfor berettiget, at den erhvervsdrivende i sådanne tilfælde kun er ansvarlig for manglende overensstemmelse, der viser sig i løbet af denne periode. Elementet af løbende levering bør ikke nødvendigvis kræve langsigtet levering. Tilfælde såsom webstreaming af et videoklip bør betragtes som løbende levering over en periode, uanset den reelle varighed af den audiovisuelle fil. Tilfælde, hvor bestemte elementer af det digitale indhold eller den digitale tjeneste stilles til rådighed med jævne mellemrum eller ved flere lejligheder under aftalens fastsatte varighed eller i den periode, hvor aftalen på ubestemt tid er gældende, bør også betragtes som løbende levering over en periode, f.eks. hvor aftalen fastsætter, at en kopi af antivirussoftware kan anvendes i et år og automatisk opdateres den første dag i hver måned i denne periode, eller at den erhvervsdrivende automatisk vil foretage opdateringer, når der foreligger nye elementer af et digitalt spil, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste kun er tilgængelig(t) for forbrugerne under aftalens fastsatte varighed eller er tilgængelig for forbrugerne, så længe den tidsubestemte aftale er i kraft.

(58) Medlemsstaterne bør fortsat frit kunne lovgive om nationale forældelsesfrister. Sådanne forældelsesfrister bør imidlertid ikke forhindre forbrugere i at udøve deres rettigheder i hele den periode, hvor den erhvervsdrivende er ansvarlig for manglende overensstemmelse. Selv om dette direktiv derfor ikke bør harmonisere nationale forældelsesfristers starttidspunkt, bør det ikke desto mindre sikre, at sådanne frister fortsat tillader forbrugere at udøve deres beføjelser for enhver manglende overensstemmelse, der bliver åbenbar i det mindste i den periode, hvori den erhvervsdrivende er ansvarlig for manglende overensstemmelse.

(59) Som følge af digitalt indholds og digitale tjenesters særlige karakter og store kompleksitet og den erhvervsdrivendes større kendskab og adgang til sagkundskab, teknisk information og højteknologisk assistance har den erhvervsdrivende sandsynligvis bedre forudsætninger end forbrugeren for at vide, hvorfor det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke bliver leveret eller ikke er i overensstemmelse. Den erhvervsdrivende har sandsynligvis

også bedre forudsætninger for at vurdere, om den manglende levering eller den manglende overensstemmelse skyldes manglende kompatibilitet mellem forbrugerens digitale miljø og det digitale indholds eller den digitale tjenestes tekniske krav. I tilfælde af uenighed bør det derfor, selv om det er op til forbrugeren at dokumentere, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke er i overensstemmelse, ikke være op til forbrugeren at bevise, at den manglende overensstemmelse eksisterede på det tidspunkt, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste blev leveret – eller i tilfælde af løbende levering, i hele aftalens løbetid.

Det bør i stedet være op til den erhvervsdrivende at bevise, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste var i overensstemmelse på det pågældende tidspunkt eller i den pågældende periode. Denne bevisbyrde bør påhvile den erhvervsdrivende i tilfælde af manglende overensstemmelse, der viser sig inden for et år efter leveringstidspunktet, hvor aftalen omfatter en enkelt levering eller en række af enkeltstående leveringer og i aftalens løbetid, hvor aftalen indeholder bestemmelser om løbende levering over en bestemt periode. Hvis den erhvervsdrivende imidlertid kan bevise, at forbrugerens digitale miljø ikke er kompatibelt med de tekniske krav, som den erhvervsdrivende på en klar og forståelig måde informerede forbrugeren om inden aftalens indgåelse, bør det være forbrugeren, der har bevisbyrden for, at det digitale indholds eller den digitale tjenestes manglende overensstemmelse eksisterede på leveringstidspunktet, hvor aftalen omfatter en enkelt levering eller en række af enkeltstående leveringer, eller, hvor aftalen fastsætter bestemmelse om løbende levering over en periode, i hele aftalens løbetid.

(60)Med forbehold for forbrugerens grundlæggende ret til privatlivets fred, herunder ret til beskyttelse af fortrolige oplysninger og personoplysninger, bør forbrugeren samarbejde med den erhvervsdrivende, således at den erhvervsdrivende får mulighed for at vurdere, om årsagen til den manglende overensstemmelse ligger i forbrugerens digitale miljø, ved hjælp af den teknisk tilgængelige metode, som er mindst forstyrrende for forbrugeren. Dette kan ofte ske ved f.eks. at udlevere automatisk genererede hændelsesrapporter eller detaljer om forbrugerens internetforbindelse til den erhvervsdrivende. Kun under exceptionelle og behørigt begrundede omstændigheder, hvor der på trods af brug af alle andre midler ikke er anden mulighed, kan forbrugere være nødt til at give virtuel adgang til deres digitale miljø. Hvor forbrugeren imidlertid ikke samarbejder med den erhvervsdrivende, og forbrugeren var blevet informeret om konsekvenserne af manglende samarbejde, bør det være forbrugeren, der skal bevise, ikke bare at det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke er i overensstemmelse, men også at det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke var i overensstemmelse, da det digitale indhold eller den digitale tjeneste blev leveret, hvor aftalen omfatter en enkelt levering eller en række af enkeltstående leveringer, eller, hvor aftalen fastsætter bestemmelse om løbende levering over en periode, i hele aftalens løbetid.

(61)Hvor den erhvervsdrivende ikke har leveret det digitale indhold eller den digitale tjeneste, bør forbrugeren anmode den erhvervsdrivende om at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste. I sådanne tilfælde bør den erhvervsdrivende reagere uden unødig forsinkelse eller inden for en yderligere periode, som parterne udtrykkeligt er blevet enige om. I betragtning af at digitalt indhold eller en digital tjeneste leveres i digital form, bør leveringen i de fleste tilfælde ikke kræve yderligere tid for at stille det digitale indhold eller den digitale tjeneste til rådighed for forbrugeren. I sådanne tilfælde bør den erhvervsdrivendes forpligtelse til at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden unødig forsinkelse derfor betyde, at levering skal ske omgående. Hvis den erhvervsdrivende derefter ikke leverer det digitale indhold eller den digitale tjeneste, bør forbrugeren have ret til at ophæve aftalen. Under særlige omstændigheder, såsom hvor det

står klart, at den erhvervsdrivende ikke vil levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste, eller hvis et bestemt leveringstidspunkt er af afgørende betydning for forbrugeren, bør forbrugeren have ret til at ophæve aftalen uden først at anmode den erhvervsdrivende om at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

(62)I tilfælde af manglende overensstemmelse bør forbrugere have ret til at få det digitale indhold eller den digitale tjeneste bragt i overensstemmelse, at få et forholdsmæssigt afslag i prisen eller at ophæve aftalen.

(63)Afhængigt af det digitale indholds eller den digitale tjenestes tekniske karakteristika bør den erhvervsdrivende have lov til at vælge en bestemt måde at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, f.eks. ved at frigive opdateringer eller stille en ny kopi af det digitale indhold eller den digitale tjeneste til rådighed for forbrugeren.

(64)I lyset af digitalt indholds og digitale tjenesters forskelligartede natur er det ikke hensigtsmæssigt at sætte faste frister for udøvelsen af rettigheder eller opfyldelsen af forpligtelser relateret til digitalt indhold eller digitale tjenester. Sådanne frister ville ikke kunne tage hensyn til denne forskelligartethed og kunne enten være for korte eller for lange i et givet tilfælde. Det er derfor mere hensigtsmæssigt at kræve, at digitalt indhold og digitale tjenester bringes i overensstemmelse inden for en rimelig frist. Et sådant krav bør ikke forhindre parterne i at nå til enighed om en bestemt frist for at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse. Det digitale indhold eller den digitale tjeneste bør bringes i overensstemmelse gratis. Navnlig skal forbrugeren friholdes for omkostninger forbundet med udviklingen af en opdatering til det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

(65)Hvor det er retligt eller faktisk umuligt at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, eller hvor den erhvervsdrivende afviser at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, fordi dette ville medføre uforholdsmæssigt store omkostninger for den erhvervsdrivende, eller hvor den erhvervsdrivende ikke har bragt det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse inden for en rimelig frist, gratis og uden væsentlig ulempe for forbrugeren, bør forbrugeren have ret til afhjælpning i form af et afslag i prisen eller ophævelse af aftalen. I visse situationer er det berettiget, at forbrugeren bør have ret til at få et afslag i prisen eller ophæve aftalen omgående, f.eks. hvor det tidligere ikke er lykkedes den erhvervsdrivende at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, eller hvor forbrugeren ikke kan forventes fortsat at have tiltro til den erhvervsdrivendes evne til at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse på grund af den alvorlige karakter af den manglende overensstemmelse. Forbrugeren bør f.eks. have ret til umiddelbart at anmode om afslag i prisen eller ophævelse af aftalen, hvis forbrugeren får leveret antivirussoftware, der selv er inficeret med virus og ville udgøre en sådan alvorlig manglende overensstemmelse. Det samme bør gøre sig gældende, hvor det står klart, at den erhvervsdrivende ikke vil bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse inden for en rimelig frist eller uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

(66)I et tilfælde, hvor en forbruger har ret til afslag i den pris, der er betalt for det digitale indhold eller den digital tjeneste, som leveres over en periode, bør beregningen af prisafslaget tage hensyn til det digitale indholds eller den digitale tjenestes værdiforringelse på grund af både den manglende overensstemmelse og den periode, hvor forbrugeren ikke

var i stand til at gøre brug af overensstemmende digitalt indhold eller en overensstemmende digital tjeneste.

(67) Hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres mod betaling af en pris, bør forbrugeren kun kunne ophæve aftalen, hvis den manglende overensstemmelse ikke er uvæsentlig. Hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste imidlertid ikke leveres mod betaling af en pris, men forbrugeren afgiver personoplysninger, bør forbrugeren også have ret til at ophæve aftalen i tilfælde, hvor den manglende overensstemmelse er uvæsentlig, eftersom afhjælpning i form af et afslag i prisen ikke er tilgængelig for forbrugeren. I tilfælde, hvor forbrugeren betaler en pris og afgiver personoplysninger, bør forbrugeren have alle tilgængelige beføjelser i tilfælde af manglende overensstemmelse. Forbrugeren bør navnlig, forudsat at alle andre betingelser er opfyldt, have ret til at få det digitale indhold eller den digitale tjeneste bragt i overensstemmelse, til at få afslag i prisen i forhold til det beløb, der er betalt for det digitale indhold eller den digitale tjeneste, eller til at få aftalen ophævet.

(68) Hvor forbrugeren ophæver aftalen, bør den erhvervsdrivende tilbagebetale det beløb, som forbrugeren har betalt. Det er imidlertid nødvendigt at afveje forbrugeres og erhvervsdrivendes legitime interesser i de tilfælde, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres over en periode, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste kun var i overensstemmelse i en del af denne periode. Derfor bør forbrugeren, når aftalen ophæves, kun have ret til den del af den betalte pris, der svarer til og står i forhold til den tid, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke var i overensstemmelse. Forbrugeren bør også være berettiget til en eventuel del af den pris, der måtte være betalt forud, for en eventuel periode, der ville have bestået efter aftalens ophævelse.

(69) Hvis forbrugeren afgiver personoplysninger til den erhvervsdrivende, bør den erhvervsdrivende overholde forpligtelserne i henhold til forordning (EU) 2016/679. Sådanne forpligtelser bør også overholdes i de tilfælde, hvor forbrugeren betaler en pris og afgiver personoplysninger. Når en aftale ophæves, bør den erhvervsdrivende også afholde sig fra at bruge nogen form for indhold, bortset fra personoplysninger, som forbrugeren har afgivet eller genereret ved brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som den erhvervsdrivende har leveret. Et sådant indhold kunne omfatte digitale billeder, video- og lydfiler og indhold, der er genereret på mobile enheder. Den erhvervsdrivende bør dog være berettiget til fortsat at anvende det indhold, forbrugeren har afgivet eller genereret, i tilfælde, hvor et sådant indhold enten ikke kan anvendes uden for rammerne af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som den erhvervsdrivende har leveret, udelukkende vedrører forbrugerens aktivitet, er sammenlagt med andre data af den erhvervsdrivende og ikke kan udskilles eller kun ved en uforholdsmæssigt stor indsats, eller er genereret af forbrugeren og andre i fællesskab, og andre forbrugere fortsat kan anvende det.

(70) Forbrugeren kunne blive afskrækket fra at gøre brug af sine beføjelser i forbindelse med digitalt indholds eller en digital tjenestes manglende overensstemmelse, hvis forbrugeren fratages adgang til andet indhold end personoplysninger, som forbrugeren har afgivet eller genereret ved anvendelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste. For at sikre, at forbrugeren er effektivt beskyttet i forhold til retten til at ophæve aftalen, bør den erhvervsdrivende derfor på forbrugerens anmodning gøre dette indhold tilgængeligt for forbrugeren efter ophævelse af aftalen.

(71) Forbrugeren bør have ret til at downloade indholdet inden for en rimelig frist uden hindringer fra den erhvervsdrivende, i et almindeligt, maskinlæsbart dataformat og gratis,

bortset fra omkostninger, som skyldes forbrugerens eget digitale miljø, f.eks. omkostningerne til en netværksforbindelse, da disse ikke er specifikt knyttet til download af indholdet. Den erhvervsdrivendes forpligtelse til at gøre dette indhold tilgængeligt bør imidlertid ikke gælde, hvis indholdet kun kan bruges inden for rammerne af anvendelsen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, udelukkende vedrører forbrugerens aktivitet i forbindelse med anvendelsen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller er sammenlagt med andre data af den erhvervsdrivende og ikke kan udskilles eller kun ved en uforholdsmæssigt stor indsats. I sådanne tilfælde har indholdet ikke nogen væsentlig praktisk anvendelse eller interesse for forbrugeren, idet der også tages hensyn til den erhvervsdrivendes interesser. Derudover bør den erhvervsdrivendes forpligtelse til efter ophævelse af aftalen at give forbrugeren adgang til enhver form for indhold, som ikke er personoplysninger, og som er afgivet eller genereret af forbrugeren, ikke berøre den erhvervsdrivendes ret til ikke at offentliggøre visse former for indhold i henhold til gældende ret.

(72) Hvor aftalen er ophævet, bør forbrugeren ikke have pligt til at betale for brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste for en eventuel periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke var i overensstemmelse, eftersom dette ville fratage forbrugeren den reelle beskyttelse. Forbrugeren bør imidlertid også afholde sig fra at bruge det digitale indhold eller den digitale tjeneste og fra at stille det til rådighed for tredjemand, f.eks. ved at slette det digitale indhold eller eventuelle brugbare kopier eller på anden vis gøre det digitale indhold utilgængeligt eller den digitale tjeneste utilgængelig.

(73) Princippet om den erhvervsdrivendes ansvar er et væsentligt element i aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester. Forbrugeren bør derfor være berettiget til at kræve erstatning for ulempe som følge af manglende overensstemmelse eller manglende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Erstatningen bør bringe forbrugeren så tæt som muligt på den position, som forbrugeren ville have været i, hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste var blevet behørigt leveret og havde været i overensstemmelse. Da en sådan ret til erstatning allerede findes i alle medlemsstater, bør dette direktiv ikke berøre nationale regler om erstatning til forbrugere for skader som følge af overtrædelse af disse regler.

(74) Dette direktiv bør også omfatte ændringer, såsom opdateringer og opgraderinger, som erhvervsdrivende foretager af det digitale indhold eller den digital tjeneste, der leveres til eller stilles til rådighed for forbrugeren over en periode. I betragtning af den hurtige udvikling inden for digitalt indhold og digitale tjenester kan sådanne opdateringer, opgraderinger eller lignende ændringer være nødvendige og er ofte til fordel for forbrugeren. Nogle ændringer, f.eks. dem, der kan være fastsat som opdateringer i aftalen, kan indgå i de aftalemæssige forpligtelser. Andre ændringer kan være nødvendige for at opfylde de objektive krav til digitalt indholds eller en digital tjenestes overensstemmelse som fastsat i dette direktiv. Andre ændringer, som ville afvige fra de objektive krav til overensstemmelse, og som er forudsigelige på tidspunktet for aftalens indgåelse, ville udtrykkeligt skulle godkendes af forbrugeren, når aftalen indgås.

(75) I tillæg til de ændringer, som har til formål at sikre overensstemmelse, bør den erhvervsdrivende på visse betingelser have ret til at ændre egenskaber ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste, forudsat at aftalen giver en gyldig grund til en sådan ændring. Sådanne gyldige grunde kunne omfatte tilfælde, hvor ændringen er nødvendig for at tilpasse det digitale indhold eller den digitale tjeneste til et nyt teknisk miljø eller til et

stigende antal brugere eller er nødvendig af andre vigtige driftsmæssige grunde. Sådanne ændringer er ofte til forbrugerens fordel, da de forbedrer det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Aftaleparterne bør derfor kunne lade aftalen indeholde bestemmelser, der tillader den erhvervsdrivende at foretage ændringer. For at skabe balance mellem forbruger- og erhvervsinteresser bør en sådan mulighed for den erhvervsdrivende kombineres med en ret for forbrugeren til at ophæve aftalen, hvis sådanne ændringer har negativ indvirkning på anvendelsen af eller adgangen til det digitale indhold eller den digitale tjeneste på mere end kun en uvæsentlig måde. Det omfang, i hvilket ændringer har negativ indvirkning på en forbrugers anvendelse af eller adgang til digitalt indhold eller en digital tjeneste, bør fastslås objektivt under hensyntagen til arten af og formålet med det pågældende digitale indhold eller den pågældende digitale tjeneste og til den kvalitet, funktionalitet, kompatibilitet samt de øvrige hovedegenskaber, der er almindelige for digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type. De regler, der er fastlagt i dette direktiv, for sådanne opdateringer, opgraderinger eller lignende ændringer bør dog ikke vedrøre situationer, hvor parterne indgår en ny aftale om levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, f.eks. som følge af udsendelse af en ny version af det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

(76) Forbrugere bør informeres om ændringer på en klar og forståelig måde. Hvor en ændring på mere end en uvæsentlig måde har negativ indvirkning på forbrugerens adgang til eller brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, bør forbrugeren informeres på en måde, der gør det muligt, at oplysningerne lagres på et varigt medium. Et varigt medium bør sætte forbrugeren i stand til at lagre oplysningerne så længe, som det er nødvendigt at beskytte forbrugerens interesser som følge af vedkommendes forhold til den erhvervsdrivende. Sådanne medier bør navnlig omfatte papir, DVD'er, CD'er, USB-nøgler, hukommelseskort eller harddiske samt e-mail.

(77) Hvor en ændring på mere end en uvæsentlig måde har negativ indvirkning på forbrugerens adgang til eller anvendelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, bør forbrugeren som følge af en sådan ændring have ret til at ophæve aftalen gratis. Alternativt kan den erhvervsdrivende beslutte at give forbrugeren mulighed for at opretholde adgangen til det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden yderligere omkostninger, uden ændringen og i overensstemmelse, i hvilket tilfælde forbrugeren ikke bør have ret til at ophæve aftalen. Hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som den erhvervsdrivende gjorde det muligt for forbrugeren at opretholde, imidlertid ikke længere er i overensstemmelse med de subjektive og objektive krav til overensstemmelse, bør forbrugeren kunne påberåbe sig de beføjelser i forbindelse med manglende overensstemmelse, som er fastsat i dette direktiv. Hvis kravene til en sådan ændring som anført i dette direktiv ikke er opfyldt, og ændringen medfører manglende overensstemmelse, bør det ikke berøre forbrugerens ret til at få bragt det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, få afslag i prisen eller ophæve aftalen som fastsat i dette direktiv. Tilsvarende, hvis det digitale indholds eller den digitale tjenestes manglende overensstemmelse opstår efter en ændring og ikke er forårsaget af ændringen, bør forbrugeren fortsat have ret til at påberåbe sig sine beføjelser som fastsat i dette direktiv ved manglende overensstemmelse i relation til dette digitale indhold eller denne digitale tjeneste.

(78) Den manglende overensstemmelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste ved leveringen til forbrugeren skyldes ofte én af transaktionerne i en kæde, der forbinder den oprindelige udvikler med den endelige erhvervsdrivende. Selv om den endelige erhvervsdrivende bør være ansvarlig over for forbrugeren i tilfælde af manglende

overensstemmelse, er det vigtigt at sikre, at den erhvervsdrivende har tilstrækkelige rettigheder over for de forskellige personer i transaktionskæden med henblik på at kunne dække ansvaret over for forbrugeren. Sådanne rettigheder bør begrænses til kommercielle transaktioner, og de bør derfor ikke omfatte situationer, hvor den erhvervsdrivende er ansvarlig over for forbrugeren for den manglende overensstemmelse af digitalt indhold eller en digital tjeneste, der består af eller bygger på software, som er blevet leveret uden betaling af en pris i henhold til en Free and Open Source-licens af en person i tidligere led i transaktionskæden. Det bør dog være op til medlemsstaterne i henhold til deres den gældende nationale ret at identificere de personer i transaktionskæden, som den endelige erhvervsdrivende kan gøre regres mod, og de ordninger og betingelser, der gælder for sådanne tiltag.

(79) Personer eller organisationer, der i henhold til national ret anses for at have en legitim interesse i at beskytte forbrugeraftaleretlige og databeskyttelsesretlige rettigheder, bør have ret til at indbringe sager for at sikre, at de nationale bestemmelser, der gennemfører dette direktiv, finder anvendelse, enten for en domstol eller for en myndighed med kompetence til at påkende klager eller til at indlede relevante retssager.

(80) Intet i dette direktiv bør være til hinder for anvendelsen af internationalprivatretlige regler, navnlig Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 ([14]) og (EU) nr. 1215/2012 ([15]).

(81) Bilaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2017/2394 ([16]) bør ændres, således at det indeholder en henvisning til dette direktiv med henblik på at fremme det grænseoverskridende samarbejde om håndhævelsen af nærværende direktiv.

(82) Bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/22/EF ([17]) bør ændres, således at det indeholder en henvisning til nærværende direktiv for at sikre, at de i nærværende direktiv fastlagte kollektive forbrugerinteresser beskyttes.

(83) Forbrugere bør kunne nyde godt af deres rettigheder i henhold til dette direktiv, så snart de tilsvarende nationale gennemførelsesforanstaltninger begynder at finde anvendelse. Disse nationale gennemførelsesforanstaltninger bør derfor også finde anvendelse på aftaler af ubegrænset eller tidsbegrænset varighed, som er indgået før anvendelsesdatoen, og som omfatter levering af digitalt indhold eller digitale tjenester over en periode, enten løbende eller gennem en række af enkeltstående leveringer, men kun for så vidt angår digitalt indhold eller en digital tjeneste, der leveres fra datoen for anvendelsen af de nationale gennemførelsesforanstaltninger. For at sikre en balance mellem forbrugeres og erhvervsdrivendes legitime interesser bør de nationale foranstaltninger til gennemførelse af bestemmelserne i dette direktiv om ændring af det digitale indhold eller den digitale tjeneste og retten til regres kun gælde for aftaler, der er indgået efter anvendelsesdatoen i henhold til dette direktiv.

(84) I overensstemmelse med den fælles politiske erklæring af 28. september 2011 fra medlemsstaterne og Kommissionen om forklarende dokumenter ([18]) har medlemsstaterne forpligtet sig til i tilfælde, hvor det er berettiget, at lade meddelelsen af gennemførelsesforanstaltninger ledsage af et eller flere dokumenter, der forklarer forholdet mellem et direktivs bestanddele og de tilsvarende dele i de nationale gennemførelsesinstrumenter. For så vidt angår dette direktiv finder lovgiver, at fremsendelse af sådanne dokumenter er berettiget.

(85)Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse er blevet hørt i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 ([19]) og afgav en udtalelse den 14. marts 2017 ([20]).

(86)Målene for dette direktiv, nemlig at bidrage til det indre markeds funktion ved på en ensartet måde at håndtere aftaleretlige hindringer for levering af digitalt indhold eller digitale tjenester, samtidig med at juridisk fragmentering undgås, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan ved at sikre den overordnede sammenhæng mellem de nationale love gennem harmoniserede aftaleretlige regler, der også vil fremme koordinerede håndhævelsestiltag bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

(87)Dette direktiv respekterer de grundlæggende rettigheder og friheder og overholder de principper, der navnlig anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, herunder dem, der er forankret i chartrets artikel 16, 38 og 47 —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

Genstand og formål

Formålet med dette direktiv er at bidrage til et velfungerende indre marked og samtidig sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau ved at fastsætte fælles regler for en række krav til aftaler mellem erhvervsdrivende og forbrugere om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester, navnlig regler om:

— digitalt indholds eller en digital tjenestes overensstemmelse med aftalen

—beføjelser i tilfælde af manglende sådan overensstemmelse eller manglende levering og de nærmere ordninger for at udøve disse beføjelser, og

— ændring af digitalt indhold eller en digital tjeneste.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

1) »digitalt indhold«: data, der fremstilles og leveres i digital form

2)»digital tjeneste«:

a)en tjeneste, der gør det muligt for forbrugeren at generere, behandle, lagre eller få adgang til data i digital form, eller

b)en tjeneste, der muliggør deling af eller enhver anden form for interaktion med data i digital form, som uploades eller genereres af forbrugeren eller andre brugere af den pågældende tjeneste

3)»varer med digitale elementer«: enhver løsøregenstand, der integrerer eller er indbyrdes forbundet med digitalt indhold eller en digital tjeneste på en sådan måde, at fraværet af dette digitale indhold eller denne digitale tjeneste ville forhindre varerne i at opfylde deres funktion

4)»installation«: sammenkoblingen med og inkorporeringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste i dele af forbrugerens digitale miljø, for at det digitale indhold eller den digitale tjeneste kan anvendes i overensstemmelse med de i dette direktiv fastsatte krav til overensstemmelse

5)»erhvervsdrivende«: enhver fysisk person eller enhver juridisk person, uanset om der er tale om privat eller offentligt ejerskab, der handler, herunder via en anden person, der optræder i denne fysiske eller juridiske persons navn eller på dennes vegne, som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession, i forbindelse med de af dette direktiv omfattede aftaler

6)»forbruger«: enhver fysisk person, som i forbindelse med aftaler, der er omfattet af dette direktiv, ikke handler som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession

7)»pris«: pengebeløb eller et digitalt udtryk for værdi, der skal betales for levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste

8)»personoplysninger«: personoplysninger som defineret i artikel 4, nr. 1), i forordning (EU) 2016/679

9)»digitalt miljø«: hardware, software og netværksforbindelser, der anvendes af forbrugeren til at få adgang til eller gøre brug af digitalt indhold eller en digital tjeneste

10)»kompatibilitet«: det digitale indholds eller den digitale tjenestes evne til at fungere med hardware eller software, med hvilket digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt anvendes, uden at det er nødvendigt at konvertere det digitale indhold eller den digitale tjeneste

11)»funktionalitet«: det digitale indholds eller den digitale tjenestes evne til at udføre sine funktioner i betragtning af formålet hermed

12)»interoperabilitet«: det digitale indholds eller den digitale tjenestes evne til at fungere med hardware eller software, der adskiller sig fra den, som digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type normalt anvendes med

13)»varigt medium«: ethvert middel, som sætter forbrugeren eller den erhvervsdrivende i stand til at lagre oplysninger rettet personligt til vedkommende med mulighed for fremtidig anvendelse, i en periode afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger.

Artikel 3

Anvendelsesområde

1. Dette direktiv finder anvendelse på aftaler, hvor den erhvervsdrivende leverer eller påtager sig at levere digitalt indhold eller en digital tjeneste til forbrugeren, og hvor forbrugeren betaler eller påtager sig at betale en pris.

Dette direktiv finder også anvendelse, når den erhvervsdrivende leverer eller påtager sig at levere digitalt indhold eller en digital tjeneste til forbrugeren, og forbrugeren afgiver eller påtager sig at afgive personoplysninger til den erhvervsdrivende, medmindre de

personoplysninger, som forbrugeren afgiver, udelukkende behandles af den erhvervsdrivende med henblik på levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med dette direktiv, eller for at give den erhvervsdrivende mulighed for at opfylde de retlige krav, som den erhvervsdrivende er underlagt, og den erhvervsdrivende ikke behandler disse oplysninger til andre formål.

2. Dette direktiv finder også anvendelse, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste er udviklet i henhold til forbrugerens specifikationer.

3. Med undtagelse af artikel 5 og 13 finder dette direktiv også anvendelse på ethvert fysisk medium, der udelukkende bruges som en bærer af digitalt indhold.

4. Dette direktiv finder ikke anvendelse på digitalt indhold eller digitale tjenester, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med varer som defineret i artikel 2, nr. 3), og som leveres sammen med varerne i henhold til en købsaftale vedrørende disse varer, uanset om sådant digitalt indhold eller sådanne digitale tjenester leveres af sælgeren eller af en tredjemand. I tilfælde af tvivl om, hvorvidt leveringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste, der er integreret i eller indbyrdes forbundet med en vare, udgør en del af købsaftalen, formodes det digitale indhold eller den digitale tjeneste at være omfattet af købsaftalen.

5. Dette direktiv finder ikke anvendelse på aftaler vedrørende:

a) levering af andre tjenesteydelser end digitale tjenesteydelser, uanset om den erhvervsdrivende anvender digitale former eller midler til at skabe resultatet af tjenesteydelsen eller til at levere eller overføre det til forbrugeren

b) elektroniske kommunikationstjenester som defineret i artikel 2, nr. 4), i direktiv (EU) 2018/1972 med undtagelse af nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester som defineret i artikel 2, nr. 7), i nævnte direktiv

c) sundhedsydelser som defineret i artikel 3, litra a), i direktiv 2011/24/EU

d) spiltjenester, dvs. tjenester, der involverer at vædde et pengebeløb i hasardspil, herunder spil med et element af færdigheder, såsom lotterier, kasinospil, pokerspil og væddemål, ved hjælp af elektroniske midler eller enhver anden teknologi til lettelse af kommunikation og på individuel anmodning af en modtager af sådanne tjenester

e) finansielle tjenesteydelser som defineret i artikel 2, litra b), i direktiv 2002/65/EF

f) software, som den erhvervsdrivende tilbyder i henhold til en Free and Open Source-licens, hvor forbrugeren ikke betaler en pris, og hvor de personoplysninger, som forbrugeren afgiver, udelukkende behandles af den erhvervsdrivende med henblik på at forbedre den specifikke softwares sikkerhed, kompatibilitet eller interoperabilitet

g) levering af digitalt indhold, hvor det digitale indhold stilles til rådighed for offentligheden på anden måde end ved signaltransmission som led i en forestilling eller et arrangement, såsom digitale filmforevisninger

h) digitalt indhold, der leveres af medlemsstaternes offentlige myndigheder i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/98/EF ([21]).

6. Uden at dette berører denne artikels stk. 4, hvor en enkelt aftale mellem den samme erhvervsdrivende og den samme forbruger i en pakke omfatter elementer vedrørende levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste og elementer vedrørende levering af andre tjenester

eller varer, finder dette direktiv kun anvendelse på elementerne i aftalen vedrørende det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Dette direktivs artikel 19 finder ikke anvendelse, hvor en pakke som defineret i direktiv (EU) 2018/1972 omfatter elementer af en internetadgangstjeneste, som defineret i artikel 2, nr. 2), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/2120 ([22]) eller nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester som defineret i artikel 2, nr. 6), i direktiv (EU) 2018/1972.

Uden at dette berører artikel 107, stk. 2 i direktiv (EU) 2018/1972, reguleres de virkninger, som ophævelsen af ét element i en pakkeaftale kan have på de andre dele af pakkeaftalen, af national ret.

7. Hvis en bestemmelse i dette direktiv strider mod en bestemmelse i en anden EU-retsakt vedrørende en specifik branche eller et specifikt spørgsmål, har bestemmelsen i den anden EU-retsakt forrang i forhold til dette direktiv.

8. EU-retten om beskyttelse af personoplysninger finder anvendelse på alle personoplysninger, der behandles i forbindelse med de i stk. 1 omhandlede aftaler.

Dette direktiv berører navnlig ikke forordning (EU) 2016/679 og direktiv 2002/58/EF. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem bestemmelserne i dette direktiv og EU-retten om beskyttelse af personoplysninger har sidstnævnte forrang.

9. Dette direktiv berører ikke EU-retten og nationale ret om ophavsret og lignende rettigheder, herunder Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF ([23]).

10. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes frihed til at lovgive om aspekter af generel aftaleret, såsom bestemmelser om indgåelse, gyldighed, ugyldighed og virkninger af aftaler, herunder konsekvenserne af at ophæve en aftale, for så vidt de ikke er reguleret i dette direktiv, eller retten til erstatning.

Artikel 4

Harmoniseringsniveau

Medlemsstaterne må ikke i deres nationale ret fastholde eller indføre bestemmelser, der fraviger dem, der er fastsat i dette direktiv, herunder strengere eller lempeligere bestemmelser for at sikre et andet forbrugerbeskyttelsesniveau, medmindre andet er fastsat i dette direktiv.

Artikel 5

Levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste

1. Den erhvervsdrivende leverer det digitale indhold eller den digitale tjeneste til forbrugeren. Medmindre parterne har aftalt andet, leverer den erhvervsdrivende det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden unødig forsinkelse efter indgåelsen af aftalen.

2. Den erhvervsdrivende har opfyldt leveringsforpligtelsen, når

a) det digitale indhold eller andre midler, der er egnede til at få adgang til eller downloade det digitale indhold, er stillet til rådighed eller gjort tilgængelige for forbrugeren eller for en fysisk eller virtuel facilitet, som forbrugeren har valgt til det formål

b)den digitale tjeneste er gjort tilgængelig for forbrugeren eller for en fysisk eller virtuel facilitet, som forbrugeren har valgt til det formål.

Artikel 6

Det digitale indholds eller den digitale tjenestes overensstemmelse

Den erhvervsdrivende skal til forbrugeren levere digitalt indhold eller en digital tjeneste, som opfylder kravene i artikel 7, 8 og 9, hvor det er relevant, uden at det berører artikel 10.

Artikel 7

Subjektive krav til overensstemmelse

For at være i overensstemmelse med aftalen skal det digitale indhold eller den digitale tjeneste, hvor det er relevant, navnlig:

a)være af den art, mængde og kvalitet samt besidde den funktionalitet, kompatibilitet og interoperabilitet og de øvrige egenskaber, som krævet i aftalen

b)være egnet til ethvert særligt formål, som forbrugeren ønsker, at det skal kunne anvendes til, og som forbrugeren har gjort den erhvervsdrivende bekendt med senest på tidspunktet for aftalens indgåelse, og som den erhvervsdrivende har accepteret

c)leveres med alt tilbehør, vejledninger, herunder om installation, og kundeservice som krævet i aftalen og

d) opdateres som fastsat i aftalen.

Artikel 8

Objektive krav til overensstemmelse

1. Ud over at opfylde alle subjektive krav til overensstemmelse, skal det digitale indhold eller den digitale tjeneste:

a)være egnet til de formål, som digitalt indhold eller en digital tjeneste af den samme type normalt bruges til, under hensyntagen til, hvor det er relevant, eventuelt eksisterende EU-ret og national ret, tekniske standarder eller, i mangel af sådanne tekniske standarder, gældende sektorspecifikke brancheadfærdskodekser

b)svare til den mængde og besidde de egenskaber og funktioner, herunder med hensyn til funktionalitet, kompatibilitet, tilgængelighed, kontinuitet og sikkerhed, som er normalt for digitalt indhold eller digitale tjenester af samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente under hensyntagen til arten af det digitale indhold eller den digitale tjeneste og eventuelle offentlige udsagn, som den erhvervsdrivende, en anden person på vegne af den erhvervsdrivende eller andre personer i tidligere led i transaktionskæden har fremsat, navnlig i reklamer eller om mærkning, medmindre den erhvervsdrivende påviser, at

i)den erhvervsdrivende ikke havde og ikke med rimelighed kunne have haft kendskab til det pågældende offentlige udsagn

ii)det offentlige udsagn var korrigeret på tidspunktet for indgåelsen af aftalen på samme måde eller på en tilsvarende måde, som det var blevet fremsat, eller

iii)det offentlige udsagn ikke kunne have haft indflydelse på beslutningen om at erhverve det digitale indhold eller den digitale tjeneste

c)hvor relevant, leveres sammen med sådant tilbehør og sådanne instruktioner, som forbrugeren med rimelighed kan forvente at modtage, og

d)være i overensstemmelse med en eventuel prøveversion eller forhåndsvisning af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som stilles til rådighed af den erhvervsdrivende inden indgåelse af aftalen.

2. Den erhvervsdrivende sikrer, at forbrugeren får besked om og får leveret opdateringer, herunder sikkerhedsopdateringer, som er nødvendige for til stadighed at holde det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse i den periode:

a)hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til aftalen, hvor aftalen indeholder bestemmelser om løbende levering over en periode, eller

b)som forbrugeren med rimelighed kan forvente i betragtning af typen af og formålet med det digitale indhold eller den digitale tjeneste, og under hensyntagen til aftalens omstændigheder og art, når aftalen fastsætter bestemmelse om en enkelt levering eller en række af enkeltstående leveringer.

3. Hvor forbrugeren ikke inden for en rimelig frist installerer opdateringer, som den erhvervsdrivende har leveret i overensstemmelse med stk. 2, er den erhvervsdrivende ikke ansvarlig for manglende overensstemmelse, der udelukkende skyldes, at den relevante opdatering ikke er foretaget, forudsat at:

a)den erhvervsdrivende har oplyst forbrugeren om, at opdateringen var tilgængelig, og om konsekvenserne af forbrugerens manglende installation, og

b)forbrugerens manglende eller forkerte installation af opdateringen ikke skyldtes mangler i den installationsvejledning, som den erhvervsdrivende havde givet.

4. Hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste ifølge aftalen skal leveres løbende over en periode, skal det digitale indhold eller den digitale tjeneste være i overensstemmelse i hele den pågældende periode.

5. Der er ikke tale om manglende overensstemmelse som defineret i stk. 1 eller 2, hvis forbrugeren på tidspunktet for indgåelse af aftalen specifikt blev gjort opmærksom på, at en bestemt egenskab ved det digitale indhold eller den digitale tjeneste afveg fra de objektive krav til overensstemmelse, der er fastsat i stk. 1 eller 2, og forbrugeren udtrykkeligt og særskilt accepterede denne afvigelse ved indgåelsen af aftalen.

6. Medmindre parterne har aftalt andet, leveres digitalt indhold eller en digital tjeneste i den nyeste version, der er tilgængelig på tidspunktet for indgåelse af aftalen.

Artikel 9

Forkert installation af det digitale indhold eller den digitale tjeneste

Manglende overensstemmelse, der skyldes en forkert installation af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i forbrugerens digitale miljø, anses for at være manglende overensstemmelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, hvis:

a)det digitale indhold eller den digitale tjeneste var installeret af den erhvervsdrivende eller under den erhvervsdrivendes ansvar, eller

b)det digitale indhold eller den digitale tjeneste var beregnet til at blive installeret af forbrugeren, og den forkerte installation skyldtes mangler i de installationsvejledninger, der er leveret af den erhvervsdrivende.

Artikel 10

Tredjemands rettigheder

Hvis en begrænsning som følge af en krænkelse af en tredjemands rettigheder, navnlig immaterielle rettigheder, forhindrer eller begrænser brugen af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med artikel 7 og 8, sikrer medlemsstaterne, at forbrugeren er berettiget til de beføjelser ved manglende overensstemmelse, der er fastsat i artikel 14, medmindre der i national ret er fastsat bestemmelser om ugyldighed eller ophævelse af aftalen om levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i sådanne tilfælde.

Artikel 11

Den erhvervsdrivendes ansvar

1. Den erhvervsdrivende er ansvarlig for manglende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med artikel 5.

2. Når en aftale indeholder bestemmelse om en enkelt levering eller en række af enkeltstående leveringer, er den erhvervsdrivende ansvarlig for manglende overensstemmelse i henhold til artikel 7, 8 og 9, som eksisterer på leveringstidspunktet, uden at dette berører artikel 8, stk. 2, litra b).

Hvis den erhvervsdrivende i henhold til national ret kun er ansvarlig for manglende overensstemmelse, der viser sig inden for en bestemt periode efter leveringen, må denne periode ikke være mindre end to år regnet fra leveringstidspunktet, uden at dette berører artikel 8, stk.2, litra b).

Hvis de i artikel 14 fastsatte rettigheder ifølge national ret også eller udelukkende er underlagt en reklamationsfrist, sikrer medlemsstaterne, at en sådan reklamationsfrist tillader forbrugerne at gøre brug af de beføjelser, der er fastsat i artikel 14 for enhver manglende overensstemmelse, der eksisterer på det i første afsnit angivne tidspunkt, og som viser sig inden for den i andet afsnit angivne periode.

3. Hvis aftalen foreskriver løbende levering over en periode, er den erhvervsdrivende ansvarlig for manglende overensstemmelse i henhold til artikel 7, 8 og 9, der opstår eller viser sig i hele den periode, i hvilken det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til aftalen.

Hvis de i artikel 14 fastsatte rettigheder ifølge national ret også eller udelukkende er underlagt en reklamationsfrist, sikrer medlemsstaterne, at en sådan reklamationsfrist tillader forbrugere at gøre brug af de beføjelser, der er fastsat i artikel 14 for enhver manglende overensstemmelse, der opstår eller viser sig i hele den i første afsnit omhandlede periode.

Artikel 12

Bevisbyrde

1. Den erhvervsdrivende har bevisbyrden med hensyn til, om det digitale indhold eller den digitale tjeneste er leveret i overensstemmelse med artikel 5.

2. I de tilfælde, der er omhandlet i artikel 11, stk. 2, har den erhvervsdrivende bevisbyrden med hensyn til, om det leverede digitale indhold eller den leverede digitale tjeneste var i overensstemmelse på leveringstidspunktet ved manglende overensstemmelse, der viser sig inden for en periode på et år fra det tidspunkt, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste blev leveret.

3. I de tilfælde, der er omhandlet i artikel 11, stk. 3, har den erhvervsdrivende bevisbyrden med hensyn til, om det digitale indhold eller den digitale tjeneste var i overensstemmelse i hele den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres i henhold til aftalen, ved manglende overensstemmelse, der viser sig i hele denne periode.

4. Stk. 2 og 3 finder ikke anvendelse, hvor den erhvervsdrivende påviser, at forbrugerens digitale miljø ikke er kompatibelt med det digitale indholds eller den digitale tjenestes tekniske krav, og hvor den erhvervsdrivende på en klar og forståelig måde oplyste forbrugeren om disse krav inden indgåelsen af aftalen.

5. Forbrugeren samarbejder med den erhvervsdrivende i det omfang, det med rimelighed er muligt og nødvendigt for at afgøre, om årsagen til det digitale indholds eller den digitale tjenestes manglende overensstemmelse på det tidspunkt, der er fastsat i artikel 11, stk. 2 eller 3, alt efter hvad der er relevant, findes i forbrugerens digitale miljø. Forpligtelsen til at samarbejde er begrænset til de teknisk tilgængelige midler, som er mindst forstyrrende for forbrugeren. Hvor forbrugeren ikke samarbejder, og hvor den erhvervsdrivende har oplyst forbrugeren om disse krav på en klar og forståelig måde inden indgåelsen af aftalen, påhviler bevisbyrden med hensyn til, hvorvidt den manglende overensstemmelse forelå på det tidspunkt, der er fastsat i artikel 11, stk. 2 eller 3, alt efter hvad der er relevant, forbrugeren.

Artikel 13

Beføjelser ved manglende levering

1. Hvor den erhvervsdrivende ikke leverer det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse med artikel 5, anmoder forbrugeren den erhvervsdrivende om at levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste. Hvis den erhvervsdrivende derefter ikke leverer det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden unødig forsinkelse eller inden for en yderligere frist, som parterne udtrykkelig er blevet enige om, er forbrugeren berettiget til at ophæve aftalen.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, og forbrugeren er berettiget til at ophæve aftalen omgående, hvor:

a) den erhvervsdrivende har meddelt, eller det tydeligt fremgår af omstændighederne, at den erhvervsdrivende ikke vil levere det digitale indhold eller den digitale tjeneste

b) forbrugeren og den erhvervsdrivende har aftalt, eller det tydeligt fremgår af omstændighederne i forbindelse med indgåelsen af aftalen, at et bestemt leveringstidspunkt er af afgørende betydning for forbrugeren, og den erhvervsdrivende ikke leverer det digitale indhold eller den digitale tjeneste inden eller på dette tidspunkt.

3. Ved forbrugerens ophævelse af aftalen i henhold til denne artikels stk. 1 eller 2 finder artikel 15-18 tilsvarende anvendelse.

Artikel 14

Beføjelser ved manglende overensstemmelse

1. I tilfælde af manglende overensstemmelse har forbrugeren ret til at få det digitale indhold eller den digitale tjeneste bragt i overensstemmelse, få et forholdsmæssigt afslag i prisen eller ophæve aftalen på de betingelser, der er fastsat i denne artikel.

2. Forbrugeren har ret til at få det digitale indhold eller den digitale tjeneste bragt i overensstemmelse, medmindre dette vil være umuligt eller vil påføre den erhvervsdrivende omkostninger, der vil være uforholdsmæssigt store, under hensyntagen til alle sagens omstændigheder, herunder

a)værdien, som det digitale indhold eller den digitale tjeneste ville have, hvis der ikke var tale om manglende overensstemmelse, og

b)den manglende overensstemmelses betydning.

3. Den erhvervsdrivende skal bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, jf. stk. 2, inden for en rimelig frist fra det tidspunkt, hvor den erhvervsdrivende af forbrugeren er blevet gjort bekendt med den manglende overensstemmelse, gratis og uden væsentlig ulempe for forbrugeren, idet der tages hensyn til det digitale indholds eller den digitale tjenestes karakter og det formål, som forbrugeren skulle bruge det digitale indhold eller den digitale tjeneste til.

4. Forbrugeren er berettiget til enten et forholdsmæssigt afslag i prisen i overensstemmelse med stk. 5, hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres mod betaling af en pris, eller til ophævelse af aftalen i overensstemmelse med stk. 6 i ethvert af de følgende tilfælde:

a)afhjælpning for at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse er umulig eller uforholdsmæssig, jf. stk. 2

b)den erhvervsdrivende har ikke bragt det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse, jf. stk. 3

c)der er manglende overensstemmelse trods den erhvervsdrivendes forsøg på at bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse

d)den manglende overensstemmelse er af en så alvorlig karakter, at et øjeblikkeligt afslag i prisen eller øjeblikkelig ophævelse af aftalen er berettiget, eller

e)den erhvervsdrivende har tilkendegivet, eller det fremgår tydeligt af omstændighederne, at den erhvervsdrivende ikke vil bringe det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse inden for en rimelig frist eller uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

5. Prisafslaget skal stå i forhold til den lavere værdi af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som forbrugeren fik leveret, sammenholdt med den værdi, som det digitale indhold eller den digitale tjeneste ville have, hvis det eller den var i overensstemmelse.

Hvor aftalen fastsætter, at det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres over en periode mod betaling af en pris, omfatter prisafslaget den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke var i overensstemmelse.

6. Når det digitale indhold eller den digitale tjeneste leveres mod betaling af en pris, er forbrugeren kun berettiget til at ophæve aftalen, hvis den manglende overensstemmelse ikke er uvæsentlig. Det er op til den erhvervsdrivende at bevise, at den manglende overensstemmelse er uvæsentlig.

Artikel 15

Udøvelse af retten til ophævelse

Forbrugeren udøver sin ret til at ophæve aftalen ved hjælp af en erklæring til den erhvervsdrivende om, at forbrugeren har besluttet at ophæve aftalen.

Artikel 16

Den erhvervsdrivendes forpligtelser i tilfælde af ophævelse

1. I tilfælde af ophævelse af en aftale tilbagebetaler den erhvervsdrivende alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen, til forbrugeren.

Hvor aftalen fastsætter levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste mod betaling af en pris og over en periode, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste i en periode forud for ophævelsen af aftalen var i overensstemmelse, tilbagebetaler den erhvervsdrivende imidlertid kun forbrugeren den forholdsmæssige del af den betalte pris, svarende til den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke var i overensstemmelse, og den eventuelle del af prisen, som forbrugeren på forhånd har betalt for den aftaleperiode, der ville have resteret, hvis aftalen ikke var blevet ophævet.

2. For så vidt angår forbrugerens personoplysninger opfylder den erhvervsdrivende de forpligtelser, der gælder i henhold til forordning (EU) 2016/679.

3. Den erhvervsdrivende afholder sig fra at anvende nogen form for indhold, bortset fra personoplysninger, som forbrugeren har afgivet eller genereret ved brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, som den erhvervsdrivende har leveret, undtagen hvis indholdet

a)ikke kan anvendes uden for rammerne af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er leveret af den erhvervsdrivende

b)kun vedrører forbrugerens aktivitet i forbindelse med brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, der er leveret af den erhvervsdrivende

c)er blevet sammenlagt med andre oplysninger fra den erhvervsdrivende og ikke kan udskilles eller kun med en uforholdsmæssigt stor indsats, eller

d)er genereret af forbrugeren og andre i fællesskab, og andre forbrugere fortsat kan gøre brug af indholdet.

4. Med undtagelse af de situationer, der er omhandlet i stk. 3, litra a), b) eller c), stiller den erhvervsdrivende på forbrugerens anmodning ethvert indhold, der ikke er personoplysninger, som forbrugeren har afgivet eller genereret ved brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, den erhvervsdrivende har leveret, til rådighed for forbrugeren.

Forbrugeren er berettiget til at downloade dette digitale indhold gratis, uden hindringer fra den erhvervsdrivende, inden for en rimelig frist og i et almindeligt anvendt og maskinlæsbart format.

5. Den erhvervsdrivende kan forhindre forbrugerens fortsatte brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, navnlig ved at gøre det digitale indhold eller den digitale tjeneste utilgængelig(t) for forbrugeren eller ved at gøre forbrugerens konto inaktiv, uden at det berører stk. 4.

Artikel 17

Forbrugerens forpligtelser i tilfælde af ophævelse

1. Efter ophævelse af aftalen skal forbrugeren afholde sig fra at anvende det digitale indhold eller den digitale tjeneste og fra at stille det eller den til rådighed for tredjeparter.

2. Hvor det digitale indhold er blevet leveret på et fysisk medium, tilbageleverer forbrugeren på den erhvervsdrivendes anmodning og for dennes regning det fysiske medium til den erhvervsdrivende uden unødig forsinkelse. Hvis den erhvervsdrivende beslutter at anmode om tilbagelevering af det fysiske medium, skal denne anmodning fremsættes inden for 14 dage fra den dag, hvor den erhvervsdrivende modtager meddelelse om forbrugerens beslutning om at ophæve aftalen.

3. Forbrugeren betaler ikke for brug af det digitale indhold eller den digitale tjeneste i den periode forud for ophævelsen af aftalen, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste ikke var i overensstemmelse.

Artikel 18

Tidsfrister og tilbagebetaling fra den erhvervsdrivende

1. Enhver tilbagebetaling, som den erhvervsdrivende skylder forbrugeren i henhold til artikel 14, stk. 4 og 5, eller artikel 16, stk. 1, som følge af et afslag i prisen eller ophævelse af en aftale, foretages uden unødig forsinkelse og under alle omstændigheder inden for 14 dage fra den dag, hvor den erhvervsdrivende modtager meddelelse om forbrugerens beslutning om at gøre sin ret til et afslag i prisen eller sin ret til at ophæve aftalen gældende.

2. Den erhvervsdrivende foretager tilbagebetalingen ved anvendelse af det samme betalingsmiddel, som forbrugeren benyttede til at betale for det digitale indhold eller den digitale tjeneste, medmindre forbrugeren udtrykkelig accepterer et andet betalingsmiddel, og forudsat at forbrugeren ikke skal betale gebyr som følge af en sådan tilbagebetaling.

3. Den erhvervsdrivende må ikke pålægge forbrugeren gebyrer i forbindelse med tilbagebetalingen.

Artikel 19

Ændring af det digitale indhold eller den digitale tjeneste

1. Hvis det digitale indhold eller den digitale tjeneste skal leveres eller stilles til rådighed for forbrugeren over en periode, kan den erhvervsdrivende ændre det digitale indhold eller den digitale tjeneste ud over, hvad der er nødvendigt for til stadighed at holde det digitale indhold eller den digitale tjeneste i overensstemmelse ifølge artikel 7 og 8, hvis følgende betingelser er opfyldt:

a) aftalen tillader og giver en gyldig grund til en sådan ændring

b) sådan en ændring foretages uden yderligere omkostninger for forbrugeren

c) forbrugeren informeres om ændringen på en klar og forståelig måde, og

d)forbrugeren underrettes i de tilfælde, der er omhandlet i stk. 2, i rimelig tid forinden på en klar og forståelig måde på et varigt medium om elementerne i og tidspunktet for ændringen og om retten til at ophæve aftalen i overensstemmelse med stk. 2 eller om muligheden for at beholde det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden sådan en ændring i overensstemmelse med stk. 4.

2. Forbrugeren er berettiget til at ophæve aftalen, hvis ændringen har negativ indvirkning på forbrugerens adgang til eller anvendelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste, medmindre en sådan negativ indvirkning kun er uvæsentlig. I så fald har forbrugeren ret til at ophæve aftalen gratis inden for 30 dage efter modtagelsen af informationen eller fra det tidspunkt, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste er blevet ændret af den erhvervsdrivende, alt efter hvilken dato der er den seneste.

3. Hvor forbrugeren ophæver aftalen i overensstemmelse med denne artikels stk. 2, finder artikel 15-18 tilsvarende anvendelse.

4. Denne artikels stk. 2 og 3 finder ikke anvendelse, hvis den erhvervsdrivende har gjort det muligt for forbrugeren uden yderligere omkostninger at beholde det digitale indhold eller den digitale tjeneste uden ændring, og det digitale indhold eller den digitale tjeneste forbliver i overensstemmelse.

Artikel 20

Regresret

Hvis den erhvervsdrivende er ansvarlig over for forbrugeren som følge af manglende levering af det digitale indhold eller den digitale tjeneste eller som følge af manglende overensstemmelse, som skyldes en handling eller en undladelse begået af en person i tidligere led i transaktionskæden, har den erhvervsdrivende ret til at rejse krav over for den eller de ansvarlige personer i den økonomiske transaktionskæde. Det afgøres efter national ret, hvem den erhvervsdrivende kan rejse krav overfor, og hvilke beføjelser og betingelser for udøvelsen heraf der finder anvendelse.

Artikel 21

Håndhævelse

1. Medlemsstaterne sørger for, at der findes tilstrækkelige og effektive midler til at sikre, at dette direktiv overholdes.

2. De i stk. 1 omtalte midler skal omfatte bestemmelser om, at et eller flere af følgende organer kan indbringe sager i henhold til national ret for en domstol eller for en kompetent myndighed for at sikre, at de nationale bestemmelser, der gennemfører dette direktiv, finder anvendelse:

a) offentlige organer eller deres repræsentanter

b) forbrugerorganisationer, der har en legitim interesse i at beskytte forbrugere

c) erhvervsorganisationer, der har en legitim interesse i at handle

d)organer, organisationer eller sammenslutninger, der ikke arbejder med gevinst for øje og er aktive inden for beskyttelse af registreredes rettigheder og frihedsrettigheder som defineret i artikel 80 i forordning (EU) 2016/679.

Artikel 22

Ufravigelighed

1. Medmindre andet er fastsat i dette direktiv, er eventuelle aftalemæssige vilkår, der til skade for forbrugeren udelukker anvendelsen af de nationale foranstaltninger, som gennemfører dette direktiv, afviger fra dem eller ændrer deres virkninger, før forbrugeren bringer den manglende levering eller den manglende overensstemmelse til den erhvervsdrivendes kendskab, eller før den erhvervsdrivende bringer ændringen af digitalt indhold eller en digital tjeneste i overensstemmelse med artikel 19 til forbrugerens kendskab, ikke bindende for forbrugeren.

2. Dette direktiv er ikke til hinder for, at den erhvervsdrivende kan tilbyde forbrugeren aftalemæssige ordninger, som er mere vidtgående end den beskyttelse, der gives i dette direktiv.

Artikel 23

Ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF

1. I bilaget til forordning (EU) 2017/2394 tilføjes følgende punkt:

»28.Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/770 af 20. maj 2019. om visse aspekter om aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester (EUT L 136 af 22.5.2019, s. 1).«

2. I bilag I til direktiv 2009/22/EF tilføjes følgende punkt:

»17.Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/770 af 20. maj 2019. om visse aspekter om aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester (EUT L 136 af 22.5.2019, s. 1).«

Artikel 24

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den 1. juli 2021 de bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De underretter straks Kommissionen herom.

De anvender disse bestemmelser fra den 1. januar 2022.

Disse bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen.

Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

2. Bestemmelserne i dette direktiv finder anvendelse på levering af digitalt indhold og digitale tjenester, der finder sted fra den 1. januar 2022 med undtagelse af dette direktivs artikel 19 og 20, der kun finder anvendelse på aftaler indgået fra denne dato.

Artikel 25

Evaluering

Kommissionen evaluerer senest den 12 juni 2024 anvendelsen af dette direktiv og forelægger en rapport for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg. Rapporten undersøger bl.a. harmoniseringen af de gældende regler for aftaler om levering af digitalt indhold eller digitale tjenester, som ikke er omfattet af dette direktiv, herunder mod visning af reklamer.

Artikel 26

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 27

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. maj 2019.

På Europa-Parlamentets vegne
A. TAJANI
Formand

På Rådets vegne
G. CIAMBA
Formand

([1]) EUT C 264 af 20.7.2016, s. 57.

([2]) Europa-Parlamentets holdning af 26.3.2019 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 15.4.2019.

([3]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/771 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om salg af varer, om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF og om ophævelse af direktiv 1999/44/EF (se side 28 i denne EUT).

([4]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 64).

([5]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/24/EU af 9. marts 2011 om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser (EUT L 88 af 4.4.2011, s. 45).

([6]) Rådets direktiv 93/42/EØF af 14. juni 1993 om medicinsk udstyr (EFT L 169 af 12.7.1993, s. 1).

([7]) Rådets direktiv 90/385/EØF af 20. juni 1990 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om aktivt, implantabelt medicinsk udstyr (EFT L 189 af 20.7.1990, s. 17).

([8]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/79/EF af 27. oktober 1998 om medicinsk udstyr til in vitro-diagnostik (EFT L 331 af 7.12.1998, s. 1).

([9]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/65/EF af 23. september 2002 om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne og om ændring af Rådets direktiv 90/619/EØF samt direktiv 97/7/EF og 98/27/EF (EFT L 271 af 9.10.2002, s. 16).

([10]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (EUT L 321 af 17.12.2018, s. 36).

([11]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 (direktivet om urimelig handelspraksis) (EUT L 149 af 11.6.2005, s. 22).

([12]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (den generelle forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

([13]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (Direktiv om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation) (EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37).

([14]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser (Rom I) (EUT L 177 af 4.7.2008, s. 6).

([15]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT L 351 af 20.12.2012, s. 1).

([16]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/2394 af 12. december 2017 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse og om ophævelse af forordning (EF) nr. 2006/2004 (EUT L 345 af 27.12.2017, s. 1).

([17]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/22/EF af 23. april 2009 om søgsmål med påstand om forbud på området beskyttelse af forbrugernes interesser (EUT L 110 af 1.5.2009, s. 30).

([18]) EUT C 369 af 17.12.2011, s. 14.

([19]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 af 18. december 2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 8 af 12.1.2001, s. 1).

([20]) EUT C 200 af 23.6.2017, s. 10.

([21]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/98/EF af 17. november 2003 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (EUT L 345 af 31.12.2003, s. 90).

([22]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/2120 af 25. november 2015 om foranstaltninger vedrørende adgang til det åbne internet og detailtakster for reguleret EU-intern kommunikation og om ændring af direktiv 2002/22/EF og forordning (EU) nr. 531/2012 (EUT L 310 af 26.11.2015, s. 1).

([23]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet (EFT L 167 af 22.6.2001, s. 10).